

Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělávání základní škola speciální

3. 2. 2026

Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální

Dokument obsahuje závazné části RVP včetně metodické podpory dostupné k datu exportu.

Aktuální data RVP včetně metodické podpory jsou vždy dostupná na adrese <https://prohlednout.rvp.cz>.

Obsah

Obecné části	7
Úvod	8
Poznámky a seznam zkratk	9
Poznámky	9
Seznam zkratk	9
1. Vymezení RVP ZŠS	10
2. Cíle, hodnoty a pojetí vzdělávání v základní škole speciální	11
2.1 Pojetí a cíle vzdělávání – Díl I	11
2.1.1 Cíle vzdělávání – Díl I	11
2.1.2 Pojetí vzdělávání – Díl I	12
2.1.3 Profil absolventa – Díl I	12
2.2 Pojetí a cíle vzdělávání – Díl II	12
2.2.1 Cíle vzdělávání – Díl II	13
2.2.2 Pojetí vzdělávání – Díl II	13
3. Podmínky k realizaci RVP ZŠS	14
3.1 Kultura a prostředí školy	14
3.1.1 Aktéři vzdělávání – péče o vztahy ve škole	14
3.1.2 Vytváření personálních kapacit	15
3.1.3 Organizace výuky a vzdělávací strategie	15
3.1.4 Reflexe a hodnocení kvality výuky	16
3.1.5 Propojování formálního a neformálního vzdělávání	16
3.1.6 Organizační, prostorové a materiální, hygienické a jiné podmínky	16
3.2 Společné vzdělávání – podpora žáků ve vzdělávání	17
4. Vzdělávací obsah	18
4.1 Klíčové kompetence	18
4.2 Základní gramotnosti	19
4.3 Průřezová témata	19
4.4 Vzdělávací oblasti a vzdělávací obory	20
4.4.1 Vzdělávací oblasti a vzdělávací obory – Díl I	21
4.4.2 Vzdělávací oblasti a vzdělávací obory – Díl II	21
5. Rámcový učební plán	22
5.1 Rámcový učební plán – Díl I	22
5.2 Rámcový učební plán – Díl II	23
6. Pojetí hodnocení žáků	25
7. Tvorba, vyhodnocování a úprava ŠVP	26
7.1 Tvorba školního vzdělávacího programu	26
7.2 Hodnocení školního vzdělávacího programu, jeho změny	29
Díl I - vzdělávací obsah	30
Základní gramotnosti	31
Čtenářská a pisatelská	32
Vztah ke čtení a čtenářství, psaní a pisatelství	32
Budování porozumění v četbě a v procesu psaní	35
Logicko-matematická	40
Použití matematiky	40
Klíčové kompetence	44
Klíčová kompetence k učení	45
Umění se učit	45
Klíčová kompetence komunikační	51
Vyjadřování	51
Porozumění	54
Klíčová kompetence osobnostní a sociální	58
Vlastní wellbeing	58
Resilience: odolávání obtížným situacím	61
Empatie a porozumění druhým	64
Budování a udržování zdravých vztahů	67
Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti	71
Respektující vztah k životu a světu	71

Zohledňování propojenosti světa	73
Odpovědné rozhodování a jednání	76
Klíčová kompetence pracovní	79
Realizace akcí, aktivit, projektů	79
Spolupráce a týmová práce	84
Klíčová kompetence k řešení problémů	89
Řešení běžných problematických situací	89
Práce s informacemi	92
Klíčová kompetence kulturní	95
Kulturní kontext	95
Kulturní a umělecké sebevyjádření	97
Klíčová kompetence digitální	101
Zapojení do společnosti prostřednictvím digitálních technologií	101
Tvorba digitálního obsahu	103
Bezpečnost v digitálním prostředí	105
Průřezová témata	109
Péče o sebe a druhé	110
Společnost pro všechny	118
Udržitelné prostředí	123
Vzdělávací oblasti	127
Jazyk a jazyková komunikace	128
Čtení a psaní	128
Čtení	128
Psaní	139
Komunikační výchova	148
Rozvíjení komunikačních dovedností	149
Matematika a její aplikace	171
Matematika	171
Řazení a třídění předmětů	171
Čísla a početní operace	177
Závislosti, vztahy a práce s daty	189
Základy geometrie	199
Informatika	205
Informatika	205
Data a informace	205
Informační systémy	209
Digitální technologie	211
Člověk a jeho svět	222
Člověk a jeho svět	222
Místo, kde žijeme	222
Lidé kolem nás	227
Lidé a čas	236
Rozmanitost přírody	240
Člověk, jeho zdraví a bezpečí	245
Člověk a společnost	251
Člověk a společnost	251
Dějiny našeho národa	251
Člověk ve společnosti	253
Poznatky o společnosti	260
Péče o občana	264
Člověk a příroda	269
Člověk a příroda	269
Základní poznatky z fyziky	269
Základní poznatky z chemie	277
Základní poznatky z přírodopisu	283
Základní poznatky z geografie	294
Umění a kultura	299

Hudební výchova	299
Interpretace a tvorba	299
Recepce uměleckého díla	307
Kulturní povědomí a jednání	310
Výtvarná výchova	313
Interpretace a tvorba	313
Recepce uměleckého díla	323
Kulturní povědomí a jednání	326
Člověk, zdraví a bezpečí	329
Výchova ke zdraví a bezpečí	329
Ochrana a podpora zdraví	329
Denní režim	339
Osobní bezpečí	343
Tělesná výchova	345
Aplikovaná tělesná výchova – činnosti ovlivňující a podporující pohybové učení a zdraví	345
Člověk, jeho osobnost a svět práce	381
Osobnostní a sociální výchova	381
Osobnostní a sociální výchova	381
Pracovní činnosti	393
Sebeobsluha	393
Práce s technickými materiály	399
Práce konstrukční	404
Práce pěstitelské	409
Práce v domácnosti	415
Pracovní návyky	424
Díl II - vzdělávací obsah	433
Klíčové kompetence	434
Klíčová kompetence k učení	435
Umění se učit	435
Klíčová kompetence komunikační	437
Vyjadřování	437
Porozumění	438
Klíčová kompetence osobnostní a sociální	441
Vlastní wellbeing	441
Resilience: odolávání obtížným situacím	442
Budování a udržování zdravých vztahů	443
Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti	446
Respektující vztah k životu a světu	446
Zohledňování propojenosti světa	447
Odpovědné rozhodování a jednání	448
Klíčová kompetence pracovní	450
Realizace akcí, aktivit, projektů	450
Spolupráce a týmová práce	452
Klíčová kompetence k řešení problémů	454
Řešení běžných problematických situací	454
Klíčová kompetence kulturní	456
Kulturní a umělecké sebevyjádření	456
Klíčová kompetence digitální	458
Bezpečnost v digitálním prostředí	458
Vzdělávací oblasti	460
Člověk a komunikace	461
Rozumová výchova	461
Rozvíjení poznávacích schopností	461
Rozvíjení logického myšlení a paměti	470
Rozvíjení grafických schopností	473
Komunikační výchova	476

Rozvíjení komunikačních dovedností	476
Člověk a jeho svět	487
Smyslová výchova	487
Rozvíjení zrakového vnímání	487
Rozvíjení sluchového vnímání	494
Rozvíjení hmatového vnímání	498
Prostorová a směrová orientace	501
Rozvíjení čichového a chuťového vnímání	505
Umění a kultura	508
Hudební výchova	508
Interpretace a tvorba	508
Recepce uměleckého díla	513
Výtvarná výchova	515
Interpretace a tvorba	515
Recepce uměleckého díla	519
Člověk, zdraví a bezpečí	522
Tělesná výchova	522
Pohybová výchova – činnosti ovlivňující pohybové učení a zdraví	522
Člověk, jeho osobnost a svět práce	539
Osobnostní a sociální výchova	539
Osobnostní a sociální výchova	539
Pracovní činnosti	544
Sebeobsluha	544
Práce s technickými materiály	547
Práce konstrukční	549
Práce pěstitelské	550
Práce v domácnosti	553
Pracovní návyky	559

Obecné části

UVO

Úvod

Charakteristika

Motto: *Obsah vzdělávání žáka základní školy speciální zásadně ovlivňuje kvalitu jeho života ve školním i v dospělém věku. Osvojené vědomosti a dovednosti mají dopad na jeho společenský i osobní život, případně vedou i k uplatnění žáka na pracovním trhu. Dosažený stupeň samostatnosti a soběstačnosti je stěžejní nejen pro život žáka samotného, ale i pro jeho rodinu.*

PSZ

Poznámky a seznam zkratk

Poznámky

Pokud jsou v dokumentu používány pojmy žák, učitel aj., rozumí se tím pedagogická kategorie nebo označení profesní skupiny, tj. žák i žákyně, učitel i učitelka atd. I přes volbu mužského rodu dokument respektuje rovnost pohlaví.

Seznam zkratk

Zkratka	Plný název
DČD	Disponibilní časová dotace
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OVU	Očekávaný výsledek učení
RUP	Rámcový učební plán
RVP	Rámcový vzdělávací program
RVP ZŠS	Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální
ŠPZ	Školské poradenské zařízení
ŠVP	Školní vzdělávací program
ŠZ	Školský zákon
UNESCO	Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu
ZŠS	Základní škola speciální

OCN

1. Vymezení RVP ZŠS

Charakteristika

Kapitola uvádí *Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální* jako závazný dokument vymezující základy vzdělávání v základní škole speciální.

Základní vzdělávání klade důraz na poznávání, respektování a rozvoj individuálních schopností i zájmů žáků v bezpečném a motivujícím prostředí školy.

Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální (RVP ZŠS) vychází ze Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+, která orientuje vzdělávání žáků na jejich budoucí potřeby. Zdůrazňuje **rozvoj kompetencí** potřebných pro aktivní občanský, profesní i osobní život a usiluje o **snížení nerovností v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání**, které umožní **maximální rozvoj potenciálu žáků** (Strategie 2030+, s. 5).

Právo vzdělávat se v základní škole speciální mají žáci se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami a s autismem (ŠZ § 48).

RVP ZŠS obsahuje dva díly, které jsou zpracované podle stupně mentálního postižení žáků a jsou navzájem plně přístupné.

Díl I – Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením

Díl I je určený pro vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami a s autismem.

Díl II – Vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením

Díl II je určený pro vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami a s autismem, a dětí s hlubokým mentálním postižením.

Předložený kurikulární dokument je zpracovaný **v elektronickém informačním systému**. Zahrnuje úvodní obecné části, vzdělávací obsah a metodickou podporu. Obecné části RVP ZŠS poskytují závazné informace pro školy k tvorbě školního vzdělávacího programu (ŠVP) a k organizaci výuky. Tyto kapitoly jsou společné pro oba díly, ale některé jejich části mají odlišný obsah. Odlišný obsah vychází z rozdílných vzdělávacích potřeb žáků dané skupiny.

RVP ZŠS vymezuje na státní úrovni závazný rámec pro obor vzdělání základní škola speciální. V Dílu I je realizován na 1. stupni (1. až 6. ročník) a na 2. stupni (7. až 10. ročník) základních škol speciálních. Díl II není dělený na stupně. Úspěšným absolvováním tohoto vzdělávacího programu získává žák základy vzdělání (ŠZ § 45). Současně žák naplňuje v prvních devíti letech školní docházky povinnou školní docházku (ŠZ § 36–43). Absolvováním celého desetiletého vzdělávacího programu podle RVP ZŠS dosáhne žák základů vzdělání.

RVP ZŠS je závazným dokumentem i pro individuální vzdělávání (ŠZ § 41).

RVP ZŠS navazuje svým pojetím a obsahem na *Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání*. Pro přípravu na vzdělávání v základní škole speciální lze zřídit přípravný stupeň základní školy speciální (ŠZ § 48a). Tato příprava může probíhat až po dobu tří let.

RVP ZŠS je východiskem pro rámcové vzdělávací programy ve středním vzdělávání, především pro obor vzdělání praktická škola jednoletá a praktická škola dvouletá.

Závazné pro ŠVP:

- Škola **v souladu s RVP ZŠS zpracovává ŠVP, podle kterého se realizuje konkrétní výuka.**

OCA

2. Cíle, hodnoty a pojetí vzdělávání v základní škole speciální

Charakteristika

Kapitola vymezuje cíle základního vzdělávání ve shodě se školským zákonem, společné hodnoty na úrovni základního vzdělávání, pojetí vzdělávání podle závažnosti znevýhodnění žáků a profil absolventa základní školy speciální vzdělaného podle Dílu I RVP ZŠS.

Základní vzdělávání směřuje k obecným zásadám a cílům vzdělávání (ŠZ § 2) a k cílům základního vzdělávání (ŠZ § 44) vymezeným ve školském zákoně.

Hlavním cílem základního vzdělávání realizovaného podle RVP ZŠS je utvářet a postupně u žáků rozvíjet **klíčové kompetence, základní gramotnosti** (pouze u Dílu I) a poskytnout jim **základ všeobecného vzdělání**.

Vzdělávání v kontextu RVP ZŠS **se svým pojetím přizpůsobuje úrovni psychického a fyzického rozvoje žáků se závažným znevýhodněním**. Vzhledem k variabilitě schopností, úrovni vědomostí a dovedností žáků základní školy speciální je nezbytné při vzdělávání uplatňovat přístupy odpovídající vývojovým a osobnostním specifikům žáků, za přispění nejvyšší míry podpůrných opatření.

Základní vzdělávání podle RVP ZŠS směřuje **k uplatňování hodnot klíčových pro odpovědné zapojení žáka do života** jeho rodiny a nejbližšího okolí. Tyto základní postoje a hodnoty, vycházející ze vzdělávacích dokumentů UNESCO a OECD, jsou definované jako: **sdílené poznání** (rozvíjení společných znalostí a dovedností), **respektování potřeb planety** (ochrana přírody a životního prostředí), **podpora udržitelných technologií a inovací** (využívání nových technologií účelným způsobem) a **důstojný život pro všechny** (vytváření a respektování pravidel společného soužití).

(UNESCO: Vzdělávání pro cíle udržitelného rozvoje; OECD: Vzdělávání a dovednosti pro budoucnost 2030 – Kompas učení 2030).

2.1 Pojetí a cíle vzdělávání – Díl I

2.1.1 Cíle vzdělávání – Díl I

RVP ZŠS Díl I směřuje žáky se středně těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami a s autismem k těmto dílčím cílům:

- naučit se zvládat běžné i složitější situace a přijímat změny;
- komunikovat a spolupracovat funkčním způsobem;
- bezpečně využívat digitální technologie;
- chránit své fyzické a duševní zdraví i zdraví jiných;
- vážit si kulturních hodnot a přírodního prostředí, využívat je a chránit;
- být ohleduplný a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám;
- poznávat své schopnosti a reálné možnosti při spolurozhodování o svém životním uplatnění.

Pro dosažení cílů vzdělávání v základní škole speciální je nezbytný systém záměrů, konkrétních úkolů, činností, metod, prostředků a aktivit:

- umožnit vnitřní diferenciaci a individualizaci výuky žáků s využitím všech podpůrných opatření;
- umožnit variabilní organizaci výuky, úpravu vyučovací hodiny volit podle potřeb žáků, vyučovací hodiny dělit na více jednotek;
- usnadnit žákům verbální, popřípadě neverbální komunikaci s okolím využíváním všech dostupných systémů a forem komunikace – digitálních technologií, systémů augmentativní a alternativní komunikace;

- umožnit žákům osvojení sebeobslužných činností a základních pracovních dovedností a návyků na takové úrovni, aby je byli schopni využít v občanském životě a při plnění požadavků podporovaného zaměstnání;
- umožnit žákům osvojit si postupy učení a motivovat je k učení, vést žáky k ustálenému postupu osvojování dovedností a návyků, dbát na jeho dodržování formou průběžné pozitivní motivace;
- podněcovat žáky k myšlení a k řešení problémů na podkladě názoru, podporou názorného myšlení a úzkého sepětí s realitou vytvářet stereotypy chování pro uplatnění v konkrétních životních situacích;
- vést žáky ke schopnosti reálného pohledu na svou osobu i na osoby ve svém nejbližším okolí, umožnit jim zažít uspokojení z výsledků společné práce;
- připravovat žáky k tomu, aby si uvědomovali svá práva a naplňovali své povinnosti, rozvíjet u žáků dovednost vyjádřit své požadavky a potřeby, podporovat rozvoj jejich samostatnosti;
- nastavovat u žáků vhodné projevy v chování, jednání, prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, k okolnímu prostředí i k přírodě;
- zajišťovat žákům dostatek příležitostí k získávání zkušeností v činnostech, které je uspokojují a přinášejí jim radost, umožnit jim podílet se na jednoduchých sociálních aktivitách;
- učit žáky chránit vlastní zdraví i zdraví jiných; vytvářet a upevňovat poznatky a dovednosti v péči o zdraví, v oblasti osobního bezpečí a lidské sexuality, vést je k pozitivnímu myšlení, k osvojení režimu podporujícího zdraví.

2.1.2 Pojetí vzdělávání – Díl I

Vzdělávání v základní škole speciální podle Dílu I je přizpůsobené žákům se sníženou úrovní rozumových schopností, nedostatečnou úrovní koncentrace pozornosti a nízkou úrovní rozvoje volných vlastností.

Vzdělávací činnosti jsou zaměřené na rozvíjení rozumových schopností a osvojování přiměřených poznatků, na vypěstování návyků sebeobsluhy, vytváření dovedností používat předměty denní potřeby a osvojit si jednoduché pracovní činnosti. Rozvíjení duševních i tělesných schopností žáků je založené **na důsledném respektování jejich individuálních zvláštností**.

Vzdělávací obsah RVP ZŠS Díl I je redukován na osvojení základních vědomostí a dovedností v jednotlivých vzdělávacích oblastech a vzdělávacích oborech, prakticky zaměřených činností a pracovních dovedností.

Pro vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami a s autismem je třeba vytvořit optimální podmínky, které vyžadují především přátelskou atmosféru, klidné a nestresující prostředí, poskytující pocit jistoty a bezpečí a umožňující koncentraci na práci. Uspokojováním nejen základních fyziologických potřeb, ale i potřeb psychických a sociálních je dán předpoklad úspěšného vývoje, aby žáci v rámci svých možností dosáhli cílů základního vzdělávání.

2.1.3 Profil absolventa – Díl I

Žák, který úspěšně ukončil vzdělávání v základní škole speciální, by měl získat **základy klíčových kompetencí**, které mu umožňují:

- komunikovat vhodnými výrazovými prostředky v každodenních situacích s ohledem na míru znevýhodnění, přiměřeně reagovat na okolní podněty;
- udržovat okruh vztahů, přistupovat s respektem k jiným lidem, respektovat zájmy a práva lidí kolem sebe;
- rozvíjet vlastní fyzickou a psychickou odolnost, využívat podle svých možností dostupné postupy podporující zdraví a bezpečnost a posilovat svou osobní pohodu (wellbeing);
- věnovat pozornost živým bytostem a přírodě, přispívat k udržitelnosti;
- vyjadřovat nápady, emoce a potřeby prostřednictvím uměleckých a kulturních prostředků;
- využívat bezpečně digitální technologie, dodržovat osvojená pravidla, jak předcházet situacím ohrožujícím jeho zdraví a bezpečí;
- orientovat se v přiměřeně náročných textech různých formátů a obsahů;
- využívat numerické informace v běžně se vyskytujících situacích.

2.2 Pojetí a cíle vzdělávání – Díl II

2.2.1 Cíle vzdělávání – Díl II

Ve vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami a s autismem či dětí s hlubokým mentálním postižením podle RVP ZŠS Díl II usilujeme **o směřování k těmto dílčím cílům:**

- osvojovat si základní hygienické návyky a činnosti týkající se sebeobsluhy;
- rozvíjet svou pohyblivost a snažit se o dosažení co nejvyšší možné míry samostatnosti;
- rozvíjet své komunikační dovednosti i s využíváním systémů augmentativní a alternativní komunikace;
- spolupracovat s blízkými osobami a vykonávat jednoduché úkony;
- vytvářet si pozitivní vztahy ke spolužákům a k začlenění do kolektivu.

2.2.2 Pojetí vzdělávání – Díl II

Žáci vzdělávání podle RVP ZŠS Díl II mají závažné mentální postižení, zpravidla spojené i s dalšími závažnými poruchami motoriky, komunikačních schopností a s dalším zdravotním omezením. Je nutné, aby byli vzdělávání na základě speciálně upraveného vzdělávacího programu v přizpůsobených podmínkách a za odborného speciálněpedagogického vedení. Žáci si osvojují elementární vědomosti, dovednosti a návyky, které jim umožní získání určité míry soběstačnosti.

Velice důležitá je **kultivace osobnosti žáků**, rozvíjení jejich estetického cítění a zájmů, výtvarných a hudebních schopností a nejjednodušších pracovních dovedností. Informativní cíle ustupují cílům formativním a rehabilitačním. Při vzdělávání těchto žáků je nutné zajištění atmosféry jistoty a bezpečí jako základu vytváření vztahů.

Pro vzdělávání žáků je charakteristické **individualizované vyučování**. Vnitřní členění tříd nevychází z věkových charakteristik žáků, ale z úrovně jejich individuálních schopností a potřeb, které jsou určující pro obsah vzdělávání. Režim dne je rozdělený na pravidelné střídání výuky, odpočinku a hry, které odpovídá možnostem zatížení žáků. Pro žáky, jejichž speciální vzdělávací potřeby to vyžadují, je vzdělávání individuálně plánováno. Všechna podpůrná opatření směřují k rozvíjení celé osobnosti.

K organizačnímu zabezpečení patří i vhodné prostorové a materiální vybavení – prostory pro relaxaci a individuální práci se žáky, vhodný nábytek, kompenzační pomůcky potřebné pro rozvíjení hybnosti žáků.

Vzdělávací program pro žáky s těžkými formami mentálního postižení Díl II **je plně prostupný** se vzdělávacím programem pro žáky se středně těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami a s autismem Díl I a v případě akcelerace vývoje rozumových schopností žáka je nejen možné, ale i vhodné jeho převedení do jiného vzdělávacího programu.

Děti s hlubokým mentálním postižením, kterým bylo stanoveno vzdělávání podle ŠZ § 42, jsou vzdělávány podle osobního plánu sestaveného v souladu s tímto RVP a jsou klienti speciálně pedagogického centra.

OCB

3. Podmínky k realizaci RVP ZŠS

Charakteristika

Kapitola vymezuje podmínky pro realizaci RVP ZŠS ve formě utváření kultury a prostředí školy, které podporují žáky ve vzdělávání.

Podmínky pro realizaci RVP ZŠS vycházejí z koncepčních vzdělávacích dokumentů, z obecně platných předpisů, z požadavků na zajištění výchovně-vzdělávacího procesu a zároveň ze speciálních vzdělávacích potřeb žáků.

Zvyšování kvality vzdělávání je úzce spojené se systematickým rozvojem a řízením **kultury školy** a jejích procesů. Škola se stává učícím se společenstvím.

3.1 Kultura a prostředí školy

Kultura školy představuje provázaný soubor prvků. Patří mezi ně **pravidla, symboly, tradice, rituály, sdílené hodnoty, vztahy v rámci školního společenství a materiální i organizační podmínky**.

Kultura školy ovlivňuje **každého žáka, učitele a další aktéry vzdělávání** a má významný dopad na **kvalitu vzdělávání i jeho výsledky**. Pro rozvoj kultury školy je klíčové, aby žáci posilovali příkladné vzorce chování už samotným životem ve škole. Cílem je to, aby byl kladen důraz na **bezpečné prostředí, kvalitu života ve škole, demokratické principy, udržitelný rozvoj, respektující komunikaci a praktické využití vzdělávacích výsledků v životě žáků**. Je důležité, aby **vedení školy** svým příkladem a podporujícím přístupem k pracovníkům i žákům významně přispívalo k rozvoji školní kultury.

Závazné pro ŠVP:

- Škola v ŠVP popíše postupy pro **naplňování wellbeingu ve škole** s důrazem na zdravý a smysluplný rozvoj žáků.
- Škola charakterizuje jednotlivé **oblasti své školní kultury** tak, aby podporovaly cíle, hodnoty a pojetí základního vzdělávání uvedené v RVP ZŠS.

3.1.1 Aktéři vzdělávání – péče o vztahy ve škole

V prostředí dobře fungující školy s demokratickými principy vzniká společenství, kde učitelé, žáci a zákonní zástupci společně přispívají k jeho fungování a sdílejí odpovědnost za kvalitu školního prostředí.

Škola **aktivně buduje a rozvíjí vztahy se všemi účastníky vzdělávacího procesu i místní komunitou** a pravidelně **reflektuje jejich kvalitu**. Škola velmi úzce kooperuje se zákonnými zástupci žáků, spolupráce se realizuje formálně na oficiálních setkáních se zákonnými zástupci v rámci milníků školního roku a také neformálně při setkáních na kulturních i jiných aktivitách školy. Pro úspěšné vzdělávání žáků je tato spolupráce klíčová.

Vedení školy **posiluje vzájemnou důvěru** mezi vedením, zaměstnanci, žáky, zákonnými zástupci a dalšími partnery prostřednictvím:

- transparentního a včasného informování všech zúčastněných o záležitostech, které se jich týkají;
- bezpečných (případně anonymních) nástrojů pro **pravidelnou zpětnou vazbu k výuce** a provozu školy.

Výsledky analýz zpřístupňuje zřizovateli, pedagogické radě, školské radě, zákonným zástupcům i žákům.

Závazné pro ŠVP:

- Škola popíše **konkrétní formy spolupráce**, které jsou podkladem pro utváření respektujících vztahů ve škole včetně vztahů se zákonnými zástupci i dalšími partnery.

3.1.2 Vytváření personálních kapacit

Vedení školy aktivně vytváří **podmínky pro neustálý osobnostní a profesní rozvoj kapacit**, zejména prostřednictvím vzdělávání učitelů, budování partnerských vztahů a podpory osobního wellbeingu zaměstnanců školy.

Při posilování personálních kapacit vychází vedení školy z **vlastního systému rozvoje učitelů**, z vizí, strategií rozvoje školy a z plánu dalšího vzdělávání. Učitelům poskytuje prostor a podporu k naplnění jejich různorodých rolí, k získávání potřebných kompetencí (Kompetenční rámec absolventa učitelství) pro efektivní týmovou spolupráci.

Vedení školy zajistí podmínky pro zvyšování profesních kompetencí učitelů, zejména prostřednictvím:

- zapojení učitelů a dalších aktérů vzdělávání do **plánování, realizace a vyhodnocování jejich profesního rozvoje**;
- zavedení **plánu podpory** pro začínající učitele, včetně role uvádějících a provázejících učitelů, s důrazem na realizaci vzájemných hospitací a odborných supervizí.

Závazné pro ŠVP:

- Škola popíše v rámci vize **cílenou podporu profesních kompetencí učitelů**.

3.1.3 Organizace výuky a vzdělávací strategie

Vedení školy klade důraz na **kvalitní organizaci výuky**, která hraje klíčovou roli při **aktivizaci a motivaci žáků k učení**. Pro podporu smysluplného a aktivního zapojení žáků do procesu učení uplatňuje škola pestrout **škálu vzdělávacích strategií**. Tyto strategie se zaměřují na **úroveň celé školy** (vzdělávací strategie školy) i na úroveň **jednotlivých vyučovacích předmětů** (strategie učitelů).

Školní vzdělávací strategie přispívají k naplňování vzdělávacích cílů, vytváření pozitivního klimatu školy a podporují spolupráci mezi žáky a učiteli. **Strategie na úrovni jednotlivých vyučovacích předmětů** zahrnují konkrétní didaktické přístupy, jako jsou výukové metody, organizační formy, prostředky výuky, reflexe a hodnocení. Tyto postupy pomáhají žákům dosahovat klíčových kompetencí a v rámci Dílu I RVP ZŠS také základních gramotností. Pedagogický tým školy sdílí zkušenosti s využívanými vzdělávacími strategiemi, spolupracuje na jejich zlepšování a jeho členové se přitom vzájemně inspirují.

Na úrovni školy učitelé:

- společně plánují, realizují a reflektují vzdělávací strategie;
- respektují a aktivně využívají společné školní strategie.

Na úrovni vyučovacích předmětů učitelé:

- uplatňují ve výuce didaktické postupy zaměřené na rozvoj klíčových kompetencí a v případě Dílu I také základních gramotností;
- sledují vzdělávací pokroky každého žáka a zohledňují individuální vzdělávací potřeby všech žáků;
- podporují vytváření pozitivních vztahů mezi žáky a rozvíjejí jejich schopnost vzájemně spolupracovat;
- přizpůsobují organizaci výuky a vzdělávací metody zdravotnímu stavu žáků.

Závazné pro ŠVP:

- Škola popíše **vzdělávací strategie na úrovni školy** – společné plánování a organizaci výuky.
- Škola popíše **vzdělávací strategie využívané učiteli** na úrovni jednotlivých vyučovacích předmětů nebo jiných forem vzdělávání.

3.1.4 Reflexe a hodnocení kvality výuky

Inovativní přístup k výuce klade **důraz na efektivní vyučování a učení, které vychází z reflexe a hodnocení kvality výuky. Učitelé průběžně vyhodnocují**, jak jsou naplňovány stanovené cíle. **Sledují dopad výuky na učení žáků a na základě těchto pozorování plánují další výuku.**

Závazné pro ŠVP:

- Škola stanoví **kritéria hodnocení kvality výuky a pedagogické práce.**

3.1.5 Propojování formálního a neformálního vzdělávání

Učitelé propojují formální, neformální a zájmové vzdělávání prostřednictvím:

- **vyhledávání a využívání příležitostí k neformálnímu vzdělávání** ve spolupráci s různými institucemi, jejich pracovníky nebo jednotlivými aktéry působícími v oblasti neformálního vzdělávání;
- **zohledňování výsledků neformálního vzdělávání při plánování a realizaci výuky**, navazování na získané znalosti, dovednosti žáků a jejich další rozvoj.

Závazné pro ŠVP:

- Škola popíše **způsoby propojování formálního, neformálního, případně zájmového vzdělávání.**

3.1.6 Organizační, prostorové a materiální, hygienické a jiné podmínky

Škola cíleně vytváří vhodné **podmínky pro vzdělávání žáků základní školy speciální. Klade důraz na zajištění organizačních, prostorových, materiálních, hygienických a bezpečnostních opatření**, která odpovídají jejich potřebám a splňují platné předpisy a normy. Zároveň škola **aktivně monitoruje faktory**, které by mohly ohrozit fyzické, psychické nebo sociální zdraví žáků a zaměstnanců. Kvalitu prostředí s ohledem na **principy udržitelnosti a společenské odpovědnosti** ve vzdělávání zajišťuje prostřednictvím:

- podpory zdraví žáků s důrazem na budování zdravých životních návyků;
- zajištění osobní bezpečnosti žáků ve škole i během školních akcí;
- péče o kvalitu, účelnost a funkčnost prostor a materiálního vybavení;
- důrazu na dodržování hygienických standardů a estetiku školního prostředí;
- odpovědného přístupu k ochraně osobních údajů a prevencí rizik spojených s využíváním digitálních technologií;
- zavádění vlastních cílů a strategií pro šetrné hospodaření s prostředky.

Závazné pro ŠVP:

- Škola popíše, **jaké podmínky je nezbytné prioritně rozvíjet**, aby přispívaly k naplňování vzdělávacích cílů stanovených v ŠVP.

3.2 Společné vzdělávání – podpora žáků ve vzdělávání

Všichni žáci vzdělávání podle RVP ZŠ jsou žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ze strany školského poradenského zařízení (ŠPZ). Vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními se řídí platnými pravidly (ŠZ § 16, ŠZ § 16a a ŠZ § 19). Způsob poskytování podpůrných opatření žákovi je podrobně specifikován ŠPZ v Doporučení ke vzdělávání.

Pro školy/třídy zřízené podle § 16 odst. 9 platí, že mohou do svého ŠVP zařazovat **předměty speciálně pedagogické péče** koncipované na časové období delší než jeden rok pro skupiny žáků s potřebou podpory ve společné oblasti.

U žáků, kteří opakovaně **nenaplní školní výsledky učení stanovené v ŠVP** pro uzlové body, je třeba plánovat jejich vzdělávání individuálně. Postup a formy plánování si škola stanoví ve svém ŠVP. Volba způsobu plánování je v kompetenci školy.

Závazné pro ŠVP:

- Škola popisuje **postup a formy plánování vzdělávání žáků základní školy speciální, kteří opakovaně nenaplní** školní výsledky učení stanovené v ŠVP pro uzlové body.
- Škola popíše **systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními**, s důrazem na spolupráci uvnitř školy i mimo ni.

OCC

4. Vzdělávací obsah

Charakteristika

Kapitola charakterizuje vzdělávací obsah – klíčové kompetence, základní gramotnosti, průřezová témata, vzdělávací oblasti a vzdělávací obory a jejich vztahy.

Vzdělávací obsah je v RVP ZŠS vymezený očekávanými výsledky učení (OVU) **klíčových kompetencí a OVU vzdělávacích oborů, v případě Dílu I také OVU základních gramotností a průřezových témat**. OVU stanovují výsledek vzdělávání žáků na úrovni 6. a 10. ročníku pro Díl I a 10. ročníku pro Díl II. Jsou určující pro tvorbu ŠVP a učitelé se žáky by měli směřovat k jejich osvojování na odpovídající úrovni. OVU jednotlivých vzdělávacích oborů jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

OVU jednotlivých vzdělávacích oborů jsou **vzájemně provázané** s OVU klíčových kompetencí, u Dílu I s OVU základních gramotností a průřezových témat.

Závazné pro ŠVP:

- Škola rozpracuje OVU vzdělávacích oborů a propojí je s **OVU klíčových kompetencí do školních OVU, v případě Dílu I rozpracuje i OVU průřezových témat a základních gramotností**.

4.1 Klíčové kompetence

Klíčové kompetence v kontextu základní školy speciální představují **soubor znalostí, dovedností, postojů a hodnot**, jež lze v učebním procesu zprostředkovat žákům se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, případně se souběžným postižením více vadami a autismem, či dětem s hlubokým mentálním postižením. Klíčové kompetence můžeme u žáků, s ohledem na jejich specifika a vývojové charakteristiky, pozorovat v základních projevech chování i v interakcích s okolím. Vzdělávání na úrovni základní školy speciální poskytuje žákům **východiska pro další rozvoj klíčových kompetencí**, což je celoživotní proces, doprovázený dalším vývojem, zráním i rozvojem osobnosti žáka.

Ucelené projevy klíčových kompetencí jsou očekávány na konci vzdělávacího procesu žáka, a to vždy **s ohledem na jeho reálné kognitivní, emocionální i sociální možnosti a specifické potřeby**.

RVP ZŠS vymezuje osm klíčových kompetencí, a to zvláště pro Díl I i Díl II:

- Klíčová kompetence k učení
- Klíčová kompetence komunikační
- Klíčová kompetence osobnostní a sociální
- Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti
- Klíčová kompetence pracovní
- Klíčová kompetence k řešení problémů
- Klíčová kompetence kulturní
- Klíčová kompetence digitální

V kompetenčním pojetí vzdělávání představují klíčové kompetence stěžejní obsahovou kategorii, k jejímuž naplnění (osvojení) vzdělávání směřuje. Jednotlivé klíčové kompetence obsahují charakteristiku a jsou tvořené složkami, které obsahují závazné OVU na úrovni 6. a 10. ročníku pro Díl I RVP ZŠS a 10. ročníku pro Díl II RVP ZŠS. Stejně jako u OVU jednotlivých vzdělávacích oblastí jsou i OVU klíčových kompetencí vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Pro jednotlivé OVU jsou **v metodické podpoře** dále uvedeny **návrhy vzdělávacích strategií i námětovník projevů žáka**, chceme-li posoudit míru osvojení dané klíčové kompetence. Metodická podpora vždy obsahuje také **výčet souvisejících vazeb** na OVU vzdělávacích oborů a průřezových témat.

Závazné pro ŠVP:

- Škola propojí **školní OVU každého vzdělávacího oboru** na úrovni **vyučovacího předmětu** (nebo jiné formy vzdělávání) **s vybranými OVU klíčových kompetencí** tak, aby byla pokryta vazba mezi vyučovacím předmětem a všemi osmi klíčovými kompetencemi.
- Škola **stanoví vzdělávací strategie** podporující dosahování OVU klíčových kompetencí rozvíjených v daném vyučovacím předmětu.

4.2 Základní gramotnosti

V RVP ZŠS Díl I (pro Díl II nejsou formulované) **jsou vymezené dvě základní gramotnosti:**

- Logicko-matematická
- Čtenářská a pisatelská

Základní gramotnosti představují **souhrn znalostí a dovedností uplatnitelných v rozmanitých životních situacích**. Jde o ucelené postupy práce s verbálními a numerickými informacemi v nejširším slova smyslu těchto charakteristik a v různých kontextech, s nimiž jsou žáci konfrontováni v každodenní realitě.

V RVP ZŠS jsou základní gramotnosti vymezené v jednoduchých situacích, s nimiž se žáci běžně setkávají a při jejichž řešení uplatňují základní verbální a numerické dovednosti. Žáci tak dávají najevo, že dokážou řešit jednoduché problémy v každodenním životě ve společnosti.

Jednotlivé základní gramotnosti obsahují charakteristiku a jsou tvořené složkami, které obsahují závazné OVU na úrovni 6. a 10. ročníku pro Díl I RVP ZŠS (pro Díl II nejsou formulované).

S ohledem na dispozice žáků ZŠS jsou OVU definované tak, aby byly dosažitelné většinou žáků. Stejně jako u OVU jednotlivých vzdělávacích oblastí jsou i OVU základních gramotností vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Pro jednotlivé OVU jsou **v metodické podpoře** dále uvedeny **návrhy vzdělávacích strategií i námětovník projevů žáka**, chceme-li posoudit míru osvojení dané základní gramotnosti. Metodická podpora vždy obsahuje také **výčet souvisejících vazeb na OVU vzdělávacích oborů**.

Závazné pro ŠVP:

- Škola **propojí OVU každého vyučovacího předmětu vycházejícího z RVP ZŠS Díl I** (nebo jiné formy vzdělávání) **s vybranými OVU základních gramotností** tak, aby byla pokryta vazba na obě základní gramotnosti na 1. i 2. stupni.

4.3 Průřezová témata

Průřezová témata zachycují **specifické okruhy poznávání, které se promítají do více různých vzdělávacích oblastí**.

Průřezová témata propojují poznatky a dovednosti z různých oborů do společensky významných témat a vedou žáky k zamýšlení se nad světem, který je obklopuje, a hodnotami, které reprezentuje, a to s přihlédnutím ke kognitivním dispozicím žáků ZŠS.

V RVP ZŠS Díl I (pro Díl II nejsou formulované) **jsou vymezená tři průřezová témata:**

- Péče o sebe a druhé
- Společnost pro všechny
- Udržitelné prostředí

V RVP ZŠ jsou průřezová témata propojená s očekávanými výsledky učení. Poukazují však na přesah přímého učení k celospolečanským tématům.

Průřezová témata mají jednotnou strukturu, která obsahuje charakteristiku jednotlivých průřezových témat a závazné OVU na úrovni 6. a 10. ročníku Dílu I RVP ZŠ (pro Díl II nejsou formulovány). Stejně jako OVU jednotlivých vzdělávacích oblastí jsou i OVU průřezových témat vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

K jednotlivým OVU jsou v **metodické podpoře** dále uvedeny **komentáře** možného rozvoje průřezových témat, příklady konkrétních aktivit, které dané průřezové téma rozvíjejí, a **výčet hodnot**, jež průřezová témata naplňují. Metodická podpora vždy obsahuje také **výčet souvisejících vazeb** na OVU vzdělávacích oborů a klíčových kompetencí.

Závazné pro ŠVP:

- Škola **rozpracuje OVU průřezových témat podle RVP ZŠ Díl I do školních OVU** v konkrétních vyučovacích předmětech nebo jiných formách vzdělávání.

4.4 Vzdělávací oblasti a vzdělávací obory

Vzdělávací oblasti zařazené do RVP ZŠ jsou tvořené jedním vzdělávacím oborem nebo více obsahově blízkými vzdělávacími obory. Obory se skládají z tematických okruhů.

Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou v úvodu vymezené **charakteristikou vzdělávací oblasti**, která vyjadřuje postavení a význam vzdělávací oblasti v základním vzdělávání a charakterizuje vzdělávací obsah jednotlivých vzdělávacích oborů dané vzdělávací oblasti. Charakteristika vymezuje, k čemu je žák prostřednictvím vzdělávacího procesu veden.

Očekávané výsledky učení jsou formulované aproximativně, protože často není možné předem předvídat, co bude žák s těžším stupněm mentálního postižení schopen v určitém věku zvládnout tak, aby byl daný výsledek ověřitelný. **Každý žák dosahuje očekávaných výsledků v míře odpovídající jeho individuálním možnostem a schopnostem.** Očekávané výsledky učení vyjadřují záměr pedagogického působení. Vzhledem k možnostem žáků jsou formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

K jednotlivým očekávaným výsledkům učení je přiřazené **učivo jako součást metodické podpory**. Učivo není cílem, ale prostředkem k dosažení očekávaných výsledků učení vzdělávacích oborů i k rozvíjení klíčových kompetencí. Takto vymezené učivo je doporučeno školám k dalšímu rozpracování do jednotlivých ročníků nebo delších časových úseků, ve vazbě na distribuované nebo rozpracované očekávané výsledky učení.

V metodické podpoře jsou dále uvedeny **komentáře** blíže vysvětlující obsah jednotlivých OVU a **příklady konkrétních aktivit**, které mohou vést k osvojení daného OVU. Jsou uvedeny **vazby** na předcházející i navazující OVU, na OVU klíčových kompetencí, základních gramotností (Díl I), průřezových témat (Díl I) a jiných vzdělávacích oborů.

Při tvorbě ŠVP školy rozpracují vzdělávací obsah jednotlivých vzdělávacích oborů do vyučovacích předmětů v jednotlivých ročnících či etapách. Z jednoho vzdělávacího oboru může být vytvořen jeden vyučovací předmět nebo více vyučovacích předmětů, případně může vyučovací předmět vzniknout integrací vzdělávacího obsahu více vzdělávacích oborů nebo jejich částí (integrováný vyučovací předmět).

Závazné pro ŠVP:

- Škola **rozpracuje OVU vzdělávacích oborů do školních OVU** jednotlivých vyučovacích předmětů (jiných forem vzdělávání) a konkrétních ročníků či etap vzdělávání. Musí být zřejmé, ke kterému OVU vzdělávacího oboru (vymezenému v RVP ZŠS) směřují konkrétní školní OVU.
- Škola **prováže školní OVU** s OVU klíčových kompetencí, v případě ŠVP tvořeného podle Dílu I je prováže i s OVU základních gramotností a průřezových témat.

4.4.1 Vzdělávací oblasti a vzdělávací obory – Díl I

Vzdělávací obsah vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami a s autismem v základní škole speciální **je rozdělený do devíti vzdělávacích oblastí**:

- Jazyk a jazyková komunikace (Čtení a psaní, Komunikační výchova)
- Matematika a její aplikace (Matematika)
- Informatika (Informatika)
- Člověk a jeho svět (Člověk a jeho svět)
- Člověk a společnost (Člověk a společnost)
- Člověk a příroda (Člověk a příroda)
- Umění a kultura (Hudební výchova, Výtvarná výchova)
- Člověk, zdraví a bezpečí (Výchova ke zdraví a bezpečí, Tělesná výchova)
- Člověk, jeho osobnost a svět práce (Pracovní činnosti, Osobnostní a sociální výchova)

Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů se vzájemně překrývá. Je upravený tak, aby odpovídal mentální úrovni žáků. Tvoří očekávané výsledky a učivo na 1. a 2. stupni základního vzdělávání. Učivo je v rámci metodické podpory přiřazeno k jednotlivým očekávaným výsledkům učení.

4.4.2 Vzdělávací oblasti a vzdělávací obory – Díl II

Vzdělávací obsah základního vzdělávání žáků s nejtěžšími formami mentálního postižení **je rozdělený do pěti vzdělávacích oblastí**, které lze spojit a vyučovat v blocích:

- Člověk a komunikace (Rozumová výchova, Komunikační výchova)
- Člověk a jeho svět (Smyslová výchova)
- Umění a kultura (Hudební výchova, Výtvarná výchova)
- Člověk, zdraví a bezpečí (Tělesná výchova)
- Člověk, jeho osobnost a svět práce (Pracovní činnosti, Osobnostní a sociální výchova)

Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou koncipované tak, aby respektovaly výrazné opoždění psychomotorického vývoje žáků. Současně jsou utvářené tak, aby svými konkrétními cíli a vzdělávacím obsahem podporovaly především rozvoj komunikačních a pohybových dovedností, zejména v oblasti motoriky, sebeobsluhy, jednoduchých pracovních aktivit a zájmů. Vzdělávací oblasti tím přispívají k co největšímu rozvoji osobnosti žáků. Tvoří očekávané výsledky a učivo.

Očekávané výsledky učení jsou stanovené k době, kdy žáci končí povinnou školní docházku a měli by dosahovat těchto výsledků, a to v míře odpovídající jejich individuálním možnostem, s přímou pomocí pedagoga nebo jiného pedagogického pracovníka.

OCD

5. Rámcový učební plán

Charakteristika

Kapitola stanovuje hodnoty celkové časové dotace pro základní vzdělávání a hodnotu disponibilní časové dotace. Na základě těchto hodnot škola zpracuje svůj školní učební plán.

Rámcový učební plán (RUP) pro základní školu speciální závazně stanovuje:

- celkovou časovou dotaci pro základní vzdělávání;
- disponibilní časovou dotaci a poznámky k jejímu využití;
- zařazení vzdělávacích oblastí, oborů do učebního plánu školy.

Celkovou časovou dotaci v RUP tvoří součet dvou hodnot – **časové dotace pro osvojování OVU a disponibilní časové dotace**.

Část z časové dotace pro osvojování OVU je stanovena závazně prostřednictvím **povinného přiřazení vzdělávacích oblastí/oborů k ročníkům**. Zbýlá část hodin je určena **k vlastnímu přerozdělení školou** a její distribuce je v kompetenci školy. Jednotlivé vzdělávací obory lze spojovat a vyučovat v blocích.

Disponibilní časová dotace (DČD) vytváří prostor pro rozšíření vzdělávacího obsahu. Má umožnit škole zaměřit se na maximální rozvoj potenciálu každého žáka. Využití DČD je plně v kompetenci ředitele školy a teprve v učebním plánu je závazné. Disponibilní časová dotace je určena:

- k posílení časové dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí a vzdělávacích oborů nad rámec závazného minima;
- k zařazení předmětů speciálně pedagogické péče (logopedická péče, podpůrné terapie a intervenční techniky jako zooterapie, stimulace ve snoezelenu, bazální stimulace a další předměty kompenzačního a reedukačního charakteru);
- k vytvoření a zařazení nových vzdělávacích předmětů, které musí navazovat na obsah vzdělávací oblasti (vzdělávacího oboru);
- k realizaci průřezových témat.

Závazné pro ŠVP:

- Škola zpracuje na základě RUP **konkrétní učební plán školy** s rozvržením hodin a disponibilních hodin do povinných i volitelných vyučovacích předmětů či jiných organizačních forem vzdělávání.

5.1 Rámcový učební plán – Díl I

Rámcový učební plán Dílu I stanovuje pro tvorbu učebního plánu školy závazné hodnoty časové dotace, které musí být dodrženy:

- **celkovou časovou dotaci** jako povinnou týdenní časovou dotaci celkem ve všech ročnících základního vzdělávání na 1. stupni 135 hodin, na 2. stupni 114 hodin;
- disponibilní časovou dotaci na 1. stupni 15 hodin, na 2. stupni 24 hodin;
- **maximální týdenní hodinovou dotaci** pro jednotlivé ročníky (1. a 2. ročník 22 hodin, 3. až 5. ročník 26 hodin, 6. a 7. ročník 30 hodin, 8., 9. a 10. ročník 32 hodin);
- **minimální týdenní hodinovou dotaci** pro jednotlivé ročníky (1. a 2. ročník 20 hodin, 3. a 4. ročník 21 hodin, 5. a 6. ročník 22 hodin, 7. a 8. ročník 25 hodin, 9. a 10. ročník 27 hodin).

V učebním plánu školy **musí být dodrženo zařazení vzdělávacích oblastí, oborů:**

- výuka Čtení a psaní od 1. do 10. ročníku v minimálním rozsahu 2 hodiny týdně;
- výuka Komunikační výchovy od 1. do 10. ročníku;

- výuka Matematiky od 1. do 10. ročníku;
- výuka Informatiky od 4. do 10. ročníku;
- výuka Člověk a jeho svět od 1. do 6. ročníku;
- výuka Tělesné výchovy od 1. do 10. ročníku v minimálním rozsahu 3 hodiny týdně;
- výuka Člověk, jeho osobnost a svět práce od 1. do 10. ročníku v minimálním rozsahu 3 hodiny týdně.

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Počet hodin týdně na 1. stupni (1.–6. ročník)	Počet hodin týdně na 2. stupni (7.–10. ročník)
Jazyk a jazyková komunikace	Čtení a psaní	12	8
	Komunikační výchova	6	4
Matematika a její aplikace		6	4
Informatika		3	4
Člověk a jeho svět		6	–
Člověk a společnost		–	v kompetenci školy
Člověk a příroda		–	v kompetenci školy
Umění a kultura	Hudební výchova	v kompetenci školy	v kompetenci školy
	Výtvarná výchova		
Člověk, zdraví a bezpečí	Výchova ke zdraví a bezpečí	–	v kompetenci školy
	Tělesná výchova	18	12
Člověk, jeho osobnost a svět práce	Pracovní činnosti	18	12
	Osobnostní a sociální výchova		
Závazná časová dotace		69	44
Časová dotace v kompetenci školy		51	46
Disponibilní časová dotace		15	24
Celková časová dotace		135	114

5.2 Rámcový učební plán – Díl II

Rámcový učební plán Dílu II stanovuje pro tvorbu učebního plánu školy hodnoty časové dotace, které musí být dodrženy:

- **celkovou časovou dotaci v 1. až 10. ročníku 210 hodin** jako povinnou týdenní časovou dotaci celkem ve všech ročnících základního vzdělávání;
- **disponibilní časovou dotaci 33 hodin**;
- **minimální týdenní hodinovou dotaci 18 hodin**;
- **maximální týdenní hodinovou dotaci 24 hodin**.

V učebním plánu školy **musí být dodrženo zařazení vzdělávacích oblastí, oborů**:

- výuka Rozumové výchovy a Komunikační výchovy od 1. do 10. ročníku;
- výuka Člověk a jeho svět od 1. do 10. ročníku;
- výuka Hudební výchovy a Výtvarné výchovy od 1. do 10. ročníku;
- výuka Tělesné výchovy od 1. do 10. ročníku v minimálním rozsahu 3 hodiny týdně;
- výuka Člověk, jeho osobnost a svět práce od 1. do 10. ročníku v minimálním rozsahu 3 hodiny týdně.

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Počet hodin týdně v 1.–10. ročníku
Člověk a komunikace	Rozumová výchova	10
	Komunikační výchova	10
Člověk a jeho svět	Smyslová výchova	10
Umění a kultura	Hudební výchova	10
	Výtvarná výchova	10
Člověk, zdraví a bezpečí	Tělesná výchova	30
Člověk, jeho osobnost a svět práce	Pracovní činnosti	30
	Osobnostní a sociální výchova	
Závazná časová dotace		110
Časová dotace v kompetenci školy		67
Disponibilní časová dotace		33
Celková časová dotace		210

Metodická podpora**Metodický komentář**

Stanovenou **časovou dotaci v kompetenci školy** využívá škola v ŠVP k naplnění OVU **formulovaných v RVP ZŠS**. Tato časová dotace umožňuje škole popsat vzdělávací obsah RVP ZŠS do ŠVP s ohledem na podmínky školy a předpoklady žáků ZŠS.

Disponibilní časovou dotaci využívá škola v ŠVP k **rozšíření vzdělávacího obsahu**. Umožňuje škole zaměřit se na maximální rozvoj potenciálu každého žáka ZŠS nad rámec plnění OVU stanovených v RVP ZŠS, například vytvořením nového vyučovacího předmětu nebo zařazením předmětu speciálně pedagogické péče.

OCE

6. Pojetí hodnocení žáků

Charakteristika

Kapitola popisuje přístupy k hodnocení žáků základní školy speciální.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků v základním vzdělávání se řídí legislativními normami (ŠZ § 69). Hodnocení žáků vzdělávajících se podle RVP ZŠ probíhá slovně (ŠZ § 51), jeho součástí je i hodnocení chování žáků. Hodnocení žáků základní školy speciální je v souladu s Doporučením ŠPZ a může se v případě jednotlivých žáků vzájemně odlišovat.

Hodnocení žáků v základní škole speciální musí být srozumitelné, věcně správné, zdůvodnitelné a doložitelné pro učitele, žáky i zákonné zástupce.

Pro pojetí hodnocení žáků podle RVP ZŠ platí, že učitelé:

- využívají prvky formativního hodnocení jako nástroj pro podporu učení;
- poskytují žákům průběžnou zpětnou vazbu;
- podporují sebedůvěru, motivaci žáků a umožňují jim komplexně rozvíjet svou osobnost podle individuálních schopností a možností;
- pracují s chybou tak, aby byla chyba žáky vnímána jako nedílná součást učení;
- volí při plánování výuky vhodné vzdělávací strategie a reflektují vlastní vyučovací činnosti ve vztahu ke vzdělávacím výsledkům žáků;
- volí způsoby hodnocení s ohledem na vývojová specifika žáků a náročnost vzdělávacího obsahu pro jednotlivé žáky;
- přizpůsobují hodnocení vývojovým potřebám žáků a náročnosti obsahu tak, aby odpovídalo individuálním možnostem každého žáka.

Závazné pro ŠVP:

- Škola v ŠVP jednoznačně **popíše pravidla a způsoby hodnocení žáků** v souladu s principy formativního hodnocení.

OCF

7. Tvorba, vyhodnocování a úprava ŠVP

Charakteristika

Kapitola přináší údaje týkající se zpracování, vyhodnocování a úprav ŠVP, včetně závazné struktury ŠVP.

Každá škola, která realizuje vzdělávání podle RVP ZŠS, je povinna **vypracovat školní vzdělávací program v souladu s tímto RVP** (ŠZ § 5). ŠVP se vytváří v souladu s vizí školy, s jejími strategickými cíli a na základě výsledků vlastního hodnocení školy. Proces tvorby, vyhodnocování a případné úpravy ŠVP **odrážejí pedagogickou autonomii a odpovědnost školy** za kvalitu a výsledky vzdělávání. **Na zpracování, realizaci a vyhodnocování ŠVP se podílejí všichni učitelé a vedení školy.**

7.1 Tvorba školního vzdělávacího programu

Za tvorbu ŠVP je **odpovědný ředitel školy**, který může pověřit funkcí koordinátora ŠVP jiného člena pedagogického týmu. K návrhu ŠVP se vyjadřuje školská rada (ŠZ § 167 a ŠZ § 168) nebo ho schvaluje rada školské právnické osoby (ŠZ § 132).

ŠVP je **součástí povinné školní dokumentace školy** (ŠZ § 28). Musí být zpřístupněn veřejnosti (i dálkovým přístupem), aby měli zájemci možnost se s ním seznámit, nahlédnout do něj nebo si zajistit kopii (ŠZ § 5).

Pro vytvořený ŠVP platí:

- je zpracovaný v souladu s RVP ZŠS pro celé období základního vzdělávání nebo pro jeho část, tj. pro ročníky, ve kterých daná škola ŠVP realizuje;
- vede k naplňování cílů základního vzdělávání stanovením výchovných a vzdělávacích strategií na úrovni školy a k naplňování cílového zaměření vzdělávacích oblastí stanovením výchovných a vzdělávacích strategií na úrovni vyučovacích předmětů;
- vychází z vize a strategických cílů školy;
- dodržuje stanovenou strukturu;
- je stručný, konkrétní a srozumitelný pro učitele, zákonné zástupce žáků i další zájemce o ŠVP;
- zajišťuje rovnoprávný přístup k základnímu vzdělávání pro všechny žáky s povinností školní docházky a přihlíží k jejich speciálním vzdělávacím potřebám a možnostem;
- umožňuje realizaci diferencovaného a individualizovaného vyučování;
- vytváří předpoklady pro realizaci vzdělávacího obsahu s ohledem na vývojová specifika žáků, a tím pro postupné utváření a rozvíjení klíčových kompetencí;
- je zpracovaný tak, aby umožňoval učitelům rozvíjet tvořivý styl práce a neomezoval je při uplatnění případných časových i metodických odlišností, které jsou nutné z důvodů efektivnějších způsobů výuky a zároveň respektují konkrétní potřeby žáků;
- určuje kritéria hodnocení kvality výuky i hodnocení samotného ŠVP;
- je vytvořený jako materiál, jehož případné změny nesmí zasáhnout negativně do vzdělávání žáků v určitém započatém období.

Závazné pro ŠVP:

- Škola zpracuje ŠVP **podle níže zadané struktury** se zohledněním potřeb žáků školy.

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Identifikační údaje

- název ŠVP
- název a adresa školy, web školy; jméno ředitele, telefon, e-mail
- adresa zřizovatele, jméno zástupce zřizovatele, telefon, e-mail, web zřizovatele
- platnost nového nebo aktualizovaného ŠVP, datum schválení změny
- podpis ředitele, razítko školy

Popis školy

- velikost, zaměření, umístění školy

Vize, kultura a prostředí školy (základní představa školy o kvalitním vzdělávání)

- preferované vzdělávací strategie na úrovni školy – postupy plánování a organizace výuky; utváření příznivého prostředí pro žáky i učitele (wellbeing); režim školy; kritéria hodnocení kvality výuky; profesní vzdělávání a rozvoj učitelů; spolupráce se zákonnými zástupci a partnery školy; propojování formálního a neformálního vzdělávání
- organizační, prostorové, materiální, hygienické, bezpečnostní a jiné podmínky pro vzdělávání

2. CHARAKTERISTIKA ŠVP

Východiska vzniku ŠVP

- údaje o tom, na základě jakých podkladů ŠVP vznikl

Zabezpečení výuky žáků

- systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními, spolupráce uvnitř školy i mimo školu
- nastavení plánování procesu vzdělávání u žáků nedosahujících školních výsledků učení v uzlových bodech

3. OBSAHOVÝ RÁMEC

Učební plán

- tabulka učebního plánu pro Díl I (pro 1. a 2. stupeň), pro Díl II (1.–10. ročník) s výčtem vyučovacích předmětů a časovými dotacemi pro jednotlivé ročníky, s uvedenými předměty speciálně pedagogické péče, celkové součty hodin za vyučovací předměty, ročníky, stupně vzdělání
- poznámky k učebnímu plánu (další informace o vyučovacích předmětech)

Obsah vzdělávání

- **název vyučovacího předmětu**
- **charakteristika vyučovacího předmětu** (informace o pojetí, obsahu a organizaci výuky, včetně vzdělávacích strategií)
- **rozpracování OVU** vzdělávacích oborů a průřezových témat (u Dílu I) do jednotlivých ročníků nebo delších období, vazby na klíčové kompetence (Díl I i Díl II) a základní gramotnosti (Díl I)
- distribuce učiva, pokud to škola považuje za vhodné

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

- pravidla a způsoby hodnocení žáků používané ve škole pro podporu prvků formativního přístupu

Hodnocení ŠVP

- časové rozvržení hodnocení ŠVP; kritéria používaná ve škole pro hodnocení ŠVP; způsob využití zjištěných údajů pro úpravu ŠVP a vzdělávacího procesu ve škole

4. NÁVAZNÉ DOKUMENTY

ŠVP pro školní družinu (dokumenty mohou být součástí ŠVP nebo být samostatné)

Dodatky k ŠVP (jakákoli část ŠVP, která je přechodná nebo dočasná, drobné úpravy, kvůli nimž škola nechce hned upravovat ŠVP)

Metodická podpora**Metodický komentář****Vize, kultura a prostředí školy jako součást charakteristiky školy**

Při popisu **utváření příznivého prostředí** pro žáky i učitele (wellbeing) škola **ve své charakteristice** vychází z popisu jednotlivých **oblastí školní kultury** tak, aby byly podporovány cíle, hodnoty a pojetí základního vzdělávání uvedené v RVP ZŠS.

ŠVP pro přípravný stupeň základní školy speciální jako návazný dokument

Pokud je při ZŠS zřízen **přípravný stupeň základní školy speciální** (PS ZŠS) podle § 48a školského zákona, může být ŠVP PS ZŠS **součástí ŠVP ZŠS** a některé jeho části mohou být společné (např. charakteristika školy, charakteristika ŠVP, hodnocení ŠVP). Samostatně je třeba vždy zpracovat část ŠVP PS ZŠS **věnovanou vzdělávacímu obsahu s popisem integrovaných bloků**. Východiskem pro pojetí a zpracování ŠVP PS ZŠS je Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (RVP PV), který **vytváří rámec** pro přizpůsobení ŠVP specifickým cílům, podmínkám i možnostem dětí vzdělávaných v PS ZŠS.

7.2 Hodnocení školního vzdělávacího programu, jeho změny

Změny ŠVP se uskutečňují na základě:

- **revizí RVP ZŠS**, které jsou řízeny Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a jsou stanoveny opatřením ministra společně s pokyny k jejich implementaci;
- **zkušeností z plánování, realizace a hodnocení ŠVP** nebo v reakci na změny podmínek ve škole (například organizační či vzdělávací změny). Tyto úpravy obvykle nabývají účinnosti od 1. září nebo 1. února. Podle nového nebo upraveného ŠVP se žáci vzdělávají ve všech ročnících příslušného stupně od jeho účinnosti. Ředitel školy rozhoduje o způsobu postupného zavedení změn tak, aby bylo zajištěno, že všichni žáci absolvují povinný vzdělávací obsah podle RVP ZŠS.

Forma úprav (například nový ŠVP, upravený ŠVP nebo ŠVP s dodatkem) spadá do kompetence ředitele školy. Je ovšem nezbytné zajistit **jednoznačnost a srozumitelnost dokumentu**, včetně specifikace, odkdy a pro které ročníky jsou změny platné.

Proces změny ŠVP je propojen s procesem hodnocení obsahu ŠVP. Škola hodnotí obsah svého ŠVP ve dvou rovinách:

a) hodnocení obsahové a formální kvality upraveného ŠVP:

- soulad ŠVP s požadavky RVP;
- srozumitelnost ŠVP pro všechny jeho uživatele.

b) hodnocení funkčnosti ŠVP probíhající průběžně při jeho realizaci:

- využitelnost ŠVP při plánování výuky;
- přiměřenost obsahového a časového rozvržení vzdělávacího obsahu ve vyučovacích předmětech nebo jiných formách vzdělávání;
- úroveň a kvalita osvojení OVU žáky;
- vhodnost organizace výuky, účinnost vzdělávacích strategií, funkčnost pravidel formativního hodnocení.

ŠVP a jeho jednotlivé úpravy jsou **archivovány** v souladu s příslušnými legislativními předpisy (ŠZ § 5) a zákonem č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, ve znění pozdějších předpisů.

Díl I - vzdělávací obsah

Základní gramotnosti

ZGC

Čtenářská a pisatelská*Charakteristika základní gramotnosti*

Čtenářská a pisatelská gramotnost tvoří základní předpoklad pro rozvoj všech klíčových kompetencí. Umožňuje žákovi rozvíjet myšlení i emoční prožívání.

Čtenářská a pisatelská gramotnost je souborem mnoha dovedností, které se vzájemně doplňují a provázejí. Primárním cílem této gramotnosti je osvojit si základy techniky čtení a psaní. Nejedná se ovšem pouze o technické osvojení těchto dovedností. Důraz je kladen především na rozvoj těchto dovedností z hlediska funkčního, estetického i prožitkového využití v tzv. celoživotní perspektivě.

Čtenářská a pisatelská gramotnost pokládá základy vlastního čtení a probouzí zájem o podobu psaného jazyka. Navozuje u žáka zájem o knihu, buduje vytváření prožitku, pomocí obrázků probouzí zájem o děj, vytváří dovednost sdílení zážitku.

Čtenářská a pisatelská gramotnost je dále dělená na dvě složky: **Budování porozumění v četbě a v procesu psaní** a **Vztah ke čtení a čtenářství, psaní a pisatelství**.

ZGA

Vztah ke čtení a čtenářství, psaní a pisatelství*Charakteristika složky základní gramotnosti*

Tato složka rozšiřuje dovednost vlastního čtení a psaní, probouzí u žáka zájem o text, buduje schopnost vytvářet prožitek z příběhů či obrázků a dovednost tento prožitek sdílet. Vede k vytváření představy o slyšeném nebo čteném, buduje dovednost vlastního výběru textu, obrázku a posiluje schopnost soustředit se na sdělenou informaci či poslech. Umožňuje používat individuálně pro každého žáka přizpůsobené formy komunikace ve verbální i neverbální podobě.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:**Díl I – 6. ročník (106)**

ZGC-ZGA-000-106-001

Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.*Metodická podpora***Komentář****VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:**

Učitel využívá strategie, metody a postupy augmentativní a alternativní komunikace, jejichž prostřednictvím rozšiřuje a upevňuje slovní zásobu žáka v souladu s jeho individuálními možnostmi a schopnostmi.

Spolu se žákem vytváří komunikační deník a vede ho k jeho každodennímu používání. Tento výstup je určený pro žáky, u nichž se nerozvíjí běžný způsob komunikace.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák, který není schopen verbální komunikace, přiřazuje své běžné potřeby k odpovídajícím obrázkům nebo psanému slovu, které následně zapojuje do svého komunikačního algoritmu.
- Ke komunikaci využívá komunikační deník vytvořený individuálně pro jeho potřeby.

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KKA-VYJ-000-106-001

Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky.*Vzdělávací oblasti*

CPA-CSP-006-106-003

Připravit jednoduchý pokrm.

CSA-CJS-004-106-002

Popisovat na základě pozorování rozmanitost přírody.

INA-INF-001-106-004

Psát známá písmena, číslice a znaky na klávesnici.

JJA-CAP-001-106-001

Zvládat čtení probraných písmen.

JJA-CAP-001-106-002

Reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek.

JJA-CAP-001-106-003

Ukázat začátek a konec věty.

JJA-CAP-001-106-004

Číst s porozuměním jednoduché věty.

JJA-CAP-002-106-002

Opisovat jednoduchá slova.

JJA-CAP-002-106-003

Psát probraná písmena.

JJA-REV-001-106-002

Zvládat jednoduché formy společenského styku verbálně či neverbálně – pozdrav, prosba, poděkování.

JJA-REV-001-106-005

Zprostředkovat jednoduchý příběh podle obrázku.

JJA-REV-001-106-008

Rozšiřovat pasivní i aktivní slovní zásobu pomocí účelné práce s obrázkovým materiálem a knihou.

MAA-MAT-002-106-001

Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 10.

UKA-VYV-002-106-001

Uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu.

UKA-VYV-002-106-003

Vyjádřit své prožitky vlastní tvorbou prostřednictvím rozmanitých prostředků a technik.

UKA-VYV-003-106-001

Uplatňovat ve své tvorbě vlastní zkušenosti, fantazii, zrakové, hmatové a sluchové vjemy.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

ZGC-ZGA-000-110-001

Číst a opisovat jednoduché texty.

ZGC-ZGC-000-110-001

Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.

ZGC-ZGC-000-110-002

Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.**Díl I – 10. ročník (110)**

ZGC-ZGA-000-110-001

Číst a opisovat jednoduché texty.**Metodická podpora****Komentář****VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:**

Učitel předkládá žákovi texty v typu písma, které žák zvládá (tiskací × psací). Náročnost textů odpovídá úrovni žákových čtenářských schopností. Důraz je kladen na slova, slovní spojení a texty, u nichž se předpokládá, že budou součástí každodenního života žáka.

Současně učitel zařazuje přiměřeně náročné texty krásné literatury (např. komiksy, edice *První čtení*). Učitel podporuje žáka ve čtení krásné literatury jako vhodné aktivity související s trávením volného času.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák zvládá opsat, případně samostatně napsat jednoduchý text alespoň jedním typem písma, zpravidla písmeny velké tiskací abecedy.
- Umí se podepsat, ideálně psacím písmem.
- Čte jednoduché texty v dětských časopisech (např. *Mateřídouška*), komiksy s pravidelným řazením jednotlivých sekvencí (např. *Čtyřlístek*, *Rychlé šípy*) a knihy s velkým podílem ilustrací a minimem textu (např. edice *První čtení*).

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

ZGC-ZGA-000-106-001

Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

INA-INF-001-110-003

Psát jednoduchá slova a krátké věty na klávesnici.

JJA-CAP-001-110-001

Číst všechna písmena abecedy.

JJA-CAP-001-110-004

Číst jednoduchý krátký text.

JJA-CAP-002-110-001

Psát písmena a jednoduchá slova, případně také podle diktátu.

JJA-CAP-002-110-002

Opisovat slova a jednoduché věty.

JJA-CAP-002-110-003

Napsat své jméno.

JJA-CAP-002-110-004

Psát číslice podle nápovědy či předlohy.

MAA-MAT-002-110-001

Psát a používat čísla v oboru do 100, porovnávat čísla a množství.

UKA-HUV-004-110-002

Interpretovat vybrané, přiměřeně náročné lidové a umělé písně.

ZGC

Budování porozumění v četbě a v procesu psaní

Charakteristika složky základní gramotnosti

Porozumění je nedílnou složkou každé komunikace a představuje jeden z klíčových pilířů vzdělávání v základní škole speciální. Prostupuje napříč celým kurikulem a vede nejen ke zvládnutí základních dovedností, ale i k začlenění žáka do společnosti. Probouzí zájem o podobu psaných textů, prohlubuje schopnost soustředit se na sdělenou informaci verbální či neverbální a pokládá základy vlastního čtení a psaní. Umožňuje využívat individuálně přizpůsobené formy komunikace pro každého žáka, ať už verbální, nebo neverbální.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

ZGC-ZGC-000-106-001

Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.

Metodická podpora

Komentář

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Učitel předkládá žákovi novou slovní zásobu v obrazové (fotografie, obrázky, piktogramy), písemné i ústní podobě. Prostřednictvím opakování, přiřazování, třídění a vysvětlování ověřuje, zda žák pojmy aktivně i pasivně zapojuje do své slovní zásoby. Postupně se zaměřuje na žakovu reprodukci a tvorbu slovních spojení, vět i jednoduchých příběhů, které prokazují porozumění významu pojmů.

Učitel volí slovní zásobu postupně – od konkrétních k abstraktním pojmům a od výrazů, které žák již používá nebo by měl používat ve své běžné komunikaci, především při vyjadřování svých potřeb a pocitů. Zvláštní důraz učitel klade na pochopení pojmů souvisejících s kooperací mezi žáky a učitelem ve třídě (např. pojmy související s pravidly chování ve třídě).

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák určuje pojmy znázorněné v obrazové či písemné podobě na základě slovního diktátu.
- Přiřazuje obrazovou podobu pojmu k jeho psané formě.
- Pojmenovává obrázky.
- Čte předložená slova.
- Spojuje pojmy s aktivitou.
- Skládá pojmy do slovních spojení, vět, jednoduchých příběhů.
- Dokáže spojit konkrétní projev chování s pravidlem třídy a popsat, zda či jak došlo k jeho naplnění či porušení.

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KKA-VYJ-000-106-001

Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky.*Vzdělávací oblasti*

CPA-OSV-001-106-001

Vyjádřit vhodným způsobem své prožívání v běžných i náročných situacích.

CSA-CJS-001-106-002

Popsat cestu do školy.

CSA-CJS-001-106-003

Sdílet poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest.

CSA-CJS-001-106-004

Popsat na příkladech dodržování zásad bezpečnosti při hrách.

CSA-CJS-002-106-001

Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.

CSA-CJS-004-106-001

Rozpoznat a pojmenovat nejběžnější volně žijící i domácí zvířata.

CZA-TEV-001-106-003

Provádět jednoduché pohybové úkony na základě pokynů, povelů a signálů.

INA-INF-003-106-001

Reagovat na otázky na základě informací, které získá osobní zkušeností.

INA-INF-003-106-002

Podílet se na popisu konkrétní situace, kterou opakovaně zažívá.

JJA-REV-001-106-001

Komunikovat v běžných situacích.

JJA-REV-001-106-003

Popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek.

JJA-REV-001-106-004

Popsat zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek.

JJA-REV-001-106-006

Dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká.

UKA-HUV-004-106-001

Zpívat nebo vokalizovat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu.

UKA-HUV-005-106-001

Soustředit se na poslech jednoduchých skladeb.

UKA-VYV-002-106-004

Zapojovat se do skupinové práce.

UKA-VYV-003-106-001

Uplatňovat ve své tvorbě vlastní zkušenosti, fantazii, zrakové, hmatové a sluchové vjemy.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

ZGC-ZGC-000-110-001

Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.

ZGC-ZGC-000-110-002

Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.

Díl I – 10. ročník (110)

ZGC-ZGC-000-110-001

Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.**Metodická podpora****Komentář****VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:**

Učitel volí texty, které jsou rozsahem i obsahem přiměřené schopnostem jednotlivých žáků, a pomocí jednoduchých dotazů ověřuje schopnost žáků vyhledat v textu uvedenou informaci.

Jedná se zejména o texty odkazující na informace o místě, čase, požadované činnosti, které se vztahují k aktuálním nebo plánovaným aktivitám žáka. Texty jsou předkládány v ústní, písemné i obrazové podobě (v závislosti na individuálních schopnostech žáků), přičemž je preferována písemná forma.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák reaguje ústně (případně s podporou AAK) na jednoduché dotazy či pokyny související s místem, časem a požadovanou činností, které jsou běžné v jeho školním i mimoškolním životě.

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

ZGC-ZGA-000-106-001

Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.

ZGC-ZGC-000-106-001

Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGC-000-110-002

Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.*Klíčové kompetence*

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.

KRA-KRA-000-110-001

Označit pravdivou a nepravdivou informaci týkající se známé situace.

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.*Průřezová témata*

PTS-000-000-110-001

Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.*Vzdělávací oblasti*

CAP-CAP-004-110-001

Využívat mapu v jednoduchých praktických situacích.

CAS-CAS-002-110-006

Umět požádat o pomoc při reklamaci nevhodně zakoupeného zboží nebo služby.

CAS-CAS-004-110-001

Dokázat v případě potřeby požádat o radu při vyřizování svých osobních záležitostí.

CAS-CAS-004-110-002

Využít v případě potřeby služby pomáhajících organizací.

CAS-CAS-004-110-003

Osvojit si nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí.

CPA-CSP-006-110-004

Připravit jednoduchý pokrm podle daných postupů s přihlédnutím k zásadám zdravé výživy.

CZA-TEV-001-110-003

Vykonávat individuální a kolektivní činnost na základě pokynů, povelů a signálů.

INA-INF-002-110-001

Vyhledávat informace na internetu podle pokynů.

JJA-CAP-001-110-003

Orientovat se ve čteném textu pomocí návodných otázek.

JJA-CAP-001-110-006

Používat jednoduché obrázkové návody.

JJA-REV-001-110-003

Popsat děje, jevy a osoby na obrázcích.

ZGC-ZGC-000-110-002

Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.**Metodická podpora****Komentář****VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:**

Učitel čte nebo vypráví jednoduchý text (např. příběh), který odpovídá rozumovým schopnostem žáka. Četbu nebo vyprávění doprovází ilustračními obrázky (fotografiemi, piktogramy, liniovými kresbami). Pomocí návodných otázek povzbuzuje žáka k reprodukci obsahu textu.

Složitost textu, způsob podpory žáka i míru samostatnosti při reprodukci textu přizpůsobuje učitel individuálním schopnostem a možnostem žáka.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Na základě textu reprodukováného učitelem nebo přečteného samotným žákem odpovídá žák na otázky ověřující porozumění jednoduchému textu. Případně řadí obrázky nebo samostatně předložená slovní spojení (věty) podle časové posloupnosti a následně s touto oporou text reprodukuje.

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

ZGC-ZGA-000-106-001

Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.

ZGC-ZGC-000-106-001

Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGC-000-110-001

Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.*Klíčové kompetence*

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

CAP-CAP-003-110-001

Popsat dění v přírodě během ročních období na základě vlastního pozorování.

CAP-CAP-003-110-006

Popsat, co prospívá a co škodí přírodě.

CPA-OSV-001-110-006

Osvojit si základní dovednosti pro smysluplné trávení volného času.

CZA-VZB-002-110-001

Popsat svůj denní režim a používat v praktických modelových situacích zásady zdravého životního stylu.

JJA-CAP-001-110-003

Orientovat se ve čteném textu pomocí návodných otázek.

JJA-CAP-001-110-006

Používat jednoduché obrázkové návody.

JJA-REV-001-110-003

Popsat děje, jevy a osoby na obrázcích.

JJA-REV-001-110-004

Popsat pomocí obrázků nebo návodných otázek vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení.

JJA-REV-001-110-007

Vyjádřit své dojmy (libost či nelibost) ze zhlédnutí divadelního a audiovizuálního díla.

JJA-REV-001-110-008

Rozšiřovat slovní zásobu, snažit se o zřetelnou a srozumitelnou výslovnost.

UKA-VYV-002-110-001

Zapojovat se do skupinové práce, vytvářet společné výtvarné projekty.

ZGM

Logicko-matematická

Charakteristika základní gramotnosti

Základní gramotnost logicko-matematická je založená na praktických činnostech a dovednostech, které jsou předpokladem k rozvoji klíčových kompetencí napříč vzdělávacími obory. Posiluje schopnost přemýšlení a rozpoznávání matematických situací v různých životních situacích. Logicko-matematická gramotnost je tvořená jednou složkou: **Použití matematiky**.

ZGC

Použití matematiky

Charakteristika složky základní gramotnosti

Očekávané výsledky učení složky logicko-matematické gramotnosti se zaměřují na popis matematických situací využitelných v běžném životě a následně na zkušenosti s opakovaně řešenými úlohami.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

ZGM-ZGC-000-106-001

Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.

Metodická podpora**Komentář****VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:**

Učitel vede žáky k identifikaci situací, v nichž využívá matematiku. Tyto situace vytváří záměrně a plánovaně a povzbuzuje žáky v jejich identifikaci.

Využívá k tomu zejména běžné situace vzniklé při výuce:

- počítání, řazení a seskupování žáků,
- počítání na prstech,
- hraní jednoduchých deskových her,
- simulace situací z běžného života žáků (např. nakupování).

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák na základě návodných otázek využívá své počtářské dovednosti k řešení situací při běžných činnostech i v jiných předmětech a při mimoškolních činnostech.
- Matematické dovednosti dokáže aplikovat při hraní jednoduchých společenských her.

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KUA-KKF-000-106-001

Osvojovat si stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

CPA-CSP-004-106-002

Sestavit model podle jednoduché předlohy.

CPA-OSV-001-106-003

Rozpoznat základní povolání, se kterými se setkává v běžném životě.

CSA-CJS-003-106-001

Orientovat se v čase a pojmenovat rozvržení svých denních činností.

CSA-CJS-003-106-003

Rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.

CZA-TEV-001-106-009

Vnímat základní pravidla jednoduchých her a soutěží a upravit adekvátně tomu své chování v aktivitě.

INA-INF-001-106-004

Psát známá písmena, číslice a znaky na klávesnici.

JJA-CAP-002-106-004

Opisovat číslice.

JJA-REV-001-106-001

Komunikovat v běžných situacích.

MAA-MAT-001-106-001

Orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, větší – menší.

MAA-MAT-001-106-002

Orientovat se na ploše a v prostoru s využitím pojmů na začátku – na konci, nahoře – dole, pod – nad, před – za, nahoře – dole, vpředu – vzadu, vlevo – uprostřed – vpravo.

MAA-MAT-002-106-001

Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 10.

MAA-MAT-002-106-002

Číst, psát a prakticky využívat řadové číslovky do 10.

MAA-MAT-002-106-003

Rozkládat množství s názorem na dvě skupiny v oboru do 10.

MAA-MAT-002-106-005

Zapsat a řešit jednoduché příklady a praktické úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 10.

MAA-MAT-002-106-006

Používat matematické symboly +, -, = při numeraci v oboru do 10.

MAA-MAT-002-106-007

Využívat matematické dovednosti v praxi.

MAA-MAT-003-106-001

Rozlišovat pojmy rok, měsíc, den.

MAA-MAT-003-106-002

Určit čas s přesností na celé hodiny v oboru do 12 hodin v analogovém a digitálním formátu.

MAA-MAT-003-106-003

Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi v oboru do 10 Kč.

MAA-MAT-003-106-004

Používat základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram.

MAA-MAT-003-106-005

Doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 10.

UKA-HUV-004-106-004

Reagovat pohybem na hudbu, osvojit si základní taneční prvky.

UKA-VYV-002-106-002

Porovnat barvy, tvary, objekty a uplatnit je při vlastní tvorbě.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

ZGM-ZGC-000-110-001

Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.**Díl I – 10. ročník (110)**

ZGM-ZGC-000-110-001

Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.**Metodická podpora****Komentář****VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:**

Učitel u žáka vytváří a upevňuje algoritmy početních úkonů. Postupuje od názorného k abstraktnímu, ověřuje pochopení a zautomatizování každého jednotlivého kroku. Vede žáka podle jeho schopností k propojování matematické gramotnosti s gramotností čtenářskou a pisatelskou.

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

ZGM-ZGC-000-106-001

Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

CAP-CAP-001-110-003

Rozpoznávat jednotlivá skupenství na základě badatelských aktivit.

CAS-CAS-002-110-005

Rozlišit v modelových situacích finanční možnosti svého rozpočtu.

CPA-CSP-004-110-001

Sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model.

CPA-OSV-001-110-005

Rozlišit na konkrétních příkladech povinné činnosti a volný čas.

CZA-TEV-001-110-009

Uplatňovat základní pravidla her a soutěží, rozpoznat, když dojde k jejich porušení.

CZA-VZB-002-110-002

Osvojovat si správné stravovací návyky a podle svých možností je využívat v běžném životě.

INA-INF-002-110-003

Podílet se na využití tabulky k záznamu nečíselných dat.

JJA-CAP-002-110-004

Psát číslice podle nápovědy či předlohy.

JJA-REV-001-110-003

Popsat děje, jevy a osoby na obrázcích.

MAA-MAT-002-110-003

Orientovat se na číselné ose.

MAA-MAT-002-110-004

Řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy.

MAA-MAT-003-110-001

Orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny v analogovém a digitálním formátu.

MAA-MAT-003-110-002

Zvládat početní úkony s penězi, porovnávat hodnotu, používat pojmy více, méně, stejně.

MAA-MAT-003-110-003

Používat běžně využívané jednotky délky, hmotnosti, času, objemu.

MAA-MAT-003-110-004

Doplňovat údaje v jednoduché tabulce.

UKA-HUV-004-110-003

Propojit pohyb s hudbou, zvládnout základní kroky jednoduchého tance.

UKA-VYV-002-110-003

Uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty na ploše i v prostoru podle vlastního tvůrčího záměru.

Klíčové kompetence

KUA

Klíčová kompetence k učení*Charakteristika klíčové kompetence*

Klíčová kompetence k učení zahrnuje soubor schopností, znalostí, dovedností a postojů nezbytných pro osvojování si základních učebních návyků, pro organizaci a plánování učení ve vhodné a přiměřené formě za využití znaků, symbolů a případné další pedagogické podpory. Kompetence směřuje žáka k aktivnímu podílení se na řízení vlastního učení v souladu s jeho schopnostmi a dovednostmi. Podporuje rozvoj koncentrace, vůle a motivace k osvojování nových poznatků. Vede žáka k využívání vhodných pomůcek, k vytváření funkčních stereotypů a upevňování základních učebních návyků s přesahem do každodenního i osobního života.

Klíčová kompetence obsahuje jednu složku: **Umění se učit.**

KKF

Umění se učit*Charakteristika složky klíčové kompetence*

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na podporu snahy o vlastní učení a vytváření individuálních postupů učení na základě osvojených návyků, které vycházejí ze strategií nastavených pedagogem.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:**Díl I – 6. ročník (106)**

KUA-KKF-000-106-001

Osvojovat si stereotypy učení.*Metodická podpora***Komentář****VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:**

Učitel zavádí pevný režim při výuce (stejný začátek hodiny, čas na přestávky), včetně krátkých rituálů, které danou část výuky vždy stejně započnou nebo zakončí.

Používá 2D symboly pro jednotlivé kroky úkonu, jejichž postup se žáky fixuje.

Pravidelně se žáky opakuje již naučené, vždy za dodržení stále stejného postupu.

Při učení používá se žáky jednoduché pohybové sestavy nebo cvičení, která pomáhají fixovat postup (např. při usednutí do lavice, při úchopu psacího náčiní).

Kombinuje zrakové, sluchové a pohybové podněty (např. spojování slov s obrázky, rytmické opakování, manipulace s předměty).

Žáky vede k uspořádání pracovního prostoru a pomůcek vždy stejným způsobem, který je přehledný a jednoduchý pro další práci.

Při práci žáky pobízí k užívání stále stejných frází pro označení obdobných jevů v různých situacích (např. ucelený kognitivní program Grunnlaget – Model pojmového učení).

Podporuje samostatnost žáků při učení a využívá individuálně zvolené motivační prostředky (oceňuje, poskytuje přijatelné odměny) za samostatnou práci.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák pracuje podle vizuálního nebo slovního návodu.

- Opakuje naučené postupy při podobných úkolech.
- Dokáže začít a dokončit úkol, pokud je strukturovaný podle naučeného vzoru, a v těchto situacích pracuje samostatně.
- Uspořádá si pracovní plochu podle naučeného vzoru (např. seřadí učební pomůcky).
- Reaguje na osvojené vizuální, verbální nebo pohybové pokyny, které vybízejí k zahájení učební činnosti, a pracuje tak pod vedením jakékoli dospělé osoby.
- Používá některé naučené vzory učení i v nových situacích nebo v jiných vyučovacích předmětech či prostředích (např. při volnočasových aktivitách).

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Základní gramotnosti

ZGM-ZGC-000-106-001

Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.

Klíčové kompetence

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.

Vzdělávací oblasti

CPA-OSV-001-106-003

Rozpoznat základní povolání, se kterými se setkává v běžném životě.

CSA-CJS-002-106-001

Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.

CSA-CJS-003-106-002

Rozpoznat dny v týdnu, případně měsíce, a rozlišovat roční období.

CSA-CJS-003-106-003

Rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.

CZA-TEV-001-106-003

Provádět jednoduché pohybové úkony na základě pokynů, povelů a signálů.

CZA-TEV-001-106-008

Reagovat na relaxační, speciální kompenzační, korektivní či jinak rozvíjející cvičení a usilovat při nich o správné držení těla.

INA-INF-001-106-004

Psát známá písmena, číslice a znaky na klávesnici.

JJA-CAP-001-106-001

Zvládat čtení probraných písmen.

JJA-CAP-001-106-003

Ukázat začátek a konec věty.

JJA-CAP-001-106-004

Číst s porozuměním jednoduché věty.

JJA-CAP-002-106-001

Opisovat písmena, která umí číst.

JJA-REV-001-106-003

Popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek.

JJA-REV-001-106-008

Rozšiřovat pasivní i aktivní slovní zásobu pomocí účelné práce s obrázkovým materiálem a knihou.

MAA-MAT-001-106-001

Orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, větší – menší.

MAA-MAT-001-106-002

Orientovat se na ploše a v prostoru s využitím pojmů na začátku – na konci, nahoře – dole, pod – nad, před – za, nahoře – dole, vpředu – vzadu, vlevo – uprostřed – vpravo.

MAA-MAT-001-106-003

Tvořit skupiny o daném počtu prvků a porovnávat jejich množství.

MAA-MAT-001-106-004

Řadit předměty zleva doprava podle jednoduchých kritérií.

MAA-MAT-002-106-001

Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 10.

MAA-MAT-002-106-002

Číst, psát a prakticky využívat řadové číslovky do 10.

MAA-MAT-002-106-003

Rozkládat množství s názorem na dvě skupiny v oboru do 10.

MAA-MAT-002-106-005

Zapsat a řešit jednoduché příklady a praktické úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 10.

MAA-MAT-002-106-006

Používat matematické symboly $+$, $-$, $=$ při numeraci v oboru do 10.

MAA-MAT-002-106-007

Využívat matematické dovednosti v praxi.

MAA-MAT-003-106-002

Určit čas s přesností na celé hodiny v oboru do 12 hodin v analogovém a digitálním formátu.

MAA-MAT-003-106-004

Používat základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram.

MAA-MAT-003-106-005

Doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 10.

MAA-MAT-004-106-001

Kreslit rovné a křivé čáry.

MAA-MAT-004-106-002

Ukázat základní rovinné útvary – čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.**Díl I – 10. ročník (110)**

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.

Metodická podpora**Komentář****VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:**

Učitel se žáky sestavuje jednoduchý denní nebo týdenní plán, na jehož podobě se žáci aktivně podílejí.

Pobízí žáky k tvoření rozvrhů nebo plánů činnosti vyjádřených 2D symboly či podobnými prostředky.

V některých předem naplánovaných situacích záměrně klade otázky s možností volby mezi úkoly (např. nechá vybrat mezi dvěma pomůckami nebo činnostmi v rámci daného výukového tématu, které procvičují dovednosti a znalosti žáků).

Učí žáky používat systém symbolů, které vyjadřují, jak se jim při práci daří.

Pobízí žáky, aby si řekli o pomoc nebo požádali o pomůcku, kterou potřebují. Ptá se jich, co potřebují, a očekává, že mu naznačí nebo sdělí odpověď, než jim dále pomůže s prací.

Stanovuje žákům individuálně délku vyučovacích bloků (za využití systému Pomodoro nebo přesýpacích hodin), kdy vědí, že mají pracovat a na práci se pokud možno plně soustředit.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák požádá učitele nebo asistenta, když potřebuje pomůcku, vysvětlení nebo pomoc při práci.
- Dokáže se sám připravit na výuku (např. vyndat pomůcky, otevřít sešit).
- Dá najevo slovem, gestem nebo za užití piktogramů, zda bylo učení těžké, líbilo se mu nebo měl z práce radost.
- Pracuje na úkolu bez přerušování po stanovenou dobu.
- Dokáže se vrátit k práci a dokončit ji, i když potřebuje drobnou pomoc nebo potřeboval přestávku na odpočinek.
- Zkouší využít doporučené postupy práce, pokud se jeho způsob neosvědčil.

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení**

Základní škola speciální

KUA-KKF-000-106-001

Osvojovat si stereotypy učení.

Související očekávané výsledky učení

Základní gramotnosti

ZGC-ZGA-000-110-001

Číst a opisovat jednoduché texty.

ZGC-ZGC-000-110-001

Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.

ZGC-ZGC-000-110-002

Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.

ZGM-ZGC-000-110-001

Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.

Klíčové kompetence

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.

Vzdělávací oblasti

CAP-CAP-001-110-001

Pozorovat a poznat, zda je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu.

CAP-CAP-001-110-002

Rozeznat a bezpečně využívat zdroje tepla a světla.

CAP-CAP-001-110-005

Pozorovat a rozpoznat střídání dne a noci, ročních období.

CAP-CAP-001-110-006

Rozlišit základní druhy energií a jejich využití v praktickém životě.

CAP-CAP-002-110-001

Poznat vybrané látky běžně užívané v domácnosti včetně možností jejich praktického využití.

CAP-CAP-004-110-001

Využívat mapu v jednoduchých praktických situacích.

CAS-CAS-002-110-005

Rozlišit v modelových situacích finanční možnosti svého rozpočtu.

CAS-CAS-003-110-003

Poznat vlajku, hymnu a prezidenta českého státu.

CPA-CSP-004-110-001

Sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model.

CPA-CSP-004-110-002

Zvládnout údržbu jednoduchých předmětů.

CPA-OSV-001-110-005

Rozlišit na konkrétních příkladech povinné činnosti a volný čas.

CZA-VZB-001-110-002

Uplatňovat v praktických modelových situacích základní zásady ochrany zdraví.

INA-INF-003-110-001

Využívat grafické znázornění k popisu běžné situace.

JJA-CAP-001-110-001

Číst všechna písmena abecedy.

JJA-CAP-001-110-004

Číst jednoduchý krátký text.

JJA-CAP-001-110-005

Získávat pozitivní vztah k literatuře.

JJA-CAP-002-110-001

Psát písmena a jednoduchá slova, případně také podle diktátu.

JJA-CAP-002-110-002

Opisovat slova a jednoduché věty.

JJA-CAP-002-110-003

Napsat své jméno.

JJA-CAP-002-110-004

Psát číslice podle nápoděvy či předlohy.

MAA-MAT-002-110-001

Psát a používat čísla v oboru do 100, porovnávat čísla a množství.

MAA-MAT-002-110-002

Numerovat po desítkách do 100 a po stovkách do 1000.

MAA-MAT-002-110-003

Orientovat se na číselné ose.

MAA-MAT-002-110-004

Řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy.

MAA-MAT-003-110-001

Orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny v analogovém a digitálním formátu.

MAA-MAT-003-110-002

Zvládat početní úkony s penězi, porovnávat hodnotu, používat pojmy více, méně, stejně.

MAA-MAT-003-110-003

Používat běžně využívané jednotky délky, hmotnosti, času, objemu.

MAA-MAT-003-110-004

Doplňovat údaje v jednoduché tabulce.

MAA-MAT-004-110-002

Poznat základní geometrická tělesa – kouli, krychli, válec.

MAA-MAT-004-110-003

Měřit a porovnat vzdálenosti mezi předměty a délky předmětů.

UKA-VYV-002-110-002

Uplatňovat základní výtvarné dovednosti při realizaci vlastní tvorby.

UKA-VYV-003-110-001

Reagovat vlastní tvorbou na zhlédnutý animovaný nebo hraný film.

KKA

Klíčová kompetence komunikační*Charakteristika klíčové kompetence*

Klíčová kompetence komunikační vede žáka k uvědomění si důležitosti komunikace a vybavuje ho takovými komunikačními dovednostmi, které mu umožní efektivně komunikovat s lidmi kolem sebe. Proces komunikace zahrnuje nejen schopnost porozumět a používat jazyk, ale také schopnost chápat význam a účel sdělení. Rozvoj této kompetence vede jak ke schopnosti porozumět druhým, tak ke schopnosti srozumitelně vyjádřit své myšlenky, přání či emoce prostřednictvím široké škály komunikačních strategií a výrazových prostředků. Umožňuje žákovi, u něhož se mluvená řeč nerozvíjí optimálně, využít k dorozumění jiný komunikační prostředek. Kompetence prochází napříč všemi vzdělávacími oblastmi. Jejím hlavním cílem je porozumění podstaty komunikace, potřebě vzájemného sdílení myšlenek či emocí a položení základů pro schopnost dorozumět se.

Klíčová kompetence komunikační se v obou dílech člení na složky: **Vyjádřování** a **Porozumění**.

VYJ

Vyjádřování*Charakteristika složky klíčové kompetence*

Složka klíčové kompetence zahrnuje dovednost vyjádřit různé komunikační záměry, požádat o něco, vyjádřit emoce, vést rozhovor či spontánně vyprávět. Žák je veden k tomu, aby dokázal jednoduchým způsobem vyjádřit své myšlenky a představy. Používá takové formy komunikace, které mu umožňují zapojit se do sociálního okruhu lidí kolem něj. V rámci dorozumívání využívá jak verbální, tak neverbální prostředky.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:**Díl I – 6. ročník (106)**

KKA-VYJ-000-106-001

Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky.*Metodická podpora***Komentář****VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:**

Učitel využívá symboly (konkrétní předměty, fotografie, barevné obrázky, piktogramy, lineární/obrysové obrázky).

Používá jednoduché otázky a fráze pro nácvik vyjadřování potřeb (např. „Co chceš?“, „Jak se cítíš?“, „Co potřebuješ?“).

Do výuky zařazuje práci s emocemi, a to formou dramatizace, hry s maňásky nebo čtení příběhů s emocionálními situacemi.

Se žáky nacvičuje odpovědi na základní otázky týkající se jejich potřeb a pocitů.

Ve třídě vytváří denní rutiny a rituály, při kterých žáci pojmenovávají své potřeby a pocity.

Trénuje se žáky další základní funkce komunikace, jako je přivolání pozornosti ke své osobě, odmítnutí nechtěného či nelibého.

Navozuje různé situace, ve kterých žák musí o něco požádat (např. chybějící pomůcka, potřeba pomoci, jídlo, hračka). Následně žáka verbálně (např. otázkou „Co chceš?“) nebo neverbálně (gestem) pobízí k žádosti a umožňuje mu využít augmentativní či alternativní prostředky ke komunikaci (např. vizuální symboly, gesta).

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák ukazuje na předměty nebo obrázky, které vyjadřují jeho potřeby, případně předává symbol komunikačnímu partnerovi.
- Používá gesta, např. kývání hlavou, ukázání rukou, tleskání jako projev radosti.
- Reaguje na otázky pohledem nebo mimikou, například zamračení při nelibosti.
- Napodobuje učitele nebo spolužáky při vyjadřování emocí.
- Vyjadřuje své emoce a potřeby podle svých schopností – verbálně, s vizuální podporou, gesty, pomocí komunikátorů nebo IT komunikačních programů (např. dá najevo: „*Chci pít.*“, „*Bolí mě břicho.*“).
- Opakuje slova nebo fráze, které ho učitel naučil v konkrétních situacích.
- Zkouší pojmenovat své emoce (např. „*Jsem smutný.*“, „*Mám radost.*“).
- Zapojuje se do jednoduchých rozhovorů o svých potřebách (např. učitel: „*Co si dáš k jídlu?*“, žák: „*Já chci banán.*“).
- Dokáže vyjádřit své potřeby i spontánně, bez verbální pobídky.

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Základní gramotnosti

ZGC-ZGA-000-106-001

Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.

ZGC-ZGC-000-106-001

Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.

Klíčové kompetence

KKA-POR-000-106-001

Reagovat na jednoduché pokyny, vyjádřit souhlas či nesouhlas.

KRA-KRP-000-106-001

Upozornit vhodným způsobem na osobní problém.

KSA-KOA-000-106-001

Poznat a vyjádřit vlastní potřeby důležité k dosažení osobní pohody.

KSA-KOS-000-106-001

Uvědomovat si své základní životní potřeby.

Vzdělávací oblasti

CPA-OSV-001-106-001

Vyjádřit vhodným způsobem své prožívání v běžných i náročných situacích.

CSA-CJS-005-106-002

Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti.

INA-INF-003-106-001

Reagovat na otázky na základě informací, které získá osobní zkušeností.

INA-INF-003-106-002

Podílet se na popisu konkrétní situace, kterou opakovaně zažívá.

JJA-CAP-001-106-002

Reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek.

JJA-REV-001-106-001

Komunikovat v běžných situacích.

JJA-REV-001-106-004

Popsat zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek.

JJA-REV-001-106-007

Účastnit se činností zaměřených na rozvoj vzájemného naslouchání, poznávání, spolupráce, důvěry.

JJA-REV-001-106-010

Vyjádřit své dojmy (libost či nelibost) z poslechu uměleckého textu.

UKA-HUV-006-106-001

Seznámit se s hudebním životem svého regionu, navštívit kulturní instituci v okolí.

UKA-VYV-002-106-001

Uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

KKA-VYJ-000-110-001

Vést verbální nebo neverbální komunikaci s partnerem.**Díl I – 10. ročník (110)**

KKA-VYJ-000-110-001

Vést verbální nebo neverbální komunikaci s partnerem.**Metodická podpora****Komentář****VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:**

Učitel používá jednoduché otázky („*Jak se máš?*“, „*Co chceš?*“).

Pobízí žáky k užívání nacvičovaných frází (např. „*Požádej o pomoc.*“, „*Pozdrav spolužáka.*“), a to v různorodých situacích (ve třídě, na hřišti, ve školní jídelně).

Opakovaně používá stejné komunikační fráze během skupinových aktivit pro lepší zapamatování.

Používá symboly (konkrétní předměty, fotografie, barevné obrázky, piktogramy, lineární/obrysové obrázky) nebo další (nevokální) komunikační prostředky (gesta, mimika).

Využívá množství neverbálních projevů (mimika, gesta, postoje), kterými vyjadřuje konkrétní pokyny – pobízí žáky, aby po něm projevy opakovali a lépe si tak upevňovali, co je jimi zamýšleno.

Se žáky přehrává scénky s využitím různých forem vyjadřování – slov, pantomimy, maňásků, aby si žáci natrénovali jednoduché formy vyjádření (např. jak požádat o pomoc).

Vede žáky k vyjadřování svých potřeb různými způsoby – pohybem těla, zvukem, hlasem, pomocí komunikátorů, slovem, větami.

Ukazuje žákům smysl komunikace a pobízí je k cílenému užívání komunikace (pro získání odměny či dosažení cíle).

Vytváří různé situace k nácvičení komunikace s různými komunikačními partnery (kuchař/ka, školník/školnice, řidič/ka autobusu, prodavač/ka).

Podporuje žáky v osvojování dalších funkcí komunikace (kladení otázek, komentování, nácvičení jednoduchého dialogu).

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák pozdraví spolužáka nebo učitele, když se s nimi potká – verbálně nebo neverbálně.
- Reaguje jednoduchou větou nebo slovem na otázku (např. užívá fráze „*Chci to.*“, „*Ano.*“, „*Ne.*“). Vyjadřuje své přání jednoslovně či osvojenou frází („*Prosím.*“, „*Chci to.*“).
- Dokáže vyjádřit přání nebo potřebu rozvitou větou („*Prosím podej mi ten míč, chci si hrát.*“, „*Pomoz mi, prosím.*“).

- Používá gesta, odpovídá ukázáním na obrázek, kartu nebo předmět.
- Usměje se nebo se zamračí jako projev emocí.
- Osloví učitele navázáním očního kontaktu, slovem nebo gestem.
- Napodobuje komunikaci druhých. Rozumí tomu, že se jedná o výměnu informací mezi lidmi.
- Dokáže spontánně iniciovat komunikaci, v níž je hlavním aktérem v dialogu.

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

KKA-VYJ-000-106-001

Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KKA-POR-000-110-001

Reagovat verbálně nebo neverbálně na komunikační sdělení partnera.

Vzdělávací oblasti

CAP-CAP-003-110-001

Popsat dění v přírodě během ročních období na základě vlastního pozorování.

CAS-CAS-004-110-001

Dokázat v případě potřeby požádat o radu při vyřizování svých osobních záležitostí.

CAS-CAS-004-110-002

Využít v případě potřeby služby pomáhajících organizací.

JJA-CAP-001-110-002

Přednášet říkanky a básně.

JJA-REV-001-110-001

Komunikovat vhodně v běžných situacích.

JJA-REV-001-110-002

Zvládat základní pravidla komunikace.

JJA-REV-001-110-003

Popsat děje, jevy a osoby na obrázcích.

JJA-REV-001-110-005

Zprostředkovat vlastní zážitky a popsat své pocity.

JJA-REV-001-110-007

Vyjádřit své dojmy (libost či nelibost) ze zhlédnutí divadelního a audiovizuálního díla.

JJA-REV-001-110-008

Rozšiřovat slovní zásobu, snažit se o zřetelnou a srozumitelnou výslovnost.

POR

Porozumění

Charakteristika složky klíčové kompetence

Žák je veden k tomu, aby věnoval plnou pozornost tomu, co druhá osoba sděluje. Učí se naslouchat lidem, vnímat jejich potřeby, což mu pomáhá zapojit se do okolního světa a navazovat vztahy. Získává dovednost vnímat signály verbální či neverbální komunikace a reagovat na sdělované informace. Komunikační kompetence umožňuje efektivní komunikaci a interakci s okolím.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází

formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

KKA-POR-000-106-001

Reagovat na jednoduché pokyny, vyjádřit souhlas či nesouhlas.

Metodická podpora

Komentář

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Učitel zadává krátké a jednoznačné pokyny, které doprovází gesty nebo vizuálními podněty (např. „*Podej míč.*“, „*Pojď sem.*“).

Pokyny a informace opakuje, někdy za využití různých forem vyjádření, pokud to napomáhá porozumění žáka.

Do komunikace se žáky zařazuje metody augmentativní a alternativní komunikace.

Nacvičuje se žáky základní gesta pro vyjádření jednoduchých pojmů, např. „*Ano.*“, „*Hotovo.*“, „*Další.*“.

Využívá opakující se fráze anebo říkanky, které žákům pomáhají osvojit si konkrétní postupy (např. jak se usadit do lavice, jak uchopit psací náčiní).

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

• Žák poslechne pokyn typu „*Přines hračku.*“, „*Otevři knihu.*“ a reaguje na něj provedením konkrétního úkonu. Může také reagovat neverbálně (např. palcem nahoru, kroutěním nebo kýváním hlavou), pomocí symbolů nebo jednoduchou slovní odpovědí.

• Sleduje učitele nebo spolužáka, pokud neví, jak pokyn splnit.

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KKA-VYJ-000-106-001

Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky.

Vzdělávací oblasti

CSA-CJS-002-106-007

Reagovat přiměřeně na pokyny dospělých a spolupracovat při mimořádných událostech.

CSA-CJS-005-106-004

Dodržovat zásady bezpečného pohybu v silničním provozu v roli chodce, účastníka silničního provozu.

CZA-TEV-001-106-003

Provádět jednoduché pohybové úkony na základě pokynů, povelů a signálů.

CZA-TEV-001-106-009

Vnímat základní pravidla jednoduchých her a soutěží a upravit adekvátně tomu své chování v aktivitě.

INA-INF-003-106-001

Reagovat na otázky na základě informací, které získá osobní zkušeností.

JJA-REV-001-106-001

Komunikovat v běžných situacích.

UKA-VYV-002-106-004

Zapojovat se do skupinové práce.

Následující očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

KKA-POR-000-110-001

Reagovat verbálně nebo neverbálně na komunikační sdělení partnera.**Díl I – 10. ročník (110)**

KKA-POR-000-110-001

Reagovat verbálně nebo neverbálně na komunikační sdělení partnera.**Metodická podpora****Komentář****VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:**

Učitel používá otázky, které podporují zapojení do konverzace (např. „Co děláš?“, „Co máš rád?“).

Navazuje oční kontakt se žáky a vyžaduje totéž od nich při společném hovoru.

Pobízí žáky k používání slovních odpovědí podle svých schopností (tj. jednoslovné reakce nebo celé věty).

Učí žáky odpovídat na otázky typu „Kdo?“, „Co?“, „Jak?“, „Proč?“ pomocí jednoslovných či víceslovných vět.

Trénuje se žáky užití augmentativní a alternativní komunikace v souladu se zadanými pokyny.

Vede žáky k tomu, aby reagovali na dotazy a podněty podle svých aktuálních komunikačních schopností, a pobízí je k jednoduchému vyjádření reakce na promluvu druhého žáka.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák odpovídá jednoduchými slovy („Ano.“, „Ne.“, „Dobře.“) i rozvitými větami v reakci na druhého.
- Zapojuje se do konverzace o svých činnostech, zájmech a zážitcích.
- Přikývne, usměje se nebo zamračí jako odpověď na otázku.
- Sleduje spolužáky a reaguje na ně při rozhovoru nebo hře.
- Reaguje na učitele či asistenta při pokynu nebo dotazu a komunikuje se spolužáky.
- Odpovídá na různé typy otázek podle svých možností.

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

KKA-POR-000-106-001

Reagovat na jednoduché pokyny, vyjádřit souhlas či nesouhlas.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KKA-VYJ-000-110-001

Vést verbální nebo neverbální komunikaci s partnerem.*Vzdělávací oblasti*

CAS-CAS-004-110-003

Osvojit si nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí.

CZA-TEV-001-110-003

Vykonávat individuální a kolektivní činnost na základě pokynů, povelů a signálů.

INA-INF-001-110-001

Poznat a přiřadit účel k vybraným digitálním zařízením.

JJA-REV-001-110-001

Komunikovat vhodně v běžných situacích.

JJA-REV-001-110-002

Zvládat základní pravidla komunikace.

KSA

Klíčová kompetence osobnostní a sociální

Charakteristika klíčové kompetence

Klíčová kompetence Osobnostní a sociální podporuje rozvoj žáka v rovině osobnostní, především prostřednictvím posilování jeho celkové pohody. Jejím předpokladem je schopnost žáka adekvátně vyjadřovat vlastní potřeby a aktivně se podílet na vytváření prostředí, které mu pohodu umožňuje. Klíčová kompetence zároveň přispívá k rozvoji žáka v rovině sociální, tedy v oblasti navazování a udržování vztahů s druhými lidmi, ať už ve škole, či mimo ni. Žák se zapojuje do jednoduchých sociálních aktivit a uplatňuje základní návyky společenského chování. Učí se respektovat druhé osoby a rozlišovat nevhodné či rizikové formy chování. Rozvoj této kompetence zároveň slouží jako prevence chování náročného na péči.

K rozvoji klíčové kompetence osobnostní a sociální dochází průběžně během všech činností a aktivit, ideálně v přirozených situacích každodenního života. Jedná se o stěžejní klíčovou kompetenci, jejíž míra rozvoje výrazně ovlivňuje kvalitu života samotného žáka i jeho rodiny.

Klíčová kompetence Osobnostní a sociální je tvořena čtyřmi složkami: **Vlastní wellbeing, Resilience: odolávání obtížným situacím, Empatie a porozumění druhým a Budování a udržování zdravých vztahů.**

KOA

Vlastní wellbeing

Charakteristika složky klíčové kompetence

Složka klíčové kompetence se zaměřuje na budování vlastní pohody žáka a na rozvoj dovednosti spolupracovat při jejím vytváření a udržování.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

KSA-KOA-000-106-001

Poznat a vyjádřit vlastní potřeby důležité k dosažení osobní pohody.

Metodická podpora

Komentář

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Učitel vede žáky k užívání 2D symbolů (fotografie, barevné obrázky, piktogramy, lineární/obrysové obrázky) nebo reálných předmětů (např. sklenice vody, deka, polštář) pro nácvik identifikace základních potřeb (hlad, žízeň, únava, potřeba pohybu). Učí žáky přiřazovat obrázky k jejich aktuálním pocitům.

Zařazuje pravidelné momenty během dne (např. po jídle, po aktivitě), kdy žáci vyjádří své potřeby za užití 2D symbolů nebo gest (např. mají hlad, jsou unavení, cítí se dobře, jsou spokojení).

Nacvičuje se žáky různé situace, ve kterých někdo pocituje určitou potřebu (např. „Je mi zima, obleču si mikinu.“, „Mám žízeň, napiju se.“).

Učí žáky používat karty se symboly pro vyjádření potřeb (např. „Chci pít.“, „Jsem unavený.“, „Potřebuji pomoc.“).

Sleduje se žáky obrázkové příběhy či krátká videa s různými emocemi a potřebami (např. obrázek dítěte, které se směje u jídla = je spokojené; obrázek dítěte, které si drží břicho = má hlad) a společně si o nich povídají.

Klade otázky spjaté s identifikací potřeb žáků (např. „Máš žízeň?“, „Chceš si odpočinout?“, „Je ti teplo?“) a pobízí žáky, aby vyjádřili, co odpovědi znamenají, tj. co potřebují.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák dá najevo, když má hlad, žízeň, je unavený nebo je mu zima, tedy vyjadřuje základní fyziologické potřeby. Aby sdělil, co potřebuje, používá slova, gesta nebo piktogramy.
- Reaguje verbálně či neverbálně na jednoduché dotazy učitele nebo asistenta (např. „Máš hlad?“, „Je ti teplo?“).
- Projevuje emoce spojené s jeho potřebami (např.: usmívá se, když je spokojený po jídle; mračí se či vykazuje neklid, pokud je unavený či v nepohodlí). V momentech, kdy potřeby nejsou uspokojeny, dává najevo, co potřebuje, neprojevuje jen negativní emoce.
- Snaží se upravit své prostředí tak, aby dosáhl pohody (např.: svleče si mikinu, když je mu horko; přitáhne si polštář, když chce odpočívat).
- Přijímá možnost napít se, sednout si do klidného koutku nebo odpočinout si na relaxačním místě, když to potřebuje.

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KKA-VYJ-000-106-001

Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky.

KSA-KOS-000-106-001

Uvědomovat si své základní životní potřeby.

Průřezová témata

PTP-000-000-106-001

Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících péči o své potřeby.

Vzdělávací oblasti

CPA-OSV-001-106-001

Vyjádřit vhodným způsobem své prožívání v běžných i náročných situacích.

CSA-CJS-002-106-002

Rozeznat nevhodné jednání a chování, které je v rozporu s nastavenými pravidly.

CSA-CJS-002-106-003

Uplatňovat společensky přijatelná pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády.

CSA-CJS-005-106-001

Ukázat nebo pojmenovat hlavní části lidského těla a dokázat upozornit na své potřeby a zdravotní potíže.

CSA-CJS-005-106-002

Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti.

CZA-TEV-001-106-007

Vnímat jiné žáky a uvědomovat si odlišné schopnosti v pohybových dovednostech.

UKA-VYV-002-106-004

Zapojovat se do skupinové práce.

UKA-VYV-003-106-001

Uplatňovat ve své tvorbě vlastní zkušenosti, fantazii, zrakové, hmatové a sluchové vjemy.

Následující očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

KSA-KOA-000-110-001

Spolupracovat při utváření osobní pohody.

Díl I – 10. ročník (110)

KSA-KOA-000-110-001

Spolupracovat při utváření osobní pohody.**Metodická podpora****Komentář****VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:**

Učitel plánuje a zařazuje do výuky skupinové aktivity podporující pohodu, jako jsou dechová cvičení nebo jednoduché pohybové hry, při kterých žák spolupracuje s ostatními.

Využívá vizuální pomůcky k vyjádření pocitu pohody a postupně vede žáka k jejich samostatnému využívání během dne.

Nacvičuje se žáky situace, kdy je potřeba spolupracovat pro dosažení pohody (např. podají si polštáře, společná příprava třídy pro relaxaci, uklizení pomůcek, které již nepotřebují a brání jim v další činnosti).

Vybízí konkrétní žáky ke spolupráci s ostatními (např. k zapojení do tichých her ve dvojici, společnému poslechu hudby nebo sdílení oblíbených činností) a všímá si, když žák není zapojený. Vyjadřuje spokojenost, oceňuje, pokud se žáci zapojují nebo spolupracují.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák se zapojuje do společných činností, jako je poslech hudby, dechová cvičení nebo relaxační pohybové hry.
- Přijímá pomoc pro účely své osobní pohody (např. nechá se přikrýt dekou, přijme nabídku napít se, souhlasí s odpočinkem na polštáři).
- Podílí se podle svých potřeb na úpravě prostředí (např. uklidí si místo pro relaxaci, ztlumí světlo, nastaví si pohodlnou polohu na židli).
- Používá slova, gesta, piktogramy nebo jiný komunikační prostředek, aby sdělil, zda se cítí v pohodě.
- Příležitostně sleduje učitele, asistenta nebo spolužáky a zkouší jejich postupy pro zklidnění nebo relaxaci (např. hluboký nádech a výdech).

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

KSA-KOA-000-106-001

Poznat a vyjádřit vlastní potřeby důležité k dosažení osobní pohody.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KSA-KOS-000-110-001

Požádat jednoduchým způsobem o pomoc.*Průřezová témata*

PTP-000-000-110-001

Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních.

PTP-000-000-110-002

Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.

PTP-000-000-110-003

Podílet se společně s ostatními členy školní skupiny na aktivitách, které podporují wellbeing.*Vzdělávací oblasti*

CAP-CAP-001-110-004

Rozpoznat zdroje zvuku v běžných situacích, popsat škodlivé důsledky nadměrného hluku a způsoby ochrany před ním.

CAP-CAP-003-110-005

Poznat části lidského těla a pozorovat základní životní funkce.

CAS-CAS-002-110-002

Uplatňovat zásady dobrých vztahů mezi lidmi, rozpoznat a popsat různé vztahové situace ve svém každodenním životě.

CAS-CAS-003-110-001

Rozpoznat a respektovat základní práva a povinnosti ve škole.

CAS-CAS-003-110-002

Upozornit na porušování práv na příkladech různých životních modelových situací.

CAS-CAS-004-110-001

Dokázat v případě potřeby požádat o radu při vyřizování svých osobních záležitostí.

CAS-CAS-004-110-002

Využít v případě potřeby služby pomáhajících organizací.

CPA-CSP-001-110-001

Pečovat o své tělo a svůj zevnějšek.

CPA-OSV-001-110-001

Rozpoznávat základní emoce.

CPA-OSV-001-110-006

Osvojit si základní dovednosti pro smysluplné trávení volného času.

CZA-TEV-001-110-007

Respektovat jiné žáky a uvědomovat si odlišné schopnosti v pohybových dovednostech.

CZA-VZB-001-110-001

Rozpoznat důležité životní potřeby ve svém každodenním životě.

CZA-VZB-001-110-002

Uplatňovat v praktických modelových situacích základní zásady ochrany zdraví.

CZA-VZB-001-110-004

Rozpoznávat změny v období dospívání.

CZA-VZB-002-110-001

Popsat svůj denní režim a používat v praktických modelových situacích zásady zdravého životního stylu.

JJA-REV-001-110-005

Zprostředkovat vlastní zážitky a popsat své pocity.

KOS

Resilience: odolávání obtížným situacím

Charakteristika složky klíčové kompetence

Složka klíčové kompetence vede žáka k rozvoji dovednosti překonávat jednoduché problémy každodenního života a v případě potřeby požádat o pomoc.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

KSA-KOS-000-106-001

Uvědomovat si své základní životní potřeby.**Metodická podpora****Komentář****VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:**

Učitel využívá 2D symboly nebo konkrétní předměty k vizualizaci základních potřeb (jídlo, pití, spánek, odpočinek) a vede žáky k tomu, aby si zvolili příslušný symbol nebo konkrétní předmět, když chtějí vyjádřit své potřeby.

Začleňuje do výuky aktivity zaměřené na sebeobsahu, jako je osobní hygiena nebo stravování, a vysvětluje žákům, jak tyto činnosti souvisejí s osobní pohodou.

Plánuje scénáře a rolové hry, aby si žáci procvičovali reakce na běžné situace (např. jak požádat o pomoc, co dělat, když se necítí dobře).

Zařazuje dechová cvičení, relaxační techniky nebo pohybové aktivity, které pomáhají žákům regulovat stres, uvolnit napětí a zklidnit se.

Čte se žáky jednoduché příběhy, v nichž se hrdinové potýkají s různými obtížemi, a společně s nimi ukazuje možné způsoby, jak tyto situace zvládat.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák dává najevo verbálně či neverbálně, že má hlad, žízeň, potřebu odpočinku nebo osobní hygieny.
- Zvládá uspokojovat své základní potřeby, jako je oblékání, hygiena nebo konzumace jídla.
- Dá najevo nepohodlí nebo stres gestem, volbou symbolů nebo jednoduchým verbálním či neverbálním sdělením.
- Nachází-li se v situaci, kdy jeho potřeby nejsou uspokojené, vyjádří verbálně či neverbálně žádost o pomoc učitele nebo asistenta. Po přijetí pomoci dokáže přiměřeným způsobem vyjádřit poděkování.
- V jednoduchých situacích pomůže ostatním (např. podá pití, pomůže s oblékáním, vyjádří dotekem, výrazem tváře nebo slovem lítost či soucit).

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KKA-VYJ-000-106-001

Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky.

KSA-KOA-000-106-001

Poznat a vyjádřit vlastní potřeby důležité k dosažení osobní pohody.

KSA-KOC-000-106-001

Reagovat přiměřeně na potřeby druhých osob ve školním prostředí.*Průřezová témata*

PTP-000-000-106-001

Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících péči o své potřeby.*Vzdělávací oblasti*

CPA-CSP-001-106-001

Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.

CSA-CJS-003-106-001

Orientovat se v čase a pojmenovat rozvržení svých denních činností.

CSA-CJS-005-106-001

Ukázat nebo pojmenovat hlavní části lidského těla a dokázat upozornit na své potřeby a zdravotní potíže.

CSA-CJS-005-106-002

Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti.

CSA-CJS-005-106-003

Ošetřit v modelové situaci drobné poranění.

CZA-TEV-001-106-001

Podílet se na zapojení do širokého spektra aplikovaných pohybových aktivit odpovídajících aktuálnímu zdravotnímu stavu.

MAA-MAT-003-106-002

Určit čas s přesností na celé hodiny v oboru do 12 hodin v analogovém a digitálním formátu.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

KSA-KOS-000-110-001

Požádat jednoduchým způsobem o pomoc.**Díl I – 10. ročník (110)**

KSA-KOS-000-110-001

Požádat jednoduchým způsobem o pomoc.**Metodická podpora****Komentář****VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:**

Učitel pravidelně vytváří přirozené situace, ve kterých žáci potřebují pomoc (např. při oblékání, manipulaci s předměty nebo plnění úkolů), a pobízí je, aby si pomoc vyžádali verbálně či neverbálně, za využití pomůcek používaných ve výuce pro tyto účely.

Předvádí různé způsoby (scénky), jak požádat o pomoc, jak pomoc přijmout a poděkovat za ni. Následně tyto modelové situace nacvičují sami žáci.

Ptá se žáků, jak by vyřešili situace, kdy potřebují pomoc (např. „Co uděláš, když...?“, „Jak požádáš o pomoc, když...?“), a podporuje je v aktivním předvádění řešení. Pro porozumění otázce využívá verbální i neverbální nástroje.

Pravidelně zařazuje situace, kdy žáci musí požádat o pomoc, aby se tato dovednost stala přirozenou součástí jejich chování.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák umí rozeznat, že potřebuje pomoc. Požádá o pomoc jednoduchým způsobem – používá slovo („Pomoc.“, „Nevím.“), gesto (zdvížená ruka, ukázání) nebo piktogram.
- Ví, koho požádat o pomoc (např. učitele, asistenta, spolužáka).
- Reaguje na nabídnutou podporu klidně, snaží se spolupracovat a umí vyjádřit poděkování.
- Když mu není hned vyhověno, zvládne na pomoc počkat. Jestliže nebyla jeho žádost vyslyšena, požádá znovu (verbálně či neverbálně).

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

KSA-KOS-000-106-001

Uvědomovat si své základní životní potřeby.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KRA-KRP-000-110-001

Vybrat z nabízených možností vhodný způsob řešení běžného osobního problému.

KSA-KOA-000-110-001

Spolupracovat při utváření osobní pohody.*Průřezová témata*

PTS-000-000-110-001

Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.*Vzdělávací oblasti*

CAS-CAS-002-110-004

Vnímat a reagovat na různé druhy rizikového chování lidí a řešit je s pomocí naučených stereotypů.

CAS-CAS-002-110-005

Rozlišit v modelových situacích finanční možnosti svého rozpočtu.

CAS-CAS-002-110-006

Umět požádat o pomoc při reklamaci nevhodně zakoupeného zboží nebo služby.

CAS-CAS-004-110-001

Dokázat v případě potřeby požádat o radu při vyřizování svých osobních záležitostí.

CAS-CAS-004-110-002

Využít v případě potřeby služby pomáhajících organizací.

CAS-CAS-004-110-003

Osvojit si nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí.

CPA-OSV-001-110-004

Vyhledat pomoc v zátěžové situaci.

CZA-TEV-001-110-010

Rozpoznat nebezpečné situace a na základě osobních zkušeností na ně vhodně reagovat.

CZA-VZB-001-110-002

Uplatňovat v praktických modelových situacích základní zásady ochrany zdraví.

CZA-VZB-001-110-003

Vnímat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a dát najevo své zdravotní potíže a problémy.

CZA-VZB-001-110-005

Poznávat vhodné a nevhodné sexuální chování v modelových situacích z každodenního života.

CZA-VZB-003-110-001

Rozpoznat v modelových situacích nebezpečné situace v běžném životě.

JJA-REV-001-110-001

Komunikovat vhodně v běžných situacích.**KOC****Empatie a porozumění druhým***Charakteristika složky klíčové kompetence*

Složka klíčové kompetence se zaměřuje na vnímání druhých osob a na toleranci vůči jejich odlišným projevům a potřebám.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

KSA-KOC-000-106-001

Reagovat přiměřeně na potřeby druhých osob ve školním prostředí.

Metodická podpora

Komentář

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Učitel využívá obrázky obličejů, vlastní mimiku, postavení těla, krátká videa nebo situace ze školního prostředí a ptá se žáků, jak se cítí nebo co potřebují osoby na obrázcích či ve videích.

Ukazuje a popisuje různé reakce na potřeby druhých (např. když někdo spadne, můžeme mu pomoci vstát, nebo když někdo nedosáhne na knihu v poličce, pomůžeme mu ji podat).

Nacvičuje se žáky různé situace, ve kterých se učí reagovat na potřeby druhých (např.: „Co uděláš, když spolužákovi něco upadne a je to blízko u tebe?“, „Jak pomůžeš, když vidíš, že někdo nemá tužku a ty máš víc tužek?“).

Čte, vypráví nebo ukazuje příběhy o situacích, kdy někdo potřebuje pomoc a ptá se žáků, co se v takové situaci dá dělat.

Učitel vede žáky k respektování projevů spolužáků (např. v odlišnostech chování, jako je křik, broukání nebo intenzivní pohyb).

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák nabízí pomoc druhým (např. pomůže spolužákovi, který něco upustil, který hledá pomůcku nebo má jiný problém ve školním prostředí).
- Když vidí, že je někdo smutný, snaží se ho uklidnit a projeví podle svých možností lítost. Naopak když má někdo radost, raduje se s ním.
- Chápe, že někdo potřebuje pomoc, ale nevnučuje se, pokud druhý o pomoc nestojí.
- Dělí se o materiály, pomůcky nebo hračky ve třídě. Když chce použít něco, co mu nepatří, požádá o zapůjčení.
- Pokud si všimne, že někdo potřebuje pomoc, snaží se mu pomoci nebo upozorní učitele či asistenta, že daná osoba pomoc potřebuje.

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KSA-KOS-000-106-001

Uvědomovat si své základní životní potřeby.

Průřezová témata

PTP-000-000-106-002

Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.

PTS-000-000-106-001

Poskytnout pomoc spolužákovi v případě potřeby.

Vzdělávací oblasti

CSA-CJS-002-106-003

Uplatňovat společensky přijatelná pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády.

CSA-CJS-002-106-004

Projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků.

CSA-CJS-002-106-005

Rozpoznat různé nebezpečné situace ve svém každodenním životě a v případě ohrožení požádat o pomoc.

CZA-TEV-001-106-007

Vnímat jiné žáky a uvědomovat si odlišné schopnosti v pohybových dovednostech.

UKA-VYV-002-106-004

Zapojovat se do skupinové práce.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

KSA-KOC-000-110-001

Tolerovat odlišnosti druhých osob ve školním prostředí.**Díl I – 10. ročník (110)**

KSA-KOC-000-110-001

Tolerovat odlišnosti druhých osob ve školním prostředí.**Metodická podpora****Komentář****VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:**

Učitel čte nebo vypráví příběhy o hrdinech s různými schopnostmi, zvyklostmi nebo chováním a ukazuje žákům, že každý může být jiný.

Opakovaně se žáky hovoří o tom, v čem jsou si podobní a v čem se liší (např. „Každý máme jinou barvu očí, máme rádi různá jídla“). Společně se žáky hledá, v čem jsou si podobní, co všichni umí, v čem se liší a v čem je každý jedinečný. Porovnávají se a ukazují si, že je přirozené mít jak společné, tak odlišné vlastnosti.

Začleňuje do výuky skupinové aktivity, kdy každý žák má jinou roli a vysvětluje, proč je důležité, aby každý dělal něco jiného. Po aktivitě si žáci vzájemně sdělují, co kdo dělal a proč. Učí je také trpělivosti a vzájemnému čekání na sebe.

Když někdo udělá něco nezvyklého nebo se mu něco nepodaří, učitel se žáky diskutuje, jak na takové situace reagovat, a společně trénují fráze jako: „To se stává.“ nebo „To nevadí.“

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák ochotně komunikuje i s těmi, kteří se od něj liší.
- Počká, když spolužák potřebuje více času na odpověď nebo dokončení úkolu, a nevysmívá se mu za to.
- Bez výhrad se zapojuje do aktivit se spolužáky, kteří se od něj liší (např. jinak komunikují, používají jiné pomůcky).
- Komunikuje přátelsky se svým okolím a komentuje, že lidi dělají některé činnosti různými způsoby.
- Zapojí se do aktivit, kde jsou různorodí spolužáci, aniž by je odmítal kvůli jejich odlišnostem.

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

KSA-KOC-000-106-001

Reagovat přiměřeně na potřeby druhých osob ve školním prostředí.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KSA-KOD-000-110-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami.*Průřezová témata*

PTS-000-000-110-002

Přispívat k demokratické kultuře ve třídě.*Vzdělávací oblasti*

CAS-CAS-002-110-002

Uplatňovat zásady dobrých vztahů mezi lidmi, rozpoznat a popsat různé vztahové situace ve svém každodenním životě.

CZA-TEV-001-110-007

Respektovat jiné žáky a uvědomovat si odlišné schopnosti v pohybových dovednostech.

CZA-VZB-001-110-003

Vnímat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a dát najevo své zdravotní potíže a problémy.

CZA-VZB-001-110-004

Rozpoznávat změny v období dospívání.

UKA-VYV-002-110-001

Zapojovat se do skupinové práce, vytvářet společné výtvarné projekty.

KOD

Budování a udržování zdravých vztahů

Charakteristika složky klíčové kompetence

Složka klíčové kompetence se zaměřuje na rozvoj pozitivních sociálních vztahů žáka ve školním prostředí i mimo něj.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

KSA-KOD-000-106-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.

Metodická podpora

Komentář

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Učitel trénuje se žáky základní způsoby komunikace ve verbální i neverbální formě, jako jsou pozdrav, poděkování, požádání o pomoc, vyjádření souhlasu či nesouhlasu, představení se druhé osobě (např. novému spolužákovi nebo učiteli) či přizvání druhého ke hře.

Začleňuje do výuky skupinové hry a úkoly vyžadující spolupráci.

Využívá obrázkové karty znázorňující různé formy přátelského chování a v modelových situacích se žáky tyto interakce procvičuje – žáci se vyjadřují verbálně nebo neverbálně podle svých možností.

Ukazuje žákům význam projevů, jako jsou úsměv, přikývnutí nebo oční kontakt, které pomáhají v budování přátelských vztahů.

Zdůrazňuje, jak se chovat ohleduplně k druhým, komentuje své vlastní chování a vysvětluje žákům pravidla (např. počkat na druhé, nebrat si bez požádání věci, které patří jiným, nesahat na cizí věci, trpělivě poslouchat, když někdo mluví).

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák navazuje kontakt s ostatními – pozdraví je, odpoví na pozdrav, osloví druhého (verbálně či neverbálně – gestem, letmým dotekem), když od něj něco potřebuje, případně přikývne.

- Zapojuje se do her, skupinových úkolů a dalších činností s ostatními žáky. Vydrží počkat, až na něj přijde řada při společné hře nebo skupinové aktivitě.
- Respektuje osobní prostor druhých.
- Přijme pozvání ke společné činnosti nebo hře.
- Snaží se porozumět se spolužákem, případně požádá učitele či asistenta o pomoc s komunikací.

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPA-KPB-000-106-001

Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem.*Průřezová témata*

PTP-000-000-106-002

Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.

PTS-000-000-106-001

Poskytnout pomoc spolužákovi v případě potřeby.*Vzdělávací oblasti*

CPA-OSV-001-106-002

Navázat sociální kontakt a podílet se na interakci ve skupině známých osob.

CSA-CJS-002-106-003

Uplatňovat společensky přijatelná pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády.

CSA-CJS-002-106-004

Projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků.

CZA-TEV-001-106-004

Provádět jednoduché pohybové úkony za hudebního či rytmického doprovodu.

CZA-TEV-001-106-007

Vnímat jiné žáky a uvědomovat si odlišné schopnosti v pohybových dovednostech.

JJA-REV-001-106-002

Zvládat jednoduché formy společenského styku verbálně či neverbálně – pozdrav, prosba, poděkování.

UKA-VYV-002-106-004

Zapojoval se do skupinové práce.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

KSA-KOD-000-110-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami.**Díl I – 10. ročník (110)**

KSA-KOD-000-110-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami.

Metodická podpora**Komentář****VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:**

Učitel nacvičuje se žáky základní pravidla společenského chování, jako jsou pozdrav, poděkování, omluva a požádání o pomoc.

Procvičuje se žáky způsoby chování v různých modelových situacích z každodenního života (např. jak pozvat kamaráda ke hře, koupit si jednoduchou věc, pustit v dopravním prostředku sednout dítě nebo staršího člověka). Tyto situace následně žáci zkoušejí i v reálném prostředí.

Trénuje se žáky udržování očního kontaktu při konverzaci, používání výrazů obličeje a gest vyjadřujících naslouchání a přátelský postoj (např. úsměvy, přikyvování).

Vede žáky k pochopení, že každý komunikuje jinak, má různé potřeby a tempo práce, a učí je vzájemné trpělivosti, sledování a čekání na sebe navzájem.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák pozdraví spolužáky, učitele, asistenta a další osoby, když vejde do třídy nebo jiné místnosti, a to slovem, větou, zvukem, gestem, pohybem či jinou formou, kterou aktuálně ovládá. Odpovídá na pozdravy a reaguje na oslovení druhých.
- Počká, až druhý domluví, a sleduje druhé při komunikaci.
- Zvládá jednoduché formy komunikace i mimo prostor školy v běžných každodenních situacích (např. při nákupu, při příchodu do čekárny u lékaře nebo při cestování v MHD).
- Aktivně nabízí nebo přijímá pomoc (např. podá spadlý předmět, podrží dveře, rozdává pomůcky spolužákům) a poděkuje, když mu někdo pomůže.
- Projevuje pozitivní emoce ve vztazích s ostatními (např. směje se při hře, tleská nebo slovně oceňuje ostatní).

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení**

Základní škola speciální

KSA-KOD-000-106-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KSA-KOC-000-110-001

Tolerovat odlišnosti druhých osob ve školním prostředí.

Průřezová témata

PTP-000-000-110-001

Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních.

PTP-000-000-110-003

Podílet se společně s ostatními členy školní skupiny na aktivitách, které podporují wellbeing.

PTS-000-000-110-002

Přispívat k demokratické kultuře ve třídě.

Vzdělávací oblasti

CAS-CAS-002-110-001

Rozlišit postavení a role rodinných příslušníků.

CAS-CAS-002-110-002

Uplatňovat zásady dobrých vztahů mezi lidmi, rozpoznat a popsat různé vztahové situace ve svém každodenním životě.

CAS-CAS-002-110-003

Respektovat pravidla společenského soužití v rodině, škole, obci.

CAS-CAS-002-110-004

Vnímat a reagovat na různé druhy rizikového chování lidí a řešit je s pomocí naučených stereotypů.

CAS-CAS-003-110-001

Rozpoznat a respektovat základní práva a povinnosti ve škole.

CAS-CAS-003-110-002

Upozornit na porušování práv na příkladech různých životních modelových situací.

CPA-OSV-001-110-001

Rozpoznávat základní emoce.

CPA-OSV-001-110-002

Respektovat základní pravidla chování v každodenním životě třídy.

CZA-TEV-001-110-003

Vykonávat individuální a kolektivní činnost na základě pokynů, povelů a signálů.

CZA-TEV-001-110-007

Respektovat jiné žáky a uvědomovat si odlišné schopnosti v pohybových dovednostech.

CZA-VZB-001-110-003

Vnímat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a dát najevo své zdravotní potíže a problémy.

CZA-VZB-001-110-005

Poznávat vhodné a nevhodné sexuální chování v modelových situacích z každodenního života.

JJA-REV-001-110-006

Dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku.

UKA-VYV-002-110-001

Zapojovat se do skupinové práce, vytvářet společné výtvarné projekty.

KBA

Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti

Charakteristika klíčové kompetence

Kompetence rozvíjená v této oblasti umožňuje žákovi chovat se odpovědně k přírodě a podílet se na péči o udržitelnost. Formuje se prostřednictvím žákových prožitků a zkušeností, které žák následně reflektuje s ohledem na praktické uplatnění toho, co se během nich učí. Jedná se o některé znalosti a dovednosti získané prostřednictvím aktivit prospěšných pro okolní přírodu. Kompetence rozvíjí u žáka také povědomí o základních právech a povinnostech občanů a podporuje uplatňování základních pravidel soužití.

Klíčová kompetence je členěná na složky: **Respektující vztah k životu a světu, Zohledňování propojenosti světa a Odpovědné rozhodování a jednání.**

KOB

Respektující vztah k životu a světu

Charakteristika složky klíčové kompetence

Složka klíčové kompetence se zaměřuje na rozvoj dovednosti chovat se citlivě k živým bytostem a být ohleduplný k přírodě.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

KBA-KOB-000-106-001

Chovat se citlivě k živým bytostem a k přírodě ve svém okolí.

Metodická podpora

Komentář

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Učitel se žáky realizuje vycházky do přírody, při nichž pozorují rostliny, hmyz, ptáky a další živočichy.

Spolu se žáky se podílí na péči o školní zahradu nebo o rostliny, které mají ve třídě.

Plánuje návštěvy míst, kde se žáci mohou setkat se zvířaty a pozorují péči o ně (např. ekofarmy, botanickou zahradu nebo zookoutky).

Se žáky se účastní terapeutických programů se zvířaty.

Třídí se žáky odpad a společně si povídají o tom, kam patří jednotlivé druhy odpadu.

Do výuky začleňuje pohádky a příběhy o přírodě a péči o rostliny i zvířata.

Se žáky tvoří ilustrace na téma ochrany přírody.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák opatrně manipuluje s rostlinami (neláme větve, netrhá listy) a zachází šetrně se zvířaty (neleká je, nehoní je, neubližuje jim).
- Zalévá rostliny ve třídě nebo na školní zahradě.
- Když vidí, že někdo škodí přírodě nebo ubližuje zvířatům, vyjádří nesouhlas a upozorní na to učitele nebo asistenta.

- Při vycházkách neničí přírodu (netrhá květiny, nekřičí na zvířata, nerozbíjí hnízda, vyhazuje odpadky pouze na místa k tomu určená).
- Pomáhá ve třídě při třídění odpadu. Ví, kam patří papírový nebo plastový odpad.
- Spolupracuje se spolužáky při péči o školní prostředí (např. úklid v okolí školy u příležitosti Dne Země).

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KBA-KOA-000-106-001

Podílet se na aktivitách, které jsou prospěšné pro okolní přírodu.*Vzdělávací oblasti*

CSA-CJS-001-106-001

Orientovat se v nejbližších důležitých místech v okolí školy a bydliště.

CSA-CJS-004-106-001

Rozpoznat a pojmenovat nejběžnější volně žijící i domácí zvířata.

CSA-CJS-004-106-002

Popisovat na základě pozorování rozmanitost přírody.

CSA-CJS-004-106-003

Dodržovat pravidla vhodného chování v přírodě.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

KBA-KOB-000-110-001

Probudit zájem, empatii a základní zodpovědnost za živé bytosti v okolí.**Díl I – 10. ročník (110)**

KBA-KOB-000-110-001

Probudit zájem, empatii a základní zodpovědnost za živé bytosti v okolí.**Metodická podpora****Komentář****VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:**

Má-li škola nebo třída vlastní zvíře, podílí se učitel se žáky na péči o něj (např. krmí ho, uklízí mu).

Učitel vede žáky k zalévání květin, přesazování rostlin, sběru semínek a péči o záhonky nebo vyvýšené záhony, pokud jsou ve škole k dispozici.

Do výuky začleňuje aktivity spojené s canisterapií, hipoterapií či jinými formami terapie se zvířaty.

V okolí školy se žáky umísťuje krmítka, ptačí budky nebo hmyzí hotely, které pak společně sledují.

Jednoduchá krmítka či hmyzí hotely se žáky také vyrábějí.

Do výuky zařazuje tematické příběhy o zvířatech a následně se se žáky baví o vhodném a ohleduplném chování k nim. Sledují také srozumitelné dokumenty o přírodě a zvířatech a společně si říkají, jak přírodu chránit.

Organizuje návštěvy útulků nebo sbírky pro zvířata, které pak se žáky do útulků odevzdává.

Při pobytu venku žáci pozorují hmyz, ptáky a další živočichy.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák pomáhá s krmením, výměnou vody nebo úklidem obydlí zvířete, pokud toto zvíře ve třídě nebo ve škole mají.

- Pravidelně zalévá rostliny ve třídě nebo na školní zahradě, pomáhá s přesazováním, hrabáním listů nebo péčí o záhonky.
- Zapojí se do výroby a umísťování krmítek nebo hmyzích hotelů. V zimě pravidelně doplňuje krmítko pro ptáky.
- Během výletů do přírody pozoruje volně žijící zvířata, ptáky a hmyz v jejich přirozeném prostředí a naslouchá zvukům, které vydávají.
- Při kontaktu se zvířaty (ve škole, na farmě, v útulku) se chová klidně, hladí je jemně, neleká je a dodržuje pravidla bezpečného chování.
- Upozorní učitele nebo asistenta, pokud si všimne nevhodného chování vůči živým tvorům.

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

KBA-KOB-000-106-001

Chovat se citlivě k živým bytostem a k přírodě ve svém okolí.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KBA-KOA-000-110-001

Napodobovat činnosti, které pozitivně ovlivňují přírodu.

Vzdělávací oblasti

CAP-CAP-003-110-002

Podílet se na péči o rostliny a zvířata během roku.

CAP-CAP-003-110-004

Poznat na základě společně prožité vlastní zkušenosti umělý a přírodní ekosystém, jeho využití a význam.

CAP-CAP-003-110-006

Popsat, co prospívá a co škodí přírodě.

CAP-CAP-003-110-007

Zapojit se do činností, které chrání přírodu.

CPA-CSP-005-110-003

Dodržovat základní zásady bezpečného kontaktu se zvířaty.

KOA

Zohledňování propojenosti světa

Charakteristika složky klíčové kompetence

Složka klíčové kompetence klade důraz na zapojení žáka do aktivit, které reflektují jeho dovednosti a znalosti v ochraně přírody.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

KBA-KOA-000-106-001

Podílet se na aktivitách, které jsou prospěšné pro okolní přírodu.**Metodická podpora****Komentář****VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:**

Učitel organizuje pravidelné ekologické aktivity v okolí školy, jako je sběr odpadků, podzimní úklid zelených ploch v okolí školy nebo sázení květin.

Důsledně se žáky trénuje třídění odpadu – ve třídě jsou umístěny barevné koše na tříděný odpad a žáci se pod vedením učitele učí správně třídit plasty, papír a bioodpad.

Zdůrazňuje, jak šetřit vodou, energií a papírem. Pravidelně žákům připomíná, že je důležité vypnout vodu, když ji nepoužívají, zhasnout světlo při odchodu z místnosti nebo využít znovu použitelný papír ke kreslení a skládání. Buduje správné návyky a tyto postupy se žáky opakovaně trénuje.

Výuku propojuje s pozorováním přírodních jevů – sledují změny ročních období, pozorují zvířata v okolí školy, využívají např. divadlo Kamishibai.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák se podílí na sběru odpadků, péči o školní zahradu a uklízí své pracovní místo.
- Rozpoznává různé typy odpadu a odhazuje je do správných odpadkových košů nebo kontejnerů.
- Vypíná vodu při mytí rukou, šetří papírem, zhasíná světla při odchodu ze třídy, kreslí na obě strany papíru.
- Dokáže verbálně či neverbálně vyjádřit, jak se chovat k živým tvorům a rostlinám a proč jsou pro člověka důležité.

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KBA-KOB-000-106-001

Chovat se citlivě k živým bytostem a k přírodě ve svém okolí.*Průřezová témata*

PTU-000-000-106-001

Podílet se na aktivitách, které přispívají k posílení udržitelnosti ve škole.

PTU-000-000-106-002

Rozpoznat na modelových příkladech jednání, které je žádoucí pro udržitelný život.*Vzdělávací oblasti*

CPA-CSP-005-106-001

Ošetřovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny za použití vhodného nářadí.

CSA-CJS-001-106-001

Orientovat se v nejbližších důležitých místech v okolí školy a bydliště.

CSA-CJS-004-106-001

Rozpoznat a pojmenovat nejběžnější volně žijící i domácí zvířata.

CSA-CJS-004-106-002

Popisovat na základě pozorování rozmanitost přírody.

CSA-CJS-004-106-003

Dodržovat pravidla vhodného chování v přírodě.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

KBA-KOA-000-110-001

Napodobovat činnosti, které pozitivně ovlivňují přírodu.**Díl I – 10. ročník (110)**

KBA-KOA-000-110-001

Napodobovat činnosti, které pozitivně ovlivňují přírodu.**Metodická podpora****Komentář****VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:**

Učitel vymýšlí modelové situace zaměřené na ochranu přírody a se žáky je prakticky nacvičuje (např. jak sázet stromky, jak správně krmit zvířata, jak třídit a recyklovat odpad).

Hrají si se žáky na ochránce přírody – dramatizují situace, zachraňují zvířata či lesy formou rolových her.

Společně pozorují růst rostlin – od semínka sledují vývoj rostlin ve třídě a zaznamenávají změny během ročních období. Sledují chování zvířat při návštěvách zookoutků, ekofarem nebo botanické zahrady, případně přímo ve škole.

Učitel vede žáky k nápodobě pozitivních vzorů – postav z příběhů a filmů o přírodě, které se žáky sleduje. Zkoušejí si konkrétní činnosti inspirované těmito postavami (např. sázení květin nebo péči o zvířata).

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák společně s učitelem a spolužáky třídí odpad a pečuje o zvířata.
- Pomáhá zalévat květiny, stará se o školní záhon, doplňuje krmítko pro ptáky a sbírá přírodniny na výzdobu třídy.
- Opakuje aktivity inspirované příběhy nebo filmy o ochraně přírody (např. chrání hmyz, nešlape na rostliny, zbytečně je netrhá a chová se ke zvířatům přátelsky).
- Aktivně se zapojuje do sběru listů, jiných přírodnin a do úklidu školního dvora.
- Na výzvu napodobuje zvířata nebo zvuky přírody, vyhledává listy, kamínky a další přírodniny a pozoruje jejich strukturu.

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

KBA-KOA-000-106-001

Podílet se na aktivitách, které jsou prospěšné pro okolní přírodu.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KBA-KOB-000-110-001

Probudit zájem, empatii a základní zodpovědnost za živé bytosti v okolí.*Průřezová témata*

PTU-000-000-110-002

Vybrat z nabídky školních aktivit tu, která vede k posílení udržitelnosti.*Vzdělávací oblasti*

CAP-CAP-002-110-002

Rozpoznat druhy vody – pitná, užitková, odpadní.

CAP-CAP-002-110-003

Ukázat příklady znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí.

CAP-CAP-002-110-004

Ovládat postupy, jak bezpečně zacházet s chemickými výrobky používanými v domácnosti.

CAP-CAP-003-110-001

Popsat dění v přírodě během ročních období na základě vlastního pozorování.

CAP-CAP-003-110-002

Podílet se na péči o rostliny a zvířata během roku.

CAP-CAP-003-110-003

Rozpoznat a využívat hospodářské plodiny v běžném životě.

CAP-CAP-003-110-004

Poznat na základě společně prožité vlastní zkušenosti umělý a přírodní ekosystém, jeho využití a význam.

CAP-CAP-003-110-006

Popsat, co prospívá a co škodí přírodě.

CAP-CAP-003-110-007

Zapojit se do činností, které chrání přírodu.

CAP-CAP-003-110-008

Dodržovat základní pravidla bezpečného pobytu v přírodě.

CPA-CSP-005-110-001

Podílet se na pěstování rostlin v interiéru a v exteriéru, vyhýbat se kontaktu s jedovatými rostlinami.

CPA-CSP-005-110-002

Provádět pozorování přírody a rozlišit roční období podle typických znaků.

CPA-CSP-005-110-003

Dodržovat základní zásady bezpečného kontaktu se zvířaty.

KOC

Odpovědné rozhodování a jednání

Charakteristika složky klíčové kompetence

Složka klíčové kompetence rozvíjí odpovědnost žáka za vlastní chování podle pokynů kompetentních osob. Žák využívá rituály a naučené postupy chování v souladu se zásadami zdravého životního stylu.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

KBA-KOC-000-106-001

Přijímat odpovědnost za své školní povinnosti.

Metodická podpora

Komentář

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Učitel stanovuje jasná pravidla a strukturu školních povinností. Vytváří vizuální rozvrh dne, symboly s úkoly nebo jednoduché kontrolní seznamy, které pomáhají žákům lépe pochopit své povinnosti a porozumět jim

Přiděluje žákům jednoduché úkoly, pravidelně střídá zodpovědnost všech žáků ve třídě (např. rozdávání pomůcek, mazání tabule, úklid určité části třídy). Zadává všem žákům za úkol připravit si pomůcky na hodinu nebo se postarat o úklid svého pracovního místa.

Využívá příběhy, pohádky nebo situace z reálného života, v nichž musí hlavní postavy převzít určitou zodpovědnost za své chování. V souladu s porozuměním žáků s nimi ukazuje, jaké zodpovědné chování v příběhu si zaslouží ocenění.

Když se žákům něco nepovede, společně hledají řešení. Pobízí žáky k dokončení či k nápravě nedokončených povinností.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák plní jednoduché úkoly podle pokynů učitele (např. připravuje si pomůcky na výuku, uklízí své pracovní místo nebo rozdává pomůcky spolužákům).
- Dokončuje úkol, se kterým si nevěděl rady, pokud mu učitel nebo asistent nejprve pomůže a navede ho na další postup.
- Dodržuje stanovená pravidla a školní režim. Ví, kde ve třídě nalezne rozpis (např. ve formě obrázků, symbolů, hesel), který mu napoví, co ho čeká nebo jaké chování se od něj očekává. Rozumí tomu, k čemu rozpis slouží, a umí se jím řídit.
- Pokud zapomene na úkol nebo povinnost, akceptuje připomínku.

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.

Vzdělávací oblasti

CPA-CSP-001-106-002

Podílet se na udržování pořádku ve svých věcech i ve svém okolí.

CPA-CSP-008-106-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.

Následující očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

KBA-KOC-000-110-001

Sdílet odpovědnost za své chování ve školním prostředí.

Díl I – 10. ročník (110)

KBA-KOC-000-110-001

Sdílet odpovědnost za své chování ve školním prostředí.

Metodická podpora

Komentář

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Učitel podporuje spolupráci a odpovědnost žáků. Zařazuje skupinové úkoly, při nichž má každý člen týmu svou roli, ale skupina pracuje na společném cíli (např. úklid třídy, příprava pomůcek na aktivitu).

Společně se žáky vytváří jednoduchá pravidla, která se týkají vzájemného chování a péče o společný prostor (třídu). Tato pravidla jsou vyvěšená na viditelném místě ve třídě. Učitel žáky povzbuzuje, aby si navzájem pomáhali s dodržováním stanovených pravidel.

Zařazuje modelové situace a rolové hry, v nichž si žáci trénují, jak převzít odpovědnost za své chování (např. omluvit se druhému za nevhodné chování, požádat o pomoc, pomoci druhému).

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák dodržuje třídní pravidla (např. pracuje přiměřeně potichu, udržuje pořádek, chová se ohleduplně k ostatním).
- Spolupracuje se spolužáky na skupinových úkolech a aktivitách a pomáhá ostatním.
- Pokud něco pokazí (např. rozlije vodu nebo poškodí nějakou věc), snaží se situaci bez zbytečného rozčilování napravit.
- Pomáhá při úklidu svého pracovního místa, ukládá věci na určená místa a přijímá úkoly přidělené všem žákům ve třídě.
- Když vidí, že spolužák potřebuje pomoc, buď mu pomůže přímo, nebo dá najevo učiteli či asistentovi, že pomoc je potřeba.

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

KBA-KOC-000-106-001

Přijímat odpovědnost za své školní povinnosti.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KPA-KPB-000-110-001

Zapojovat se do spolupráce ve skupině.

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.

Vzdělávací oblasti

CPA-CSP-008-110-002

Mít osvojené základní pracovní návyky.

CPA-OSV-001-110-002

Respektovat základní pravidla chování v každodenním životě třídy.

KPA

Klíčová kompetence pracovní

Charakteristika klíčové kompetence

Klíčová kompetence pracovní je důležitým předpokladem pro začlenění žáka s mentálním postižením do společnosti. Její rozvoj je zásadní pro všechny oblasti života, zejména pro osvojení sebeobslužných dovedností, pracovních návyků a dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce. Tyto dovednosti vedou k co nejvyšší možné míře samostatnosti v každodenních činnostech, pracovním uplatnění i v interakci s ostatními lidmi.

Rozvoj této kompetence posiluje pocit vlastní uplatnitelnosti, uspokojení z pracovního výkonu a podporuje možnosti samostatnějšího působení.

Kompetence zahrnuje základní dovednosti vztahující se k široké škále úkonů a činností, které umožňují funkční zapojení v rodině, třídě a společnosti. Pracovní kompetence je zásadní pro rozvoj sebeobsluhy a zvládnutí základních pracovních úkonů. Přináší smysluplné využití času a příležitosti k pracovním aktivitám v nejbližším okolí. Klíčová kompetence pracovní je stěžejní a její rozvoj ovlivňuje kvalitu života nejen samotného žáka, ale i celé jeho rodiny.

Klíčová kompetence pracovní je členěná na dvě složky: **Realizace akcí, aktivit, projektů** a **Spolupráce a týmová práce**.

KPP

Realizace akcí, aktivit, projektů

Charakteristika složky klíčové kompetence

Složka klíčové kompetence podporuje udržování a rozvoj pracovních návyků, jejich přenos a využití ve všech oblastech každodenního života prostřednictvím zapojení se do realizace různých aktivit podle jasně stanovených postupů.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.

Metodická podpora

Komentář

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Učitel využívá vizuální postupy (např. obrázky konkrétních předmětů nebo piktogramy), které znázorňují jednotlivé kroky rutinních činností, jako je mytí rukou, příprava na výuku nebo odchod na vycházku.

Opakovaně se žáky procvičuje rutinní činnosti, přičemž je vede krok za krokem a dbá na správné provedení činností.

Do výuky příležitostně zařazuje nácvik modelových situací z každodenního života (např. prostírání stolu, příprava a úklid pracovního místa před započatím výtvarné činnosti), které se žáky trénuje a učí je aplikovat jednotlivé kroky.

Používá jednoduché a stále se opakující verbální pokyny a gestikulaci k podpoře porozumění jednotlivým úkonům, dokud žáci nemají příslušný postup náležitě fixovaný.

Pro některé činnosti využívá sady kartiček s jednotlivými kroky; někdy je nechá žáky samostatně řadit ve správném pořadí, aby si postupy lépe osvojili.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák důsledně pozoruje vizuální podněty nebo přiměřeně reaguje na verbální podněty a postupuje podle nich při vykonávání rutinní činnosti.
- Osvojené sekvence úkonů se snaží provádět ve stanoveném pořadí.
- Využívá pomůcky (symboly, karty postupů), aby se zorientoval a věděl, jak pokračovat, když si neví rady.
- Aplikuje některé naučené postupy procvičované v modelových situacích v běžném školním prostředí i mimo něj.
- Snaží se dokončit zadaný úkol a v případě potřeby požádá verbálně či neverbálně o podporu učitele nebo asistenta.
- Usiluje o samostatné provádění činností – připomíná si dříve osvojené postupy a snaží se je využít podle své volby.

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KBA-KOC-000-106-001

Přijímat odpovědnost za své školní povinnosti.

KUA-KKF-000-106-001

Osvojovat si stereotypy učení.

Vzdělávací oblasti

CPA-CSP-001-106-002

Podílet se na udržování pořádku ve svých věcech i ve svém okolí.

CPA-CSP-003-106-001

Provádět základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.

CPA-CSP-004-106-001

Provádět jednoduché montážní a demontážní úkony při práci se stavebnicemi a dalšími předměty.

CPA-CSP-004-106-002

Sestavit model podle jednoduché předlohy.

CPA-CSP-006-106-001

Používat vhodným způsobem základní pomůcky, nástroje a vybavení pro provoz domácnosti.

CPA-CSP-006-106-002

Dodržovat základní pravidla stolování.

CPA-CSP-006-106-003

Připravit jednoduchý pokrm.

CPA-CSP-008-106-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CPA-CSP-008-106-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.

CSA-CJS-001-106-002

Popsat cestu do školy.

CSA-CJS-003-106-001

Orientovat se v čase a pojmenovat rozvržení svých denních činností.

INA-INF-001-106-001

Obsluhovat vybraná digitální zařízení na úrovni zapnutí, vypnutí a jednoduchého pohybu v uživatelském prostředí.

INA-INF-001-106-002

Pracovat s vybranými a přiměřenými programy a aplikacemi podle pokynů.

INA-INF-001-106-004

Psát známá písmena, číslice a znaky na klávesnici.

JJA-CAP-001-106-003

Ukázat začátek a konec věty.

JJA-CAP-002-106-002

Opisovat jednoduchá slova.

JJA-CAP-002-106-003

Psát probraná písmena.

JJA-CAP-002-106-004

Opisovat číslice.

JJA-REV-001-106-005

Zprostředkovat jednoduchý příběh podle obrázku.

MAA-MAT-001-106-001

Orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, větší – menší.

MAA-MAT-001-106-002

Orientovat se na ploše a v prostoru s využitím pojmů na začátku – na konci, nahoře – dole, pod – nad, před – za, nahoře – dole, vpředu – vzadu, vlevo – uprostřed – vpravo.

MAA-MAT-001-106-003

Tvořit skupiny o daném počtu prvků a porovnávat jejich množství.

MAA-MAT-001-106-004

Řadit předměty zleva doprava podle jednoduchých kritérií.

MAA-MAT-002-106-001

Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 10.

MAA-MAT-002-106-004

Používat počítadlo, kalkulaátor nebo jiné názorné početní pomůcky.

MAA-MAT-002-106-005

Zapsat a řešit jednoduché příklady a praktické úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 10.

MAA-MAT-002-106-006

Používat matematické symboly +, −, = při numeraci v oboru do 10.

MAA-MAT-003-106-001

Rozlišovat pojmy rok, měsíc, den.

MAA-MAT-003-106-002

Určit čas s přesností na celé hodiny v oboru do 12 hodin v analogovém a digitálním formátu.

MAA-MAT-003-106-003

Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi v oboru do 10 Kč.

MAA-MAT-003-106-005

Doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 10.

MAA-MAT-004-106-001

Kreslit rovné a křivé čáry.

Následující očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.**Díl I – 10. ročník (110)**

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.**Metodická podpora****Komentář****VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:**

Učitel rozděluje úkony do jednotlivých kroků a žáci se zapojují do jejich realizace (např. při přípravě jednoduchého jídla, třídění odpadů nebo úklidu pracovního prostoru). U komplexnějších činností (např. úklid třídy) přiděluje konkrétním žákům dílčí úkoly tak, aby na sebe jednotlivé kroky navazovaly.

Využívá fotografie míst, činností nebo reálné předměty k názornému vysvětlení jednotlivých kroků dané aktivity.

Začleňuje do práce pravidelné aktivity, k nimž žáci přispívají svým dílem podle stanovených pravidel (např. příprava pomůcek).

Dává žákům možnost volby mezi dvěma způsoby, jak se do aktivity zapojí, nebo mezi dvěma variantami, jak může daný úkon pokračovat.

Pobízí žáky (verbálně, gestem nebo vizuální návodem), aby se postupně zapojovali do naučených rutinních postupů stále samostatněji. Vede je k vyšší samostatnosti u osvojených sekvencí úkonů (např. se ptá: „Co uděláš nyní?“, „Jak budeš pokračovat?“, „Co teď potřebuješ?“, namísto toho, aby jim poskytoval přesné instrukce k dalšímu kroku).

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák se aktivně zapojuje do činností a přispívá k jejich průběhu podle předem stanovených kroků.
- Reaguje na pokyny učitele nebo vizuální podněty a pokračuje podle nich ve své práci.
- Pamatuje si a opakuje některé kroky činností a postupně si osvojuje celou sekvenci úkonů.
- Zapojuje se do společné činnosti se spolužáky podle pokynů učitele nebo asistenta – vyčkává, až přijde čas jeho práce, pozoruje práci spolužáků a navazuje na ni.
- Snaží se úkol dokončit, případně požádá o pomoc, pokud si neví rady.

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGC-000-110-001

Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.*Klíčové kompetence*

KBA-KOC-000-110-001

Sdílet odpovědnost za své chování ve školním prostředí.

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

CAP-CAP-003-110-002

Podílet se na péči o rostliny a zvířata během roku.

CAP-CAP-003-110-007

Zapojit se do činností, které chrání přírodu.

CAP-CAP-003-110-008

Dodržovat základní pravidla bezpečného pobytu v přírodě.

CPA-CSP-001-110-002

Udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí.

CPA-CSP-003-110-001

Rozlišit různé druhy materiálů a při práci vhodně použít odpovídající nářadí, nástroje a pomůcky.

CPA-CSP-003-110-002

Zhotovit výrobky z rozmanitých druhů technických materiálů za využití různých postupů (technik).

CPA-CSP-004-110-001

Sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model.

CPA-CSP-004-110-002

Zvládnout údržbu jednoduchých předmětů.

CPA-CSP-006-110-001

Provádět základní pracovní úkony v domácnosti včetně využití kuchyňského inventáře.

CPA-CSP-006-110-002

Obsluhovat spotřebiče a používat pomůcky v domácnosti.

CPA-CSP-006-110-003

Upravit vhodným způsobem stůl pro stolování.

CPA-CSP-006-110-004

Připravit jednoduchý pokrm podle daných postupů s přihlédnutím k zásadám zdravé výživy.

CPA-CSP-008-110-001

Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygieny práce.

CPA-CSP-008-110-002

Mít osvojené základní pracovní návyky.

CZA-TEV-001-110-001

Uplatňovat přiměřené aplikované pohybové aktivity odpovídající aktuálnímu zdravotnímu stavu.

CZA-TEV-001-110-002

Zvládat osvojené pohybové dovednosti a používat je v individuálních a skupinových pohybových činnostech.

CZA-TEV-001-110-005

Podílet se na pohybových činnostech s doporučenými a dostupnými sportovními pomůckami přizpůsobenými pro jeho optimální zapojení.

CZA-TEV-001-110-006

Podílet se na pohybových aktivitách spolu s ostatními žáky a vnímat význam pohybových aktivit pro zdraví.

CZA-TEV-001-110-008

Provádět relaxační, speciální kompenzační, korektivní či jinak rozvíjející cvičení a aplikované pohybové aktivity.

CZA-VZB-002-110-002

Osvojovat si správné stravovací návyky a podle svých možností je využívat v běžném životě.

CZA-VZB-002-110-003

Uplatňovat osvojené zásady tělesné a intimní hygieny v praktickém životě.

INA-INF-001-110-003

Psát jednoduchá slova a krátké věty na klávesnici.

INA-INF-003-110-001

Využívat grafické znázornění k popisu běžné situace.

JJA-CAP-001-110-006

Používat jednoduché obrázkové návody.

MAA-MAT-002-110-001

Psát a používat čísla v oboru do 100, porovnávat čísla a množství.

MAA-MAT-002-110-003

Orientovat se na číselné ose.

MAA-MAT-003-110-001

Orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny v analogovém a digitálním formátu.

MAA-MAT-003-110-002

Zvládat početní úkony s penězi, porovnávat hodnotu, používat pojmy více, méně, stejně.

MAA-MAT-004-110-001

Znázornit základní rovinné útvary.

MAA-MAT-004-110-003

Měřit a porovnat vzdálenosti mezi předměty a délky předmětů.

UKA-VYV-002-110-002

Uplatňovat základní výtvarné dovednosti při realizaci vlastní tvorby.

KPB

Spolupráce a týmová práce

Charakteristika složky klíčové kompetence

Složka klíčové kompetence se zaměřuje na praktickou realizaci opakovaných aktivit každodenního života v kontextu spolupráce ve skupině.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

KPA-KPB-000-106-001

Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem.

Metodická podpora

Komentář

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Učitel zadává žákům úkoly ve dvojicích, kde mají žáci jasně stanovený svůj podíl práce a mohou se navzájem podporovat. Úkoly jsou jednoduché, srozumitelné a opakovatelné, aby si je žáci mohli snadno osvojit.

Povzbuzuje žáky, aby si navzájem pomáhali a v případě nejistoty se spolu poradili. Pokud si neví rady, učitel nabídne pomoc, ale dává jim prostor, aby se nejprve pokusili najít řešení společně.

Učí žáky, jak spolu komunikovat – verbálně i neverbálně, včetně užití augmentativní a alternativní komunikace. Například používá jednoduché otázky „Můžeš mi pomoci?“ nebo „Co mám dělat teď?“. Klade důraz na vzájemné naslouchání.

Na viditelném místě ve třídě jsou umístěna vizualizovaná jednoduchá pravidla pro spolupráci (např. „Mluv klidně a pomalu.“, „Poslouchej kamaráda.“, „Pomoz, když je potřeba.“).

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák se zapojuje do různých skupinových činností.
- Postupně si uvědomuje, které činnosti ve skupině mu vyhovují, přitom respektuje přidělený úkol a snaží se ho zodpovědně splnit.
- V případě obtíží požádá o pomoc.
- Se skupinou dodržuje jednoduchá pravidla spolupráce.
- Aktivně se účastní společných činností.
- Komunikuje se spolužáky slušně a přátelsky.

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KSA-KOD-000-106-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.*Průřezová témata*

PTP-000-000-106-002

Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.*Vzdělávací oblasti*

CPA-CSP-001-106-002

Podílet se na udržování pořádku ve svých věcech i ve svém okolí.

CPA-CSP-004-106-002

Sestavit model podle jednoduché předlohy.

CPA-CSP-006-106-002

Dodržovat základní pravidla stolování.

CPA-CSP-006-106-003

Připravit jednoduchý pokrm.

CPA-OSV-001-106-001

Vyjádřit vhodným způsobem své prožívání v běžných i náročných situacích.

CPA-OSV-001-106-002

Navázat sociální kontakt a podílet se na interakci ve skupině známých osob.

CSA-CJS-002-106-007

Reagovat přiměřeně na pokyny dospělých a spolupracovat při mimořádných událostech.

CZA-TEV-001-106-002

Využívat osvojené pohybové dovednosti v individuálních a skupinových pohybových činnostech.

CZA-TEV-001-106-005

Realizovat se v pohybových činnostech za pomoci upravených didaktických a sportovních pomůcek.

CZA-TEV-001-106-006

Zdokonalovat základní pohybové činnosti spolu s ostatními žáky.

CZA-TEV-001-106-007

Vnímat jiné žáky a uvědomovat si odlišné schopnosti v pohybových dovednostech.

CZA-TEV-001-106-009

Vnímat základní pravidla jednoduchých her a soutěží a upravit adekvátně tomu své chování v aktivitě.

JJA-REV-001-106-006

Dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká.

JJA-REV-001-106-007

Účastnit se činností zaměřených na rozvoj vzájemného naslouchání, poznávání, spolupráce, důvěry.

JJA-REV-001-106-009

Umět naslouchat jednoduchému uměleckému textu.

UKA-VYV-002-106-004

Zapojovat se do skupinové práce.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

KPA-KPB-000-110-001

Zapojovat se do spolupráce ve skupině.**Díl I – 10. ročník (110)**

KPA-KPB-000-110-001

Zapojovat se do spolupráce ve skupině.**Metodická podpora****Komentář****VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:**

Učitel přiděluje žákům konkrétní role při společné činnosti (např. jeden míchá těsto, druhý drží misku, třetí přináší suroviny), aby měl každý možnost přispět k výsledku.

Zařazuje aktivity vyžadující spolupráci, jako je stavění stavebnic, skládání puzzle nebo pohybové hry s cílem (např. udržet míč ve vzduchu pomocí týmové práce).

Za pomoci obrázků, kartiček s pokyny nebo jednoduchých frází („Podám ti.“, „Držíme spolu.“, „Pomohu ti.“) žákům ukazuje, jak se mohou aktivně zapojit do spolupráce.

Organizuje úkoly, při kterých žáci společně pečují o své okolí (např. zalévání květin, úklid herních koutků, příprava pomůcek na výuku).

Zadává napříč různými vyučovacími předměty úkoly, při nichž každý žák přispěje svým dílem k vytvoření společného výsledku (např. koláž, malba na velký papír, společná výroba dekorací).

Trénuje se žáky jednoduché komunikační dovednosti podporující spolupráci, jako je poděkování, prosba o pomoc nebo sdílení materiálů.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák reaguje na pokyny učitele nebo spolužáků a zapojuje se do společné činnosti. Ujímá se jednoduchých úkolů v rámci skupinové aktivity a snaží se je dokončit.
- Spolupracuje s ostatními při sdílených každodenních činnostech i běžných úkolech (např. podává pomůcky, pomáhá spolužákovi nebo společně řeší úkol).
- Komunikuje při společné práci verbálně nebo neverbálně se spolužáky (např. přikyvuje, ukazuje na předměty nebo používá jednoduché fráze jako „Prosím.“ a „Děkuji.“).
- Zná pravidla spolupráce (např. čeká, až na něj přijde řada, dělí se o materiály, hraje společné hry podle pravidel).

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

KPA-KPB-000-106-001

Spolupracovat při opakujičích se činnostech se spolužákem.**Související očekávané výsledky učení**

Klíčové kompetence

KBA-KOC-000-110-001

Sdílet odpovědnost za své chování ve školním prostředí.

KLA-KKT-000-110-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální i skupinové tvůrčí činnosti.*Průřezová témata*

PTP-000-000-110-003

Podílet se společně s ostatními členy školní skupiny na aktivitách, které podporují wellbeing.

PTS-000-000-110-002

Přispívat k demokratické kultuře ve třídě.*Vzdělávací oblasti*

CAP-CAP-001-110-003

Rozpoznávat jednotlivá skupenství na základě badatelských aktivit.

CAP-CAP-001-110-005

Pozorovat a rozpoznat střídání dne a noci, ročních období.

CAP-CAP-003-110-007

Zapojit se do činností, které chrání přírodu.

CAS-CAS-002-110-003

Respektovat pravidla společenského soužití v rodině, škole, obci.

CPA-CSP-004-110-001

Sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model.

CPA-CSP-006-110-001

Provádět základní pracovní úkony v domácnosti včetně využití kuchyňského inventáře.

CPA-CSP-006-110-004

Připravit jednoduchý pokrm podle daných postupů s přihlédnutím k zásadám zdravé výživy.

CPA-CSP-008-110-002

Mít osvojené základní pracovní návyky.

CPA-OSV-001-110-002

Respektovat základní pravidla chování v každodenním životě třídy.

CPA-OSV-001-110-003

Osvojit si základní pravidla sociální komunikace.

CPA-OSV-001-110-006

Osvojit si základní dovednosti pro smysluplné trávení volného času.

CZA-TEV-001-110-002

Zvládat osvojené pohybové dovednosti a používat je v individuálních a skupinových pohybových činnostech.

CZA-TEV-001-110-003

Vykonávat individuální a kolektivní činnost na základě pokynů, povelů a signálů.

CZA-TEV-001-110-006

Podílet se na pohybových aktivitách spolu s ostatními žáky a vnímat význam pohybových aktivit pro zdraví.

CZA-TEV-001-110-007

Respektovat jiné žáky a uvědomovat si odlišné schopnosti v pohybových dovednostech.

CZA-TEV-001-110-009

Uplatňovat základní pravidla her a soutěží, rozpoznat, když dojde k jejich porušení.

JJA-REV-001-110-006

Dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku.

UKA-VYV-002-110-001

Zapojovat se do skupinové práce, vytvářet společné výtvarné projekty.

KRA

Klíčová kompetence k řešení problémů

Charakteristika klíčové kompetence

Klíčová kompetence k řešení problémů směřuje k osvojení dovednosti vyřešit jednoduché, běžné problémy vycházející ze situací každodenního života žáka s mentálním postižením. Zároveň rozvíjí schopnost rozeznat pravdivou a nepravdivou informaci ve známé situaci.

Kompetence se formuje prostřednictvím řešení jednoduchých, známých nebo opakujících se problémů. Důležitou roli hrají zkušenosti, nápodoba a aktivní zapojení žáka do společného hledání řešení. Žák rozpozná problém a v případě, že neví, jak problém vyřešit, dokáže z dostupné nabídky možností zvolit vhodný postup. Pokud situaci nedokáže zvládnout sám, umí ve známých situacích požádat o pomoc a tuto pomoc přijmout.

Rozvoj této kompetence je důležitý pro každodenní fungování žáka nejen ve škole, ale i v rodinném prostředí. Má přímý vliv na wellbeing žáka i jeho rodiny a přirozeně se tak propojuje s klíčovou kompetencí osobnostní a sociální.

Klíčová kompetence k řešení problémů se člení na dvě složky: **Řešení běžných problematických situací** a **Práce s informacemi**.

KRP

Řešení běžných problematických situací

Charakteristika složky klíčové kompetence

Složka klíčové kompetence zahrnuje řešení jednoduchých problémů vycházejících z každodenního života.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

KRA-KRP-000-106-001

Upozornit vhodným způsobem na osobní problém.

Metodická podpora

Komentář

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Učitel zařazuje do komunikace se žáky situace, kdy mají za úkol vyjádřit problém (např. „Je mi zima.“, „Mám hlad.“, „Necítím se dobře.“).

Pro žáky s obtížemi ve verbální komunikaci používá vizuální pomůcky, jako jsou fotografie, barevné obrázky, piktogramy nebo jednoduché obrysové obrázky.

Nacvičuje se žáky fráze nebo gesta k vyjádření problému (např. „Potřebuji...“, „Nevím...“, „Prosím o pomoc.“, „Porad' mi, jak...“).

Příležitostně do výuky zapojuje loutky nebo panenky, a společně se žáky tak nacvičuje sociální interakce, při kterých řeší jednoduché problémy (např. ztracený batoh, rozlitý nápoj nebo strach ze tmy).

Při komunikaci používá učitel anebo asistent karty s obrázky běžných problémů (hlad, bolest, strach, únava).

Žáky učí požádat o pomoc, trénují základní fráze a vhodnou formu vyjadřování nebo gesta.

Učitel při komunikaci se žáky využívá situace, kdy mohou dávat najevo nepohodu nebo problém, případně kdy tyto stavy dokážou rozpoznat. Pracuje přitom jak se slovy, tak se symboly.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák využívá gesta nebo mimiku k vyjádření nepohodlí (např. ukazuje na část těla, která ho bolí).
- Vyjadřuje jednoduchá slova nebo věty (např. „Bolí mě...“, „Mám hlad.“, „Potřebuji pomoc.“). K vyjádření problému využívá komunikační pomůcky – piktogramy, komunikační karty nebo gesta.
- Poděkuje za nabídnutou pomoc.
- Přivolá učitele nebo jinou dospělou osobu jednoduchým způsobem (např. přistoupí k učiteli a ukáže na sebe nebo situaci, zavolá pomoc při problému ve třídě).
- Dokáže vyjádřit odpověď (verbálně nebo neverbálně) na otázku „Co se stalo?“.
- Přizná, že něco ztratil nebo rozbil, a hledá pomoc při řešení problému.

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KKA-VYJ-000-106-001

Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky.

Vzdělávací oblasti

CPA-CSP-001-106-001

Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.

CSA-CJS-001-106-004

Popsat na příkladech dodržování zásad bezpečnosti při hrách.

CSA-CJS-002-106-002

Rozeznat nevhodné jednání a chování, které je v rozporu s nastavenými pravidly.

CSA-CJS-002-106-005

Rozpoznat různé nebezpečné situace ve svém každodenním životě a v případě ohrožení požádat o pomoc.

CSA-CJS-002-106-006

Uplatňovat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy, v okolí školy i ve škole.

CSA-CJS-005-106-003

Ošetřit v modelové situaci drobné poranění.

CZA-TEV-001-106-008

Reagovat na relaxační, speciální kompenzační, korektivní či jinak rozvíjející cvičení a usilovat při nich o správné držení těla.

Následující očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

KRA-KRP-000-110-001

Vybrat z nabízených možností vhodný způsob řešení běžného osobního problému.

Díl I – 10. ročník (110)

KRA-KRP-000-110-001

Vybrat z nabízených možností vhodný způsob řešení běžného osobního problému.

Metodická podpora**Komentář****VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:**

Učitel vytváří situace s více možnými řešeními (např. zapomenutá svačina nebo rozlitá voda) a nabídne žákovi několik variant řešení, ze kterých si může vybrat.

Používá obrázkové scénáře nebo komunikační karty s různými možnostmi řešení běžných problémů. Žáci si vybírají nejvhodnější řešení podle situace.

Začleňuje do výuky rollové hry, ve kterých se žáci musí rozhodovat mezi několika možnostmi a zvolit způsob, jak na situaci zareagují.

Tvoří vizuální podporu v podobě 2D symbolů nebo jednoduchých schémat znázorňujících jednotlivé alternativy řešení a jejich možné důsledky. Se žáky společně sleduje, co se stane, když zvolí jednu nebo druhou možnost.

Využívá reálné situace z běžného školního dne, kdy žák čelí problému. Provází ho situací a pomáhá mu vybrat a použít vhodné řešení.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák vybere jednu z možností řešení problému a označí jí (např. ukáže na obrázek nebo řekne: „*Tohle je lepší.*“, „*To je hezčí.*“, „*To chci víc.*“).
- Reaguje na otázku učitele typu „*Co můžeš udělat?*“ tím, že vybere jednu z navržených variant.
- Přijme radu nebo pomoc, pokud neví, jak problém vyřešit, a následně zkusí použít postup, který mu byl nabídnut, nebo požádá o pomoc, aby nabízené řešení bylo možné realizovat.
- Pamatuje si úspěšná řešení běžných každodenních problémových situací a při podobném problému v budoucnu je použije, aniž by musel zasáhnout dospělý.
- Vyjádří nesouhlas, pokud se mu nabízené řešení nelíbí, a ve spolupráci s učitelem nebo asistentem hledá další možnosti.

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení**

Základní škola speciální

KRA-KRP-000-106-001

Upozornit vhodným způsobem na osobní problém.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KSA-KOS-000-110-001

Požádat jednoduchým způsobem o pomoc.

Průřezová témata

PTS-000-000-110-001

Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.

Vzdělávací oblasti

CAP-CAP-004-110-002

Pohybovat se v různých druzích dopravy.

CAS-CAS-002-110-005

Rozlišit v modelových situacích finanční možnosti svého rozpočtu.

CAS-CAS-004-110-002

Využít v případě potřeby služby pomáhajících organizací.

CAS-CAS-004-110-003

Osvojit si nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí.

CPA-OSV-001-110-004

Vyhledat pomoc v zátěžové situaci.

CZA-TEV-001-110-010

Rozpoznat nebezpečné situace a na základě osobních zkušeností na ně vhodně reagovat.

CZA-VZB-001-110-005

Poznávat vhodné a nevhodné sexuální chování v modelových situacích z každodenního života.

CZA-VZB-001-110-006

Rozlišovat základní metody ochrany reprodukčního a sexuálního zdraví.

CZA-VZB-002-110-003

Uplatňovat osvojené zásady tělesné a intimní hygieny v praktickém životě.

CZA-VZB-003-110-001

Rozpoznat v modelových situacích nebezpečné situace v běžném životě.

KRA

Práce s informacemi

Charakteristika složky klíčové kompetence

Složka klíčové kompetence se zaměřuje na hodnocení informací v kontextu známých situací.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

KRA-KRA-000-106-001

Rozeznat informaci, která je řešením konkrétní situace.

Metodická podpora

Komentář

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Učitel předkládá žákům jednoduché obrázkové příběhy a žádá je, aby ukázali informaci, která je pro příběh nejdůležitější.

V běžných každodenních situacích (např. příprava na hodinu, odchod na hřiště) se žáků ptá, co je důležité připravit nebo vzít, na co nesmí zapomenout (např. podle počasí rozhodnout, zda si vezmou bundu).

Učitel klade žákům cílené otázky pro konkrétní situace, aby je vedl k uvědomění si důležitých informací (např.: „Co je nejdůležitější, když zvoní telefon?“ – „Zvednout ho.“; „Co musíme udělat, když nás někdo pozdraví?“ – „Odpovíme na pozdrav.“).

Zařadí praktické úkoly ze školního prostředí, kdy žáci musí vybrat důležité informace (např. které pomůcky nebo věci budou potřebovat na aktivitu, na kterou se právě chystají).

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák označí nebo ukáže na obrázek či slovo, které obsahuje důležitou informaci pro právě probíhající situaci, resp. situaci, o které se ve třídě hovoří.
- Správně si vybere pomůcku nebo jinou věc, kterou potřebuje k nadcházející aktivitě.
- Zná odpověď na otázku učitele v případě, že má vybrat konkrétní informaci (např. při otázce „Co potřebuješ na kreslení?“ odpoví „Pastelky.“).
- Dokáže podle kontextu určit, co je nejdůležitější (např. když zazvoní telefon, reaguje tím, že ho zvedne, místo toho, aby si všiml jiných podnětů).

- Při změně denní rutiny dokáže rozpoznat důležitou informaci a sdělit ji učiteli nebo spolužákům (např. pochopí, že přišel suplující učitel a výuku nyní povede on; zaznamená změnu počasí a ví, že se plánovaná venkovní aktivita nebude konat).
- Při výběru ze dvou možností zvolí tu, která odpovídá právě realizovanému úkolu (např. vybere z nabídnutých obrázků ten, který se vztahuje k zadané situaci).

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Vzdělávací oblasti

CSA-CJS-001-106-004

Popsat na příkladech dodržování zásad bezpečnosti při hrách.

CZA-TEV-001-106-010

Poznávat základní zásady bezpečného chování a hygieny při pohybových aktivitách.

UKA-HUV-004-106-002

Rozlišovat různé druhy zvuků, rozpoznávat jejich zdroje.

Následující očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

KRA-KRA-000-110-001

Označit pravdivou a nepravdivou informaci týkající se známé situace.

Díl I – 10. ročník (110)

KRA-KRA-000-110-001

Označit pravdivou a nepravdivou informaci týkající se známé situace.

Metodická podpora

Komentář

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Učitel nabízí žákům dvojice vět, které popisují běžné situace (např.: „Do školy chodíme ráno.“ – „Do školy chodíme večer.“), a požádá je, aby vybrali tu správnou.

Prohlíží si se žáky obrázkové knihy s absurdními situacemi (např. publikace od R. Butschova *Jak je to správně*) a diskutují o tom, co je na obrázcích chybně a co správně.

Při vyprávění příběhu nebo pohádky záměrně změní některé informace a požádá žáky, aby určili, co bylo správně a co špatně.

Zařadí reálné situace z běžného prostředí typu domov, škola, obchod (např. „Dnes je pondělí.“, přestože je úterý) a podporuje žáky, aby odhalili nepravdivou informaci.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák označí správnou informaci z dvojice tvrzení.
- Reaguje na vizuální podněty a správně rozpozná situace na obrázku, které odpovídají realitě (např. za využití publikace od R. Butschova *Jak je to správně*).
- Po zhlédnutí jednoduché scénky nebo krátkého filmu určí správné a nesprávné chování.
- Aktivně opraví nesprávnou informaci z každodenní reality (např. když si učitel vezme nesprávnou pomůcku).
- Poznává pravdivé nebo nepravdivé informace spjaté s každodenním životem ve třídě (např. „Teď máme tělocvik“, když jsou již přichystaní na jinou výuku) a na chybu reaguje snahou o opravu.
- Opravuje podobně také známé příběhy, když je slyší chybně vyprávěné nebo předváděné.

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

KRA-KRA-000-106-001

Rozeznat informaci, která je řešením konkrétní situace.**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGC-000-110-001

Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.*Vzdělávací oblasti*

CAS-CAS-001-110-001

Rozpoznat příběhy lidí z libovolného historického období a ze současnosti.

CAS-CAS-001-110-002

Poznat s pomocí názorné ukázky význačné osobnosti našich dějin.

CZA-TEV-001-110-009

Uplatňovat základní pravidla her a soutěží, rozpoznat, když dojde k jejich porušení.

INA-INF-002-110-001

Vyhledávat informace na internetu podle pokynů.

JJA-CAP-001-110-003

Orientovat se ve čteném textu pomocí návodných otázek.

KLA

Klíčová kompetence kulturní

Charakteristika klíčové kompetence

Klíčová kompetence kulturní umožňuje žákovi orientovat se v kulturním prostředí, porozumět jeho hodnotám a přispívat k jejich zachování a rozvoji v návaznosti na možnostech a potřebách žáka. Tato kompetence hraje významnou roli při rozvíjení tvůrčího myšlení a kreativity.

Cílem kompetence je naučit žáka vnímat a chápat kulturní a umělecké hodnoty prostřednictvím různorodých artefaktických činností, jako jsou poslech hudby, výtvarné nebo dramatické aktivity či návštěvy kulturních akcí. Žák si rozvíjí estetické vnímání tvorbou a hodnocením jednoduchých uměleckých děl. Důraz je kladen na poznávání místních tradic, svátků a zvyků, aby žák porozuměl významu kulturního dědictví a rozvíjel respekt k umělecké a kulturní rozmanitosti.

Klíčová kompetence kulturní se rozvíjí aktivní účastí žáka na kulturním životě školy. Jsou podporovány smyslové a zážitkové aktivity, které se přizpůsobují individuálním možnostem žáka. K rozvoji této kompetence dochází v běžném školním prostředí, a to přirozeným zapojením žáka do skupinových činností, které zároveň napomáhají jeho sociálnímu začlenění. Každý žák má možnost zapojit se do kulturního dění a rozvíjet své schopnosti v této oblasti podle svých individuálních možností.

Klíčová kompetence kulturní se dělí na dvě složky: **Kulturní kontext** a **Kulturní a umělecké sebevyjádření**.

KKD

Kulturní kontext

Charakteristika složky klíčové kompetence

Složka klíčové kompetence umožňuje žákovi vnímat, chápat a reflektovat kulturní hodnoty, tradice a projevy v rámci společenského a historického kontextu. Rozvojem této kompetence se žák seznamuje s významnými kulturními hodnotami a je veden k základnímu uvědomění propojení kultury s místem a časem.

Specifikum této složky spočívá v praktickém, zážitkovém a srozumitelném přístupu, který umožňuje žákovi propojit kulturu se svým každodenním životem a získat základní povědomí o jejím významu.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

KLA-KKD-000-106-001

Uvést příklad kulturní události ve svém okolí.

Metodická podpora

Komentář

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Učitel plánuje návštěvy výstav, divadelních představení, koncertů nebo jiného kulturního programu, případně podobné akce připravuje přímo ve škole. Společně se žáky přesně pojmenovává, jakých událostí se účastnili, co viděli a jak se označují aktéři takové kulturní události (herci, hudebníci, malíři).

Do kalendáře ve třídě učitel zapisuje nebo symboly vyznačuje, kdy žáky nějaká kulturní událost čeká. Společně se žáky se na tuto událost připravuje – hovoří o vhodném oděvu do divadla, prohlíží si plakáty představení nebo výstavy.

Připraví se žáky jednoduché představení nebo výstavu ve třídě, na které pozvou rodiče, spolužáky z jiných tříd a jejich učitele. Připraví pro tyto účely i pozvánky.

Při líčení zážitků z kulturních akcí, kterých se žáci účastnili, jim pomáhá volit slova nebo gesta, jimiž vyjádří, jak se jim akce líbila, kde se konala a o co se jednalo.

Na procházce se žáky si opakují místa kulturních akcí a jejich přesné názvy (divadlo, kino, kulturní dům).

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák rozpozná na obrázku či fotografii kulturní událost, kterou v nedávné době navštívil s rodinou nebo se školou (např. koncert, výstava, divadelní představení, místní slavnost).
- Rozpozná a přiřadí obrázek nebo symbol ke konkrétní kulturní události (např. k masopustu, vánočním trhům nebo výstavě).
- Vyjádří svůj pocit z konkrétní události, které se v nedávné době zúčastnil, neverbálně (gesty, výrazy obličeje) nebo jednoduchým hodnocením („*Líbilo se mi to.*“).
- Společně se spolužáky a učitelem se připravuje na kulturní akci, které se plánují zúčastnit – ukáže v kalendáři, kde je akce zaznamenaná, a ví, že na ni má přijít slušně oblečený nebo má něco přinést.

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Vzdělávací oblasti

CSA-CJS-001-106-003

Sdílet poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest.

CSA-CJS-003-106-004

Seznámit se s významnými událostmi, pověstmi a lidovými tradicemi, které se vztahují k regionu nebo kraji.

UKA-VYV-003-106-001

Uplatňovat ve své tvorbě vlastní zkušenosti, fantazii, zrakové, hmatové a sluchové vjemy.

UKA-VYV-004-106-001

Navštívit architektonické památky ve svém okolí.

Následující očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

KLA-KKD-000-110-001

Uvést příklad kulturní památky ve svém okolí.

Díl I – 10. ročník (110)

KLA-KKD-000-110-001

Uvést příklad kulturní památky ve svém okolí.

Metodická podpora

Komentář

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Učitel plánuje návštěvy historických míst v okolí školy (hrad, zámek, kostel, památník, socha, muzeum). Učí žáky dané místo pojmenovat, při návštěvě si společně ukazují a verbálně či neverbálně vyjadřují základní charakteristiky daného místa (např. velikost, stáří, význam).

Ve výuce využívá obrázky různých kulturních památek v regionu. Opakuje si se žáky jejich názvy a říkají si, o jaký se jedná druh památky – hrad, zámek, památník.

Při návštěvách kulturních památek umožní žákům i haptické vjemy. Je-li to možné, mohou si osahat zeď, stavební materiál nebo část sochy. Případně využívá podobné manipulační pomůcky (ukázky materiálů či modely památek), aby byl daný vjem takto suplován.

Vypráví či vizuálně prezentuje příběhy a legendy o vzniku nebo historii významných památek v okolí a pobízí žáky, aby opakovali názvy památek nebo nejdůležitější informace o nich.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák poznává kulturní památku ve svém okolí (např. hrad, zámek, kostel, muzeum, památník, historickou budovu) – ať už stojí přímo před ní, nebo ji vidí na obrázku.
- Dokáže o památce říct základní charakteristiku (např. „Je stará.“, „Bydlel tu král.“, „Chodí se sem modlit.“, „Jsou tu výstavy.“) nebo vyjádří svůj pocit k dané památce – neverbálně (mimikou, gesty) či jednoduchým hodnocením (např. „Líbí se mi.“, „Byl jsem tam.“).
- Nacvičí jednoduchou dramatizaci příběhu inspirovaného návštěvou historické památky (např. návštěva hradu – dramatizace: král, královna, princezna).

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

KLA-KKD-000-106-001

Uvést příklad kulturní události ve svém okolí.

Související očekávané výsledky učení

Vzdělávací oblasti

CAP-CAP-004-110-003

Poznat přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti svého regionu.

CAS-CAS-001-110-001

Rozpoznat příběhy lidí z libovolného historického období a ze současnosti.

CAS-CAS-001-110-002

Poznat s pomocí názorné ukázky význačné osobnosti našich dějin.

UKA-VYV-004-110-001

Seznamovat se s některými výtvarnými a architektonickými díly ve svém okolí.

KKT

Kulturní a umělecké sebevyjádření

Charakteristika složky klíčové kompetence

Složka představuje u žáka schopnost komunikovat a vyjadřovat se různými uměleckými formami. Přispívá k citlivému vnímání a projevu umění v jeho rozmanitých podobách a zahrnuje aktivní účast žáka na kulturním dění ve škole i v okolí. Hraje významnou roli při rozvíjení kreativity, kultivaci osobnosti žáka a porozumění kulturnímu dědictví.

Složka umožňuje žákovi projevovat emoce, myšlenky a nápady prostřednictvím uměleckých činností a kulturních aktivit. Podporuje individuální rozvoj žáka a posiluje jeho sebevědomí. Současně je spojená s rozvojem motorických a senzorických dovedností a přispívá k rozvoji komunikačních dovedností potřebných při skupinových aktivitách.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:**Díl I – 6. ročník (106)**

KLA-KKT-000-106-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem.**Metodická podpora****Komentář****VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:**

Učitel využívá multisenzorické podněty (zvuky, hudbu, vůně, materiály) k vyvolání emocí a jejich následnému výtvarnému zpracování podle možností žáků.

Zapojuje žáky do rytmických a zvukových vyjádření s hudebními nástroji či vlastním tělem (tleskání, bubnování, zpěv). Pod jeho vedením (popř. nápodobou) tak žáci vyjadřují různé situace (např. veselou či smutnou náladu, počasí – déšť, vítr, bouřku nebo zvuky a pohyby zvířat).

Připravuje se žáky krátké scénky za užití pantomimy nebo jednoduchého divadelního představení, kde se žáci vyjadřují pomocí gest, mimiky a pohybu.

Čte žákům příběhy a podněcuje je k vyjádření děje nebo konkrétních momentů z příběhu pomocí kresby, dramatizace nebo hudebního doprovodu.

Prohlíží si se žáky fotografie a obrázky či kresby a společně sdílejí verbálně či neverbálně (za užití návodných otázek), co se na obraze děje.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák reaguje na hudbu, vizuální podněty nebo příběhy gesty, tancem či jiným pohybem, který vyjadřuje jeho emocionální reakci.
- Projevuje radost při tvořivých činnostech.
- Vybírá si barvy, tvary nebo materiály podle svého momentálního rozpoložení (např. volí jasné barvy pro radostné pocity, tmavé pro smutek).

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Vzdělávací oblasti*

CZA-TEV-001-106-004

Provádět jednoduché pohybové úkony za hudebního či rytmického doprovodu.

JJA-REV-001-106-004

Popsat zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek.

JJA-REV-001-106-006

Dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká.

UKA-HUV-004-106-001

Zpívat nebo vokalizovat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu.

UKA-HUV-004-106-003

Dýchat správně a hospodárně při zpěvu i při rytimizaci říkadel.

UKA-HUV-004-106-004

Reagovat pohybem na hudbu, osvojit si základní taneční prvky.

UKA-HUV-006-106-001

Seznámit se s hudebním životem svého regionu, navštívit kulturní instituci v okolí.

UKA-VYV-002-106-001

Uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu.

UKA-VYV-002-106-002

Porovnat barvy, tvary, objekty a uplatnit je při vlastní tvorbě.

UKA-VYV-002-106-003

Vyjádřit své prožitky vlastní tvorbou prostřednictvím rozmanitých prostředků a technik.

UKA-VYV-003-106-001

Uplatňovat ve své tvorbě vlastní zkušenosti, fantazii, zrakové, hmatové a sluchové vjemy.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

KLA-KKT-000-110-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální i skupinové tvůrčí činnosti.**Díl I – 10. ročník (110)**

KLA-KKT-000-110-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální i skupinové tvůrčí činnosti.**Metodická podpora****Komentář****VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:**

Učitel plánuje se žáky kolektivní kresbu či malbu, při níž se každý žák zapojí do společné tvorby podle svých možností. Používá k tomu velkoformátové papíry a různé výtvarné potřeby, včetně prstových barev.

Společně se třídou či skupinou žáků připravuje jednoduché scénky nebo příběhy, ve kterých se mají možnost vyjádřit neverbálně (mimikou, gesty, pohybem) nebo prostřednictvím krátkých dialogů.

Vede žáky ke společné rytmické či hudební produkci formou skupinového bubnování nebo zpěvu, kdy se každý zapojuje podle svých možností a momentálního rozpoložení.

Společně se žáky zkouší vyjádření pocitů či nálad prostřednictvím volného tance nebo řízeného pohybu při poslechu hudby a nechává žáky vyjádřit své nápady a pocity individuálně či společně.

Při všech uměleckých činnostech pravidelně střídá skupinovou práci, do které se zapojují všichni žáci podle svých možností, a individuální práci, kdy každý žák podle svých možností pracuje samostatně.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák se zapojuje do společných výtvarných, hudebních nebo dramatických aktivit a sleduje činnost ostatních ve skupině.
- Reaguje na tvůrčí výsledky ostatních (např. dává najevo, co se mu líbí nebo nelíbí, pomůže spolužákovi dokončit jeho tvorbu, když je o to žádán).
- Prostřednictvím dramatizace, hudební improvizace nebo pohybového a tanečního vyjádření dává najevo své pocity a nálady a předvádí je ostatním.
- Raduje se z tvořivých činností, podle svých možností přináší nápady na další tvorbu.
- Pozoruje tvorbu spolužáků nebo dospělých.
- Sdílí výsledky své práce se spolužáky a dokáže naznačit (verbálně či neverbálně), co jeho výtvar představuje nebo co jím chtěl sdělit.

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

KLA-KKT-000-106-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem.**Související očekávané výsledky učení**

Klíčové kompetence

KPA-KPB-000-110-001

Zapojovat se do spolupráce ve skupině.*Vzdělávací oblasti*

CPA-OSV-001-110-001

Rozpoznávat základní emoce.

CPA-OSV-001-110-003

Osvojit si základní pravidla sociální komunikace.

CZA-TEV-001-110-004

Projevit svou fantazii při provedení jednoduché pohybové aktivity s hudebním doprovodem.

JJA-REV-001-110-004

Popsat pomocí obrázků nebo návodných otázek vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení.

UKA-HUV-004-110-001

Upevňovat si správné návyky při vokalizaci, pravidelně dýchat, usilovat o správnou deklamaci textu.

UKA-HUV-004-110-002

Interpretovat vybrané, přiměřeně náročné lidové a umělé písně.

UKA-HUV-004-110-003

Propojit pohyb s hudbou, zvládnout základní kroky jednoduchého tance.

UKA-HUV-005-110-001

Soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů, soustředěně sledovat dramatické či taneční vystoupení.

UKA-HUV-006-110-001

Seznámit se s národními tradicemi v oblasti hudby, tance a zpěvu.

UKA-VYV-002-110-002

Uplatňovat základní výtvarné dovednosti při realizaci vlastní tvorby.

UKA-VYV-002-110-003

Uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty na ploše i v prostoru podle vlastního tvůrčího záměru.

UKA-VYV-003-110-001

Reagovat vlastní tvorbou na zhlédnutý animovaný nebo hraný film.

UKA-VYV-004-110-001

Seznamovat se s některými výtvarnými a architektonickými díly ve svém okolí.

KDA

Klíčová kompetence digitální

Charakteristika klíčové kompetence

Klíčová kompetence digitální představuje soubor znalostí, dovedností a postojů, které žákovi umožňují bezpečně využívat digitální technologie v běžných životních situacích. Zahrnuje jednoduché ovládání technických zařízení, ale také dovednost komunikovat pomocí digitálních technologií, adekvátně se zapojovat do sociálních aktivit a smysluplně trávit volný čas. Současně napomáhá snižovat riziko zneužití citlivých informací a osobních údajů žáka. Klíčová kompetence je tvořená složkami: **Zapojení do společnosti prostřednictvím digitálních technologií, Tvorba digitálního obsahu a Bezpečnost v digitálním prostředí.**

KDB

Zapojení do společnosti prostřednictvím digitálních technologií

Charakteristika složky klíčové kompetence

Složka klíčové kompetence se zaměřuje na zapojení žáka do společnosti prostřednictvím dostupných digitálních služeb. Zahrnuje vliv digitálních technologií v oblasti wellbeingu a sociálního začlenění.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

KDA-KDB-000-106-001

Sdílet informace pro vlastní potřebu s učiteli a rodinou.

Metodická podpora

Komentář

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Učitel zadává úkoly, při kterých žák za podpory učitele anebo asistenta sdílí digitální materiály ve výuce (např. posílání obrázku, hlasové zprávy nebo krátkého textu).

Modeluje situace, ve kterých žáci vidí příklady správného sdílení informací (např. odeslání fotografie z výuky rodičům).

Při práci s tabletem, počítačem nebo interaktivní tabulí vede žáky k zaznamenávání a sdílení výstupů (např. obrázek, zvuková nahrávka, krátké video).

Pobízí je, aby jednoduché zprávy sdíleli s rodinou (např. posílání krátkých hlasových zpráv rodičům: „Dnes jsme ve škole dělali...“).

Do výuky pravidelně zařazuje aktivity, v nichž žáci sdílejí své zážitky s blízkými prostřednictvím digitálních technologií (např. pošlou fotku z výletu, krátkou zprávu o tom, co se naučili).

Tyto výměny s rodinou přizpůsobuje potřebám žáků – využívá také augmentativní a alternativní komunikaci, např. komunikační aplikace, piktogramy, hlasové výstupy, které žáci umí aktivně užívat.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák spolupracuje při sdílení krátké zprávy, obrázku nebo hlasového záznamu s učitelem nebo rodiči.
- Odpovídá na jednoduché digitální zprávy od učitele nebo rodiny (např. klikne na odpověď, pošle emoji nebo hlasovou reakci).

- Vyhledá a ukáže učiteli nebo rodiči požadovanou informaci (např. otevře obrázek, ukáže soubor, zapne hlasový záznam).
- Požádá učitele nebo asistenta o pomoc s odesláním zprávy rodičům nebo s úpravou sdíleného obsahu.

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KDA-KDC-000-106-001

Vytvářet jednoduchý digitální obsah.

KDA-KDI-000-106-001

Využívat doporučenými postupy digitální zařízení, se kterými opakovaně pracuje.*Vzdělávací oblasti*

CSA-CJS-001-106-002

Popsat cestu do školy.

CSA-CJS-001-106-003

Sdílet poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest.

INA-INF-001-106-003

Dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s digitálními technologiemi.

INA-INF-003-106-001

Reagovat na otázky na základě informací, které získá osobní zkušeností.

INA-INF-003-106-002

Podílet se na popisu konkrétní situace, kterou opakovaně zažívá.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

KDA-KDB-000-110-001

Respektovat pravidla bezpečného chování v digitálním prostředí.**Díl I – 10. ročník (110)**

KDA-KDB-000-110-001

Respektovat pravidla bezpečného chování v digitálním prostředí.**Metodická podpora****Komentář****VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:**

Učitel předvádí situace, kdy je chování v online prostředí bezpečné (např. používání silného hesla) a kdy je rizikové (např. sdílení osobních údajů).

Zadáva opakovaně modelové úkoly (např. „Co můžu sdílet s kamarády?“, „Co si nechám pro sebe?“). Odpovědi formuluje se žáky verbálně i neverbálně – formou piktogramů, schémat nebo obrázků.

Vede žáky k tomu, aby rozlišovali mezi známými a neznámými osobami online a věděli, že se na neznámé zprávy nereaguje.

Pobízí žáky, aby vždy nahlásili podezřelý nebo neznámý digitální obsah.

Zadáva úkoly, při kterých žáci rozhodují, zda je vhodné příslušný obsah (např. vlastní fotografie, místo pobytu) sdílet s někým dalším. Společně se žáky také definuje, s kým je sdílení v pořádku.

Každou práci s digitálními zařízeními ve výuce začíná a končí připomenutím základních bezpečnostních pravidel.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák neposkytuje osobní údaje na internetu bez předchozí konzultace s dospělým.
- Ví, že nemá sdílet své celé jméno, adresu, telefonní číslo ani fotografie s neznámými lidmi online.
- Pokud obdrží neznámou zprávu nebo narazí na něco neobvyklého, nekliká na odkaz a požádá dospělého o radu.
- Dodržuje pravidla pro bezpečné přihlášení a odhlášení, nesdílí svá hesla ostatním.
- Správně zachází se školními digitálními zařízeními a dodržuje pravidla bezpečného používání internetu stanovená vyučujícími. Umí je vyjádřit slovně nebo neverbálně.

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

KDA-KDB-000-106-001

Sdílet informace pro vlastní potřebu s učiteli a rodinou.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KDA-KDC-000-110-001

Vytvářet jednoduchý digitální obsah tvořivou činností.

KDA-KDI-000-110-001

Dodržovat pravidla obsluhy a bezpečného zacházení s digitálními zařízeními.

Vzdělávací oblasti

CAP-CAP-001-110-007

Využít znalosti zásad bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji.

CPA-OSV-001-110-006

Osvojit si základní dovednosti pro smysluplné trávení volného času.

INA-INF-001-110-002

Pracovat s vybranými jednoduchými programy a aplikacemi.

INA-INF-002-110-001

Vyhledávat informace na internetu podle pokynů.

KDC

Tvorba digitálního obsahu

Charakteristika složky klíčové kompetence

Složka klíčové kompetence umožňuje žákovi rozvíjet základy práce s digitálním obsahem.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

KDA-KDC-000-106-001

Vytvářet jednoduchý digitální obsah.

Metodická podpora**Komentář****VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:**

Učitel předvádí, jak kreslit v jednoduchém grafickém editoru nebo jak nahrávat hlasové zprávy.

Zadáva úkoly, při nichž žáci sami kreslí v aplikaci, píšou své jméno na klávesnici nebo nahrávají krátké zvukové zprávy.

Společně se žáky vytváří jednoduché prezentace, obrázky nebo interaktivní cvičení.

Umožňuje žákům vybrat si preferovanou formu digitálního vyjádření (např. kreslení, zvuková nahrávka).

Průběžně oceňuje snahu žáků a prezentuje jejich výtvořky ostatním (např. na interaktivní tabuli).

Pravidelně zařazuje krátké aktivity zaměřené na tvorbu digitálního obsahu v souvislosti s právě probíraným učivem, aby si žáci upevňovali své dovednosti.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák samostatně nebo s pomocí učitele nakreslí obrázek v grafickém programu nebo nahraje hlasovou zprávu.
- Snaží se dokončit digitální výstup podle zadání.
- Ukáže nebo sdílí svůj digitální výtvar (např. obrázek, zvukový záznam) s učitelem nebo spolužáky.
- Ovládá postupy pro jednoduché úpravy digitálního obsahu (např. změni barvu nebo velikost písma).

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KDA-KDB-000-106-001

Sdílet informace pro vlastní potřebu s učiteli a rodinou.

KDA-KDI-000-106-001

Využívat doporučenými postupy digitální zařízení, se kterými opakovaně pracuje.*Vzdělávací oblasti*

INA-INF-001-106-001

Obsluhovat vybraná digitální zařízení na úrovni zapnutí, vypnutí a jednoduchého pohybu v uživatelském prostředí.

INA-INF-001-106-002

Pracovat s vybranými a přiměřenými programy a aplikacemi podle pokynů.

INA-INF-001-106-003

Dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s digitálními technologiemi.

INA-INF-001-106-004

Psát známá písmena, číslice a znaky na klávesnici.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

KDA-KDC-000-110-001

Vytvářet jednoduchý digitální obsah tvořivou činností.

KDA-KDC-000-110-001

Vytvářet jednoduchý digitální obsah tvořivou činností.**Metodická podpora****Komentář****VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:**

Učitel povzbuzuje žáky k experimentování s barvami, tvary, zvuky nebo texty v jednoduchých digitálních aplikacích.

Ukazuje, jak lze kreslit na tabletu, tvořit koláže nebo skládat obrázky z digitálních prvků. Pobízí žáky k používání těchto kreativních postupů při práci s digitálními programy.

Ukazuje jim, jak lze měnit barvy, přidávat efekty, upravovat texty.

Seznamuje je s možnostmi, jak měnit barvy, přidávat efekty nebo upravovat texty a společně se žáky tyto postupy využívá napříč výukou (např. při tvorbě pozvánky na školní akci nebo při vytváření ilustrací ke čtenému či vyprávěnému příběhu).

Dává žákům prostor, aby svůj výtvar ukázali spolužákům, učiteli nebo rodině.

Povzbuzuje je k objevování nových funkcí digitálních nástrojů a k experimentování bez obav z chyb.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák samostatně nebo s pomocí učitele tvoří digitální obsah podle své fantazie (např. kreslí vlastní obrázek na tabletu, vytváří digitální koláž nebo kombinuje různé vizuální prvky).
- Mění barvy, přidává jednoduché efekty, zvuky nebo texty do svého výtvaru.
- Zkouší různé funkce v aplikacích a učí se je používat pro vlastní tvorbu.
- Prezentuje své digitální výstupy – ukáže svůj obrázek, přehraje hlasovou nahrávku nebo předvede jednoduchou animaci spolužákům nebo učiteli.
- Používá digitální technologie, včetně prvků umělé inteligence, jako prostředek ke zpracování zadaných úkolů.

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

KDA-KDC-000-106-001

Vytvářet jednoduchý digitální obsah.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KDA-KDB-000-110-001

Respektovat pravidla bezpečného chování v digitálním prostředí.*Vzdělávací oblasti*

INA-INF-001-110-003

Psát jednoduchá slova a krátké věty na klávesnici.

INA-INF-002-110-003

Podílet se na využití tabulky k záznamu nečíselných dat.

INA-INF-003-110-001

Využívat grafické znázornění k popisu běžné situace.

KDI

Bezpečnost v digitálním prostředí*Charakteristika složky klíčové kompetence*

Složka klíčové kompetence se zaměřuje na ochranu osobních údajů a soukromí v digitálním prostředí. Klade důraz na bezpečné a odpovědné využívání digitálních technologií v souladu s doporučenými postupy.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

KDA-KDI-000-106-001

Využívat doporučenými postupy digitální zařízení, se kterými opakovaně pracuje.

Metodická podpora

Komentář

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Učitel vede žáky k praktickému a bezpečnému užívání digitálních technologií, se kterými se běžně setkávají. Opakovaně s nimi procvičuje základní úkony, jako je zapnutí, vypnutí, přihlášení a bezpečné odhlášení. Používá se žáky modelové situace, ve kterých si osvojí správné postupy.

Zařazuje krátké bezpečnostní rituály při každé práci s digitálním zařízením (např. připomenutí hesla, kontrola správného vypnutí).

Pro bezpečné používání digitálních zařízení ve třídě vytvoří pravidla, která upevňuje pomocí opakování a vizualizací (ve formě obrázků, ikon, schémat a jiných symbolů).

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák zapíná a vypíná digitální zařízení podle naučeného postupu.
- Samostatně nebo s minimální dopomocí pracuje v uživatelském prostředí (např. otevírá a zavírá aplikace, pohybuje se v menu).
- Bez souhlasu učitele nespouští aplikace ani webové stránky.
- Neotevírá neznámé odkazy a nekliká na podezřelé zprávy.
- Po skončení práce se odhlásí nebo vypne zařízení podle naučených postupů.
- Žák si pamatuje a pravidelně opakuje bezpečnostní postupy (např. po skončení práce správně ukončuje programy a vypíná zařízení).

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KDA-KDB-000-106-001

Sdílet informace pro vlastní potřebu s učiteli a rodinou.

KDA-KDC-000-106-001

Vytvářet jednoduchý digitální obsah.

Vzdělávací oblasti

INA-INF-001-106-001

Obsluhovat vybraná digitální zařízení na úrovni zapnutí, vypnutí a jednoduchého pohybu v uživatelském prostředí.

INA-INF-001-106-002

Pracovat s vybranými a přiměřenými programy a aplikacemi podle pokynů.

INA-INF-001-106-003

Dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s digitálními technologiemi.

INA-INF-001-106-004

Psát známá písmena, číslice a znaky na klávesnici.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

KDA-KDI-000-110-001

Dodržovat pravidla obsluhy a bezpečného zacházení s digitálními zařízeními.**Díl I – 10. ročník (110)**

KDA-KDI-000-110-001

Dodržovat pravidla obsluhy a bezpečného zacházení s digitálními zařízeními.**Metodická podpora****Komentář****VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:**

Učitel používá konkrétní obrázky, symboly, schémata a krátká instruktážní videa k vysvětlení bezpečných postupů.

Vymýšlí krátké praktické úkoly, ve kterých si žáci upevňují správné návyky, např. simuluje situace, kdy může dojít k nebezpečí (vyskakovací reklamy, neznámé e-maily, rizikové odkazy), a společně se žáky procvičuje správné reakce.

Se žáky vytvoří seznam jednoduchých pravidel pro bezpečné užívání technologií:

- „Nesděluj svoje údaje neznámým lidem.“
- „Nikdy neposílej své fotky nebo hesla cizím lidem.“
- „Než budeš něco sdílet online, porad' se s učitelem nebo rodičem.“

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák používá stanovené bezpečné postupy (např. bezpečné vypnutí počítače nebo tabletu).
- Nesdílí hesla, osobní informace nebo fotografie bez souhlasu učitele nebo rodiče.
- Upozorní učitele nebo dospělého, pokud narazí na podezřelý obsah, neznámou zprávu nebo reklamu.
- Neotevřít neznámé odkazy, nekliká na neověřené reklamy a ví, že pohyb v online prostředí je spojen s riziky.
- Dokáže reprodukovat (verbálně či neverbálně – za užití piktogramů anebo gest) základní bezpečnostní pravidla.

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

KDA-KDI-000-106-001

Využívat doporučenými postupy digitální zařízení, se kterými opakovaně pracuje.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KDA-KDB-000-110-001

Respektovat pravidla bezpečného chování v digitálním prostředí.*Vzdělávací oblasti*

CAP-CAP-001-110-004

Rozpoznat zdroje zvuku v běžných situacích, popsat škodlivé důsledky nadměrného hluku a způsoby ochrany před ním.

CAP-CAP-001-110-007

Využít znalosti zásad bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji.

CPA-CSP-008-110-001

Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygieny práce.

INA-INF-001-110-001

Poznat a přiřadit účel k vybraným digitálním zařízením.

INA-INF-001-110-002

Pracovat s vybranými jednoduchými programy a aplikacemi.

INA-INF-001-110-003

Psát jednoduchá slova a krátké věty na klávesnici.

INA-INF-002-110-001

Vyhledávat informace na internetu podle pokynů.

INA-INF-002-110-003

Podílet se na využití tabulky k záznamu nečíselných dat.

Průřezová témata

PTP

Péče o sebe a druhé

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Péče o sebe a druhé formuje osobnost žáka a posiluje vztahy mezi jednotlivými vzdělávacími oblastmi. Žák si osvojuje základní komunikační a sociální dovednosti při řešení úloh a situací v pozitivní atmosféře. Uvědomuje si hodnotu spolupráce a pomoci. Průřezové téma seznamuje žáka s projevy sociálního citění a aktivně přispívá k sociální soudržnosti kolektivu.

Smyslem průřezového tématu je to, aby žák získal znalosti, dovednosti a postoje v hledání vlastních cest k životní spokojenosti, založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Průřezové téma učí žáka vnímat a poznávat sebe a druhé. Přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů. Podporuje žáka při adaptaci na změny a posiluje jeho odolnost v zátěžových situacích.

Učí žáka využívat osvojené dovednosti ke smysluplnému trávení volného času. Žák využívá osvojené vědomosti a uplatňuje prvky zdravého životního stylu ve svém životě.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

PTP-000-000-106-001

Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících péči o své potřeby.

Metodická podpora

Komentář

Znalostního základu výsledku učení žáci dosahují v oboru *Člověk a jeho svět, Člověk, jeho osobnost a svět práce, Člověk, zdraví a bezpečí*.

Učitel pomocí vizuálních pomůcek, praktických ukázek a pravidelných rutinních činností vede žáky k tomu, aby se učili starat se o sebe a přebírat zodpovědnost za svou pohodu a zdraví. Žák napodobuje a opakuje slova, dotýká se předmětů a manipuluje s nimi podle pokynů.

Příklady aktivit:

Žák hraje hru Oblékání podle počasí: Co si vezmu dnes, jejímž cílem je umět zvolit vhodné oblečení podle počasí. Učitel připraví obrázky různých typů počasí (např. slunce, déšť, sníh nebo vítr). Žák k obrázkům počasí přiřazuje vhodné oblečení (např. kabát, tričko, holínky nebo čepici).

Žák rozpoznává různé druhy materiálů. Pracuje se sáčky obsahujícími vzorky materiálů (např. bavlna, hedvábí, plast, papír, kov), zkoumá je hmatem a pokouší se určit, o jaký materiál se jedná.

Žák aktivně pečuje o své tělo. Má osvojené kroky základní hygieny (mytí rukou, obličej, čištění zubů). Využívá vizuální rozvrh pro organizaci školního dne a pro zvládání rutinních činností.

Hodnoty

- Důstojný život

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KSA-KOA-000-106-001

Poznat a vyjádřit vlastní potřeby důležité k dosažení osobní pohody.

KSA-KOS-000-106-001

Uvědomovat si své základní životní potřeby.*Průřezová témata*

PTP-000-000-106-002

Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.*Vzdělávací oblasti*

CPA-CSP-001-106-001

Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.

CSA-CJS-005-106-001

Ukázat nebo pojmenovat hlavní části lidského těla a dokázat upozornit na své potřeby a zdravotní potíže.

CSA-CJS-005-106-002

Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti.

CZA-TEV-001-106-001

Podílet se na zapojení do širokého spektra aplikovaných pohybových aktivit odpovídajících aktuálnímu zdravotnímu stavu.

CZA-TEV-001-106-003

Provádět jednoduché pohybové úkony na základě pokynů, povelů a signálů.

CZA-TEV-001-106-005

Realizovat se v pohybových činnostech za pomoci upravených didaktických a sportovních pomůcek.

CZA-TEV-001-106-006

Zdokonalovat základní pohybové činnosti spolu s ostatními žáky.

CZA-TEV-001-106-008

Reagovat na relaxační, speciální kompenzační, korektivní či jinak rozvíjející cvičení a usilovat při nich o správné držení těla.

JJA-REV-001-106-007

Účastnit se činností zaměřených na rozvoj vzájemného naslouchání, poznávání, spolupráce, důvěry.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

PTP-000-000-110-001

Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních.

PTP-000-000-110-002

Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.

PTP-000-000-110-003

Podílet se společně s ostatními členy školní skupiny na aktivitách, které podporují wellbeing.

PTP-000-000-106-002

Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.**Metodická podpora****Komentář***Znalostního základu výsledku učení žáci dosahují v oboru Člověk, jeho osobnost a svět práce, Jazyk a jazyková komunikace, Člověk, zdraví a bezpečí.*

Učitel vytváří příležitosti pro žáky, aby se účastnili aktivit, které zohledňují nejen jejich vlastní potřeby, ale i potřeby ostatních (rodiny, kamarádů, členů školního kolektivu). Učitel pomáhá posilovat komunitu a rozvíjet důležité sociální dovednosti. Žáci se zapojují do skupinových činností.

Příklady aktivit:

Žák rozvíjí prostřednictvím dramatizace a hraní rolí (např. hra na obchod nebo pomoc kamarádovi v nouzi) sociální dovednosti, empatii a komunikační schopnosti.

Žák využívá skupinovou relaxaci a mindfulness k uvolnění, podpoře vnímání vlastního těla i druhých a rozvoji vnitřního klidu. Využívá například dechová cvičení s bublinami, masáže nebo poslouchá relaxační hudbu.

Žák se zúčastní společných akcí zaměřených na týmovou práci (např. společná výzdoba třídy nebo příprava svačiny či občerstvení pro spolužáky).

Hodnoty

- Důstojný život

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KPA-KPB-000-106-001

Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem.

KSA-KOC-000-106-001

Reagovat přiměřeně na potřeby druhých osob ve školním prostředí.

KSA-KOD-000-106-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.

Průřezová témata

PTP-000-000-106-001

Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících péči o své potřeby.

Vzdělávací oblasti

CPA-OSV-001-106-002

Navázat sociální kontakt a podílet se na interakci ve skupině známých osob.

CSA-CJS-002-106-003

Uplatňovat společensky přijatelná pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády.

CSA-CJS-002-106-004

Projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků.

CZA-TEV-001-106-002

Využívat osvojené pohybové dovednosti v individuálních a skupinových pohybových činnostech.

CZA-TEV-001-106-004

Provádět jednoduché pohybové úkony za hudebního či rytmického doprovodu.

CZA-TEV-001-106-007

Vnímat jiné žáky a uvědomovat si odlišné schopnosti v pohybových dovednostech.

JJA-REV-001-106-007

Účastnit se činností zaměřených na rozvoj vzájemného naslouchání, poznávání, spolupráce, důvěry.

UKA-HUV-005-106-001

Soustředit se na poslech jednoduchých skladeb.

UKA-HUV-006-106-001

Seznámit se s hudebním životem svého regionu, navštívit kulturní instituci v okolí.

UKA-VYV-002-106-001

Uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu.

UKA-VYV-002-106-004

Zapojovat se do skupinové práce.

Následující očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

PTP-000-000-110-001

Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních.

PTP-000-000-110-003

Podílet se společně s ostatními členy školní skupiny na aktivitách, které podporují wellbeing.**Díl I – 10. ročník (110)**

PTP-000-000-110-001

Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních.**Metodická podpora****Komentář**

Znalostního základu výsledku učení žáci dosahují v oboru Člověk, jeho osobnost a svět práce, Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk, zdraví a bezpečí.

Učitel vytváří prostředí, kde klíčovou roli hraje vizuální podpora, opakování a pozitivní motivace. Zaměřuje se na podporu žáka ve vyjádření jeho potřeb a vnímání potřeb ostatních, a to prostřednictvím vhodných metod komunikace, sociální interakce a augmentativní a alternativní komunikace.

Žáci se aktivně nebo pasivně zapojují do aktivit. Mohou například vybrat místo k sezení, oblíbenou činnost nebo reagovat na potřeby ostatních.

Příklady aktivit:

Žák vyjadřuje své aktuální potřeby nebo emoce pomocí emočních karet a zároveň rozpoznává emoce druhých.

Žák nacvičuje různé formy pomoci druhým prostřednictvím hraní rolí (např. podání hračky, přidržení dveří nebo podání pití). Následně učitel nabídne praktickou příležitost, aby danou pomoc skutečně vykonal (např. přidržel dveře nebo podal předmět).

Žák procvičuje jednoduché rozhodování na základě nabídky dvou variant (např. „Chceš být tady, nebo tam?“ nebo „Chceš si hrát s autem, nebo s panenkou?“). Žák svou volbu ukáže gestem, ukázáním nebo ji vyjádří slovně.

Hodnoty

- Sdílené poznání
- Důstojný život

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

PTP-000-000-106-001

Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících péči o své potřeby.

PTP-000-000-106-002

Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KSA-KOA-000-110-001

Spolupracovat při utváření osobní pohody.

KSA-KOD-000-110-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami.*Průřezová témata*

PTP-000-000-110-002

Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.

PTP-000-000-110-003

Podílet se společně s ostatními členy školní skupiny na aktivitách, které podporují wellbeing.

Vzdělávací oblasti

CAS-CAS-003-110-001

Rozpoznat a respektovat základní práva a povinnosti ve škole.

CZA-TEV-001-110-006

Podílet se na pohybových aktivitách spolu s ostatními žáky a vnímat význam pohybových aktivit pro zdraví.

CZA-TEV-001-110-007

Respektovat jiné žáky a uvědomovat si odlišné schopnosti v pohybových dovednostech.

CZA-VZB-001-110-001

Rozpoznat důležité životní potřeby ve svém každodenním životě.

JJA-REV-001-110-005

Zprostředkovat vlastní zážitky a popsat své pocity.

UKA-HUV-004-110-001

Upevňovat si správné návyky při vokalizaci, pravidelně dýchat, usilovat o správnou deklamaci textu.

UKA-VYV-002-110-001

Zapojovat se do skupinové práce, vytvářet společné výtvarné projekty.

UKA-VYV-002-110-002

Uplatňovat základní výtvarné dovednosti při realizaci vlastní tvorby.

UKA-VYV-002-110-003

Uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty na ploše i v prostoru podle vlastního tvůrčího záměru.

UKA-VYV-003-110-001

Reagovat vlastní tvorbou na zhlédnutý animovaný nebo hraný film.

PTP-000-000-110-002

Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.**Metodická podpora****Komentář***Znalostního základu výsledku učení žáci dosahují v oboru Člověk, jeho osobnost a svět práce, Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk, zdraví a bezpečí.*

Učitel vytváří prostředí, ve kterém dává žákům možnost volit mezi aktivitami péče o sebe na základě jejich zkušeností a schopností. Využívá strukturovaný přístup, vizuální a hmatovou podporu, přičemž respektuje individuální potřeby jednotlivých žáků.

Žáci si postupně rozvíjejí nejen schopnost volby, ale také samostatnost a sebevědomí v oblasti péče o sebe. Jsou vedeni k aktivnímu rozhodování.

Příklady aktivit:

Žák si na základě nabídky samostatně volí, jakou odpočinkovou aktivitu chce v daném čase vykonávat, a tím rozvíjí schopnost rozhodování (např. „Budeš si hrát s auty, nebo skládat puzzle?“).

Žák usiluje o dosažení maximální možné míry samostatnosti v oblasti sebeobsluhy a manipuluje s reálnými předměty (např. při výběru a použití hygienických potřeb).

Žák využívá strukturovaný nácvik s postupovými kartami (např. obrázky jednotlivých kroků při mytí rukou).

Hodnoty

- Důstojný život

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

PTP-000-000-106-001

Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících péči o své potřeby.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KSA-KOA-000-110-001

Spolupracovat při utváření osobní pohody.*Průřezová témata*

PTP-000-000-110-001

Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních.*Vzdělávací oblasti*

CAP-CAP-003-110-005

Poznat části lidského těla a pozorovat základní životní funkce.

CPA-CSP-001-110-001

Pečovat o své tělo a svůj zevnějšek.

CPA-CSP-001-110-002

Udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí.

CPA-OSV-001-110-006

Osvojit si základní dovednosti pro smysluplné trávení volného času.

CZA-TEV-001-110-001

Uplatňovat přiměřené aplikované pohybové aktivity odpovídající aktuálnímu zdravotnímu stavu.

CZA-TEV-001-110-005

Podílet se na pohybových činnostech s doporučenými a dostupnými sportovními pomůckami přizpůsobenými pro jeho optimální zapojení.

CZA-TEV-001-110-008

Provádět relaxační, speciální kompenzační, korektivní či jinak rozvíjející cvičení a aplikované pohybové aktivity.

CZA-VZB-001-110-002

Uplatňovat v praktických modelových situacích základní zásady ochrany zdraví.

CZA-VZB-001-110-003

Vnímat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a dát najevo své zdravotní potíže a problémy.

CZA-VZB-001-110-004

Rozpoznávat změny v období dospívání.

CZA-VZB-001-110-006

Rozlišovat základní metody ochrany reprodukčního a sexuálního zdraví.

CZA-VZB-002-110-001

Popsat svůj denní režim a používat v praktických modelových situacích zásady zdravého životního stylu.

CZA-VZB-002-110-002

Osvojovat si správné stravovací návyky a podle svých možností je využívat v běžném životě.

CZA-VZB-002-110-003

Uplatňovat osvojené zásady tělesné a intimní hygieny v praktickém životě.

UKA-HUV-004-110-003

Propojit pohyb s hudbou, zvládnout základní kroky jednoduchého tance.

UKA-HUV-006-110-001

Seznámit se s národními tradicemi v oblasti hudby, tance a zpěvu.

PTP-000-000-110-003

Podílet se společně s ostatními členy školní skupiny na aktivitách, které podporují wellbeing.**Metodická podpora****Komentář**

Znalostního základu výsledku učení žáci dosahují v oboru Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk, zdraví a bezpečí.

Učitel vytváří bezpečné a podporující prostředí za aktivní účasti žáků. Žáci naplňují tento výstup aktivním zapojením do skupinových aktivit zaměřených na podporu pozitivní sociální interakce.

Příklady aktivit:

Žák se aktivně zapojuje do společných relaxačních aktivit a pohybových činností (např. poslech relaxační hudby, dechová cvičení, masáže, jóga).

Žák se účastní kooperativních aktivit (např. společné skládání puzzle se spolužákem, vytváření plakátu, týmové míčové hry).

Žák se podílí na společné péči o školní prostředí (např. úklid hraček, zalévání květin).

Hodnoty

- Důstojný život
- Sdílené poznání

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

PTP-000-000-106-001

Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících péči o své potřeby.

PTP-000-000-106-002

Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPA-KPB-000-110-001

Zapojovat se do spolupráce ve skupině.

KSA-KOA-000-110-001

Spolupracovat při utváření osobní pohody.

KSA-KOD-000-110-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami.*Průřezová témata*

PTP-000-000-110-001

Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních.*Vzdělávací oblasti*

CPA-OSV-001-110-001

Rozpoznávat základní emoce.

CPA-OSV-001-110-002

Respektovat základní pravidla chování v každodenním životě třídy.

CPA-OSV-001-110-005

Rozlišit na konkrétních příkladech povinné činnosti a volný čas.

UKA-HUV-005-110-001

Soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů, soustředěně sledovat dramatické či taneční vystoupení.

UKA-VYV-002-110-002

Uplatňovat základní výtvarné dovednosti při realizaci vlastní tvorby.

PTS

Společnost pro všechny

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Společnost pro všechny se zaměřuje na podporu hodnot, jako je tolerance, spolupráce, vzájemná pomoc, rovnost a respekt. Pomáhá žákovi pochopit význam společenského soužití, lidských práv a odpovědnosti každého jednotlivce ve společnosti. Učí ho aplikovat principy demokratického rozhodování a spolurozhodování v každodenním životě. Prostřednictvím modelových i reálných situací si žák osvojuje aktivní a bezpečný vztah ke komunikačním technologiím, dochází ke zvyšování jeho odolnosti vůči manipulativním technikám.

Cílem průřezového tématu je rozvíjet u žáka dovednost orientovat se a rozhodovat v každodenním životě. Žák se učí respektovat a uplatňovat pravidla společenského soužití. Učí se odpovědnosti za důsledky vlastních rozhodnutí pro sebe i pro druhé. Průřezové téma připravuje žáka na plnohodnotný život v inkluzivní společnosti, kde může být přijímán a kde může přispívat v rámci svých schopností, dovedností, návyků a postojů k jejímu rozvoji.

Škola je prostředí, v němž se žák setkává se spolužáky z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí. Žák je veden k přijetí a respektování lidí s odlišnými potřebami, učí se praktické dovednosti potřebné k zapojení do běžného života.

Průřezové téma Společnost pro všechny prolíná všemi vzdělávacími oblastmi a každodenními aktivitami školy.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

PTS-000-000-106-001

Poskytnout pomoc spolužákovi v případě potřeby.

Metodická podpora

Komentář

Znalostního základu výsledku učení žáci dosahují v oboru *Člověk a jeho svět, Člověk, jeho osobnost a svět práce, Jazyk a jazyková komunikace, Člověk, zdraví a bezpečí*.

Učitel vytváří bezpečné a podporující prostředí, ve kterém se žáci učí, jak pomáhat ostatním. Na základě modelování chování ukazuje příklady pomoci v reálných situacích a vede žáky k nácviku sociálních dovedností prostřednictvím her a scének.

Žáci se zapojují do kooperativních aktivit v rámci výuky, přičemž učitel oceňuje situace, ve kterých si žáci navzájem pomáhají, a motivuje je k dalším prosociálním projevům.

Příklady aktivit:

Žák se aktivně zapojuje do aktivity Kruh důvěry. Každý má možnost sdílet, co ho potěšilo, co ho trápí, komu pomohl nebo kdo pomohl jemu. Učitel využívá jednoduché otázky: „Pomohl mi dnes někdo?“, „Komu jsem pomohl já?“ nebo „Jak jsme se cítili?“.

Žák prostřednictvím dramatizace nacvičuje sociální situace zaměřené na pomoc druhým. Příběhy představují konkrétní situace ve třídě, například: „Pavlíkovi spadl penál. Anička mu ho podala.“ Po dramatizaci následuje společná diskuse s pomocí otázek: „Co udělala Anička?“, „Jak se asi cítil Pavlík?“.

Žákovi slouží tzv. třídní strom pomoci k zaznamenávání projevů vzájemné pomoci. Kdykoli někdo někomu pomůže, nalepí na strom lístek s obrázkem situace.

Hodnoty

- Sdílené poznání
- Důstojný život

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KSA-KOC-000-106-001

Reagovat přiměřeně na potřeby druhých osob ve školním prostředí.

KSA-KOD-000-106-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.*Vzdělávací oblasti*

CSA-CJS-002-106-004

Projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků.

CSA-CJS-002-106-005

Rozpoznat různé nebezpečné situace ve svém každodenním životě a v případě ohrožení požádat o pomoc.

CSA-CJS-005-106-003

Ošetřit v modelové situaci drobné poranění.

UKA-VYV-002-106-004

Zapojovat se do skupinové práce.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

PTS-000-000-110-001

Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.

PTS-000-000-110-002

Přispívat k demokratické kultuře ve třídě.**Díl I – 10. ročník (110)**

PTS-000-000-110-001

Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.**Metodická podpora****Komentář**

Znalostního základu výsledku učení žáci dosahují v oboru Člověk a jeho svět, Člověk, jeho osobnost a svět práce, Člověk a společnost, Člověk, zdraví a bezpečí.

Učitel volí interaktivní a věkově přiměřený přístup, tak, aby žáci pochopili, že každý může někdy potřebovat pomoc a že vzájemná podpora je klíčem ke zdravým mezilidským vztahům a rozvoji empatie.

Žáci se učí rozpoznávat situace, kdy někdo potřebuje pomoc, a osvojovat si základní způsoby, jak mohou sami pomoci. Zároveň se učí, jak o pomoc požádat.

Příklady aktivit:

Žák prostřednictvím obrázkových karet popisuje obtížné situace (např. nemoc, šikana, osamělost) a jsou mu představeny možnosti pomoci. Žák ukazuje, co se na obrázku děje, vyjadřuje, co postava pravděpodobně cítí a navrhuje, jak bychom jí mohli pomoci. Například u obrázku nemocného kamaráda, někoho, kdo pláče, nebo někoho, kdo je sám na lavičce.

Žák ve dvojici zahraje modelovou situaci (např. kamarád spadne, někdo se směje jinému, někdo je smutný). Učitel navádí žáka pomocí jednoduchých vět: „Co řekneš?“, „Co uděláš?“. K podpoře aktivity lze využít rekvizity (např. plyšová hračka, berle, batoh).

Žák zhlédne krátký film nebo pohádku, ve které postava zažije těžkou situaci (např. Příběhy včelky Máji nebo Pat a Mat). Následuje diskuse: „Co se stalo?“, „Kdo pomohl?“, „Co bychom udělali my?“.

Žák nakreslí obrázek, kde někomu pomáhá (např. kamarádovi, zvířeti nebo rodičům doma). Učitel pomůže doplnit krátkou větu, např.: „*Pomáhám mamince s nákupem*“ nebo „*Utěšuji kamarádku*“. Cílem je vytvoření tzv. zdi dobrých skutků, na kterou jsou umísťovány výtvarné práce žáků.

Žák se prostřednictvím obrázků nebo krátkých videí seznamuje s činností vybraných charitativních organizací (např. Červeného kříže nebo útulku pro zvířata). Učí se jednoduché pojmy jako „*pomoc nemocným*“, „*pomoc zvířatům*“ nebo „*pomoc starým lidem*“. Následně žáci navštěvují charitativní zařízení (např. místní útulek, domov pro seniory nebo charitní obchod) a mohou přinést drobný dárek nebo obrázek, který sami předem vytvořili.

Hodnoty

- Sdílené poznání
- Důstojný život

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

PTS-000-000-106-001

Poskytnout pomoc spolužákovi v případě potřeby.

Související očekávané výsledky učení

Základní gramotnosti

ZGC-ZGC-000-110-001

Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.

Klíčové kompetence

KRA-KRP-000-110-001

Vybrat z nabízených možností vhodný způsob řešení běžného osobního problému.

KSA-KOS-000-110-001

Požádat jednoduchým způsobem o pomoc.

Průřezová témata

PTS-000-000-110-002

Přispívat k demokratické kultuře ve třídě.

Vzdělávací oblasti

CAP-CAP-004-110-002

Pohybovat se v různých druzích dopravy.

CAS-CAS-002-110-004

Vnímat a reagovat na různé druhy rizikového chování lidí a řešit je s pomocí naučených stereotypů.

CAS-CAS-002-110-006

Umět požádat o pomoc při reklamaci nevhodně zakoupeného zboží nebo služby.

CAS-CAS-004-110-001

Dokázat v případě potřeby požádat o radu při vyřizování svých osobních záležitostí.

CAS-CAS-004-110-002

Využít v případě potřeby služby pomáhajících organizací.

CAS-CAS-004-110-003

Osvojit si nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí.

CPA-OSV-001-110-004

Vyhledat pomoc v zátěžové situaci.

CZA-TEV-001-110-010

Rozpoznat nebezpečné situace a na základě osobních zkušeností na ně vhodně reagovat.

CZA-VZB-001-110-003

Vnímat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a dát najevo své zdravotní potíže a problémy.

CZA-VZB-001-110-005

Poznávat vhodné a nevhodné sexuální chování v modelových situacích z každodenního života.

CZA-VZB-003-110-001

Rozpoznat v modelových situacích nebezpečné situace v běžném životě.

PTS-000-000-110-002

Přispívat k demokratické kultuře ve třídě.**Metodická podpora****Komentář**

Znalostního základu výsledku učení žáci dosahují v oboru Člověk a jeho svět, Člověk, jeho osobnost a svět práce, Člověk a společnost, Umění a kultura.

Učitel naplňuje výstupy pomocí praktických činností, vizuálních pomůcek, modelováním situací a postupným vedením k samostatnosti. Klade důraz na jednoduchost, strukturovanost a pozitivní posilování.

Učitel vede žáky ke vzájemné pomoci, ohleduplnosti, zdravení a vyjádření pocitu v dané chvíli a situaci. Vytváří bezpečné a přátelské prostředí, ve kterém se žáci cítí být součástí kolektivu a učí se demokratickým principům v praxi.

Příklady aktivit:

Žák si prostřednictvím modelových situací osvojuje základní sociální dovednosti (pozdrav, poděkování, pomoc, omluva, nabídka). Například: přijdu do třídy a pozdravím. Někdo upustí pastelku – podám mu ji. Kamarád je smutný – zeptám se, co se stalo.

Žák aktivně naslouchá nebo sleduje pohádky s poučením (např. O pasáčkovi a vlkovi – téma pravdomluvnosti nebo O Červené karkulce – téma pomoci druhému). Následuje diskuse: „Kdo se choval hezky?“, „Proč?“, „Co bych udělal já?“.

Žák projevuje žádoucí chování a za své úsilí získává pochvalu nebo symbolické odměny – smajlíky, razítka nebo samolepky.

Žák při ranním kruhu rozvíjí schopnost budování komunity, vzájemného respektu a naslouchání druhým.

Žák se spolužáky ve třídě komentuje práce s důrazem na pozitivní zpětnou vazbu při organizované galerii.

Hodnoty

- Sdílené poznání
- Důstojný život

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

PTS-000-000-106-001

Poskytnout pomoc spolužákovi v případě potřeby.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPA-KPB-000-110-001

Zapojovat se do spolupráce ve skupině.

KSA-KOC-000-110-001

Tolerovat odlišnosti druhých osob ve školním prostředí.

KSA-KOD-000-110-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami.*Průřezová témata*

PTS-000-000-110-001

Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.

Vzdělávací oblasti

CAS-CAS-002-110-002

Uplatňovat zásady dobrých vztahů mezi lidmi, rozpoznat a popsat různé vztahové situace ve svém každodenním životě.

CAS-CAS-003-110-001

Rozpoznat a respektovat základní práva a povinnosti ve škole.

CAS-CAS-003-110-002

Upozornit na porušování práv na příkladech různých životních modelových situací.

CPA-OSV-001-110-005

Rozlišit na konkrétních příkladech povinné činnosti a volný čas.

CZA-TEV-001-110-007

Respektovat jiné žáky a uvědomovat si odlišné schopnosti v pohybových dovednostech.

CZA-TEV-001-110-009

Uplatňovat základní pravidla her a soutěží, rozpoznat, když dojde k jejich porušení.

UKA-VYV-002-110-001

Zapojovat se do skupinové práce, vytvářet společné výtvarné projekty.

UKA-VYV-002-110-002

Uplatňovat základní výtvarné dovednosti při realizaci vlastní tvorby.

PTU

Udržitelné prostředí

Charakteristika průřezového tématu

Udržitelné prostředí je průřezové téma, které je koncipované tak, aby vedlo žáka k pochopení složitosti vztahů člověka a životního prostředí na úrovni vlastních poznatků a zkušeností. Dává prostor pro utváření vztahu k životnímu prostředí (přírodnímu, sociálnímu, kulturnímu). Směřuje žáka k aktivnímu přístupu a k činnostem podporujícím udržitelný život, a to jak v rámci školního prostředí, tak v jeho budoucím životě.

Cílem průřezového tématu je vybavit žáka dovednostmi a znalostmi, které mu umožňují vnímat, poznávat a jednat podle modelových příkladů tak, aby přispíval k udržitelnosti života na naší planetě, a to především v rovině osobní.

Specifický význam průřezového tématu je v ovlivňování osobnosti v rovině emocionální a volní. Učí pozorovat, citlivě vnímat důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků v přístupu k prostředí v každodenním životě. V maximální míře využívá přímé kontakty žáka s okolním prostředím. Žák se podílí na aktivitách, kde poznává základní přírodní zákonitosti a souvislosti, postavení člověka v přírodě a přispívá k vnímání estetických kvalit prostředí.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

PTU-000-000-106-001

Podílet se na aktivitách, které přispívají k posílení udržitelnosti ve škole.

Metodická podpora

Komentář

Znalostního základu výsledku učení žáci dosahují v oboru Člověk a jeho svět, Člověk a příroda, Člověk, jeho osobnost a svět práce.

Učitel efektivně rozvíjí environmentální vnímání žáků a zapojuje je do udržitelných aktivit ve škole. Žáci se zapojují do jednoduchých činností, které podporují udržitelnost školy a péči o školní prostředí. Učí se základním principům ekologického chování a získávají praktické dovednosti.

Příklady aktivit:

Žákovi jsou předkládány různé předměty (např. PET láhev, papírový sáček, sklenička) a žák rozhoduje, do kterého typu odpadu jednotlivé předměty patří. Při třídění odpadu využívá odpadkové koše označené příslušnými symboly a pracuje s názornými obrázky odpovídajícími jednotlivým druhům odpadu (plast, papír, bioodpad).

Žák je veden k šetrnému zacházení s vodou a energiemi. Může se řídit procesním schématem, který napomáhá správnému a ekologickému chování.

Žák se aktivně podílí na péči o přírodu a školní prostředí. Zapojuje se do úklidu třídy (např. vynáší tříděný odpad do určených kontejnerů) a pomáhá při údržbě školní zahrady (např. hrabe listí a ukládá ho na kompost).

Žák sleduje jednoduchá edukativní videa (např. pohádky o přírodě z portálů ČT EDU nebo Děčko), která podporují ekologické myšlení a kladný vztah k přírodě.

Žák během vycházek do přírody nebo do okolí školy věnuje pozornost čistotě prostředí, vyhledává květiny a pozoruje ptactvo v jeho přirozeném prostředí.

Žák se v rámci akce Den Země aktivně zapojuje do úklidu okolí školy a sbírá odpadky v jejím blízkém okolí.

Hodnoty

- Sdílené poznání
- Zdravá planeta
- Důstojný život

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KBA-KOA-000-106-001

Podílet se na aktivitách, které jsou prospěšné pro okolní přírodu.*Průřezová témata*

PTU-000-000-106-002

Rozpoznat na modelových příkladech jednání, které je žádoucí pro udržitelný život.*Vzdělávací oblasti*

CPA-CSP-001-106-002

Podílet se na udržování pořádku ve svých věcech i ve svém okolí.

CPA-CSP-005-106-001

Ošetřovat nenáročnou pokojovou i venkovní rostlinu za použití vhodného nářadí.

UKA-VYV-002-106-004

Zapojovat se do skupinové práce.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

PTU-000-000-110-002

Vybrat z nabídky školních aktivit tu, která vede k posílení udržitelnosti.

PTU-000-000-106-002

Rozpoznat na modelových příkladech jednání, které je žádoucí pro udržitelný život.**Metodická podpora****Komentář**

Znalostního základu výsledku učení žáci dosahují v oboru *Člověk a jeho svět, Informatika, Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura*.

Učitel seznamuje žáky s principy udržitelného chování prostřednictvím názorných ukázek, modelových situací a praktických činností. Využívá formu skupinové i frontální výuky a projektového vyučování.

Žáci si osvojují jednoduché způsoby, jak se chovat ohleduplně k životnímu prostředí.

Příklady aktivit:

Žák zhlédne jednoduchou pohádku nebo příběh s ekologickým poselstvím (např. O dětech, které třídily odpad). Učitel poté připraví obrázkový kvíz, ve kterém žáci určují, co postava z příběhu dělá správně nebo špatně (např. třídí odpad, šetří vodu).

Žák s pomocí učitele zahraje jednoduché scénky (např. Honza zahazuje papír na zem × Honza hází papír do koše). Ke každé situaci sehraje dvě verze – nežádoucí a správné chování. Třída následně určí (např. pomocí smajlíků nebo piktogramů), která verze je vhodná pro přírodu.

Žák se účastní jednoduchých pohybových her s jasnými pravidly (např. najdi 3 věci, které patří do modrého koše).

Hodnoty

- Sdílené poznání
- Zdravá planeta
- Důstojný život

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KBA-KOA-000-106-001

Podílet se na aktivitách, které jsou prospěšné pro okolní přírodu.*Průřezová témata*

PTU-000-000-106-001

Podílet se na aktivitách, které přispívají k posílení udržitelnosti ve škole.*Vzdělávací oblasti*

CSA-CJS-004-106-003

Dodržovat pravidla vhodného chování v přírodě.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

PTU-000-000-110-002

Vybrat z nabídky školních aktivit tu, která vede k posílení udržitelnosti.**Díl I – 10. ročník (110)**

PTU-000-000-110-002

Vybrat z nabídky školních aktivit tu, která vede k posílení udržitelnosti.**Metodická podpora****Komentář**

Znalostního základu výsledku učení žáci dosahují v oboru Člověk a jeho svět, Člověk a příroda, Jazyk a jazyková komunikace, Člověk, jeho osobnost a svět práce.

Učitel volí učební činnosti, které vedou k pochopení a podpoře udržitelného chování u žáků. Jedná se například o třídění odpadu hravou formou nebo recyklační dílny. Učitel vytváří bezpečné a motivující prostředí, využívá projektové vyučování.

Žáci se učí vybrat si a zapojit se do nabídnuté aktivity, přičemž využívají slovo, obrázek, gesto a dotyk.

Příklady aktivit:

Žák se zapojuje do environmentálních projektů školy (např. třídění odpadu a recyklace, účast v projektu Uklidíme Česko nebo Adoptuj si strom).

Žák s pomocí učitele vyrábí jednoduché ekologické produkty (např. voskové ubrousky na svačinu nebo přírodní čisticí prostředky).

Žák sleduje edukativní videa (např. krátké pohádky o přírodě nebo animované příběhy o ochraně životního prostředí).

Žák využívá IT technologie k rozvoji environmentálních dovedností (např. tablet s jednoduchými výukovými aplikacemi zaměřenými na posílení udržitelnosti).

Hodnoty

- Sdílené poznání
- Zdravá planeta
- Důstojný život

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

PTU-000-000-106-001

Podílet se na aktivitách, které přispívají k posílení udržitelnosti ve škole.

PTU-000-000-106-002

Rozpoznat na modelových příkladech jednání, které je žádoucí pro udržitelný život.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KBA-KOA-000-110-001

Napodobovat činnosti, které pozitivně ovlivňují přírodu.*Vzdělávací oblasti*

CAP-CAP-002-110-002

Rozpoznat druhy vody – pitná, užitková, odpadní.

CAP-CAP-002-110-003

Ukázat příklady znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí.

CAP-CAP-002-110-004

Ovládat postupy, jak bezpečně zacházet s chemickými výrobky používanými v domácnosti.

CAP-CAP-003-110-002

Podílet se na péči o rostliny a zvířata během roku.

CAP-CAP-003-110-006

Popsat, co prospívá a co škodí přírodě.

CAP-CAP-003-110-007

Zapojit se do činností, které chrání přírodu.

CPA-CSP-005-110-001

Podílet se na pěstování rostlin v interiéru a v exteriéru, vyhýbat se kontaktu s jedovatými rostlinami.

CPA-CSP-005-110-002

Provádět pozorování přírody a rozlišit roční období podle typických znaků.

Vzdělávací oblasti

JJA

Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace má stěžejní postavení ve výchovně-vzdělávacím procesu žáků základní školy speciální. Zaměřuje se na rozvoj smyslového a citového vnímání, vyjadřovacích schopností, čtení a psaní.

Rozvíjí u žáka osvojení a používání mluvené i písemné podoby jazyka. Žák se učí vnímat různá sdělení, rozumět jim a reprodukovat je. Cílem vzdělávací oblasti je motivovat žáka prostřednictvím postupného osvojování techniky čtení a psaní k získávání čtenářských a pisatelských dovedností, k orientaci v jednoduchém textu různého zaměření a k porozumění jeho obsahu. Oblast rozvíjí u žáka, s využitím vhodné motivace, komunikační schopnosti i myšlení. Vede žáka k využívání získaných dovedností pro lepší komunikaci s okolím, podporuje dovednost srozumitelného vyjadřování jak ústní, tak písemnou formou.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka ke srozumitelnému vyjadřování, k dorozumívání v běžných komunikačních situacích a k praktickému využití získaných dovedností čtení a psaní.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech: **Čtení a psaní** a **Komunikační výchova**.

CAP

Čtení a psaní

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Čtení a psaní nabízí potenciál k rozvoji čtenářské gramotnosti. Vede žáka k rozvoji dovedností v oblasti správné výslovnosti, udržení tempa řeči a pravidelného dýchání. Žák se postupně učí číst tiskací písmena, slabiky, slova, popřípadě věty. Cílem je to, aby žák rozvíjel své čtecí dovednosti, vnímal obsah čteného textu – v případě snadného krátkého textu s porozuměním. Důležité je povzbuzovat u žáka zájem o čtení jako o jeden ze zdrojů informací.

Vzdělávací obor Čtení a psaní rozvíjí grafické dovednosti žáků, jejich jemnou motoriku a grafomotoriku, a tím zároveň stimuluje jejich myšlení. Získávání grafických dovedností, postupné zvyšování kvality a rychlosti psaní a praktické využívání získaných dovedností dává žákům možnost jednoduché písemné komunikace.

Obsahem vzdělávacího oboru Čtení a psaní je postupné osvojování písmen, slov a vět, které vede k rozvíjení čtecích dovedností, vnímání obsahu čteného textu a čtení snadného krátkého textu s porozuměním, dále rozvíjení grafických dovedností žáka, jemné motoriky a grafomotoriky, postupné opisování písmen, která umí číst, psaní písmen a jednoduchých slov, napsání svého jména a opisování slov a jednoduchých vět.

Tyto dovednosti pomáhají při vytváření písemné komunikace a mohou být prakticky využívány v každodenním životě.

Vzdělávací obor Čtení a psaní se dělí na dva tematické okruhy: **Čtení** a **Psaní**.

001

Čtení

Charakteristika tematického okruhu

Výuka čtení žákovi umožňuje skládat slova, tvořit věty a orientovat se ve větě, na stránce i v řádku. Podporuje porozumění obsahu krátkých vět a přispívá k dovednosti reprodukovat krátký text a recitovat jednoduché říkanky a básničky. U pokročilejších žáků rozvíjí pozitivní vztah k literatuře.

Cílem tematického okruhu Čtení je motivovat žáka ke čtení probraných písmen, naučit ho reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek, určit začátek a konec věty, číst s porozuměním krátké věty a probraná písmena abecedy, recitovat říkanky a básničky a používat jednoduché obrázkové návody.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

JJA-CAP-001-106-001

Zvládat čtení probraných písmen.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení směřuje k probouzení zájmu o čtení. Žák se učí rozpoznávat tvary písmen a zvukovou podobu hlásek. Prostřednictvím zrakové a sluchové diferenciací spojuje vyslovenou hlásku s napsaným písmenem. Rozvíjí dovednosti v rytmičtosti slov, analýze slov na slabiky a identifikaci jednotlivých hlásek. Tím si osvojuje základní čtenářské dovednosti, které mu umožňují lépe porozumět vztahu mezi mluvenou a psanou řečí.

Příklady aktivit:

Žák slyší vyslovenou hlásku a vybírá odpovídající písmeno z nabídky kartiček nebo magnetických písmen. Toto cvičení rozvíjí jeho schopnost přiřazovat slyšenou hlásku ke grafickému symbolu.

Žák pracuje s obrázky známých předmětů (např. auto, medvěd, lopata) a vybírá písmeno, kterým slovo začíná. Aktivita podporuje fonematické uvědomění a zrakovou orientaci.

Žák po třídě hledá písmena podle vyslovené hlásky a má za úkol co nejrychleji najít odpovídající písmeno. Spojení sluchového vjemu s pohybem napomáhá fixaci učiva.

Žák vytleskává slabiky ve známých slovech, určuje počet slabik a identifikuje počáteční hlásku. Aktivitu lze podpořit obrazovým materiálem.

Žák tvoří písmena z plastelíny, provázků nebo je píše prstem do písku. Cvičení podporuje motoriku a vizuálně-motorickou koordinaci, zároveň pomáhá fixovat tvar písmen.

Učivo

- Čtení – analyticko-syntetické činnosti
- Alternativní způsoby čtení
- Sociální čtení
- Dělení a skládání slov
- Diferenční cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Základní gramotnosti

ZGC-ZGA-000-106-001

Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.

Klíčové kompetence

KUA-KKF-000-106-001

Osvojovat si stereotypy učení.

Vzdělávací oblasti

JJA-CAP-001-106-004

Číst s porozuměním jednoduché věty.

MAA-MAT-001-106-004

Řadit předměty zleva doprava podle jednoduchých kritérií.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

JJA-CAP-001-110-001

Číst všechna písmena abecedy.

JJA-CAP-001-110-004

Číst jednoduchý krátký text.

JJA-CAP-001-106-002

Reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení přispívá k rozvoji zájmu o čtení a budování základních čtenářských dovedností, především porozumění textu. Žák se učí chápat hlavní myšlenku jednoduchého textu, rozlišovat klíčové informace a na základě podpurných otázek či ilustrací reprodukovat přečtený nebo slyšený obsah. Tím se vytváří základní porozumění literárnímu sdělení a posiluje schopnost aktivního naslouchání i jednoduché interpretace.

Příklady aktivit:

Žák po poslechu nebo přečtení krátkého textu odpovídá na jednoduché otázky typu: „Kdo byla hlavní postava?“, „Kde se příběh odehrával?“. Otázky vedou k pochopení hlavní myšlenky a rozvoji analytického uvažování.

Žák posuzuje předkládané věty, z nichž některé odpovídají obsahu příběhu a jiné ne, a rozhoduje, které věty se k příběhu vztahují. Aktivita pomáhá rozlišit podstatné a nepodstatné informace.

Žák vybírá ilustrace, které souvisejí s obsahem příběhu. Aktivita rozvíjí porozumění a podporuje vizuální paměť.

Žák dostane obrázky znázorňující jednotlivé části děje a seřadí je ve správném časovém pořadí. Cvičení rozvíjí vnímání dějové posloupnosti a logické myšlení.

Učivo

- Řazení obrázků podle děje
- Vytváření příběhů z obrázků
- Leporela
- Malované čtení
- Dějové obrázky
- Orientace v textu

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGA-000-106-001

Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.*Klíčové kompetence*

KKA-VYJ-000-106-001

Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky.*Vzdělávací oblasti*

JJA-CAP-001-106-004

Číst s porozuměním jednoduché věty.

JJA-REV-001-106-003

Popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek.

JJA-REV-001-106-005

Zprostředkovat jednoduchý příběh podle obrázku.

Následující očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

JJA-CAP-001-110-002

Přednášet říkanky a básně.

JJA-CAP-001-110-003

Orientovat se ve čteném textu pomocí návodných otázek.

JJA-CAP-001-110-004

Číst jednoduchý krátký text.

JJA-CAP-001-110-006

Používat jednoduché obrázkové návody.

JJA-REV-001-110-003

Popsat děje, jevy a osoby na obrázcích.

JJA-REV-001-110-004

Popsat pomocí obrázků nebo návodných otázek vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení.

JJA-CAP-001-106-003

Ukázat začátek a konec věty.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení směřuje k prohlubování zájmu o čtení a rozvoji základních dovedností při orientaci v textu. Žák se učí rozpoznat začátek a konec textu, identifikovat jednotlivé věty a chápat jejich uspořádání. Pomocí jednoduchých úkolů pod vedením učitele posiluje svou prostorovou orientaci (čtení zleva doprava) a schopnost lokalizovat informace v textu. Tyto činnosti přispívají k budování čtenářské gramotnosti a posilují pozornost a soustředění.

Příklady aktivit:

Žák označuje první a poslední větu krátkého textu (např. 3–4 jednoduché věty). Může je podtrhnout barvami nebo vyznačit pomocí obrázků (např. start a cíl).

Žák čte vybranou větu a počítá, kolik slov obsahuje. Slova si může označovat například kolečky.

Žák hledá v textu větu odpovídající dané instrukci (např. „Najdi větu, kde se píše, že kočka spala.“). Tím se podporuje porozumění textu a rozvoj logického uvažování.

Žák skládá jednotlivá slova napsaná na kartičkách ve správném pořadí zleva doprava. Aktivita podporuje správný směr čtení a osvojení větné skladby.

Žák postupně stoupá na kartičky se slovy jednoduché věty, které jsou rozmístěné na podlaze, větu čte nahlas. Tím se podporuje orientace v prostoru a fixace směru čtení.

Učivo

- Porozumění struktuře textu
- Orientace v textu

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGA-000-106-001

Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.*Klíčové kompetence*

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.

KUA-KKF-000-106-001

Osvojovat si stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

JJA-CAP-001-106-004

Číst s porozuměním jednoduché věty.

MAA-MAT-001-106-002

Orientovat se na ploše a v prostoru s využitím pojmů na začátku – na konci, nahoře – dole, pod – nad, před – za, nahoře – dole, vpředu – vzadu, vlevo – uprostřed – vpravo.

MAA-MAT-001-106-004

Řadit předměty zleva doprava podle jednoduchých kritérií.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

JJA-CAP-001-110-001

Číst všechna písmena abecedy.

JJA-CAP-001-110-003

Orientovat se ve čteném textu pomocí návodných otázek.

JJA-CAP-001-110-004

Číst jednoduchý krátký text.

JJA-CAP-001-106-004

Číst s porozuměním jednoduché věty.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení přispívá k zájmu žáka o praktické využití dovednosti čtení. Umožňuje žákovi pochopit, že každá myšlenka může být zaznamenána a sdělena prostřednictvím psaného slova. Žák si buduje základní čtenářské kompetence, které jsou klíčové pro jeho další vzdělávání. Učí se chápat význam přečteného slova či věty, vybírat požadovanou informaci a odlišit ji od jiných sdělení.

Příklady aktivit:

Žák vidí obrázek (např. „máma“, „ruka“, „pero“) a vybírá z několika kartiček slovo, které k obrázku patří. Slova jsou tvořena otevřenými slabikami (např. „tá-ta“, „ko-lo“).

Žák slyší jednoduché slovo (např. „sova“, „ruka“) a hledá ho mezi jinými kartičkami na stole nebo rozmístěnými po třídě. Aktivita propojuje sluchové vnímání, čtení a prostorovou orientaci.

Žák čte krátké věty a odpovídá na otázky typu „Kdo tam je?“, „Co dělá?“. Učitel se ujišťuje, že žák rozumí obsahu, v případě potřeby nabízí podporu v podobě ilustrace nebo názorného vysvětlení.

Žák obdrží několik jednoduchých vět, z nichž má vybrat tu, která odpovídá obrázku, nebo pokynu učitele (např. „Kočka leží.“, „Kočka skáče.“). Aktivita podporuje porozumění a rozhodování na základě obsahu.

Učivo

- Čtení obrázků

- Čtení slabik
- Čtení slov
- Čtení jednoduchých vět
- Tvoření jednoduchých vět

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGA-000-106-001

Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.*Klíčové kompetence*

KUA-KKF-000-106-001

Osvojovat si stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

JJA-CAP-001-106-001

Zvládat čtení probraných písmen.

JJA-CAP-001-106-002

Reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek.

JJA-CAP-001-106-003

Ukázat začátek a konec věty.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

JJA-CAP-001-110-001

Číst všechna písmena abecedy.

JJA-CAP-001-110-003

Orientovat se ve čteném textu pomocí návodných otázek.

JJA-CAP-001-110-004

Číst jednoduchý krátký text.

JJA-CAP-001-110-005

Získávat pozitivní vztah k literatuře.**Díl I – 10. ročník (110)**

JJA-CAP-001-110-001

Číst všechna písmena abecedy.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení prohlubuje u žáka zájem o čtení. Prostřednictvím čtení se žák seznamuje s příběhy a vyměňuje si informace a zkušenosti. Získává, rozvíjí a udržuje si kladný postoj ke čtení, učí se vnímat význam čtení. Osvojuje si čtení všech písmen.

Příklady aktivit:

Žák poslouchá jednoduchý příběh a poté si ho společně s ostatními žáky převypráví vlastními slovy.

Žák si prohlíží dětské časopisy nebo jednoduché návody (např. návod k sestavení stavebnice) a společně s ostatními žáky říká, o čem text je.

Žák navštíví místní knihovnu a vybere si knížku podle svého zájmu.

Učivo

- Rozlišování písmen abecedy

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

JJA-CAP-001-106-001

Zvládat čtení probraných písmen.

JJA-CAP-001-106-003

Ukázat začátek a konec věty.

JJA-CAP-001-106-004

Číst s porozuměním jednoduché věty.

MAA-MAT-002-106-001

Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 10.**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGA-000-110-001

Číst a opisovat jednoduché texty.*Klíčové kompetence*

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

JJA-CAP-001-110-004

Číst jednoduchý krátký text.

JJA-CAP-001-110-002

Přednášet říkanky a básně.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede k uvědomělému soustředění a podporuje rozvoj výrazových a komunikačních dovedností. Žák se učí reprodukovat text, dramatizovat jeho obsah a pracovat s hlasem, intonací i výrazem obličeje. Rytmizuje slova, doplňuje je podle smyslu a využívá vhodné nástroje (včetně počítačových programů) k podpoře čtenářského výkonu.

Příklady aktivit:

Žák vidí obrázek postavy z příběhu nebo slyší krátkou větu (např. „Pepa ztratil balonek.“) a zeptá se: „Jak se asi Pepa cítí?“. Poté danou emoci vyjádří mimikou. Žáci se střídají a zkoušejí napodobit výraz smutku, radosti, překvapení apod.

Žák slyší jednoduchou větu neutrálním hlasem (např. „Mám nový sešit.“) a opakuje ji různými způsoby – radostně, smutně, vesele, rozzlobeně. Cvičení posiluje porozumění tónu hlasu a jeho významu.

Žák doplňuje vynechané slovo ve známé říkance s odpovídajícím rytmem a intonací. Například: „Vařila myšička kašičku na zeleném...?“ Žák odpoví: „...rendlíčku“. Cvičení lze doplnit o tleskání nebo použití hudebních nástrojů.

Učivo

- Recitace
- Dramatizace
- Využití digitálních technologií při práci s textem

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

JJA-CAP-001-106-002

Reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek.

JJA-REV-001-106-009

Umět naslouchat jednoduchému uměleckému textu.

UKA-HUV-004-106-003

Dýchat správně a hospodárně při zpěvu i při rytimizaci říkadel.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KKA-VYJ-000-110-001

Vést verbální nebo neverbální komunikaci s partnerem.*Vzdělávací oblasti*

JJA-CAP-001-110-005

Získávat pozitivní vztah k literatuře.

JJA-CAP-001-110-003

Orientovat se ve čteném textu pomocí návodných otázek.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení navazuje na dovednost porozumění čtenému textu. Žák odpovídá na návodné otázky, rozlišuje, co se stalo dříve a co později. Rozvíjí tak schopnost orientovat se v dějové posloupnosti a porozumět významu přečteného příběhu nebo sdělení.

Příklady aktivit:

Žák poslouchá krátký příběh (např. o zvířátku nebo dětském zážitku) a má za úkol seřadit obrázky s jednotlivými částmi děje podle správné posloupnosti událostí. Učitel se ptá: „Co bylo na začátku?“, „Co se stalo potom?“, „Co bylo na konci?“.

Žák čte dvě až tři krátké věty (např. „Petr si obul boty. Pak šel ven.“) a rozhoduje, která událost nastala jako první, a která jako druhá.

Učivo

Práce s textem:

- Časopisy a tisk
- Určování dějové posloupnosti
- Vyhledávání hlavní myšlenky v textu

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

JJA-CAP-001-106-002

Reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek.

JJA-CAP-001-106-003

Ukázat začátek a konec věty.

JJA-CAP-001-106-004

Číst s porozuměním jednoduché věty.

MAA-MAT-001-106-002

Orientovat se na ploše a v prostoru s využitím pojmů na začátku – na konci, nahoře – dole, pod – nad, před – za, nahoře – dole, vpředu – vzadu, vlevo – uprostřed – vpravo.**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGC-000-110-001

Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.

ZGC-ZGC-000-110-002

Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.*Klíčové kompetence*

KRA-KRA-000-110-001

Označit pravdivou a nepravdivou informaci týkající se známé situace.*Vzdělávací oblasti*

JJA-CAP-001-110-004

Číst jednoduchý krátký text.

JJA-CAP-001-110-005

Získávat pozitivní vztah k literatuře.

JJA-CAP-001-110-004

Číst jednoduchý krátký text.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení směřuje k rozvoji čtenářských dovedností. Žák si uvědomuje, že může číst různé časopisy, noviny či obrázkové knihy, což napomáhá k vyhranění zájmu o konkrétní činnosti. Učí se rozumět jednoduchým návodům doplněným obrázky a orientovat se ve významu přečteného textu. Pomocí návodných otázek si osvojuje dovednost porozumění čtenému.

Příklady aktivit:

Žák dostane obrázkový návod s krátkým textem a podle návodu vyrábí jednoduchý předmět. Učitel klade otázky typu: „Co uděláme jako první?“ nebo „Který krok je poslední?“.

Žák pracuje s několika krátkými jednoduchými návody (např. na výrobu papírové lodě, přípravu obloženého chleba) a podle ilustrací a textu určuje správné pořadí kroků, případně označuje, který krok do postupu nepatří.

Učivo

Práce s textem:

- prohlubování čtenářských dovedností
- obrázkové knihy
- čtení novin a časopisů
- čtení návodů s obrázky k použití výrobků a činnostem
- procesní schémata

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

JJA-CAP-001-106-001

Zvládat čtení probraných písmen.

JJA-CAP-001-106-002

Reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek.

JJA-CAP-001-106-003

Ukázat začátek a konec věty.

JJA-CAP-001-106-004

Číst s porozuměním jednoduché věty.**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGA-000-110-001

Číst a opisovat jednoduché texty.*Klíčové kompetence*

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

INA-INF-002-110-001

Vyhledávat informace na internetu podle pokynů.

JJA-CAP-001-110-001

Číst všechna písmena abecedy.

JJA-CAP-001-110-003

Orientovat se ve čteném textu pomocí návodných otázek.

JJA-CAP-001-110-005

Získávat pozitivní vztah k literatuře.

JJA-CAP-001-110-005

Získávat pozitivní vztah k literatuře.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení přispívá k zájmu žáka o čtený a vyprávěný text a rozvíjí jeho základní kulturní povědomí. Žák je veden k soustředěnému poslechu příběhů, učí se rozlišovat, zda je vyprávěný příběh pohádka, nebo skutečnost, a získává základní poznatky o literárních a kulturních pojmech (např. pohádka, hádanka, říkanka, báseň, kniha, spisovatel, herec, film, divadlo).

Příklady aktivit:

Žák poslouchá dva krátké úryvky – jeden z pohádky (např. s kouzelnými prvky) a jeden realistický. Poté se učitel ptá: „Myslíš, že by se to mohlo stát doopravdy?“. Žák odpovídá a učí se rozlišovat mezi fikcí a realitou.

Žák natrénuje vhodné chování při návštěvě kina nebo divadla pomocí jednoduchého scénáře. Učitel rozdělí role (divák, uvaděč, herec) a žáci zahrají scénku. Učí se, kdy tleskat, kdy být potichu a jak se chovat při příchodu.

Žák si vybere svou oblíbenou postavu z filmu, herečku nebo herce a pomocí jednoduchých vět popisuje proč (např. „Líbí se mi, protože umí zpívat.“). Učitel klade doplňující otázky a vede rozhovor o kulturních zážitcích.

Učivo

Literární druhy:

- literatura pro děti a mládež

Základní literární pojmy:

- rozpočítadlo
- hádanka
- říkanka

- báseň
- pohádka
- pověst
- kniha
- divadlo
- film

Osoby spojené s literaturou a jejich pojmenování:

- spisovatel
- básník
- čtenář
- herec

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

JJA-CAP-001-106-004

Číst s porozuměním jednoduché věty.

JJA-REV-001-106-009

Umět naslouchat jednoduchému uměleckému textu.

JJA-REV-001-106-010

Vyjádřit své dojmy (libost či nelibost) z poslechu uměleckého textu.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.

Vzdělávací oblasti

JJA-CAP-001-110-002

Přednášet říkanky a básně.

JJA-CAP-001-110-003

Orientovat se ve čteném textu pomocí návodných otázek.

JJA-CAP-001-110-004

Číst jednoduchý krátký text.

JJA-REV-001-110-005

Zprostředkovat vlastní zážitky a popsat své pocity.

JJA-CAP-001-110-006

Používat jednoduché obrázkové návody.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení prohlubuje u žáka praktické využití získané dovednosti čtení. Pomocí jednoduchých obrázkových návodů se učí postupovat správným způsobem, orientuje se v posloupnosti a návaznosti jednotlivých kroků. Používání těchto návodů vede žáka k větší samostatnosti a usnadňuje mu orientaci v čase i v prostoru. Tento výstup přispívá k praktickému uplatnění čtení v každodenních situacích.

Příklady aktivit:

Žák dostane jednoduchý obrázkový návod (např. jak si připravit chléb s máslem a sýrem). Sleduje jednotlivé obrázky a podle nich postupuje. Učitel klade otázky typu: „*Co budeš dělat jako první? Co potom?*“. Cílem je sledovat a dodržovat logický sled kroků.

Žák dostane obrázkový návod stavby z barevných stavebnicových kostek (např. LEGO, Duplo). Žák podle kroků skládá stavbu, přitom popisuje, co právě dělá: „*Nejprve červenou, potom modrou kostku.*“

Žák prochází školou podle učitelem vytvořené trasy z fotografií (chodba, šatna, umývárna, třída). Učí se určovat, co následuje, kam má jít dál, a popisuje cestu. Pracuje se s pojmy *předtím – potom, vlevo – vpravo* apod.

Žák pracuje v programu (např. interaktivní tabule nebo tablet), kde má za úkol seřadit jednotlivé kroky podle obrázků (např.: „*Jak si čistit zuby*“, „*Jak zalít květinu*“). Po splnění úkolu si společně s učitelem zkontroluje pořadí a slovně popíše jednotlivé kroky.

Učivo

Procesní schémata:

- obrázkové schéma
- slovník kroků

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

JJA-CAP-001-106-002

Reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek.

JJA-REV-001-106-003

Popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek.

JJA-REV-001-106-005

Zprostředkovat jednoduchý příběh podle obrázku.

MAA-MAT-001-106-002

Orientovat se na ploše a v prostoru s využitím pojmů na začátku – na konci, nahoře – dole, pod – nad, před – za, nahoře – dole, vpředu – vzadu, vlevo – uprostřed – vpravo.

Související očekávané výsledky učení

Základní gramotnosti

ZGC-ZGC-000-110-001

Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.

ZGC-ZGC-000-110-002

Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.

Klíčové kompetence

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.

Vzdělávací oblasti

CPA-CSP-004-110-001

Sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model.

INA-INF-003-110-001

Využívat grafické znázornění k popisu běžné situace.

JJA-REV-001-110-003

Popsat děje, jevy a osoby na obrázcích.

002

Psaní

Charakteristika tematického okruhu

Psaní tvoří postupný proces probíhající od prvního do desátého ročníku. Výuka psaní je založená na osvojení grafických dovedností žákem a současně zohledňuje specifika poznávacích procesů žáků s mentálním postižením. Výuka psaní žákovi umožňuje písemně se dorozumívat a výrazně přispívá k rozvoji hrubé i jemné motoriky. Směřuje k nácviku uvolňovacích cviků, tvarů písmen, slabik a slov, a to s ohledem na individuální možnosti, schopnosti a zkušenosti žáka. Tyto dovednosti jsou základem pro volbu vhodného typu písma a metodiky psaní. Žák je veden k osvojení a dodržování pracovních a hygienických návyků. Velký důraz je kladen na motivaci žáka.

Cílem tematického okruhu Psaní je vést žáka k opisu písmen, která umí číst, k opisu jednoduchých slov a číslic, ke psaní písmen a jednoduchých slov podle diktátu, k napsání svého jména a psaní číslic podle nápovědy či předlohy.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

JJJ-A-CAP-002-106-001

Opisovat písmena, která umí číst.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení umožňuje žákovi zaměřit se na vlastní písemný projev. Napomáhá k rozvoji vizuomotoriky. Žák si osvojuje elementární grafické dovednosti, vnímá a porovnává napsaný tvar písmene s předlohou.

Příklady aktivit:

Žák nejprve kreslí písmena ve vzduchu pomocí malíkové hrany ruky – napodobuje jejich tvar před tělem. Aktivitu provází říkanka (např. „Kreslíme písmenko, malujeme tělíčko“). Důraz je kladen na plynulý a široký pohyb celé paže.

Žák píše na papír formátu A3 velké tvary písmen nebo grafomotorické smyčky (např. vlnovky, spirály). Píše voskovkami, fixem nebo štětcem, čímž se podporuje volný pohyb a jistota tahu.

Žák staví pomocí plastelíny, provázků nebo dřívěk tvar písmene, který pak prstem obkresluje. Následně se pokouší stejný tvar napsat s dopomocí učitele. Tato aktivita propojuje motorickou a vizuální složku psaní.

Učivo

- Psychomotorické schopnosti
- Jemná motorika
- Grafomotorika
- Vizuomotorika
- Uvolňovací cvičení

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KUA-KKF-000-106-001

Osvojovat si stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

INA-INF-001-106-004

Psát známá písmena, číslice a znaky na klávesnici.

JJA-CAP-002-106-002

Opisovat jednoduchá slova.

JJA-CAP-002-106-003

Psát probraná písmena.

JJA-CAP-002-106-004

Opisovat číslice.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

JJA-CAP-002-110-001

Psát písmena a jednoduchá slova, případně také podle diktátu.

JJA-CAP-002-110-002

Opisovat slova a jednoduché věty.

JJA-CAP-002-110-003

Napsat své jméno.

JJA-CAP-002-106-002

Opisovat jednoduchá slova.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení umožňuje žákovi získat základní dovednosti v písemné komunikaci. Žák si prohlubuje dovednost správného způsobu psaní, orientaci na řádku, na stránce a vnímá komunikační funkci písemného projevu.

Příklady aktivit:

Žák opisuje písmena hůlkové abecedy, poté slabiky, slova a krátká slovní spojení (např. „*moje máma*“). Nejprve písmeno obtáhne, poté zkouší napodobit přesný tvar. Učitel se v průběhu psaní ujistí, že žák ví, co píše. Pokud žák zvládne psaní písmen, přechází ke psaní slabik. Tomuto kroku předchází cvičení fonemického sluchu – žák umí slabiku rozložit na hlásky.

Učivo

- Psaní hůlkového písma
- Slabiky
- Slova podle nápovědy
- Opis jednoduchých slov

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGA-000-106-001

Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.*Klíčové kompetence*

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.*Vzdělávací oblasti*

INA-INF-001-106-004

Psát známá písmena, číslice a znaky na klávesnici.

JJA-CAP-002-106-001

Opisovat písmena, která umí číst.

JJA-CAP-002-106-003

Psát probraná písmena.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

INA-INF-001-110-003

Psát jednoduchá slova a krátké věty na klávesnici.

JJA-CAP-002-110-001

Psát písmena a jednoduchá slova, případně také podle diktátu.

JJA-CAP-002-110-002

Opisovat slova a jednoduché věty.

JJA-CAP-002-110-003

Napsat své jméno.

JJA-CAP-002-106-003

Psát probraná písmena.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka k upevňování správných hygienických a pracovních návyků při psaní. Žák dbá na správné sezení a držení psacího náčiní. Postupně se učí psát tvary jednotlivých písmen, zpřesňuje je, dodržuje velikost písma a umístění na řádku.

Příklady aktivit:

Žák před psaním provede uvolňovací cviky ruky, zápěstí a prstů a doplní motivační říkanku: „*Všechny moje prsty schovaly se v hrsti. Spočítám je hned – jedna, dva, tři, čtyři, pět.*“ Učitel žákovi připomíná správné držení tužky (např. mezi palcem a ukazováčkem) a správný sed u stolu – záda rovná, chodidla na zemi.

Učivo

- Rozeznávání hlásek a psaní písmen
- Hygienické a pracovní návyky při psaní
- Speciální nácvik psaní s podpurnými prostředky
- Směrová orientace
- Orientace na řádku a na stránce

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGA-000-106-001

Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.*Klíčové kompetence*

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.*Vzdělávací oblasti*

INA-INF-001-106-004

Psát známá písmena, číslice a znaky na klávesnici.

JJA-CAP-002-106-001

Opisovat písmena, která umí číst.

JJA-CAP-002-106-002

Opisovat jednoduchá slova.

JJA-CAP-002-106-004

Opisovat číslice.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

INA-INF-001-110-003

Psát jednoduchá slova a krátké věty na klávesnici.

JJA-CAP-002-110-001

Psát písmena a jednoduchá slova, případně také podle diktátu.

JJA-CAP-002-110-002

Opisovat slova a jednoduché věty.

JJA-CAP-002-110-003

Napsat své jméno.

JJA-CAP-002-106-004

Opisovat číslice.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výstup učení vede ke správnému psaní probraných číslic. Během tohoto procesu žák cvičí vizuomotoriku a zároveň upevňuje znalost čísel. Dokáže je opsat tak, aby byla čitelná pro všechny ostatní.

Příklady aktivit:

Žák postupně opisuje číslice od 1 do 10 na linkovaný papír s výraznými řádky a mezerami. Nejprve obtahuje číslice podle předlohy, pak je zkouší psát samostatně. Učitel přitom žáka povzbuzuje, aby sledoval správný tvar číslice, velikost a umístění na řádku. Jako doplněk může žák modelovat číslice pomocí prstů v písku nebo plastelíny, což podporuje jemnou motoriku a lepší zapamatování tvaru číslic.

Učivo

- Opis číslic

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGM-ZGC-000-106-001

Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.*Klíčové kompetence*

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.*Vzdělávací oblasti*

INA-INF-001-106-004

Psát známá písmena, číslice a znaky na klávesnici.

JJA-CAP-002-106-001

Opisovat písmena, která umí číst.

JJA-CAP-002-106-003

Psát probraná písmena.

MAA-MAT-002-106-001

Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 10.

MAA-MAT-002-106-002

Číst, psát a prakticky využívat řadové číslovky do 10.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

JJA-CAP-002-110-004

Psát číslice podle náपovědy či předlohy.

MAA-MAT-002-110-001

Psát a používat čísla v oboru do 100, porovnávat čísla a množství.**Díl I – 10. ročník (110)**

JJA-CAP-002-110-001

Psát písmena a jednoduchá slova, případně také podle diktátu.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výstup učení se zaměřuje na prohlubování získaných dovedností při psaní písmen hůlkovým písmem, jejich zdokonalování a dodržování správných tvarů. Žák si osvojuje písmena celé abecedy a neustále zdokonaluje psaní tvarů hůlkového písma. Pokud žák psaní hůlkových písmen zvládá, může zapisovat písmena a jednoduchá slova podle diktátu.

Příklady aktivit:

Žák se zaměřuje na psaní hůlkových písmen. Učitel může diktovat hlásky, žák píše jednotlivá písmena, přičemž se soustředí na správný tvar a umístění písmene na řádku. Pokud žák potřebuje, může se dívat do předlohy. Ke psaní může využívat také počítačové programy, které mu umožní lépe si zapamatovat tvar písmene.

Žák zvládající psaní písmen, přechází ke psaní slabik, případně také podle diktátu. Žák se zaměřuje na psaní jím zvládnutých hůlkových písmen a učitel mu může diktovat jednotlivá písmena nebo slabiky (např. A, B, C, „ma“, „ba“). Žák píše na různé podklady, například do písku, na papír nebo na fólii, přičemž dbá na správný tvar písmen a jejich umístění. Počítačové programy mu pomáhají s trénováním psaní a zlepšováním dovedností.

Učivo

- Psaní hůlkového písma

- Úprava psaného textu
- Psaní pomocí PC

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

INA-INF-001-106-004

Psát známá písmena, číslice a znaky na klávesnici.

JJA-CAP-002-106-001

Opisovat písmena, která umí číst.

JJA-CAP-002-106-002

Opisovat jednoduchá slova.

JJA-CAP-002-106-003

Psát probraná písmena.

Související očekávané výsledky učení

Základní gramotnosti

ZGC-ZGA-000-110-001

Číst a opisovat jednoduché texty.

Klíčové kompetence

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.

Vzdělávací oblasti

INA-INF-001-110-003

Psát jednoduchá slova a krátké věty na klávesnici.

JJA-CAP-002-110-002

Opisovat slova a jednoduché věty.

JJA-CAP-002-110-003

Napsat své jméno.

JJA-CAP-002-110-004

Psát číslice podle nápovědy či předlohy.

JJA-CAP-002-110-002

Opisovat slova a jednoduché věty.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení prohlubuje žákovu schopnost písemné komunikace. Prostřednictvím modelových vět žák užívá písemnou komunikaci ke sdělení jednoduchých pokynů, myšlenek a sociálních forem komunikace. Rozšiřuje si slovní zásobu. Ke psaní slov, jednoduchých vět a jednoduchých sdělení může používat počítač.

Příklady aktivit:

Žák pracuje s modelovými větami, například: „Jdu do školy“, „Mám rád psa“, „Pojď sem“. Nejprve tyto věty opisuje, poté je doplňuje o chybějící slova. Učitel zadává jednoduché písemné úkoly, například napsat krátký pozdrav kamarádovi. Žák může používat počítačové programy či tabulky s předpřipravenými slovy a větami, které mu usnadňují vytváření vlastních sdělení. Postupně se učí, jak tvořit věty a jak používat správnou slovní zásobu k vyjádření základních myšlenek a pocitů.

Učivo

- Opis slov
- Opisování slov z předlohy (tabule, kartička, sešit)
- Psaní na PC
- Opis jednoduchých sdělení podle předlohy

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

INA-INF-001-106-004

Psát známá písmena, číslice a znaky na klávesnici.

JJA-CAP-002-106-001

Opisovat písmena, která umí číst.

JJA-CAP-002-106-002

Opisovat jednoduchá slova.

JJA-CAP-002-106-003

Psát probraná písmena.**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGA-000-110-001

Číst a opisovat jednoduché texty.*Klíčové kompetence*

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

INA-INF-001-110-003

Psát jednoduchá slova a krátké věty na klávesnici.

JJA-CAP-002-110-001

Psát písmena a jednoduchá slova, případně také podle diktátu.

JJA-CAP-002-110-003

Napsat své jméno.

JJA-CAP-002-110-003

Napsat své jméno.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka k dovednosti napsat své jméno a zvládnout svůj podpis. Žák se učí opsat jméno adresáta a celou adresu. Vyjadřuje jednoduchými větami svou myšlenku a prostřednictvím modelových vět opisuje krátké sdělení. Získané dovednosti uplatňuje také v elektronické komunikaci, například při psaní e-mailů nebo vyplňování online formulářů.

Příklady aktivit:

Žák píše skutečný dopis konkrétní osobě, který je poté řádně odeslán, což posiluje jeho pochopení významu psané komunikace. Učí se správně opsat adresu na obálce. Při psaní dopisu využívá osnovu a modelové věty, například:

„Milý,

Posílám pozdrav z,

Teď jsem ve,

Odpoledne půjdu

S pozdravem,

(podpis).“

Žák tak získává zkušenost s praktickým využitím psaní a rozvíjí schopnost formulovat jednoduchá sdělení.

Učivo

- Zvládnout podpis
- Opis adresy
- Opis krátké korespondence

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

INA-INF-001-106-004

Psát známá písmena, číslice a znaky na klávesnici.

JJA-CAP-002-106-001

Opisovat písmena, která umí číst.

JJA-CAP-002-106-002

Opisovat jednoduchá slova.

JJA-CAP-002-106-003

Psát probraná písmena.

Související očekávané výsledky učení

Základní gramotnosti

ZGC-ZGA-000-110-001

Číst a opisovat jednoduché texty.

Klíčové kompetence

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.

Vzdělávací oblasti

INA-INF-001-110-003

Psát jednoduchá slova a krátké věty na klávesnici.

JJA-CAP-002-110-001

Psát písmena a jednoduchá slova, případně také podle diktátu.

JJA-CAP-002-110-002

Opisovat slova a jednoduché věty.

JJA-CAP-002-110-004

Psát číslice podle nápovědy či předlohy.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na prohloubení znalosti psaní číslic. Žák dokáže napsat probrané číslice podle nápovědy, diktátu či předlohy. Usiluje o čitelné provedení a správné umístění číslice na řádek. Při psaní jednotlivých číslic si uvědomuje množství či počet, který dané číslo vyjadřuje.

Příklady aktivit:

Žák si procvičuje psaní jednotlivých číslic na papír i pomocí počítače.

Žák opisuje jednoduché příklady obsahující číslice.

Žák s pomocí učitele doplňuje číselnou řadu, například 1, 2, 3 k obrázkům s určitým počtem předmětů v pracovním listu.

Učivo

- Psaní číslic

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení**

Základní škola speciální

INA-INF-001-106-004

Psát známá písmena, číslice a znaky na klávesnici.

JJA-CAP-002-106-004

Opisovat číslice.

MAA-MAT-002-106-001

Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 10.

MAA-MAT-002-106-002

Číst, psát a prakticky využívat řadové číslovky do 10.

Související očekávané výsledky učení

Základní gramotnosti

ZGC-ZGA-000-110-001

Číst a opisovat jednoduché texty.

ZGM-ZGC-000-110-001

Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.

Klíčové kompetence

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.

Vzdělávací oblasti

JJA-CAP-002-110-001

Psát písmena a jednoduchá slova, případně také podle diktátu.

MAA-MAT-002-110-001

Psát a používat čísla v oboru do 100, porovnávat čísla a množství.

REV

Komunikační výchova

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Komunikační výchova se zaměřuje na osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené podobě, na správné a srozumitelné vyjadřování a na rozvoj komunikačních dovedností žáka. Využívá také augmentativní a alternativní komunikační systémy, které napomáhají osvojení dovednosti dorozumět se

s okolím a přispívají k vytváření pocitu jistoty a bezpečí. To je základním předpokladem pro funkční komunikaci, úspěšnou sociální integraci i další vzdělávání. Komunikace je nedílnou součástí všech vyučovacích předmětů. S ohledem na individuální schopnosti žáka je nezbytné rozvíjet a budovat jeho řeč s důrazem na věk a vývojové odlišnosti.

Cílem vzdělávacího oboru Komunikační výchova je dosáhnout srozumitelného mluveného projevu žáka, rozvíjet a rozšiřovat jeho slovní zásobu a dbát na kulturu mluveného projevu. Žák by měl sdílet své vlastní zážitky a popisovat pocity. Komunikační výchova motivuje žáka ke komunikaci v běžných situacích a ke zvládnutí jednoduchých forem společenského styku, a to verbálně i neverbálně. Vede ho k dovednosti pozdravit, poprosit a poděkovat. Zprostředkovává účast na činnostech zaměřených na rozvoj vzájemného naslouchání, poznávání, spolupráce a důvěry. Přispívá k rozšiřování slovní zásoby a k rozvoji srozumitelné a zřetelné výslovnosti.

Vzdělávací obor Komunikační výchova zahrnuje tematický okruh: **Rozvíjení komunikačních dovedností.**

001

Rozvíjení komunikačních dovedností

Charakteristika tematického okruhu

Tematický okruh Rozvíjení komunikačních dovedností je jediným tematickým okruhem ve vzdělávacím oboru Komunikační výchova, proto má shodnou charakteristiku.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

JJA-REV-001-106-001

Komunikovat v běžných situacích.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení směřuje k základnímu smyslu komunikace. Žák se učí vnímat mluvené slovo, klást jednoduché otázky, vytvářet sociální vztahy a aktivně se zapojovat do dění ve třídě.

Příklady aktivit:

Žák reaguje gesty, slovy nebo jednoduchými odpověďmi („ano“, „ne“, „prosím“) na učitele, který předčítá krátké jednoduché věty nebo otázky.

Žák se učí klást jednoduché otázky typu „Jak se jmenuješ?“, „Co děláš?“ a odpovídat na ně v kolektivu nebo ve dvojicích.

Žák se zapojuje do jednoduchých třídních aktivit, při kterých musí žáci navzájem komunikovat (např. společné kreslení, hledání předmětů podle pokynů, jednoduché hry s pravidly vyžadujícími spolupráci).

Žák odpovídá na otázky typu „Kdo je tvůj kamarád?“ nebo „Co máš rád/a ve třídě?“, a učí se tak vyjadřovat své preference a vytvářet vztahy.

Žák v průběhu každodenních krátkých setkání říká jednoduché věty o sobě nebo odpoví na otázku učitele, čímž se upevňují základní komunikační dovednosti a sociální interakce.

Učivo

Situační hry:

- telefonát
- u lékaře
- v obchodě

- další situace (například v MHD, ve škole, na poště)

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Základní gramotnosti

ZGC-ZGC-000-106-001

Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.

ZGM-ZGC-000-106-001

Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.

Klíčové kompetence

KKA-POR-000-106-001

Reagovat na jednoduché pokyny, vyjádřit souhlas či nesouhlas.

KKA-VYJ-000-106-001

Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky.

Vzdělávací oblasti

CPA-OSV-001-106-001

Vyjádřit vhodným způsobem své prožívání v běžných i náročných situacích.

INA-INF-003-106-001

Reagovat na otázky na základě informací, které získá osobní zkušeností.

INA-INF-003-106-002

Podílet se na popisu konkrétní situace, kterou opakovaně zažívá.

JJA-REV-001-106-002

Zvládat jednoduché formy společenského styku verbálně či neverbálně – pozdrav, prosba, poděkování.

JJA-REV-001-106-007

Účastnit se činností zaměřených na rozvoj vzájemného naslouchání, poznávání, spolupráce, důvěry.

UKA-VYV-002-106-004

Zapojovat se do skupinové práce.

Následující očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CAS-CAS-004-110-001

Dokázat v případě potřeby požádat o radu při vyřizování svých osobních záležitostí.

CAS-CAS-004-110-002

Využít v případě potřeby služby pomáhajících organizací.

CAS-CAS-004-110-003

Osvojit si nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí.

CPA-OSV-001-110-003

Osvojit si základní pravidla sociální komunikace.

JJA-REV-001-110-001

Komunikovat vhodně v běžných situacích.

JJA-REV-001-110-002

Zvládat základní pravidla komunikace.

JJA-REV-001-106-002

Zvládat jednoduché formy společenského styku verbálně či neverbálně – pozdrav, prosba, poděkování.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek významně napomáhá začlenění žáka do sociální skupiny. Žák se pomocí modelových situací a přiměřeného nácviku učí základní sociální komunikační dovednosti – pozdrav, prosbu, poděkování, rozloučení.

Příklady aktivit:

Žák dostane několik předem připravených kartiček s různými možnostmi, co říct při konkrétní sociální situaci (např. příchod do třídy, žádost o pomoc, loučení). S podporou učitele vybírá nejvhodnější kartičku a slovně i neverbálně (gestem, mimikou) reaguje.

Žák používá kartičky znázorňující situace (např. člověk mává, někdo podává ruku, říká „děkuji“). Žák popisuje nebo napodobuje to, co vidí na obrázku, a procvičuje dané fráze i gesta.

Žák podle potřeby zkouší verbální i neverbální formy jednoduchého pozdravu (zamávání) či gesto „prosím“.

Učivo

- Modelové situace a jejich nácvik
- Nácvik běžných životních situací formou hry

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGA-000-106-001

Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.*Klíčové kompetence*

KSA-KOD-000-106-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.*Vzdělávací oblasti*

CPA-OSV-001-106-002

Navázat sociální kontakt a podílet se na interakci ve skupině známých osob.

CSA-CJS-002-106-003

Uplatňovat společensky přijatelná pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády.

CSA-CJS-002-106-005

Rozpoznat různé nebezpečné situace ve svém každodenním životě a v případě ohrožení požádat o pomoc.

JJA-REV-001-106-001

Komunikovat v běžných situacích.

JJA-REV-001-106-007

Účastnit se činností zaměřených na rozvoj vzájemného naslouchání, poznávání, spolupráce, důvěry.

UKA-VYV-002-106-004

Zapojovat se do skupinové práce.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CAS-CAS-004-110-001

Dokázat v případě potřeby požádat o radu při vyřizování svých osobních záležitostí.

CAS-CAS-004-110-002

Využít v případě potřeby služby pomáhajících organizací.

JJA-REV-001-110-001

Komunikovat vhodně v běžných situacích.

JJA-REV-001-110-002

Zvládat základní pravidla komunikace.

JJA-REV-001-110-008

Rozšiřovat slovní zásobu, snažit se o zřetelnou a srozumitelnou výslovnost.

JJA-REV-001-106-003

Popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výstup prohlubuje rozšiřování slovní zásoby a vnímání prostředí kolem sebe. Žák získává zkušenosti s popisem reálné věci nebo osoby. Učí se vybírat a hodnotit podstatné vlastnosti zobrazeného objektu či osoby a pomocí návodných otázek zprostředkuje viděnou realitu.

Příklady aktivit:

Žák jednoduchým způsobem popisuje viděnou věc, osobu nebo situaci.

Žák se učí zaměřovat na podstatné rysy, které charakterizují daný objekt (např. barvu, tvar, velikost, funkci, výraz tváře).

Žák podle připraveného modelu vět a systému popisu odpovídá na otázky jako: „*Jak vypadá?*“, „*Co dělá?*“, „*Kde se nachází?*“. Systém popisu určuje učitel a může být například: od nejdůležitějšího k méně podstatnému, zleva doprava, shora dolů, podle velikosti nebo podle pořadí částí těla či předmětů.

Žák se učí sledovat popis podle zadaného pořadí a podle toho tvořit ucelený popis (např. „*Nejprve popíšu hlavu, potom tělo, pak ruce a nohy.*“). Učitel může používat jednoduché vizuální pomůcky nebo osnovy pro strukturování popisu.

Učivo

- Rozšiřování slovní zásoby
- Popis reálných osob a předmětů v blízkém okolí

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGC-000-106-001

Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.*Klíčové kompetence*

KUA-KKF-000-106-001

Osvojit si stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

CSA-CJS-002-106-001

Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.

CSA-CJS-004-106-001

Rozpoznat a pojmenovat nejběžnější volně žijící i domácí zvířata.

JJA-CAP-001-106-002

Reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek.

JJA-REV-001-106-005

Zprostředkovat jednoduchý příběh podle obrázku.

JJA-REV-001-106-008

Rozšiřovat pasivní i aktivní slovní zásobu pomocí účelné práce s obrázkovým materiálem a knihou.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

JJA-CAP-001-110-006

Používat jednoduché obrázkové návody.

JJA-REV-001-110-003

Popsat děje, jevy a osoby na obrázcích.

JJA-REV-001-110-008

Rozšiřovat slovní zásobu, snažit se o zřetelnou a srozumitelnou výslovnost.

JJA-REV-001-106-004

Popsat zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení navazuje na zkušenosti žáka. Prostřednictvím zhlédnutého filmového nebo divadelního příběhu se žák učí rozumět vlastním emocím. Zaujímá k příběhu kladné nebo záporné stanovisko. S dopomocí učitele či podle návodných otázek chápe základní linii děje.

Příklady aktivit:

Žák se snaží vyjádřit, co se mu na příběhu líbilo nebo nelíbilo, a hodnotí chování hlavních postav.

Žák odpovídá podle předem připravené osnovy na otázky typu: „Co se stalo na začátku příběhu?“, „Kdo byl hlavní postavou?“, „Jaký byl konec příběhu?“.

Žák s podporou učitele nebo pomocí návodných otázek rozlišuje kladné a záporné reakce na jednotlivé situace v příběhu.

Učivo

- Vyprávění zážitků

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGC-000-106-001

Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.*Klíčové kompetence*

KKA-VYJ-000-106-001

Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky.

KLA-KKT-000-106-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem.*Vzdělávací oblasti*

JJA-REV-001-106-005

Zprostředkovat jednoduchý příběh podle obrázku.

JJA-REV-001-106-006

Dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká.

JJA-REV-001-106-009

Umět naslouchat jednoduchému uměleckému textu.

JJA-REV-001-106-010

Vyjádřit své dojmy (libost či nelibost) z poslechu uměleckého textu.

UKA-VYV-002-106-003

Vyjádřit své prožitky vlastní tvorbou prostřednictvím rozmanitých prostředků a technik.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

JJA-REV-001-110-004

Popsat pomocí obrázků nebo návodných otázek vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení.

JJA-REV-001-110-005

Zprostředkovat vlastní zážitky a popsat své pocity.

UKA-HUV-005-110-001

Soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů, soustředěně sledovat dramatické či taneční vystoupení.

JJA-REV-001-106-005

Zprostředkovat jednoduchý příběh podle obrázku.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení významně přispívá k rozšiřování slovní zásoby žáka a k chápání časového sledu děje. Žák se nejdříve učí popisovat jednoduché obrázky. Následně je veden k tomu, aby byl pomocí obrázků schopen zprostředkovat jednoduchý příběh a rozpoznat pořadí obrázků.

Příklady aktivit:

Žák seřadí obrázky ve správném časovém pořadí, aby vznikl logický příběh.

Žák jednoduchou větou popisuje, co je na jednotlivých obrázcích, přičemž se snaží používat podstatná jména a slovesa (např. „Pes běží“, „Holčička jí jablko“).

Žák podle osnovy odpovídá na otázky typu: „Kdo je na obrázku?“, „Co dělá postava?“ nebo „Kde se příběh odehrává?“.

Žák se učí zapojovat fantazii a předvídat další vývoj příběhu pomocí otázek jako: „Co by se stalo, kdyby...?“ nebo „Jak myslíš, že příběh pokračuje?“.

Žák společně s učitelem nebo spolužáky vytváří vlastní krátké příběhy na základě obrázků, čímž rozvíjí své vyjadřovací schopnosti.

Učivo

- Popis obrázku
- Vyprávění příběhu podle obrázku
- Rozšiřování slovní zásoby
- Význam slov

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGA-000-106-001

Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.*Klíčové kompetence*

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.

Vzdělávací oblasti

JJA-CAP-001-106-002

Reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek.

JJA-REV-001-106-003

Popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek.

JJA-REV-001-106-004

Popsat zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek.

JJA-REV-001-106-006

Dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká.

JJA-REV-001-106-008

Rozšiřovat pasivní i aktivní slovní zásobu pomocí účelné práce s obrázkovým materiálem a knihou.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

JJA-CAP-001-110-006

Používat jednoduché obrázkové návody.

JJA-REV-001-110-003

Popsat děje, jevy a osoby na obrázcích.

JJA-REV-001-110-004

Popsat pomocí obrázků nebo návodných otázek vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení.

JJA-REV-001-110-006

Dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku.

JJA-REV-001-106-006

Dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek přispívá k vytváření emočního prožitku z krátkého příběhu. Žák se učí vcítit do děje, hodnotit a komentovat ho podle vlastních zkušeností a vyjadřovat své emoce pomocí tónu hlasu či výrazu obličeje.

Příklady aktivit:

Žák hádá, co učitel cítí, podle předvedených emocí (úsměv, zamračení, smutek). Pro podporu může žák používat obrázky smajlíků a přiřazovat je ke konkrétním výrazům.

Žák má před sebou sadu obrázků obličejů s různými výrazy a musí je spojit s odpovídajícími smajlíky nebo slovními označeními emocí.

Žák si vybírá emoce z obrázků nebo fotografií a snaží se je pomocí mimiky a tónu hlasu předvést spolužákům, kteří hádají, o jakou emoci se jedná.

Učivo

Reprodukce:

- vyprávění podle slyšeného nebo viděného příběhu

Dramatizace:

- hraní známých pohádek a příběhů

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGC-000-106-001

Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.*Klíčové kompetence*

KLA-KKT-000-106-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem.

KPA-KPB-000-106-001

Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem.*Vzdělávací oblasti*

JJA-REV-001-106-004

Popsat zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek.

JJA-REV-001-106-005

Zprostředkovat jednoduchý příběh podle obrázku.

UKA-VYV-002-106-001

Uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

JJA-REV-001-110-006

Dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku.

JJA-REV-001-106-007

Účastnit se činností zaměřených na rozvoj vzájemného naslouchání, poznávání, spolupráce, důvěry.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení významně přispívá k zapojení žáka do sociální skupiny. Žák se učí naslouchat, vnímat sdělení ostatních a respektovat různorodost názorů. Zároveň se učí komunikovat s ostatními v rámci pravidel slušnosti a vzájemného respektu. Objevuje nové výrazy a obohacuje svou slovní zásobu, přičemž pomocí modelových schémat řeší různé komunikační situace.

Příklady aktivit:

Žák se snaží vyjádřit, co slyšel po přečtení příběhu učitelem, například ukázáním obrázku, gestem nebo jednoduchou větou.

Žák používá jednoduché obrázkové modely (např. „já říkám“, „ty posloucháš“, „děkuji“) k procvičování správného pořadí ve společenské komunikaci.

Žák se zapojuje do her, které vyžadují spolupráci a komunikaci (např. jednoduché hádanky, skládání příběhu po částech) a kde se trénuje vzájemný respekt a naslouchání.

Učivo

- Sociální hry
- Modelové situace

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KKA-VYJ-000-106-001

Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky.

KPA-KPB-000-106-001

Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem.*Průřezová témata*

PTP-000-000-106-001

Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících péči o své potřeby.

PTP-000-000-106-002

Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.*Vzdělávací oblasti*

CPA-OSV-001-106-002

Navázat sociální kontakt a podílet se na interakci ve skupině známých osob.

INA-INF-003-106-001

Reagovat na otázky na základě informací, které získá osobní zkušeností.

JJA-REV-001-106-001

Komunikovat v běžných situacích.

JJA-REV-001-106-002

Zvládat jednoduché formy společenského styku verbálně či neverbálně – pozdrav, prosba, poděkování.

JJA-REV-001-106-009

Umět naslouchat jednoduchému uměleckému textu.

JJA-REV-001-106-010

Vyjádřit své dojmy (libost či nelibost) z poslechu uměleckého textu.

UKA-VYV-002-106-004

Zapojovat se do skupinové práce.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-OSV-001-110-001

Rozpoznávat základní emoce.

JJA-REV-001-110-001

Komunikovat vhodně v běžných situacích.

JJA-REV-001-110-002

Zvládat základní pravidla komunikace.

JJA-REV-001-110-007

Vyjádřit své dojmy (libost či nelibost) ze zhlédnutí divadelního a audiovizuálního díla.

UKA-VYV-002-110-001

Zapojovat se do skupinové práce, vytvářet společné výtvarné projekty.

JJA-REV-001-106-008

Rozšiřovat pasivní i aktivní slovní zásobu pomocí účelné práce s obrázkovým materiálem a knihou.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka k rozvoji pasivní i aktivní slovní zásoby, podporuje zájem žáka o obrazový materiál a knihu. Žák se postupně učí dovednostem, které jsou potřebné k aktivnímu čtení či prohlížení obrázků. Obrázky dokáže systematicky třídit, řadit podle posloupnosti děje či vyhledávat podle návodných otázek.

Příklady aktivit:

Žák si vybírá svou oblíbenou knihu nebo obrázkový materiál.

Žák třídí obrázky podle různých kritérií (např. postava, prostředí, roční období, emoce).

Žák odpovídá na jednoduché otázky učitele, například:

„Patří tento obrázek k příběhu?“

„Je na obrázku hlavní postava?“

„Děje se to v létě, nebo v zimě?“

Žák vyhledává obrázky podle pokynů učitele, například:

„Který obrázek ukazuje, co se stalo Janičce?“

Žák řadí obrázky podle posloupnosti děje (začátek – prostředek – konec).

Učivo

- Třídění obrázků
- Přiřazování obrázků
- Vyhledávání obrázků
- Sociální čtení
- Návštěva knihovny
- Hra s mluvidly
- Obohacování slovní zásoby a nácvik nových slov
- Rytmizace slov
- Rozvoj fonemického sluchu

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGA-000-106-001

Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.

Klíčové kompetence

KUA-KKF-000-106-001

Osvojovat si stereotypy učení.

Vzdělávací oblasti

JJA-REV-001-106-003

Popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek.

JJA-REV-001-106-005

Zprostředkovat jednoduchý příběh podle obrázku.

MAA-MAT-001-106-002

Orientovat se na ploše a v prostoru s využitím pojmů na začátku – na konci, nahoře – dole, pod – nad, před – za, nahoře – dole, vpředu – vzadu, vlevo – uprostřed – vpravo.

Následující očekávané výsledky učení*Základní škola speciální*

JJA-REV-001-110-003

Popsat děje, jevy a osoby na obrázcích.

JJA-REV-001-110-004

Popsat pomocí obrázků nebo návodných otázek vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení.

UKA-VYV-003-110-001

Reagovat vlastní tvorbou na zhlédnutý animovaný nebo hraný film.

JJA-REV-001-106-009

Umět naslouchat jednoduchému uměleckému textu.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení významně přispívá k dalšímu rozvoji čtenářských dovedností žáka a zvyšuje zájem o literaturu v oblasti umění. Žák se během poslechu jednoduchého čteného textu seznamuje s uměleckým textem, dokáže rozeznat rozdíly mezi běžným a uměleckým textem, vyhledává odlišnosti pomocí návodných otázek. Po poslechu příběhu vyjadřuje své emoce a představy.

Příklady aktivit:

Žák poslouchá krátký příběh nebo báseň a potom řekne, jak se při tom cítil – zda byl text veselý, vtipný, nebo smutný.

Žák si prohlédne dva krátké texty – jeden pohádkový (umělecký), druhý obyčejný (např. návod). Pomocí jednoduchých otázek (např. „Který je hezčí?“ nebo „Který tě více baví?“) poznává rozdíl.

Žák ukazuje po poslechu příběhu obrázky smajlíků, které odpovídají jeho pocitům při poslechu (např. smích, smutek, překvapení).

Učivo

Poslech čteného příběhu

Návodné otázky ke zjišťování rozdílů mezi běžným a uměleckým textem

Ukázky úryvků uměleckých textů:

- báseň
- povídka
- román

Druhy běžných textů:

- inzerát
- článek z tisku
- návod
- oznámení

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPA-KPB-000-106-001

Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem.*Vzdělávací oblasti*

JJA-REV-001-106-004

Popsat zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek.

JJA-REV-001-106-007

Účastnit se činností zaměřených na rozvoj vzájemného naslouchání, poznávání, spolupráce, důvěry.

JJA-REV-001-106-010

Vyjádřit své dojmy (libost či nelibost) z poslechu uměleckého textu.

UKA-VYV-002-106-001

Uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

JJA-CAP-001-110-002

Přednášet říkanky a básně.

JJA-CAP-001-110-005

Získávat pozitivní vztah k literatuře.

JJA-REV-001-110-007

Vyjádřit své dojmy (libost či nelibost) ze zhlédnutí divadelního a audiovizuálního díla.

JJA-REV-001-106-010

Vyjádřit své dojmy (libost či nelibost) z poslechu uměleckého textu.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení navazuje na zkušenosti žáka. Prostřednictvím slyšeného slova se učí vyjádřit emoce pohybem, zapojuje smysly a zaujímá ke slyšenému kladné nebo záporné stanovisko.

Příklady aktivit:

Žák slyší krátké slovo nebo větu (např. „*radost*“, „*smutek*“, „*ticho*“, „*hlučno*“). Žák pomocí jednoduchých pohybů (např. mávání rukama, tleskání, skákání nebo zastavení) vyjádří, jaké emoce nebo pocity u něj toto slovo vyvolalo.

Žák při slyšení slova nebo krátké věty ukazuje palcem nahoru, když se mu to líbí (kladné stanovisko), nebo palcem dolů, když se mu to nelíbí (záporné stanovisko).

Žák reaguje na krátkou básničku nebo říkanku pohybem podle rytmu a nálady slov – například při slově „*smutný*“ pomalu chodí, při slově „*veselý*“ rychle poskakuje.

Žák hraje hru s emocemi: slyší slovo a snaží se napodobit, jak by se člověk při tomto slově cítil (např. slovo „*strach*“ – přikrčí se, „*radost*“ – usměje se a vyskočí).

Učivo

Dramatizace:

- pohybová dramatizace
- smyslová dramatizace
- vyjadřování emocí slovem nebo mimikou

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KKA-VYJ-000-106-001

Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky.*Vzdělávací oblasti*

JJA-REV-001-106-004

Popsat zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek.

JJA-REV-001-106-007

Účastnit se činností zaměřených na rozvoj vzájemného naslouchání, poznávání, spolupráce, důvěry.

JJA-REV-001-106-009

Umět naslouchat jednoduchému uměleckému textu.

UKA-HUV-005-106-001

Soustředit se na poslech jednoduchých skladeb.

Následující očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CPA-OSV-001-110-001

Rozpoznávat základní emoce.

JJA-CAP-001-110-005

Získávat pozitivní vztah k literatuře.

JJA-REV-001-110-004

Popsat pomocí obrázků nebo návodných otázek vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení.

JJA-REV-001-110-005

Zprostředkovat vlastní zážitky a popsat své pocity.

JJA-REV-001-110-007

Vyjádřit své dojmy (libost či nelibost) ze zhlédnutí divadelního a audiovizuálního díla.

UKA-HUV-005-110-001

Soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů, soustředěně sledovat dramatické či taneční vystoupení.

Díl I – 10. ročník (110)

JJA-REV-001-110-001

Komunikovat vhodně v běžných situacích.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení vede k zapojení žáka do společnosti. Prostřednictvím vhodné verbální či neverbální komunikace je žák schopen dorozumět se ve společnosti. V případě potřeby využívá alternativní způsoby komunikace. Zároveň se učí naslouchat komunikačnímu partnerovi a vnímat jeho sdělení.

Příklady aktivit:

Žák umí požádat o pomoc nebo o informaci, dokáže zvolit vhodnou formu komunikace. V případě potřeby používá neverbální komunikaci – obrázky, piktogramy apod. Návěst této dovednosti probíhá při všech školních i mimoškolních aktivitách.

Žák si z kartiček s obrázky běžných věcí (pití, pastelka, bunda) vybere tu, kterou potřebuje, a naučí se o ni požádat – buď slovně, ukázáním na obrázek, nebo gestem. Učitel či spolužák reaguje předáním věci a jednoduchou odpovědí. Aktivita se opakuje v různých situacích během dne.

Učivo

- Augmentativní a alternativní komunikace

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-OSV-001-106-001

Vyjádřit vhodným způsobem své prožívání v běžných i náročných situacích.

CSA-CJS-001-106-002

Popsat cestu do školy.

INA-INF-003-106-002

Podílet se na popisu konkrétní situace, kterou opakovaně zažívá.

JJA-REV-001-106-001

Komunikovat v běžných situacích.

JJA-REV-001-106-002

Zvládat jednoduché formy společenského styku verbálně či neverbálně – pozdrav, prosba, poděkování.

JJA-REV-001-106-007

Účastnit se činností zaměřených na rozvoj vzájemného naslouchání, poznávání, spolupráce, důvěry.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KKA-POR-000-110-001

Reagovat verbálně nebo neverbálně na komunikační sdělení partnera.

KKA-VYJ-000-110-001

Vést verbální nebo neverbální komunikaci s partnerem.

KSA-KOS-000-110-001

Požádat jednoduchým způsobem o pomoc.*Vzdělávací oblasti*

INA-INF-003-110-001

Využívat grafické znázornění k popisu běžné situace.

JJA-REV-001-110-002

Zvládat základní pravidla komunikace.

JJA-REV-001-110-005

Zprostředkovat vlastní zážitky a popsat své pocity.

JJA-REV-001-110-008

Rozšiřovat slovní zásobu, snažit se o zřetelnou a srozumitelnou výslovnost.

JJA-REV-001-110-002

Zvládat základní pravidla komunikace.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení navazuje na předchozí zkušenosti žáka. Pomocí modelových situací, konverzačních cvičení a sociálních scénářů si žák buduje databázi vhodných komunikačních výrazů – verbálních i neverbálních. Podpora funkční komunikace probíhá během všech školních i mimoškolních aktivit.

Příklady aktivit:

Žák nacvičuje jednoduché věty „Dobrý den, prosím rohlík.“ pomocí rolových her. Žák zkouší situaci se spolužákem nebo učitelem, využívá obrázkové kartičky pro podporu komunikace.

Žák sleduje obrázky různých situací (např. ztracená hračka, bolest břicha) a volí si vhodnou reakci – verbálně nebo pomocí piktogramu (např. „pomoz mi“, „bolí mě“).

Žák vybírá kartu podle toho, jak se cítí (např. „*jsem smutný*“), a učí se k tomu přiřadit vhodný výraz nebo gesto. Žák odpovídá každý den na jednoduché otázky (např. „*Jak se dnes máš?*“, „*Co jsi měl k snídani?*“) podle svých možností – mluvením, ukazováním nebo pomocí komunikační tabulky.

Učivo

Základní komunikační pravidla

Konverzační cvičení:

- tvorba otázek a odpovědí
- podpora funkční komunikace

Mimojazykové prostředky řeči:

- mimika
- gesta
- znak do řeči
- piktogramy

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

INA-INF-003-106-001

Reagovat na otázky na základě informací, které získá osobní zkušeností.

JJA-REV-001-106-001

Komunikovat v běžných situacích.

JJA-REV-001-106-002

Zvládat jednoduché formy společenského styku verbálně či neverbálně – pozdrav, prosba, poděkování.

JJA-REV-001-106-007

Účastnit se činností zaměřených na rozvoj vzájemného naslouchání, poznávání, spolupráce, důvěry.

UKA-VYV-002-106-004

Zapojovat se do skupinové práce.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KKA-POR-000-110-001

Reagovat verbálně nebo neverbálně na komunikační sdělení partnera.

KKA-VYJ-000-110-001

Vést verbální nebo neverbální komunikaci s partnerem.

Vzdělávací oblasti

CPA-OSV-001-110-002

Respektovat základní pravidla chování v každodenním životě třídy.

CPA-OSV-001-110-003

Osvojit si základní pravidla sociální komunikace.

CPA-OSV-001-110-004

Vyhledat pomoc v zátěžové situaci.

JJA-REV-001-110-001

Komunikovat vhodně v běžných situacích.

JJA-REV-001-110-008

Rozšiřovat slovní zásobu, snažit se o zřetelnou a srozumitelnou výslovnost.

JJA-REV-001-110-003

Popsat děje, jevy a osoby na obrázcích.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení prohlubuje dovednost popisovat reálně vnímané okolí. Žák si rozšiřuje slovní zásobu, učí se rozlišovat podstatné od nepodstatného. Upevňuje si zkušenost s popisem skutečné věci nebo osoby. Pomocí osnovy a návodných otázek sdílí to, co vidí kolem sebe.

Příklady aktivit:

Žák rozlišuje podstatné od nepodstatného, odděluje celek a detail. Vychází ze svých zkušeností, učí se správné strukturu popisu. Zároveň se učí zobecňovat (co mají společné) a respektovat individualitu (co mají odlišné).

Žák dostane obrázek nebo předmět (např. květinu, zvíře nebo hračku). Nejprve popíše celek (např. „To je květina.“), potom si společně s učitelem nebo spolužáky všímá detailů (barva, počet lístků, velikost). Pak hledá, co mají podobné ostatní obrázky nebo předměty (např. všechny květiny mají lístky), a naopak co je odlišuje (různé barvy, tvary). Nakonec se snaží vytvořit jednoduchý popis podle naučené osnovy.

Učivo

Popis známé pohádkové postavy - základní znaky (vzhled, charakteristické rysy)

Popis své osoby (vzhled, zájmy)

Popis spolužáka (vzhled, zájmy)

Podle schémat a návodných otázek

- popis jednoduché činnosti
- popis jednoduchého děje
- popis jednoduchého jevu

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení**

Základní škola speciální

JJA-CAP-001-106-002

Reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek.

JJA-REV-001-106-003

Popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek.

JJA-REV-001-106-005

Zprostředkovat jednoduchý příběh podle obrázku.

JJA-REV-001-106-008

Rozšiřovat pasivní i aktivní slovní zásobu pomocí účelné práce s obrázkovým materiálem a knihou.

Související očekávané výsledky učení

Základní gramotnosti

ZGC-ZGC-000-110-001

Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.

ZGC-ZGC-000-110-002

Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.

ZGM-ZGC-000-110-001

Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.

Klíčové kompetence

KKA-VYJ-000-110-001

Vést verbální nebo neverbální komunikaci s partnerem.

Vzdělávací oblasti

CAP-CAP-003-110-001

Popsat dění v přírodě během ročních období na základě vlastního pozorování.

JJA-CAP-001-110-006

Používat jednoduché obrázkové návody.

JJA-REV-001-110-004

Popsat pomocí obrázků nebo návodných otázek vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení.

JJA-REV-001-110-008

Rozšiřovat slovní zásobu, snažit se o zřetelnou a srozumitelnou výslovnost.

JJA-REV-001-110-004

Popsat pomocí obrázků nebo návodných otázek vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení navazuje na předchozí zkušenosti žáka. Žák se učí soustředit na děj příběhu a porozumět mu. Zároveň se učí orientovat v dějové linii a pomocí obrázků či návodných otázek příběh zprostředkovat ostatním.

Příklady aktivit:

Žák poslouchá krátký příběh nebo sleduje krátké obrázkové vyprávění. Žák dostane několik ilustrací z příběhu, které nejsou správně seřazené. Jeho úkolem je obrázky podle děje seřadit. Poté pomocí jednoduchých vět nebo návodných otázek popíše, co se na jednotlivých obrázcích děje. Učitel může pomoci otázkami typu: „Co se stalo nejdříve?“, „Co dělá hlavní postava?“ nebo „Jak příběh končí?“.

Učivo

- Popis zhlédnutého divadelního představení podle jednoduché osnovy a připravených otázek
- Hlavní hrdina
- Kde se příběh odehrál
- Co se stalo na začátku příběhu
- Co se stalo na konci příběhu

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

JJA-CAP-001-106-002

Reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek.

JJA-REV-001-106-004

Popsat zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek.

JJA-REV-001-106-005

Zprostředkovat jednoduchý příběh podle obrázku.

JJA-REV-001-106-008

Rozšiřovat pasivní i aktivní slovní zásobu pomocí účelné práce s obrázkovým materiálem a knihou.

JJA-REV-001-106-010

Vyjádřit své dojmy (libost či nelibost) z poslechu uměleckého textu.**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGC-000-110-002

Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.*Klíčové kompetence*

KLA-KKT-000-110-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální i skupinové tvůrčí činnosti.*Vzdělávací oblasti*

JJA-REV-001-110-003

Popsat děje, jevy a osoby na obrázcích.

JJA-REV-001-110-005

Zprostředkovat vlastní zážitky a popsat své pocity.

JJA-REV-001-110-006

Dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku.

JJA-REV-001-110-007

Vyjádřit své dojmy (libost či nelibost) ze zhlédnutí divadelního a audiovizuálního díla.

UKA-HUV-005-110-001

Soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů, soustředěně sledovat dramatické či taneční vystoupení.

UKA-VYV-003-110-001

Reagovat vlastní tvorbou na zhlédnutí animovaný nebo hraný film.

JJA-REV-001-110-005

Zprostředkovat vlastní zážitky a popsat své pocity.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení výrazně napomáhá tomu, aby si žák uvědomil své pocity a dojmy a následně je dokázal zprostředkovat ostatním. Pomocí předem připravené struktury (osnovy) dokáže odpovídat na jednoduché otázky týkající se jeho vlastního prožitku.

Příklady aktivit:

Žák poslouchá krátký jednoduchý příběh nebo sleduje obrázek, který vyvolává určité emoce. Žák pomocí připravené osnovy odpovídá na otázky, například:

„Co tě v příběhu potěšilo?“

„Můžeš to popsat?“

Žák může odpovídat slovně, ukazovat obrázky smajlíků s emocemi nebo ukazovat gesty, jak se cítil.

Učivo

- Vyprávění zážitku z výletu nebo cesty do školy s pomocí předložených obrázků
- Popis pocitů ze zhlédnutí filmu nebo pohádky
- Zvládání jednoduché sociální komunikace

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CSA-CJS-001-106-003

Sdílet poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest.

INA-INF-003-106-002

Podílet se na popisu konkrétní situace, kterou opakovaně zažívá.

JJA-REV-001-106-004

Popsat zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek.

JJA-REV-001-106-010

Vyjádřit své dojmy (libost či nelibost) z poslechu uměleckého textu.

UKA-VYV-002-106-003

Vyjádřit své prožitky vlastní tvorbou prostřednictvím rozmanitých prostředků a technik.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KKA-VYJ-000-110-001

Vést verbální nebo neverbální komunikaci s partnerem.

KSA-KOA-000-110-001

Spolupracovat při utváření osobní pohody.*Průřezová témata*

PTP-000-000-110-001

Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních.*Vzdělávací oblasti*

CAP-CAP-003-110-001

Popsat dění v přírodě během ročních období na základě vlastního pozorování.

JJA-CAP-001-110-005

Získávat pozitivní vztah k literatuře.

JJA-REV-001-110-001

Komunikovat vhodně v běžných situacích.

JJA-REV-001-110-004

Popsat pomocí obrázků nebo návodných otázek vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení.

JJA-REV-001-110-007

Vyjádřit své dojmy (libost či nelibost) ze zhlédnutí divadelního a audiovizuálního díla.

JJA-REV-001-110-008

Rozšiřovat slovní zásobu, snažit se o zřetelnou a srozumitelnou výslovnost.

UKA-VYV-003-110-001

Reagovat vlastní tvorbou na zhlédnutý animovaný nebo hraný film.

JJA-REV-001-110-006

Dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vychází ze zkušeností žáka a přispívá k vytváření, popisu a sdílení emočního prožitku. Žák pochopí děj příběhu, pokusí se popsat emoce jednotlivých postav a podle svých dosavadních zkušeností příběh hodnotí a komentuje.

Příklady aktivit:

Žák poslouchá krátký příběh s výraznými emocemi postav (např. radost, smutek, strach) a poté ukazuje na kartičky se smajlíky odpovídajícími emocím, které podle něj postavy prožívaly. Nakonec žák podle svých možností krátce popisuje, co ho na příběhu zaujalo nebo jaký pocit v něm vyvolal. Přemýšlí a odpovídá na otázky, které mu pomáhají pojmenovat své emoce a hodnotit příběh.

Učivo

Poslech:

- příběhů
- pohádek

Reprodukce přečteného

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

JJA-REV-001-106-005

Zprostředkovat jednoduchý příběh podle obrázku.

JJA-REV-001-106-006

Dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká.

UKA-HUV-004-106-004

Reagovat pohybem na hudbu, osvojit si základní taneční prvky.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KPA-KPB-000-110-001

Zapojovat se do spolupráce ve skupině.

KSA-KOD-000-110-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami.

Vzdělávací oblasti

JJA-REV-001-110-004

Popsat pomocí obrázků nebo návodných otázek vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení.

UKA-HUV-004-110-003

Propojit pohyb s hudbou, zvládnout základní kroky jednoduchého tance.

UKA-VYV-003-110-001

Reagovat vlastní tvorbou na zhlédnutý animovaný nebo hraný film.

JJA-REV-001-110-007

Vyjádřit své dojmy (libost či nelibost) ze zhlédnutí divadelního a audiovizuálního díla.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení podporuje schopnost žáka vyjádřit své dojmy z divadelního nebo audiovizuálního díla. Žák se učí rozpoznávat a pojmenovávat emoce prostřednictvím slov, mimiky a pohybové dramatizace. Rozvíjí schopnost hodnotit chování postav a porovnávat je se svým vlastním názorem. Upevňuje dovednosti naslouchání ostatním a respektování různých názorů v bezpečném a podporujícím prostředí.

Příklady aktivit:

Žák se nachází v bezpečném a příjemném prostředí, poslouchá příběh nebo sleduje scénku. Poté odpovídá na jednoduché otázky, například: „*Jak by se postava měla teď chovat?*“, „*Co bys na jejím místě udělal ty?*“. Žák vyjadřuje svůj názor, učí se mluvit nahlas a zároveň poslouchá ostatní a respektuje jejich názory.

Učivo

Dramatizace:

- pohybová
- smyslová
- vyjadřování emocí slovem nebo mimikou

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

JJA-REV-001-106-007

Účastnit se činností zaměřených na rozvoj vzájemného naslouchání, poznávání, spolupráce, důvěry.

JJA-REV-001-106-009

Umět naslouchat jednoduchému uměleckému textu.

JJA-REV-001-106-010

Vyjádřit své dojmy (libost či nelibost) z poslechu uměleckého textu.

UKA-HUV-005-106-001

Soustředit se na poslech jednoduchých skladeb.**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGC-000-110-002

Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.*Klíčové kompetence*

KKA-VYJ-000-110-001

Vést verbální nebo neverbální komunikaci s partnerem.*Vzdělávací oblasti*

CPA-OSV-001-110-001

Rozpoznávat základní emoce.

JJA-REV-001-110-004

Popsat pomocí obrázků nebo návodných otázek vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení.

JJA-REV-001-110-005

Zprostředkovat vlastní zážitky a popsat své pocity.

UKA-HUV-005-110-001

Soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů, soustředěně sledovat dramatické či taneční vystoupení.

UKA-VYV-003-110-001

Reagovat vlastní tvorbou na zhlédnutý animovaný nebo hraný film.

JJA-REV-001-110-008

Rozšiřovat slovní zásobu, snažit se o zřetelnou a srozumitelnou výslovnost.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede k funkční komunikaci. Žák si postupně rozšiřuje slovní zásobu a rozvíjí fonemický sluch. Snaží se o srozumitelnost vlastního projevu – dbá na správné dýchání, výslovnost, intonaci a melodii mluveného projevu.

Příklady aktivit:

Žák navazuje na svou dovednost používat komunikaci v běžných situacích. Rozšiřuje si aktivní i pasivní slovní zásobu. K nácviku slouží různé didaktické hry.

Příklad: Hádanka na slova – „Je to zelené a skáče to. Co to je?“ (žába)

Žák má na výběr obrázku či slova (pokud je umí přečíst). Dále může obrázky pojmenovávat, ukazovat (forma neverbální komunikace) nebo hledat slova určitého tematického okruhu.

Příklad: „Kdo žije v lese? Co jezdí po silnici? Co roste na poli?“

Učivo

- Rozšiřování slovní zásoby
- Edukace a reedukace řeči
- Rozvoj fonemického sluchu

Základy techniky mluveného projevu:

- Správné dýchání
- Výslovnost
- Intonace
- Rytmizace

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení**

Základní škola speciální

CSA-CJS-002-106-001

Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.

CSA-CJS-004-106-001

Rozpoznat a pojmenovat nejběžnější volně žijící i domácí zvířata.

INA-INF-003-106-002

Podílet se na popisu konkrétní situace, kterou opakovaně zažívá.

JJA-REV-001-106-002

Zvládat jednoduché formy společenského styku verbálně či neverbálně – pozdrav, prosba, poděkování.

JJA-REV-001-106-003

Popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek.

Související očekávané výsledky učení

Základní gramotnosti

ZGC-ZGC-000-110-002

Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.

Klíčové kompetence

KKA-VYJ-000-110-001

Vést verbální nebo neverbální komunikaci s partnerem.

Vzdělávací oblasti

INA-INF-001-110-001

Poznat a přiřadit účel k vybraným digitálním zařízením.

JJA-REV-001-110-001

Komunikovat vhodně v běžných situacích.

JJA-REV-001-110-002

Zvládat základní pravidla komunikace.

JJA-REV-001-110-003

Popsat děje, jevy a osoby na obrázcích.

JJA-REV-001-110-005

Zprostředkovat vlastní zážitky a popsat své pocity.

UKA-HUV-004-110-001

Upevňovat si správné návyky při vokalizaci, pravidelně dýchat, usilovat o správnou deklamaci textu.

MAA

Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je založená na praktických činnostech a dovednostech, které žák nejčastěji využívá v běžném životě. Posiluje schopnost logického myšlení a prostorové představivosti. Žák se učí rozvíjet soustředěnost a vytrvalost; při řešení praktických úloh je přiměřeným způsobem veden k samostatné práci. Seznamuje se se základními matematickými pojmy, symboly, postupy a způsoby jejich využití a řeší jednoduché problémové situace.

Žák se učí řadit a třídit předměty, řešit početní operace, orientovat se v čase, v základních jednotkách délky a hmotnosti, poznávat peníze, chápat jejich hodnotu a řešit jednoduché početní operace s penězi. Důležitou součástí matematického vzdělávání je osvojení dovedností z geometrie. Žák poznává základní geometrické tvary a tělesa a učí se pečlivosti a přesnosti při měření. Osvojuje si praktické dovednosti při používání různých matematických pomůcek, včetně kalkulatoru.

Hodnocení žáka se zaměřuje na sledování učebních pokroků, schopnost zvládat postupy vedoucí k řešení matematických úloh a problémů a na dovednost aplikovat osvojené znalosti a dovednosti v praxi.

Vzdělávací oblast Matematika obsahuje pouze jeden vzdělávací obor: **Matematika**.

MAT

Matematika

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor je zároveň integrovanou vzdělávací oblastí se shodnou charakteristikou. Vzdělávací obor Matematika je rozdělený na tematické okruhy: **Řazení a třídění předmětů, Čísla a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty a Základy geometrie**.

001

Řazení a třídění předmětů

Charakteristika tematického okruhu

Tematický okruh Řazení a třídění předmětů směřuje žáka k získání základních dovedností při řazení a třídění předmětů a čísel podle daných kritérií. Žáka vede k přemýšlení, k poznávání stejných či odlišných charakteristik a k základní orientaci na ploše i v prostoru. Tematický okruh učí žáka tvořit skupiny podle velikosti, barvy a tvaru, řadit předměty podle určitých vlastností a společných jevů. Rozvíjí prostorovou a směrovou orientaci, logické myšlení a paměť, učí chápat a osvojovat si kvantitativní vztahy.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

MAA-MAT-001-106-001

Orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, větší – menší.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení vede žáka k rozlišování a vhodnému používání množstevních a kvalitativních pojmů a rozvíjí jeho schopnost popsat skupinu předmětů v jeho okolí. Učitel vybírá vhodné skupiny předmětů v okolí žáka, čímž podporuje jeho orientaci a bezpečné vnímání nejbližšího prostoru.

Příklady aktivit:

Žák používá reálné předměty (např. přírodniny, stavebnici, korálky, víčka) k rozlišování pojmů všechno – nic, hodně – málo. Například třídí předměty do nádob a přiřazuje je k pojmům „*hodně*“, „*málo*“, „*všechno*“ nebo „*nic*“.

Žák přiřazuje předměty podle tvaru, velikosti a množství. Například třídí kaštiny, žaludy či fazole podle tvaru nebo dřevěné kostky podle barvy.

Žák porovnává předměty podle velikosti a délky, určuje, které jsou velké – malé, dlouhé – krátké. Například porovnává jablka podle velikosti nebo třídí kořenovou zeleninu podle délky.

Žák vizuálně porovnává množství předmětů ve skupinách a určuje, kde je více, kde méně, nebo jestli je jich stejné množství. Například porovnává počet korálků nebo školních potřeb v různých skupinách.

Žák pracuje s jednoduchými obrázky, přiřazuje k nim pojmy malý – velký.

Žáci se řadí podle velikosti do řady a určují svou pozici z hlediska velikosti (např. větší – menší).

Žáci seskupují přírodniny do dvou nádob podle předložených kritérií a určují počet předmětů v jednotlivých skupinách (např. všechno – nic).

Učivo

Orientace v množstevních a kvantitativních pojmech

- Všechno – nic
- Hodně – málo
- Malý – velký
- Dlouhý – krátký
- Stejně – více – méně
- Větší – menší

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Základní gramotnosti

ZGM-ZGC-000-106-001

Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.

Klíčové kompetence

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.

KUA-KKF-000-106-001

Osvojovat si stereotypy učení.

Vzdělávací oblasti

MAA-MAT-001-106-002

Orientovat se na ploše a v prostoru s využitím pojmů na začátku – na konci, nahoře – dole, pod – nad, před – za, nahoře – dole, vpředu – vzadu, vlevo – uprostřed – vpravo.

MAA-MAT-001-106-003

Tvořit skupiny o daném počtu prvků a porovnávat jejich množství.

MAA-MAT-001-106-004

Řadit předměty zleva doprava podle jednoduchých kritérií.

MAA-MAT-002-106-006

Používat matematické symboly +, -, = při numeraci v oboru do 10.

MAA-MAT-003-106-004

Používat základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

MAA-MAT-003-110-002

Zvládat početní úkony s penězi, porovnávat hodnotu, používat pojmy více, méně, stejně.

MAA-MAT-003-110-003

Používat běžně využívané jednotky délky, hmotnosti, času, objemu.

MAA-MAT-004-110-003

Měřit a porovnat vzdálenosti mezi předměty a délky předmětů.

MAA-MAT-001-106-002

Orientovat se na ploše a v prostoru s využitím pojmů na začátku – na konci, nahoře – dole, pod – nad, před – za, nahoře – dole, vpředu – vzadu, vlevo – uprostřed – vpravo.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na schopnost žáka orientovat se na ploše a v prostoru. Prostřednictvím manipulace s reálnými předměty si žák osvojuje vnímání plochy a prostoru, orientuje se v základních pojmech a procvičuje řazení a uspořádání objektů podle zadaných pokynů. Získané dovednosti významně přispívají k rozvoji základních manipulačních schopností.

Příklady aktivit:

Žák rozlišuje pořadí v řadě předmětů nebo osob, určuje, kde je začátek a konec řady, kdo je vpředu a kdo vzadu, kdo je před nebo za daným prvkem. Pracuje přitom s uspořádáním v místnosti i na menších plochách, jako je stůl, podlaha, list papíru nebo stavebnicová podložka.

Žák k procvičování používá jemu známé předměty, hračky nebo kostky stavebnice.

Žák určuje prostorové vztahy v místnosti, například co je nahoře a dole, pod nebo nad daným předmětem. Aktivita probíhá přímo v běžně dostupných prostorách, což pomáhá žákovi lépe porozumět pravidlům uspořádání dané místnosti.

Učivo

Orientace v prostoru

- Vlevo – vpravo
- Uprostřed
- Na začátku – na konci
- Nahoře – dole

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGM-ZGC-000-106-001

Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.*Klíčové kompetence*

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.

KUA-KKF-000-106-001

Osvojovat si stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

JJA-CAP-001-106-003

Ukázat začátek a konec věty.

JJA-REV-001-106-008

Rozšiřovat pasivní i aktivní slovní zásobu pomocí účelné práce s obrázkovým materiálem a knihou.

MAA-MAT-001-106-001

Orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, větší – menší.

MAA-MAT-001-106-003

Tvořit skupiny o daném počtu prvků a porovnávat jejich množství.

MAA-MAT-001-106-004

Řadit předměty zleva doprava podle jednoduchých kritérií.

MAA-MAT-003-106-004

Používat základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram.

UKA-VYV-002-106-001

Uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

INA-INF-002-110-003

Podílet se na využití tabulky k záznamu nečíselných dat.

JJA-CAP-001-110-003

Orientovat se ve čteném textu pomocí návodných otázek.

JJA-CAP-001-110-006

Používat jednoduché obrázkové návody.

MAA-MAT-002-110-003

Orientovat se na číselné ose.

MAA-MAT-004-110-003

Měřit a porovnat vzdálenosti mezi předměty a délky předmětů.

UKA-VYV-002-110-003

Uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty na ploše i v prostoru podle vlastního tvůrčího záměru.

MAA-MAT-001-106-003

Tvořit skupiny o daném počtu prvků a porovnávat jejich množství.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení rozvíjí dovednost žáka tvořit skupiny předmětů, včetně skupin podle daného počtu prvků. Směřuje tak k základnímu množstevnímu porovnávání na základě počtu prvků ve skupině. Práce se skupinami předmětů napomáhá osvojování číselné řady a vnímání rozdílu mezi velikostí a počtem.

Přístupy aktivit:

Žák třídí předměty do skupin podle počtu, například vytvoří skupinu se 2 kuličkami, skupinu se 4 kamínky a skupinu se 6 korálky.

Žák porovnává, která skupina má více nebo méně prvků, a pojmenovává rozdíly.

Žák pracuje s různými typy předmětů, například s ovocem, hračkami nebo školními pomůckami, aby lépe pochopil vztah mezi počtem a velikostí.

Žák postupně vytváří číselnou řadu z uspořádaných skupin (např. skupiny s 1, 2, 3, 4 a 5 předměty).

Učivo

Třídění předmětů podle daných kritérií

- Podle velikosti
- Podle barvy
- Podle tvaru

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.

KUA-KKF-000-106-001

Osvojovat si stereotypy učení.

Vzdělávací oblasti

MAA-MAT-001-106-001

Orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, větší – menší.

MAA-MAT-001-106-002

Orientovat se na ploše a v prostoru s využitím pojmů na začátku – na konci, nahoře – dole, pod – nad, před – za, nahoře – dole, vpředu – vzadu, vlevo – uprostřed – vpravo.

MAA-MAT-001-106-004

Řadit předměty zleva doprava podle jednoduchých kritérií.

MAA-MAT-002-106-003

Rozkládat množství s názorem na dvě skupiny v oboru do 10.

MAA-MAT-003-106-003

Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi v oboru do 10 Kč.

Následující očekávané výsledky učení*Základní škola speciální*

MAA-MAT-002-110-001

Psát a používat čísla v oboru do 100, porovnávat čísla a množství.

MAA-MAT-002-110-003

Orientovat se na číselné ose.

MAA-MAT-003-110-002

Zvládat početní úkony s penězi, porovnávat hodnotu, používat pojmy více, méně, stejně.

MAA-MAT-001-106-004

Řadit předměty zleva doprava podle jednoduchých kritérií.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení navazuje na dovednost prohlížet si v knize nebo na listu papíru obrázky, které na sebe navazují zleva doprava. Rozvíjí schopnost orientace a činnosti související s uspořádáním předmětů, čímž navazuje na manipulační dovednosti.

Příklady aktivit:

Žák řadí předměty v prostoru zleva doprava podle různých kritérií, například barvy, tvaru, velikosti nebo druhu.

Žáci tvoří skupiny podle určitých znaků, například dívky, chlapci, naše třída a vedlejší třída.

Žák nalepuje nebo řadí plošné tvary či obrázky do řádku zleva doprava.

Žák používá individuální vizuální pomůcky pro rozlišení levé a pravé ruky či strany těla, například hodinky, náramek, obrázek, suchý zip na oblečení nebo jiné běžné vizuální značení.

Učivo

- Řazení předmětů zleva doprava

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.

KUA-KKF-000-106-001

Osvojovat si stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

CPA-CSP-004-106-002

Sestavit model podle jednoduché předlohy.

JJA-CAP-001-106-001

Zvládat čtení probraných písmen.

JJA-CAP-001-106-003

Ukázat začátek a konec věty.

MAA-MAT-001-106-001

Orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, větší – menší.

MAA-MAT-001-106-002

Orientovat se na ploše a v prostoru s využitím pojmů na začátku – na konci, nahoře – dole, pod – nad, před – za, nahoře – dole, vpředu – vzadu, vlevo – uprostřed – vpravo.

MAA-MAT-001-106-003

Tvořit skupiny o daném počtu prvků a porovnávat jejich množství.

MAA-MAT-002-106-006

Používat matematické symboly +, −, = při numeraci v oboru do 10.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-CSP-004-110-001

Sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model.

MAA-MAT-002-110-002

Numerovat po desítkách do 100 a po stovkách do 1000.

MAA-MAT-002-110-003

Orientovat se na číselné ose.

002

Čísla a početní operace

Charakteristika tematického okruhu

Tematický okruh Čísla a početní operace směřuje k získání základních znalostí o číslech, množstvích a způsobech řešení jednoduchých početních operací. Vede žáka k využívání získaných poznatků a dovedností v praktickém životě. Tematický okruh učí žáka rozpoznávat reálná čísla, orientovat se v množstvích, osvojit si rozklad čísel a řešit jednoduché početní operace, jako je sčítání a odčítání. Žák se učí řešit jednoduché praktické úlohy s názorem a používat počítadlo i kalkulátor.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

MAA-MAT-002-106-001

Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 10.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení rozvíjí u žáka znalost čísel a jejich propojení s množstvím prvků. Současně ho vede ke srozumitelnému zápisu čísel podle zadaného množství a v souvislosti s tím k rozvoji dovednosti porovnat čísla podle odpovídajícího množství, které zastupují. Učitel pomáhá žákovi rozpoznávat čísla v běžných denních situacích a podporuje jeho snahu s nimi pracovat.

Příklady aktivit:

Žák čte a zapisuje čísla ve vzestupné i sestupné číselné řadě v oboru do 10 (např. pomocí číslic na kartičkách, číselné osy nebo pracovního listu).

Žák doplňuje trojici po sobě jdoucích čísel – identifikuje chybějící číslo na začátku, uprostřed nebo na konci (např. __, 3, 4 / 2, __, 4 / 5, 6, __).

Žák porovnává čísla s využitím názorných pomůcek (např. kostky, předměty, obrázky). Při porovnávání používá pojmy více, méně, stejně.

Žák určuje počet prvků pomocí prstů, zásuvného počítadla, kostek, kuliček, pastelky apod. Postupně se učí používat zástupné grafické modely, například puntíky, čárky, vybarvené tvary, k vyjádření množství a jejich propojení s číslicemi.

Učivo

- Obor přirozených čísel od 0 do 10
- Budování početních představ v oboru do 10
- Porovnávání čísel a množství
- Přiřazování čísel k prvkům a naopak

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGA-000-106-001

Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.

ZGM-ZGC-000-106-001

Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.*Klíčové kompetence*

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.

KUA-KKF-000-106-001

Osvojovat si stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

JJA-CAP-002-106-004

Opisovat číslice.

MAA-MAT-002-106-002

Číst, psát a prakticky využívat řadové číslovky do 10.

MAA-MAT-002-106-003

Rozkládat množství s názorem na dvě skupiny v oboru do 10.

MAA-MAT-002-106-004

Používat počítadlo, kalkulačtor nebo jiné názorné početní pomůcky.

MAA-MAT-002-106-006

Používat matematické symboly +, −, = při numeraci v oboru do 10.

MAA-MAT-003-106-003

Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi v oboru do 10 Kč.

MAA-MAT-003-106-005

Doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 10.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

JJA-CAP-001-110-001

Číst všechna písmena abecedy.

JJA-CAP-002-110-004

Psát číslice podle nápovědy či předlohy.

MAA-MAT-002-110-001

Psát a používat čísla v oboru do 100, porovnávat čísla a množství.

MAA-MAT-002-110-002

Numerovat po desítkách do 100 a po stovkách do 1000.

MAA-MAT-003-110-004

Doplňovat údaje v jednoduché tabulce.

MAA-MAT-002-106-002

Číst, psát a prakticky využívat řadové číslovky do 10.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení navazuje na dovednosti získané při osvojování řazení předmětů a používání čísel v oboru do 10. Žák se učí porozumět významu řadových číslovek a vhodně je používat. Při jejich osvojování využívá především názorné a reálné situace, ve kterých může řadové číslovky uplatnit. Důraz je kladen na využitelnost v běžném životě – jak ve formě porozumění, tak pro vlastní aktivní využití.

Příklady aktivit:

Žák přiřazuje nebo zapisuje řadovou číslovku ke konkrétnímu předmětu v řadě (např. první autíčko, třetí pastelka, pátý domeček). Pracuje s obrázky, figurkami nebo reálnými předměty seřazenými za sebou.

Žák doplňuje zápis řadových číslovek modelováním tečky za číslicí (např. 1., 2., 3.) – tečku může vytvářet z plastelíny, kamínku, knoflíku apod., a umísťuje ji na správné místo se slovním doprovodem („To je první – jednička s tečkou“).

Žák seřazuje prvky za sebou (např. figurky, kostky, zvířátka), počítá je a určuje jejich pořadí pomocí řadových číslovek. Učitel pokládá otázky typu: „Který je třetí?“ / „Kdo je první ve frontě?“ / „Které autíčko je sedmé?“.

Žák si osvojuje číslovky prostřednictvím situací ze života:

- řazení dětí ve frontě („Kdo je druhý ve frontě na svačinu?“)
- umístění ve sportovním závodě („Kdo doběhl první, kdo byl třetí?“)
- pořadí vagonů ve vláčku („Kolikátý je červený vagon?“)

Žák zapisuje a čte vhodně vybrané aktuální datum pomocí řadových číslovek (např. „Dnes je osmého května.“, zapisuje 8. 5.). Může si vytvořit část vlastního kalendáře, kde vyhledává konkrétní dny a zapisuje číslo s tečkou.

Učivo

- Řadové číslovky v oboru do 10

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Základní gramotnosti

ZGM-ZGC-000-106-001

Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.

Klíčové kompetence

KUA-KKF-000-106-001

Osvojovat si stereotypy učení.

Vzdělávací oblasti

JJA-CAP-002-106-004

Opisovat číslice.

MAA-MAT-002-106-001

Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 10.

MAA-MAT-002-106-005

Zapsat a řešit jednoduché příklady a praktické úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 10.

MAA-MAT-003-106-005

Doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 10.

Následující očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

JJA-CAP-002-110-004

Psát číslice podle nápovědy či předlohy.

MAA-MAT-002-110-001

Psát a používat čísla v oboru do 100, porovnávat čísla a množství.

MAA-MAT-002-110-003

Orientovat se na číselné ose.

MAA-MAT-003-110-004

Doplňovat údaje v jednoduché tabulce.

MAA-MAT-002-106-003

Rozkládat množství s názorem na dvě skupiny v oboru do 10.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení prohlubuje u žáka porozumění při práci s čísly v oboru do 10. Žák prostřednictvím praktické manipulace s konkrétními předměty rozděluje celek na dvě části, porovnává velikost jednotlivých částí a zapisuje je pomocí čísel. Pro snadnější pochopení těchto činností využívá učitel názorné situace a manipulační pomůcky.

Příklady aktivit:

Žák manipuluje se skupinou 6–10 předmětů (např. kostky, kuličky, víčka), které nejprve tvoří jeden celek. Poté je rozděluje do dvou částí na jasně rozdělené ploše (např. krabice s přepážkou, barevně oddělené desky, dvě lavice nebo koberečky).

Žák umísťuje předměty do dvou vizuálně oddělených oblastí a vyslovuje počet v každé části (např. „Tady jsou čtyři, tady jsou dva.“). Používá pomůcky jako barevná pole, boxy nebo plochy s páskou.

Žák po rozdělení přiřazuje ke každé části kartičku s číslem nebo dané číslo sám zapíše. Může také vyslovit celou situaci: „Rozdělil jsem šest kuliček – čtyři jsou vlevo, dvě vpravo.“

Žák zkouší více variant rozdělení stejného počtu předmětů (např. „ $5 = 2 + 3$, $1 + 4$, $0 + 5$ “).

Učivo

- Rozklad množství s názorem v oboru do 10

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGM-ZGC-000-106-001

Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.*Klíčové kompetence*

KUA-KKF-000-106-001

Osvojovat si stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

MAA-MAT-001-106-003

Tvořit skupiny o daném počtu prvků a porovnávat jejich množství.

MAA-MAT-002-106-001

Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 10.

MAA-MAT-002-106-005

Zapsat a řešit jednoduché příklady a praktické úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 10.

MAA-MAT-003-106-003

Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi v oboru do 10 Kč.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

MAA-MAT-002-110-001

Psát a používat čísla v oboru do 100, porovnávat čísla a množství.

MAA-MAT-002-110-004

Řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy.

MAA-MAT-002-106-004

Používat počítadlo, kalkulaátor nebo jiné názorné početní pomůcky.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka k používání počítadla, kalkulačky a dalších názorných početních pomůcek. Prohlubuje u něj schopnost samostatně zvládat početní operace za pomoci dostupných pomůcek. Znalost práce s počítadlem a kalkulačkou umožňuje žákovi ověřit správnost řešení matematických úloh a zároveň podněcuje jeho zájem o aplikaci matematiky v běžném životě.

Příklady aktivit:

Žák pracuje s kuličkovým nebo zásuvným počítadlem (případně s digitálním počítadlem na tabletu či mobilním telefonu) a podle grafického znázornění příkladu provádí početní operace. Počítadlo používá k vizualizaci a zároveň čte a zapisuje výsledky.

Žák si spočítá příklad pomocí jiné metody (například počítáním na prstech, manipulací s kostkami, zásuvným počítadlem nebo z paměti). Následně ověří správnost svého výsledku zadáním příkladu do kalkulačky.

Učivo

- Počítání s počítadlem
- Počítání s kalkulaátorem

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.*Vzdělávací oblasti*

INA-INF-001-106-001

Obsluhovat vybraná digitální zařízení na úrovni zapnutí, vypnutí a jednoduchého pohybu v uživatelském prostředí.

INA-INF-001-106-002

Pracovat s vybranými a přiměřenými programy a aplikacemi podle pokynů.

INA-INF-001-106-004

Psát známá písmena, číslice a znaky na klávesnici.

MAA-MAT-002-106-001

Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 10.

MAA-MAT-002-106-005

Zapsat a řešit jednoduché příklady a praktické úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 10.

MAA-MAT-002-106-006

Používat matematické symboly +, −, = při numeraci v oboru do 10.

MAA-MAT-002-106-007

Využívat matematické dovednosti v praxi.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-CSP-006-110-002

Obsluhovat spotřebiče a používat pomůcky v domácnosti.

INA-INF-001-110-001

Poznat a přiřadit účel k vybraným digitálním zařízením.

INA-INF-001-110-002

Pracovat s vybranými jednoduchými programy a aplikacemi.

MAA-MAT-002-110-004

Řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy.

MAA-MAT-002-106-005

Zapsat a řešit jednoduché příklady a praktické úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 10.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vychází z dovednosti žáka zapisovat čísla v oboru do 10 a dále ji rozvíjí zapisováním jednoduchých příkladů spolu s jejich řešením. Učitel vybírá praktické úlohy na sčítání a odčítání v tomto číselném oboru a podporuje práci s názorem. Tím navazuje na žákovy dosavadní znalosti o číslech a množstvích.

Příklady aktivit:

Žák skládá jednoduché příklady z připravených kartiček, které obsahují čísla v oboru do 10 a matematické znaky (+, −, =). Například sestaví příklad: $3 + 2 = 5$.

Žák obdrží část příkladu složeného z kartiček (např. $4 + \underline{\quad} = 7$) a doplní chybějící číslo nebo znak buď výběrem z nabídky, nebo samostatným zápisem.

Žák přiřazuje zapsaný příklad k odpovídajícímu obrázku či reálné situaci (např. $2 + 1 = 3$ odpovídá obrázku se dvěma jablky a jedním přidaným).

Žák si přečte zapsaný příklad (např. $6 - 2 = \underline{\quad}$) a znázorní ho pomocí konkrétních předmětů (např. pastelek, kostek). Odpočítává nebo přidává daný počet a určuje výsledek manipulací.

Učivo

- Diktát čísel a jednoduchých příkladů
- Jednoduché slovní úlohy z praktického života

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGM-ZGC-000-106-001

Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.*Klíčové kompetence*

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.

KUA-KKF-000-106-001

Osvojovat si stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

MAA-MAT-002-106-002

Číst, psát a prakticky využívat řadové číslovky do 10.

MAA-MAT-002-106-003

Rozkládat množství s názorem na dvě skupiny v oboru do 10.

MAA-MAT-002-106-004

Používat počítadlo, kalkulaátor nebo jiné názorné početní pomůcky.

MAA-MAT-002-106-006

Používat matematické symboly +, −, = při numeraci v oboru do 10.

Následující očekávané výsledky učení*Základní škola speciální*

MAA-MAT-002-110-001

Psát a používat čísla v oboru do 100, porovnávat čísla a množství.

MAA-MAT-002-110-004

Řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy.

MAA-MAT-002-106-006

Používat matematické symboly $+$, $-$, $=$ při numeraci v oboru do 10.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede k používání matematických symbolů $+$, $-$, $=$ při numeraci v oboru do 10. Rozvíjí u žáka porozumění významu jednotlivých symbolů a dovednost zapisovat jednoduché matematické operace.

Příklady aktivit:

Žák používá kartičky se znaky $+$, $-$, $=$ a zároveň pojmy „sčítám / dohromady“, „odčítám / pryč“, „rovná se / je“. Spojuje správné znaky s odpovídajícími pojmy a tvoří jednoduché věty či příklady.

Žák při výpočtech na kalkulačce aktivně využívá znaky $+$, $-$ a $=$, zadává příklady a kontroluje výsledky.

Žák doplňuje znaky $+$, $-$ nebo $=$ do připravených příkladů na určené místo, čímž dokončuje zápis matematických operací.

Žák na konkrétních předmětech podle předvedeného modelu rozlišuje, kdy použít znak $+$ (přidávání) a kdy $-$ (ubírání). Například přidává nebo ubírá kostky a správně přiřazuje odpovídající matematický symbol.

Učivo

Matematické symboly:

$>$ (větší než)

(menší než)

$+$ (sčítání)

$-$ (odčítání)

$=$ (rovná se)

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGM-ZGC-000-106-001

Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.*Klíčové kompetence*

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.

KUA-KKF-000-106-001

Osvojovat si stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

MAA-MAT-001-106-001

Orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, větší – menší.

MAA-MAT-001-106-004

Řadit předměty zleva doprava podle jednoduchých kritérií.

MAA-MAT-002-106-001

Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 10.

MAA-MAT-002-106-004

Používat počítadlo, kalkulátor nebo jiné názorné početní pomůcky.

MAA-MAT-002-106-005

Zapsat a řešit jednoduché příklady a praktické úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 10.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

MAA-MAT-002-110-002

Numerovat po desítkách do 100 a po stovkách do 1000.

MAA-MAT-002-110-004

Řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy.

MAA-MAT-002-106-007

Využívat matematické dovednosti v praxi.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení prohlubuje základní matematické dovednosti nezbytné pro žákovu další studium i osobní a profesní život. Napomáhá rozvoji matematické gramotnosti a obecné orientace v okolním světě. Učitel vybírá takové situace, při nichž se žák přirozeným způsobem učí postupovat po jednotlivých krocích a strukturovat své činnosti.

Příklady aktivit:

Žák při běžných denních situacích používá své znalosti matematiky, například při časových úsecích nebo rozdělování předmětů.

Žák pomáhá uspořádat předměty ve třídě podle předem stanovených pravidel, například třídí hračky či pomůcky podle velikosti, barvy nebo počtu kusů.

Žák pravidelně zapisuje aktuální datum na tabuli, čímž si procvičuje orientaci v číselné řadě i v kalendáři.

Žák každý den zjišťuje počet přítomných žáků ve třídě a zapisuje tento počet na určené místo, což podporuje pravidelné používání čísel a jejich zápisu.

Učivo

- Praktické využití matematických dovedností při hře

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGM-ZGC-000-106-001

Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.*Klíčové kompetence*

KUA-KKF-000-106-001

Osvojovat si stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

MAA-MAT-002-106-004

Používat počítadlo, kalkulátor nebo jiné názorné početní pomůcky.

MAA-MAT-003-106-001

Rozlišovat pojmy rok, měsíc, den.

MAA-MAT-003-106-002

Určit čas s přesností na celé hodiny v oboru do 12 hodin v analogovém a digitálním formátu.

MAA-MAT-003-106-003

Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi v oboru do 10 Kč.

MAA-MAT-003-106-004

Používat základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CAS-CAS-002-110-005

Rozlišit v modelových situacích finanční možnosti svého rozpočtu.

MAA-MAT-003-110-001

Orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny v analogovém a digitálním formátu.

MAA-MAT-003-110-002

Zvládat početní úkony s penězi, porovnávat hodnotu, používat pojmy více, méně, stejně.

MAA-MAT-003-110-003

Používat běžně využívané jednotky délky, hmotnosti, času, objemu.

MAA-MAT-003-110-004

Doplňovat údaje v jednoduché tabulce.

MAA-MAT-004-110-003

Měřit a porovnat vzdálenosti mezi předměty a délky předmětů.**Díl I – 10. ročník (110)**

MAA-MAT-002-110-001

Psát a používat čísla v oboru do 100, porovnávat čísla a množství.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení rozvíjí u žáka dovednost psát a používat čísla v oboru do 100, porovnávat čísla a počty prvků. Navazuje na získané znalosti v oboru do 10 a prohlubuje je.

Příklady aktivit:

Žák čte a píše čísla ve vzestupné i sestupné řadě v oboru do 100, doplňuje chybějící čísla v řadě pomocí kartiček.

Žák vykresluje množství do jednoduché mřížky podle zadaného čísla.

Žák určuje počet kuliček nebo válečků na počítadle a zapisuje jejich počet.

Žák tvoří svazky špejlí po deseti, sčítá jednotlivé svazky a porovnává výsledné množství.

Žák porovnává čísla a množství prvků v oboru do 100, používá pojmy více, méně a stejně.

Učivo

- Obor přirozených čísel do 100
- Porovnávání čísel a množství v oboru do 100

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

JJA-CAP-002-106-004

Opisovat číslíce.

MAA-MAT-001-106-003

Tvořit skupiny o daném počtu prvků a porovnávat jejich množství.

MAA-MAT-002-106-001

Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 10.

MAA-MAT-002-106-002

Číst, psát a prakticky využívat řadové číslovky do 10.

MAA-MAT-002-106-003

Rozkládat množství s názorem na dvě skupiny v oboru do 10.

MAA-MAT-002-106-005

Zapsat a řešit jednoduché příklady a praktické úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 10.**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGA-000-110-001

Číst a opisovat jednoduché texty.*Klíčové kompetence*

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

JJA-CAP-002-110-004

Psát číslíce podle nápovědy či předlohy.

MAA-MAT-002-110-002

Numerovat po desítkách do 100 a po stovkách do 1000.

MAA-MAT-002-110-003

Orientovat se na číselné ose.

MAA-MAT-002-110-004

Řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy.

MAA-MAT-003-110-004

Doplňovat údaje v jednoduché tabulce.

MAA-MAT-002-110-002

Numerovat po desítkách do 100 a po stovkách do 1000.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na osvojení základní numerace po desítkách a stovkách a rozvoj numerické gramotnosti. Učitel volí takové postupy a aktivity, které pomáhají pochopit numeraci a zároveň upevňují porozumění velikosti čísel v souvislosti se zastoupením množství vybraných předmětů.

Příklady aktivit:

Žák pracuje s reálnými mincemi 10 Kč a bankovkami 100 Kč, které řadí za sebou nebo skládá na hromádku. Současně verbálně počítá a pojmenovává hodnoty (např. 10, 20, 30 nebo 100, 200, 300).

Žák pomocí svinovacího metru ukazuje jednotlivé desítky (např. 10 cm, 20 cm, 30 cm) a nahlas je pojmenovává, čímž upevňuje porozumění numeraci po desítkách.

Žák pracuje s počítadlem (sčítadlem) do 100, kde počítá desítky s fyzickou oporou v podobě jednotlivých řad nebo sloupců (např. posouvá korálky po řadě po desítkách) a zároveň numericky pojmenovává každou desítku.

Učivo

- Numerace po 10 do 100
- Numerace po 100 do 1000

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

MAA-MAT-001-106-004

Řadit předměty zleva doprava podle jednoduchých kritérií.

MAA-MAT-002-106-001

Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 10.

MAA-MAT-002-106-006

Používat matematické symboly +, −, = při numeraci v oboru do 10.

MAA-MAT-003-106-005

Doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 10.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

MAA-MAT-002-110-001

Psát a používat čísla v oboru do 100, porovnávat čísla a množství.

MAA-MAT-002-110-003

Orientovat se na číselné ose.

MAA-MAT-002-110-004

Řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy.

MAA-MAT-002-110-003

Orientovat se na číselné ose.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka ke schopnosti orientovat se na číselné ose. Zaměřuje se na hlubší porozumění číslům, jejich vlastnostem a posloupnostem mezi nimi, včetně základních operací jako sčítání a odčítání. Cílem je rozvinout numerickou gramotnost, která tvoří základ pro další matematické dovednosti a řešení každodenních situací.

Příklady aktivit:

Žák se pohybuje po velké číselné ose vytvořené na zemi pomocí malířské pásky a velkých čísel napsaných na listech. Pokládá při tom na osu předměty nebo čísla a podle zadaného počtu kroků postupuje vpřed nebo vzad, aby zjistil výsledné číslo.

Žák modeluje číselnou osu pomocí různých materiálů, například lepicí pásky, špejlí nebo provázku, a tím si vytváří vlastní číselnou osu k lepšímu pochopení číselné posloupnosti.

Žák hází kostkou a při pohybu po číselné ose, určí počet kroků a vykročí o daný počet políček na ose. Následně slovně vyjádří, na jakém čísle se zastavil a jaký byl výchozí bod.

Žák procvičuje sčítání a odčítání tím, že na číselné ose vykonává kroky vpřed (sčítání) nebo vzad (odčítání) podle instrukcí učitele nebo vyhodnocuje výsledky svých pohybů.

Učivo

- Číselná řada po 10 v oboru do 100
- Orientace na číselné ose v oboru do 100

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

MAA-MAT-001-106-002

Orientovat se na ploše a v prostoru s využitím pojmů na začátku – na konci, nahoře – dole, pod – nad, před – za, nahoře – dole, vpředu – vzadu, vlevo – uprostřed – vpravo.

MAA-MAT-001-106-003

Tvořit skupiny o daném počtu prvků a porovnávat jejich množství.

MAA-MAT-001-106-004

Řadit předměty zleva doprava podle jednoduchých kritérií.

MAA-MAT-002-106-002

Číst, psát a prakticky využívat řadové číslovky do 10.

Související očekávané výsledky učení*Základní gramotnosti*

ZGM-ZGC-000-110-001

Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.

Klíčové kompetence

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.

Vzdělávací oblasti

MAA-MAT-002-110-001

Psát a používat čísla v oboru do 100, porovnávat čísla a množství.

MAA-MAT-002-110-002

Numerovat po desítkách do 100 a po stovkách do 1000.

MAA-MAT-002-110-004

Řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy.

MAA-MAT-002-110-004

Řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka k řešení praktických početních příkladů a jednoduchých slovních úloh. Žák využívá a aplikuje matematické znalosti v rámci běžných aktivit.

Příklady aktivit:

Žák při řešení slovní úlohy pracuje s konkrétními předměty, například kostkami, jablky, pastelkami nebo magnety na tabuli. Podle zadání tyto předměty přidává, odebírá nebo rozděluje, aby lépe pochopil problém.

Žák může modelovat zadané úlohy reálnými věcmi z běžného života, například kolik jablek zůstane, když se některá odeberou, nebo jak rozdělit pastelky mezi děti.

Žák aktivně manipuluje s předměty, aby vizualizoval řešení slovních úloh, čímž si upevňuje porozumění početním operacím sčítání, odčítání nebo dělení.

Učivo

- Praktické slovní úlohy
- Práce s kalkulátorem

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

MAA-MAT-002-106-003

Rozkládat množství s názorem na dvě skupiny v oboru do 10.

MAA-MAT-002-106-004

Používat počítadlo, kalkulátor nebo jiné názorné početní pomůcky.

MAA-MAT-002-106-005

Zapsat a řešit jednoduché příklady a praktické úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 10.

MAA-MAT-002-106-006

Používat matematické symboly $+$, $-$, $=$ při numeraci v oboru do 10.**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGM-ZGC-000-110-001

Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.*Klíčové kompetence*

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

MAA-MAT-002-110-001

Psát a používat čísla v oboru do 100, porovnávat čísla a množství.

MAA-MAT-002-110-002

Numerovat po desítkách do 100 a po stovkách do 1000.

MAA-MAT-002-110-003

Orientovat se na číselné ose.

MAA-MAT-003-110-002

Zvládat početní úkony s penězi, porovnávat hodnotu, používat pojmy více, méně, stejně.**003****Závislosti, vztahy a práce s daty***Charakteristika tematického okruhu*

Tematický okruh Závislosti, vztahy a práce s daty směřuje k osvojení základních znalostí o jednotkách času, délky a hmotnosti a k pochopení možností jejich využití v praktickém životě. Součástí tematického okruhu je rovněž získávání poznatků o penězích a jejich hodnotě. Žák si osvojuje základy měření, seznamuje se s časovými jednotkami a jejich souvislostmi. Učí se používat jednoduché tabulky, rozpoznávat mince a bankovky a zvládat jednoduché početní operace s penězi.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:**Díl I – 6. ročník (106)**

MAA-MAT-003-106-001

Rozlišovat pojmy rok, měsíc, den.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení významně přispívá ke správnému používání základních časových jednotek, s nimiž se žák setkává v každodenním životě. Díky tomu se rozvíjí jeho schopnost tyto pojmy rozlišovat, lépe se orientovat v čase a využívat tyto dovednosti při školní výuce i v osobním životě.

Příklady aktivit:

Žák každý den vyplňuje kalendářní tabuli ve třídě – přiřazuje kartičky se dnem v týdnu, datem, měsícem, ročním obdobím a rokem. Pomáhá tak udržovat aktuální záznamy a procvičuje si časové pojmy.

Žák vyhledává a aktualizuje informace ve zřízeném časovém koutku ve třídě (např. otáčí magnetické kartičky se jmény dnů nebo měsíců).

Žák při ranním komunitním kruhu odpovídá na otázky typu: „Jaký je dnes den?“, „Jaký je měsíc?“, „Jaké je roční období?“ a zároveň může ukazovat odpovědi na nástěnce nebo kalendáři.

Žák se aktivně podílí na tvorbě sezonního kalendáře (např. výtvarně ztvárňuje období – jaro, léto, podzim, zima – a doplňuje typické znaky počasí, oblečení či činností).

Učivo

- Orientace v prostoru a v čase

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGM-ZGC-000-106-001

Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.*Klíčové kompetence*

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.*Vzdělávací oblasti*

CSA-CJS-003-106-001

Orientovat se v čase a pojmenovat rozvržení svých denních činností.

CSA-CJS-003-106-002

Rozpoznat dny v týdnu, případně měsíce, a rozlišovat roční období.

CSA-CJS-003-106-003

Rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.

MAA-MAT-002-106-007

Využívat matematické dovednosti v praxi.

MAA-MAT-003-106-002

Určit čas s přesností na celé hodiny v oboru do 12 hodin v analogovém a digitálním formátu.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CAP-CAP-001-110-005

Pozorovat a rozpoznat střídání dne a noci, ročních období.

CPA-CSP-005-110-002

Provádět pozorování přírody a rozlišit roční období podle typických znaků.

MAA-MAT-003-110-001

Orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny v analogovém a digitálním formátu.

MAA-MAT-003-106-002

Určit čas s přesností na celé hodiny v oboru do 12 hodin v analogovém a digitálním formátu.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení navazuje na znalost časového pojmu den a dále ho rozvíjí dělením na hodinové intervaly. Žák si prohlubuje schopnost orientovat se v čase pomocí denního rozvrhu, který vychází z pravidelných aktivit označitelných konkrétním časem – například ranní vstávání, začátek vyučování, svačina, oběd, odchod ze školy, odpolední aktivity či příprava ke spánku.

Příklady aktivit:

Žák pracuje s časovými pojmy pomocí fotografií nebo obrázků, které znázorňují běžné denní činnosti: ráno – snídání, dopoledne – výuka ve škole, poledne – oběd, odpoledne – školní družina nebo hra doma, večer – hygiena, noc – spaní. Obrázky přiřazuje k jednotlivým částem dne a vytváří z nich časovou osu dne.

Žák se v pravidelných časových intervalech učí číst celé hodiny na ručičkových i digitálních hodinách, které jsou ve třídě k dispozici. Čas se určuje vždy při určité aktivitě – např. začátek vyučování, svačina, oběd nebo konec výuky. Aktivita je doprovázena ukázkou konkrétního času, žák může čas zapisovat, znázorňovat na hodinách nebo doplňovat do připraveného denního plánu.

Učivo

Orientace v čase s přesností na celé hodiny v oboru do 12 hodin:

- v analogovém formátu
- v digitálním formátu

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGM-ZGC-000-106-001

Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.*Klíčové kompetence*

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.

KSA-KOS-000-106-001

Uvědomovat si své základní životní potřeby.

KUA-KKF-000-106-001

Osvojovat si stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

CSA-CJS-003-106-001

Orientovat se v čase a pojmenovat rozvržení svých denních činností.

CSA-CJS-003-106-003

Rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.

INA-INF-001-106-001

Obsluhovat vybraná digitální zařízení na úrovni zapnutí, vypnutí a jednoduchého pohybu v uživatelském prostředí.

MAA-MAT-002-106-007

Využívat matematické dovednosti v praxi.

MAA-MAT-003-106-001

Rozlišovat pojmy rok, měsíc, den.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CZA-VZB-002-110-001

Popsat svůj denní režim a používat v praktických modelových situacích zásady zdravého životního stylu.

MAA-MAT-003-110-001

Orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny v analogovém a digitálním formátu.

MAA-MAT-003-110-003

Používat běžně využívané jednotky délky, hmotnosti, času, objemu.

MAA-MAT-003-106-003

Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi v oboru do 10 Kč.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka k poznávání českých mincí a rozlišování jejich hodnot v oboru do 10 Kč. Žák se učí znát hodnotu jednotlivých mincí a orientační ceny zboží při nakupování v modelových situacích nebo při nákupu základních potravin, které následně využije při přípravě jednoduchého pokrmu.

Příklady aktivit:

Žák pracuje s věrnými modely mincí, které co nejvíce odpovídají skutečným penězům.

Žák si mince rovná a třídí podle hodnoty, zkouší určit celkovou hodnotu peněz ze dvou nebo tří mincí.

Žák může využít pro výpočet celkové hodnoty kalkulátor.

Žák si mince může ukládat do kasičky a šetřit je do určité částky. Aktivita může být propojena s kapesným, které žák doma dostává.

Učivo

- Peníze (mince) v oboru do 10
- Seznámení s mincemi v oboru do 10 (1 Kč, 2 Kč, 5 Kč, 10 Kč)

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGM-ZGC-000-106-001

Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.*Klíčové kompetence*

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.*Vzdělávací oblasti*

MAA-MAT-001-106-003

Tvořit skupiny o daném počtu prvků a porovnávat jejich množství.

MAA-MAT-002-106-001

Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 10.

MAA-MAT-002-106-003

Rozkládat množství s názorem na dvě skupiny v oboru do 10.

MAA-MAT-002-106-007

Využívat matematické dovednosti v praxi.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CAS-CAS-002-110-005

Rozlišit v modelových situacích finanční možnosti svého rozpočtu.

CAS-CAS-002-110-006

Umět požádat o pomoc při reklamaci nevhodně zakoupeného zboží nebo služby.

MAA-MAT-003-110-002

Zvládat početní úkony s penězi, porovnávat hodnotu, používat pojmy více, méně, stejně.

MAA-MAT-003-106-004

Používat základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka k osvojování znalostí a praktickému využívání základních jednotek délky a hmotnosti v rámci běžných aktivit. Potřebné dovednosti si žák osvojuje například při měření vlastní výšky a hmotnosti.

Příklady aktivit:

Žák měří délku různých předmětů, například provázku nebo špejle, pomocí pravítka nebo metru.

Žák váží potraviny při přípravě jednoduchých pokrmů.

Žák se seznamuje s různými pomůckami pro měření délky a hmotnosti (pravítko, metr, kuchyňská váha, osobní váha) a učí se je správně používat.

Žák zapisuje základní jednotky délky (cm, m) a hmotnosti (g, kg) a porovnává naměřené hodnoty.

Učivo

Jednotky:

- hmotnosti (vážení)
- délky (měření)
- času (práce s hodinami)

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGM-ZGC-000-106-001

Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.*Klíčové kompetence*

KUA-KKF-000-106-001

Osvojovat si stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

MAA-MAT-001-106-001

Orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, větší – menší.

MAA-MAT-001-106-002

Orientovat se na ploše a v prostoru s využitím pojmů na začátku – na konci, nahoře – dole, pod – nad, před – za, nahoře – dole, vpředu – vzadu, vlevo – uprostřed – vpravo.

MAA-MAT-002-106-007

Využívat matematické dovednosti v praxi.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

MAA-MAT-003-110-003

Používat běžně využívané jednotky délky, hmotnosti, času, objemu.

MAA-MAT-004-110-003

Měřit a porovnat vzdálenosti mezi předměty a délky předmětů.

MAA-MAT-003-106-005

Doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 10.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka k orientaci v jednoduché tabulce. Žák se učí zapisovat čísla do tabulky podle zadání a prohlubuje si znalost vzestupné i sestupné číselné řady.

Příklady aktivit:

Žák doplňuje chybějící čísla fixem nebo magnetickými číslicemi na tabuli na připravenou tabulku s číselnou řadou (např. 1, 2, __, 4, __, 6...).

Žák obdrží pracovní list s tabulkami, v nichž jsou v části číselné řady náhodně vynechaná čísla (např. řada: 21, __, 23, __, 25...). Doplňuje chybějící čísla podle logiky řady.

Žák pracuje na tabletu nebo PC s interaktivní aplikací (např. Matific, Škola hrou), kde má doplnit správná čísla do číselné tabulky. Program nabízí zpětnou vazbu.

Učivo

- Jednoduché tabulky v oboru do 10

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGM-ZGC-000-106-001

Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.*Klíčové kompetence*

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.

KUA-KKF-000-106-001

Osvojovat si stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

MAA-MAT-002-106-001

Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 10.

MAA-MAT-002-106-002

Číst, psát a prakticky využívat řadové číslovky do 10.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

INA-INF-002-110-003

Podílet se na využití tabulky k záznamu nečíselných dat.

INA-INF-003-110-001

Využívat grafické znázornění k popisu běžné situace.

MAA-MAT-002-110-002

Numerovat po desítkách do 100 a po stovkách do 1000.

MAA-MAT-003-110-004

Doplňovat údaje v jednoduché tabulce.**Díl I – 10. ročník (110)**

MAA-MAT-003-110-001

Orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny v analogovém a digitálním formátu.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení upevňuje schopnost žáka orientovat se v čase během dne a určit čas s přesností na půlhodiny v analogovém i digitálním formátu. Žák si osvojuje schopnost určování času pomocí nástěnných nebo náramkových hodin a používá minutku nebo vhodnou mobilní aplikaci k odpočtu času. Učitel volí vhodné motivační aktivity, aby žák vnímal propojení času se svými denními aktivitami a současně se učil, jak čas efektivně využívat pro práci, odpočinek, sportovní aktivity, relaxaci, spánek či práci s počítačem.

Příklady aktivit:

Žák přiřazuje fotografie k časovým pojmům, například ráno – snídaně, dopoledne – výuka ve škole, poledne – oběd, odpoledne – školní družina nebo hra doma, večer – hygiena, noc – spaní.

Žák ve třídě pracuje s nástěnnými nebo náramkovými hodinami (analogovými i digitálními) a v pravidelných časových úsecích zkouší určit a přečíst celé a půlhodinové časy.

Žák říká, co v daný čas obvykle dělá, aby bylo propojení času s aktivitami co nejsrozumitelnější.

Učivo

- Orientace v čase s přesností na půlhodiny

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CSA-CJS-003-106-001

Orientovat se v čase a pojmenovat rozvržení svých denních činností.

CSA-CJS-003-106-002

Rozpoznat dny v týdnu, případně měsíce, a rozlišovat roční období.

CSA-CJS-003-106-003

Rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.

INA-INF-001-106-001

Obsluhovat vybraná digitální zařízení na úrovni zapnutí, vypnutí a jednoduchého pohybu v uživatelském prostředí.

MAA-MAT-002-106-007

Využívat matematické dovednosti v praxi.

MAA-MAT-003-106-001

Rozlišovat pojmy rok, měsíc, den.

MAA-MAT-003-106-002

Určit čas s přesností na celé hodiny v oboru do 12 hodin v analogovém a digitálním formátu.**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGM-ZGC-000-110-001

Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.*Klíčové kompetence*

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

CZA-VZB-002-110-001

Popsat svůj denní režim a používat v praktických modelových situacích zásady zdravého životního stylu.

INA-INF-001-110-001

Poznat a přiřadit účel k vybraným digitálním zařízením.

MAA-MAT-003-110-003

Používat běžně využívané jednotky délky, hmotnosti, času, objemu.

MAA-MAT-003-110-002

Zvládat početní úkony s penězi, porovnávat hodnotu, používat pojmy více, méně, stejně.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení rozvíjí schopnost provádět početní úkony s penězi a porovnávat jejich hodnotu s využitím pojmů více, méně a stejně. Žák si procvičuje sčítání hodnot mincí a bankovek do požadované ceny na příkladech a v modelových situacích při hře na obchod. Učí se rozpoznávat, co je dražší a co levnější. Rozlišuje hotovostní a bezhotovostní formu placení, je seznámen s principem bezhotovostního placení, kdy jsou peníze uloženy v bance, na účtu.

Příklady aktivit:

Žák modelově platí mincemi za jednu nebo dvě položky, přitom počítá jejich celkovou cenu.

Žák kontroluje, zda má u sebe dostatek mincí na zaplacení zboží.

Žák zkouší platit platební kartou na modelovém terminálu a sleduje průběh platby.

Žák porovnává cenu dvou položek a rozhoduje, kterou si může koupit vzhledem k dostupným penězům.

Učivo

Početní úkoly a manipulace s penězi:

- mince
- bankovky

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

MAA-MAT-001-106-001

Orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, větší – menší.

MAA-MAT-001-106-003

Tvořit skupiny o daném počtu prvků a porovnávat jejich množství.

MAA-MAT-002-106-007

Využívat matematické dovednosti v praxi.

MAA-MAT-003-106-003

Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi v oboru do 10 Kč.**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGM-ZGC-000-110-001

Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.*Klíčové kompetence*

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

CAS-CAS-002-110-005

Rozlišit v modelových situacích finanční možnosti svého rozpočtu.

CAS-CAS-002-110-006

Umět požádat o pomoc při reklamaci nevhodně zakoupeného zboží nebo služby.

MAA-MAT-002-110-004

Řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy.

MAA-MAT-003-110-003

Používat běžně využívané jednotky délky, hmotnosti, času, objemu.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení rozvíjí schopnost žáka měřit a prakticky využívat jednotky délky, hmotnosti, času a objemu.

Příklady aktivit:

Žák si s pomocí měřicí pásky nebo metru vyměří trasu dlouhou 50 metrů, kterou pak za určitý čas uběhne nebo ujde.

Žák měří délku svého skoku do dálky pomocí pásky nebo metru a zaznamenává naměřenou hodnotu.

Žák sleduje časové intervaly během různých aktivit, například měří půlhodinovou relaxaci ve Snoezelenu nebo hodinový pobyt venku pomocí stopky či hodinek.

Žák váží různé druhy potravin na kuchyňské váze.

Žák měří objem nápojů pomocí odměrky a připraví přesně 1 litr nápoje.

Učivo

Jednotky:

- délky
- hmotnosti
- času
- objemu

Praktické využití:

- měření délky
- vážení hmotnosti
- měření času
- měření objemu

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CSA-CJS-003-106-001

Orientovat se v čase a pojmenovat rozvržení svých denních činností.

MAA-MAT-001-106-001

Orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, větší – menší.

MAA-MAT-002-106-007

Využívat matematické dovednosti v praxi.

MAA-MAT-003-106-002

Určit čas s přesností na celé hodiny v oboru do 12 hodin v analogovém a digitálním formátu.

MAA-MAT-003-106-004

Používat základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram.**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGM-ZGC-000-110-001

Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.*Klíčové kompetence*

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

MAA-MAT-003-110-001

Orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny v analogovém a digitálním formátu.

MAA-MAT-004-110-002

Poznat základní geometrická tělesa – koule, krychle, válec.

MAA-MAT-004-110-003

Měřit a porovnat vzdálenosti mezi předměty a délky předmětů.

MAA-MAT-003-110-004

Doplňovat údaje v jednoduché tabulce.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede ke zdokonalení schopnosti žáka orientovat se v jednoduché tabulce. Žák se učí vytvářet jednoduchou tabulku, zapisovat do ní údaje a orientovat se v ní. Tím si osvojuje základní dovednosti pro přehledné uspořádání informací.

Příklady aktivit:

Žák formou tabulky zapisuje týdenní rozvrh aktivit.

Žák vytváří jídelníček na celý týden.

Žák sestavuje nákupní seznam s uvedením cen potravin.

Žák vyplňuje tabulku s iniciály spolužáků nebo členů rodiny.

Žák hodnotí své sportovní aktivity pomocí jednoduché tabulky.

Žák pracuje s jednoduchými matematickými tabulkami (například sčítání, odčítání).

Žák doplňuje údaje do kalendáře podle zadaných termínů.

Učivo

- Orientace v jednoduché tabulce
- Praktické úkoly

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

INA-INF-003-106-001

Reagovat na otázky na základě informací, které získá osobní zkušeností.

MAA-MAT-002-106-001

Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 10.

MAA-MAT-002-106-002

Číst, psát a prakticky využívat řadové číslovky do 10.

MAA-MAT-002-106-007

Využívat matematické dovednosti v praxi.

MAA-MAT-003-106-005

Doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 10.**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGM-ZGC-000-110-001

Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.*Klíčové kompetence*

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

INA-INF-002-110-003

Podílet se na využití tabulky k záznamu nečíselných dat.

INA-INF-003-110-001

Využívat grafické znázornění k popisu běžné situace.

MAA-MAT-002-110-001

Psát a používat čísla v oboru do 100, porovnávat čísla a množství.

004

Základy geometrie*Charakteristika tematického okruhu*

Tematický okruh Základy geometrie směřuje k osvojení základních geometrických znalostí a dovedností a k jejich využití v běžném životě, zejména při orientaci na ploše a v prostoru, měření a jednoduchých nákresech. Vede žáka k rozvoji jemné motoriky, koordinace oka a ruky, přesnosti a schopnosti plánovat postup práce. Tematický okruh učí žáka rozlišovat rovné a křivé čáry, poznávat základní geometrické útvary a tělesa, měřit délky předmětů a vzdálenosti mezi nimi za použití základních pomůcek k měření.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:**Díl I – 6. ročník (106)**

MAA-MAT-004-106-001

Kreslit rovné a křivé čáry.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka ke vnímání a rozlišování jednoduchých čar v rovině. Žák se je učí kreslit, a zdokonaluje tak své grafomotorické dovednosti. Učitel volí různé způsoby, pomůcky a plochy pro kreslení čar.

Příklady aktivit:

Žák vytváří různé tvary a vzory pomocí čar v písku nebo hlíně.

Žák skládá čáry z přírodních materiálů (kamínky, klacíky) a tvoří z nich jednoduché geometrické tvary.

Žák využívá velkou pracovní plochu (školní tabule, velký formát papíru) k tvorbě čar a tvarů různými výtvarnými technikami.

Žák během vycházky vyhledává a pojmenovává rovné a křivé čáry v okolí školy.

Žák kreslí svislé a vodorovné čáry podle šablony jako mezistupeň mezi pozorováním čar v okolí a jejich samostatným kreslením podle předlohy.

Učivo

- Křivé a rovné čáry
- Rýsování rovných čar pomocí pravítka
- Měření délky pravítkem v oboru do 10 cm

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.

KUA-KKF-000-106-001

Osvojovat si stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

MAA-MAT-004-106-002

Ukázat základní rovinné útvary – čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník.

UKA-VYV-002-106-001

Uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu.

UKA-VYV-002-106-002

Porovnat barvy, tvary, objekty a uplatnit je při vlastní tvorbě.

UKA-VYV-002-106-003

Vyjádřit své prožitky vlastní tvorbou prostřednictvím rozmanitých prostředků a technik.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

MAA-MAT-004-110-001

Znázornit základní rovinné útvary.

MAA-MAT-004-110-002

Poznat základní geometrická tělesa – kouli, krychli, válec.

UKA-VYV-002-110-003

Uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty na ploše i v prostoru podle vlastního tvůrčího záměru.

MAA-MAT-004-106-002

Ukázat základní rovinné útvary – čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka k rozeznávání a pojmenovávání základních rovinných geometrických útvarů, rozvíjí dovednost porovnávat tvary na základě podobnosti a odlišnosti u předmětů, které se vyskytují v okolí žáka. Významně přispívá k rozlišování a pojmenovávání vlastností předmětů, které se vztahují k rovinným útvarům.

Příklady aktivit:

Žák třídí a pojmenovává základní tvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník) pomocí obrázků, vystřižených tvarů, destiček nebo částí stavebnic.

Žák vyhledává ve svém okolí předměty, které mají tvar čtverce, obdélníku, kruhu nebo trojúhelníku a může se jich dotýkat.

Žák obkresluje základní geometrické tvary nebo jejich části podle šablony.

Žák skládá tvary z přírodních materiálů (např. kamínky, klacíky), které pokládá na zem. Aktivita podporuje motoriku, prostorovou orientaci, kreativitu a zapojuje hmatové i zrakové vnímání žáka.

Učivo

Základní geometrické tvary:

- čtverec
- obdélník
- kruh
- trojúhelník

Porovnávání velikostí základních geometrických tvarů

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KUA-KKF-000-106-001

Osvojovat si stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

MAA-MAT-004-106-001

Kreslit rovné a křivé čáry.

UKA-VYV-002-106-002

Porovnat barvy, tvary, objekty a uplatnit je při vlastní tvorbě.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

MAA-MAT-004-110-001

Znázornit základní rovinné útvary.

MAA-MAT-004-110-002

Poznat základní geometrická tělesa – kouli, krychli, válec.

UKA-VYV-002-110-003

Uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty na ploše i v prostoru podle vlastního tvůrčího záměru.

Díl I – 10. ročník (110)

MAA-MAT-004-110-001

Znázornit základní rovinné útvary.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení rozvíjí žákovu schopnost rozlišovat a znázorňovat základní rovinné útvary. K jejich znázornění žák využívá například špejle, klacíky, špachtle nebo gumičky. Následně se učí útvary obkreslovat a kreslit. Touto formou rozvíjí jemnou motoriku, přesnost a zdokonaluje svůj grafický projev.

Příklady aktivit:

Žák se učí přiložit pravítko ke kreslicí ploše, držet ho stabilně a vést podél něj čáru. Začíná s krátkými úsečkami a postupně kreslí delší čáry, které následně spojuje do různých rovinných útvarů (např. čtverec, obdélník).

Žák sestavuje trojúhelník ze tří špejlí, které spojí plastelínou. Aktivita podporuje vnímání tvaru, prostorovou orientaci a jemnou manipulaci.

Žák obkresluje plastové nebo kartonové šablony čtverce, kruhu, trojúhelníku. Může začít prstem (hmatově), následně pastelkou nebo fixem.

Učivo

Bod a rovinné útvary:

- přímka
- úsečka

Rýsování a označení přímky a úsečky

Rýsování trojúhelníku

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení**

Základní škola speciální

MAA-MAT-004-106-001

Kreslit rovné a křivé čáry.

MAA-MAT-004-106-002

Ukázat základní rovinné útvary – čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník.

UKA-VYV-002-106-001

Uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu.

UKA-VYV-002-106-002

Porovnat barvy, tvary, objekty a uplatnit je při vlastní tvorbě.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.

Vzdělávací oblasti

INA-INF-003-110-001

Využívat grafické znázornění k popisu běžné situace.

MAA-MAT-004-110-002

Poznat základní geometrická tělesa – koule, krychle, válec.

UKA-VYV-002-110-003

Uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty na ploše i v prostoru podle vlastního tvůrčího záměru.

MAA-MAT-004-110-002

Poznat základní geometrická tělesa – koule, krychle, válec.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka k rozpoznávání geometrických těles na základě jejich charakteristických znaků a vlastností. Žák rozvíjí svou zrakovou analýzu, vnímá vztahy a souvislosti mezi geometrickými tělesy, čímž přispívá ke zdokonalení svého prostorového vidění. Pracuje s modely těles a s předměty jim podobnými. Využívá přitom různé druhy dřevěných kostek a stavebnic.

Příklady aktivit:

Žák v učebně nebo herně hledá předměty odpovídající základním geometrickým tělesům (například koule, válec, kvádr, kužel). Může si je brát do ruky, dotýkat se jich a popisovat jejich charakteristické vlastnosti – např. zaoblenost, plochy, hrany či vrcholy. Žák porovnává různé předměty a snaží se je správně pojmenovat podle tvaru.

Žák pracuje s modely geometrických těles – dřevěnými nebo plastovými kostkami, válci, kužely a koulí. Pohmatem zkoumá jejich povrch, hrany a vrcholy a snaží se je podle těchto znaků roztřídit do skupin. Poté vytváří jednoduché stavby složené z těchto těles a popisuje, jaké tvary při tom použil.

Učivo

Základní geometrická tělesa:

- koule
- krychle
- válec

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení**

Základní škola speciální

MAA-MAT-004-106-001

Kreslit rovné a křivé čáry.

MAA-MAT-004-106-002

Ukázat základní rovinné útvary – čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník.

UKA-VYV-002-106-002

Porovnat barvy, tvary, objekty a uplatnit je při vlastní tvorbě.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.

Vzdělávací oblasti

CAP-CAP-001-110-001

Pozorovat a poznat, zda je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu.

CPA-CSP-004-110-001

Sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model.

MAA-MAT-003-110-003

Používat běžně využívané jednotky délky, hmotnosti, času, objemu.

MAA-MAT-004-110-001

Znázornit základní rovinné útvary.

UKA-VYV-002-110-003

Uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty na ploše i v prostoru podle vlastního tvůrčího záměru.

MAA-MAT-004-110-003

Měřit a porovnat vzdálenosti mezi předměty a délky předmětů.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka k měření a porovnávání vzdáleností mezi předměty. Žák využívá měřidla a standardní i nestandardní jednotky délky k odhadu, měření a porovnávání. Například prostřednictvím krokování a měření určuje velikosti předmětů a vzdálenosti mezi nimi.

Příklady aktivit:

Žák měří délku a vzdálenosti pomocí provázku, pravítka, metru nebo svinovacího pásma. Porovnává délky různých předmětů v učebně nebo venku.

Žák odhaduje vzdálenost pomocí krokování nebo opakovaného pokládání latě. Učí se odhadovat a ověřovat délku vlastním tělem nebo dostupnými pomůckami.

Žák měří vzdálenost mezi stromy, délku lavičky, šířku branky nebo vzdálenost mezi dvěma spolužáky. Aktivita probíhá venku a rozvíjí schopnost odhadovat a porovnávat délky ve známém prostředí.

Žák nejprve odhadne délku vybraného předmětu (např. stolu, dveří, knihy), poté ji změří a porovná svůj odhad se skutečností. Tímto způsobem si buduje cit pro rozměry a propojuje praktické zkušenosti s matematickým myšlením.

Učivo

- Měření délek předmětů
- Měření vzdálenosti mezi předměty

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

MAA-MAT-001-106-001

Orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, větší – menší.

MAA-MAT-001-106-002

Orientovat se na ploše a v prostoru s využitím pojmů na začátku – na konci, nahoře – dole, pod – nad, před – za, nahoře – dole, vpředu – vzadu, vlevo – uprostřed – vpravo.

MAA-MAT-002-106-007

Využívat matematické dovednosti v praxi.

MAA-MAT-003-106-004

Používat základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram.

Související očekávané výsledky učení*Klíčové kompetence*

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.

Vzdělávací oblasti

MAA-MAT-003-110-003

Používat běžně využívané jednotky délky, hmotnosti, času, objemu.

INA

Informatika

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Informatika poskytuje žákovi nástroje a dovednosti, které mu pomáhají orientovat se v okolním světě, komunikovat a rozvíjet i udržovat sociální kontakty. Vzhledem k rychlému vývoji technologií a digitální transformaci společnosti je klíčové, aby se žák učil zodpovědnému a bezpečnému chování v digitálním prostředí.

Vzdělávací oblast a její jediný vzdělávací obor Informatika se zaměřuje na praktické využití digitálních technologií a jejich propojení s rozvojem co nejvyšší možné míry samostatnosti žáka.

Na prvním stupni základní školy speciální se žák seznamuje se základními funkcemi digitálních technologií prostřednictvím her, experimentování a dalších činností. Osvojuje si uživatelské dovednosti a návyky, které zároveň přispívají k prevenci rizikového chování v digitálním prostředí.

Na druhém stupni základní školy speciální žák své dovednosti dále rozvíjí a využívá je při činnostech spojených se zpracováním údajů a informací z běžného života. Učí se využívat digitální technologie ke komunikaci i k aktivitám, které posilují jeho sociální dovednosti. Zároveň si osvojuje základní způsoby ochrany sebe samotného a svého soukromí v online prostředí.

Hodnocení žáka je zaměřené na sledování jeho individuálních učebních pokroků a na to, jak dokáže získané znalosti a dovednosti využívat v praktických situacích každodenního života.

Vzdělávací oblast Informatika tvoří jeden vzdělávací obor se shodným názvem: **Informatika**.

INF

Informatika

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor je zároveň integrovanou vzdělávací oblastí se shodnou charakteristikou. Vzdělávací obor je rozdělený na tři tematické okruhy: **Data a informace**, **Informační systémy** a **Digitální technologie**.

003

Data a informace

Charakteristika tematického okruhu

Žák se učí odpovídat na otázky na základě dříve získaných informací. Současně získává dovednost zaznamenávat jednoduchým způsobem data a následně s nimi pracovat.

Žák začíná vnímat dění kolem sebe, sleduje a pojmenovává důležitá data v dané situaci a učí se rozpoznávat informace, které pro něj mohou být užitečné. Později běžné situace popisuje pomocí jednoduchého grafického záznamu a využívá při tom data potřebná k jejich vizualizaci.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

INA-INF-003-106-001

Reagovat na otázky na základě informací, které získá osobní zkušeností.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka ke vhodnému používání slov nebo gest, pomocí kterých adekvátně reaguje na pokládané otázky. Žák si rozšiřuje slovní zásobu na základě zkušeností ze svého okolí a používá ji při rozhovoru, kdy odpovídá na konkrétní otevřené otázky. Učitel vybírá takové situace a související otázky, které jsou pro žáka srozumitelné a motivují ho k hledání vhodné odpovědi.

Příklady aktivit:

Žák vybírá na základě položené otevřené otázky, například „Co rád/jíš?“, z nabídky slov nebo obrázků odpovídající potraviny a sestavuje odpověď.

Žák v digitální aplikaci vybírá správná slova nebo obrázky, které odpovídají na položenou otázku, a tím trénuje verbální i neverbální komunikaci.

Učivo

- Reakce na otázky na základě osobní zkušenosti
- Využití sebehodnocení a vzájemného hodnocení
- Strukturované komunikační hry zaměřené na hledání vhodné odpovědi
- Komunikační kartičky s obrázky a slovy
- Vizuální přehled informací pomocí obrázků a slov

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGC-000-106-001

Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.*Klíčové kompetence*

KDA-KDB-000-106-001

Sdílet informace pro vlastní potřebu s učiteli a rodinou.

KKA-POR-000-106-001

Reagovat na jednoduché pokyny, vyjádřit souhlas či nesouhlas.

KKA-VYJ-000-106-001

Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky.*Vzdělávací oblasti*

INA-INF-003-106-002

Podílet se na popisu konkrétní situace, kterou opakovaně zažívá.

JJA-REV-001-106-001

Komunikovat v běžných situacích.

JJA-REV-001-106-007

Účastnit se činností zaměřených na rozvoj vzájemného naslouchání, poznávání, spolupráce, důvěry.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

INA-INF-001-110-001

Poznat a přiřadit účel k vybraným digitálním zařízením.

JJA-REV-001-110-002

Zvládat základní pravidla komunikace.

MAA-MAT-003-110-004

Doplňovat údaje v jednoduché tabulce.

INA-INF-003-106-002

Podílet se na popisu konkrétní situace, kterou opakovaně zažívá.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení rozvíjí u žáka dovednost jednoduchým a srozumitelným způsobem popsat situaci, která je pro něj běžná. Žák se seznamuje s tím, co znamená popis situace bez vlastního hodnocení a bez popisu emocí, které při této situaci zažívá.

Příklady aktivit:

Žák slovně nebo pomocí obrázků popisuje jednoduchými prostředky běžně prováděné činnosti, například čištění zubů, oblékání, přípravu jídla nebo úklid věcí ze stolu.

Žák popisuje situace, které se odehrávají v delším časovém úseku, například cestu do školy, přípravu na odchod z domu či pomoc s domácími činnostmi.

Učivo

- Popisování situace, kterou žák opakovaně zažívá
- Strukturovaný popis kroků vybraných činností nebo situací
- Ústní popis obrázkových příběhů znázorňujících známé činnosti a situace

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGC-000-106-001

Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.*Klíčové kompetence*

KDA-KDB-000-106-001

Sdílet informace pro vlastní potřebu s učiteli a rodinou.

KKA-VYJ-000-106-001

Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky.*Vzdělávací oblasti*

CPA-OSV-001-106-001

Vyjádřit vhodným způsobem své prožívání v běžných i náročných situacích.

CSA-CJS-001-106-002

Popsat cestu do školy.

CSA-CJS-001-106-003

Sdílet poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest.

INA-INF-003-106-001

Reagovat na otázky na základě informací, které získá osobní zkušeností.

JJA-REV-001-106-001

Komunikovat v běžných situacích.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

INA-INF-001-110-001

Poznat a přiřadit účel k vybraným digitálním zařízením.

INA-INF-003-110-001

Využívat grafické znázornění k popisu běžné situace.

JJA-REV-001-110-001

Komunikovat vhodně v běžných situacích.

JJA-REV-001-110-005

Zprostředkovat vlastní zážitky a popsat své pocity.

JJA-REV-001-110-008

Rozšiřovat slovní zásobu, snažit se o zřetelnou a srozumitelnou výslovnost.

Díl I – 10. ročník (110)

INA-INF-003-110-001

Využívat grafické znázornění k popisu běžné situace.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na rozvoj dovednosti využívat různé znaky, obrázky, grafické značky a piktogramy při popisování situací, kterým žák rozumí a které se odehrávají v jeho nejbližším okolí. Žák se soustředí na porozumění graficky znázorněným informacím, které popisují pravidla, postupy nebo přehledy a běžně se vyskytují v jeho okolí. Učitel volí konkrétní příklady a modelové popisy situací s ohledem na porozumění žáka.

Příklady aktivit:

Žák čte nebo popisuje značky, označení a infografiky, které se nacházejí v jeho blízkém prostoru, například označení výtahu, vstupních dveří, únikové cesty nebo hasicích přístrojů.

Žák pomocí nabízených obrázků popisuje vybraná místa (např. školní chodba, jídelna, čekárna u lékaře) a skládá z nich postupy, které ukazují, jak se na daném místě chováme.

Žák přiřazuje piktogramy ke konkrétním situacím nebo činnostem (např. „nepřístupné“, „zákaz vstupu“, „mytí rukou“, „pozor – kluzká podlaha“) a vysvětluje, co znamenají.

Učivo

- Grafické znázornění popisu běžné situace
- Značky, označení, infografiky
- Obrázkové návody ke stavebnicím
- Skládání obrázků nebo slov podle popisované situace

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

INA-INF-003-106-002

Podílet se na popisu konkrétní situace, kterou opakovaně zažívá.

MAA-MAT-003-106-005

Doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 10.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KDA-KDC-000-110-001

Vytvářet jednoduchý digitální obsah tvořivou činností.

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

INA-INF-001-110-002

Pracovat s vybranými jednoduchými programy a aplikacemi.

INA-INF-002-110-003

Podílet se na využití tabulky k záznamu nečíselných dat.

JJA-CAP-001-110-006

Používat jednoduché obrázkové návody.

JJA-REV-001-110-001

Komunikovat vhodně v běžných situacích.

MAA-MAT-003-110-004

Doplňovat údaje v jednoduché tabulce.

MAA-MAT-004-110-001

Znázornit základní rovinné útvary.

UKA-VYV-002-110-003

Uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty na ploše i v prostoru podle vlastního tvůrčího záměru.

002

Informační systémy

Charakteristika tematického okruhu

Žák využívá informační systémy k vyhledávání informací, které následně jednoduchým způsobem zaznamenává. Současně rozvíjí dovednosti bezpečné komunikace a orientace na internetu a v digitálním prostředí. Učí se rozpoznávat základní rizika spojená s online komunikací a osvojovat si pravidla bezpečného chování ve virtuálním prostředí.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 10. ročník (110)

INA-INF-002-110-001

Vyhledávat informace na internetu podle pokynů.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na rozvoj dovednosti žáka vyhledávat jednoduché informace na internetu. Žák pracuje podle pokynů a zadání učitele. Učí se používat internetový vyhledávač, zadávat klíčová slova, orientovat se v nabídce výsledků a následně získané informace zpracovat. Cílem je to, aby žák dokázal samostatně vyhledat dostupné informace na internetu podle svých potřeb a zájmů.

Příklady aktivit:

Žák vyhledává pomocí jednoduchých slov obrázky, hudbu, místa na mapě, recept na přípravu jídla nebo informace o známých osobnostech podle svých zájmů.

Žák se orientuje na webových stránkách školy, kde hledá pro něj zajímavý obsah, například fotografie z různých akcí nebo seznam učitelů.

Žák trénuje zadávání vyhledávaných dotazů na základě obrázkových nebo slovních návodů a učí se rozlišovat vhodné výsledky.

Učivo

- Vyhledávání informací na internetu

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

INA-INF-001-106-002

Pracovat s vybranými a přiměřenými programy a aplikacemi podle pokynů.

INA-INF-001-106-003

Dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s digitálními technologiemi.

INA-INF-001-106-004

Psát známá písmena, číslice a znaky na klávesnici.**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGC-000-110-001

Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.*Klíčové kompetence*

KDA-KDB-000-110-001

Respektovat pravidla bezpečného chování v digitálním prostředí.

KDA-KDI-000-110-001

Dodržovat pravidla obsluhy a bezpečného zacházení s digitálními zařízeními.

KRA-KRA-000-110-001

Označit pravdivou a nepravdivou informaci týkající se známé situace.*Vzdělávací oblasti*

INA-INF-001-110-002

Pracovat s vybranými jednoduchými programy a aplikacemi.

INA-INF-001-110-003

Psát jednoduchá slova a krátké věty na klávesnici.

INA-INF-002-110-003

Podílet se na využití tabulky k záznamu nečíselných dat.

JJA-CAP-001-110-004

Číst jednoduchý krátký text.

INA-INF-002-110-002

Rozpoznávat rizika při pohybu a komunikaci na internetu a při používání sociálních sítí, dodržovat zásady bezpečného pohybu ve virtuálním světě.

INA-INF-002-110-003

Podílet se na využití tabulky k záznamu nečíselných dat.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení seznamuje žáka s možností využití jednoduché tabulky k zaznamenávání dat. Vede ho k vytváření přehledného zápisu informací, které může běžně využívat. Učí ho pracovat s časem při sestavování denních, týdenních nebo měsíčních plánů. Procvičuje řazení informací podle daných kritérií a jejich zápis do tabulky. Ve formě tabulky žák vytváří jednoduché seznamy, popisy k obrázkům nebo doplňuje chybějící údaje do řádků či sloupců. Učitel při tom pomáhá vybírat témata související s potřebami a zájmy žáka.

Příklady aktivit:

Žák se nejprve orientuje v jednoduché tabulce pomocí barevného rozlišení řádků a sloupců.

Žák na vytištěné tabulce trénuje pohyb v tabulce na úrovni jednotlivých buněk pokládáním nebo odebráním předmětů.

Žák v digitálním prostředí pak procvičuje dovednost kopírování a vkládání textu a zároveň vkládá slova nebo znaky na konkrétní místa v tabulce.

Učivo

- Využívání tabulky pro záznamy nečíselných dat
- Použití tabulky pro kalendář, rozvrh, jídelníček
- Tvorba seznamu žáků ve třídě, oblíbených filmů, jídel

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

MAA-MAT-001-106-002

Orientovat se na ploše a v prostoru s využitím pojmů na začátku – na konci, nahoře – dole, pod – nad, před – za, nahoře – dole, vpředu – vzadu, vlevo – uprostřed – vpravo.

MAA-MAT-003-106-005

Doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 10.

Související očekávané výsledky učení

Základní gramotnosti

ZGM-ZGC-000-110-001

Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.

Klíčové kompetence

KDA-KDC-000-110-001

Vytvářet jednoduchý digitální obsah tvořivou činností.

KDA-KDI-000-110-001

Dodržovat pravidla obsluhy a bezpečného zacházení s digitálními zařízeními.

Vzdělávací oblasti

INA-INF-001-110-003

Psát jednoduchá slova a krátké věty na klávesnici.

INA-INF-002-110-001

Vyhledávat informace na internetu podle pokynů.

INA-INF-003-110-001

Využívat grafické znázornění k popisu běžné situace.

MAA-MAT-003-110-004

Doplňovat údaje v jednoduché tabulce.

001

Digitální technologie

Charakteristika tematického okruhu

Tematický okruh Digitální technologie vede žáka k praktickému a bezpečnému využívání digitálních technologií pro osobní potřebu i pro plnění zadaných úkolů.

Žák se nejprve seznamuje se základními funkcemi digitálních technologií. Osvojuje si jednoduché úkony spojené s jejich používáním a učí se pravidla bezpečné práce s digitálními zařízeními, aplikacemi a sítěmi.

Dále si žák rozvíjí technické dovednosti a prohlubuje znalosti o digitálních technologiích. Učí se rozlišovat

a volit vhodná digitální zařízení pro konkrétní činnost. Zdokonaluje se v bezpečném zacházení s digitálními nástroji a upevňuje si správné uživatelské návyky.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

INA-INF-001-106-001

Obsluhovat vybraná digitální zařízení na úrovni zapnutí, vypnutí a jednoduchého pohybu v uživatelském prostředí.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení vede žáka k bezpečnému používání digitálních zařízení na jejich základní úrovni a k bezpečnému pohybu v uživatelském prostředí. Žák rozpoznává a rozlišuje konkrétní zařízení a jejich případná externí příslušenství a funkce, zařízení zapíná, vypíná a dále s nimi účelně pracuje. Používá stolní počítač, monitor, klávesnici a myš. Postupně si osvojuje práci s notebookem, tabletem nebo jiným chytrým zařízením přiměřeně svým schopnostem. Učí se šetrnému zacházení s digitálními zařízeními.

Primárně se výuka zaměřuje na práci s tabletem, iPadem a chytrými zařízeními (mobilní telefon, chytré hodinky). Práce s počítačem, monitorem, klávesnicí, myší a notebookem je zařazená jako další krok v rámci rozvoje digitálních kompetencí.

Příklady aktivit:

Žák zapíná a vypíná tablet podle obrázkového postupu, který má před sebou položený na lavici.

Žák na chytrém telefonu otevře určenou aplikaci (např. jednoduchou výukovou hru nebo stopky) podle barevně označených kroků na kartičkách.

Žák použije dálkový ovladač k zapnutí interaktivní tabule / televize a následně pomocí dotyku spustí výukové video.

Žák ve dvojici s učitelem zkusí připojit nabíječku do zařízení a poznává, kdy je zařízení nabité.

Žák podle obrázků správně přiřazuje zařízení a jejich funkce (např. mobil – volání, tablet – dotyková hra, ovladač – zapnutí TV).

Učivo

- Základy obsluhy počítače
- Základy obsluhy notebooku
- Základy obsluhy tabletu
- Základy obsluhy jiného chytrého zařízení

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KDA-KDC-000-106-001

Vytvářet jednoduchý digitální obsah.

KDA-KDI-000-106-001

Využívat doporučenými postupy digitální zařízení, se kterými opakovaně pracuje.

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.

Vzdělávací oblasti

INA-INF-001-106-002

Pracovat s vybranými a přiměřenými programy a aplikacemi podle pokynů.

INA-INF-001-106-003

Dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s digitálními technologiemi.

MAA-MAT-002-106-004

Používat počítaadlo, kalkulaátor nebo jiné názorné početní pomůcky.

MAA-MAT-003-106-002

Určit čas s přesností na celé hodiny v oboru do 12 hodin v analogovém a digitálním formátu.

Následující očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CPA-CSP-004-110-002

Zvládnout údržbu jednoduchých předmětů.

CPA-CSP-006-110-002

Obsluhovat spotřebiče a používat pomůcky v domácnosti.

INA-INF-001-110-001

Poznat a přiřadit účel k vybraným digitálním zařízením.

INA-INF-001-110-002

Pracovat s vybranými jednoduchými programy a aplikacemi.

INA-INF-001-110-003

Psát jednoduchá slova a krátké věty na klávesnici.

MAA-MAT-003-110-001

Orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny v analogovém a digitálním formátu.

INA-INF-001-106-002

Pracovat s vybranými a přiměřenými programy a aplikacemi podle pokynů.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení vede žáka k práci s vybranými a přiměřenými programy a aplikacemi podle pokynů. Učitel volí takové digitální prostředky, které žáka motivují ke zlepšování vlastních výkonů. Žák se učí využívat různé aplikace a programy jako prostředek k hravé a atraktivní formě učení.

Příklady aktivit:

Žák pracuje s výukovou aplikací, která poskytuje okamžitou zpětnou vazbu (např. správné nebo nesprávné odpovědi doprovázené zvukem nebo animací) a na základě výsledku opakuje pokus.

Žák skládá obrázkové puzzle v aplikaci a sleduje, zda bylo zadání úspěšně dokončeno; pokud ne, má možnost opravit chybu.

Žák si z nabídky vybere jednoduchou edukativní hru (např. přiřazování tvarů, barvy nebo počítání) a plní úkoly podle instrukcí učitele.

Žák pracuje s interaktivní tabulí nebo dotykovým displejem, kde podle pokynů vybírá správné odpovědi, které aplikace vizuálně i zvukově vyhodnocuje.

Učivo

- Herní programy
- Zábavné programy
- Výukové programy
- Kompenzační programy
- Kompenzační programy s hlasovým výstupem

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KDA-KDC-000-106-001

Vytvářet jednoduchý digitální obsah.

KDA-KDI-000-106-001

Využívat doporučenými postupy digitální zařízení, se kterými opakovaně pracuje.

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.*Vzdělávací oblasti*

INA-INF-001-106-001

Obsluhovat vybraná digitální zařízení na úrovni zapnutí, vypnutí a jednoduchého pohybu v uživatelském prostředí.

INA-INF-001-106-003

Dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s digitálními technologiemi.

INA-INF-001-106-004

Psát známá písmena, číslice a znaky na klávesnici.

MAA-MAT-002-106-004

Používat počítadlo, kalkulačtor nebo jiné názorné početní pomůcky.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-CSP-006-110-002

Obsluhovat spotřebiče a používat pomůcky v domácnosti.

INA-INF-001-110-001

Poznat a přiřadit účel k vybraným digitálním zařízením.

INA-INF-001-110-002

Pracovat s vybranými jednoduchými programy a aplikacemi.

INA-INF-001-110-003

Psát jednoduchá slova a krátké věty na klávesnici.

INA-INF-002-110-001

Vyhledávat informace na internetu podle pokynů.

INA-INF-001-106-003

Dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s digitálními technologiemi.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka k dodržování pravidel bezpečné a zdravotně nezávadné práce s digitálními technologiemi s ohledem na jeho tělesné i duševní zdraví. Žák se při práci s digitálními technologiemi seznamuje se správným držením těla a učí se respektovat stanovenou dobu pro užívání digitálních zařízení. Zároveň se seznamuje s riziky a možnými dopady nevhodného používání digitálních technologií na své zdraví a psychiku. Učí se dodržovat pravidla slušného chování v digitálním prostředí. Žák se učí žádoucímu chování prostřednictvím napodobování a hravé formy modelových situací.

Příklady aktivit:

Žák si procvičuje správné držení těla při sezení u počítače nebo tabletu, které mu pedagog pomocí obrázkových návodů ukazuje a společně s ním modeluje.

Žák se učí rozpoznat signály svého těla (např. únava očí, bolest zad) během práce s digitálním zařízením a podle nich dělá přestávky.

Žák za podpory učitele stanovuje časový limit pro práci na tabletu či počítači a sleduje čas pomocí jednoduchého časovače nebo budíku.

Žák se zapojuje se do nácviku situací, kdy v digitálním prostředí pozdraví, poděkuje a použije zdvořilá slova, a učí se tak pravidlům slušného chování online.

Žák se zapojuje do modelových situací, například jak reagovat na nevhodné chování spolužáka v online hře. Nácvikem si uvědomuje správné vzorce chování.

Učivo

- Pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s IT technikou
- Pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s chytrými zařízeními

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KDA-KDB-000-106-001

Sdílet informace pro vlastní potřebu s učiteli a rodinou.

KDA-KDC-000-106-001

Vytvářet jednoduchý digitální obsah.

KDA-KDI-000-106-001

Využívat doporučenými postupy digitální zařízení, se kterými opakovaně pracuje.

Vzdělávací oblasti

CPA-CSP-008-106-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CSA-CJS-002-106-002

Rozeznat nevhodné jednání a chování, které je v rozporu s nastavenými pravidly.

INA-INF-001-106-001

Obsluhovat vybraná digitální zařízení na úrovni zapnutí, vypnutí a jednoduchého pohybu v uživatelském prostředí.

INA-INF-001-106-002

Pracovat s vybranými a přiměřenými programy a aplikacemi podle pokynů.

Následující očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CAP-CAP-001-110-007

Využít znalosti zásad bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji.

CPA-CSP-008-110-001

Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygieny práce.

CPA-OSV-001-110-002

Respektovat základní pravidla chování v každodenním životě třídy.

CPA-OSV-001-110-006

Osvojit si základní dovednosti pro smysluplné trávení volného času.

INA-INF-001-110-002

Pracovat s vybranými jednoduchými programy a aplikacemi.

INA-INF-002-110-001

Vyhledávat informace na internetu podle pokynů.

INA-INF-001-106-004

Psát známá písmena, číslice a znaky na klávesnici.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení rozvíjí u žáka dovednost psaní známých písmen, číslic a znaků na klávesnici. Žák se učí orientovat se na klávesnici a vhodně ji používat, včetně doplňkových kláves důležitých při psaní textu. Pro nácvik psaní využívá různé typy klávesnice, dotykový displej a dostupný textový editor. Procvičuje psaní písmen, případně slabik, čísel a číselné řady. Využívá a dále rozvíjí své znalosti z jiných oborů. Primárně se zaměřuje na ovládání klávesnice na dotykovém zařízení.

Příklady aktivit:

Žák používá speciální barevnou klávesnici, která má barevně označené části pro lepší orientaci a větší klávesy pro pohodlnější ovládání, a tím zjednodušuje psaní.

Žák píše jednoduchá slova nebo slabiky v dostupném textovém editoru na tabletu a učí se využívat doplňkové klávesy (např. mezerník nebo backspace).

Žák používá obrázkové nebo zvukové pokyny k psaní písmen na klávesnici dotykového zařízení a postupně si osvojuje správné pořadí a umístění kláves.

Učivo

- Psaní na počítačové klávesnici
- Psaní na klávesnici
- Psaní na dotykovém zařízení

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGA-000-106-001

Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.

ZGM-ZGC-000-106-001

Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.*Klíčové kompetence*

KDA-KDC-000-106-001

Vytvářet jednoduchý digitální obsah.

KDA-KDI-000-106-001

Využívat doporučenými postupy digitální zařízení, se kterými opakovaně pracuje.

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.

KUA-KKF-000-106-001

Osvojovat si stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

INA-INF-001-106-002

Pracovat s vybranými a přiměřenými programy a aplikacemi podle pokynů.

JJA-CAP-002-106-001

Opisovat písmena, která umí číst.

JJA-CAP-002-106-002

Opisovat jednoduchá slova.

JJA-CAP-002-106-003

Psát probraná písmena.

JJA-CAP-002-106-004

Opisovat číslice.

MAA-MAT-002-106-004

Používat počítadlo, kalkulátor nebo jiné názorné početní pomůcky.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

INA-INF-001-110-003

Psát jednoduchá slova a krátké věty na klávesnici.

INA-INF-002-110-001

Vyhledávat informace na internetu podle pokynů.

JJA-CAP-002-110-001

Psát písmena a jednoduchá slova, případně také podle diktátu.

JJA-CAP-002-110-002

Opisovat slova a jednoduché věty.

JJA-CAP-002-110-003

Napsat své jméno.

JJA-CAP-002-110-004

Psát číslice podle nápovědy či předlohy.**Díl I – 10. ročník (110)**

INA-INF-001-110-001

Poznat a přiřadit účel k vybraným digitálním zařízením.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení navazuje na již získané základní znalosti vybraných digitálních zařízení a rozvíjí dovednost žáka poznat, pojmenovat a účelně používat různá digitální zařízení. Žák rozlišuje a s dopomocí prakticky využívá další přídatná zařízení počítače, jako jsou tiskárna, kopírka, scanner, skartovačka a flash disk. Podle potřeby mezi nimi umí vybrat a s dopomocí obsluhovat vhodné zařízení. Žák je veden k praktickému využití digitálních dovedností podle své osobní potřeby. Kopíruje obrázky a fotografie do portfolio, ukládá dokumenty na flash disk a tiskne potřebné materiály.

Příklady aktivit:

Žák poznává a pojmenovává digitální zařízení ve třídě, seznamuje se s jejich funkcemi pomocí ukázek a vysvětlení učitele.

Žák s dopomocí připojuje tiskárnu a tiskne jednoduché obrázky nebo texty podle pokynů učitele.

Žák ukládá soubory, například fotografie nebo dokumenty, na flash disk s asistencí a následně je z flash disku otevírá.

Žák kopíruje obrázky či fotografie do portfolio digitálně pomocí skeneru nebo fotoaparátu s podporou učitele.

Žák s pomocí učitele obsluhuje kopírku a provádí kopírování pracovních listů nebo jiných materiálů.

Učivo

Přídavná zařízení počítače:

- jejich účel
- použití a obsluha

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

INA-INF-001-106-001

Obsluhovat vybraná digitální zařízení na úrovni zapnutí, vypnutí a jednoduchého pohybu v uživatelském prostředí.

INA-INF-001-106-002

Pracovat s vybranými a přiměřenými programy a aplikacemi podle pokynů.

INA-INF-003-106-001

Reagovat na otázky na základě informací, které získá osobní zkušeností.

INA-INF-003-106-002

Podílet se na popisu konkrétní situace, kterou opakovaně zažívá.

MAA-MAT-002-106-004

Používat počítadlo, kalkulačtor nebo jiné názorné početní pomůcky.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KDA-KDI-000-110-001

Dodržovat pravidla obsluhy a bezpečného zacházení s digitálními zařízeními.

KKA-POR-000-110-001

Reagovat verbálně nebo neverbálně na komunikační sdělení partnera.*Vzdělávací oblasti*

CPA-CSP-006-110-002

Obsluhovat spotřebiče a používat pomůcky v domácnosti.

JJA-REV-001-110-008

Rozšiřovat slovní zásobu, snažit se o zřetelnou a srozumitelnou výslovnost.

MAA-MAT-003-110-001

Orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny v analogovém a digitálním formátu.

INA-INF-001-110-002

Pracovat s vybranými jednoduchými programy a aplikacemi.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka k práci s vybranými jednoduchými programy a aplikacemi. Žák je veden k samostatné práci s danými výukovými programy, sledování hodnocení svých výsledků a následnému zdokonalování v rámci vyšší úrovně. Učí se propojovat tyto znalosti s běžným životem a využívat získané poznatky v praxi. Rozvíjí svou schopnost aktivně rozhodovat o způsobu trávení svého volného času a využívat tento čas i prostřednictvím vhodných počítačových programů a aplikací.

Příklady aktivit:

Žák pracuje s programy a aplikacemi, které pomáhají rozvíjet jeho dovednost pohybu po ploše monitoru nebo dotykového displeje a psaní na klávesnici (např. s aplikací ABCmouse nebo GCompris).

Žák využívá programy nebo aplikace usnadňující matematické výpočty, které vzbuzují jeho zájem díky interaktivitě a srozumitelnému uživatelskému prostředí (např. Matematika.in, Zlatka, Včelka nebo Matemág).

Žák využívá k usnadnění ovládání počítače nebo mobilního zařízení hlasový výstup čteného textu a zadávání textu hlasem, například prostřednictvím funkce hlasového ovládání systému Windows, iOS nebo Android.

Učivo

- Zábavné výukové programy

- Zábavné výukové aplikace

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CPA-CSP-008-106-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.

INA-INF-001-106-001

Obsluhovat vybraná digitální zařízení na úrovni zapnutí, vypnutí a jednoduchého pohybu v uživatelském prostředí.

INA-INF-001-106-002

Pracovat s vybranými a přiměřenými programy a aplikacemi podle pokynů.

INA-INF-001-106-003

Dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s digitálními technologiemi.

MAA-MAT-002-106-004

Používat počítaadlo, kalkulátor nebo jiné názorné početní pomůcky.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KDA-KDB-000-110-001

Respektovat pravidla bezpečného chování v digitálním prostředí.

KDA-KDI-000-110-001

Dodržovat pravidla obsluhy a bezpečného zacházení s digitálními zařízeními.

Vzdělávací oblasti

CAP-CAP-001-110-007

Využít znalosti zásad bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji.

CAP-CAP-004-110-001

Využívat mapu v jednoduchých praktických situacích.

CAS-CAS-002-110-006

Umět požádat o pomoc při reklamaci nevhodně zakoupeného zboží nebo služby.

CPA-OSV-001-110-006

Osvojit si základní dovednosti pro smysluplné trávení volného času.

INA-INF-001-110-003

Psát jednoduchá slova a krátké věty na klávesnici.

INA-INF-002-110-001

Vyhledávat informace na internetu podle pokynů.

INA-INF-003-110-001

Využívat grafické znázornění k popisu běžné situace.

INA-INF-001-110-003

Psát jednoduchá slova a krátké věty na klávesnici.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka ke schopnosti psát na klávesnici jednoduchá slova a krátké věty. Žák si procvičuje psaní jednoduchých slov, svého jména a základních osobních údajů, jednoduchých slovních spojení, doplňuje věty chybějícím slovem a píše slova nebo jednoduché věty jako popis k obrázkům. Učí se pracovat s textovým editorem, píše slova do řádku nebo na vybrané místo v tabulce, odděluje slova mezerou nebo čárkou, případně pracuje se zvýrazněním textu, jeho zvětšením nebo změnou barvy a své výstupy ukládá. Žák si procvičuje zapisování textu do jednoduché tabulky.

Příklady aktivit:

Žák doplňuje chybějící slova ve větách podle obrázkových nebo slovních nápověd.

Žák vytváří jednoduchá slovní spojení a krátké věty jako popis k obrázkům z pracovních listů nebo digitálních materiálů.

Žák píše slova a věty do textového editoru, učí se správně oddělovat slova mezerou a věty čárkou.

Žák upravuje text v editoru – zvýrazňuje slova, mění jejich barvu nebo velikost písma podle pokynů učitele.

Žák zapisuje krátké texty do jednoduché tabulky, například své jméno do sloupce a příjmení do jiného.

Učivo

- Základní funkce textového editoru
- Základní funkce grafického editoru

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

INA-INF-001-106-001

Obsluhovat vybraná digitální zařízení na úrovni zapnutí, vypnutí a jednoduchého pohybu v uživatelském prostředí.

INA-INF-001-106-002

Pracovat s vybranými a přiměřenými programy a aplikacemi podle pokynů.

INA-INF-001-106-004

Psát známá písmena, číslice a znaky na klávesnici.

JJA-CAP-002-106-002

Opisovat jednoduchá slova.

JJA-CAP-002-106-003

Psát probraná písmena.

Související očekávané výsledky učení*Základní gramotnosti*

ZGC-ZGA-000-110-001

Číst a opisovat jednoduché texty.

Klíčové kompetence

KDA-KDC-000-110-001

Vytvářet jednoduchý digitální obsah tvořivou činností.

KDA-KDI-000-110-001

Dodržovat pravidla obsluhy a bezpečného zacházení s digitálními zařízeními.

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.

Vzdělávací oblasti

INA-INF-001-110-002

Pracovat s vybranými jednoduchými programy a aplikacemi.

INA-INF-002-110-001

Vyhledávat informace na internetu podle pokynů.

INA-INF-002-110-003

Podílet se na využití tabulky k záznamu nečíselných dat.

JJA-CAP-002-110-001

Psát písmena a jednoduchá slova, případně také podle diktátu.

JJA-CAP-002-110-002

Opisovat slova a jednoduché věty.

JJA-CAP-002-110-003

Napsat své jméno.

CSA

Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět rozvíjí vnímání žáka a přináší mu základní poznatky o okolním světě. Žák se učí poznávat své okolí, správně pojmenovávat věci, které vidí, a chápat různé situace, se kterými se může setkat v každodenním životě. Dozvídá se o životě v rodině, o tom, jak se chovat mezi lidmi, jak pečovat o své zdraví a jak chránit přírodu.

Během učení si osvojuje také důležité dovednosti, například jak se chovat bezpečně v nečekaných nebo nebezpečných situacích, jak se orientovat v přírodě a jak používat bezpečně a zodpovědně moderní technologie.

Získané poznatky si žák postupně osvojuje, ověřuje a rozšiřuje. Nové znalosti a dovednosti se učí uplatňovat v běžném životě.

Cílem vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět je pomáhat žákovi orientovat se co nejsamostatněji v okolním prostředí a řešit běžné životní situace. Specifikem této vzdělávací oblasti je dostatek příležitostí k propojení s činnostmi v praktickém životě.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět obsahuje pouze jeden vzdělávací obor: **Člověk a jeho svět**.

CJS

Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor je zároveň integrovanou vzdělávací oblastí se shodnou charakteristikou. Vzdělávací obor Člověk a jeho svět je členěný do pěti tematických okruhů: **Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk, jeho zdraví a bezpečí**.

001

Místo, kde žijeme

Charakteristika tematického okruhu

Žák se učí poznávat své nejbližší okolí a dokáže se v něm bezpečně orientovat. Postupně poznává okolí svého bydliště, školy a místního regionu. Důraz je kladen na místně zakotvené učení a na získávání přímých zkušeností prostřednictvím terénní výuky. Výsledky učení zahrnují schopnost bezpečného pohybu v okolí, vyhledávání informací o regionu a budování odpovědného vztahu k místu, kde žák žije.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

CSA-CJS-001-106-001

Orientovat se v nejbližších důležitých místech v okolí školy a bydliště.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na dovednosti žáka v oblasti orientace v okolí domova a školy. Směřuje k osvojení základních dovedností bezpečného pohybu v obci a v místě školy. Žák se seznamuje se svým nejbližším okolím, objevuje a pojmenovává místa, která pozoruje. Učitel využívá principy místně zakotveného učení.

Příklady aktivit:

Žák pomocí obrázků, fotografií, videí a praktických zkušeností poznává kulturní a historické zajímavosti v nejbližším okolí.

Žák prostřednictvím modelových situací (např. odeslání dopisu na poště, orientace v budově nemocnice, obecního úřadu, nádraží, policejní a požární stanice) si osvojuje dovednosti potřebné pro praktický život.

Žák vnímá význam kulturních institucí, například při návštěvě divadelního či filmového představení, koncertu nebo výstavy v okolí školy a bydliště.

Žák se seznamuje s důležitými místy v okolí školy a bydliště pomocí fotografií (např. „*Moje knížka míst*“).

Žák nacvičuje orientaci na důležitých trasách v místě školy a bydliště, zastavuje se u známých budov a ukazuje na ně. Upevňuje si orientaci pomocí jednoduché vizualizace.

Žák vytváří fotopříběhy. Skládá trasu podle obrázků a řadí je do správného pořadí. Používá pomůcky, jako jsou maketa semaforu, klíč od domova nebo malý nákupní košík.

Žák skládá puzzle s obrázky důležitých míst v okolí školy a bydliště.

Žák vytváří jednoduchý plán (domov – škola), ve kterém spojuje čarou domov a školu.

Žák tvoří sociální scénáře – například staví ulice a domy z kostek, nacvičuje cestu do školy nebo si zkouší situace, kdy cestou potká paní učitelku. Učí se pojmy jako vchod, zvoníme nebo přecházíme silnici.

Žák využívá aplikace či tablet – dotyková trasa, jednoduché PowerPoint prezentace se zvukem.

Učivo

- Domov, škola a jejich okolí
- Orientace v okolí bydliště a školy
- Adresa bydliště
- Obec (město, škola)
- Kulturní a historické zajímavosti (význačná místa a instituce) v obci a nejbližším okolí

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KBA-KOA-000-106-001

Podílet se na aktivitách, které jsou prospěšné pro okolní přírodu.

KBA-KOB-000-106-001

Chovat se citlivě k živým bytostem a k přírodě ve svém okolí.*Vzdělávací oblasti*

CSA-CJS-001-106-002

Popsat cestu do školy.

CSA-CJS-001-106-003

Sdílet poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest.

CSA-CJS-003-106-004

Seznámit se s významnými událostmi, pověstmi a lidovými tradicemi, které se vztahují k regionu nebo kraji.

UKA-VYV-004-106-001

Navštívit architektonické památky ve svém okolí.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CAP-CAP-004-110-001

Využívat mapu v jednoduchých praktických situacích.

CAP-CAP-004-110-003

Poznat přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti svého regionu.

UKA-VYV-004-110-001

Seznamovat se s některými výtvarnými a architektonickými díly ve svém okolí.

CSA-CJS-001-106-002

Popsat cestu do školy.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na osvojení dovedností důležitých pro fungování v běžném životě. Tento výsledek učení podporuje schopnost orientace v nejbližším okolí. Učitel využívá konkrétní praktické situace a nácviky pro bezpečnou cestu do školy. Žák si na základě obrázků, fotografií nebo skutečných míst propojí prostředí domova a školy a prakticky si osvojí bezpečnou chůzi. Popíše cestu do školy krok za krokem, při tom se seznámí s pravidly silničního provozu a naučí se rozeznávat bezpečná místa pro přecházení. Při popisu cesty do školy může využívat i prvky augmentativní a alternativní komunikace (piktogramy či symboly).

Příklady aktivit:

Žák přiřadí obrázky dopravních prostředků k jejich názvům.

Žák se orientuje v prostředí školy a jejím okolí, například při procházkách po známých trasách k sousedním budovám.

Učivo

- Domov – místo, kde žiju
- Škola – místo, kde se učím
- Cesta do školy
- Prostředí školy
- Život ve škole a v jejím okolí
- Základy dopravní výchovy (bezpečnost)

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGC-000-106-001

Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.*Klíčové kompetence*

KDA-KDB-000-106-001

Sdílet informace pro vlastní potřebu s učiteli a rodinou.

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.*Vzdělávací oblasti*

CSA-CJS-001-106-001

Orientovat se v nejbližších důležitých místech v okolí školy a bydliště.

CSA-CJS-002-106-006

Uplatňovat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy, v okolí školy i ve škole.

CSA-CJS-005-106-004

Dodržovat zásady bezpečného pohybu v silničním provozu v roli chodce, účastníka silničního provozu.

INA-INF-003-106-002

Podílet se na popisu konkrétní situace, kterou opakovaně zažívá.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CAP-CAP-004-110-001

Využívat mapu v jednoduchých praktických situacích.

JJA-REV-001-110-001

Komunikovat vhodně v běžných situacích.

CSA-CJS-001-106-003

Sdílet poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na rozvoj dovedností žáka sdílet vlastní poznatky a zážitky. Žák si postupně osvojuje schopnost vyprávět s podporou obrázků, fotografií a videí.

Příklady aktivit:

Žák na základě vlastních zkušeností sdílí své pocity, vjemy, zážitky z výletů a cest formou vyprávění. Využívá při tom obrazový materiál, fotografie, mapy, filmy, videa nebo vytvořený plakát z výletu.

Učivo

- Okolní krajina v místní oblasti, regionu
- Charakteristické znaky krajiny
- Regionální zvláštnosti

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGC-000-106-001

Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.*Klíčové kompetence*

KDA-KDB-000-106-001

Sdílet informace pro vlastní potřebu s učiteli a rodinou.

KLA-KKD-000-106-001

Uvést příklad kulturní události ve svém okolí.*Vzdělávací oblasti*

CSA-CJS-001-106-001

Orientovat se v nejbližších důležitých místech v okolí školy a bydliště.

CSA-CJS-003-106-004

Seznámit se s významnými událostmi, pověstmi a lidovými tradicemi, které se vztahují k regionu nebo kraji.

INA-INF-003-106-002

Podílet se na popisu konkrétní situace, kterou opakovaně zažívá.

Následující očekávané výsledky učení*Základní škola speciální*

CAP-CAP-004-110-001

Využívat mapu v jednoduchých praktických situacích.

CAP-CAP-004-110-002

Pohybovat se v různých druzích dopravy.

CAP-CAP-004-110-003

Poznat přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti svého regionu.

JJA-REV-001-110-005

Zprostředkovat vlastní zážitky a popsat své pocity.

UKA-VYV-004-110-001

Seznamovat se s některými výtvarnými a architektonickými díly ve svém okolí.

CSA-CJS-001-106-004

Popsat na příkladech dodržování zásad bezpečnosti při hrách.**Metodická podpora****Komentář**

Cílem očekávaného výsledku učení je seznámit žáka s bezpečnými pravidly při hrách. Tento výstup směřuje k rozvoji dovednosti žáka rozlišovat nebezpečí během hry.

Příklady aktivit:

Žák si postupně osvojuje návyky, postupy a pravidla vedoucí k bezpečné hře.

Žák rozlišuje bezpečná místa pro hru, například venkovní dětská hřiště a sportovní areály nebo vnitřní herny a tělocvičny.

Žák dokáže popsat nevhodná a nebezpečná místa pro hru, jako jsou například silnice nebo veřejné budovy.

Učivo

- Ukázky nebezpečných situací při hrách venku a ve vnitřním prostředí

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGC-000-106-001

Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.*Klíčové kompetence*

KRA-KRA-000-106-001

Rozeznat informaci, která je řešením konkrétní situace.

KRA-KRP-000-106-001

Upozornit vhodným způsobem na osobní problém.*Vzdělávací oblasti*

CPA-CSP-008-106-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CSA-CJS-002-106-005

Rozpoznat různé nebezpečné situace ve svém každodenním životě a v případě ohrožení požádat o pomoc.

CSA-CJS-004-106-003

Dodržovat pravidla vhodného chování v přírodě.

CZA-TEV-001-106-010

Poznávat základní zásady bezpečného chování a hygieny při pohybových aktivitách.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CZA-TEV-001-110-009

Uplatňovat základní pravidla her a soutěží, rozpoznat, když dojde k jejich porušení.

CZA-TEV-001-110-010

Rozpoznat nebezpečné situace a na základě osobních zkušeností na ně vhodně reagovat.

002

Lidé kolem nás*Charakteristika tematického okruhu*

Žák se učí porozumět základům společenského chování a jednání. Učí se vzájemně spolupracovat se spolužáky, reagovat při běžných setkáních s neznámými lidmi i v krizových situacích. Seznamuje se s významem základních společenských hodnot, jako jsou respekt, tolerance a empatie, a učí se přijímat odlišnosti mezi lidmi. Osvojuje si prvky digitálního bezpečí a wellbeingu. Výsledkem je schopnost využívat naučené dovednosti v každodenním životě, spolupracovat s ostatními a chovat se ohleduplně k druhým.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:**Díl I – 6. ročník (106)**

CSA-CJS-002-106-001

Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na poznávání běžných předmětů a pracovních činností, které žáky obklopují v každodenním životě. Žák se učí pojmenovávat důležité obory pracovních činností a získává základní povědomí o různých profesích. Tento výstup podporuje rozvoj profesní orientace a pomáhá žákovi lépe porozumět světu práce.

Příklady aktivit:

Žák se seznamuje s různými povoláními, například kuchař/ka, zahradník/zahradnice, a poznává předměty spojené s těmito profesemi. Vyzkouší si jednoduché pracovní činnosti související s daným povoláním. Učitel využívá reálné předměty, piktogramy a procesuální schémata.

Učivo

- Pracovní činnosti
- Předměty využívané při běžných pracovních činnostech

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGC-000-106-001

Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.*Klíčové kompetence*

KUA-KKF-000-106-001

Osvojit si stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

CPA-CSP-001-106-002

Podílet se na udržování pořádku ve svých věcech i ve svém okolí.

CPA-CSP-003-106-001

Provádět základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.

CPA-CSP-004-106-001

Provádět jednoduché montážní a demontážní úkony při práci se stavebnicemi a dalšími předměty.

CPA-CSP-004-106-002

Sestavit model podle jednoduché předlohy.

CPA-CSP-005-106-001

Ošetřovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny za použití vhodného nářadí.

CPA-CSP-006-106-001

Používat vhodným způsobem základní pomůcky, nástroje a vybavení pro provoz domácnosti.

CPA-CSP-006-106-002

Dodržovat základní pravidla stolování.

CPA-CSP-006-106-003

Připravit jednoduchý pokrm.

CPA-CSP-008-106-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CPA-CSP-008-106-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.

CPA-OSV-001-106-003

Rozpoznat základní povolání, se kterými se setkává v běžném životě.

JJA-REV-001-106-003

Popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CAP-CAP-002-110-001

Poznat vybrané látky běžně užívané v domácnosti včetně možností jejich praktického využití.

CAP-CAP-002-110-004

Ovládat postupy, jak bezpečně zacházet s chemickými výrobky používanými v domácnosti.

CPA-CSP-001-110-002

Udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí.

CPA-CSP-003-110-001

Rozlišit různé druhy materiálů a při práci vhodně použít odpovídající nářadí, nástroje a pomůcky.

CPA-CSP-003-110-002

Zhotovit výrobky z rozmanitých druhů technických materiálů za využití různých postupů (technik).

CPA-CSP-004-110-002

Zvládnout údržbu jednoduchých předmětů.

CPA-CSP-006-110-001

Provádět základní pracovní úkony v domácnosti včetně využití kuchyňského inventáře.

CPA-CSP-006-110-002

Obsluhovat spotřebiče a používat pomůcky v domácnosti.

CPA-CSP-006-110-003

Upravit vhodným způsobem stůl pro stolování.

CPA-CSP-008-110-002

Mít osvojené základní pracovní návyky.

CPA-OSV-001-110-005

Rozlišit na konkrétních příkladech povinné činnosti a volný čas.

JJA-REV-001-110-008

Rozšiřovat slovní zásobu, snažit se o zřetelnou a srozumitelnou výslovnost.

CSA-CJS-002-106-002

Rozeznat nevhodné jednání a chování, které je v rozporu s nastavenými pravidly.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na rozvoj sociálních dovedností žáka, zejména na schopnost rozpoznat nevhodné jednání a chování. Směřuje žáka k základnímu poznání pravidel společenského chování.

Příklady aktivit:

Žák si prostřednictvím modelových situací osvojuje poznatky o pravidlech společenského chování.

Žák využívá dramaterapeutické techniky k vytváření správných norem a pravidel chování (např. pantomima, dialog, scénky, hraní rolí: „Co je správné, co je špatné?“).

Učivo

- Ukázky vhodného a nevhodného chování na praktických příkladech z domova, ze školy, na veřejnosti
- Tvorba jednoduchých pravidel

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KRA-KRP-000-106-001

Upozornit vhodným způsobem na osobní problém.

KSA-KOA-000-106-001

Poznat a vyjádřit vlastní potřeby důležité k dosažení osobní pohody.*Vzdělávací oblasti*

CSA-CJS-002-106-003

Uplatňovat společensky přijatelná pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády.

CSA-CJS-002-106-004

Projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků.

CSA-CJS-004-106-003

Dodržovat pravidla vhodného chování v přírodě.

CZA-TEV-001-106-009

Vnímat základní pravidla jednoduchých her a soutěží a upravit adekvátně tomu své chování v aktivitě.

INA-INF-001-106-003

Dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s digitálními technologiemi.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CAS-CAS-002-110-002

Uplatňovat zásady dobrých vztahů mezi lidmi, rozpoznat a popsat různé vztahové situace ve svém každodenním životě.

CAS-CAS-002-110-003

Respektovat pravidla společenského soužití v rodině, škole, obci.

CAS-CAS-003-110-001

Rozpoznat a respektovat základní práva a povinnosti ve škole.

CAS-CAS-003-110-002

Upozornit na porušování práv na příkladech různých životních modelových situací.

CPA-OSV-001-110-002

Respektovat základní pravidla chování v každodenním životě třídy.

CZA-TEV-001-110-009

Uplatňovat základní pravidla her a soutěží, rozpoznat, když dojde k jejich porušení.

CZA-VZB-001-110-005

Poznávat vhodné a nevhodné sexuální chování v modelových situacích z každodenního života.

CSA-CJS-002-106-003

Uplatňovat společensky přijatelná pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na osvojení dovednosti uplatňovat společensky přijatelná pravidla. Žák získává povědomí o vztazích v rodině i mimo jeho rodinné prostředí. Pojmenovává členy rodiny a přiřazuje jim jejich role. Na základě vlastních poznatků a zkušeností se učí příbuzenské vztahy (babička, děda, teta, strýc, bratranec, sestřenice). Seznamuje se se společenskými pravidly a osvojuje si je.

Příklady aktivit:

Žák vytvoří plakát s obrázky pravidel chování, ze kterého je jasné patrné, co je správné a co ne.

Žák si prostřednictvím modelových situací postupně osvojuje poznatky o mezilidských vztazích a školním řádu.

Učivo

- Rodina a společnost
- Role členů rodiny, příbuzenské vztahy
- Mezilidské vztahy
- Základní pravidla společenského chování
- Školní řád, třídní pravidla

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KSA-KOA-000-106-001

Poznat a vyjádřit vlastní potřeby důležité k dosažení osobní pohody.

KSA-KOC-000-106-001

Reagovat přiměřeně na potřeby druhých osob ve školním prostředí.

KSA-KOD-000-106-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.*Průřezová témata*

PTP-000-000-106-002

Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.

Vzdělávací oblasti

CPA-OSV-001-106-002

Navázat sociální kontakt a podílet se na interakci ve skupině známých osob.

CSA-CJS-002-106-002

Rozeznat nevhodné jednání a chování, které je v rozporu s nastavenými pravidly.

CSA-CJS-002-106-004

Projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků.

JJA-REV-001-106-002

Zvládat jednoduché formy společenského styku verbálně či neverbálně – pozdrav, prosba, poděkování.

UKA-VYV-002-106-004

Zapojovat se do skupinové práce.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CAS-CAS-002-110-001

Rozlišit postavení a role rodinných příslušníků.

CAS-CAS-002-110-002

Uplatňovat zásady dobrých vztahů mezi lidmi, rozpoznat a popsat různé vztahové situace ve svém každodenním životě.

CAS-CAS-002-110-003

Respektovat pravidla společenského soužití v rodině, škole, obci.

CPA-OSV-001-110-002

Respektovat základní pravidla chování v každodenním životě třídy.

CPA-OSV-001-110-003

Osvojit si základní pravidla sociální komunikace.

CZA-TEV-001-110-009

Uplatňovat základní pravidla her a soutěží, rozpoznat, když dojde k jejich porušení.

CSA-CJS-002-106-004

Projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na rozvoj dovednosti tolerovat jiné spolužáky. Žák rozvíjí toleranci a respekt k odlišnostem spolužáků, vnímá jejich potřeby a posiluje schopnost harmonického soužití. Tento výsledek učení může zahrnovat například i skupinu žáků-cizinců. Pomáhá tak žákovi poznat různé národy a národnosti žijící na území České republiky. S podporou učitele se žák učí porozumět odlišným kulturám, jazykům a společností těchto národů. Osvojuje si základní poznatky o jejich tradicích a zvycích.

Příklady aktivit:

Žák v aktivitě „Každý jsme jiný, každý jsme důležitý“ prostřednictvím obrázků, příběhů nebo piktogramů poznává děti, které jsou v něčem odlišné.

Žák využívá dětské knihy nebo příběhy, které podporují porozumění rozdílům a rozvíjejí respekt k odlišnostem mezi lidmi.

Učivo

- Národnosti a národy
- Tolerance ke spolužákům

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KSA-KOC-000-106-001

Reagovat přiměřeně na potřeby druhých osob ve školním prostředí.

KSA-KOD-000-106-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.*Průřezová témata*

PTP-000-000-106-002

Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.

PTS-000-000-106-001

Poskytnout pomoc spolužákovi v případě potřeby.*Vzdělávací oblasti*

CPA-OSV-001-106-002

Navázat sociální kontakt a podílet se na interakci ve skupině známých osob.

CSA-CJS-002-106-002

Rozeznat nevhodné jednání a chování, které je v rozporu s nastavenými pravidly.

CSA-CJS-002-106-003

Uplatňovat společensky přijatelná pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády.

UKA-VYV-002-106-004

Zapojovat se do skupinové práce.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CAS-CAS-002-110-002

Uplatňovat zásady dobrých vztahů mezi lidmi, rozpoznat a popsat různé vztahové situace ve svém každodenním životě.

CAS-CAS-003-110-001

Rozpoznat a respektovat základní práva a povinnosti ve škole.

CZA-TEV-001-110-007

Respektovat jiné žáky a uvědomovat si odlišné schopnosti v pohybových dovednostech.

UKA-VYV-002-110-001

Zapojovat se do skupinové práce, vytvářet společné výtvarné projekty.

CSA-CJS-002-106-005

Rozpoznat různé nebezpečné situace ve svém každodenním životě a v případě ohrožení požádat o pomoc.**Metodická podpora****Komentář**

Cílem očekávaného výsledku učení je seznámit žáka s nebezpečnými situacemi, napomáhat rozvoji dovedností žáka při žádosti o pomoc v případě ohrožení. Učitel využívá konkrétní praktické situace, které žákům umožňují zlepšit schopnost vyhodnotit nebezpečné situace.

Příklady aktivit:

Žák se učí na modelových situacích z každodenního života rozpoznávat situace, které pro něj mohou být nebezpečné (např. chování při požáru, při vyhlášení poplachu, při povodních, při dopravní nehodě nebo při úrazu).

Žák zná a podle pokynů učitele používá důležitá telefonní čísla.

Žák si osvojuje poznatky o nebezpečí spojeném s cizími zvířaty, nebezpečnými předměty a přístroji.

Učivo

- Situace hromadného ohrožení
- Chování při požáru, při povodních, při vyhlášení poplachu, při dopravní nehodě
- Důležitá telefonní čísla
- Nácvik modelových situací (úraz, střetnutí s nebezpečnými zvířaty, používání nebezpečných předmětů a přístrojů)
- Nácvik krizové komunikace

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KRA-KRP-000-106-001

Upozornit vhodným způsobem na osobní problém.

KSA-KOC-000-106-001

Reagovat přiměřeně na potřeby druhých osob ve školním prostředí.*Průřezová témata*

PTS-000-000-106-001

Poskytnout pomoc spolužákovi v případě potřeby.*Vzdělávací oblasti*

CPA-OSV-001-106-001

Vyjádřit vhodným způsobem své prožívání v běžných i náročných situacích.

CSA-CJS-001-106-004

Popsat na příkladech dodržování zásad bezpečnosti při hrách.

CSA-CJS-002-106-007

Reagovat přiměřeně na pokyny dospělých a spolupracovat při mimořádných událostech.

CSA-CJS-005-106-003

Ošetřit v modelové situaci drobné poranění.

CSA-CJS-005-106-004

Dodržovat zásady bezpečného pohybu v silničním provozu v roli chodce, účastníka silničního provozu.

JJA-REV-001-106-002

Zvládat jednoduché formy společenského styku verbálně či neverbálně – pozdrav, prosba, poděkování.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CAS-CAS-002-110-004

Vnímat a reagovat na různé druhy rizikového chování lidí a řešit je s pomocí naučených stereotypů.

CAS-CAS-002-110-006

Umět požádat o pomoc při reklamaci nevhodně zakoupeného zboží nebo služby.

CAS-CAS-004-110-001

Dokázat v případě potřeby požádat o radu při vyřizování svých osobních záležitostí.

CAS-CAS-004-110-002

Využít v případě potřeby služby pomáhajících organizací.

CAS-CAS-004-110-003

Osvojit si nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí.

CPA-OSV-001-110-004

Vyhledat pomoc v zátěžové situaci.

CZA-TEV-001-110-010

Rozpoznat nebezpečné situace a na základě osobních zkušeností na ně vhodně reagovat.

CZA-VZB-001-110-005

Poznávat vhodné a nevhodné sexuální chování v modelových situacích z každodenního života.

CZA-VZB-003-110-001

Rozpoznat v modelových situacích nebezpečné situace v běžném životě.

CSA-CJS-002-106-006

Uplatňovat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy, v okolí školy i ve škole.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na osvojení základních pravidel bezpečnosti. Žák si prohlubuje porozumění osobní bezpečnosti během cesty do školy, ve škole i v jejím okolí. Učí se rozpoznávat osobní nebezpečí, včetně sociálně patologických jevů, jako je například šikana, zneužívání a týrání. K prevenci těchto jevů využívá učitel vhodné digitální, obrazové a didaktické materiály. Žák se seznamuje s pojmem protiprávní jednání (např. krádeže) a na modelových situacích si osvojuje správné postupy a strategie jednání v těchto situacích.

Příklady aktivit:

Žák využívá bezpečnostní piktogramy jako pomůcku k lepšímu pochopení různých situací.

Žák se prostřednictvím modelových situací seznamuje s pravidly chování na přechodech pro chodce. Pro lepší názornost používá figurky a hračky.

Učivo

- Osobní bezpečí a chování v krizových situacích
- Nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy a jejich prevence
- Protiprávní jednání a jeho postih (krádež, šikana, zneužívání, týrání)

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KRA-KRP-000-106-001

Upozornit vhodným způsobem na osobní problém.*Vzdělávací oblasti*

CPA-CSP-008-106-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CSA-CJS-001-106-002

Popsat cestu do školy.

CSA-CJS-005-106-004

Dodržovat zásady bezpečného pohybu v silničním provozu v roli chodce, účastníka silničního provozu.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CAP-CAP-003-110-008

Dodržovat základní pravidla bezpečného pobytu v přírodě.

CAS-CAS-002-110-004

Vnímat a reagovat na různé druhy rizikového chování lidí a řešit je s pomocí naučených stereotypů.

CAS-CAS-004-110-003

Osvojit si nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí.

CPA-CSP-005-110-003

Dodržovat základní zásady bezpečného kontaktu se zvířaty.

CPA-CSP-008-110-001

Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygieny práce.

CPA-OSV-001-110-002

Respektovat základní pravidla chování v každodenním životě třídy.

CSA-CJS-002-106-007

Reagovat přiměřeně na pokyny dospělých a spolupracovat při mimořádných událostech.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka k porozumění pokynům při mimořádných událostech. Žák si osvojuje poznatky o situacích, ve kterých může být v nebezpečí, a učí se na ně přiměřeně reagovat a plnit pokyny dospělé osoby.

Příklady aktivit:

Žák se učí spolupracovat ve skupině při únikových akcích.

Žák plní pokyny učitele zadané pomocí karet a procesuálních schémat.

Učivo

- Nácvik mimořádných událostí
- Reakce na znamení a pokyn učitele

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KKA-POR-000-106-001

Reagovat na jednoduché pokyny, vyjádřit souhlas či nesouhlas.

KPA-KPB-000-106-001

Spolupracovat při opakujičích se činnostech se spolužákem.*Vzdělávací oblasti*

CPA-OSV-001-106-001

Vyjádřit vhodným způsobem své prožívání v běžných i náročných situacích.

CSA-CJS-002-106-005

Rozpoznat různé nebezpečné situace ve svém každodenním životě a v případě ohrožení požádat o pomoc.

CZA-TEV-001-106-003

Provádět jednoduché pohybové úkony na základě pokynů, povelů a signálů.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CAS-CAS-002-110-004

Vnímat a reagovat na různé druhy rizikového chování lidí a řešit je s pomocí naučených stereotypů.

CAS-CAS-004-110-003

Osvojit si nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí.

CPA-OSV-001-110-003

Osvojit si základní pravidla sociální komunikace.

CPA-OSV-001-110-004

Vyhledat pomoc v zátěžové situaci.

CZA-TEV-001-110-003

Vykonávat individuální a kolektivní činnost na základě pokynů, povelů a signálů.

CZA-TEV-001-110-010

Rozpoznat nebezpečné situace a na základě osobních zkušeností na ně vhodně reagovat.

CZA-VZB-003-110-001

Rozpoznat v modelových situacích nebezpečné situace v běžném životě.

003

Lidé a čas

Charakteristika tematického okruhu

Žák se učí orientovat v čase, určovat ho a rozlišovat děj v přítomnosti a minulosti. Učí se rozpoznávat minulost a současnost prostřednictvím poznatků a zkušeností získaných od členů své rodiny a lidí v nejbližším okolí. Seznamuje se s historickými památkami a místy ve svém okolí. Výsledkem je schopnost chápat souvislosti mezi minulostí a současností a využívat tyto poznatky v běžném životě.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

CSA-CJS-003-106-001

Orientovat se v čase a pojmenovat rozvržení svých denních činností.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení vede žáka k rozlišování denních činností a k orientaci v čase. Zaměřuje se na osvojení dovednosti pojmenovat denní činnosti a zařadit je do svého režimu dne.

Příklady aktivit:

Žák na základě pozorování určí den a noc a přiřazuje obrázky či činnosti tematicky vázané k denním a nočním činnostem.

Žák podle svého denního režimu dokáže rozlišit a vykonávat jednotlivé činnosti.

Žák podle pokynů učitele zvládne sestavit svůj režim dne.

Učivo

- Rozvržení denních činností
- Orientace v čase

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Základní gramotnosti

ZGM-ZGC-000-106-001

Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.*Klíčové kompetence*

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.

KSA-KOS-000-106-001

Uvědomovat si své základní životní potřeby.*Vzdělávací oblasti*

CSA-CJS-003-106-002

Rozpoznat dny v týdnu, případně měsíce, a rozlišovat roční období.

CSA-CJS-003-106-003

Rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.

MAA-MAT-003-106-001

Rozlišovat pojmy rok, měsíc, den.

MAA-MAT-003-106-002

Určit čas s přesností na celé hodiny v oboru do 12 hodin v analogovém a digitálním formátu.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CAP-CAP-001-110-005

Pozorovat a rozpoznat střídání dne a noci, ročních období.

CAS-CAS-001-110-001

Rozpoznat příběhy lidí z libovolného historického období a ze současnosti.

CZA-VZB-002-110-001

Popsat svůj denní režim a používat v praktických modelových situacích zásady zdravého životního stylu.

MAA-MAT-003-110-001

Orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny v analogovém a digitálním formátu.

MAA-MAT-003-110-003

Používat běžně využívané jednotky délky, hmotnosti, času, objemu.

CSA-CJS-003-106-002

Rozpoznat dny v týdnu, případně měsíce, a rozlišovat roční období.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na osvojení dovedností v oblasti určování času, které jsou klíčové pro každodenní život žáka. Napomáhá k rozvoji schopností určovat dny v týdnu, měsíce, roky a roční období. Učitel využívá konkrétní praktické činnosti, na jejichž základě žák získává schopnosti aplikovat tyto poznatky v běžném životě.

Příklady aktivit:

Žák pravidelně sleduje stav počasí, zaznamenává počasí do vlastního kalendáře prostřednictvím každodenní struktury a rutiny, opakováním dnů v týdnu a měsíců v roce.

Žák propojuje své vlastní zkušenosti s obrázky a fotografiemi a prakticky vnímá charakteristické znaky jednotlivých ročních období.

Žák během procházek vnímá aktuální počasí a roční období.

Žák upevňuje své vědomosti soustavnou, opakující se činností v denním režimu.

Žák vytváří vlastní kalendář s časovými údaji.

Učivo

- Orientace v čase, určování času
- Roční období

- Den, týden, měsíc, rok
- Kalendář

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KUA-KKF-000-106-001

Osvojovat si stereotypy učení.

Vzdělávací oblasti

CSA-CJS-003-106-001

Orientovat se v čase a pojmenovat rozvržení svých denních činností.

CSA-CJS-003-106-003

Rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.

CSA-CJS-004-106-002

Popisovat na základě pozorování rozmanitost přírody.

MAA-MAT-003-106-001

Rozlišovat pojmy rok, měsíc, den.

Následující očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CAP-CAP-001-110-005

Pozorovat a rozpoznat střídání dne a noci, ročních období.

CAP-CAP-003-110-001

Popsat dění v přírodě během ročních období na základě vlastního pozorování.

CPA-CSP-005-110-002

Provádět pozorování přírody a rozlišit roční období podle typických znaků.

MAA-MAT-003-110-001

Orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny v analogovém a digitálním formátu.

CSA-CJS-003-106-003

Rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení vede žáka k porozumění a rozlišování časových období. Žák se učí rozlišovat minulost, přítomnost a budoucnost. Tento výstup napomáhá orientaci na časové ose.

Příklady aktivit:

Žák získává prostřednictvím didaktických materiálů představu o minulosti a budoucnosti. Společně porovnává přítomné děje, které jsou pro něj konkrétní, s minulými a budoucími událostmi (např. způsob bydlení, krajina, oblast, ve které žije, nebo způsob života).

Žák při realizaci těchto aktivit odpovídá na otázky „*Jak bydlím teď?*“, „*Jak vypadá naše škola?*“, „*Čím jezdíme do školy?*“. Žák pracuje s fotografiemi současného bydlení, třídy, města, dopravních prostředků, které srovnává s fotografiemi či obrázky z minulosti.

Učivo

- Naše země v dávných dobách
- Způsob života v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGM-ZGC-000-106-001

Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.*Klíčové kompetence*

KUA-KKF-000-106-001

Osvojovat si stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

CSA-CJS-003-106-001

Orientovat se v čase a pojmenovat rozvržení svých denních činností.

CSA-CJS-003-106-002

Rozpoznat dny v týdnu, případně měsíce, a rozlišovat roční období.

CSA-CJS-003-106-004

Seznámit se s významnými událostmi, pověstmi a lidovými tradicemi, které se vztahují k regionu nebo kraji.

MAA-MAT-003-106-001

Rozlišovat pojmy rok, měsíc, den.

MAA-MAT-003-106-002

Určit čas s přesností na celé hodiny v oboru do 12 hodin v analogovém a digitálním formátu.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CAS-CAS-001-110-001

Rozpoznat příběhy lidí z libovolného historického období a ze současnosti.

CAS-CAS-001-110-002

Poznat s pomocí názorné ukázky význačné osobnosti našich dějin.

MAA-MAT-003-110-001

Orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny v analogovém a digitálním formátu.

CSA-CJS-003-106-004

Seznámit se s významnými událostmi, pověstmi a lidovými tradicemi, které se vztahují k regionu nebo kraji.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení směřuje k základnímu poznávání významných událostí v regionu a v České republice. Prohlubuje porozumění tématu, podporuje osvojení lidových tradic a povzbuzuje žáka k rozvoji regionálního uvědomění.

Příklady aktivit:

Žák se seznamuje s významnými objekty a událostmi v regionu. Propojuje své zkušenosti s obecně známými událostmi (Velikonoce, Vánoce, státní svátky) s regionálními či místními lidovými tradicemi a významnými objekty (např. návštěva muzea, koncertů nebo historických objektů).

Žák získává povědomí o regionální literatuře, zejména prostřednictvím pohádek a pověstí, na základě četby nebo vyprávění.

Učivo

- Současnost a minulost v našem životě (rozdíly ve způsobu života lidí)
- Významné historické objekty v místním regionu a v České republice
- Regionální pověsti

- Tradiční lidové svátky

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KLA-KKD-000-106-001

Uvést příklad kulturní události ve svém okolí.

Vzdělávací oblasti

CSA-CJS-001-106-001

Orientovat se v nejbližších důležitých místech v okolí školy a bydliště.

CSA-CJS-001-106-003

Sdílet poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest.

CSA-CJS-003-106-003

Rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.

UKA-VYV-004-106-001

Navštívit architektonické památky ve svém okolí.

Následující očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CAP-CAP-004-110-003

Poznat přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti svého regionu.

CAS-CAS-001-110-001

Rozpoznat příběhy lidí z libovolného historického období a ze současnosti.

CAS-CAS-001-110-002

Poznat s pomocí názorné ukázky význačné osobnosti našich dějin.

CAS-CAS-003-110-003

Poznat vlajku, hymnu a prezidenta českého státu.

UKA-VYV-004-110-001

Seznamovat se s některými výtvarnými a architektonickými díly ve svém okolí.

004

Rozmanitost přírody

Charakteristika tematického okruhu

Žák se učí sledovat změny v přírodě během roku. Na praktických příkladech pozoruje, k jakým změnám v přírodě dochází v průběhu ročních období. Také se učí rozpoznávat vliv lidské činnosti na přírodu a hledat způsoby, jak může ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení kvality životního prostředí.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

CSA-CJS-004-106-001

Rozpoznat a pojmenovat nejběžnější volně žijící i domácí zvířata.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na prohloubení a osvojení znalostí o volně žijících a domácích zvířatech. Žák získává vědomosti o volně žijících zvířatech, jejich mláďatech, potravě a výskytu v přírodě. Pojmenovává jednotlivé druhy volně žijících zvířat. Dále se seznamuje s péčí o volně žijící zvířata a s možnými nebezpečnými situacemi při kontaktu s nimi. Žák se seznamuje s užitečností a chovem domácích zvířat, pojmenovává jejich druhy a mláďata. Sdílí vlastní zkušenosti s péčí o domácí zvířata a snaží se popsat nebezpečné situace při kontaktu s nimi.

Příklady aktivit:

Žák třídí obrázky zvířat do skupin podle jejich výskytu (domácí × volně žijící zvířata).

Žák rozpoznává a přiřazuje zvuky domácích zvířat.

Žák pozoruje volně žijící zvířata během procházek v okolí školy. Navštíví v rámci exkurze místní farmu nebo zookoutek, kde se seznámí s domácími zvířaty a jejich chovem.

Učivo

- Chování živočichů
- Péče o volně žijící zvířata a ptáky
- Atlas zvířat a mediální zdroje (film, internet)
- Pobyt v přírodě a pozorování přírody
- Návštěva zoo, statku a chovné stanice
- Didaktické hry

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGC-000-106-001

Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.*Klíčové kompetence*

KBA-KOA-000-106-001

Podílet se na aktivitách, které jsou prospěšné pro okolní přírodu.

KBA-KOB-000-106-001

Chovat se citlivě k živým bytostem a k přírodě ve svém okolí.*Vzdělávací oblasti*

CSA-CJS-004-106-002

Popisovat na základě pozorování rozmanitost přírody.

JJA-REV-001-106-003

Popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CAP-CAP-003-110-002

Podílet se na péči o rostliny a zvířata během roku.

CAP-CAP-003-110-004

Poznat na základě společně prožité vlastní zkušenosti umělý a přírodní ekosystém, jeho využití a význam.

CPA-CSP-005-110-003

Dodržovat základní zásady bezpečného kontaktu se zvířaty.

JJA-REV-001-110-008

Rozšiřovat slovní zásobu, snažit se o zřetelnou a srozumitelnou výslovnost.

CSA-CJS-004-106-002

Popisovat na základě pozorování rozmanitost přírody.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na prohloubení znalostí o přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Cílem výstupu je vést žáka k uvědomění si změn v přírodě během roku. Žák získává vědomosti o střídání ročních období na základě charakteristických znaků a vlastního pozorování přírody. Podle obrázků dokáže pojmenovat jednotlivé přírodní děje. Seznamuje se s prací na zahradě, na poli a v sadu v jednotlivých ročních obdobích, se sklízí ovoce, zeleniny a zemědělských plodin.

Příklady aktivit:

Žák se seznamuje s ročními obdobími prostřednictvím her „Cesta ročními obdobími“, „Na zahradníka“ nebo „Na farmáře“.

Žák se zapojuje do hudebně-pohybové hry „Roční období v pohybu“, při které napodobuje činnosti (např. v zimě se třesu zimou nebo dělání sněhové koule, naopak v létě plavu v bazénu nebo sklízím letní ovoce).

Učivo

- Změny v přírodě během ročních období
- Znaky ročních období
- Stromy – ovocné, okrasné, listnaté, jehličnaté
- Keře
- Ovoce a zelenina
- Sezonní práce na zahradě a na poli
- Les

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGA-000-106-001

Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.*Klíčové kompetence*

KBA-KOA-000-106-001

Podílet se na aktivitách, které jsou prospěšné pro okolní přírodu.

KBA-KOB-000-106-001

Chovat se citlivě k živým bytostem a k přírodě ve svém okolí.*Vzdělávací oblasti*

CPA-CSP-005-106-001

Ošetřovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny za použití vhodného nářadí.

CSA-CJS-003-106-002

Rozpoznat dny v týdnu, případně měsíce, a rozlišovat roční období.

CSA-CJS-004-106-001

Rozpoznat a pojmenovat nejběžnější volně žijící i domácí zvířata.

CSA-CJS-004-106-003

Dodržovat pravidla vhodného chování v přírodě.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CAP-CAP-001-110-001

Pozorovat a poznat, zda je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu.

CAP-CAP-001-110-002

Rozeznat a bezpečně využívat zdroje tepla a světla.

CAP-CAP-001-110-003

Rozpoznávat jednotlivá skupenství na základě badatelských aktivit.

CAP-CAP-001-110-004

Rozpoznat zdroje zvuku v běžných situacích, popsat škodlivé důsledky nadměrného hluku a způsoby ochrany před ním.

CAP-CAP-001-110-005

Pozorovat a rozpoznat střídání dne a noci, ročních období.

CAP-CAP-001-110-006

Rozlišit základní druhy energií a jejich využití v praktickém životě.

CAP-CAP-002-110-002

Rozpoznat druhy vody – pitná, užitková, odpadní.

CAP-CAP-002-110-003

Ukázat příklady znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí.

CAP-CAP-003-110-001

Popsat dění v přírodě během ročních období na základě vlastního pozorování.

CAP-CAP-003-110-003

Rozpoznat a využívat hospodářské plodiny v běžném životě.

CAP-CAP-003-110-004

Poznat na základě společně prožité vlastní zkušenosti umělý a přírodní ekosystém, jeho využití a význam.

CAP-CAP-003-110-006

Popsat, co prospívá a co škodí přírodě.

CAP-CAP-003-110-007

Zapojit se do činností, které chrání přírodu.

CAP-CAP-003-110-008

Dodržovat základní pravidla bezpečného pobytu v přírodě.

CPA-CSP-005-110-001

Podílet se na pěstování rostlin v interiéru a v exteriéru, vyhýbat se kontaktu s jedovatými rostlinami.

CPA-CSP-005-110-002

Provádět pozorování přírody a rozlišit roční období podle typických znaků.

CPA-CSP-005-110-003

Dodržovat základní zásady bezpečného kontaktu se zvířaty.

CSA-CJS-004-106-003

Dodržovat pravidla vhodného chování v přírodě.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na prohloubení kladného vztahu k přírodě, osvojení si praktických dovedností v péči o životní prostředí, ochraně přírody a bezpečném chování v ní.

Příklady aktivit:

Žák dokáže popsat a rozlišit vhodné a nevhodné chování v přírodě.

Žák získává vědomosti o péči o životní prostředí a aktivně se podílí na ochraně přírody a životního prostředí.

Žák získává také povědomí o nebezpečích spojených s nevhodným chováním ve volné přírodě.

Učivo

- Ochrana přírody a správné chování v přírodě
- Péče o životní prostředí

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KBA-KOA-000-106-001

Podílet se na aktivitách, které jsou prospěšné pro okolní přírodu.

KBA-KOB-000-106-001

Chovat se citlivě k živým bytostem a k přírodě ve svém okolí.

Průřezová témata

PTU-000-000-106-002

Rozpoznat na modelových příkladech jednání, které je žádoucí pro udržitelný život.

Vzdělávací oblasti

CSA-CJS-001-106-004

Popsat na příkladech dodržování zásad bezpečnosti při hrách.

CSA-CJS-002-106-002

Rozeznat nevhodné jednání a chování, které je v rozporu s nastavenými pravidly.

CSA-CJS-004-106-002

Popisovat na základě pozorování rozmanitost přírody.

CZA-TEV-001-106-010

Poznávat základní zásady bezpečného chování a hygieny při pohybových aktivitách.

Následující očekávané výsledky učení*Základní škola speciální*

CAP-CAP-002-110-002

Rozpoznat druhy vody – pitná, užitková, odpadní.

CAP-CAP-002-110-003

Ukázat příklady znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí.

CAP-CAP-003-110-001

Popsat dění v přírodě během ročních období na základě vlastního pozorování.

CAP-CAP-003-110-004

Poznat na základě společně prožité vlastní zkušenosti umělý a přírodní ekosystém, jeho využití a význam.

CAP-CAP-003-110-006

Popsat, co prospívá a co škodí přírodě.

CAP-CAP-003-110-007

Zapojit se do činností, které chrání přírodu.

CAP-CAP-003-110-008

Dodržovat základní pravidla bezpečného pobytu v přírodě.

005

Člověk, jeho zdraví a bezpečí

Charakteristika tematického okruhu

Žák se seznamuje s vývojem člověka od narození až do dospělosti. Učí se osvojovat a dodržovat správné hygienické návyky a sebeobslužné činnosti. Poznává vhodný denní režim, jak pečovat o své tělo, správně se stravovat a podporovat své duševní zdraví. Žák se také seznamuje se zásadami mezilidských vztahů a důležitostí přátelských a respektujících vztahů.

Získává základní poučení o zdraví a nemocech, zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojuje si bezpečné chování v běžných životních situacích i při mimořádných událostech. Tato témata pomáhají žákovi rozvíjet zodpovědný přístup k vlastnímu zdraví a bezpečí.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

CSA-CJS-005-106-001

Ukázat nebo pojmenovat hlavní části lidského těla a dokázat upozornit na své potřeby a zdravotní potíže.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na poznání lidského těla. Žák spojuje pojmy s praktickými ukázkami a prohlubuje své znalosti o lidském těle. S dopomocí učitele dokáže upozornit na své zdravotní obtíže a na základě svých pocitů popsat své potřeby.

Příklady aktivit:

Žák poznává lidské tělo pomocí 3D modelů, obrázků, fotografií a videí. Vnímá obrazovou podobu částí lidského těla na svém vlastním těle.

Žák se seznámí s běžnými zdravotními obtížemi a dokáže je popsat nebo na ně upozornit pomocí obrázků (např. bolest hlavy, břicha nebo drobná poranění).

Žák se zapojuje do didaktických her, písniček a říkanek (např. „Hlava, ramena, kolena, palce“).

Učivo

- Lidské tělo, části lidského těla
- Symptomy běžných nemocí

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KSA-KOA-000-106-001

Poznat a vyjádřit vlastní potřeby důležité k dosažení osobní pohody.

KSA-KOS-000-106-001

Uvědomovat si své základní životní potřeby.

Průřezová témata

PTP-000-000-106-001

Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících péči o své potřeby.*Vzdělávací oblasti*

CPA-CSP-001-106-001

Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.

CSA-CJS-005-106-002

Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti.

CSA-CJS-005-106-003

Ošetřit v modelové situaci drobné poranění.

CZA-TEV-001-106-008

Reagovat na relaxační, speciální kompenzační, korektivní či jinak rozvíjející cvičení a usilovat při nich o správné držení těla.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CAP-CAP-003-110-005

Poznat části lidského těla a pozorovat základní životní funkce.

CPA-CSP-001-110-001

Péčovat o své tělo a svůj zevnějšek.

CZA-VZB-001-110-002

Uplatňovat v praktických modelových situacích základní zásady ochrany zdraví.

CZA-VZB-001-110-003

Vnímat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a dát najevo své zdravotní potíže a problémy.

CZA-VZB-001-110-004

Rozpoznávat změny v období dospívání.

CZA-VZB-002-110-003

Uplatňovat osvojené zásady tělesné a intimní hygieny v praktickém životě.

CSA-CJS-005-106-002

Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti.*Metodická podpora***Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na rozvoj dovedností v oblasti sebeobsluhy, podporuje samostatnost žáka v praktických sebeobslužných činnostech a hygienických návycích každodenního života. Žák zná a vhodně aplikuje postupy jednotlivých činností. Součástí výuky je seznámení se zásadami zdravé stravy a výživy a vytváření pevně zafixovaných návyků v oblasti hygieny a oblékání. Žák dále rozvíjí dovednosti získané v rodinném prostředí.

Příklady aktivit:

Žák si umyje ruce a obličej, vyčistí si chrup a provádí další dílčí hygienické úkony. Umí používat vhodné hygienické pomůcky.

Žák se s dopomocí nebo samostatně oblékne, svlékne a složí základní druhy oblečení. Rozlišuje účel jednotlivých součástí svého oblečení.

Žák prostřednictvím modelových situací vytváří jídelníček zdravé stravy a výživy. Postupně si osvojuje zásady zdravého stravování a pitného režimu, rozlišuje nezdravé potraviny a jejich rizika.

Žák využívá strukturovaný denní režim s vizuální oporou (např. používání obrázkových rozvrhů s plánováním činností, jako je oblékání, mytí rukou, WC nebo jídlo). Využívá přehledný sled kroků pomocí kartiček nebo nástěnek („Půjdu na záchod – spláchnu – umyji si ruce – utřu si ruce.“).

Žák si činnosti osvojuje pomocí nápodoby a opakování. Dokáže přijmout pomoc dospělého (např. opakované vedení ruky nebo pomoc s prvním krokem). Využívá krátké verbální pokyny podpořené gestem nebo obrázkem.

Žák používá vizuální a dotykové pomůcky, jako jsou sekvenční obrázky nebo fotonávody (např. jak si umýt ruce, jak si čistit zuby), barevné označení stran (kartičky vpředu, vzadu) nebo hmatové prvky (struktura na zubní kartáčku, ručníku).

Žák činnosti propojuje s hrou a pohybem pomocí říkanek a motorických cvičení.

Učivo

- Péče o zdraví
- Osobní hygiena
- Zdravá výživa a pitný režim

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KKA-VYJ-000-106-001

Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky.

KSA-KOA-000-106-001

Poznat a vyjádřit vlastní potřeby důležité k dosažení osobní pohody.

KSA-KOS-000-106-001

Uvědomovat si své základní životní potřeby.

Průřezová témata

PTP-000-000-106-001

Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících péči o své potřeby.

Vzdělávací oblasti

CPA-CSP-001-106-001

Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.

CPA-CSP-001-106-002

Podílet se na udržování pořádku ve svých věcech i ve svém okolí.

CPA-CSP-006-106-002

Dodržovat základní pravidla stolování.

CSA-CJS-005-106-001

Ukázat nebo pojmenovat hlavní části lidského těla a dokázat upozornit na své potřeby a zdravotní potíže.

UKA-VYV-002-106-001

Uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu.

Následující očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CAP-CAP-003-110-005

Poznat části lidského těla a pozorovat základní životní funkce.

CPA-CSP-001-110-001

Pečovat o své tělo a svůj zevnějšek.

CZA-VZB-001-110-001

Rozpoznat důležité životní potřeby ve svém každodenním životě.

CZA-VZB-001-110-002

Uplatňovat v praktických modelových situacích základní zásady ochrany zdraví.

CZA-VZB-001-110-003

Vnímat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a dát najevo své zdravotní potíže a problémy.

CZA-VZB-001-110-004

Rozpoznávat změny v období dospívání.

CZA-VZB-001-110-006

Rozlišovat základní metody ochrany reprodukčního a sexuálního zdraví.

CZA-VZB-002-110-003

Uplatňovat osvojené zásady tělesné a intimní hygieny v praktickém životě.

CSA-CJS-005-106-003

Ošetřit v modelové situaci drobné poranění.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na osvojení praktických dovedností v oblasti zdravotní výchovy. Žák se učí pojmenovat drobná poranění a postupně si osvojuje techniky jejich ošetření. Zároveň tím rozvíjí svou samostatnost.

Příklady aktivit:

Žák si prostřednictvím modelových situací postupně osvojuje elementární poznatky ze zdravotní výchovy a propojuje teoretické znalosti s praktickými ukázkami.

Žák dokáže ošetřit drobné rány dezinfekcí a náplastí, stejně jako podlitiny vhodnou masťou.

Žák s dopomocí učitele obváže ránu či bolavé místo na těle.

Učivo

Základní pojmy ze zdravotní výchovy

Ošetření drobných poranění:

- odřenina
- popálenina
- škrábnutí
- kousnutí psem
- bodnutí včelou
- uštknutí hadem

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KRA-KRP-000-106-001

Upozornit vhodným způsobem na osobní problém.

KSA-KOS-000-106-001

Uvědomovat si své základní životní potřeby.*Průřezová témata*

PTS-000-000-106-001

Poskytnout pomoc spolužákovi v případě potřeby.*Vzdělávací oblasti*

CSA-CJS-002-106-005

Rozpoznat různé nebezpečné situace ve svém každodenním životě a v případě ohrožení požádat o pomoc.

CSA-CJS-005-106-001

Ukázat nebo pojmenovat hlavní části lidského těla a dokázat upozornit na své potřeby a zdravotní potíže.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-CSP-001-110-001

Pečovat o své tělo a svůj zevnějšek.

CZA-VZB-001-110-002

Uplatňovat v praktických modelových situacích základní zásady ochrany zdraví.

CZA-VZB-001-110-003

Vnímat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a dát najevo své zdravotní potíže a problémy.

CZA-VZB-003-110-001

Rozpoznat v modelových situacích nebezpečné situace v běžném životě.

CSA-CJS-005-106-004

Dodržovat zásady bezpečného pohybu v silničním provozu v roli chodce, účastníka silničního provozu.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení směřuje k osvojení dovednosti bezpečného pohybu žáka v silničním provozu. Žák se seznamuje s dopravními značkami a s dopravními situacemi, které si postupně osvojuje. Zároveň si rozvíjí sociální dovednosti potřebné pro bezpečné chování v silničním provozu.

Příklady aktivit:

Žák si na základě modelových situací osvojuje základní pravidla pro chodce při pohybu v silničním provozu. Využívá při tom obrázky, fotografie, videa a dokumenty s dopravní tematikou. Postupně propojuje teoretické znalosti s praktickými ukázkami.

Žák na procházce, v okolí školy nebo na dopravním hřišti aplikuje získané znalosti v praxi. Učitel modeluje situace v silničním provozu, v nichž žák vystupuje jako účastník provozu (např. na koloběžce nebo na kole), a uplatňuje je na dopravním hřišti nebo na stezce pro cyklisty.

Učivo

- Bezpečné chování v silničním provozu
- Osobní bezpečí – nácvik modelových situací
- Návštěva dopravního hřiště

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KKA-POR-000-106-001

Reagovat na jednoduché pokyny, vyjádřit souhlas či nesouhlas.*Vzdělávací oblasti*

CSA-CJS-001-106-002

Popsat cestu do školy.

CSA-CJS-002-106-005

Rozpoznat různé nebezpečné situace ve svém každodenním životě a v případě ohrožení požádat o pomoc.

CSA-CJS-002-106-006

Uplatňovat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy, v okolí školy i ve škole.

Následující očekávané výsledky učení*Základní škola speciální*

CAP-CAP-004-110-002

Pohybovat se v různých druzích dopravy.

CAS-CAS-004-110-003

Osvojit si nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí.

CZA-VZB-003-110-001

Rozpoznat v modelových situacích nebezpečné situace v běžném životě.

CAS

Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a společnost vybavuje žáka kompetencemi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života a hraje významnou roli v přípravě na občanský život. Svým obsahem navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Utváří a rozvíjí osobnost žáka po stránce mravní, formuje jeho vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života a pomáhá mu orientovat se v mezilidských vztazích.

Cílem vzdělávací oblasti je výchova k toleranci, respektování lidských práv, k úctě a ochraně přírodního prostředí a kulturních hodnot. Vzdělávací oblast usiluje o to, aby žák uplatňoval svá práva a naplňoval své povinnosti, projevoval respekt a ohleduplnost k jiným lidem, jejich životním zkušenostem, kulturám a duchovním hodnotám.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost poskytuje žákovi základní poznatky o historickém vývoji lidstva i českého národa. Seznamuje ho s nejvýznamnějšími osobnostmi a historickými událostmi, které ovlivnily život společnosti v minulosti a mají význam pro současnost. Přibližuje žákům činnosti člověka, které se promítají do každodenního života, do kvality prostředí, v němž lidé žijí, a které podporují udržitelný přístup k životu. Zaměřuje se na formování osobnosti žáka po stránce emoční a volní a na rozvíjení kognitivních funkcí, aby jeho začleňování do společnosti bylo co nejúspěšnější.

Charakter výuky umožňuje žákovi využít vlastní zkušenosti, badatelské metody a propojit své dovednosti a znalosti s praktickým životem. Žák je veden k pochopení fungování společnosti a základních práv a povinností občanů.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost obsahuje pouze jeden vzdělávací obor: **Člověk a společnost**.

CAS

Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor je zároveň integrovanou vzdělávací oblastí se shodnou charakteristikou. Je rozdělený do čtyř tematických okruhů: **Dějiny našeho národa, Člověk ve společnosti, Poznatky o společnosti a Péče o občana**.

001

Dějiny našeho národa

Charakteristika tematického okruhu

Tematický okruh seznamuje žáka s nejvýznamnějšími osobnostmi historie a s historickými událostmi, které ovlivnily život společnosti v minulosti a mají význam pro současnost. Směřuje žáka k poznání vývoje lidstva i vlastního národa na základě prožitků a aplikace získaných znalostí v konkrétních situacích.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 10. ročník (110)

CAS-CAS-001-110-001

Rozpoznat příběhy lidí z libovolného historického období a ze současnosti.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaným výsledkem učení je to, aby žák porozuměl rozdílnému způsobu života lidí v zásadních historických etapách vývoje lidstva. Zároveň si vytváří základní představu o historickém vývoji našeho státu od pravěku po současnost.

Příklady aktivit:

Žák rozpozná na základě příběhů, pověstí a fotografií rozdílný způsob života v různých historických etapách na území České republiky.

Žák se seznamuje s regionálními pověstmi a s pověstmi o vzniku českého státu.

Učivo

Pravěk a život v pravěku

První státní útvary na našem území:

- historické příběhy z období pravěku
- historické příběhy z počátků českého státu

Pověsti

Vznik České republiky

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení**

Základní škola speciální

CSA-CJS-003-106-001

Orientovat se v čase a pojmenovat rozvržení svých denních činností.

CSA-CJS-003-106-003

Rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.

CSA-CJS-003-106-004

Seznámit se s významnými událostmi, pověstmi a lidovými tradicemi, které se vztahují k regionu nebo kraji.

UKA-VYV-004-106-001

Navštívit architektonické památky ve svém okolí.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KLA-KKD-000-110-001

Uvést příklad kulturní památky ve svém okolí.

KRA-KRA-000-110-001

Označit pravdivou a nepravdivou informaci týkající se známé situace.

Vzdělávací oblasti

CAS-CAS-001-110-002

Poznat s pomocí názorné ukázky význačné osobnosti našich dějin.

CAS-CAS-003-110-003

Poznat vlajku, hymnu a prezidenta českého státu.

UKA-VYV-004-110-001

Seznamovat se s některými výtvarnými a architektonickými díly ve svém okolí.

CAS-CAS-001-110-002

Poznat s pomocí názorné ukázky význačné osobnosti našich dějin.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení je zaměřený na seznámení žáka s významnými osobnostmi českých dějin. Směřuje k osvojení základních znalostí o nejvýznamnějších historických osobnostech.

Příklady aktivit:

Žák na základě obrázků, vyprávění pověstí a popisů životních příběhů poznává významné osobnosti českých dějin (např. praotec Čech, Karel IV., Tomáš Garrigue Masaryk nebo Václav Havel).

Učivo

Významné osobnosti našich dějin:

- vybraná osobnost z rodu Lucemburků (např. Karel IV.)
- vybraná osobnost z rodu Habsburků (např. Rudolf II.)
- vybraná osobnost z období vzniku českého státu (např. Václav Havel)

Regionální historie a její osobnosti

Využití médií – film, internet, knižní publikace

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení**

Základní škola speciální

CSA-CJS-003-106-003

Rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.

CSA-CJS-003-106-004

Seznámit se s významnými událostmi, pověstmi a lidovými tradicemi, které se vztahují k regionu nebo kraji.

UKA-VYV-004-106-001

Navštívit architektonické památky ve svém okolí.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KLA-KKD-000-110-001

Uvést příklad kulturní památky ve svém okolí.

KRA-KRA-000-110-001

Označit pravdivou a nepravdivou informaci týkající se známé situace.

Vzdělávací oblasti

CAS-CAS-001-110-001

Rozpoznat příběhy lidí z libovolného historického období a ze současnosti.

UKA-VYV-004-110-001

Seznamovat se s některými výtvarnými a architektonickými díly ve svém okolí.

002

Člověk ve společnosti*Charakteristika tematického okruhu*

Tematický okruh se zaměřuje na to, aby žák porozuměl vztahům v širší rodině, ve škole i mimo školu, v obci, a to v jejich rozmanitosti a souvislostech. Žák se učí rozpoznávat, přijímat a respektovat mnohotvárnost společnosti, prozkoumávat sociální interakce a formovat své postoje. Na základě naučených stereotypů se

rozvíjí v oblasti empatie, morálky a reflexe.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 10. ročník (110)

CAS-CAS-002-110-001

Rozlišit postavení a role rodinných příslušníků.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na osvojení si základních pravidel a norem chování jednotlivých rodinných příslušníků. Cílem je vést žáka k respektování společného soužití v rodině a k přijetí společných hodnot.

Příklady aktivit:

Žák rozpozná a pojmenuje role rodinných příslušníků a na základě svých zkušeností pojmenuje činnosti, které doma vykonávají.

Žák prostřednictvím modelových situací popisuje příklady funkčního a problémového fungování rodinných příslušníků.

Žák uvede svá práva a povinnosti doma i ve škole.

Žák získává základní poznatky o odpovědnosti rodičů za výchovu dětí.

Učivo

- Rodina – její funkce, význam a struktura
- Členové rodiny včetně tzv. široké rodiny
- Odpovědnost rodičů za výchovu dětí
- Rodinný rozpočet
- Škola – její funkce, význam a vztahy ve škole
- Práva a povinnosti žáků
- Náboženství, gender

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CPA-OSV-001-106-002

Navázat sociální kontakt a podílet se na interakci ve skupině známých osob.

CPA-OSV-001-106-003

Rozpoznat základní povolání, se kterými se setkává v běžném životě.

CSA-CJS-002-106-003

Uplatňovat společensky přijatelná pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KSA-KOD-000-110-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami.

Vzdělávací oblasti

CAS-CAS-002-110-002

Uplatňovat zásady dobrých vztahů mezi lidmi, rozpoznat a popsat různé vztahové situace ve svém každodenním životě.

CPA-OSV-001-110-003

Osvojit si základní pravidla sociální komunikace.

CAS-CAS-002-110-002

Uplatňovat zásady dobrých vztahů mezi lidmi, rozpoznat a popsat různé vztahové situace ve svém každodenním životě.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení směřuje k rozvoji a upevňování dobrých vztahů se spolužáky a dalšími lidmi ve škole. Cílem je osvojení dovedností slušné, přátelské a nekonfliktní komunikace v každodenním životě a dodržování pravidel společenského chování, s důrazem na rovnoprávnost národnostních menšin a rovné postavení mužů a žen.

Příklady aktivit:

Žák si prostřednictvím modelových situací postupně osvojuje pravidla společenského chování při různých příležitostech.

Žák na obrázcích nebo fotografiích ukáže a pojmenuje vhodné a nevhodné chování mezi spolužáky a mezi mužem a ženou.

Žák rozpozná vhodné a nevhodné chování vůči příslušníkům národnostních menšin.

Žák získává základní poznatky o protiprávním jednání, trestné činnosti a možnostech postihu.

Učivo

- Mezilidské vztahy ve společnosti
- Mezilidská komunikace
- Základní pravidla společenského chování
- Pravidla slušného chování
- Úcta k člověku
- Lásky
- Rovnoprávné postavení žen a mužů
- Rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-OSV-001-106-002

Navázat sociální kontakt a podílet se na interakci ve skupině známých osob.

CSA-CJS-002-106-002

Rozeznat nevhodné jednání a chování, které je v rozporu s nastavenými pravidly.

CSA-CJS-002-106-003

Uplatňovat společensky přijatelná pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády.

CSA-CJS-002-106-004

Projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků.

UKA-VYV-002-106-004

Zapojovat se do skupinové práce.**Související očekávané výsledky učení**

Klíčové kompetence

KSA-KOA-000-110-001

Spolupracovat při utváření osobní pohody.

KSA-KOC-000-110-001

Tolerovat odlišnosti druhých osob ve školním prostředí.

KSA-KOD-000-110-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami.*Průřezová témata*

PTS-000-000-110-002

Přispívat k demokratické kultuře ve třídě.*Vzdělávací oblasti*

CAS-CAS-002-110-001

Rozlišit postavení a role rodinných příslušníků.

CAS-CAS-002-110-003

Respektovat pravidla společenského soužití v rodině, škole, obci.

CAS-CAS-002-110-004

Vnímat a reagovat na různé druhy rizikového chování lidí a řešit je s pomocí naučených stereotypů.

CAS-CAS-003-110-001

Rozpoznat a respektovat základní práva a povinnosti ve škole.

CAS-CAS-003-110-002

Upozornit na porušování práv na příkladech různých životních modelových situací.

CPA-OSV-001-110-002

Respektovat základní pravidla chování v každodenním životě třídy.

CAS-CAS-002-110-003

Respektovat pravidla společenského soužití v rodině, škole, obci.*Metodická podpora***Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na osvojení základních pravidel a norem chování ve škole a v obci. Žák získává znalosti o pravidlech a právech soužití ve škole a v obci.

Příklady aktivit:

Žák pomocí obrázků nebo fotografií ukazuje a pojmenovává svá práva a povinnosti ve škole.

Žák prostřednictvím modelových situací rozpozná, zda se jedná o práva, nebo povinnosti, a nacvičuje vhodné jednání v daných situacích.

Žák se seznamuje s možnými sankcemi za porušování pravidel a povinností ve vztahu ke škole a obci.

Učivo

- Práva a povinnosti
- Porušování práv
- Rovnoprávnost
- Lidské hodnoty
- Školní řád
- Modelové situace – vhodné a nevhodné chování

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-OSV-001-106-002

Navázat sociální kontakt a podílet se na interakci ve skupině známých osob.

CSA-CJS-002-106-002

Rozeznat nevhodné jednání a chování, které je v rozporu s nastavenými pravidly.

CSA-CJS-002-106-003

Uplatňovat společensky přijatelná pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády.

UKA-VYV-002-106-004

Zapojovat se do skupinové práce.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPA-KPB-000-110-001

Zapojovat se do spolupráce ve skupině.

KSA-KOD-000-110-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami.*Vzdělávací oblasti*

CAS-CAS-002-110-002

Uplatňovat zásady dobrých vztahů mezi lidmi, rozpoznat a popsat různé vztahové situace ve svém každodenním životě.

CAS-CAS-002-110-004

Vnímat a reagovat na různé druhy rizikového chování lidí a řešit je s pomocí naučených stereotypů.

CAS-CAS-003-110-001

Rozpoznat a respektovat základní práva a povinnosti ve škole.

CAS-CAS-003-110-002

Upozornit na porušování práv na příkladech různých životních modelových situací.

CPA-OSV-001-110-002

Respektovat základní pravidla chování v každodenním životě třídy.

CZA-TEV-001-110-007

Respektovat jiné žáky a uvědomovat si odlišné schopnosti v pohybových dovednostech.

CZA-TEV-001-110-009

Uplatňovat základní pravidla her a soutěží, rozpoznat, když dojde k jejich porušení.

CAS-CAS-002-110-004

Vnímat a reagovat na různé druhy rizikového chování lidí a řešit je s pomocí naučených stereotypů.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení směřuje k seznámení žáka s různými druhy rizikového chování a nevhodného využívání volného času. Tento výstup vede k uvědomění si nebezpečného chování, jeho závažných důsledků a k rozvoji dovedností potřebných k řešení těchto situací.

Příklady aktivit:

Žák prostřednictvím modelových situací nacvičuje řešení konkrétních problémových situací a způsoby, jak vyhledat pomoc.

Žák pomocí obrázků nebo fotografií rozlišuje a popisuje různé formy rizikového chování (např. šikana, závislosti, vandalismus nebo nevhodné online aktivity).

Učivo

- Rizikové chování
- Vhodné a nevhodné chování v okolí
- Vhodné a nevhodné chování v digitálním světě
- Formy komunikace
- Návěst modelových situací

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CSA-CJS-002-106-005

Rozpoznat různé nebezpečné situace ve svém každodenním životě a v případě ohrožení požádat o pomoc.

CSA-CJS-002-106-006

Uplatňovat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy, v okolí školy i ve škole.

CSA-CJS-002-106-007

Reagovat přiměřeně na pokyny dospělých a spolupracovat při mimořádných událostech.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KSA-KOD-000-110-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami.

KSA-KOS-000-110-001

Požádat jednoduchým způsobem o pomoc.*Průřezová témata*

PTS-000-000-110-001

Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.*Vzdělávací oblasti*

CAS-CAS-002-110-002

Uplatňovat zásady dobrých vztahů mezi lidmi, rozpoznat a popsat různé vztahové situace ve svém každodenním životě.

CAS-CAS-002-110-003

Respektovat pravidla společenského soužití v rodině, škole, obci.

CAS-CAS-003-110-002

Upozornit na porušování práv na příkladech různých životních modelových situací.

CPA-OSV-001-110-004

Vyhledat pomoc v zátěžové situaci.

CZA-TEV-001-110-010

Rozpoznat nebezpečné situace a na základě osobních zkušeností na ně vhodně reagovat.

CAS-CAS-002-110-005

Rozlišit v modelových situacích finanční možnosti svého rozpočtu.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede k uvědomění si hodnoty a funkce peněz a k pochopení principů hospodaření s nimi. Cílem je rozvoj schopnosti žáka používat peníze v reálném životě a rozvoj finanční gramotnosti.

Příklady aktivit:

Žák poznává jednotlivé druhy bankovek a mincí a zná jejich hodnotu.

Žák se učí používat peníze v modelových situacích i v reálném životě.

Žák rozvíjí praktické dovednosti při sestavování vlastního rozpočtu.

Žák popisuje jednotlivé položky rodinných výdajů.

Učivo

- Manipulace s penězi
- Modelové situace – nakupování
- Nakupování v reálném životě

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení**

Základní škola speciální

MAA-MAT-002-106-007

Využívat matematické dovednosti v praxi.

MAA-MAT-003-106-003

Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi v oboru do 10 Kč.

Související očekávané výsledky učení

Základní gramotnosti

ZGM-ZGC-000-110-001

Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.

Klíčové kompetence

KRA-KRP-000-110-001

Vybrat z nabízených možností vhodný způsob řešení běžného osobního problému.

KSA-KOS-000-110-001

Požádat jednoduchým způsobem o pomoc.

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.

Vzdělávací oblasti

CAS-CAS-002-110-006

Umět požádat o pomoc při reklamaci nevhodně zakoupeného zboží nebo služby.

CAS-CAS-004-110-001

Dokázat v případě potřeby požádat o radu při vyřizování svých osobních záležitostí.

CAS-CAS-004-110-002

Využít v případě potřeby služby pomáhajících organizací.

MAA-MAT-003-110-002

Zvládat početní úkony s penězi, porovnávat hodnotu, používat pojmy více, méně, stejně.

CAS-CAS-002-110-006

Umět požádat o pomoc při reklamaci nevhodně zakoupeného zboží nebo služby.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení směřuje k seznámení žáka s postupem reklamace nevhodně zakoupeného zboží nebo služby. Cílem je zprostředkovat informace, které vedou k nápravě dané situace, a rozvíjet schopnost efektivně řešit spotřebitelské problémy.

Příklady aktivit:

Žák si osvojuje prostřednictvím modelových situací postup reklamace a formulaci důvodu reklamace.

Učivo

- Nácvik modelových situací

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-OSV-001-106-003

Rozpoznat základní povolání, se kterými se setkává v běžném životě.

CSA-CJS-002-106-005

Rozpoznat různé nebezpečné situace ve svém každodenním životě a v případě ohrožení požádat o pomoc.

MAA-MAT-003-106-003

Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi v oboru do 10 Kč.**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGC-000-110-001

Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.*Klíčové kompetence*

KSA-KOS-000-110-001

Požádat jednoduchým způsobem o pomoc.*Průřezová témata*

PTS-000-000-110-001

Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.*Vzdělávací oblasti*

CAS-CAS-002-110-005

Rozlišit v modelových situacích finanční možnosti svého rozpočtu.

CAS-CAS-004-110-001

Dokázat v případě potřeby požádat o radu při vyřizování svých osobních záležitostí.

CPA-OSV-001-110-004

Vyhledat pomoc v zátěžové situaci.

INA-INF-001-110-002

Pracovat s vybranými jednoduchými programy a aplikacemi.

MAA-MAT-003-110-002

Zvládat početní úkony s penězi, porovnávat hodnotu, používat pojmy více, méně, stejně.

003

Poznatky o společnosti

Charakteristika tematického okruhu

Tematický okruh směřuje žáka k získávání základních praktických vědomostí o podstatě a fungování společnosti, státu, o právech a povinnostech občanů i žáků ve škole. Prohlubuje vnímání zodpovědnosti žáka za jeho současný i budoucí život.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 10. ročník (110)

CAS-CAS-003-110-001

Rozpoznat a respektovat základní práva a povinnosti ve škole.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaným výsledkem učení je seznámit žáka s lidskými právy a povinnostmi a s možnostmi ochrany před týráním, zneužíváním a jiným protiprávním jednáním vůči jeho osobě i ostatním. Cílem je, aby si žák uvědomoval projevy protiprávního jednání v rodině, ve škole i ve společnosti a dokázal na ně vhodně reagovat.

Příklady aktivit:

Žák na základě názorných obrázků nebo fotografií pojmenuje příklady protiprávního jednání, se kterými se může setkat ve škole, doma i ve společnosti (např. šikana, kyberšikana, diskriminace, týrání nebo zneužívání).

Žák se seznámí s možnostmi, jak v případě protiprávního jednání vyhledat pomoc.

Žák si osvojí prostřednictvím modelových situací postup přivolání pomoci.

Žák respektuje a dodržuje školní řád. V rámci práce v kolektivu třídy spolupracuje na tvorbě plakátu „Třídní pravidla“.

Učivo

- Lidská práva a povinnosti
- Práva a povinnosti ve škole
- Školní řád
- Pravidla třídy
- Práva dítěte
- Týrané a zneužívané dítě
- Šikana a diskriminace
- Druhy a postihy protiprávního jednání
- Náplň práce policie a soudů
- Volby

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CSA-CJS-002-106-002

Rozeznat nevhodné jednání a chování, které je v rozporu s nastavenými pravidly.

CSA-CJS-002-106-004

Projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KSA-KOA-000-110-001

Spolupracovat při utváření osobní pohody.

KSA-KOD-000-110-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami.*Průřezová témata*

PTP-000-000-110-001

Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních.

PTS-000-000-110-002

Přispívat k demokratické kultuře ve třídě.*Vzdělávací oblasti*

CAS-CAS-002-110-002

Uplatňovat zásady dobrých vztahů mezi lidmi, rozpoznat a popsat různé vztahové situace ve svém každodenním životě.

CAS-CAS-002-110-003

Respektovat pravidla společenského soužití v rodině, škole, obci.

CAS-CAS-003-110-002

Upozornit na porušování práv na příkladech různých životních modelových situací.

CPA-OSV-001-110-002

Respektovat základní pravidla chování v každodenním životě třídy.

CPA-OSV-001-110-005

Rozlišit na konkrétních příkladech povinné činnosti a volný čas.

CAS-CAS-003-110-002

Upozornit na porušování práv na příkladech různých životních modelových situací.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaným výsledkem učení je seznámit žáka s různými druhy protiprávního jednání, jejich možnými následky a způsoby řešení ze strany státních institucí v závislosti na závažnosti daného jednání.

Příklady aktivit:

Žák pojmenuje příklady protiprávního jednání ve společnosti.

Žák si svojí správné vzorce chování v různých životních situacích a příležitostech.

Učivo

- Přestupek, přestupková komise, nahlášení přestupku
- Trestný čin, Policie ČR
- Soudy
- Zařízení ústavní výchovy pro děti a mládež – dětské domovy, střediska výchovné péče
- Vězení pro dospělé

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CSA-CJS-002-106-002

Rozeznat nevhodné jednání a chování, které je v rozporu s nastavenými pravidly.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KSA-KOA-000-110-001

Spolupracovat při utváření osobní pohody.

KSA-KOD-000-110-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami.*Průřezová témata*

PTS-000-000-110-002

Přispívat k demokratické kultuře ve třídě.*Vzdělávací oblasti*

CAS-CAS-002-110-002

Uplatňovat zásady dobrých vztahů mezi lidmi, rozpoznat a popsat různé vztahové situace ve svém každodenním životě.

CAS-CAS-002-110-003

Respektovat pravidla společenského soužití v rodině, škole, obci.

CAS-CAS-002-110-004

Vnímat a reagovat na různé druhy rizikového chování lidí a řešit je s pomocí naučených stereotypů.

CAS-CAS-003-110-001

Rozpoznat a respektovat základní práva a povinnosti ve škole.

CAS-CAS-003-110-003

Poznat vlajku, hymnu a prezidenta českého státu.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaným výsledkem učení je rozeznání vlajky našeho státu, státní hymny a prezidenta České republiky. Tento výstup směřuje k uvědomění si významu státních symbolů a jejich správného používání při různých příležitostech.

Příklady aktivit:

Žák namaluje vlajku České republiky.

Žák se soustředí na poslech české státní hymny.

Žák na fotografii ukáže prezidenta České republiky.

Žák se pomocí praktických ukázek seznámí i s ostatními státními symboly.

Žák na základě vlastních poznatků pojmenuje příležitosti, při kterých se jednotlivé státní symboly používají.

Učivo

- Naše vlast
- Prezident republiky
- Státní symboly
- Národní zvyky a obyčeje
- Regionální pověsti
- Státní svátky

- Práce politiků, soudců a prezidenta republiky
- Modelové situace – volby

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CSA-CJS-003-106-004

Seznámit se s významnými událostmi, pověstmi a lidovými tradicemi, které se vztahují k regionu nebo kraji.

Související očekávané výsledky učení*Klíčové kompetence*

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.

Vzdělávací oblasti

CAS-CAS-001-110-001

Rozpoznat příběhy lidí z libovolného historického období a ze současnosti.

004

Péče o občana*Charakteristika tematického okruhu*

Tematický okruh učí žáka zvládat přiměřeně náročné situace běžného života, rozpoznat protiprávní jednání a adekvátně reagovat v případě mimořádných situací.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:**Díl I – 10. ročník (110)**

CAS-CAS-004-110-001

Dokázat v případě potřeby požádat o radu při vyřizování svých osobních záležitostí.

Metodická podpora**Komentář**

Při naplňování očekávaného výsledku učení je žák seznamován s různými formami pomoci, které může využít při vyřizování svých potřeb a osobních záležitostí. Cílem je vést žáka k tomu, aby dokázal požádat o pomoc a orientoval se v nabízených službách a podpůrných institucích.

Příklady aktivit:

Žák identifikuje a pojmenuje své potřeby.

Žák si procvičuje prostřednictvím modelových situací, jak požádat o pomoc různé osoby (např. spolužáka, učitele, výchovného poradce, psychologa nebo pracovníky příslušných úřadů).

Učivo

- Nácvik modelových situací

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-OSV-001-106-002

Navázat sociální kontakt a podílet se na interakci ve skupině známých osob.

CPA-OSV-001-106-003

Rozpoznat základní povolání, se kterými se setkává v běžném životě.

CSA-CJS-002-106-005

Rozpoznat různé nebezpečné situace ve svém každodenním životě a v případě ohrožení požádat o pomoc.

JJA-REV-001-106-001

Komunikovat v běžných situacích.

JJA-REV-001-106-002

Zvládat jednoduché formy společenského styku verbálně či neverbálně – pozdrav, prosba, poděkování.**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGC-000-110-001

Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.*Klíčové kompetence*

KKA-VYJ-000-110-001

Vést verbální nebo neverbální komunikaci s partnerem.

KSA-KOA-000-110-001

Spolupracovat při utváření osobní pohody.

KSA-KOS-000-110-001

Požádat jednoduchým způsobem o pomoc.*Průřezová témata*

PTS-000-000-110-001

Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.*Vzdělávací oblasti*

CAS-CAS-002-110-005

Rozlišit v modelových situacích finanční možnosti svého rozpočtu.

CAS-CAS-002-110-006

Umět požádat o pomoc při reklamaci nevhodně zakoupeného zboží nebo služby.

CAS-CAS-004-110-003

Osvojit si nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí.

CPA-OSV-001-110-003

Osvojit si základní pravidla sociální komunikace.

CPA-OSV-001-110-004

Vyhledat pomoc v zátěžové situaci.

CAS-CAS-004-110-002

Využít v případě potřeby služby pomáhajících organizací.

Metodická podpora**Komentář**

Při dosahování očekávaného výsledku učení je žák seznamován s významem vzdělávání, volnočasových aktivit, možnostmi pracovního uplatnění a systémem zdravotní a sociální péče. Cílem je zprostředkovat žákovi informace o dostupné péči poskytované různými institucemi.

Příklady aktivit:

Žák se prostřednictvím praktických ukázek seznamuje s možnostmi pracovního uplatnění, odměňováním za vykonanou práci, nástrahami na pracovním trhu a systémem sociálního zabezpečení.

Žák získává přehled v oblasti vzdělávání o dostupných vzdělávacích a volnočasových možnostech.

Učivo

Vzdělávání v České republice:

- právo na vzdělání
- význam vzdělávání
- příprava na profesní uplatnění

Pracovní uplatnění:

- kvalifikace a rekvalifikace
- odměna za práci
- nezaměstnanost
- úřady práce
- finanční podpora v nezaměstnanosti

Zdravotní a sociální péče:

- systém zdravotní péče
- zdravotní a sociální pojištění
- sociální zabezpečení
- orgány sociální péče
- pomáhající organizace

Člověk a volný čas:

- kultura a sport
- volnočasové aktivity
- nevhodné využívání volného času

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení**

Základní škola speciální

CPA-OSV-001-106-002

Navázat sociální kontakt a podílet se na interakci ve skupině známých osob.

CPA-OSV-001-106-003

Rozpoznat základní povolání, se kterými se setkává v běžném životě.

CSA-CJS-002-106-005

Rozpoznat různé nebezpečné situace ve svém každodenním životě a v případě ohrožení požádat o pomoc.

JJA-REV-001-106-001

Komunikovat v běžných situacích.

JJA-REV-001-106-002

Zvládat jednoduché formy společenského styku verbálně či neverbálně – pozdrav, prosba, poděkování.**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGC-000-110-001

Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.*Klíčové kompetence*

KKA-VYJ-000-110-001

Vést verbální nebo neverbální komunikaci s partnerem.

KRA-KRP-000-110-001

Vybrat z nabízených možností vhodný způsob řešení běžného osobního problému.

KSA-KOA-000-110-001

Spolupracovat při utváření osobní pohody.

KSA-KOS-000-110-001

Požádat jednoduchým způsobem o pomoc.*Průřezová témata*

PTS-000-000-110-001

Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.*Vzdělávací oblasti*

CAS-CAS-002-110-005

Rozlišit v modelových situacích finanční možnosti svého rozpočtu.

CAS-CAS-004-110-003

Osvojit si nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí.

CPA-OSV-001-110-004

Vyhledat pomoc v zátěžové situaci.

CPA-OSV-001-110-006

Osvojit si základní dovednosti pro smysluplné trávení volného času.

CAS-CAS-004-110-003

Osvojit si nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na praktický nácvik chování člověka během mimořádných situací. Cílem je posílit sebedůvěru žáka při zvládání neobvyklých a neznámých situací.

Příklady aktivit:

Žák identifikuje možné nebezpečné situace doma, ve škole či na ulici.

Žák si osvojuje na základě praktického nácviku ve škole pravidla bezpečného chování, například během evakuace nebo útoku agresora.

Učivo

- Praktický nácvik chování při nutné evakuaci

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-OSV-001-106-001

Vyjádřit vhodným způsobem své prožívání v běžných i náročných situacích.

CSA-CJS-002-106-005

Rozpoznat různé nebezpečné situace ve svém každodenním životě a v případě ohrožení požádat o pomoc.

CSA-CJS-002-106-006

Uplatňovat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy, v okolí školy i ve škole.

CSA-CJS-002-106-007

Reagovat přiměřeně na pokyny dospělých a spolupracovat při mimořádných událostech.

CSA-CJS-005-106-004

Dodržovat zásady bezpečného pohybu v silničním provozu v roli chodce, účastníka silničního provozu.

JJA-REV-001-106-001

Komunikovat v běžných situacích.**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGC-000-110-001

Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.*Klíčové kompetence*

KKA-POR-000-110-001

Reagovat verbálně nebo neverbálně na komunikační sdělení partnera.

KRA-KRP-000-110-001

Vybrat z nabízených možností vhodný způsob řešení běžného osobního problému.

KSA-KOS-000-110-001

Požádat jednoduchým způsobem o pomoc.*Průřezová témata*

PTS-000-000-110-001

Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.*Vzdělávací oblasti*

CAS-CAS-004-110-001

Dokázat v případě potřeby požádat o radu při vyřizování svých osobních záležitostí.

CAS-CAS-004-110-002

Využít v případě potřeby služby pomáhajících organizací.

CPA-OSV-001-110-004

Vyhledat pomoc v zátěžové situaci.

CZA-VZB-003-110-001

Rozpoznat v modelových situacích nebezpečné situace v běžném životě.

CAP

Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na oblast Člověk a jeho svět, která přibližuje přírodovědné učivo na 1. stupni základního vzdělávání. Dává žákovi příležitost seznámit se s přírodou jako systémem, jehož součástí jsou vzájemně propojené, působí na sebe a vzájemně se ovlivňují. Výuka vede žáka k porozumění světu kolem s důrazem na propojení s běžným životem a na provázanost přírody a člověka. Žák získává základní poznatky o přírodních zákonitostech, které může využívat v praktických situacích každodenního života. Seznamuje se se závislostí člověka na přírodních zdrojích.

Cílem vzdělávací oblasti je vést žáka ke vnímání vztahů a souvislostí mezi činnostmi lidí, životním prostředím a přírodou, s důrazem na propojení s běžným životem. Výuka směřuje k rozvoji přírodovědných znalostí ve všech aspektech osobnosti žáka – kognitivním, afektivním i psychomotorickým.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje základní fyzikální, chemické, přírodovědné a geografické poznatky a dovednosti. Charakter výuky umožňuje žákovi využívat vlastní zkušenosti, badatelské metody a propojení svých dovedností s praktickým životem. Žák je veden k pochopení základních přírodních dějů.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda obsahuje pouze jeden vzdělávací obor: **Člověk a příroda**.

CAP

Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor je zároveň integrovanou vzdělávací oblastí se shodnou charakteristikou. Vzdělávací obor je rozdělený do čtyř tematických okruhů: **Základní poznatky z fyziky, Základní poznatky z chemie, Základní poznatky z přírodopisu a Základní poznatky z geografie.**

001

Základní poznatky z fyziky

Charakteristika tematického okruhu

Tematický okruh směřuje k poznání základních fyzikálních jevů. Učí žáka využívat zdroje tepla a světla, rozpoznávat zdroje zvuku v běžných situacích a pojmenovávat konkrétní příklady přeměn energie. Pochopení dějů a jejich zákonitostí přináší schopnost v životě prakticky jednat, chovat se odpovědně a bezpečně. Očekávané výsledky učení jsou formulované s důrazem na jejich užitečnost pro běžný život.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 10. ročník (110)

CAP-CAP-001-110-001

Pozorovat a poznat, zda je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka k praktickému poznávání pohybu a klidu těles a ke sledování příčin pohybu a klidu těles. Rozvíjí u žáka pozorovací schopnosti a uvažování na základě využívání vlastních zkušeností z jednoduchých pokusů.

Příklady aktivit:

Žák zkoumá, kdy je těleso v klidu a kdy v pohybu. Společně s učitelem zjišťuje, jak vzniká pohyb. Učitel používá pomůcky – kostky, kuličky, autíčka, nakloněné roviny z různých materiálů (papír, koberec, plast).

Žák pouští kuličku po nakloněné ploše (např. po prkénku). Sleduje, jak rychle se kulička kutálí v závislosti na sklonu plochy – když je prkénko více či méně nakloněné. Zkouší, co kuličku uvádí do pohybu a co ji naopak zastaví (např. ruka nebo překážka). Společně s učitelem pojmenovává, kdy se kulička pohybuje rychle a kdy pomalu.

Učivo

Pohyby těles

Klid těles

Příklady pohybu těles:

- jízda na kole, autem, vlakem
- kutálení kuličky
- kutálení kužele
- posílání autíček
- balanční pomůcky

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení**

Základní škola speciální

CSA-CJS-004-106-002

Popisovat na základě pozorování rozmanitost přírody.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.

Vzdělávací oblasti

CAP-CAP-001-110-004

Rozpoznat zdroje zvuku v běžných situacích, popsat škodlivé důsledky nadměrného hluku a způsoby ochrany před ním.

CAP-CAP-004-110-002

Pohybovat se v různých druzích dopravy.

MAA-MAT-004-110-002

Poznat základní geometrická tělesa – kouli, krychli, válec.

CAP-CAP-001-110-002

Rozeznat a bezpečně využívat zdroje tepla a světla.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na poznání a využití zdrojů tepla a světla a jejich bezpečné používání. Dále se soustředí na využívání jednoduchých optických přístrojů používaných v běžném životě – brýle, lupa, dalekohled, fotoaparát. Tento výstup významně přispívá k rozvoji praktických dovedností žáka v činnostech, které s tématem souvisejí.

Příklady aktivit:

Žák přiřazuje obrázky nebo skutečné předměty ke zdrojům světla a tepla (např. Slunce, svíčka, žárovka, topení). Žák ukazuje, co svítí, co hřeje a co dělá obojí. Učitel ukazuje a vysvětluje, co ke svému fungování potřebuje energii (např. elektřinu) a co ji nepotřebuje.

Žák společně s učitelem zvažuje, proč se nesmíme dívat do silného světla – například svítí baterkou na papír a sledují, jak světlo prosvítí.

Žák si zkouší bezpečně zapálit svíčku pod dohledem učitele a říká, co je potřeba dodržet (např. „*Nesmím sahat na plamen.*“).

Žák si prohlíží brýle, lupu, dalekohled a fotoaparát. Zkouší se například podívat lupou na list papíru a popisuje, co vidí jinak než pouhým okem.

Učivo

- Zdroje světla a tepla – Slunce, oheň, žárovka, svíčka
- Praktické využití optických přístrojů
- Brýle s ochrannými filtry
- Světelný smog
- Nebezpečí spojené se zábavní pyrotechnikou

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení**

Základní škola speciální

CSA-CJS-004-106-002

Popisovat na základě pozorování rozmanitost přírody.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.

Vzdělávací oblasti

CAP-CAP-001-110-006

Rozlišit základní druhy energií a jejich využití v praktickém životě.

CAP-CAP-001-110-007

Využít znalosti zásad bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji.

CAP-CAP-001-110-003

Rozpoznávat jednotlivá skupenství na základě badatelských aktivit.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na jednoduché pokusy se změnami skupenství vody a na porozumění tomu, co se s vodou děje při tání, vypařování, kondenzaci a tuhnutí. Žák s podporou učitele rozlišuje skupenství látek (pevné, kapalné, plynné) na základě vlastních pozorování a zkušeností z běžného života.

Příklady aktivit:

Žák s podporou učitele zkoumá přeměny skupenství vody pomocí jednoduchých a názorných pokusů – například pozoruje, jak led taje na vodu, jak se voda při vaření mění v páru, jak pára na studeném skle opět zkapalní na vodu, a jak se voda v mrazáku změnila zpět na led.

Žák na základě vlastní zkušenosti a s využitím názorných pomůcek rozlišuje, zda je látka pevná, kapalná, nebo plynná. Pomocí jednoduchých pokusů zkoumá vlastnosti různých materiálů (např. ohýbání plastového pravítka, mačkání houbičky, lití vody do různých nádob) a popisuje, jak se mění tvar nebo objem a zda je látka ohebná, nebo pružná.

Učivo

- Přeměny skupenství – tání a tuhnutí
- Teplota varu a teplota tání
- Vlastnosti a skupenství látek
- Pevné, kapalné a plynné skupenství – led, voda, pára
- Vlastnosti látek – stlačitelnost, rozpínatost, změna tvaru, ohebnost

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení**

Základní škola speciální

CSA-CJS-004-106-002

Popisovat na základě pozorování rozmanitost přírody.

Související očekávané výsledky učení

Základní gramotnosti

ZGM-ZGC-000-110-001

Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.

Klíčové kompetence

KPA-KPB-000-110-001

Zapojovat se do spolupráce ve skupině.

Vzdělávací oblasti

CAP-CAP-001-110-005

Pozorovat a rozpoznat střídání dne a noci, ročních období.

CAP-CAP-001-110-006

Rozlišit základní druhy energií a jejich využití v praktickém životě.

CAP-CAP-002-110-002

Rozpoznat druhy vody – pitná, užitková, odpadní.

CAP-CAP-002-110-003

Ukázat příklady znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí.

CAP-CAP-003-110-001

Popsat dění v přírodě během ročních období na základě vlastního pozorování.

CAP-CAP-001-110-004

Rozpoznat zdroje zvuku v běžných situacích, popsat škodlivé důsledky nadměrného hluku a způsoby ochrany před ním.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení vede žáka k pochopení vzniku zvuku a jeho šíření. Dále ho směřuje ke vnímání působení zvuku na člověka. Tento výsledek učení rozvíjí sluchové vnímání žáka a přispívá k pochopení významu sluchu pro vlastní orientaci. Zároveň vede žáka k poznání potřeby chránit se před nadměrným hlukem.

Příklady aktivit:

Žák s podporou učitele objevuje zvuky pomocí jednoduchých hudebních nástrojů (např. bubínek, triangel, chrástítko). Zkouší na nástroje hrát potichu a nahlas a porovnává rozdíl v intenzitě zvuku.

Žák si zkouší stejným způsobem říkat nebo zpívat slova potichu a nahlas.

Žák mluví s učitelem o tom, jak může být příliš silný zvuk nepříjemný a škodlivý, například při hlasité hudbě nebo při dlouhodobém používání sluchátek.

Žák se učí, že někdy je potřeba chránit si uši, aby sluch zůstal zdravý. Učitel ukazuje dětem obrázky / kartičky různých situací nebo zdrojů zvuku. Bezpečný zvuk (např. zpívající ptáček) – palec nahoru. Hlasitý zvuk, u kterého si chráníme uši (např. koncert, siréna) – zakrýt si uši rukama. Učitel vysvětlí, že na některá místa si bereme ochranná sluchátka nebo špunty do uší.

Učivo

Zdroje zvuku:

- siréna
- zvonění, alarm
- hudební nástroje
- lidský hlas – řev, šepot

Škodlivost nadměrného hluku a ochrana před ním

Protihlukové bariéry a izolace

Užití sluchátek proti nadměrnému hluku

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CSA-CJS-004-106-002

Popisovat na základě pozorování rozmanitost přírody.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KDA-KDI-000-110-001

Dodržovat pravidla obsluhy a bezpečného zacházení s digitálními zařízeními.

KSA-KOA-000-110-001

Spolupracovat při utváření osobní pohody.

Vzdělávací oblasti

CAP-CAP-001-110-001

Pozorovat a poznat, zda je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu.

CAP-CAP-001-110-007

Využít znalosti zásad bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji.

CAP-CAP-004-110-002

Pohybovat se v různých druzích dopravy.

CAP-CAP-001-110-005

Pozorovat a rozpoznat střídání dne a noci, ročních období.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení prostřednictvím praktických ukázek prohlubuje porozumění tomu, jak pohyby Země ovlivňují střídání ročních období a střídání dne a noci. Tento výstup přispívá k rozvoji pozorovacích schopností žáka a jeho porozumění danému jevu.

Příklady aktivit:

Žák s pomocí učitele vytváří jednoduchý kalendář přírody, do kterého pravidelně zapisuje pozorování počasí. Podle pokynů učitele sleduje počasí a měří teplotu na teploměru. Na základě svých pozorování volí vhodné aktivity a oblečení odpovídající aktuálnímu počasí.

Žák demonstruje pomocí glóbusu a baterky, kde je na Zemi den a kde noc. Tato aktivita je vedena s dostatečnou podporou učitele, aby byla pro žáka s ohledem na jeho potřeby srozumitelná a zvládnutelná.

Žák si za pomoci pracovní desky s vyznačenou eliptickou dráhou, lampy představující Slunce a glóbusu znázorňujícího Zemi vytváří představu o tom, že Země obíhá kolem Slunce přibližně 365 dní, a že tento pohyb ovlivňuje střídání ročních období.

Učivo

- Kalendář přírody
- Piktogramy počasí
- Venkovní teploměr
- Pohyb Země kolem své osy
- Pohyb Země kolem Slunce
- Glóbus

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CSA-CJS-003-106-001

Orientovat se v čase a pojmenovat rozvržení svých denních činností.

CSA-CJS-003-106-002

Rozpoznat dny v týdnu, případně měsíce, a rozlišovat roční období.

CSA-CJS-004-106-002

Popisovat na základě pozorování rozmanitost přírody.

MAA-MAT-003-106-001

Rozlišovat pojmy rok, měsíc, den.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPA-KPB-000-110-001

Zapojovat se do spolupráce ve skupině.

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

CAP-CAP-001-110-003

Rozpoznávat jednotlivá skupenství na základě badatelských aktivit.

CAP-CAP-003-110-001

Popsat dění v přírodě během ročních období na základě vlastního pozorování.

CPA-CSP-005-110-002

Provádět pozorování přírody a rozlišit roční období podle typických znaků.

CAP-CAP-001-110-006

Rozlišit základní druhy energií a jejich využití v praktickém životě.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení směřuje k základnímu praktickému poznávání různých forem energie. Tento výstup navazuje na praktické zkušenosti žáka z běžného života a prohlubuje jeho porozumění zdrojům energie. Napomáhá pochopení potřeby využívání obnovitelných zdrojů energie.

Příklady aktivit:

Žák s podporou učitele používá vlastní zkušenosti a praktické ukázky k poznávání různých druhů energií a jejich využití. Pomocí jednoduchých obrazových materiálů, krátkých filmů, dokumentů a digitálních pomůcek se seznamuje s formami energie, například elektrickou, sluneční, vodní a větrnou. Učitel vysvětluje, jak tyto obnovitelné zdroje energie fungují, například větrná elektrárna, solární panely nebo vodní elektrárna.

Žák pozoruje zdroje světla: například žárovku, baterku, Slunce (na obrázku).

Žák zkouší, co dává teplo: kamna, horký nápoj.

Žák se prakticky seznamuje s pohybovou energií prostřednictvím pozorování autíčka na setrvačnicku.

Žák se dozví, že v zásuvce je elektřina, vyzkouší si baterii a zapíná jednoduché zařízení (např. lampičku na baterii). Rozlišuje spotřebiče, které fungují na elektřinu.

Žák se seznamuje s různými možnostmi ohřevu – například pomocí rychlovarné konvice, radiátoru nebo dotykem teplého či studeného předmětu (např. lahev s teplou / studenou vodou).

Žák se seznamuje s dalšími zdroji energie na obrázcích: větrná (větrná elektrárna), solární (panel), vodní (vodní elektrárna), geotermální (vulkán), jaderná (jaderná elektrárna).

Žák si uvědomuje, že věci kolem nás potřebují energii, aby se mohly pohybovat, svítit, hřát nebo jinak fungovat.

Učivo

Druhy energií a jejich praktické ukázky:

- elektrická energie
- tepelná energie
- světelná energie
- větrná energie
- solární energie
- vodní energie
- geotermální energie
- kinetická energie
- jaderná energie

Obnovitelné zdroje energie

Typy elektráren

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CSA-CJS-004-106-002

Popisovat na základě pozorování rozmanitost přírody.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

CAP-CAP-001-110-002

Rozeznat a bezpečně využívat zdroje tepla a světla.

CAP-CAP-001-110-003

Rozpoznávat jednotlivá skupenství na základě badatelských aktivit.

CAP-CAP-001-110-007

Využít znalosti zásad bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení přispívá k pochopení, jak elektrické přístroje a jednoduché stroje usnadňují lidem práci. Tento výsledek učení vede žáka k bezpečnému zacházení s elektrickými přístroji v běžném životě, k rozpoznání případného nebezpečí a k předcházení škodám na zdraví i majetku.

Příklady aktivit:

Žák se během praktických činností seznámí s jednoduchými stroji – pákou, kladkou, nakloněnou rovinou a kolem na hřídeli. Pomocí stavebnice (např. LEGO, polytechnické stavebnice) sestaví žák s podporou učitele jednoduchý model, na kterém si vyzkouší princip fungování vybraného stroje. Následně společně s učitelem hledá a pojmenovává příklady využití těchto strojů v běžném životě (např. houpačka = páka, lano ve vlaku = kladka, skluzavka = nakloněná rovina, volant = kolo na hřídeli).

Žák se seznamuje s elektrickými přístroji, které usnadňují práci v domácnosti (např. mixér, vysavač, pračka). Na základě vlastní zkušenosti popíše, k čemu se přístroje používají a jak lidem ulehčují práci. Učitel připomíná zásady bezpečného zacházení s elektrickými přístroji (nesahat mokřýma rukama, nevytahovat přístroj z elektrické zásuvky tažením za kabel apod.) a žák je prakticky procvičuje na modelových situacích.

Učivo

- Jednoduché stroje a jejich užití v praxi
- Dodržování pravidel bezpečné práce s elektrickými přístroji

Přístroje:

- Kuchyňské elektrické přístroje a domácí spotřebiče
- Prodlužovací kabely a rozdvojky
- Narušení izolace kabelů a elektrických spotřebičů
- Zásuvky
- Přetížení elektrické sítě
- Digitální a informační zařízení
- Souprava pro mechaniku – jednoduché stroje

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-CSP-006-106-001

Používat vhodným způsobem základní pomůcky, nástroje a vybavení pro provoz domácnosti.

CPA-CSP-008-106-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

INA-INF-001-106-003

Dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s digitálními technologiemi.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KDA-KDB-000-110-001

Respektovat pravidla bezpečného chování v digitálním prostředí.

KDA-KDI-000-110-001

Dodržovat pravidla obsluhy a bezpečného zacházení s digitálními zařízeními.*Vzdělávací oblasti*

CAP-CAP-001-110-002

Rozeznat a bezpečně využívat zdroje tepla a světla.

CAP-CAP-001-110-004

Rozpoznat zdroje zvuku v běžných situacích, popsat škodlivé důsledky nadměrného hluku a způsoby ochrany před ním.

CPA-CSP-006-110-002

Obsluhovat spotřebiče a používat pomůcky v domácnosti.

CPA-CSP-008-110-001

Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygieny práce.

INA-INF-001-110-002

Pracovat s vybranými jednoduchými programy a aplikacemi.

002

Základní poznatky z chemie*Charakteristika tematického okruhu*

Tematický okruh směřuje k získávání praktických zkušeností s přírodními i umělými látkami a materiály. Vede žáka k odpovědnému chování vůči zdrojům vody a vzduchu. Učí žáka, jak ovládat postupy bezpečného zacházení s chemickými výrobky používanými v domácnosti.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:**Díl I – 10. ročník (110)**

CAP-CAP-002-110-001

Poznat vybrané látky běžně užívané v domácnosti včetně možností jejich praktického využití.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na poznávání vlastností látek běžně užívaných v domácnosti. Tento výstup významně přispívá k získání praktických zkušeností žáka s těmito látkami a jejich využitím.

Příklady aktivit:

Žák s pomocí učitele při praktické činnosti porovnává hustotu a rozpustnost běžných látek z domácnosti (např. pevné mýdlo, tekuté mýdlo, šampon, prášek a gel na praní).

Žák provádí jednoduchý pokus s rozpouštěním soli nebo cukru ve vodě a popisuje vliv teploty vody a míchání na rychlost rozpouštění.

Žák sleduje rozdíl mezi látkami, které se rozpouštějí, a těmi, které jsou nerozpustné.

Učivo

- Vlastnosti látek – hustota, rozpustnost
- Vliv teploty a míchání na rychlost rozpouštění pevné látky
- Ředění látek
- Látky mísitelné a nemísitelné s vodou
- Hustota látek
- Praktické pokusy

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-CSP-003-106-001

Provádět základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.

CPA-CSP-006-106-001

Používat vhodným způsobem základní pomůcky, nástroje a vybavení pro provoz domácnosti.

CPA-CSP-008-106-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CSA-CJS-002-106-001

Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

CAP-CAP-002-110-002

Rozpoznat druhy vody – pitná, užitková, odpadní.

CAP-CAP-002-110-003

Ukázat příklady znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí.

CAP-CAP-002-110-004

Ovládat postupy, jak bezpečně zacházet s chemickými výrobky používanými v domácnosti.

CPA-CSP-006-110-001

Provádět základní pracovní úkony v domácnosti včetně využití kuchyňského inventáře.

CPA-CSP-006-110-004

Připravit jednoduchý pokrm podle daných postupů s přihlédnutím k zásadám zdravé výživy.

CPA-CSP-008-110-001

Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygieny práce.

CAP-CAP-002-110-002

Rozpoznat druhy vody – pitná, užitková, odpadní.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na rozlišení a určení vody pitné, užitkové a odpadní. Tento výstup napomáhá žákovi k pochopení důsledků úbytku vodních zdrojů a vede ho k osvojení návyků v hospodaření s vodou.

Příklady aktivit:

Žák se s pomocí učitele seznamuje s významem vody v přírodě a pro život člověka (např. pití, vaření, mytí, zalévání květin, koupání zvířat). Při určování podoby a výskytu vody v přírodě vychází z vlastní praktické zkušenosti – poznává vodu v kaluži, dešťovou vodu, sníh, led, potok, řeku nebo vodu z vodovodu.

Žák porovnává čistotu různých vzorků vody – například voda z vodovodu (pitná), voda z kaluže (špinavá), voda z roztátého sněhu (může být znečištěná), dešťová voda (užitková), voda z potoka (k pozorování). Ke vzorkům přiřazuje obrázky s využitím – např. pitná voda (sklenice na pití), dešťová voda (zalití zahrady), špinavá voda (nevhodná k pití).

Žák si postupně osvojuje nutnost šetření a hospodaření s vodou – například zavírání kohoutku při čištění zubů, sběr dešťové vody na zalévání.

Žák se na základě názorných obrázků a s dopomocí učitele seznamuje s jednoduchým znázorněním koloběhu vody v přírodě (mrak – déšť – řeka – moře – slunce ohřívá – voda se odpařuje – mrak).

Učivo

Voda – pitná a užitková

Koloběh vody v přírodě

Voda v přírodě:

- povrchová
- podzemní
- ve vzduchu
- minerální
- sladká
- slaná
- kyselá

Odpadní vody:

- čistota vody
- úpravy vody a čističky odpadních vod
- ochrana vodních zdrojů

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CSA-CJS-004-106-002

Popisovat na základě pozorování rozmanitost přírody.

CSA-CJS-004-106-003

Dodržovat pravidla vhodného chování v přírodě.

Související očekávané výsledky učení*Klíčové kompetence*

KBA-KOA-000-110-001

Napodobovat činnosti, které pozitivně ovlivňují přírodu.*Průřezová témata*

PTU-000-000-110-002

Vybrat z nabídky školních aktivit tu, která vede k posílení udržitelnosti.*Vzdělávací oblasti*

CAP-CAP-001-110-003

Rozpoznávat jednotlivá skupenství na základě badatelských aktivit.

CAP-CAP-002-110-001

Poznat vybrané látky běžně užívané v domácnosti včetně možností jejich praktického využití.

CAP-CAP-002-110-003

Ukázat příklady znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí.

CAP-CAP-002-110-004

Ovládat postupy, jak bezpečně zacházet s chemickými výrobky používanými v domácnosti.

CAP-CAP-003-110-006

Popsat, co prospívá a co škodí přírodě.

CAP-CAP-003-110-007

Zapojit se do činností, které chrání přírodu.

CAP-CAP-002-110-003

Ukázat příklady znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na praktické poznávání příkladů znečišťování vody a vzduchu v nejbližším okolí. Žák je veden k šetrnému a odpovědnému přístupu k životnímu prostředí. Tento výstup přispívá k pochopení významu vody a vzduchu pro život a k uvědomění si nutnosti jejich ochrany. Žák si s pomocí učitele uvědomuje význam ochrany vody a vzduchu před znečištěním. Prostřednictvím konkrétních činností je veden k ekologickému chování. Žák se jednoduchou formou a s podporou učitele seznamuje s chováním v případě ekologické havárie (např. znečištění vody nebo půdy). Učitel používá jednoduché obrázky nebo krátká videa, kde je ukázáno, jak se lidé chrání a kdo pomáhá (hasiči, pracovníci životního prostředí).

Příklady aktivit:

Žák s pomocí učitele třídí odpad ve třídě (papír, plast, sklo) a přiřazuje jednotlivé druhy odpadu k barevným kontejnerům s piktogramy.

Žák společně s učitelem odkládá vybraný odpad na určená místa (školní kontejnery, separační dvůr při školních vycházkách).

Žák si s podporou učitele osvojuje správné zacházení s odpadem při přípravě pokrmů – nevylévá tuky do dřezu, nevhazuje hygienické potřeby do WC.

Žák se účastní rozhovoru o tom, proč je důležité nespalovat odpad v kamnech nebo na ohništích (např. při školních akcích), učitel používá obrázky nebo jednoduchá schémata.

Žák pozoruje nebo sleduje krátké video o znečišťování ovzduší (např. kouř z komínů, doprava) a s pomocí učitele si povídá o tom, co škodí čistému vzduchu a proč je důležité chránit vzduch.

Učivo

Znečišťování vody:

- továrny

- chemické prostředky

Plasty:

- použití plastů a jejich likvidace
- recyklace a třídění odpadů
- konkrétní příklady recyklace

Zdroje znečištění:

- únik ropy a chemických látek
- ekologické havárie
- hnojiva
- černé skládky
- požáry skladišť a průmyslových provozů

Čistota ovzduší, smog

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CSA-CJS-004-106-002

Popisovat na základě pozorování rozmanitost přírody.

CSA-CJS-004-106-003

Dodržovat pravidla vhodného chování v přírodě.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KBA-KOA-000-110-001

Napodobovat činnosti, které pozitivně ovlivňují přírodu.

Průřezová témata

PTU-000-000-110-002

Vybrat z nabídky školních aktivit tu, která vede k posílení udržitelnosti.

Vzdělávací oblasti

CAP-CAP-001-110-003

Rozpoznávat jednotlivá skupenství na základě badatelských aktivit.

CAP-CAP-002-110-001

Poznat vybrané látky běžně užívané v domácnosti včetně možností jejich praktického využití.

CAP-CAP-002-110-002

Rozpoznat druhy vody – pitná, užitková, odpadní.

CAP-CAP-002-110-004

Ovládat postupy, jak bezpečně zacházet s chemickými výrobky používanými v domácnosti.

CAP-CAP-003-110-004

Poznat na základě společně prožité vlastní zkušenosti umělý a přírodní ekosystém, jeho využití a význam.

CAP-CAP-003-110-006

Popsat, co prospívá a co škodí přírodě.

CAP-CAP-003-110-007

Zapojit se do činností, které chrání přírodu.

CAP-CAP-002-110-004

Ovládat postupy, jak bezpečně zacházet s chemickými výrobky používanými v domácnosti.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka k dodržování zásad bezpečné práce s chemickými přípravky v běžném životě. Tento výstup významným způsobem přispívá k ochraně zdraví žáka i jeho okolí. Umožňuje mu uvědomit si možná rizika a nebezpečí při práci s chemickými výrobky a přizpůsobit jim své chování.

Příklady aktivit:

Žák s pomocí učitele vyhledává a prohlíží si etikety na obalech běžně používaných chemických přípravků (např. čisticí prostředky ve škole, mýdlo, dezinfekce). Pomocí jednoduché přehledové tabulky piktogramů (obrázky, barvy) se učí rozlišit, zda je přípravek nebezpečný (např. dráždivý, žíravý).

Žák si prakticky zkouší, jak správně používat ochranné pomůcky – například nasazení rukavic při práci s čisticími prostředky, použití ochranné zástěry.

Žák se seznámí s bezpečným zacházením s léky – na konkrétních příkladech (prázdné obaly léků) si zkouší správně rozhodnout, co patří do odpadu a co je potřeba vrátit do lékárny.

Žák si prostřednictvím modelových situací nacvičuje jednoduché kroky první pomoci – například opláchnutí ruky pod tekoucí vodou při popálení nebo poleptání (praktické ukázky s použitím studené vody).

Žák se zúčastní rozhovoru o tom, co dělat v případě, že se setká s neznámými nebo nebezpečnými látkami – kam se obrátit o pomoc (učitel, dospělý, volání na tísňovou linku).

Učivo

- Zásady bezpečné práce s chemickými přípravky v běžném životě
- Označování a symboly nebezpečných látek
- Třídění nebezpečných látek podle symbolů (piktogramů)
- Úklidové prostředky
- Zásady práce s hořlavinami a žíravinami
- První pomoc při popálení a poleptání
- Lékárnička
- Léčiva a návykové látky

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-CSP-003-106-001

Provádět základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.

CPA-CSP-006-106-001

Používat vhodným způsobem základní pomůcky, nástroje a vybavení pro provoz domácnosti.

CPA-CSP-008-106-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CSA-CJS-002-106-001

Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KBA-KOA-000-110-001

Napodobovat činnosti, které pozitivně ovlivňují přírodu.*Průřezová témata*

PTU-000-000-110-002

Vybrat z nabídky školních aktivit tu, která vede k posílení udržitelnosti.*Vzdělávací oblasti*

CAP-CAP-002-110-001

Poznat vybrané látky běžně užívané v domácnosti včetně možností jejich praktického využití.

CAP-CAP-002-110-002

Rozpoznat druhy vody – pitná, užitková, odpadní.

CAP-CAP-002-110-003

Ukázat příklady znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí.

CAP-CAP-003-110-006

Popsat, co prospívá a co škodí přírodě.

CPA-CSP-006-110-001

Provádět základní pracovní úkony v domácnosti včetně využití kuchyňského inventáře.

CPA-CSP-008-110-001

Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygieny práce.

003

Základní poznatky z přírodopisu

Charakteristika tematického okruhu

Tematický okruh směřuje k poznání základních přírodních jevů živé i neživé přírody. Na základě pochopení dějů vede žáka k činnostem, které přírodu chrání a prospívají jí. Pomáhá žákovi, prostřednictvím vlastní zkušenosti s ekosystémem lesa, rozvíjet schopnosti vnímat přírodní prostředí, využívat hospodářské plodiny, pečovat o rostliny a zvířata a poznávat části lidského těla.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 10. ročník (110)

CAP-CAP-003-110-001

Popsat dění v přírodě během ročních období na základě vlastního pozorování.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení prohlubuje porozumění dějům a změnám v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Tento výsledek učení vychází z praktických osobních zkušeností žáka.

Příklady aktivit:

Žák na základě vlastního pozorování a s použitím obrázků nebo reálných předmětů (listy, větvičky, květiny) popisuje základní změny v přírodě v průběhu ročních období (např. na jaře rostou květiny, na podzim padají listy).

Žák při vycházkách do okolí školy sleduje změny v přírodě (barva listů, květy, sníh, plody stromů) a společně s učitelem mluví o pozorovaných změnách.

Žák vnímá počasí v jednotlivých ročních obdobích – učitel mu nabízí konkrétní obrázky nebo symboly počasí (slunce, déšť, sníh, vítr) a žák je přiřazuje k odpovídajícímu ročnímu období.

Žák se seznamuje s vybranými druhy stěhovavých a přezimujících ptáků (např. čáp, vlaštovka, vrabec, sýkora) prostřednictvím obrázků, písniček nebo krátkých videí. Společně s učitelem rozlišuje, který pták na zimu odlétá a který zůstává.

Žák se seznamuje s vývojovými stadii zvířat v souvislosti s ročními obdobími (např. znázornění pomocí obrázků nebo modelů: vejce – kuřátko – slepice). Učitel může využít i jednoduché skládky nebo kartičky k řazení jednotlivých stadií.

Učivo

Změny v chování zvířat během ročních období:

- rození mláďat na jaře
- aktivity zvířat (vyhledávání potravy)
- stěhovaví ptáci
- přezimování zvířat v přírodě a vyhledávání úkrytu
- zimní spánek

Život rostlin během ročních období:

- klíčení semen na jaře
- růst, kvetení rostlin a sběr plodů v létě
- ukončení cyklu života rostlin na podzim a v zimě

Vycházky do přírody a pozorování přírody

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CSA-CJS-003-106-002

Rozpoznat dny v týdnu, případně měsíce, a rozlišovat roční období.

CSA-CJS-004-106-002

Popisovat na základě pozorování rozmanitost přírody.

CSA-CJS-004-106-003

Dodržovat pravidla vhodného chování v přírodě.

Související očekávané výsledky učení

Základní gramotnosti

ZGC-ZGC-000-110-002

Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.

Klíčové kompetence

KBA-KOA-000-110-001

Napodobovat činnosti, které pozitivně ovlivňují přírodu.

KKA-VYJ-000-110-001

Vést verbální nebo neverbální komunikaci s partnerem.

Vzdělávací oblasti

CAP-CAP-001-110-003

Rozpoznávat jednotlivá skupenství na základě badatelských aktivit.

CAP-CAP-001-110-005

Pozorovat a rozpoznat střídání dne a noci, ročních období.

CAP-CAP-003-110-003

Rozpoznat a využívat hospodářské plodiny v běžném životě.

CAP-CAP-003-110-004

Poznat na základě společně prožité vlastní zkušenosti umělý a přírodní ekosystém, jeho využití a význam.

CAP-CAP-003-110-008

Dodržovat základní pravidla bezpečného pobytu v přírodě.

CPA-CSP-005-110-001

Podílet se na pěstování rostlin v interiéru a v exteriéru, vyhýbat se kontaktu s jedovatými rostlinami.

CPA-CSP-005-110-002

Provádět pozorování přírody a rozlišit roční období podle typických znaků.

JJA-REV-001-110-003

Popsat děje, jevy a osoby na obrázcích.

JJA-REV-001-110-005

Zprostředkovat vlastní zážitky a popsat své pocity.

CAP-CAP-003-110-002

Podílet se na péči o rostliny a zvířata během roku.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení je zaměřený na získání dovedností v péči o rostliny a zvířata. Naplnění tohoto výsledku umožňuje žákovi aktivně se zapojit do péče o živé organismy a napomáhá mu pochopit jejich základní potřeby a možné následky špatné péče.

Příklady aktivit:

Žák poznává základní potřeby živých organismů, například vzduch, vodu a světlo, pomocí jednoduchých ukázek a modelových situací.

Žák se podílí na každodenní péči o pokojové rostliny ve třídě – zalévání, otírání listů, sledování růstu.

Žák si nacvičuje péči o domácí zvířata prostřednictvím modelových situací – například jak správně krmit a pečovat o malého domácího mazlíčka.

Žák se pod vedením učitele učí starat o volně žijící zvířata, například při péči o krmítko pro ptáky – poznává vhodné krmivo a správné způsoby krmení.

Učivo

- Základní podmínky života
- Péče o pokojové rostliny
- Péče o domácí a volně žijící zvířata
- Péče o hospodářsky významná zvířata a jejich užitek
- Péče o krmítko, krmelec, hnízdní budku, hmyzí hotel nebo pítka pro ptáky podle možností školy
- Návštěva zvířecího útulku, zverimexu, záchranné stanice, rybářství, včelařství nebo statku podle možností školy

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-CSP-005-106-001

Ošetřovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny za použití vhodného nářadí.

CSA-CJS-004-106-001

Rozpoznat a pojmenovat nejběžnější volně žijící i domácí zvířata.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KBA-KOA-000-110-001

Napodobovat činnosti, které pozitivně ovlivňují přírodu.

KBA-KOB-000-110-001

Probudit zájem, empatii a základní zodpovědnost za živé bytosti v okolí.

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.*Průřezová témata*

PTU-000-000-110-002

Vybrat z nabídky školních aktivit tu, která vede k posílení udržitelnosti.*Vzdělávací oblasti*

CAP-CAP-003-110-003

Rozpoznat a využívat hospodářské plodiny v běžném životě.

CAP-CAP-003-110-004

Poznat na základě společně prožité vlastní zkušenosti umělý a přírodní ekosystém, jeho využití a význam.

CAP-CAP-003-110-006

Popsat, co prospívá a co škodí přírodě.

CPA-CSP-005-110-001

Podílet se na pěstování rostlin v interiéru a v exteriéru, vyhýbat se kontaktu s jedovatými rostlinami.

CPA-CSP-005-110-002

Provádět pozorování přírody a rozlišit roční období podle typických znaků.

CPA-CSP-005-110-003

Dodržovat základní zásady bezpečného kontaktu se zvířaty.

CAP-CAP-003-110-003

Rozpoznat a využívat hospodářské plodiny v běžném životě.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení usiluje o seznámení žáka se způsoby využití hospodářsky významných druhů rostlin. Tento výsledek vede žáka k uvědomění si závislosti člověka na potravinových zdrojích a směřuje k pochopení, kolik práce je třeba vykonat, než je určitý výrobek k dostání v obchodě.

Příklady aktivit:

Žák si s pomocí učitele prohlédne obrázky základních hospodářských plodin (např. obilí, slunečnice, brambory). Následně přiřadí ke každé rostlině skutečné výrobky, které z ní pocházejí (např. obrázek obilí a mouka, obrázek slunečnice a lahev slunečnicového oleje, obrázek brambory a samotný plod).

Učivo

Využití hospodářsky významných rostlin:

- len
- luštěniny a obilniny
- okopaniny a olejnin
- ovoce a zelenina
- výrobky z rostlin a jejich využití

Stavba, tvar a funkce rostlin:

- kořen, stonek, list, květ, semeno, plod
- význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin

Hospodářské plodiny a výrobky z nich

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-CSP-006-106-003

Připravit jednoduchý pokrm.

CSA-CJS-004-106-002

Popisovat na základě pozorování rozmanitost přírody.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KBA-KOA-000-110-001

Napodobovat činnosti, které pozitivně ovlivňují přírodu.*Vzdělávací oblasti*

CAP-CAP-003-110-001

Popsat dění v přírodě během ročních období na základě vlastního pozorování.

CAP-CAP-003-110-002

Podílet se na péči o rostliny a zvířata během roku.

CPA-CSP-005-110-001

Podílet se na pěstování rostlin v interiéru a v exteriéru, vyhýbat se kontaktu s jedovatými rostlinami.

CPA-CSP-006-110-004

Připravit jednoduchý pokrm podle daných postupů s přihlédnutím k zásadám zdravé výživy.

CAP-CAP-003-110-004

Poznat na základě společně prožité vlastní zkušenosti umělý a přírodní ekosystém, jeho využití a význam.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na získání vlastní zkušenosti žáka s určitým ekosystémem prostřednictvím přímého pozorování v regionu. Tento výsledek vede žáka ke smyslovému vnímání okolního světa. Umožňuje mu získat osobní zkušenost s pobytem v přírodě, manipulovat s přírodninami a seznamovat se s rostlinami a živočichy v regionu, ve kterém žije.

Příklady aktivit:

Žák se během vycházek do přírody setkává s běžnými druhy rostlin a živočichů v různých ekosystémech.

Žák pozoruje hmyz, ptáky a savce, sbírá přírodniny, jako jsou listy, šišky nebo kamínky, a učí se je poznávat.

Žák se s pomocí obrázkových materiálů a vyprávění seznámí s ohroženými druhy rostlin a živočichů a pochopí, proč je důležité je chránit.

Žák si osvojuje základní poznatky o významu lesa (např. jak les pomáhá čistit vzduch a poskytuje domov zvířatům) prostřednictvím jednoduchých praktických činností, jako je pozorování stromů, poslouchání zvuků lesa nebo péče o školní záhonek.

Učivo

Druhy ekosystémů:

- přírodní ekosystémy – les, rybník, řeka
- umělé ekosystémy – statek, pole, park

Ekosystém lesa:

- lesní patra
- lesní plody a houby
- lesní živočichové

- těžba dřeva
- význam lesa pro člověka a přírodu
- produkce kyslíku

Vycházky a pobyty v přírodě:

- smyslové a pohybové aktivity v přírodě
- sběr přírodnin
- sběr lesních plodů
- pozorování hmyzu, ptáků a zvířat

Vybraní zástupci rostlin a živočichů vázaní na určité životní prostředí

Rozšíření, význam a ochrana živočichů

Zadržování vody v krajině

Invazní druhy rostlin a živočichů

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CSA-CJS-004-106-001

Rozpoznat a pojmenovat nejběžnější volně žijící i domácí zvířata.

CSA-CJS-004-106-002

Popisovat na základě pozorování rozmanitost přírody.

CSA-CJS-004-106-003

Dodržovat pravidla vhodného chování v přírodě.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KBA-KOA-000-110-001

Napodobovat činnosti, které pozitivně ovlivňují přírodu.

KBA-KOB-000-110-001

Probudit zájem, empatii a základní zodpovědnost za živé bytosti v okolí.

Vzdělávací oblasti

CAP-CAP-002-110-003

Ukázat příklady znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí.

CAP-CAP-003-110-001

Popsat dění v přírodě během ročních období na základě vlastního pozorování.

CAP-CAP-003-110-002

Podílet se na péči o rostliny a zvířata během roku.

CAP-CAP-003-110-006

Popsat, co prospívá a co škodí přírodě.

CAP-CAP-003-110-007

Zapojit se do činností, které chrání přírodu.

CAP-CAP-003-110-008

Dodržovat základní pravidla bezpečného pobytu v přírodě.

CAP-CAP-004-110-001

Využívat mapu v jednoduchých praktických situacích.

CAP-CAP-004-110-003

Poznat přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti svého regionu.

CAP-CAP-003-110-005

Poznat části lidského těla a pozorovat základní životní funkce.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka k základnímu poznávání a porozumění vlastnímu tělu a jeho funkcím. Tento výsledek významně přispívá k uvědomění si jednotlivých orgánů v těle. Dále pomáhá žákovi pochopit, jaký význam mají jednotlivé orgány pro jeho zdraví a život. Směřuje ho k péči o vlastní tělo a zdraví.

Příklady aktivit:

Žák pojmenuje a ukáže jednotlivé části těla na modelu nebo na sobě.

Žák přiřadí k jednotlivým orgánům jejich funkce pomocí názorných pomůcek (např. obrázky, modely).

Žák v modelových situacích poslouchá srdeční tep (pomocí jednoduchého fonendoskopu nebo nahrávky) a sleduje dech (počítá nádechy a výdechy).

Žák sleduje názorné video nebo pracuje s výukovým programem, který ukazuje stavbu a funkce lidského těla.

Učivo

Základní části lidského těla

Základní funkce částí lidského těla

Orgánové soustavy a jejich části:

- opěrná soustava
- pohybová soustava
- nervová soustava
- oběhová soustava
- dýchací soustava
- trávicí soustava
- smyslová soustava
- pohlavní soustava

Využití obrázků, modelů a interaktivních aplikací

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení**

Základní škola speciální

CPA-CSP-001-106-001

Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.

CSA-CJS-005-106-001

Ukázat nebo pojmenovat hlavní části lidského těla a dokázat upozornit na své potřeby a zdravotní potíže.

CSA-CJS-005-106-002

Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KSA-KOA-000-110-001

Spolupracovat při utváření osobní pohody.

Průřezová témata

PTP-000-000-110-002

Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.

Vzdělávací oblasti

CPA-CSP-001-110-001

Pečovat o své tělo a svůj zevnějšek.

CZA-VZB-001-110-001

Rozpoznat důležité životní potřeby ve svém každodenním životě.

CZA-VZB-001-110-002

Uplatňovat v praktických modelových situacích základní zásady ochrany zdraví.

CZA-VZB-001-110-003

Vnímat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a dát najevo své zdravotní potíže a problémy.

CZA-VZB-001-110-004

Rozpoznávat změny v období dospívání.

CZA-VZB-001-110-006

Rozlišovat základní metody ochrany reprodukčního a sexuálního zdraví.

CZA-VZB-002-110-003

Uplatňovat osvojené zásady tělesné a intimní hygieny v praktickém životě.

CAP-CAP-003-110-006

Popsat, co prospívá a co škodí přírodě.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení podporuje u žáka pozitivní vztah k přírodě, rozvíjí jeho ekologické cítění a odpovědný přístup k životnímu prostředí.

Příklady aktivit:

Žák podle pokynů učitele rozpozná škodlivé chování vůči přírodě, například odhazování odpadků, ničení rostlin nebo hlučné chování v přírodě. Žák si vybere z nabízených praktických činností ty, které přírodě prospívají, například sázení květin, čištění studánek nebo šetření energiemi. Aktivity jsou přizpůsobené schopnostem žáka a probíhají pod vedením učitele.

Žák se naučí rozpoznat škodlivé a prospěšné chování vůči přírodě a vybrat správné praktické činnosti. Lze využít pomůcky, jako jsou obrázky (fotografie nebo kresby) různých situací v přírodě, například odhozený odpad, ničené rostliny, hlučná skupina lidí, sázení květin, čištění studánky, vypínání světel. Dále lze použít koše nebo boxy označené „Škodí přírodě“ a „Pomáhá přírodě“ nebo kartičky s jednoduchými popisy činností.

Učivo

Lidské činnosti a aktivity, které prospívají přírodě:

- sázení stromů a rostlin
- třídění odpadu
- šetření vodou a energiemi
- čistota přírody
- ochrana zvířat a rostlin

Lidské činnosti a aktivity, které škodí přírodě:

- odhazování odpadků
- znečišťování vodních zdrojů a vzduchu
- plýtvání vodou a energiemi
- poškozování stromů a rostlin

Vycházky do přírody, pozorování přírody

Pohádky a příběhy o přírodě

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CSA-CJS-004-106-002

Popisovat na základě pozorování rozmanitost přírody.

CSA-CJS-004-106-003

Dodržovat pravidla vhodného chování v přírodě.**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGC-000-110-002

Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.*Klíčové kompetence*

KBA-KOA-000-110-001

Napodobovat činnosti, které pozitivně ovlivňují přírodu.

KBA-KOB-000-110-001

Probudit zájem, empatii a základní zodpovědnost za živé bytosti v okolí.*Průřezová témata*

PTU-000-000-110-002

Vybrat z nabídky školních aktivit tu, která vede k posílení udržitelnosti.*Vzdělávací oblasti*

CAP-CAP-002-110-002

Rozpoznat druhy vody – pitná, užitková, odpadní.

CAP-CAP-002-110-003

Ukázat příklady znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí.

CAP-CAP-002-110-004

Ovládat postupy, jak bezpečně zacházet s chemickými výrobky používanými v domácnosti.

CAP-CAP-003-110-002

Podílet se na péči o rostliny a zvířata během roku.

CAP-CAP-003-110-004

Poznat na základě společně prožité vlastní zkušenosti umělý a přírodní ekosystém, jeho využití a význam.

CAP-CAP-003-110-007

Zapojit se do činností, které chrání přírodu.

CAP-CAP-003-110-008

Dodržovat základní pravidla bezpečného pobytu v přírodě.

CAP-CAP-003-110-007

Zapojit se do činností, které chrání přírodu.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení směřuje žáka k aktivnímu přístupu a zájmu o ochranu přírody. Vede žáka k péči o okolí a životní prostředí. Přispívá k jeho uvědomění, že každý nese zodpovědnost za prostředí, ve kterém žijeme.

Příklady aktivit:

Žák se zapojuje do jednoduchých činností, které ho vedou k ochraně přírody. Společně s učitelem se podílí na úklidu životního prostředí. Při této činnosti zkouší správně třídit odpad do barevných kontejnerů.

Žák si ve třídě zahraje hru na třídění odpadu. Na stole má různé obrázky (např. lahev, papír, sklenici) a vybírá správný koš, kam obrázek patří.

Žák na vycházkách do okolí školy pozoruje rostliny a stromy, poslouchá zvuky přírody. Učitel žáka upozorňuje na správné chování v přírodě – například: netrháme rostliny, nekřičíme, neodhazujeme odpady.

Žák pracuje s obrázky, na kterých rozlišuje správné a nesprávné chování v přírodě – například: na jednom obrázku dítě hází papírek na zem, na druhém hází papírek do koše. Společně si povídají se spolužáky, co je správné a proč.

Žák se seznamuje s obrázky chráněných území. Učitel mu vysvětluje, co znamenají značky, které můžeme v přírodě vidět (např. zákaz rozdělávání ohně nebo zákaz vstupu se psem).

Žák sleduje krátké pohádky nebo videa o ochraně přírody. Po zhlédnutí si se spolužáky o příběhu povídají – co postavy udělaly dobře a co špatně.

Učivo

- Ochrana přírody a životního prostředí
- Sběr odpadků a péče o okolí školy
- Naučné stezky

Chráněná území:

- Označení chráněných území
- Zásady chování v chráněných územích

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CSA-CJS-004-106-002

Popisovat na základě pozorování rozmanitost přírody.

CSA-CJS-004-106-003

Dodržovat pravidla vhodného chování v přírodě.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KBA-KOA-000-110-001

Napodobovat činnosti, které pozitivně ovlivňují přírodu.

KBA-KOB-000-110-001

Probudit zájem, empatii a základní zodpovědnost za živé bytosti v okolí.

KPA-KPB-000-110-001

Zapojovat se do spolupráce ve skupině.

KPA-KPP-000-110-001

Příspěvat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.

Průřezová témata

PTU-000-000-110-002

Vybrat z nabídky školních aktivit tu, která vede k posílení udržitelnosti.

Vzdělávací oblasti

CAP-CAP-002-110-002

Rozpoznat druhy vody – pitná, užitková, odpadní.

CAP-CAP-002-110-003

Ukázat příklady znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí.

CAP-CAP-003-110-004

Poznat na základě společně prožité vlastní zkušenosti umělý a přírodní ekosystém, jeho využití a význam.

CAP-CAP-003-110-006

Popsat, co prospívá a co škodí přírodě.

CAP-CAP-004-110-003

Poznat přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti svého regionu.

CPA-CSP-005-110-001

Podílet se na pěstování rostlin v interiéru a v exteriéru, vyhýbat se kontaktu s jedovatými rostlinami.

CPA-CSP-005-110-003

Dodržovat základní zásady bezpečného kontaktu se zvířaty.

CAP-CAP-003-110-008

Dodržovat základní pravidla bezpečného pobytu v přírodě.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení podporuje bezpečné chování v přírodě, zodpovědný přístup k přírodě a schopnost reagovat v krizových situacích. Zaměřuje se na osvojení základních dovedností pohybu v přírodě a na rozpoznání možných rizik a nebezpečí v přírodě.

Příklady aktivit:

Žák si na vycházkách do okolí školy povídá s učitelem o tom, jak se bezpečně chovat v přírodě. Učitel mu ukazuje místa, která jsou bezpečná (například cestička v parku), a místa, která mohou být nebezpečná (například obtížně dostupná místa s rozbitou lahví nebo spadlými větvemi, bláto, prudký svah). Společně se spolužáky zkoušejí určit, kde je bezpečné jít a kde si musí dávat pozor.

Žák si ve třídě může hrát hru na bezpečné a nebezpečné situace – na obrázcích hledá věci, které jsou v přírodě nebezpečné (např. trny, vosí hnízdo, rozlitá voda na cestě).

Žák ukazuje na obrázcích běžné jedovaté rostliny, jako je ruřík zlomocný, konvalinka nebo blín. Dozvídá se, že tyto rostliny se nesmí trhat ani ochutnávat. Žák zkouší poznat bezpečné rostliny (např. sedmikráska, pampeliška) a ty, na které se nesáhá.

Žák zkouší při hře „Bezpečný sběr hub“ pomocí obrázků rozlišit, které houby jsou jedlé (např. hřib smrkový), a které nejedlé nebo jedovaté (např. muchomůrka červená). Učitel mu vysvětluje, že houby se sbírají vždy jen s dospělými.

Žák v modelových situacích trénuje, jak přivolat pomoc – například nácvik volání „Pomoc!“ nebo používání modelu telefonu, kdy zkouší, jak říci, co se stalo a kde se nachází.

Učivo

- Pravidla bezpečného chování v přírodě
- Zásady sběru a konzumace hub
- Jedovaté rostliny
- Praktické poznávání přírody

Základní pravidla pobytu v přírodě:

- Rozdělávání ohně
- Kontakt s divokými zvířaty
- Tísňové volání

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CSA-CJS-002-106-006

Uplatňovat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy, v okolí školy i ve škole.

CSA-CJS-004-106-002

Popisovat na základě pozorování rozmanitost přírody.

CSA-CJS-004-106-003

Dodržovat pravidla vhodného chování v přírodě.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KBA-KOA-000-110-001

Napodobovat činnosti, které pozitivně ovlivňují přírodu.

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.*Vzdělávací oblasti*

CAP-CAP-003-110-001

Popsat dění v přírodě během ročních období na základě vlastního pozorování.

CAP-CAP-003-110-004

Poznat na základě společně prožité vlastní zkušenosti umělý a přírodní ekosystém, jeho využití a význam.

CAP-CAP-003-110-006

Popsat, co prospívá a co škodí přírodě.

CAP-CAP-004-110-003

Poznat přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti svého regionu.

CPA-CSP-005-110-001

Podílet se na pěstování rostlin v interiéru a v exteriéru, vyhýbat se kontaktu s jedovatými rostlinami.

CPA-CSP-005-110-002

Provádět pozorování přírody a rozlišit roční období podle typických znaků.

CPA-CSP-005-110-003

Dodržovat základní zásady bezpečného kontaktu se zvířaty.

CZA-TEV-001-110-010

Rozpoznat nebezpečné situace a na základě osobních zkušeností na ně vhodně reagovat.

004

Základní poznatky z geografie*Charakteristika tematického okruhu*

Tematický okruh směřuje s ohledem na schopnosti a dovednosti žáka k poznání prostorového uspořádání v konkrétních místech či regionech na základě žákových schopností a dovedností. Konkrétně učí žáka využívat mapu v jednoduchých praktických situacích, orientovat se v různých druzích dopravy a objevovat přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti jeho regionu.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:**Díl I – 10. ročník (110)**

CAP-CAP-004-110-001

Využívat mapu v jednoduchých praktických situacích.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení směřuje žáka k využívání map v praktickém životě. To napomáhá k rozvoji schopnosti orientace v neznámém prostředí.

Příklady aktivit:

Žák si při práci s mapou osvojuje základní orientaci ve známém prostoru. Společně s učitelem si prohlíží jednoduchou mapu okolí školy nebo města. Učitel ukazuje významné body, například školu, obchod, hřiště nebo zastávku autobusu. Žák hledá podle pokynů tyto body na mapě.

Žák během vycházky porovnává mapu s reálným prostředím – hledá například, kde je obchod nebo kde je park, který vidí na mapě.

Žák ve třídě může pracovat s obrázky různých typů map – mapy města, mapy České republiky, mapy světa – a povídá si se spolužáky o tom, k čemu různé mapy slouží.

Žák spolu s učitelem, pokud to možnosti školy dovolují, vyzkouší jednoduchou orientaci pomocí mobilního telefonu – například pomocí aplikace Mapy nebo Google Maps. Společně si zkusí najít cestu na známé místo v okolí. Žák se seznamuje s ikonami na mapě (např. značka pro obchod, autobusovou zastávku).

Žák si pro lepší pochopení může zahrát jednoduchou hru – najdi cestu na obrázkové mapě či v mobilní aplikaci (např. od školy na hřiště).

Učivo

Mapa:

- orientace na mapě podle barev
- turistické značky a symboly
- města
- státy Evropské unie
- světadíly
- moře a oceány

Česká republika:

- zeměpisná poloha
- hranice republiky
- sousední státy

Turistické značky a symboly

Práce s glóbusem

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení**

Základní škola speciální

CSA-CJS-001-106-001

Orientovat se v nejbližších důležitých místech v okolí školy a bydliště.

CSA-CJS-001-106-002

Popsat cestu do školy.

CSA-CJS-001-106-003

Sdílet poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest.

Související očekávané výsledky učení*Základní gramotnosti*

ZGC-ZGC-000-110-001

Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.*Klíčové kompetence*

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

CAP-CAP-003-110-004

Poznat na základě společně prožité vlastní zkušenosti umělý a přírodní ekosystém, jeho využití a význam.

CAP-CAP-004-110-002

Pohybovat se v různých druzích dopravy.

CAP-CAP-004-110-003

Poznat přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti svého regionu.

INA-INF-001-110-002

Pracovat s vybranými jednoduchými programy a aplikacemi.

UKA-VYV-004-110-001

Seznamovat se s některými výtvarnými a architektonickými díly ve svém okolí.

CAP-CAP-004-110-002

Pohybovat se v různých druzích dopravy.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení přispívá k orientaci žáka v dopravních situacích a seznamuje ho s úlohou dopravy v každodenním životě. Vede žáka k zásadám slušného chování v dopravních prostředcích. Tento výsledek učení směřuje k bezpečnému pohybu na komunikaci a podporuje ohleduplné chování vůči ostatním účastníkům dopravy.

Příklady aktivit:

Žák si prakticky vyzkouší různé dopravní prostředky, které běžně používá, například autobus, tramvaj nebo kolo. Pokud je to možné, žáci vyrazí na krátkou vyjíždku autobusem nebo tramvají v doprovodu učitele, kde si vyzkouší nástup, jízdu a vystoupení přímo v reálném provozu.

Žák si, pokud je to možné, vyzkouší jízdu na kole v bezpečně vymezeném prostoru (školní dvůr, cyklostezka). Pod dohledem učitele nacvičí základní dovednosti, jako jsou rozjezd, zastavení a zatáčení.

Žák společně s učitelem a spolužáky porovnává dopravní situace na vesnici a ve městě pomocí obrázků. Žáci si povídají o rozdílech, například o hustotě dopravy, typech vozidel a pravidlech.

Žák si na modelových situacích nacvičí správné chování v různých dopravních situacích, například přecházení silnice, čekání na zastávce nebo bezpečné nastupování do autobusu. Tyto situace mohou být sehrány formou jednoduchých her či dramatizace.

Učivo

- Druhy dopravních prostředků
- Vhodné chování v dopravních prostředcích
- Rozdílnost dopravy na vesnici a ve městě
- Dopravní značky
- Dopravní situace
- Bezpečné chování v silničním provozu

- Cestovní doklady

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CSA-CJS-001-106-003

Sdílet poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest.

CSA-CJS-005-106-004

Dodržovat zásady bezpečného pohybu v silničním provozu v roli chodce, účastníka silničního provozu.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KRA-KRP-000-110-001

Vybrat z nabízených možností vhodný způsob řešení běžného osobního problému.

Průřezová témata

PTS-000-000-110-001

Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.

Vzdělávací oblasti

CAP-CAP-001-110-001

Pozorovat a poznat, zda je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu.

CAP-CAP-001-110-004

Rozpoznat zdroje zvuku v běžných situacích, popsat škodlivé důsledky nadměrného hluku a způsoby ochrany před ním.

CAP-CAP-004-110-001

Využívat mapu v jednoduchých praktických situacích.

CAP-CAP-004-110-003

Poznat přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti svého regionu.

CAP-CAP-004-110-003

Poznat přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti svého regionu.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na poznávání přírodních zvláštností a kulturních zajímavostí regionu. To směřuje k prohloubení sounáležitosti žáka s místem, kde žije.

Příklad aktivity:

Žák se seznámí s kulturními památkami regionu. Pokud není možná jejich osobní návštěva, prohlíží si je na obrázcích nebo ve výukových materiálech. Může si vybrat jednu památku a jednoduchým způsobem ji popsat (např. co na obrázku vidí, k čemu památka sloužila).

Žák poznává přírodní zvláštnosti regionu prostřednictvím vycházek v okolí školy nebo během výletů. Během těchto aktivit si všímá rostlin, stromů, zvláštních míst nebo tvarů terénu.

Žák se na základě vlastní zkušenosti učí orientovat v blízkém okolí školy a bydliště. V rámci vycházek si procvičuje rozpoznávání významných orientačních bodů (např. hřiště, kostel, obchod) a popisuje cestu k nim.

Učivo

- Přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti regionu
- Zásady ochrany kulturních památek, přírody a životního prostředí
- Památková péče

- UNESCO, CHKO, národní parky

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CSA-CJS-001-106-001

Orientovat se v nejbližších důležitých místech v okolí školy a bydliště.

CSA-CJS-001-106-003

Sdílet poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest.

CSA-CJS-003-106-004

Seznámit se s významnými událostmi, pověstmi a lidovými tradicemi, které se vztahují k regionu nebo kraji.

UKA-VYV-004-106-001

Navštívit architektonické památky ve svém okolí.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KLA-KKD-000-110-001

Uvést příklad kulturní památky ve svém okolí.

Vzdělávací oblasti

CAP-CAP-003-110-004

Poznat na základě společně prožité vlastní zkušenosti umělý a přírodní ekosystém, jeho využití a význam.

CAP-CAP-003-110-007

Zapojit se do činností, které chrání přírodu.

CAP-CAP-003-110-008

Dodržovat základní pravidla bezpečného pobytu v přírodě.

CAP-CAP-004-110-001

Využívat mapu v jednoduchých praktických situacích.

CAP-CAP-004-110-002

Pohybovat se v různých druzích dopravy.

UKA-VYV-004-110-001

Seznamovat se s některými výtvarnými a architektonickými díly ve svém okolí.

UKA

Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura poskytuje žákovi rozmanité příležitosti k vlastní tvorbě, interpretaci, emocionálnímu vnímání a prožitku. Tato oblast hraje významnou roli při formování estetického cítění žáka, jeho postojů a smyslu pro krásu. Umění a kultura otevírá prostor pro sebevyjádření, kreativitu a vlastní projev žáka a nabízí mu řadu možností, jak uplatnit své schopnosti. Žák v rámci této vzdělávací oblasti získává nové zážitky prostřednictvím vlastní tvorby i recepce. Součástí oblasti je také pozitivní dopad na psychickou pohodu (wellbeing) žáka díky rehabilitačnímu a relaxačnímu charakteru, který umění a kultura přináší.

Cílem této oblasti je podpořit rozvoj smyslového vnímání, tvořivosti a celkové osobnosti žáka – nejen v oblasti uměleckého vyjádření, ale i v běžném životě. Vzdělávací oblast rovněž vytváří příležitosti pro vzájemnou spolupráci a toleranci. Usiluje o naplnění potřeb žáka v oblasti seberealizace, sebejistoty, úspěchu a současně o podporu emocionálního zklidnění, duševního uvolnění a dosažení vnitřní spokojenosti a harmonie.

Žák si osvojuje a rozvíjí tvořivé schopnosti a dovednosti, vytváří si pozitivní vztah k umění, učí se estetickému vnímání a citlivosti k okolnímu prostředí. Seznamuje se s různorodými vyjadřovacími prostředky umění, učí se recepci a reflexi uměleckého díla a získává dovednosti pro vyjádření vlastních pocitů, prožitků a postojů.

Vzdělávací oblast může významně přispět k psychické pohodě žáků, ke kultivaci vzájemných vztahů a celkově k pozitivnímu klimatu školního společenství. Pomáhá vytvářet prostředí vnímavé k individualitě každého žáka, které respektuje a podporuje různorodost a zároveň poskytuje prostor pro spolupráci, sdílení a společné tvoření.

Vzdělávací oblast nabízí rozmanité tvůrčí a interpretační činnosti všem žákům s mentálním postižením, umožňuje jim sebepoznání a seberealizaci a vytváří prostor pro spolupráci na společném díle a na uměleckém a kulturním dění školy a místní komunity. Oblast věnuje pozornost kulturnímu dění v regionu a vede žáky k osvojení společenského chování při koncertech a kulturních akcích.

Vzdělávací oblast Umění a kultura je členěná do vzdělávacích oborů: **Hudební výchova** a **Výtvarná výchova**. Škola by měla vytvářet příležitosti k propojování obou oborů, aby žák mohl poznávat uměleckou tvorbu v její komplexnosti.

HUV

Hudební výchova

Charakteristika vzdělávacího oboru

V rámci vzdělávacího oboru Hudební výchova si žák vytváří kladný vztah k hudbě, rozvíjí svou hudebnost a vlastní emocionální prožitek hudebního díla prostřednictvím interpretačních činností i poslechových aktivit. Hudební a instrumentální činnosti podporují senzomotorický rozvoj žáka, sluchové vnímání i motoriku. Vokální činnosti napomáhají správné deklamaci, frázování a výslovnosti. Zpěv, rytmická a pěvecká cvičení se významně podílejí na rozvoji řeči, mluvních, komunikačních a jazykových schopností žáka.

Součástí vzdělávacího oboru je rozvoj hudebních, hudebně-dramatických, pohybových a tanečních dovedností. Obsah tohoto oboru klade důraz také na skupinové interpretační činnosti, tvorbu hudebního doprovodu a improvizaci. Hudební výchova rozvíjí estetické cítění a vnímání prostředí, vede žáka ke kultivovanému vystupování a posiluje jeho sebedůvěru. Seznamuje ho s kulturou jiných národů a etnik a podporuje pozitivní vztah k umění a jeho vnímání. Pro naplňování cílů tohoto oboru je důležitá spolupráce školy s kulturními institucemi, které umožňují přímé setkání s uměním a kulturou.

Fenomén zpěvu umožňuje tomuto oboru propojit všechny žáky napříč jednotlivými stupni vzdělávání a věkovou i intelektuální diferenciací. Vytváří prostor pro propojování skupin a realizaci společné tvorby a spolupráce.

Vzdělávací obor je rozdělený do tří tematických okruhů: **Interpretace a tvorba**, **Recepce uměleckého díla** a **Kulturní povědomí a jednání**. Všechny tematické okruhy škola realizuje na obou stupních vzdělávání.

004

Interpretace a tvorba

Charakteristika tematického okruhu

Tematický okruh Interpretace a tvorba směřuje k praktickému hudebnímu projevu v oblasti instrumentální, vokální i vokálně-instrumentální. Vede žáka k rozvoji hudebních, jazykových, dramatických a pohybových schopností a dovedností. Žák se učí kultivovanému projevu na základě propracovaných cvičení, práce s tělem, hry na nástroj, ovládání hlasu i hry na tělo.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

UKA-HUV-004-106-001

Zpívat nebo vokalizovat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení směřuje k získání hlasových a pěveckých dovedností, umožňuje žákovi aktivně se zapojit do zpěvu písní a rozvíjí jeho kultivovaný pěvecký projev. To napomáhá žákovi poznávat nové písně a osvojovat si vlastní hlasové a intonační dispozice. Díky tomu si žák obohacuje svůj pěvecký repertoár a rozvíjí emocionální prožitek i vztah k hudbě.

Příklady aktivit:

Žák během hlasové rozcvičky Brumendo sedí v kruhu, ruce má položené na hrudníku, zpívá se zavřenými ústy „mmm“ a vnímá vibrace hlasu. Učitel ho slovně provází: „Představ si, že jsi včelka.“

Žák při intonační hře Ovečky na louce volí kartičky s obrázky oveček, každá představuje jiný tón (např. c1, d1, e1, f1, g1). Žák postupně vodí ovečky po louce (např. magnetická tabule) a při každém přesunu zazpívá příslušný tón. Pracuje se se sekundovými a terciovými postupy.

Žák nacvičuje písně s kvintovým motivem, např. Ovčáci, čtveráci. Učitel text upravuje podle schopností žáků, klade důraz na tóny kvintakordu (např. c-e-g) ve slovech ov-čá-ci. Pomocí hry Zazpívej jako... žák přiřazuje výraz a emoci, například unavený ovčák (pomalu, tiše), veselá ovečka (rychle, vesele).

Učivo

- Seznámení s texty lidových a umělých písní
- Práce s obrázky a praktickými ukázkami zpěvu lidových písní
- Využití sborníků písní pro děti k nácvičce a zpěvu lidových i umělých písní
- Zpěv písní s hudebním doprovodem
- Pěvecká cvičení zaměřená na rozvoj hlasových dovedností v přiměřeném hlasovém rozsahu

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Základní gramotnosti

ZGC-ZGC-000-106-001

Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.

Klíčové kompetence

KLA-KKT-000-106-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem.*Vzdělávací oblasti*

UKA-HUV-004-106-003

Dýchat správně a hospodárně při zpěvu i při rytimizaci říkadel.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

UKA-HUV-004-110-001

Upevňovat si správné návyky při vokalizaci, pravidelně dýchat, usilovat o správnou deklamaci textu.

UKA-HUV-004-110-002

Interpretovat vybrané, přiměřeně náročné lidové a umělé písně.

UKA-HUV-004-106-002

Rozlišovat různé druhy zvuků, rozpoznávat jejich zdroje.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení je zaměřený na rozvoj sluchové percepce, napomáhá ke vnímání zvuků v okolí a soustředěnému poslechu. Cílem výsledku učení je naučit žáka vnímat pozorně zvuky kolem sebe, vede ho ke správné identifikaci zvuků i k orientaci v prostředí pomocí soustředěného sluchového vnímání. Výstup se zaměřuje na praktickou zkušenost žáka se zvukem hudebních nástrojů a rozvíjí jeho poznávací dovednosti.

Příklady aktivit:

Žák poslouchá různé zvuky (např. zvuk zvonku, auta, zvířat) a ukazuje na odpovídající obrázky. Tímto způsobem se zlepšuje jeho schopnost soustředěného poslechu a identifikace zvuků v reálném světě.

Žák poslouchá nahrávky zvuků přírody (např. déšť, zpěv ptáků, šumění stromů) a na základě zvuku přiřazuje obrázky přírodních scenerií. Aktivita podporuje rozvoj sluchového vnímání a pozornosti.

Žák poslouchá různé zvuky, které učitel vytváří v místnosti (např. tleskání, klepání, šustění papíru), a po každém zvuku zvedne ruku nebo ukáže, odkud zvuk přichází. Aktivita rozvíjí schopnost žáka soustředit se na zvuky a reagovat na ně.

Učivo

- Seznámení s Orffovým instrumentárem a vybranými rytmickými a melodickými hudebními nástroji
- Poslech a analýza krátkých zvukových ukázek, včetně nahrávek zvuků z města a přírody
- Sluchová cvičení zaměřená na rozlišování hudebních a nehupebních zvuků a na rozpoznávání zvuků jednotlivých rytmických nástrojů
- Hry se šátkem jako prostředek k rozvoji rytmického cítění a sluchového vnímání

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KRA-KRA-000-106-001

Rozeznat informaci, která je řešením konkrétní situace.*Vzdělávací oblasti*

UKA-HUV-004-106-004

Reagovat pohybem na hudbu, osvojit si základní taneční prvky.

UKA-HUV-006-106-001

Seznámit se s hudebním životem svého regionu, navštívit kulturní instituci v okolí.**Následující očekávané výsledky učení**

Základní škola speciální

UKA-HUV-004-110-002

Interpretovat vybrané, přiměřeně náročné lidové a umělé písně.

UKA-HUV-004-110-003

Propojit pohyb s hudbou, zvládnout základní kroky jednoduchého tance.

UKA-HUV-005-110-001

Soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů, soustředěně sledovat dramatické či taneční vystoupení.

UKA-HUV-006-110-001

Seznámit se s národními tradicemi v oblasti hudby, tance a zpěvu.

UKA-HUV-004-106-003

Dýchat správně a hospodárně při zpěvu i při rytimizaci říkadel.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede k osvojení základních dovedností pro práci s dechem, přispívá k hospodárnému využití výdechového proudu a rozvíjí celkovou kapacitu plic. Zároveň má nepostradatelnou úlohu v rozvoji komunikativních dovedností žáka, zejména v oblasti správné artikulace, dikce a tvorby hlásek. Cílem je vzájemné propojení dechových a hlasových dovedností žáka a vytvoření základů pro rozvoj jeho komunikačních kompetencí.

Příklady aktivit:

Žák si osvojuje práci s dechem, upevňuje dovednosti pro zapojení bránice a mezižeberního svalstva.

Žák si prostřednictvím dechových cvičení osvojuje návyky pravidelného dýchání a frázování.

Žák se s pomocí textů a říkadel učí hospodárně dýchat a přesně vyslovovat.

Žák provádí logopedická cvičení, která napomáhají správné tvorbě hlásek, aktivizují mluvidla a přispívají ke kultivovanému hlasovému projevu.

Žák se účastní nácviku říkadel, například „*Ema mele maso, máma mele maso, Ema má maso, máma má Emu.*“, která slouží k nácviku výslovnosti a artikulační přesnosti, procvičují mluvidla a rozvíjejí správnou deklamaci a intonaci při mluvě a přednesu.

Učivo

- Práce s lidovými říkadly, básněmi, jazykolamy, krátkými texty a pořekadly
- Dechová, mluvní a logopedická cvičení zaměřená na správné dýchání, artikulaci a posilování mimického svalstva
- Cvičení mluvidel a nápodoba zvuků pro rozvoj správné výslovnosti
- Rytmizace říkadel a textů jako součást rozvoje jazykového citu
- Recitace jednoduchých říkanek a básniček s důrazem na rytmus a přirozený projev

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KLA-KKT-000-106-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem.*Vzdělávací oblasti*

CZA-TEV-001-106-006

Zdokonalovat základní pohybové činnosti spolu s ostatními žáky.

UKA-HUV-004-106-001

Zpívat nebo vokalizovat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

JJA-CAP-001-110-002

Přednášet říkanky a básně.

UKA-HUV-004-110-001

Upevňovat si správné návyky při vokalizaci, pravidelně dýchat, usilovat o správnou deklamaci textu.

UKA-HUV-004-110-002

Interpretovat vybrané, přiměřeně náročné lidové a umělé písně.

UKA-HUV-004-106-004

Reagovat pohybem na hudbu, osvojit si základní taneční prvky.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení prohlubuje žákovo vnímání hudby o nový prvek – pohyb. Cílem výsledku učení je propojení pohybu a hudby, přičemž je brán ohled na její charakter. Tento výstup rozšiřuje žákovy dovednosti v oblasti tance, učí ho vnímat hudbu rytmicky a rozvíjí jeho emocionální citění.

Příklady aktivit:

Žák se učí tančit mazurku, lidový tanec ve třídobém taktu. Učitel mu ukáže základní kroky a následně je žák provádí v kroužku, aby si osvojil pohybové koordinace a rytmus. Učitel ho povzbuzuje ke vnímání hudby a reakci na její změny v tempu. Aktivita je doprovázena reprodukovanou hudbou, která pomáhá žákovi lépe vnímat rytmus a správně reagovat na jeho změny. V rámci pohybové hry může žák reagovat na pokyny učitele, například „Skok doprava“ nebo „Otáčení do kroužku“, čímž si rozvíjí prostorové vnímání a soulad pohybu s hudbou.

Učivo

- Seznámení s lidovými písněmi ve dvoudobém a třídobém taktu, pochody, mazurkami a snadnými tanci v kroužku a ve dvojicích
- Propojení hudby a pohybu prostřednictvím písní s předlohou a pohybovou nápodobou učitele
- Využití reprodukované hudby pro prostorové hry a rozvoj reakce na změny tempa, rytmu a dynamiky v hudbě
- Návlek lidových tanců a umělých písní doprovázených pohybem
- Hudebně-pohybové hry podporující smysl pro rytmus, koordinaci a kreativitu

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGM-ZGC-000-106-001

Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.*Klíčové kompetence*

KLA-KKT-000-106-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem.*Vzdělávací oblasti*

CZA-TEV-001-106-004

Provádět jednoduché pohybové úkony za hudebního či rytmického doprovodu.

UKA-HUV-004-106-002

Rozlišovat různé druhy zvuků, rozpoznávat jejich zdroje.

Následující očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CZA-TEV-001-110-004

Projevit svou fantazii při provedení jednoduché pohybové aktivity s hudebním doprovodem.

JJA-REV-001-110-006

Dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku.

UKA-HUV-004-110-003

Propojit pohyb s hudbou, zvládnout základní kroky jednoduchého tance.

Díl I – 10. ročník (110)

UKA-HUV-004-110-001

Upevňovat si správné návyky při vokalizaci, pravidelně dýchat, usilovat o správnou deklamaci textu.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení se soustředí na rozvoj hlasových dispozic žáka, upevňuje a dále rozvíjí jeho získané dovednosti při práci s hlasem, a to jak ve zpěvu, tak v mluveném projevu. Pomocí tohoto výsledku učení se žák seznámí se základy správné dikce, s novými způsoby přednesu a možnostmi hlasové artikulace, učí se uměleckému přednesu a souvislému mluvnímu projevu s využitím poznatků hlasové a pěvecké techniky.

Žák hlouběji rozvíjí své hlasové dovednosti, pomocí cvičení si rozšiřuje kapacitu plic, hlasový rozsah, upevňuje správnou intonaci a využívá dechovou oporu. Prostřednictvím deklamačních cvičení žák rozvíjí svou práci s hlasem a jeho výrazovými prostředky (síla, dynamika a agogika hlasu). Pomocí recitace a přednesu si osvojuje správnou dikci a kultivovanost hlasového projevu.

Příklady aktivit:

Žák provádí dechová cvičení: „*Pohybuj rukama, jako kdyby tě vítr unášel, dýchej pomalu a klidně.*“

Tímto způsobem si osvojuje správnou dechovou oporu pro mluvení a zpěv.

Žák si procvičuje hlasovou sílu (hlasitost) a dynamiku (měnící se hlasitost) na jednoduché frázi „*Jsem tady!*“. Začíná tiše, postupně zvyšuje hlasitost a opakuje frázi, aby si osvojil změny v hlasitosti. Poté zkouší stejnou frázi s různou dynamikou – nejprve tiše, pak silně a nakonec opět tiše.

Učivo

- Dechová, deklamační, pěvecká a hlasová cvičení zaměřená na správné dýchání, kontrolu hlasu a rozvoj hlasového rozsahu a techniky
- Práce s krátkými texty, popěvky a básněmi, nácvik správného frázování, přízvuku, akcentu a měkkého hlasového začátku
- Procvičování hlasové intonace v mluveném projevu, rozvoj plynulosti, rytmu a výrazových prostředků mluvního hlasu
- Nácvik správné deklamace, přednesu textu a artikulace (dikce) prostřednictvím recitace básní a říkanek

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

UKA-HUV-004-106-001

Zpívat nebo vokalizovat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu.

UKA-HUV-004-106-003

Dýchat správně a hospodárně při zpěvu i při rytimizaci říkadel.

UKA-HUV-005-106-001

Soustředit se na poslech jednoduchých skladeb.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KLA-KKT-000-110-001

Vyjádřovat své emoce a prožitky v individuální i skupinové tvůrčí činnosti.*Průřezová témata*

PTP-000-000-110-001

Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních.*Vzdělávací oblasti*

JJA-REV-001-110-008

Rozšiřovat slovní zásobu, snažit se o zřetelnou a srozumitelnou výslovnost.

UKA-HUV-004-110-002

Interpretovat vybrané, přiměřeně náročné lidové a umělé písně.

UKA-HUV-004-110-002

Interpretovat vybrané, přiměřeně náročné lidové a umělé písně.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na rozvoj hudebního vnímání žáka, prohloubení jeho estetického cítění a přispění k jeho psychické pohodě. Repertoár písní umožňuje žákovi poznat písně různých národů. Tento výstup rozvíjí improvizaci a doprovodné dovednosti žáka a podporuje jeho kreativitu při instrumentálním podbarvení zpívaných písní.

Žák poznává české a světové písně, seznamuje se s naším i světovým písňovým repertoárem, rozvíjí své citové vnímání a rozšiřuje si kulturní obzor. Učí se vkusně využívat doprovodné nástroje, vnímá podbarvení hudby nástroji a snaží se o jejich vhodné použití. Upevňuje získané dovednosti ve sborovém i sólovém pěveckém projevu, čímž rozvíjí svůj estetický projev a cítění.

Příklady aktivit:

Žák se zapojuje do hudební aktivity, při níž nejprve opakuje jednoduchou píseň zpívanou učitelem (např. „*Pec nám spadla*“) bez doprovodu nástrojů, poté hraje na Orffovy nástroje (např. xylofony, tamburíny), přičemž zpívá píseň a doprovází ji hrou na svůj nástroj podle rytmu písně (např. tleskáním nebo tůkáním na nástroj podle každé doby).

Učivo

- Práce se sborníky písní pro děti, například Já, písnička 1–4, a zpěv písní z pohádek, filmů, české a evropské tvorby
- Seznámení s českými a moravskými lidovými písněmi, evropskými písněmi a koledami, stejně jako s lidovými a populárními písněmi z celého světa
- Využití rytmických nástrojů při hudebních aktivitách, včetně vlastní výroby jednoduchých nástrojů (kelímky, talířky, oříšky)
- Aktivní zapojení nástrojů při zpěvu a doprovodu písní
- Hudebně-pěvecké soutěže a hry podporující rytmické a pěvecké dovednosti

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

UKA-HUV-004-106-001

Zpívat nebo vokalizovat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu.

UKA-HUV-004-106-002

Rozlišovat různé druhy zvuků, rozpoznávat jejich zdroje.

UKA-HUV-004-106-003

Dýchat správně a hospodárně při zpěvu i při rytimizaci říkadel.

UKA-HUV-005-106-001

Soustředit se na poslech jednoduchých skladeb.

UKA-VYV-002-106-001

Uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu.**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGA-000-110-001

Číst a opisovat jednoduché texty.*Klíčové kompetence*

KLA-KKT-000-110-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální i skupinové tvůrčí činnosti.*Vzdělávací oblasti*

UKA-HUV-004-110-001

Upevňovat si správné návyky při vokalizaci, pravidelně dýchat, usilovat o správnou deklamaci textu.

UKA-HUV-005-110-001

Soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů, soustředěně sledovat dramatické či taneční vystoupení.

UKA-HUV-006-110-001

Seznámit se s národními tradicemi v oblasti hudby, tance a zpěvu.

UKA-HUV-004-110-003

Propojit pohyb s hudbou, zvládnout základní kroky jednoduchého tance.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na výuku klasických i moderních tanců. Podporuje rytmické vnímání žáka a usiluje o svobodný projev, uvolnění a radost z pohybu. Tento výstup obohacuje vnímání hudby o rytmické vyjádření prostřednictvím hry na tělo, díky které žák hudbu pohybově a rytmicky doprovází. Očekávaný výstup se zaměřuje na radost z hudebního projevu prostřednictvím tance s hudbou a na upevnění pozitivního vztahu žáka k hudbě a tanci.

Žák prohlubuje své pohybové dovednosti, propojuje vlastní pohyb s hudbou a reaguje na hudební podněty. Pomocí pohybu a tance vyjadřuje charakter hudby, hudební napětí a náladu. Prostřednictvím muzikoterapie žák poznává zklidňující a rehabilitační účinky hudby na člověka. Získává nové zkušenosti s pohybovým vyjádřením, učí se kroky základních společenských tanců a seznamuje se s prvky moderního tanečního projevu.

Příklady aktivit:

Žák se naučí základní kroky mazurky – jeden krok dopředu, jeden krok dozadu, rotace do strany. Učitel zahraje jednoduchou mazurku a žáci tančí ve dvojicích nebo skupinách a reagují na rytmus hudby. Učitel dbá na to, aby byly kroky jednoduché a přizpůsobené schopnostem žáků.

Učivo

- Seznámení s country tanci, mazurkou, polkou, bluesem, moderním a disco tancem, včetně základů společenského tance
- Návuk rytmických tanců s předlohou a pohybových reakcí na hudbu různých žánrů
- Relaxace při poslechu písní a skladeb, využití relaxačních technik, uvolňovacích cviků a metod zklidnění
- Základní prvky muzikoterapie a jejich využití k rozvoji pohybového vyjádření a emocionální pohody

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CZA-TEV-001-106-004

Provádět jednoduché pohybové úkony za hudebního či rytmického doprovodu.

UKA-HUV-004-106-002

Rozlišovat různé druhy zvuků, rozpoznávat jejich zdroje.

UKA-HUV-004-106-004

Reagovat pohybem na hudbu, osvojit si základní taneční prvky.

UKA-HUV-005-106-001

Soustředit se na poslech jednoduchých skladeb.**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGM-ZGC-000-110-001

Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.*Klíčové kompetence*

KLA-KKT-000-110-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální i skupinové tvůrčí činnosti.*Průřezová témata*

PTP-000-000-110-002

Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.*Vzdělávací oblasti*

CZA-TEV-001-110-002

Zvládat osvojené pohybové dovednosti a používat je v individuálních a skupinových pohybových činnostech.

CZA-TEV-001-110-004

Projevit svou fantazii při provedení jednoduché pohybové aktivity s hudebním doprovodem.

JJA-REV-001-110-006

Dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku.

005

Receptce uměleckého díla*Charakteristika tematického okruhu*

Tematický okruh Receptce uměleckého díla vytváří u žáka kladný vztah k hudbě, rozvíjí jeho hudebnost a podporuje schopnost hudbu emocionálně prožít. Žák se učí soustředěnému poslechu, zklidnění napětí a vnímavosti vůči hudebnímu jazyku. Nedílnou součástí tohoto okruhu je i sdílení prožitku s ostatními.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:**Díl I – 6. ročník (106)**

UKA-HUV-005-106-001

Soustředit se na poslech jednoduchých skladeb.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede k rozvoji hudebního povědomí žáka, obohacuje jeho znalosti hudebního repertoáru v oblasti písní a skladeb a učí ho rozlišovat jejich typické znaky, charakteristickou melodii a styl. Prostřednictvím tohoto výstupu žák rozvíjí emocionální citění, sluchové vnímání hudební ukázky a hudební paměť.

Žák získává zkušenosti s poslechem skladeb a písní a učí se soustředěnému poslechu bez nástrojového a pohybového doprovodu. Soustředěným poslechem skladeb různých stylů žák vnímá jejich odlišnosti. Postupně, s pomocí učitele, se učí různými způsoby vyjádřit svůj pocit a prožitek z poslechu hudebního díla. Nenásilným způsobem poznává různé hudební formy a žánry.

Příklady aktivit:

Žák poslouchá českou lidovou píseň Šla Nanyňka do zelí. Učitel představí jednoduchý příběh písně a objasní některá slova, která by mohla být pro žáka neznámá. Učitel píseň zazpívá nebo pustí nahrávku. Žák se soustředí na poslech a vnímá melodii a rytmus písně. Po poslechu se žák zaměří na následující otázky: „Jaká byla melodie písně?“, „Byla veselá, nebo smutná?“.

Učivo

- Poslech a zpěv českých a moravských lidových písní, stejně jako umělých písní
- Seznámení se zvukem vybraných hudebních nástrojů
- Poslech snadných skladeb českých a světových mistrů, skladeb různých hudebních forem a žánrů
- Vnímání jednoduchých hudebních ukázek a orientace v jejich struktuře
- Sluchová cvičení zaměřená na rozvoj hudební paměti a hudebního vnímání

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGC-000-106-001

Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.*Průřezová témata*

PTP-000-000-106-002

Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.*Vzdělávací oblasti*

JJA-REV-001-106-010

Vyjádřit své dojmy (libost či nelibost) z poslechu uměleckého textu.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

JJA-REV-001-110-007

Vyjádřit své dojmy (libost či nelibost) ze zhlédnutí divadelního a audiovizuálního díla.

UKA-HUV-004-110-001

Upevňovat si správné návyky při vokalizaci, pravidelně dýchat, usilovat o správnou deklamaci textu.

UKA-HUV-004-110-002

Interpretovat vybrané, přiměřeně náročné lidové a umělé písně.

UKA-HUV-004-110-003

Propojit pohyb s hudbou, zvládnout základní kroky jednoduchého tance.

UKA-HUV-005-110-001

Soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů, soustředěně sledovat dramatické či taneční vystoupení.

UKA-HUV-006-110-001

Seznámit se s národními tradicemi v oblasti hudby, tance a zpěvu.

Díl I – 10. ročník (110)

UKA-HUV-005-110-001

Soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů, soustředěně sledovat dramatické či taneční vystoupení.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení umožňuje žákovi hlubší poznání umění v oblastech hudby, dramatického umění a tance. Tento výstup rozšiřuje žákův kulturní a společenský rozhled a učí ho vnímat a pozorovat umění v širším kontextu. Přináší žákovi nové možnosti audiovizuálního vnímání tance, divadla a hudby v roli diváka i posluchače.

Žák se seznamuje se širším spektrem hudebního umění, získává hlubší povědomí o hudební kultuře, rozvíjí schopnost soustředěně naslouchat a nechat na sebe umění působit. Rozvíjí své estetické a citové vnímání a vytváří si osobitý postoj k hudební, taneční a divadelní kultuře. Současně si osvojuje společenské chování při návštěvě kulturních institucí.

Příklady aktivit:

Žák se účastní rozhovoru o tom, co je koncert, kdo na něm vystupuje a jaké chování se na něm očekává, přičemž využívá obrázky, jednoduchý sociální příběh nebo video, kde je vidět chování publika. Dále se seznamuje s nástroji, které na koncertě zazní (např. housle, flétna, klavír), a poslouchá krátké zvukové ukázky. Po návratu z koncertu si žák do hudebního deníku zaznamenává svůj zážitek formou kresby na připravený list papíru.

Učivo

- Poslech hudby z různých období, včetně ukázek současné i minulé hudby, známých děl slavných skladatelů, české i světové taneční hudby
- Recitační provedení a dramatické inscenace jako součást hudebního a dramatického projevu
- Návštěva veřejného koncertu a divadelního představení, zhlédnutí tanečního a dramatického vystoupení
- Poslech písní a skladeb z různých hudebních žánrů a vnímání jejich estetických a emocionálních kvalit

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

JJA-REV-001-106-004

Popsat zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek.

JJA-REV-001-106-010

Vyjádřit své dojmy (libost či nelibost) z poslechu uměleckého textu.

UKA-HUV-004-106-002

Rozlišovat různé druhy zvuků, rozpoznávat jejich zdroje.

UKA-HUV-005-106-001

Soustředit se na poslech jednoduchých skladeb.

Související očekávané výsledky učení*Klíčové kompetence*

KLA-KKT-000-110-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální i skupinové tvůrčí činnosti.*Průřezová témata*

PTP-000-000-110-003

Podílet se společně s ostatními členy školní skupiny na aktivitách, které podporují wellbeing.*Vzdělávací oblasti*

JJA-REV-001-110-004

Popsat pomocí obrázků nebo návodných otázek vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení.

JJA-REV-001-110-007

Vyjádřit své dojmy (libost či nelibost) ze zhlédnutí divadelního a audiovizuálního díla.

UKA-HUV-004-110-002

Interpretovat vybrané, přiměřeně náročné lidové a umělé písně.

006

Kulturní povědomí a jednání*Charakteristika tematického okruhu*

Tematický okruh Kulturní povědomí a jednání směřuje k získání pozitivního vztahu ke kulturním hodnotám a utváří postoje k uměleckému a kulturnímu dědictví i současnému umění. Vede žáka za hranice školy, učí ho reflektovat dění a umělecký život v okolí i v místním regionu. Žáci se učí kulturnímu a společenskému chování při návštěvách divadel, koncertů a kulturních institucí. Seznamují se také s divadelní tvorbou a hudebními díly různých žánrů.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:**Díl I – 6. ročník (106)**

UKA-HUV-006-106-001

Seznámit se s hudebním životem svého regionu, navštívit kulturní instituci v okolí.*Metodická podpora***Komentář**

Očekávaný výsledek učení klade důraz na praktické poznávání hudebního života v regionu a jeho charakteristických rysů. Je založený na prožitkovém učení a jeho primárním cílem je propojit teoretické znalosti s reálnými zkušenostmi. Žáci se prostřednictvím tohoto výsledku učení seznamují s významnými místními hudebníky, skupinami, sbory či orchestry a poznávají hudební tradice spojené s místními zvyky a oslavami. Získávají přehled o regionálních hudebních tradicích a žánrech (např. dechová, folklorní, lidová i moderní hudba). Učitel představuje žákům místní hudební osobnosti, pěvecké sbory, orchestry či hudební skupiny a vhodně využívá dostupné materiály, jako jsou články v regionálním tisku, webové stránky kulturních institucí nebo sociální sítě.

Příklady aktivit:

Žák se pravidelně účastní aktivity Pojdme do našeho divadla. Před plánovanou návštěvou divadla učitel seznámí žáky s prostředím divadla, očekávaným programem a pravidly chování. Využívá vizuální pomůcky (např. fotografie, videa) a sociální příběhy. Během návštěvy divadla zajišťuje co nejvíce smyslových vjemů – zaměřuje se na vnímání příběhu, pozorování herců a celkovou atmosféru. Po návratu si se žáky povídá o jejich dojmech a pocitech (např. „Co se vám líbilo?“, „Co vás zaujalo?“, „Co pro vás bylo nové?“). Využívá jednoduché kresby, koláže nebo slovní vyjádření. Rodiče jsou informováni o cíli očekávaného výsledku učení a jsou aktivně zapojováni do poznávání hudebního života v regionu. Mohou pomoci s výběrem vhodných kulturních akcí nebo sdílet své vlastní hudební zkušenosti.

Učivo

- Seznámení s hudebním životem regionu, místními hudebníky, skupinami, sbory či orchestry
- Diskuse o pravidelných hudebních akcích – koncertech, festivalech nebo folklorních slavnostech, které se konají v okolí
- Hudební žánry a tradice
- Role hudby v komunitě a v životě lidí, její vliv na společenský život jednotlivce
- Návštěva kulturní instituce (např. vystoupení filharmonie, menšího sboru či místní kapely), divadla (představení muzikálu, opery, operety), hudebního muzea nebo kulturního domu, kde se konají hudební vystoupení

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KKA-VYJ-000-106-001

Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky.

KLA-KKT-000-106-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem.

Průřezová témata

PTP-000-000-106-002

Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.

Vzdělávací oblasti

UKA-HUV-004-106-002

Rozlišovat různé druhy zvuků, rozpoznávat jejich zdroje.

Následující očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

UKA-HUV-006-110-001

Seznámit se s národními tradicemi v oblasti hudby, tance a zpěvu.

Díl I – 10. ročník (110)

UKA-HUV-006-110-001

Seznámit se s národními tradicemi v oblasti hudby, tance a zpěvu.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení je zaměřený na seznámení žáků s bohatstvím českých národních tradic v oblasti hudby, tance a zpěvu. Cílem je vzbudit u žáků zájem a pozitivní vztah k české kultuře a jejímu dědictví a zároveň rozvíjet radost z hudby a pohybu.

Příklady aktivit:

Žák se seznamuje s tradičními lidovými nástroji (např. housle, cimbál, dudy nebo fujara). Učitel využívá nahrávky a obrázky, případně přizve hudebníka, který žákům předvede živý zvuk i podobu nástroje. Společně se žáky vyrábí jednoduché lidové nástroje z dostupných materiálů (např. chrastítka z PET lahví nebo rýžové píšťalky).

Žák zpívá, tvoří rytmické doprovody a písně následně pohybově ztvárňuje. Učitel ho inspiruje k volnému tanci nebo pohybu na lidové písně, které odrážejí jeho náladu a rytmus. Vede žáka k poslechu a rozpoznávání lidových písní.

Žák se zaměřuje na základy lidového tance – tanec v kruhu, tanec s rekvizitami (šátky nebo stuhami) za doprovodu hudby. Učitel žákům pouští krátká a srozumitelná videa z folklorních festivalů, ve kterých mohou vidět tradiční tance v krojích.

Žák společně s učitelem připraví prezentaci krojů a tradic. Využívá obrázky jednotlivých částí kroje, které sestavuje a přiřazuje k sobě. Následně ve třídě uspořádají malou výstavu předmětů spojených s lidovými tradicemi (např. výšivky, keramika nebo dřevěné hračky).

Žák poznává písně, které učitel připraví jako nahrávky známých českých lidových písní (např. Černé oči, Kdyby byl Bavorov nebo Ej, lásko, lásko). Žák poslouchá a zvedá obrázek, který k písni patří, nebo se snaží zazpívat refrén.

Žák hraje poznávací hru Kdo jsem. Učitel ukazuje žákům obrázky tradičních lidových nástrojů (např. cimbál, dudy, basa, harmonika, křídlovka nebo vozembouch) a pouští zvuky těchto nástrojů. Žák přiřazuje jednotlivé zvuky k obrázkům.

Žák tančí v kruhu a učí se jednoduché taneční kroky a figury typické pro české lidové tance (např. otočky, poskoky, chůze v kruhu). Učitel k tomu využívá lidovou hudbu jako doprovod.

Žák je zapojen do hry Obleč si kroj. Učitel žákům ukazuje různé české kroje. Žáci přiřazují části krojů nebo zkouší složit svůj papírový kroj.

Žák se zapojuje do tanečních aktivit. Učitel propojuje hudbu a tanec s tradičními českými svátky. Například zpívání koled během Vánoc, tradiční vánoční říkadla nebo tance spojené s dožínkami. Vše spojuje s praktickým zážitkem – aktivním i pasivním poznáváním tradičních národních tanců.

Učivo

- Lidové písně
- Lidové tance
- Lidové kroje
- Lidové hudební nástroje
- Národní tradice a svátky spojené s hudbou a tancem (např. Vánoce, Velikonoce, masopust, dožínky)
- Místní specifika – regionální hudební a taneční tradice v okolí školy

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení**

Základní škola speciální

UKA-HUV-004-106-002

Rozlišovat různé druhy zvuků, rozpoznávat jejich zdroje.

UKA-HUV-005-106-001

Soustředit se na poslech jednoduchých skladeb.

UKA-HUV-006-106-001

Seznámit se s hudebním životem svého regionu, navštívit kulturní instituci v okolí.

UKA-VYV-002-106-001

Uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KLA-KKT-000-110-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální i skupinové tvůrčí činnosti.*Průřezová témata*

PTP-000-000-110-002

Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.*Vzdělávací oblasti*

UKA-HUV-004-110-002

Interpretovat vybrané, přiměřeně náročné lidové a umělé písně.**VYV****Výtvarná výchova***Charakteristika vzdělávacího oboru*

Ve vzdělávacím oboru Výtvarná výchova žák poznává základní prostředky výtvarného umění. Prostřednictvím tvůrčích činností zaměřených na vnímání, tvorbu a interpretaci si rozvíjí smyslové vnímání, estetické cítění, tvořivost a schopnost vyjadřovat emoce, představy, pocity i zkušenosti. Obor zároveň pomáhá žákovi uplatňovat neverbální komunikaci a zlepšovat jemnou motoriku. Podporuje vytváření prostředí, které je vnímavé k individualitě každého žáka, respektuje a podporuje různorodost a zároveň nabízí prostor pro spolupráci, sdílení a společné tvoření. Rozmanité tvůrčí činnosti poskytují všem žákům bez rozdílu příležitosti k sebepoznání, seberealizaci, spolupráci na společném díle a k zapojení do kulturního dění školy, komunity a místa, kde žijí.

Vzdělávací obor Výtvarná výchova by měl podporovat žákovu schopnost vyjadřovat své vlastní pocity a prožitky. Cílem je rozvíjet smyslovou citlivost, schopnost sebereflexe, empatii a respekt k ostatním, a to s ohledem na individuální schopnosti žáka. Činnosti by měly vycházet z dětské hravosti a spontaneity. Cílem je také poznání, že kultura a umění obohacují život, přispívají k porozumění národní kultuře, jejím hodnotám a podporují uvědomění si nutnosti jejich ochrany.

Vzdělávací obor je rozdělený do tří tematických okruhů: **Interpretace a tvorba**, **Recepce uměleckého díla** a **Kulturní povědomí a jednání**. Všechny tematické okruhy škola realizuje na obou stupních školy.

002**Interpretace a tvorba***Charakteristika tematického okruhu*

Tematický okruh Interpretace a tvorba zprostředkovává žákovi celý tvůrčí proces – od záměru přes jeho realizaci (včetně hledání vhodných prostředků a experimentování s nimi) až po reflexi, sdílení a prezentaci výsledků. Umožňuje mu tvůrčí práci s rozmanitými materiály, prostředky, postupy a technologiemi, a to nejen tradičními, ale i nově vznikajícími. Důležité je to, aby žák při tvůrčích a individuálních či společných činnostech rozvíjel jemnou motoriku a vizuomotoriku.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:**Díl I – 6. ročník (106)**

UKA-VYV-002-106-001

Uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na vyjadřování vjemů, pocitů a zkušeností. Výuka klade důraz na to, aby žák získal také praktické dovednosti, například manipulací s různými nástroji a pomůckami. Žák by měl mít dostatek příležitostí nacházet své vlastní cesty, jak jednotlivé prvky využívat a vytvářet. Během těchto činností si zároveň rozvíjí jemnou motoriku, která v tomto období významně souvisí s rozvojem řeči a kognitivních funkcí.

Příklady aktivit:

Žák venku sbírá listy stromů. Ve třídě je natírá vodovkou a tiskne na čtvrtku. Zkouší různé barvy a pozoruje vzniklé struktury. Aktivita rozvíjí jemnou motoriku a žák si sám vybírá, které listy a barvy použije.

Žák maluje štětcem oblohu a trávu, houbičkou přidává slunce nebo mraky. Může domalovat i strom či květinu podle své představy. Učitel postup rozfázuje, dává jednoduché instrukce a podporuje žáka, aby práci dotáhl do konce.

Žák vybírá z předem připravených vystřižených obrázků zvířat ty, které se mu líbí, a lepí je na barevný podklad. Může si domyslet i pozadí a domalovat ho voskovkou nebo pastelkou. Aktivita je jednoduchá na dokončení a podporuje volbu podle vlastního zájmu.

Učivo

- Kresba a malba s využitím různých technik, včetně tužky, pastelky, voskovek, vodových a temperových barev
- Uplatnění grafomotorických cvičení pro uvolnění paže, předloktí, zápěstí a rozvoj jemné motoriky
- Tvorba jednoduchých výrobků z textilu, přírodnin a dekorativních materiálů, včetně papíru, textilu a přírodních materiálů
- Práce s různými grafickými technikami, jako jsou otisky, koláže, asambláže, muchláže, frotáže a modelování

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGA-000-106-001

Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.*Klíčové kompetence*

KKA-VYJ-000-106-001

Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky.

KLA-KKT-000-106-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem.*Průřezová témata*

PTP-000-000-106-002

Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.*Vzdělávací oblasti*

CSA-CJS-005-106-002

Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti.

JJA-REV-001-106-006

Dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká.

JJA-REV-001-106-009

Umět naslouchat jednoduchému uměleckému textu.

MAA-MAT-001-106-002

Orientovat se na ploše a v prostoru s využitím pojmů na začátku – na konci, nahoře – dole, pod – nad, před – za, nahoře – dole, vpředu – vzadu, vlevo – uprostřed – vpravo.

MAA-MAT-004-106-001

Kreslit rovné a křivé čáry.

UKA-VYV-003-106-001

Uplatňovat ve své tvorbě vlastní zkušenosti, fantazii, zrakové, hmatové a sluchové vjemy.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-CSP-003-110-002

Zhotovit výrobky z rozmanitých druhů technických materiálů za využití různých postupů (technik).

MAA-MAT-004-110-001

Znázornit základní rovinné útvary.

UKA-HUV-004-110-002

Interpretovat vybrané, přiměřeně náročné lidové a umělé písně.

UKA-HUV-006-110-001

Seznámit se s národními tradicemi v oblasti hudby, tance a zpěvu.

UKA-VYV-002-110-001

Zapojovat se do skupinové práce, vytvářet společné výtvarné projekty.

UKA-VYV-002-110-002

Uplatňovat základní výtvarné dovednosti při realizaci vlastní tvorby.

UKA-VYV-002-110-003

Uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty na ploše i v prostoru podle vlastního tvůrčího záměru.

UKA-VYV-003-110-001

Reagovat vlastní tvorbou na zhlédnutý animovaný nebo hraný film.

UKA-VYV-002-106-002

Porovnat barvy, tvary, objekty a uplatnit je při vlastní tvorbě.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na dovednosti žáka získané při uplatňování výtvarných prvků, jako jsou linie, tvar a barva. Žák porovnává a pojmenovává barvy, tvary a objekty. Uplatňuje svou autenticitu a spontánnost.

Příklady aktivit:

Žák kreslí jednoduchou krajinu (například stromy, slunce, hory) pomocí základních tvarů, jako jsou kruhy, čáry a čtverce, a následně je vybarvuje. Tento úkol rozvíjí dovednosti v používání tvarů a barev a podporuje autentičnost ve tvorbě.

Žák kreslí jednoduché obrazce, jako jsou domečky nebo stromy, pomocí barevných čar (např. červené pro střechu, modré pro oblohu) a jednoduchých tvarů. Tento úkol mu pomáhá rozpoznávat barvy a používat linie k vytváření struktury obrázku.

Učivo

- Seznámení se základními barvami (červená, modrá, žlutá), vedlejšími barvami (zelená, oranžová, fialová) a neutrálními barvami (černá, bílá, šedá)
- Práce s různými kreslicími nástroji, jako jsou tužka, pastelky, voskovky, fixy a tuš, s důrazem na správnou manipulaci a držení nástroje

- Kresba celou rukou z uvolněného ramene, malba velkými tahy štětcem a experimenty s tvary a liniemi
- Modelování z hlíny a měkkých modelovacích hmot, včetně plastelíny, a používání základních modelovacích technik
- Malba akvarelem a temperovými barvami, dokreslování a dolepování
- Rozvoj tvořivosti pomocí experimentování s různými tvary, liniemi a materiály

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Základní gramotnosti

ZGM-ZGC-000-106-001

Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.

Klíčové kompetence

KLA-KKT-000-106-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem.

Vzdělávací oblasti

MAA-MAT-004-106-001

Kreslit rovné a křivé čáry.

MAA-MAT-004-106-002

Ukázat základní rovinné útvary – čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník.

UKA-VYV-002-106-003

Vyjádřit své prožitky vlastní tvorbou prostřednictvím rozmanitých prostředků a technik.

UKA-VYV-003-106-001

Uplatňovat ve své tvorbě vlastní zkušenosti, fantazii, zrakové, hmatové a sluchové vjemy.

Následující očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

MAA-MAT-004-110-001

Znázornit základní rovinné útvary.

MAA-MAT-004-110-002

Poznat základní geometrická tělesa – kouli, krychli, válec.

UKA-VYV-002-110-001

Zapojovat se do skupinové práce, vytvářet společné výtvarné projekty.

UKA-VYV-002-110-003

Uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty na ploše i v prostoru podle vlastního tvůrčího záměru.

UKA-VYV-002-106-003

Vyjádřit své prožitky vlastní tvorbou prostřednictvím rozmanitých prostředků a technik.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení navazuje na dovednosti žáka, které získal při uplatňování praktických činností, jako je manipulace s různými nástroji a pomůckami a příprava na výtvarné techniky. Důležité je to, co ve své výtvarné tvorbě objeví on sám a zda je se svým vyjádřením spokojený. Žák by měl mít dostatek příležitostí k nacházení vlastní cesty.

Příklady aktivit:

Žák prochází smyslovou cestou s přírodninami. Sbírá různé přírodniny (listy, kameny, šišky) a vytváří z nich koláž na papíře. Používá nejen zrak, ale i hmat k poznání různých textur materiálů. K vytvořené koláži přidává kresbu pomocí pastelky nebo kříd, podle toho, co se mu líbí.

Učivo

- Příprava na výtvarné techniky a manipulace s nástroji a pomůckami pro rozvoj výtvarného projevu
- Podpora samostatnosti a vlastního objevování, sebevyjádření a hledání vlastní cesty ve tvorbě
- Záznam smyslových zážitků, emocí, pocitů a fantazijních představ prostřednictvím výtvarné činnosti, s vědomým zapojením všech smyslů (zrak, sluch, hmat, čich)
- Práce s tradičními i netradičními výtvarnými materiály a nástroji, včetně kombinace různých výtvarných technik pro kreativní vyjádření

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGA-000-106-001

Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.*Klíčové kompetence*

KLA-KKT-000-106-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem.*Vzdělávací oblasti*

JJA-REV-001-106-004

Popsat zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek.

MAA-MAT-004-106-001

Kreslit rovné a křivé čáry.

UKA-VYV-002-106-002

Porovnat barvy, tvary, objekty a uplatnit je při vlastní tvorbě.

UKA-VYV-003-106-001

Uplatňovat ve své tvorbě vlastní zkušenosti, fantazii, zrakové, hmatové a sluchové vjemy.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-CSP-003-110-002

Zhotovit výrobky z rozmanitých druhů technických materiálů za využití různých postupů (technik).

JJA-REV-001-110-005

Zprostředkovat vlastní zážitky a popsat své pocity.

UKA-VYV-002-110-001

Zapojovat se do skupinové práce, vytvářet společné výtvarné projekty.

UKA-VYV-002-110-002

Uplatňovat základní výtvarné dovednosti při realizaci vlastní tvorby.

UKA-VYV-003-110-001

Reagovat vlastní tvorbou na zhlédnutý animovaný nebo hraný film.

UKA-VYV-002-106-004

Zapojovat se do skupinové práce.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka k toleranci a vnímání spolužáků. Podporuje vzájemnou pomoc, spolupráci a respektování názorů druhých.

Žák se učí vnímat a respektovat ostatní, rozvíjí schopnost naslouchat a tolerovat různé názory. Sdílí své prožitky a zkušenosti s ostatními, čímž posiluje vzájemnou komunikaci. Při spolupráci s druhými si rozšiřuje svou slovní zásobu a zlepšuje své sociální dovednosti. Důraz je kladen také na péči o vlastní zdraví, dodržování hygienických pravidel a bezpečnosti při práci. Žák aktivně přispívá k vytváření pozitivního a estetického prostředí, včetně podílení se na úpravách třídy.

Příklady aktivit:

Žák pracuje ve skupině se spolužáky, každá skupina dostane část velkého papíru. Každý žák dostane nějaký úkol. Jeden žák maluje oblohu, jiný zase maluje stromy nebo hory, třetí žák může malovat květiny nebo zvířata. Někteří žáci budou vytvářet koláže – vystřihnou z časopisů obrázky nebo použijí přírodniny, které pak přilepí na společný obraz. Další žáci použijí textilní kousky, aby vytvořili detaily, například vlasy u postavy nebo kožíšek u zvířete. Někteří mohou přidat kousky hlíny pro modelování postavy nebo zvířete.

Učivo

- Spolupráce při realizaci společných výtvarných projektů, s důrazem na týmovou práci a uplatnění vlastních myšlenek a názorů ve tvorbě
- Prezentace vlastních výtvarných děl a výrobků, včetně účasti ve výtvarných soutěžích a rozvoje kreativních dovedností
- Rozšíření kulturního rozhledu a hledání inspirace pro výtvarnou tvorbu prostřednictvím návštěv divadel, galerií a dalších kulturních akcí
- Skupinová práce na výtvarných projektech a podpora zlepšování dovedností v oblasti prezentace a tvorby

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGC-000-106-001

Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.*Klíčové kompetence*

KKA-POR-000-106-001

Reagovat na jednoduché pokyny, vyjádřit souhlas či nesouhlas.

KPA-KPB-000-106-001

Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem.

KSA-KOA-000-106-001

Poznat a vyjádřit vlastní potřeby důležité k dosažení osobní pohody.

KSA-KOC-000-106-001

Reagovat přiměřeně na potřeby druhých osob ve školním prostředí.

KSA-KOD-000-106-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.*Průřezová témata*

PTP-000-000-106-002

Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.

PTS-000-000-106-001

Poskytnout pomoc spolužákovi v případě potřeby.

PTU-000-000-106-001

Podílet se na aktivitách, které přispívají k posílení udržitelnosti ve škole.*Vzdělávací oblasti*

CPA-OSV-001-106-002

Navázat sociální kontakt a podílet se na interakci ve skupině známých osob.

CSA-CJS-002-106-003

Uplatňovat společensky přijatelná pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády.

CSA-CJS-002-106-004

Projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků.

CZA-TEV-001-106-007

Vnímat jiné žáky a uvědomovat si odlišné schopnosti v pohybových dovednostech.

JJA-REV-001-106-001

Komunikovat v běžných situacích.

JJA-REV-001-106-002

Zvládat jednoduché formy společenského styku verbálně či neverbálně – pozdrav, prosba, poděkování.

JJA-REV-001-106-007

Účastnit se činností zaměřených na rozvoj vzájemného naslouchání, poznávání, spolupráce, důvěry.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CAS-CAS-002-110-002

Uplatňovat zásady dobrých vztahů mezi lidmi, rozpoznat a popsat různé vztahové situace ve svém každodenním životě.

CAS-CAS-002-110-003

Respektovat pravidla společenského soužití v rodině, škole, obci.

CPA-OSV-001-110-003

Osvojit si základní pravidla sociální komunikace.

CZA-TEV-001-110-007

Respektovat jiné žáky a uvědomovat si odlišné schopnosti v pohybových dovednostech.

CZA-TEV-001-110-009

Uplatňovat základní pravidla her a soutěží, rozpoznat, když dojde k jejich porušení.

JJA-REV-001-110-002

Zvládat základní pravidla komunikace.

UKA-VYV-002-110-001

Zapojovat se do skupinové práce, vytvářet společné výtvarné projekty.**Díl I – 10. ročník (110)**

UKA-VYV-002-110-001

Zapojovat se do skupinové práce, vytvářet společné výtvarné projekty.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení vede žáka k toleranci, vnímání a hodnocení spolužáků. Žák využívá mezipředmětové vztahy a uplatňuje své názory a postřehy. Učí se komunikovat a žít ve skupině, utvářet dobré mezilidské vztahy ve třídě. Žák respektuje pravidla práce v týmu, spolupracuje a podporuje ostatní, čímž rozvíjí toleranci.

Prostřednictvím vlastní tvorby žák vyjadřuje své prožitky a postoje vůči jevům ve společnosti. Učí se hodnotit vlastní práci i práci druhých.

Příklady aktivit:

Žák ve skupině se spolužáky vytvoří velký společný obraz vesnice (nebo města), kde každý dostane úkol vytvořit jednu část – například dům, obchod, školu, park nebo hřiště. Každý žák nejprve nakreslí svůj návrh a krátce ho ostatním popíše (podpora komunikace a vyjádření vlastního názoru). Poté všichni společně lepí a malují své návrhy na velký papír. Během práce si žáci navzájem pomáhají (např. při stříhání, lepení, míchání barev). Na závěr každý popíše, co vytvořil, a ostatní mohou jeho práci ohodnotit (rozvoj dovednosti hodnotit a respektovat práci druhých).

Učivo

- Spolupráce ve skupině s důrazem na respektování pravidel týmové práce a podporu vzájemné pomoci
- Uplatnění vlastních myšlenek a názorů při tvorbě výtvarných projektů, s následnou prezentací výsledků
- Účast ve výtvarných soutěžích, kde se žáci mohou rozvíjet a zlepšovat své kreativní dovednosti
- Rozšíření kulturního rozhledu prostřednictvím návštěv divadel, galerií a dalších kulturních akcí, které inspirují výtvarnou tvorbu

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CSA-CJS-002-106-004

Projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků.

JJA-REV-001-106-007

Účastnit se činností zaměřených na rozvoj vzájemného naslouchání, poznávání, spolupráce, důvěry.

UKA-VYV-002-106-001

Uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu.

UKA-VYV-002-106-002

Porovnat barvy, tvary, objekty a uplatnit je při vlastní tvorbě.

UKA-VYV-002-106-003

Vyjádřit své prožitky vlastní tvorbou prostřednictvím rozmanitých prostředků a technik.

UKA-VYV-002-106-004

Zapojovat se do skupinové práce.

Související očekávané výsledky učení

Základní gramotnosti

ZGC-ZGC-000-110-002

Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.

Klíčové kompetence

KPA-KPB-000-110-001

Zapojovat se do spolupráce ve skupině.

KSA-KOC-000-110-001

Tolerovat odlišnosti druhých osob ve školním prostředí.

KSA-KOD-000-110-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami.*Průřezová témata*

PTP-000-000-110-001

Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních.

PTS-000-000-110-002

Přispívat k demokratické kultuře ve třídě.*Vzdělávací oblasti*

CPA-OSV-001-110-003

Osvojit si základní pravidla sociální komunikace.

UKA-VYV-002-110-002

Uplatňovat základní výtvarné dovednosti při realizaci vlastní tvorby.

UKA-VYV-002-110-002

Uplatňovat základní výtvarné dovednosti při realizaci vlastní tvorby.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na uplatnění žákových vlastních názorů a postřehů při realizaci výtvarné tvorby. Žák využívá praktické dovednosti, jako je manipulace s různými nástroji a pomůckami. Učí se kriticky hodnotit svou tvorbu i tvorbu ostatních.

Příklady aktivit:

Žák si vybere různé papíry, látky, přírodniny (listy, klacíky) a z připravených materiálů vytvoří koláž na téma Co mám rád/a. Při práci si volí materiály a nástroje podle vlastního uvážení (lepidlo, nůžky, štětce). Po dokončení krátce představí svůj obrázek ostatním a řekne, proč si vybral právě tyto prvky.

Učivo

- Rozvoj smyslu pro výtvarné tvoření a schopnosti vyjádřit tvůrčí záměr prostřednictvím vhodně zvolené výtvarné techniky a materiálů
- Řešení plochy a prostoru v kontextu výtvarné tvorby, s důrazem na výběr správných nástrojů a pomůcek
- Prezentace vlastních výtvarných prací na školních výstavách a akcích, včetně pracovní prezentace pod vedením učitele
- Využití tradičních i netradičních výtvarných technik (kresba, malba, grafika) a jejich kombinace pro dosažení originálních výsledků
- Prostorová tvorba zaměřená na práci s různými materiály (papír, textil, hlína, modelína) a jejich kombinování pro tvorbu trojrozměrných děl
- Vnímání a porovnávání vlastních výtvarných výsledků s pracemi ostatních, což podporuje sebereflexi a vzájemnou inspiraci

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

UKA-VYV-002-106-001

Uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu.

UKA-VYV-002-106-003

Vyjádřit své prožitky vlastní tvorbou prostřednictvím rozmanitých prostředků a technik.

UKA-VYV-003-106-001

Uplatňovat ve své tvorbě vlastní zkušenosti, fantazii, zrakové, hmatové a sluchové vjemy.

Související očekávané výsledky učení*Klíčové kompetence*

KLA-KKT-000-110-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální i skupinové tvůrčí činnosti.

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.*Průřezová témata*

PTP-000-000-110-001

Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních.

PTP-000-000-110-003

Podílet se společně s ostatními členy školní skupiny na aktivitách, které podporují wellbeing.

PTS-000-000-110-002

Přispívat k demokratické kultuře ve třídě.*Vzdělávací oblasti*

UKA-VYV-002-110-001

Zapojovat se do skupinové práce, vytvářet společné výtvarné projekty.

UKA-VYV-002-110-003

Uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty na ploše i v prostoru podle vlastního tvůrčího záměru.

UKA-VYV-003-110-001

Reagovat vlastní tvorbou na zhlédnutý animovaný nebo hraný film.

UKA-VYV-002-110-003

Uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty na ploše i v prostoru podle vlastního tvůrčího záměru.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení navazuje na dovednosti žáka získané při uplatňování výtvarných prvků, jako jsou linie, tvar a barva. Žák prostřednictvím práce co nejvíce rozvíjí a objevuje svou vlastní cestu. Vyjadřuje, zda je se svým výtvarným vyjádřením spokojený.

Příklady aktivit:

Žák nejprve pastelkou nakreslí kmen a větve stromu (práce s linií). Pomocí houbiček, prstů nebo otisků korkových špuntů vytvoří barevné listy – použije základní i doplňkové barvy (práce s barvou, tvary). Zkouší zapouštět barvu na papíře pomocí vody (experimentování s barvou). Hotovou práci si prohlédne společně s ostatními žáky. Každý popíše, jak je se svým obrázkem spokojený.

Učivo

- Využívání nabytých schopností a dovedností při vlastní výtvarné tvorbě, s důrazem na manipulaci s různými výtvarnými nástroji a materiály
- Estetické a kompoziční vyjádření vlastní tvorby
- Upevňování získaných výtvarných technik (kresba, malba, modelace, grafika), s aplikací základních i doplňkových barev a jejich vzájemného působení
- Experimentování s barvami prostřednictvím různých technik (zapouštění, rozfukávání, otisky barev), prozkoumání jejich textur a efektů
- Práce s liniemi, tvary, barvou a objektem, zaměření na schopnost tvořit vizuální kompozice
- Schematické kreslení zvířat a postav, rozvoj schopnosti zjednodušovat a stylizovat formy při zachování základních proporcí a charakteristik

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

MAA-MAT-001-106-002

Orientovat se na ploše a v prostoru s využitím pojmů na začátku – na konci, nahoře – dole, pod – nad, před – za, nahoře – dole, vpředu – vzadu, vlevo – uprostřed – vpravo.

MAA-MAT-004-106-001

Kreslit rovné a křivé čáry.

MAA-MAT-004-106-002

Ukázat základní rovinné útvary – čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník.

UKA-VYV-002-106-001

Uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu.

UKA-VYV-002-106-002

Porovnat barvy, tvary, objekty a uplatnit je při vlastní tvorbě.

UKA-VYV-003-106-001

Uplatňovat ve své tvorbě vlastní zkušenosti, fantazii, zrakové, hmatové a sluchové vjemy.**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGM-ZGC-000-110-001

Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.*Klíčové kompetence*

KLA-KKT-000-110-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální i skupinové tvůrčí činnosti.*Průřezová témata*

PTP-000-000-110-001

Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních.*Vzdělávací oblasti*

INA-INF-003-110-001

Využívat grafické znázornění k popisu běžné situace.

MAA-MAT-004-110-001

Znázornit základní rovinné útvary.

MAA-MAT-004-110-002

Poznat základní geometrická tělesa – koule, krychle, válec.

UKA-VYV-002-110-002

Uplatňovat základní výtvarné dovednosti při realizaci vlastní tvorby.

004

Receptce uměleckého díla*Charakteristika tematického okruhu*

V tematickém okruhu Receptce uměleckého díla má žák příležitost sdílet s ostatními zážitek ze setkání s uměleckým dílem a vyjadřovat se o něm přirozeným jazykem nebo prostřednictvím vlastní tvůrčí činnosti.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:**Díl I – 6. ročník (106)**

UKA-VYV-004-106-001

Navštívit architektonické památky ve svém okolí.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka k vyjádření názoru na předložené umělecké dílo. Žák se učí vnímat a rozlišovat památky v okolí, čímž získává povědomí o historickém a kulturním dědictví. Dokáže vyjádřit svůj názor na umělecké dílo, sdílí své pocity a prožitky z kontaktu s uměleckou tvorbou, čímž rozvíjí svou schopnost kritického myšlení a estetického vnímání. Tato činnost podporuje jeho zájem o historii a kulturu.

Žák se seznamuje s historickými památkami a významnými objekty ve svém okolí a s různými formami umění, jako jsou sochy, obrazy či architektura, a rozvíjí svou schopnost vyjádřit, jak na něj tato díla působí.

Příklady aktivit:

Žák po prohlídce uměleckého díla (např. sochy nebo obrazu) vytvoří vlastní umělecké dílo, inspirované tím, co viděl. Může to být kresba nebo modelace z hlíny, která vyjadřuje to, co se mu na díle líbilo nebo co si zapamatoval.

Žák si prohlédne dvě různá umělecká díla (např. sochu a obraz) a jednoduchým způsobem je porovná. Pomocí obrázků nebo fotografií může zkoumat různé prvky, jako je tvar, barva, velikost, a poté vyjádřit, co se mu líbilo.

Učivo

- Poznávání a vnímání uměleckých děl a objektů, včetně sochařských děl
- Seznamování se s historií umění
- Prožitky z umění a vyjádření názoru na umělecké dílo
- Poznávání významných domů, památek a uměleckých děl v okolí

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KLA-KKD-000-106-001

Uvést příklad kulturní události ve svém okolí.*Vzdělávací oblasti*

CSA-CJS-001-106-001

Orientovat se v nejbližších důležitých místech v okolí školy a bydliště.

CSA-CJS-003-106-004

Seznámit se s významnými událostmi, pověstmi a lidovými tradicemi, které se vztahují k regionu nebo kraji.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CAP-CAP-004-110-003

Poznat přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti svého regionu.

CAS-CAS-001-110-001

Rozpoznat příběhy lidí z libovolného historického období a ze současnosti.

CAS-CAS-001-110-002

Poznat s pomocí názorné ukázky význačné osobnosti našich dějin.

UKA-VYV-004-110-001

Seznamovat se s některými výtvarnými a architektonickými díly ve svém okolí.

Díl I – 10. ročník (110)

UKA-VYV-004-110-001

Seznamovat se s některými výtvarnými a architektonickými díly ve svém okolí.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede k tomu, že žák vyjadřuje své názory na umělecká díla a architekturu v okolí. Učí se vnímat umělecká díla a rozpoznávat jejich historickou hodnotu. Žák se seznamuje s různými uměleckými díly a objekty a reflektuje své prožitky a postoje k těmto dílům. Díky tomu rozvíjí své estetické cítění a učí se vnímat výtvarné umění jako součást společnosti.

Příklady aktivit:

Žák má k dispozici různé reprodukce uměleckých děl (např. obrazy nebo sochy). Po krátkém seznámení s jednotlivými díly má za úkol vybrat jedno dílo, které ho zaujalo nejvíce, a pokusit se vyjádřit, co se mu na něm líbí nebo co z něj cítí.

Učivo

- Návštěva galerie a objevování různých typů umění, jako jsou sochy, obrazy a instalace
- Seznámení se s uměleckými díly, rozvoj smyslového vnímání a estetického cítění
- Porozumění tomu, jak umění vyvolává emoce a jak lze tyto emoce ztvárnit pomocí výtvarných technik
- Pokus o hodnocení uměleckých děl a ztvárnění osobních zážitků ze setkání s uměleckými díly

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CSA-CJS-001-106-001

Orientovat se v nejbližších důležitých místech v okolí školy a bydliště.

CSA-CJS-001-106-003

Sdílet poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest.

CSA-CJS-003-106-004

Seznámit se s významnými událostmi, pověstmi a lidovými tradicemi, které se vztahují k regionu nebo kraji.

UKA-VYV-003-106-001

Uplatňovat ve své tvorbě vlastní zkušenosti, fantazii, zrakové, hmatové a sluchové vjemy.

UKA-VYV-004-106-001

Navštívit architektonické památky ve svém okolí.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KLA-KKD-000-110-001

Uvést příklad kulturní památky ve svém okolí.

KLA-KKT-000-110-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální i skupinové tvůrčí činnosti.*Vzdělávací oblasti*

CAP-CAP-004-110-001

Využívat mapu v jednoduchých praktických situacích.

CAP-CAP-004-110-003

Poznat přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti svého regionu.

CAS-CAS-001-110-001

Rozpoznat příběhy lidí z libovolného historického období a ze současnosti.

CAS-CAS-001-110-002

Poznat s pomocí názorné ukázky význačné osobnosti našich dějin.

003

Kulturní povědomí a jednání

Charakteristika tematického okruhu

V rámci okruhu Kulturní povědomí a jednání se žák učí chápat význam umění a kultury ve společenském kontextu a jejich důležitost pro sebe i pro společnost. Seznamuje se s různými kulturními aktivitami, tradicemi a institucemi, zejména ve svém okolí a regionu.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

UKA-VYV-003-106-001

Uplatňovat ve své tvorbě vlastní zkušenosti, fantazii, zrakové, hmatové a sluchové vjemy.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení vede žáka k vyjádření vjemů, emocí, pocitů, prožitků, nálad a představ. Žák ztvárňuje pomocí výtvarných prostředků své výtvarné představy a při tvorbě využívá všechny smysly – zrak, sluch i hmat.

Příklady aktivit:

Žák se účastní smyslového malířského workshopu. Pracuje v kreativním prostoru, kde má k dispozici různé materiály pro malování, modelování a hmatové aktivity (např. barevné papíry, štětce, temperové barvy, modelínu, různé textury).

Žák se účastní aktivity rozdělené do několika částí, při níž je kladen důraz na rozvoj různých smyslů. V části zaměřené na zrakovou percepci žák maluje obrázek, který reprezentuje to, co vidí a co mu přináší radost nebo klid. V části zaměřené na hmatovou percepci využívá různé textury k vytvoření obrazu nebo tvaru pouze pomocí hmatového vnímání. V části zaměřené na rozvoj sluchové percepce po krátkém poslechu hudby nebo zvuků z přírody maluje obraz inspirovaný zvuky, které slyšel. V závěrečné části rozvíjí originalitu a fantazii tím, že do svých výtvorů zakomponuje osobní prožitky, například význam různých barev nebo tvarů.

Učivo

- Rozvoj smyslového vnímání (zrakového, sluchového, hmatového) v průběhu výtvarné činnosti
- Podpora kreativity a originality prostřednictvím různých výtvarných technik a experimentů
- Využití osobních prožitků, emocí a fantazie při tvorbě
- Aktivní zapojení do výtvarných experimentů zaměřených na soustředění a pozornost
- Práce s různými materiály a nástroji pro podporu smyslových vjemů
- Smyslové vnímání a pohyb propojené s výtvarným vyjádřením
- Porovnání a interpretace vlastní tvorby ve vztahu k ostatním

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGA-000-106-001

Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.

ZGC-ZGC-000-106-001

Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.*Klíčové kompetence*

KLA-KKD-000-106-001

Uvést příklad kulturní události ve svém okolí.

KLA-KKT-000-106-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem.

KSA-KOA-000-106-001

Poznat a vyjádřit vlastní potřeby důležité k dosažení osobní pohody.*Vzdělávací oblasti*

UKA-VYV-002-106-001

Uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu.

UKA-VYV-002-106-002

Porovnat barvy, tvary, objekty a uplatnit je při vlastní tvorbě.

UKA-VYV-002-106-003

Vyjádřit své prožitky vlastní tvorbou prostřednictvím rozmanitých prostředků a technik.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

UKA-VYV-002-110-002

Uplatňovat základní výtvarné dovednosti při realizaci vlastní tvorby.

UKA-VYV-002-110-003

Uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty na ploše i v prostoru podle vlastního tvůrčího záměru.

UKA-VYV-003-110-001

Reagovat vlastní tvorbou na zhlédnutý animovaný nebo hraný film.

UKA-VYV-004-110-001

Seznamovat se s některými výtvarnými a architektonickými díly ve svém okolí.**Díl I – 10. ročník (110)**

UKA-VYV-003-110-001

Reagovat vlastní tvorbou na zhlédnutý animovaný nebo hraný film.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na prožitky a postoje žáka ke zhlédnutému filmovému dílu. Žák rozpoznává rozdíl mezi hraným a animovaným filmem. Sdílí své prožitky a názory na zhlédnutý film s ostatními, čímž uplatňuje své myšlenky a postoje.

Příklady aktivit:

Žák po zhlédnutí krátkého animovaného filmu namaluje nebo nakreslí postavu, která se mu nejvíce líbila. Poté může sdílet s ostatními, proč si tuto postavu vybral a co je na ní zajímavé.

Učivo

- Prožívání a vyjadřování emocí prostřednictvím výtvarné činnosti

- Rozpoznávání rozdílů mezi hranými a animovanými filmy
- Použití výtvarných prostředků (kresba, malba) k vyjádření dojmů z filmu
- Výtvarné zachycení vybraných prvků a scén z animovaných filmů

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

JJA-REV-001-106-008

Rozšiřovat pasivní i aktivní slovní zásobu pomocí účelné práce s obrázkovým materiálem a knihou.

UKA-VYV-002-106-001

Uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu.

UKA-VYV-002-106-003

Vyjádřit své prožitky vlastní tvorbou prostřednictvím rozmanitých prostředků a technik.

UKA-VYV-003-106-001

Uplatňovat ve své tvorbě vlastní zkušenosti, fantazii, zrakové, hmatové a sluchové vjemy.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KLA-KKT-000-110-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální i skupinové tvůrčí činnosti.

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.

Průřezová témata

PTP-000-000-110-001

Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních.

Vzdělávací oblasti

JJA-REV-001-110-004

Popsat pomocí obrázků nebo návodných otázek vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení.

JJA-REV-001-110-005

Zprostředkovat vlastní zážitky a popsat své pocity.

JJA-REV-001-110-006

Dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku.

JJA-REV-001-110-007

Vyjádřit své dojmy (libost či nelibost) ze zhlédnutí divadelního a audiovizuálního díla.

UKA-VYV-002-110-002

Uplatňovat základní výtvarné dovednosti při realizaci vlastní tvorby.

CZA

Člověk, zdraví a bezpečí

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk, zdraví a bezpečí seznamuje žáka se základními poznatky a dovednostmi souvisejícími se zdravím. Učí ho chápat zdraví jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Respektuje celistvost osobnosti žáka a rovnoměrně rozvíjí jeho psychomotorické i pohybové dovednosti.

Vzdělávací oblast usiluje o maximální rozvoj fyzických a pohybových schopností žáka. Žák se učí chápat hodnotu zdraví, vnímat význam zdravotní prevence a porozumět problémům spojeným s poškozením zdraví, a to v přiměřené míře, vzhledem k věku a rozumovým schopnostem.

Cílem vzdělávací oblasti je vést žáka k dodržování zásad zdravého životního stylu a ochrany zdraví, k poznávání a chápání fyziologických, psychických i sociálních změn spojených s dospíváním. Učí ho rozpoznávat základní situace ohrožující tělesné a duševní zdraví a osvojovat si poznatky o možnostech jejich prevence. Žák získává znalosti, dovednosti, návyky a postoje související s rozvojem pohybových dovedností. Učí se preventivně podporovat své zdraví v každodenním životě, jednat uvážlivě a rozhodovat se odpovědně v situacích týkajících se zdraví a bezpečí. Učí se hledat cesty, jak zařadit pohyb do každodenního režimu a nalézt radost z pohybu podle vlastních preferencí.

Vzdělávací obsah oblasti Člověk, zdraví a bezpečí prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které ho doplňují, rozšiřují a využívají. Umožňuje žákovi uvědomit si nezbytnost preventivní péče o jeho zdraví v souladu s jeho věkem a schopnostmi. Smyslem této oblasti je vést žáka k uvědomění si významu pohybových aktivit, zdravé stravy a celkově zdravého životního stylu jako prostředku ke zvýšení kvality života.

Žák se seznamuje s různými nebezpečími ohrožujícími zdraví v běžných i mimořádných situacích. Osvojuje si dovednosti a způsoby chování a rozhodování, které vedou k ochraně a posilování zdraví. Tím dochází k utváření dovedností a návyků potřebných k uplatňování zásad zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny, správné výživy a pravidelných pohybových aktivit.

Žák rozvíjí své pohybové schopnosti a dovednosti a zároveň se seznamuje s možnostmi korekce zdravotních oslabení v běžných i specifických formách pohybového učení.

Obsah vzdělávací oblasti se realizuje ve vzdělávacích oborech: **Výchova ke zdraví a bezpečí** a **Tělesná výchova**.

VZB

Výchova ke zdraví a bezpečí

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví a bezpečí poskytuje žákovi informace, které mají zásadní vliv na jeho zdraví a osobní bezpečí. Vede ho ke zdravému způsobu života, k péči o vlastní zdraví, jeho zlepšení a posílení. Žák získává základní poznatky o zdraví, nemocech a zdravotní prevenci. Upevňuje si hygienické, stravovací a pracovní návyky.

Žák se postupně seznamuje s jednotlivými částmi dne a s činnostmi, které jsou pro tyto části dne typické. V praktických modelových situacích rozlišuje pracovní a odpočinkové aktivity a uvědomuje si nutnost vyváženosti jednotlivých složek denního režimu z hlediska duševní hygieny. Učí se smysluplnému trávení volného času, do něhož zařazuje pohybové aktivity.

Žák rozvíjí sociální a komunikační dovednosti spojené se společensky vhodným a bezpečným chováním. Získává praktické zkušenosti, dovednosti a návyky, které uplatní v každodenním životě.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví a bezpečí se dělí na tři tematické okruhy: **Ochrana a podpora zdraví, Denní režim** a **Osobní bezpečí**.

001

Ochrana a podpora zdraví

Charakteristika tematického okruhu

Tematický okruh Ochrana a podpora zdraví směřuje k rozpoznání základních životních potřeb a k jejich naplňování v každodenním životě, k uplatňování základních zásad ochrany zdraví, k vnímání vlastního zdravotního stavu i zdravotního stavu vrstevníků a k uvědomění si vlastních zdravotních potíží a problémů. Zahrnuje změny v období dospívání a základní metody ochrany reprodukčního a sexuálního zdraví.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 10. ročník (110)

CZA-VZB-001-110-001

Rozpoznat důležité životní potřeby ve svém každodenním životě.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení směřuje k poznávání základních lidských potřeb – fyziologických potřeb, potřeby bezpečí a jistoty, potřeby sounáležitosti a lásky. Žák se zaměřuje na jejich rozpoznávání a pochopení jejich významu pro každodenní život a rozvíjí schopnost pečovat o sebe a zlepšovat kvalitu svého života vlastními silami.

Příklady aktivit:

Žák si s pomocí učitele uvědomuje, co člověk potřebuje k životu. Učí se poznávat základní potřeby člověka – jídlo, pití, dýchání, bezpečí, domov, kamarádi – a rozlišuje, co je pro život opravdu důležité.

Žák sleduje různé obrázky interpretované učitelem (např. voda, jídlo, postel, kamarád, plyšák, mobil, slunce, dům, maminka). Každý obrázek si společně pojmenují a řeknou si, k čemu slouží. Poté žáci ve dvojicích nebo ve skupině lepí obrázky na tři barevné archy podle kategorií: Co opravdu potřebujeme k životu (např. dýchání, voda, jídlo, teplo), Co potřebujeme, abychom se cítili v bezpečí (např. domov, rodina, pravidla), Co nám dělá radost a pomáhá nám být šťastní (např. kamarádi, hračka, pohlázení).

Žák si na závěr poslechne krátký příběh (např. o klukovi, který se ztratil a hledá vodu, jídlo, maminku). Pomocí obrázků nebo jednoduchých vět odpovídá na otázky: „Co ti chybělo?“, „Co ti pomohlo?“, „Jak ses cítil?“.

Učivo

Základní životní potřeby:

- fyziologické potřeby
- potřeba bezpečí a jistoty
- potřeba sounáležitosti a lásky

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CPA-CSP-001-106-001

Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.

CSA-CJS-005-106-002

Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti.

Související očekávané výsledky učení*Klíčové kompetence*

KSA-KOA-000-110-001

Spolupracovat při utváření osobní pohody.*Průřezová témata*

PTP-000-000-110-001

Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních.*Vzdělávací oblasti*

CAP-CAP-003-110-005

Poznat části lidského těla a pozorovat základní životní funkce.

CZA-VZB-001-110-003

Vnímat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a dát najevo své zdravotní potíže a problémy.

CZA-VZB-001-110-004

Rozpoznávat změny v období dospívání.

CZA-VZB-001-110-005

Poznávat vhodné a nevhodné sexuální chování v modelových situacích z každodenního života.

CZA-VZB-001-110-006

Rozlišovat základní metody ochrany reprodukčního a sexuálního zdraví.

CZA-VZB-002-110-001

Popsat svůj denní režim a používat v praktických modelových situacích zásady zdravého životního stylu.

CZA-VZB-001-110-002

Uplatňovat v praktických modelových situacích základní zásady ochrany zdraví.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na základní poznatky o stavbě a fungování lidského těla a na vliv prostředí na zdraví člověka. Žák si postupně osvojuje pojmy zdraví, nemoc, úraz a zdravotní stav. Prostřednictvím modelových situací se učí zvládat první pomoc v případě úrazů v domácnosti, ve škole, při sportu a v dopravě. Cílem očekávaného výsledku učení je ochrana zdraví a bezpečné způsoby chování v situacích úrazů a stavů ohrožujících život.

Příklady aktivit:

Žák poznává základní části lidského těla a jejich funkce. Učí se rozlišovat mezi zdravím, nemocí a úrazem, reaguje na modelové situace klidně a uvážlivě a ví, jak přivolat pomoc.

Žák využívá dostupné pomůcky, například model nebo puzzle lidského těla, obrázky situací (např. rýma, bolení břicha, zlomená ruka, pád z kola), kartičky se slovy „zdraví – nemoc – úraz“, loutky, figurky nebo deky pro dramatizaci.

Žák při poznávání lidského těla skládá model, pojmenovává jednotlivé části (např. hlava, srdce, plíce, břicho) a vysvětluje jejich funkce (např. plíce – dýchání, žaludek – trávení). Přiřazuje k orgánům jednoduché obrázky, například obrázek jídla k žaludku.

Žák určuje na základě rozličných situací, zda jde o zdraví, nemoc, nebo úraz. Například dítě s kapesníkem označí jako nemoc a dítě s rukou v sádře jako úraz. Učitel pomáhá slovně nebo ukázáním příslušné kartičky.

Žák si v modelových situacích s učitelem zahraje krátké příběhy, například pád ze židle, a společně hledají odpověď na otázku „Co dělat?“. Navrhují vhodné postupy, jako zůstat v klidu, zavolat pomoc nebo utěšit kamaráda. Následně si dramatizaci zkoušejí ve dvojicích, aby si situaci prakticky procvičili.

Žák se aktivně zapojuje do aktivity Kruh reflexí a odpovídá na otázky „Co mám dělat, když mě něco bolí?“, „Komu řeknu, když uvidím úraz?“, „Jaké chování je správné?“.

Učivo

- Zdraví, nemoc
- Trvalá změna zdravotního stavu
- Ochrana zdraví a bezpečné chování v situacích úrazů a stavů ohrožujících život
- První pomoc
- Vliv prostředí na zdraví člověka

Úraz – změna stavu:

- v domácnosti
- při sportu
- ve škole
- v dopravě

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení**

Základní škola speciální

CSA-CJS-005-106-001

Ukázat nebo pojmenovat hlavní části lidského těla a dokázat upozornit na své potřeby a zdravotní potíže.

CSA-CJS-005-106-002

Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti.

CSA-CJS-005-106-003

Ošetřit v modelové situaci drobné poranění.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KSA-KOA-000-110-001

Spolupracovat při utváření osobní pohody.

KSA-KOS-000-110-001

Požádat jednoduchým způsobem o pomoc.

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.

Průřezová témata

PTP-000-000-110-002

Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.

Vzdělávací oblasti

CAP-CAP-003-110-005

Poznat části lidského těla a pozorovat základní životní funkce.

CPA-CSP-001-110-001

Péčovat o své tělo a svůj zevnějšek.

CZA-TEV-001-110-006

Podílet se na pohybových aktivitách spolu s ostatními žáky a vnímat význam pohybových aktivit pro zdraví.

CZA-VZB-001-110-003

Vnímat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a dát najevo své zdravotní potíže a problémy.

CZA-VZB-001-110-004

Rozpoznávat změny v období dospívání.

CZA-VZB-001-110-005

Poznávat vhodné a nevhodné sexuální chování v modelových situacích z každodenního života.

CZA-VZB-001-110-006

Rozlišovat základní metody ochrany reprodukčního a sexuálního zdraví.

CZA-VZB-002-110-001

Popsat svůj denní režim a používat v praktických modelových situacích zásady zdravého životního stylu.

CZA-VZB-002-110-002

Osvojovat si správné stravovací návyky a podle svých možností je využívat v běžném životě.

CZA-VZB-002-110-003

Uplatňovat osvojené zásady tělesné a intimní hygieny v praktickém životě.

CZA-VZB-001-110-003

Vnímat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a dát najevo své zdravotní potíže a problémy.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka k vnímání vlastního fyzického a duševního zdravotního stavu. Žák se postupně seznamuje s přenosnými a neprenosnými chorobami a možnostmi ochrany před nimi. Učí se o preventivní a lékařské péči a prostřednictvím popisu zdravotních obtíží a nemocí směřuje k základnímu poznání vlastního zdravotního stavu a jeho možných zlepšení – například pomocí změny jídelníčku, zařazení pohybu nebo relaxačních technik. Pod vedením učitele je žák veden k vyjadřování aktuálních pocitů a nálad.

Příklady aktivit:

Žák s pomocí učitele a názorných didaktických materiálů (např. obrázky, hračky) popisuje svůj aktuální stav. Pomocí návodných otázek učitele, obrázků, hraček či dalších pomůcek se pokouší vyjádřit, proč se tak cítí. Například: „*Jsem rozmrzelý nebo naštvaný, protože mám hlad – ještě jsem nesvačil,*“ nebo „*Bolí mě hlava – pil jsem dnes dostatek vody?*“.

Žák vychází ze svých osobních zkušeností a zaměřuje se nejen na fyzické pocity (např. bolest), ale snaží se vnímat také své emoce, náladu a celkový duševní stav.

Žák pracuje s informacemi týkajícími se nemocí, lékařské péče a prevence. I zde hrají klíčovou roli názorné didaktické pomůcky – například obrázky, krátké a jednoduché výukové filmy (např. z pořadů Děčko), dopomoc učitele a vlastní zkušenosti žáka.

Učivo

Zdraví a jak o ně pečovat:

- zdravotní stav
- preventivní a lékařská péče
- ochrana před přenosnými a neprenosnými nemocemi
- chronické nemoci
- zdravotní obtíže
- fyzické a duševní obtíže

Možnosti péče o zdraví:

- relaxační techniky
- pohyb
- změna jídelníčku
- vyjádření aktuálních pocitů a nálad
- vnímání emocí

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-CSP-001-106-001

Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.

CSA-CJS-005-106-001

Ukázat nebo pojmenovat hlavní části lidského těla a dokázat upozornit na své potřeby a zdravotní potíže.

CSA-CJS-005-106-002

Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti.

CSA-CJS-005-106-003

Ošetřit v modelové situaci drobné poranění.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KSA-KOC-000-110-001

Tolerovat odlišnosti druhých osob ve školním prostředí.

KSA-KOD-000-110-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami.

KSA-KOS-000-110-001

Požádat jednoduchým způsobem o pomoc.*Průřezová témata*

PTP-000-000-110-002

Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.

PTS-000-000-110-001

Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.*Vzdělávací oblasti*

CAP-CAP-003-110-005

Poznat části lidského těla a pozorovat základní životní funkce.

CPA-CSP-001-110-001

Péčovat o své tělo a svůj zevnějšek.

CZA-TEV-001-110-001

Uplatňovat přiměřené aplikované pohybové aktivity odpovídající aktuálnímu zdravotnímu stavu.

CZA-TEV-001-110-008

Provádět relaxační, speciální kompenzační, korektivní či jinak rozvíjející cvičení a aplikované pohybové aktivity.

CZA-VZB-001-110-001

Rozpoznat důležité životní potřeby ve svém každodenním životě.

CZA-VZB-001-110-002

Uplatňovat v praktických modelových situacích základní zásady ochrany zdraví.

CZA-VZB-001-110-004

Rozpoznávat změny v období dospívání.

CZA-VZB-002-110-003

Uplatňovat osvojené zásady tělesné a intimní hygieny v praktickém životě.

CZA-VZB-001-110-004

Rozpoznávat změny v období dospívání.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zabývá změnami v období dospívání. Vychází z popisu vývojových etap života jednotlivce a soustředí se na přechod z dětského věku do období dospívání. Žák se seznamuje s fyzickými a psychickými změnami v tomto období a zaměřuje se na jejich popis. Vychází ze své praktické zkušenosti a s dopomocí učitele prohlubuje porozumění zejména duševním změnám. Žák si osvojuje pojmy jako hormony, menstruace a ejakulace.

Příklady aktivit:

Žák se seznamuje s viditelnými i skrytými změnami v období dospívání (např. růst těla, menstruace, ejakulace, duševní proměny). Využívá vlastní zkušenosti, obrázky, didaktické pomůcky a příběhy. Učitel přistupuje k tématu citlivě, individuálně a přiměřeně mentální úrovni žáků, zohledňuje jejich prožívání a postupně buduje porozumění intimním a psychickým změnám.

Žák pracuje s obrázky těla (před pubertou / v pubertě). Třídí kartičky se změnami (vousy, růst prsou, změna hlasu apod.). Využívá názorné pomůcky. Probíhá společná diskuse.

Žák čte jednoduchý příběh (např. dívka s první menstruací) a následně diskutuje: „Co cítila?“, „Co ti pomohlo?“, „Máš podobnou zkušenost?“. Má možnost příběh dokončit nebo ho dramaticky ztvárnit.

Žák si vybere obrázek nálady. Společná krátká reflexe a vysvětlení, že emoční změny jsou normální. Možnost uvolnění (dýchací cvičení, hra).

Žák aktivně pracuje s názornými pomůckami a tematickými kartičkami zaměřenými na oblast dospívání (např. hormony, menstruace, ejakulace). Prostřednictvím hry na přiřazování propojuje prvky – pojem, odpovídající obrázek a jeho význam.

Učivo

- Dětství
- Puberta
- Dospívání
- Tělesné změny
- Duševní změny

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CSA-CJS-005-106-001

Ukázat nebo pojmenovat hlavní části lidského těla a dokázat upozornit na své potřeby a zdravotní potíže.

CSA-CJS-005-106-002

Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti.

Související očekávané výsledky učení*Klíčové kompetence*

KSA-KOA-000-110-001

Spolupracovat při utváření osobní pohody.

KSA-KOC-000-110-001

Tolerovat odlišnosti druhých osob ve školním prostředí.

Průřezová témata

PTP-000-000-110-002

Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.*Vzdělávací oblasti*

CAP-CAP-003-110-005

Poznat části lidského těla a pozorovat základní životní funkce.

CPA-CSP-001-110-001

Pečovat o své tělo a svůj zevnějšek.

CZA-VZB-001-110-001

Rozpoznat důležité životní potřeby ve svém každodenním životě.

CZA-VZB-001-110-002

Uplatňovat v praktických modelových situacích základní zásady ochrany zdraví.

CZA-VZB-001-110-003

Vnímat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a dát najevo své zdravotní potíže a problémy.

CZA-VZB-001-110-005

Poznávat vhodné a nevhodné sexuální chování v modelových situacích z každodenního života.

CZA-VZB-001-110-006

Rozlišovat základní metody ochrany reprodukčního a sexuálního zdraví.

CZA-VZB-002-110-003

Uplatňovat osvojené zásady tělesné a intimní hygieny v praktickém životě.

CZA-VZB-001-110-005

Poznávat vhodné a nevhodné sexuální chování v modelových situacích z každodenního života.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zabývá sexualitou jako součástí dospívání a významně přispívá k pochopení základních aspektů lidské sexuality. Žák se seznamuje s prevencí rizikového sexuálního chování, a to jak v reálném, tak v digitálním prostředí. S dopomocí učitele se snaží porozumět vlastní sexualitě a jejím projevům, s důrazem na zdraví, hygienu a bezpečnost. Prostřednictvím modelových situací si žák osvojuje sociální dovednosti a schopnost říci „ne“.

Příklady aktivit:

Žák s podporou učitele rozvíjí porozumění lidské sexualitě jako přirozené součásti života. Učí se rozlišovat různé projevy blízkosti (doteky, objetí, pohlavní styk), chápe hranice osobního prostoru a rizika nevhodného chování v offline i online světě. Pomocí příběhů, dramatizací a modelových situací trénuje sociální dovednosti – zejména schopnost říci „ne“ a bránit se nevhodnému chování. Téma masturbace může být zpracováno za účasti externího odborníka s ohledem na citlivost tématu.

Žák se zapojuje do aktivity „*Třídění doteků*“. Pracuje s kartičkami znázorňujícími různé situace (např. obejmutí, pohlavek, držení za ruku, pohlazení, cizí člověk dotýkající se těla). Tyto situace třídí na příjemné a nepříjemné a následně vysvětluje, proč je takto zařadil.

Žák pracuje s příběhy s otevřeným koncem. Například Adamovi přišla zvláštní zpráva od neznámého profilu. Žák vymýšlí, jak by se měl zachovat. Určuje, co je v pořádku a co už ne.

Žák se zapojuje do tréninku „*Řekni ne*“ prostřednictvím jednoduchých scének. Například někdo po něm chce vidět spodní prádlo nebo mu sáhne na rameno. Zkouší si klidně, ale důrazně odmítnout a vyjádřit svůj nesouhlas.

Žák pracuje s obrázky lidského těla a určuje, které části jsou veřejné a které intimní. Rozlišuje, co je vhodné ukazovat na veřejnosti a co patří do soukromí.

Žák se seznamuje s tématem digitální bezpečnosti a skrytých nebezpečí. Prohlíží si ukázky falešných profilů. Pracuje s modelovou situací „*někdo po tobě žádá fotografii*“.

Učivo

- Sexualita jako součást dospívání
- Masturbace

Prevence rizikového sexuálního chování:

- v reálném prostředí
- v digitálním prostředí

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení**

Základní škola speciální

CSA-CJS-002-106-002

Rozeznat nevhodné jednání a chování, které je v rozporu s nastavenými pravidly.

CSA-CJS-002-106-005

Rozpoznat různé nebezpečné situace ve svém každodenním životě a v případě ohrožení požádat o pomoc.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KRA-KRP-000-110-001

Vybrat z nabízených možností vhodný způsob řešení běžného osobního problému.

KSA-KOD-000-110-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami.

KSA-KOS-000-110-001

Požádat jednoduchým způsobem o pomoc.

Průřezová témata

PTS-000-000-110-001

Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.

Vzdělávací oblasti

CZA-VZB-001-110-001

Rozpoznat důležité životní potřeby ve svém každodenním životě.

CZA-VZB-001-110-002

Uplatňovat v praktických modelových situacích základní zásady ochrany zdraví.

CZA-VZB-001-110-004

Rozpoznávat změny v období dospívání.

CZA-VZB-001-110-006

Rozlišovat základní metody ochrany reprodukčního a sexuálního zdraví.

CZA-VZB-003-110-001

Rozpoznat v modelových situacích nebezpečné situace v běžném životě.

CZA-VZB-001-110-006

Rozlišovat základní metody ochrany reprodukčního a sexuálního zdraví.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na problematiku pohlavního styku a jeho možných důsledků. Žák získává znalosti, díky nimž může předejít neplánovanému těhotenství a šíření pohlavně přenosných chorob. Postupně si osvojuje pojmy: pohlavní styk, otěhotnění, antikoncepce, těhotenství, umělé přerušení těhotenství, porod a ochrana před chorobami přenášenými pohlavním stykem. Důraz je kladen na pochopení a přijatelnou formu výuky.

Příklady aktivit:

Žák pracuje s obrazovým a didaktickým materiálem (plakáty, modely reprodukčních orgánů) k vysvětlení rozmnožování a těhotenství.

Žák čte a doplňuje motivační příběhy s diskusí na téma „Chci / nechci mít dítě“.

Žák ve skupině diskutuje o antikoncepci a jejím významu s názornými pomůckami.

Žák řeší modelové situace spojené s těhotenstvím a porodem.

Žák se účastní besedy s odborníkem, která zahrnuje i prostor pro kladení otázek.

Žák vytváří plakáty či informační letáky o ochraně před pohlavně přenosnými chorobami.

Učivo

Odpovědné chování

Problematika a vysvětlení pojmů:

- menstruace
- antikoncepce
- těhotenství a rodičovství
- umělé přerušení těhotenství
- onemocnění přenášená pohlavním stykem a ochrana před nimi

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení**

Základní škola speciální

CSA-CJS-005-106-002

Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KRA-KRP-000-110-001

Vybrat z nabízených možností vhodný způsob řešení běžného osobního problému.

Průřezová témata

PTP-000-000-110-002

Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.

Vzdělávací oblasti

CAP-CAP-003-110-005

Poznat části lidského těla a pozorovat základní životní funkce.

CPA-CSP-001-110-001

Péčovat o své tělo a svůj zevnějšek.

CZA-VZB-001-110-001

Rozpoznat důležité životní potřeby ve svém každodenním životě.

CZA-VZB-001-110-002

Uplatňovat v praktických modelových situacích základní zásady ochrany zdraví.

CZA-VZB-001-110-004

Rozpoznávat změny v období dospívání.

CZA-VZB-001-110-005

Poznávat vhodné a nevhodné sexuální chování v modelových situacích z každodenního života.

CZA-VZB-002-110-003

Uplatňovat osvojené zásady tělesné a intimní hygieny v praktickém životě.

CZA-VZB-003-110-001

Rozpoznat v modelových situacích nebezpečné situace v běžném životě.

002

Denní režim

Charakteristika tematického okruhu

Tematický okruh Denní režim je zaměřený na popis denního režimu žáka, používání zásad zdravého životního stylu a osvojení si správných stravovacích návyků. Směřuje k uplatňování osvojených zásad tělesné a intimní hygieny v každodenním životě.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 10. ročník (110)

CZA-VZB-002-110-001

Popsat svůj denní režim a používat v praktických modelových situacích zásady zdravého životního stylu.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení směřuje k popisu denního režimu člověka. Žák se postupně seznámí s jednotlivými částmi dne a činnostmi, které jsou pro tyto části typické. Popíše rozdíl mezi školním a volným dnem a učí se smysluplně trávit volný čas. V praktických modelových situacích žák rozlišuje pracovní a odpočinkové aktivity a uvědomuje si nutnost vyváženosti jednotlivých složek denního režimu z hlediska duševní hygieny. Mezi volnočasové aktivity zařazuje pohyb a otužování. Vnímá důležitost správného spánkového a pohybového režimu.

Příklady aktivit

Žák na základě vlastních zkušeností a s podporou učitele postupně poznává strukturu svého denního režimu. Učí se rozlišovat mezi školními povinnostmi, volným časem a odpočinkem. Zvláštní pozornost je věnována smysluplnému trávení volného času, kde je kladen důraz na pohyb jako klíčový faktor pro tělesné i duševní zdraví. Celý proces pomáhá žákovi uvědomit si důležitost vyváženého režimu pro udržení zdraví a dobré nálady.

Žák s pomocí učitele popíše svůj běžný den ve škole, zaměřuje se na časové rozdělení aktivit.

Žák rozdělí den na části: škola – práce, volný čas – odpočinek, spánek.

Žák vybírá z nabídky různé činnosti a přiřazuje je ke správné části dne (např. učení – škola, hraní – volný čas).

Žák pojmenuje činnosti, které patří k jednotlivým částem dne.

Žák zvažuje, co bude dělat ve volném čase, a vybírá další aktivity, které by mohl vyzkoušet, s důrazem na smysluplné trávení volného času.

Žák diskutuje o významu pohybu a otužování pro zdraví a jeho vlivu na náladu, tělesnou hmotnost a návaznost na zdravé stravování.

Učivo

- Režim dne
- Práce a odpočinek
- Volný čas
- Smysluplné trávení času
- Pohyb pro zdraví
- Otužování
- Spánek a odpočinek
- Pravidelnost během dne

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CSA-CJS-003-106-001

Orientovat se v čase a pojmenovat rozvržení svých denních činností.

MAA-MAT-003-106-002

Určit čas s přesností na celé hodiny v oboru do 12 hodin v analogovém a digitálním formátu.**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGC-000-110-002

Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.*Klíčové kompetence*

KSA-KOA-000-110-001

Spolupracovat při utváření osobní pohody.*Průřezová témata*

PTP-000-000-110-002

Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.*Vzdělávací oblasti*

CPA-CSP-006-110-004

Připravit jednoduchý pokrm podle daných postupů s přihlédnutím k zásadám zdravé výživy.

CPA-OSV-001-110-005

Rozlišit na konkrétních příkladech povinné činnosti a volný čas.

CPA-OSV-001-110-006

Osvojit si základní dovednosti pro smysluplné trávení volného času.

CZA-VZB-001-110-001

Rozpoznat důležité životní potřeby ve svém každodenním životě.

CZA-VZB-001-110-002

Uplatňovat v praktických modelových situacích základní zásady ochrany zdraví.

CZA-VZB-002-110-002

Osvojovat si správné stravovací návyky a podle svých možností je využívat v běžném životě.

MAA-MAT-003-110-001

Orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny v analogovém a digitálním formátu.

CZA-VZB-002-110-002

Osvojit si správné stravovací návyky a podle svých možností je využívat v běžném životě.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na základní poznatky z oblasti výživy člověka a přispívá k připravenosti žáka pro každodenní život. Žák se postupně seznamuje s jednotlivými druhy potravin a rozlišuje je na vhodné a nevhodné z hlediska správné výživy a stravovacích návyků. Vychází z vlastní praktické zkušenosti a pod vedením učitele využívá zásady zdravého stravování. Žák se učí o důležitosti dodržování pitného režimu během dne a vnímá vliv způsobu stravování na zdraví člověka.

Příklady aktivit:

Žák vychází ze svých zkušeností s jídlem, pojmenuje, co mu chutná a co ne. Společně s učitelem vytváří databázi potravin, které třídí na vhodné a nevhodné s ohledem na zdravé stravování.

Žák se seznamuje se základním rozdělením potravin jako zdroje energie a růstu. Učitel do výuky zahrnuje praktické aktivity jako hra na obchod, návštěva obchodu nebo příprava zdravé svačiny.

Žák diskutuje o pitném režimu, rozlišuje vhodné a nevhodné nápoje.

Žák využívá počítač nebo tablet, například k interaktivním hrám a programům zaměřeným na vaření a pečení.

Učivo

- Pitný režim
- Vliv prostředí na zdraví
- Vliv způsobu stravování na zdraví

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-CSP-006-106-002

Dodržovat základní pravidla stolování.

CPA-CSP-006-106-003

Připravit jednoduchý pokrm.**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGM-ZGC-000-110-001

Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.*Klíčové kompetence*

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.*Průřezová témata*

PTP-000-000-110-002

Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.*Vzdělávací oblasti*

CPA-CSP-006-110-001

Provádět základní pracovní úkony v domácnosti včetně využití kuchyňského inventáře.

CPA-CSP-006-110-003

Upravit vhodným způsobem stůl pro stolování.

CPA-CSP-006-110-004

Připravit jednoduchý pokrm podle daných postupů s přihlédnutím k zásadám zdravé výživy.

CZA-VZB-001-110-002

Uplatňovat v praktických modelových situacích základní zásady ochrany zdraví.

CZA-VZB-002-110-001

Popsat svůj denní režim a používat v praktických modelových situacích zásady zdravého životního stylu.

CZA-VZB-002-110-003

Uplatňovat osvojené zásady tělesné a intimní hygieny v praktickém životě.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na základy osobní hygieny člověka a podporuje péči o ni a porozumění jejímu významu. Žák rozvíjí základní poznatky z oblasti hygieny a každodenní péče o své tělo, jako je mytí rukou, mytí celého těla teplou vodou, používání mycího gelu, péče o vlasy, nehty a zuby. V souvislosti s dospíváním si postupně osvojuje vědomosti a dovednosti v oblasti intimní hygieny, tedy péče o pohlavní orgány. Žák vychází ze svých praktických zkušeností a prostřednictvím modelových situací si postupně osvojuje další poznatky z oblasti hygieny, které využívá v praktickém životě.

Příklady aktivit:

Žák navazuje na znalosti o lidském těle a změnách v dospívání a rozvíjí správné hygienické návyky, které by měl provádět automaticky. Zvláštní pozornost je věnována péči o celé tělo, včetně koupání, sprchování a otužování. Intimní hygiena je probírána citlivě a individuálně, s využitím didaktických pomůcek a výukových materiálů, zejména k vysvětlení používání menstruačních pomůcek.

Žák si prakticky nacvičuje správné mytí rukou a těla s použitím mýdel a sprchových gelů.

Žák pracuje s obrazovým materiálem k péči o vlasy a nehty.

Žák se seznamuje s menstruačními pomůckami pomocí modelů a reálných ukázek (vločky, tampony, menstruační kalhotky).

Žák se účastní individuálních nebo skupinových rozhovorů vedených citlivě k tématu intimní hygieny.

Žák používá interaktivní výukové programy zaměřené na hygienu.

Učivo

- Lidské tělo
- Tělesná hygiena
- Zásady osobní a intimní hygieny – praktické používání
- Základy duševní hygieny

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-CSP-001-106-001

Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.

CSA-CJS-005-106-001

Ukázat nebo pojmenovat hlavní části lidského těla a dokázat upozornit na své potřeby a zdravotní potíže.

CSA-CJS-005-106-002

Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.

KRA-KRP-000-110-001

Vybrat z nabízených možností vhodný způsob řešení běžného osobního problému.*Průřezová témata*

PTP-000-000-110-002

Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.*Vzdělávací oblasti*

CAP-CAP-003-110-005

Poznat části lidského těla a pozorovat základní životní funkce.

CPA-CSP-001-110-001

Péčovat o své tělo a svůj zevnějšek.

CZA-VZB-001-110-002

Uplatňovat v praktických modelových situacích základní zásady ochrany zdraví.

CZA-VZB-001-110-003

Vnímat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a dát najevo své zdravotní potíže a problémy.

CZA-VZB-001-110-004

Rozpoznávat změny v období dospívání.

CZA-VZB-001-110-006

Rozlišovat základní metody ochrany reprodukčního a sexuálního zdraví.

003

Osobní bezpečí*Charakteristika tematického okruhu*

Tematický okruh Osobní bezpečí směřuje k rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví vlastní i ostatních a k osvojování poznatků, jak jim předcházet. Učí bezpečnému chování při komunikaci žáků, s neznámými lidmi i v digitálním prostředí. Vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany v důležitých aspektech jejich života.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:**Díl I – 10. ročník (110)**

CZA-VZB-003-110-001

Rozpoznat v modelových situacích nebezpečné situace v běžném životě.*Metodická podpora*

Komentář

Očekávaný výsledek učení se zabývá bezpečným způsobem chování a rozpoznáním nebezpečných situací v každodenním životě. Žák se seznamuje s bezpečnými způsoby chování při komunikaci s vrstevníky, neznámými lidmi i v digitálním prostředí. Vnímá formy násilí a zneužívání, včetně sexuálního. Osvojuje si dodržování základních pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví ve škole a v silničním provozu. Uvědomuje si nebezpečí zneužívání návykových látek. Osvojuje si komunikaci se službami odborné pomoci. S dopomocí učitele si zkouší bezpečné chování v modelových situacích. Žák si pomocí učitele uvědomuje potenciální nebezpečné situace a místa ve svém běžném životě (škola, digitální prostředí, silnice apod.). Společně s učitelem prozkoumává bezpečné způsoby chování v těchto situacích s využitím didaktických pomůcek a modelových situací. Učí se rozpoznávat rizika, aktivně se zapojuje do dramatizací a řešení příběhů s otevřeným koncem. Seznamuje se s dostupnou odbornou pomocí a službami, které ji poskytují.

Příklady aktivit:

Žák mapuje nebezpečná místa. Zakreslí nebo pojmenuje místa, kde mohou nastat nebezpečné situace (např. ulice, škola, internet), a diskutuje o tom, co je tam nebezpečné.

Žák využívá modelové situace a metody dramatizace k řešení konfliktů, nebezpečných situací nebo ke komunikaci s neznámými lidmi.

Žák čte nebo poslouchá krátké příběhy s otevřeným koncem a navrhuje, jak by mohl reagovat v různých krizových situacích.

Žák využívá výukové programy a testy v rámci interaktivní práce na tabletu či PC (např. dopravní značky, bezpečné chování na internetu, rozpoznávání nebezpečí).

Žák je seznámen s možnostmi odborné pomoci, kam se obrátit v případě, že je v nebezpečí. Prakticky nacvičuje, jak vyhledat pomoc (např. důležitá telefonní čísla nebo online služby).

Učivo

- Bezpečné chování v běžném a v digitálním prostředí (při komunikaci s vrstevníky a s neznámými lidmi)
- Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany (v běžném prostředí a v silničním provozu)
- Bezpečné prostředí ve škole
- Možné formy šikany
- Formy násilí a zneužívání (i sexuálního)
- Závislosti na návykových látkách (zdravotní a sociální rizika)
- Kam se obrátit o pomoc (komunikace se službami odborné pomoci)

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení**

Základní škola speciální

CPA-OSV-001-106-001

Vyjádřit vhodným způsobem své prožívání v běžných i náročných situacích.

CSA-CJS-002-106-005

Rozpoznat různé nebezpečné situace ve svém každodenním životě a v případě ohrožení požádat o pomoc.

CSA-CJS-002-106-007

Reagovat přiměřeně na pokyny dospělých a spolupracovat při mimořádných událostech.

CSA-CJS-005-106-003

Ošetřit v modelové situaci drobné poranění.

CSA-CJS-005-106-004

Dodržovat zásady bezpečného pohybu v silničním provozu v roli chodce, účastníka silničního provozu.

CZA-TEV-001-106-010

Poznávat základní zásady bezpečného chování a hygieny při pohybových aktivitách.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KRA-KRP-000-110-001

Vybrat z nabízených možností vhodný způsob řešení běžného osobního problému.

KSA-KOS-000-110-001

Požádat jednoduchým způsobem o pomoc.*Průřezová témata*

PTS-000-000-110-001

Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.*Vzdělávací oblasti*

CAS-CAS-004-110-003

Osvojit si nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí.

CPA-OSV-001-110-004

Vyhledat pomoc v zátěžové situaci.

CZA-TEV-001-110-010

Rozpoznat nebezpečné situace a na základě osobních zkušeností na ně vhodně reagovat.

CZA-VZB-001-110-005

Poznávat vhodné a nevhodné sexuální chování v modelových situacích z každodenního života.

CZA-VZB-001-110-006

Rozlišovat základní metody ochrany reprodukčního a sexuálního zdraví.**TEV****Tělesná výchova***Charakteristika vzdělávacího oboru*

Vzdělávací obor Tělesná výchova podporuje celkový rozvoj žáka a rozvíjí jeho celoživotní potřebu pohybové aktivity. Je realizován s ohledem na věk, pohybové schopnosti a psychomotorickou úroveň žáka. Výuka zahrnuje řízené činnosti i spontánní aktivity, které vedou k aktivizaci žáka, budování pozitivních pohybových návyků a případné korekci zdravotních oslabení.

S ohledem na věk, pohybové možnosti a případná omezení vyplývající ze specifických vzdělávacích potřeb žáka usiluje vzdělávací obor o maximální rozvoj spontaneity v pohybových aktivitách. Tyto aktivity přispívají k eliminaci sedavého způsobu života a celkové tělesné pasivity. Nedílnou součástí výuky je také relaxace a odpočinkové činnosti, a to nejen v hodinách tělesné výchovy, ale i v rámci ostatních vyučovacích předmětů.

Vzdělávací obor Tělesná výchova zahrnuje jeden tematický okruh: **Aplikovaná tělesná výchova – činnosti ovlivňující a podporující pohybové učení a zdraví.**

001**Aplikovaná tělesná výchova – činnosti ovlivňující a podporující pohybové učení a zdraví***Charakteristika tematického okruhu*

Tematický okruh Aplikovaná tělesná výchova – činnosti ovlivňující a podporující pohybové učení a zdraví je jediným tematickým okruhem ve vzdělávacím oboru Tělesná výchova, proto má shodnou charakteristiku.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému

předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

CZA-TEV-001-106-001

Podílet se na zapojení do širokého spektra aplikovaných pohybových aktivit odpovídajících aktuálnímu zdravotnímu stavu.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení pomáhá žákovi využívat speciální metody a techniky k posílení oslabených částí těla a ke zlepšení zdravotního stavu. Žák se seznamuje s jednotlivými speciálními metodami vedoucími k posílení oslabených částí těla, zlepšení motoriky a koordinace. Podle možností školy může žák také využívat terapie, například hipoterapii, canisterapii, felinoterapii, které napomáhají multisenzorickému vnímání a přispívají k lepšímu uvolnění a adekvátní stimulaci.

Příklady aktivit:

Žák cvičí ve speciálních polohách. Procvičuje polohu na břiše, zádech, boku či vsedě na míči, kde se zaměřuje na uvolnění a posílení konkrétních svalových skupin podle svého oslabení (např. lehké zvedání paží nebo nohou ve stabilizované poloze).

Žák provádí relaxační a dechová cvičení s vedeným hlubokým dýcháním. Pomalu se nadechuje nosem, zadržuje dech na pár sekund a pomalu vydechuje ústy. Pomáhá mu to k uvolnění napětí a lepší koncentraci.

Žák provádí cvičení na správné držení těla. Postupně nacvičuje správné sezení a stání s využitím zrcadla nebo asistence učitele, kdy žák kontroluje polohu hlavy, ramen, páteře a pánevní oblasti.

Žák protahuje paže, nohy, šíji a trup (např. natahování paží nad hlavu, ohýbání trupu do stran, jemné protahování zad vsedě).

Žák posiluje oslabené svaly. Cvičí s lehkými pomůckami, jako jsou malé gymnastické míčky, pružné pásy nebo váhy, a pomalu a kontrolovaně posiluje konkrétní svalové skupiny.

Učivo

Speciální cvičení podle typu oslabení:

- cvičení zaměřená na konkrétní oslabení svalů a kloubů, přizpůsobená individuálním potřebám

Relaxace a protažení:

- celková relaxační cvičení
- lokální relaxační cvičení pro jednotlivé svalové skupiny
- cvičení zaměřená na protažení a zlepšení flexibility

Zlepšení fyziologického rozsahu:

- cvičení pro zlepšení pohyblivosti kloubů a svalů

Posílení oslabených svalů:

- cvičení pro posílení oslabených oblastí těla (např. posilovací cvičení pro specifické svaly nebo svalové skupiny)

Spinální cvičení:

- cvičení zaměřená na zdraví páteře a prevenci bolestí zad

Dechová cvičení:

- nácvik bráněného dýchání (zlepšení plicní kapacity a kontroly dechu)

Zooterapie

Hiporehabilitace

Canisterapie

Felinoterapie

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KSA-KOS-000-106-001

Uvědomovat si své základní životní potřeby.*Průřezová témata*

PTP-000-000-106-001

Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících péči o své potřeby.*Vzdělávací oblasti*

CZA-TEV-001-106-003

Provádět jednoduché pohybové úkony na základě pokynů, povelů a signálů.

CZA-TEV-001-106-005

Realizovat se v pohybových činnostech za pomoci upravených didaktických a sportovních pomůcek.

CZA-TEV-001-106-006

Zdokonalovat základní pohybové činnosti spolu s ostatními žáky.

CZA-TEV-001-106-008

Reagovat na relaxační, speciální kompenzační, korektivní či jinak rozvíjející cvičení a usilovat při nich o správné držení těla.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CZA-TEV-001-110-001

Uplatňovat přiměřené aplikované pohybové aktivity odpovídající aktuálnímu zdravotnímu stavu.

CZA-TEV-001-110-005

Podílet se na pohybových činnostech s doporučenými a dostupnými sportovními pomůckami přizpůsobenými pro jeho optimální zapojení.

CZA-TEV-001-110-006

Podílet se na pohybových aktivitách spolu s ostatními žáky a vnímat význam pohybových aktivit pro zdraví.

CZA-TEV-001-110-008

Provádět relaxační, speciální kompenzační, korektivní či jinak rozvíjející cvičení a aplikované pohybové aktivity.

CZA-TEV-001-106-002

Využívat osvojené pohybové dovednosti v individuálních a skupinových pohybových činnostech.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení přispívá k rozvoji pohybové činnosti. Žák si osvojuje pohybové dovednosti, které využívá v individuálních i týmových činnostech. Rozvíjí dovednosti při různých aktivitách, jež vyžadují koordinaci, spolupráci a orientaci v prostoru. Pohybové dovednosti se snaží osvojit v co nejširším spektru. Učí se používat různé nářadí a náčiní a manipulovat s nimi. Činnost provádí individuálně nebo ve skupině.

Příklady aktivit:

Žák manipuluje s míčem na vyznačené dráze – například ho posouvá rukou nebo nohou od startu do cíle, kutálí ho po zemi nebo vede mezi překážkami.

Žák si ve dvojici s partnerem podává míč různými způsoby – například rukama vestoje, vsedě, nohama vleže nebo kutálí míč po zemi.

Žák se ve větší skupině zapojuje do hry, kde si žáci podávají nebo házejí míč v kruhu, čímž se rozvíjí koordinace, rytmus a spolupráce.

Žák chodí nebo běhá z bodu A do bodu B podle značek – může přitom přenášet drobné předměty nebo plnit jednoduché úkoly na stanovištích.

Žák překonává jednoduchou překážkovou (opičí) dráhu – například prochází slalomem, chodí po lavičce nebo kamenech, přeskakuje překážky, plazí se pod lanem nebo prolézá obručemi.

Žák skáče snožmo nebo po jedné noze – na místě i v pohybu, do dálky, bokem nebo přes nízké překážky.

Žák se plazí a leze – po podložce, po čtyřech, po nízkých překážkách nebo po žebřinách.

Žák se přetahuje lanem nebo se přetlačuje se spolužákem – například vestoje, v podřepu nebo vsedě.

Žák sedí na podložce s kolečky a nechá se tahat spolužákem, tlačí ho nebo se pohybuje sám – například pomocí ručkování po laně nebo odrážením nohama.

Učivo

Základy gymnastiky a atletiky:

- kondiční cvičení
- obraty (obrat o 90°, 180°, 360°), základní postoje
- průpravné úpoly – přetahy, přetlaky
- průpravné atletické činnosti
- hry s různým zaměřením
- běžecká abeceda
- varianty chůze
- běhy na krátké vzdálenosti
- motivovaný vytrvalostní běh (podle schopností žáků)
- starty
- skoky – poskoky, do dálky

Manipulační činnosti:

- manipulace s míčem horními a dolními končetinami (hod míčkem na cíl, do dálky, chytání míče, chůze vpřed s vedením míče)
- manipulace s jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti

Pohybové dovednosti:

- síla
- rychlost
- vytrvalost
- obratnost a pohyblivost
- prostorová orientace

Cvičení na nářadí a sportovní hry:

- cviky na hrazdě (úchop, stisk, vis)
- cvičení na lavičkách
- cvičení na žebřinách
- cvičení na trampolíně
- základy sportovních her

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPA-KPB-000-106-001

Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem.*Průřezová témata*

PTP-000-000-106-002

Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.*Vzdělávací oblasti*

CPA-OSV-001-106-002

Navázat sociální kontakt a podílet se na interakci ve skupině známých osob.

CZA-TEV-001-106-003

Provádět jednoduché pohybové úkony na základě pokynů, povelů a signálů.

CZA-TEV-001-106-004

Provádět jednoduché pohybové úkony za hudebního či rytmického doprovodu.

CZA-TEV-001-106-005

Realizovat se v pohybových činnostech za pomoci upravených didaktických a sportovních pomůcek.

CZA-TEV-001-106-006

Zdokonalovat základní pohybové činnosti spolu s ostatními žáky.

CZA-TEV-001-106-008

Reagovat na relaxační, speciální kompenzační, korektivní či jinak rozvíjející cvičení a usilovat při nich o správné držení těla.

CZA-TEV-001-106-009

Vnímat základní pravidla jednoduchých her a soutěží a upravit adekvátně tomu své chování v aktivitě.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CZA-TEV-001-110-002

Zvládat osvojené pohybové dovednosti a používat je v individuálních a skupinových pohybových činnostech.

CZA-TEV-001-110-004

Projevit svou fantazii při provedení jednoduché pohybové aktivity s hudebním doprovodem.

CZA-TEV-001-110-006

Podílet se na pohybových aktivitách spolu s ostatními žáky a vnímat význam pohybových aktivit pro zdraví.

CZA-TEV-001-110-007

Respektovat jiné žáky a uvědomovat si odlišné schopnosti v pohybových dovednostech.

CZA-TEV-001-106-003

Provádět jednoduché pohybové úkony na základě pokynů, povelů a signálů.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na zvládnutí porozumění základním tělovýchovným pokynům a povelům a na schopnost žáka následně vykonat jednoduché cviky na základě těchto pokynů. Mimo verbální pokyny by měl žák chápat také gesta, zvukové nebo vizuální signály. Žák se učí ovládat a vnímat vlastní tělo.

Příklady aktivit:

Žák reaguje na jednoduché pokyny jako „Stůj.“, „Utíkej.“, „Skákej.“, „Sedni si.“, „Lehni si.“, „Klekni si.“ a umí je adekvátně splnit. Při skupinových hrách reaguje na pokyny typu „vedle sebe“, „za sebe“, „na čáru“.

Žák reaguje na zvukové signály, například píšťalku, bubínek nebo tlesknutí, a podle nich mění pohyb – běhá, chodí, zastavuje se. Při vizuálních podnětech, jako je mávnutí rukou, zdvižený palec, zkřížené ruce na prsou (znamenající stop), žák správně reaguje pohybem. Hravé úkoly pomáhají upevňovat tyto dovednosti – například hra, kdy učitel bubnuje a žák pochoduje nebo běhá v rytmu bubínku, zrychluje, zpomaluje nebo se zastaví na zvukový povel.

Žák se zapojí do rozcvičky s říkankou, kdy učitel předvádí pohyby a doprovází je jednoduchými verbálními pokyny, které žák napodobuje.

Učivo

Motivační, tvořivé a napodobivé hry:

- komunikace v tělesné výchově
- smluvené povelů a pokynů

Signály:

- zvukové
- gesta

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGC-000-106-001

Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.

Klíčové kompetence

KKA-POR-000-106-001

Reagovat na jednoduché pokyny, vyjádřit souhlas či nesouhlas.

KUA-KKF-000-106-001

Osvojovat si stereotypy učení.

Průřezová témata

PTP-000-000-106-001

Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících péči o své potřeby.

Vzdělávací oblasti

CSA-CJS-002-106-007

Reagovat přiměřeně na pokyny dospělých a spolupracovat při mimořádných událostech.

CZA-TEV-001-106-001

Podílet se na zapojení do širokého spektra aplikovaných pohybových aktivit odpovídajících aktuálnímu zdravotnímu stavu.

CZA-TEV-001-106-002

Využívat osvojené pohybové dovednosti v individuálních a skupinových pohybových činnostech.

CZA-TEV-001-106-006

Zdokonalovat základní pohybové činnosti spolu s ostatními žáky.

CZA-TEV-001-106-008

Reagovat na relaxační, speciální kompenzační, korektivní či jinak rozvíjející cvičení a usilovat při nich o správné držení těla.

CZA-TEV-001-106-009

Vnímat základní pravidla jednoduchých her a soutěží a upravit adekvátně tomu své chování v aktivitě.

Následující očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CZA-TEV-001-110-002

Zvládat osvojené pohybové dovednosti a používat je v individuálních a skupinových pohybových činnostech.

CZA-TEV-001-110-003

Vykonávat individuální a kolektivní činnost na základě pokynů, povelů a signálů.

CZA-TEV-001-106-004

Provádět jednoduché pohybové úkony za hudebního či rytmického doprovodu.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na pohybové úkony za hudebního a rytmického doprovodu. Navazuje na dovednosti získané v předchozím výsledku učení. Žák zdokonaluje své pohybové dovednosti v rámci rytmu a hudby. Cílem je rozvíjet schopnost pohybovat se v souladu s hudebním nebo rytmickým doprovodem. Žák se například pohybuje pomalu či rychle nebo reaguje na hudbu a provádí daný pohyb v určeném rytmu.

Příklady aktivit:

Žák chodí ve 4/4 rytmu, například: *krok, krok, krok, krok* nebo *krok, pauza, krok, pauza*, případně jiná rytmická variace podle pokynů.

Žák běhá na místě, otáčí se nebo skáče podle rytmu hudby – může měnit směr, tempo nebo výšku skoků podle změn hudebního doprovodu.

Žák si vezme šátek a pohybuje se s ním v rytmu hudby – mává šátkem, krouží s ním nebo zapojuje celé tělo do volného pohybu.

Žák improvizovaně tančí nebo se pohybuje podle hudby – například reaguje na změnu tempa, rytmu nebo nálady skladby.

Žák se v kruhu střídá v jednoduchých rytmických pohybech – například tleskání, podupávání, dupání, lusknutí do rytmu hudby nebo metronomu.

Žák se účastní pohybové hry Zastav se na hudbu – při zastavení hudby ztuhne v pohybu (statue), poté pokračuje v rytmu.

Žák opakuje pohybové vzory podle učitele nebo spolužáka – například tleskání do rytmu, pohyby rukama či nohama v určitém sledu.

Žák vytváří vlastní krátkou pohybovou sekvenci v rytmu hudby – například sérii kroků, otoček nebo skoků.

Učivo

Rytmická a kondiční cvičení:

- rytmická cvičení
- kondiční cvičení
- rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem

Pohyb a hudba:

- vyjádření rytmu pohybem
- sladění jednoduchého pohybu s hudbou

- jednoduché tanečky
- nápodoba pohybů

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KLA-KKT-000-106-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky prostřednictvím různých uměleckých forem.

KSA-KOD-000-106-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.*Průřezová témata*

PTP-000-000-106-002

Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.*Vzdělávací oblasti*

CZA-TEV-001-106-002

Využívat osvojené pohybové dovednosti v individuálních a skupinových pohybových činnostech.

CZA-TEV-001-106-006

Zdokonalovat základní pohybové činnosti spolu s ostatními žáky.

UKA-HUV-004-106-004

Reagovat pohybem na hudbu, osvojit si základní taneční prvky.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CZA-TEV-001-110-002

Zvládat osvojené pohybové dovednosti a používat je v individuálních a skupinových pohybových činnostech.

CZA-TEV-001-110-004

Projevit svou fantazii při provedení jednoduché pohybové aktivity s hudebním doprovodem.

CZA-TEV-001-110-006

Podílet se na pohybových aktivitách spolu s ostatními žáky a vnímat význam pohybových aktivit pro zdraví.

UKA-HUV-004-110-003

Propojit pohyb s hudbou, zvládnout základní kroky jednoduchého tance.

CZA-TEV-001-106-005

Realizovat se v pohybových činnostech za pomoci upravených didaktických a sportovních pomůcek.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení pomáhá žákovi, s podporou speciálních pomůcek, zlepšovat pohybové návyky a správně využívat dýchací a pohybový aparát. Žák využívá za podpory pedagoga speciální pomůcky, například rehabilitační míče a ovály, balanční plochy, klíny, polohovací hady, pomůcky na rozvoj koordinace, speciálně upravené nářadí a náčiní, které vedou k rozvoji a vnímání vlastního těla a pohybového aparátu.

Příklady aktivit:

Žák překonává různé překážky v aktivitě Opičí dráha, například podlézá nebo přeskakuje klíny, přechází přes balanční podložky a chodí po akupresurním chodníku. Cílem je rozvíjet koordinaci, rovnováhu a sílu.

Žák chodí po různých typech povrchu (např. masážních ortopedických podložkách nebo balančním padáku), které stimulují chodidla a podporují správné držení a vnímání těla.

Žák se učí koordinovat pohyby a udržovat rovnováhu při jízdě na trojkolce nebo koloběžce, což zároveň posiluje svaly nohou a zlepšuje motoriku.

Žák si pod vedením pedagoga procvičuje dýchací techniky. Lehne si na záda, položí si overball na břicho a nadechuje se do míčku, což podporuje správné dýchání a posilování hlubokého svalstva.

Žák spolupracuje ve dvojici nebo v malých skupinách při udržování rovnováhy na balančních podložkách, povzbuzuje ostatní a rozvíjí sociální dovednosti.

Žák používá masážní míčky k masáži rukou nebo nohou před nebo po cvičení, což podporuje uvolnění svalů a lepší vnímání těla.

Učivo

Hlavní a pomocné dýchací svaly:

- cvičení zaměřená na posílení hlavních (bránice) a pomocných (mezižeberní svaly) dýchacích svalů
- správný dechový stereotyp

Brániční dýchání:

- nácvik hlubokého dýchání s aktivním zapojením bránice pro zlepšení ventilace plic

Hrudní dýchání:

- cvičení pro zlepšení kapacity hrudníku a efektivní dýchání při zátěži

Zlepšení dýchání při vyšší tělesné zátěži:

- koordinace dechu s fyzickou aktivitou pro zajištění optimálního přísunu kyslíku při větší zátěži
- cvičení zaměřená na kontrolu dýchání během intenzivního pohybu (např. běh, aerobik)

Koordinace srdečního, dýchacího a pohybového rytmu:

- cvičení pro synchronizaci těchto tří funkcí, zlepšení kardiovaskulární výkonnosti a lepší pohybovou efektivitu

Cvičení pro rozvoj rovnováhy a koordinace:

- rovnovážné postavy (např. stoj na jedné noze, stabilizační cvičení)
- cvičení zaměřená na posílení stabilizačních svalů trupu, které zlepšují držení těla

Rozvíjení prostorové a pohybové koordinace:

- cvičení na propojení pohybu a orientace v prostoru, zlepšení vnímání vzdáleností a časových intervalů během pohybu

Prostorová orientace:

- cvičení pro rozpoznávání směrů, vzdáleností a orientaci v prostoru

Sluchové, zrakové a taktilní vnímání rytmu:

- cvičení s rytmickými změnami pohybů a reakcí na zvukové signály (např. pohyb podle hudby)
- vnímání rytmu pomocí zvukových podnětů a koordinace těla v různých tempech

Speciální cvičení pro neuropsychická onemocnění

Individuální přizpůsobení:

- pro osoby s neuropsychickými problémy je třeba cvičení přizpůsobit individuálně, výběr cvičení a nářadí by tedy měl být zvažován podle specifických potřeb a omezení

Cvičení s pomocí speciálního nářadí:

- použití náčiní, které podporuje koordinaci, jemnou motoriku a prostorové vnímání, například bumbác ball, ozvučné míče, speciálně tvarované míče, válce, klíny, medicinbal

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPA-KPB-000-106-001

Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem.*Průřezová témata*

PTP-000-000-106-001

Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících péči o své potřeby.*Vzdělávací oblasti*

CZA-TEV-001-106-001

Podílet se na zapojení do širokého spektra aplikovaných pohybových aktivit odpovídajících aktuálnímu zdravotnímu stavu.

CZA-TEV-001-106-002

Využívat osvojené pohybové dovednosti v individuálních a skupinových pohybových činnostech.

CZA-TEV-001-106-006

Zdokonalovat základní pohybové činnosti spolu s ostatními žáky.

CZA-TEV-001-106-008

Reagovat na relaxační, speciální kompenzační, korektivní či jinak rozvíjející cvičení a usilovat při nich o správné držení těla.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CZA-TEV-001-110-001

Uplatňovat přiměřené aplikované pohybové aktivity odpovídající aktuálnímu zdravotnímu stavu.

CZA-TEV-001-110-005

Podílet se na pohybových činnostech s doporučenými a dostupnými sportovními pomůckami přizpůsobenými pro jeho optimální zapojení.

CZA-TEV-001-110-008

Provádět relaxační, speciální kompenzační, korektivní či jinak rozvíjející cvičení a aplikované pohybové aktivity.

CZA-TEV-001-106-006

Zdokonalovat základní pohybové činnosti spolu s ostatními žáky.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení motivuje žáka ke zlepšování jeho pohybových dovedností. Žák je veden k vnímání vlastního těla, k posilování oslabených částí těla pomocí jednoduchých zdravotních, pohybových a posilovacích aktivit a ke zkvalitňování mobility a koordinace. Učí se také využívat relaxační a uvolňovací techniky.

Příklady aktivit:

Žák volí sportovní oblečení a připravuje se na pohybovou aktivitu. Prakticky vyzkouší, jaké oblečení a obuv jsou vhodné pro různé druhy pohybu (např. běhání, hry, cvičení v tělocvičně). Učitel může připravit módní přehlídku sportovního oblečení, kde děti diskutují o vhodnosti a nevhodnosti jednotlivých částí výstroje.

Žák ve skupině před začátkem hry nebo cvičení provede jednoduchou rozcvičku, zahrnující základní protahovací cviky — natahování paží, nohou, krku a trupu. Učitel vede žáky krok po kroku, vysvětluje správné držení těla a dýchání.

Žák se zapojuje do aerobních her na honěnou v různých variantách s různými pravidly (např. honěná se zastavením, honěná s předáváním žetonu). Učí se zapojit do hry s ohledem na své schopnosti a respektovat prostor i ostatní.

Žák provádí jednoduché pozice jógy přizpůsobené věku a typu postižení, například pozice kočky, psa hlavou dolů nebo stromu. Cviky vedou k protažení a uvolnění svalů, zároveň rozvíjejí koncentraci a vnímání těla.

Žák provádí cvičení na posílení svalů s pomůckami i bez pomůcek. Používá lehké míčky, míče na sezení nebo thera-bandy pro jednoduché posilování rukou, nohou a trupu.

Žák je motivován k pohybu v běžném životě (např. chování pěšky na krátké procházky, jednoduché cviky doma).

Žák hraje pohybové hry vyžadující spolupráci ve skupině, například Rybičky, rybičky, rybáři jedou, štafetové hry, honičky s předáváním předmětu nebo kolektivní skládání obrazců z těl. Zároveň rozvíjí koncentraci a postřeh pomocí her, jako jsou Cukr, káva, limonáda, Kuba řekl, Socha, Pozor, změna!, nebo dalších her s pravidly vyžadujícími reakci na signál. Po pohybové aktivitě provádí krátké dechové cvičení (např. pomalé nádechy a výdechy), vedenou relaxaci nebo vizualizaci pro zklidnění těla i mysli.

Učivo

Cvičební polohy a techniky cvičení:

- základní cvičební polohy
- techniky cvičení pro konkrétní zdravotní oslabení a prevence

Pohybový režim:

- pravidelné pohybové aktivity
- psychomotorické hry a cvičení

Zlepšení mobility a flexibility:

- strečink
- jóga

Cvičení pro posílení svalů:

- cvičení s odporovými pásy, činkami, medicinbalem
- posilování specifických svalových skupin

Jemná motorika:

- cviky na prsty, dlaně, pěsti
- otáčení rukou (dlaň, hřbet ruky)

Koordinace pohybu:

- koordinace oko–ruka (noha)
- koordinace pohybu končetin

Spolupráce a hry:

- spolupráce ve hře
- koncentrační a postřehové hry

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KPA-KPB-000-106-001

Spolupracovat při opakujičích se činnostech se spolužákem.

Průřezová témata

PTP-000-000-106-001

Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících péči o své potřeby.

Vzdělávací oblasti

CZA-TEV-001-106-001

Podílet se na zapojení do širokého spektra aplikovaných pohybových aktivit odpovídajících aktuálnímu zdravotnímu stavu.

CZA-TEV-001-106-002

Využívat osvojené pohybové dovednosti v individuálních a skupinových pohybových činnostech.

CZA-TEV-001-106-003

Provádět jednoduché pohybové úkony na základě pokynů, povelů a signálů.

CZA-TEV-001-106-004

Provádět jednoduché pohybové úkony za hudebního či rytmického doprovodu.

CZA-TEV-001-106-005

Realizovat se v pohybových činnostech za pomoci upravených didaktických a sportovních pomůcek.

CZA-TEV-001-106-008

Reagovat na relaxační, speciální kompenzační, korektivní či jinak rozvíjející cvičení a usilovat při nich o správné držení těla.

UKA-HUV-004-106-003

Dýchat správně a hospodárně při zpěvu i při rytimizaci říkadel.

Následující očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CPA-CSP-001-110-001

Pečovat o své tělo a svůj zevnějšek.

CZA-TEV-001-110-001

Uplatňovat přiměřené aplikované pohybové aktivity odpovídající aktuálnímu zdravotnímu stavu.

CZA-TEV-001-110-005

Podílet se na pohybových činnostech s doporučenými a dostupnými sportovními pomůckami přizpůsobenými pro jeho optimální zapojení.

CZA-TEV-001-110-006

Podílet se na pohybových aktivitách spolu s ostatními žáky a vnímat význam pohybových aktivit pro zdraví.

CZA-TEV-001-110-008

Provádět relaxační, speciální kompenzační, korektivní či jinak rozvíjející cvičení a aplikované pohybové aktivity.

CZA-TEV-001-106-007

Vnímat jiné žáky a uvědomovat si odlišné schopnosti v pohybových dovednostech.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení vede žáka k uvědomění, že každý má jiné možnosti, dovednosti a schopnosti a je potřeba se vzájemně povzbuzovat a podporovat, aby byl pohyb pro všechny radostí a potěšením. Žák dokáže respektovat individualitu, chápe, že je důležité, aby všichni spolužáci byli součástí týmu, nehledě na výkon, který podávají. Žák je veden k rozvoji empatie a ohleduplnosti.

Příklady aktivit:

Žák se zapojuje do přetahované v týmech. Každý tým se snaží přetáhnout lano na svou stranu. Učitel může žáky předem motivovat, aby při hře vzájemně povzbuzovali spoluhráče.

Žák přelézá překážkovou dráhu s různými prvky (např. přelézání přes lavičku, prolézání pod švihadlem, běh kolem kuželek, přeskokování překážek). Žák absolvuje překážkovou dráhu ve dvojicích nebo malých týmech, kde si účastníci vzájemně pomáhají.

Žák se účastní štafetových závodů zaměřených na rozvoj různých dovedností. Učitel žáky rozdělí do týmů, každý člen týmu plní jiný úkol (např. běh s míčem, skákání v pytli, házení kroužků na cíl). Tým spolupracuje, aby co nejdříve dokončil závod.

Žák se vydává na vycházky do přírody s herními úkoly (např. sbírání listů podle barvy, hledání přírodních pokladů nebo chůze po kládě).

Žák se zapojuje do pohybových aktivit na dětském hřišti – na prolézačkách, houpačkách, klouzačkách (např. závody v lezení nebo společné stavění hnízda z větví a listů).

Žák se účastní sezonních aktivit – na jaře absolvuje fáborkové hry s pokladem, v létě skupinové plavecké hry, na podzim se podílí na pouštění draků a v zimě soutěží v bobování na sněhu, hraje hry na sněhu, staví sněhuláky a sněhové pevnosti a účastní se koulování.

Učivo

V rámci uvedených her:

- trpělivost ke spoluhráčům
- podpora spolužáků a pomáhání jim
- zapojení všech žáků do týmu
- pocit být součástí týmu

Význam sportů pro trávení volného času:

- rozvoj osobnosti
- posilování týmové spolupráce

Pohybové hry s různým zaměřením:

- pohybové hry s netradičními pomůckami (podle podmínek školy a zájmu žáků)
- základy sportovních her
- průpravné hry

Hry ve vodě:

- plavání
- prvky zdravotního plavání (podle podmínek školy)
- aquagymnastika

Turistika a pobyt v přírodě:

- chůze a orientace v terénu
- základní turistické dovednosti
- pobyt v zimní přírodě

Základní techniky pohybu a jízdy:

- sáně a boby

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KPA-KPB-000-106-001

Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem.

KSA-KOA-000-106-001

Poznat a vyjádřit vlastní potřeby důležité k dosažení osobní pohody.

KSA-KOC-000-106-001

Reagovat přiměřeně na potřeby druhých osob ve školním prostředí.

KSA-KOD-000-106-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.*Průřezová témata*

PTP-000-000-106-002

Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.*Vzdělávací oblasti*

CPA-OSV-001-106-002

Navázat sociální kontakt a podílet se na interakci ve skupině známých osob.

CZA-TEV-001-106-009

Vnímat základní pravidla jednoduchých her a soutěží a upravit adekvátně tomu své chování v aktivitě.

UKA-VYV-002-106-004

Zapojovat se do skupinové práce.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-OSV-001-110-003

Osvojit si základní pravidla sociální komunikace.

CZA-TEV-001-110-002

Zvládat osvojené pohybové dovednosti a používat je v individuálních a skupinových pohybových činnostech.

CZA-TEV-001-110-003

Vykonávat individuální a kolektivní činnost na základě pokynů, povelů a signálů.

CZA-TEV-001-110-006

Podílet se na pohybových aktivitách spolu s ostatními žáky a vnímat význam pohybových aktivit pro zdraví.

CZA-TEV-001-110-007

Respektovat jiné žáky a uvědomovat si odlišné schopnosti v pohybových dovednostech.

CZA-TEV-001-106-008

Reagovat na relaxační, speciální kompenzační, korektivní či jinak rozvíjející cvičení a usilovat při nich o správné držení těla.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se u žáka zaměřuje na rozvoj správného dýchání, korekci dechu při zvýšené zátěži, zlepšení koordinace těla, rozvoj prostorového vnímání a schopnost prožít okamžiku všemi smysly. Lze využívat speciální metody, jako jsou například bazální stimulace, míčkování, HANDLE přístup. Žák se učí techniky napomáhající rozvoji správného dýchání a držení těla. Pomocí vhodně volených aktivit trénuje prostorové vnímání, rovnováhu a učí se vnímat rytmus všemi smysly. Žák se seznamuje s prvky bazální stimulace, míčkování, HANDLE přístupu, orofaciální stimulace, s masážemi.

Příklady aktivit:

Žák se zavázanýma očima naslouchá, odkud přichází zvuk budíku nebo jiného zdroje (pípání, tlesknutí, zvonek). Postupně se snaží podle zvuku najít jeho polohu a dojít k němu.

Žák hraje hru Na slepou bábu. Jeden ze žáků je slepá bába s lehkým zavázáním očí. Ostatní se pohybují v prostoru a snaží se vyhnout doteku slepé báby.

Žák se účastní aktivity Najdi plyšovou hračku. Jeho úkolem je najít hračku pomocí hmatu, sluchu nebo podle slovních pokynů od spolužáků či pedagoga.

Žák se v týmu zapojí do hry Oběhni značku. Každý žák vyběhne ke značce v prostoru (např. kužel nebo švihadlo), obejde ji a vrátí se zpět, kde předá „babu“ dalšímu žákovi.

Žák před zrcadlem nacvičuje správné postavení chodidel, pánve, hrudníku a hlavy. Učitel ho vede k pocitu správného držení těla a upozorňuje ho na chyby.

Žák provádí stabilizační cviky za využití balančních pomůcek, míčků nebo polštářků k posílení nohou a trupu (např. stání na jedné noze, chůze po balančním pásu).

Učivo

Cvičení zaměřená na rozvoj specifických schopností:

- koordinace srdečního, dýchacího a pohybového rytmu
- pohybové činnosti v návaznosti na obsah tělesné výchovy s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení
- základní termíny osvojovaných činností
- relaxace celková a lokální
- dechová cvičení
- soustředění na cvičení
- prevence oslabení
- korekce oslabení
- zklidňující a povzbuzující masáže
- somatická stimulace obličeje
- senzomotorická stimulace
- míčkování
- bazální stimulace
- HANDLE přístup
- orofaciální masáž
- správné držení těla – ve stoji, vsedě
- změny polohy těla
- posílení středu těla – cvičení na zpevnění trupu

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KRA-KRP-000-106-001

Upozornit vhodným způsobem na osobní problém.

KUA-KKF-000-106-001

Osvojovat si stereotypy učení.

Průřezová témata

PTP-000-000-106-001

Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících péči o své potřeby.

Vzdělávací oblasti

CPA-CSP-001-106-001

Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.

CSA-CJS-005-106-001

Ukázat nebo pojmenovat hlavní části lidského těla a dokázat upozornit na své potřeby a zdravotní potíže.

CZA-TEV-001-106-001

Podílet se na zapojení do širokého spektra aplikovaných pohybových aktivit odpovídajících aktuálnímu zdravotnímu stavu.

CZA-TEV-001-106-002

Využívat osvojené pohybové dovednosti v individuálních a skupinových pohybových činnostech.

CZA-TEV-001-106-003

Provádět jednoduché pohybové úkony na základě pokynů, povelů a signálů.

CZA-TEV-001-106-005

Realizovat se v pohybových činnostech za pomoci upravených didaktických a sportovních pomůcek.

CZA-TEV-001-106-006

Zdokonalovat základní pohybové činnosti spolu s ostatními žáky.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CZA-TEV-001-110-001

Uplatňovat přiměřené aplikované pohybové aktivity odpovídající aktuálnímu zdravotnímu stavu.

CZA-TEV-001-110-005

Podílet se na pohybových činnostech s doporučenými a dostupnými sportovními pomůckami přizpůsobenými pro jeho optimální zapojení.

CZA-TEV-001-110-008

Provádět relaxační, speciální kompenzační, korektivní či jinak rozvíjející cvičení a aplikované pohybové aktivity.

CZA-TEV-001-106-009

Vnímat základní pravidla jednoduchých her a soutěží a upravit adekvátně tomu své chování v aktivitě.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení pomáhá žákovi pochopit, respektovat a dodržovat jednoduchá pravidla skupinových her a soutěží. Žák se učí podporovat a rozvíjet smysl pro férovou a čestnou hru, přijímat neúspěch a zvládat porážku. Postupně se snaží podporovat spoluhráče a přát jim úspěch.

Příklady aktivit:

Žák se účastní skupinových her a zapojuje se do jednoduchých her, jako je honěná, vybíjená nebo slepá bába, kde si procvičuje pohyb a osvojí základní pravidla.

Žák spolupracuje ve dvojici nebo ve skupině (např. hází a chytá míč, kope do míče nebo hraje ringo).

Žák se zapojuje do týmových her, při kterých se učí rozpoznat, ke kterému týmu patří, a spolupracovat se spoluhráči proti druhému týmu. Účastní se her, jako jsou kuželky, na peška nebo Člověče, nezlob se.

Učivo

Zásady sportovního jednání a chování:

- fair play
- sounáležitost
- ohleduplnost
- podpora spoluhráče
- prohra

Sportovní hry s upravenými pravidly

Výběr her podle možností školy:

- bocce
- boccia

- lukostřelba

Sportovní soutěže:

- chování na soutěžích (závodech)

Olympijská myšlenka:

- hodnoty olympijského hnutí

Pravidla osvojovaných pohybových činností a her:

- základní pravidla her
- osvojování pravidel pohybových činností

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Základní gramotnosti

ZGM-ZGC-000-106-001

Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.

Klíčové kompetence

KKA-POR-000-106-001

Reagovat na jednoduché pokyny, vyjádřit souhlas či nesouhlas.

KPA-KPB-000-106-001

Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem.

Vzdělávací oblasti

CSA-CJS-002-106-002

Rozeznat nevhodné jednání a chování, které je v rozporu s nastavenými pravidly.

CZA-TEV-001-106-002

Využívat osvojené pohybové dovednosti v individuálních a skupinových pohybových činnostech.

CZA-TEV-001-106-003

Provádět jednoduché pohybové úkony na základě pokynů, povelů a signálů.

CZA-TEV-001-106-007

Vnímat jiné žáky a uvědomovat si odlišné schopnosti v pohybových dovednostech.

CZA-TEV-001-106-010

Poznávat základní zásady bezpečného chování a hygieny při pohybových aktivitách.

Následující očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CZA-TEV-001-110-003

Vykonávat individuální a kolektivní činnost na základě pokynů, povelů a signálů.

CZA-TEV-001-110-009

Uplatňovat základní pravidla her a soutěží, rozpoznat, když dojde k jejich porušení.

CZA-TEV-001-106-010

Poznávat základní zásady bezpečného chování a hygieny při pohybových aktivitách.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na osvojování bezpečného chování a hygienických návyků při pohybových aktivitách. Pohybové aktivity probíhají v různých prostředích (tělocvična, bazén, třída, hřiště, příroda a další), přičemž každé z nich má svá pravidla a specifické hygienické požadavky. Žák se učí vhodně oblékat a obouvat podle typu pohybové aktivity a prostředí.

Příklady aktivit:

Žák si samostatně připraví oblečení a obuv vhodnou pro pohybovou aktivitu, například sportovní oblečení do tělocvičny, plavky a čepici do bazénu, pevnou obuv na hřiště nebo do přírody.

Žák se účastní nácvičky pravidel bezpečného pohybu v tělocvičně, například chůze po vyznačených trasách, obcházení nářadí, čekání na pokyn učitele.

Žák si myje ruce před a po tělesné výchově, otírá pot a používá vlastní ručník.

Žák si osvojí pravidla hygieny v bazénu, například osprchování před vstupem, použití koupací čepice, klidná chůze u vody.

Žák se účastní aktivity ve venkovním prostředí a dbá na bezpečnostní pravidla, například nevstupování do nebezpečných prostor, dodržování rozestupů, použití pokrývky hlavy při slunečném počasí.

Učivo

Sebeobsluha a příprava na pohyb:

- oblékání a svlékání
- přezouvání
- vhodné oblečení a obuv
- vhodný oděv a obuv ve specifickém prostředí

Hygiena:

- osobní hygiena
- hygiena při tělesné výchově
- hygiena cvičebního prostředí
- hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech
- hygiena plavání (hygiena při plaveckých činnostech)

Bezpečnost při pohybu:

- bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí
- bezpečný pohyb při pohybových aktivitách na sněhu, ledu, v bazénu a vodních plochách
- seskoky z výšky

Význam pohybu:

- význam pohybu pro zdraví

Vazby**Související očekávané výsledky učení**

Klíčové kompetence

KRA-KRA-000-106-001

Rozeznat informaci, která je řešením konkrétní situace.

Vzdělávací oblasti

CPA-CSP-001-106-001

Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.

CPA-CSP-008-106-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CSA-CJS-001-106-004

Popsat na příkladech dodržování zásad bezpečnosti při hrách.

CSA-CJS-004-106-003

Dodržovat pravidla vhodného chování v přírodě.

CZA-TEV-001-106-009

Vnímat základní pravidla jednoduchých her a soutěží a upravit adekvátně tomu své chování v aktivitě.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-CSP-008-110-001

Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygieny práce.

CZA-TEV-001-110-010

Rozpoznat nebezpečné situace a na základě osobních zkušeností na ně vhodně reagovat.

CZA-VZB-003-110-001

Rozpoznat v modelových situacích nebezpečné situace v běžném životě.**Díl I – 10. ročník (110)**

CZA-TEV-001-110-001

Uplatňovat přiměřené aplikované pohybové aktivity odpovídající aktuálnímu zdravotnímu stavu.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka k rozpoznávání vlastních limitů a omezení a k nastavení vhodných pohybových aktivit s přihlédnutím k jeho zdravotnímu stavu. Žák využívá jednotlivé techniky cvičení, které přispívají k rozvoji jeho zdravotního stavu. Žák může podle možností školy využívat hipoterpii, canisterapii, felinoterapii a další za účasti externích fyzioterapeutů, ergoterapeutů a proškolených odborníků. Cvičení na posílení těla, zklidňující a relaxační techniky.

Příklady aktivit:

Žák realizuje ve dvojici masáž s masážním míčkem. Jeden žák si lehne na břicho na podložku a druhý mu jemně masíruje záda malým masážním míčkem podle předem daných pokynů (např. kruhové pohyby, jemné tlakování). Následně si žáci role vymění.

Žák se účastní hipoterapie a seznamuje se s koňmi pod vedením zkušeného terapeuta – například je hladí nebo česá jejich hřívu. Pokud je to možné, vyzkouší si jízdu na koni s asistencí.

Žák se účastní canisterapie pod vedením canisterapeuta a navazuje kontakt se speciálně vycvičeným psem. Psa může hladit, učit ho jednoduché povely, společně plnit drobné úkoly nebo relaxovat v jeho přítomnosti.

Žák se účastní felinoterapie a navazuje kontakt s kočkou. V rámci terapeutické seance ji hladí nebo se s ní posadí a učí se jemným pohybům a vnímání jejího chování.

Žák se zapojuje do relaxačních cvičení s hudbou a míčky. Lehne si na podložku a s pomocí terapeuta provádí jemné pohyby a masáže míčky po těle. Během cvičení poslouchá uklidňující hudbu a soustředí se na dech a vnímání vlastního těla.

Učivo

- Pohybové činnosti v návaznosti na obsah tělesné výchovy – cvičení a aktivity zaměřené na podporu zdraví s ohledem na individuální potřeby (oslabení svalů, kloubů, dýchacích funkcí).
- Základní termíny osvojovaných činností
- Prevence a korekce oslabení

- Denní režim z pohledu zdravotního oslabení
- Soustředění na cvičení
- Nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)
- Základní cvičební polohy
- Základní technika cvičení
- Relaxace – celková a lokální
- Dechová cvičení – správný dechový stereotyp
- Protažení, zlepšení fyziologického rozsahu a posílení oslabených svalů
- Spinální cvičení
- Zooterapie (např. hiporehabilitace, canisterapie, felinoterapie)

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CZA-TEV-001-106-001

Podílet se na zapojení do širokého spektra aplikovaných pohybových aktivit odpovídajících aktuálnímu zdravotnímu stavu.

CZA-TEV-001-106-005

Realizovat se v pohybových činnostech za pomoci upravených didaktických a sportovních pomůcek.

CZA-TEV-001-106-006

Zdokonalovat základní pohybové činnosti spolu s ostatními žáky.

CZA-TEV-001-106-008

Reagovat na relaxační, speciální kompenzační, korektivní či jinak rozvíjející cvičení a usilovat při nich o správné držení těla.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.

Průřezová témata

PTP-000-000-110-002

Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.

Vzdělávací oblasti

CZA-TEV-001-110-002

Zvládat osvojené pohybové dovednosti a používat je v individuálních a skupinových pohybových činnostech.

CZA-TEV-001-110-005

Podílet se na pohybových činnostech s doporučenými a dostupnými sportovními pomůckami přizpůsobenými pro jeho optimální zapojení.

CZA-TEV-001-110-006

Podílet se na pohybových aktivitách spolu s ostatními žáky a vnímat význam pohybových aktivit pro zdraví.

CZA-TEV-001-110-007

Respektovat jiné žáky a uvědomovat si odlišné schopnosti v pohybových dovednostech.

CZA-TEV-001-110-008

Provádět relaxační, speciální kompenzační, korektivní či jinak rozvíjející cvičení a aplikované pohybové aktivity.

CZA-VZB-001-110-003

Vnímat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a dát najevo své zdravotní potíže a problémy.

CZA-TEV-001-110-002

Zvládat osvojené pohybové dovednosti a používat je v individuálních a skupinových pohybových činnostech.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení směřuje k osvojení pohybových dovedností. Hybnost si žák rozvíjí v individuálních nebo skupinových činnostech a manipulací s různým náčiním a nářadím. V rámci osvojování pohybových dovedností se žák například zdokonaluje v běhu, skákání, házení, chytání, rovnováze, koordinaci či různých sportovních dovednostech. Získané zkušenosti se učí využívat ve skupinových činnostech (např. při hrách či týmových sportech).

Příklady aktivit:

Žák si osvojuje pohybové dovednosti, například v těchto pohybových činnostech: házení a chytání míče oběma rukama, házení míče na cíl (např. koš nebo kužel), kopání míče do cíle nebo mezi kužely, cvičení s velkým míčem (sezení na míči nebo balancování).

Žák si osvojuje pohybové dovednosti prostřednictvím chůze nebo běhu na krátké vzdálenosti po různých površích (např. trávník, dlažba), běhání kolem značek nebo překážek, účasti na jednoduchých závodech v běhu na čas, skákání na místě nebo přes nízkou překážku, přeskokování švihadla či lana položeného na zemi a procházení jednoduché dráhy s různými pohyby (chůze, běh, skoky).

Žák se účastní týmových her, jako je přehazovaná s měkkým míčem, fotbal s malým míčem a zjednodušenými pravidly, floorball (posouvání míčku holemi do branky a jednoduché přihrávky), nebo her na reakci, například zastavení, když učitel řekne „Stop.“.

Žák cvičí s rytmem a provádí pohyby podle hudby, například tleská nebo provádí krokování.

Učivo

Atletika a průpravné činnosti:

- průpravné atletické činnosti
- starty
- běhy na dráze
- běhy v terénu (podle schopností a možností žáků)
- skok do dálky
- skok do výšky
- přeskoky
- hod míčkem (podle možností a vybavení školy)

Gymnastika a cvičení na nářadí:

- vis (úchop, stisk)
- gymnastika – posilovací cvičení
- gymnastika – koordinační cvičení
- rozvoj rovnováhy a stability
- cvičení s náčiním
- cvičení na vybraném nářadí

Další pohybové aktivity:

- kondiční cvičení
- průpravná cvičení
- pohybové hry

- varianty chůze

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CZA-TEV-001-106-002

Využívat osvojené pohybové dovednosti v individuálních a skupinových pohybových činnostech.

CZA-TEV-001-106-003

Provádět jednoduché pohybové úkony na základě pokynů, povelů a signálů.

CZA-TEV-001-106-004

Provádět jednoduché pohybové úkony za hudebního či rytmického doprovodu.

CZA-TEV-001-106-007

Vnímat jiné žáky a uvědomovat si odlišné schopnosti v pohybových dovednostech.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KPA-KPB-000-110-001

Zapojovat se do spolupráce ve skupině.

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.

Vzdělávací oblasti

CZA-TEV-001-110-001

Uplatňovat přiměřené aplikované pohybové aktivity odpovídající aktuálnímu zdravotnímu stavu.

CZA-TEV-001-110-003

Vykonávat individuální a kolektivní činnost na základě pokynů, povelů a signálů.

CZA-TEV-001-110-004

Projevit svou fantazii při provedení jednoduché pohybové aktivity s hudebním doprovodem.

CZA-TEV-001-110-005

Podílet se na pohybových činnostech s doporučenými a dostupnými sportovními pomůckami přizpůsobenými pro jeho optimální zapojení.

CZA-TEV-001-110-006

Podílet se na pohybových aktivitách spolu s ostatními žáky a vnímat význam pohybových aktivit pro zdraví.

CZA-TEV-001-110-008

Provádět relaxační, speciální kompenzační, korektivní či jinak rozvíjející cvičení a aplikované pohybové aktivity.

UKA-HUV-004-110-003

Propojit pohyb s hudbou, zvládnout základní kroky jednoduchého tance.

CZA-TEV-001-110-003

Vykonávat individuální a kolektivní činnost na základě pokynů, povelů a signálů.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení upevňuje porozumění základním tělovýchovným pokynům a povelům a schopnost následně vykonat cviky a pohyby na jejich základě. Žák správně reaguje na slovní pokyny, gesta, zvukové nebo vizuální signály. Žák chápe a dodržuje jednoduchá pravidla skupinových her a pohybových činností. Žák chápe pojmy základní odborné terminologie a dokáže na ně adekvátně reagovat, popřípadě se řídí nápodobou doplněnou verbálním pokynem.

Příklady aktivit:

Žák si prostřednictvím jednoduchých pohybových her upevňuje porozumění základní odborné terminologii a učí se na ni adekvátně reagovat. Reaguje například na pokyny typu „Start“, „Stop“, „Otoč se“, „Běž na místo“ nebo na jednoduchá gesta a neverbální signály, jako je mávnutí rukou, zdvižený palec či zkřížené ruce na prsou, signalizující zastavení. Stejně tak se učí reagovat na zvukové podněty, například na zapískání, bubínek nebo tlesknutí.

Žák využívá hravé aktivity, při nichž si osvojí schopnost sledovat pokyny a spolupracovat ve skupině. Mezi oblíbené činnosti patří například hra Na jelena, při níž jeden žák stojí uprostřed kruhu a ostatní si přehazují míč. Cílem je vybít jelena: kdo se trefí, vymění si s ním místo. Další aktivitou může být pohybová hra Čáp ztratil čepičku, v níž žák reaguje na dané signály, rozvíjí si postřeh a učí se respektovat pravidla.

Učivo

Pohybové hry s různým zaměřením:

- pohybové hry s tradičními pomůckami
- pohybové hry s netradičními pomůckami
- pohybové hry bez náčiní

Motivační, tvořivé a napodobivé hry:

- rozvoj kreativity a spolupráce
- napodobování pohybů

Pravidla osvojovaných pohybových činností a her:

- základní pravidla her
- osvojování pravidel pro týmovou spolupráci

Základy odborné terminologie:

- význam termínů spojených s pohybovými činnostmi
- terminologie v rámci různých sportů a her

Vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech:

- komunikace mezi hráči a učitelem
- koordinace činností v týmu

Komunikace v tělesné výchově:

- smluvené povelů a signály
- verbální a neverbální komunikace během cvičení

Gestikulace:

- použití gest pro orientaci a vedení činností
- vyjádření povelů a pokynů beze slov

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CSA-CJS-002-106-007

Reagovat přiměřeně na pokyny dospělých a spolupracovat při mimořádných událostech.

CZA-TEV-001-106-003

Provádět jednoduché pohybové úkony na základě pokynů, povelů a signálů.

CZA-TEV-001-106-007

Vnímat jiné žáky a uvědomovat si odlišné schopnosti v pohybových dovednostech.

CZA-TEV-001-106-009

Vnímat základní pravidla jednoduchých her a soutěží a upravit adekvátně tomu své chování v aktivitě.**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGC-000-110-001

Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.*Klíčové kompetence*

KKA-POR-000-110-001

Reagovat verbálně nebo neverbálně na komunikační sdělení partnera.

KPA-KPB-000-110-001

Zapojovat se do spolupráce ve skupině.

KSA-KOD-000-110-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami.*Vzdělávací oblasti*

CZA-TEV-001-110-002

Zvládat osvojené pohybové dovednosti a používat je v individuálních a skupinových pohybových činnostech.

CZA-TEV-001-110-004

Projevit svou fantazii při provedení jednoduché pohybové aktivity s hudebním doprovodem.

CZA-TEV-001-110-009

Uplatňovat základní pravidla her a soutěží, rozpoznat, když dojde k jejich porušení.

CZA-TEV-001-110-004

Projevit svou fantazii při provedení jednoduché pohybové aktivity s hudebním doprovodem.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na pohybové aktivity, které využívají hudební a rytmičtý doprovod. Žák dále rozvíjí a zlepšuje již získané dovednosti. Vyjadřuje se prostřednictvím pohybu v souladu s hudebním rytmem nebo melodií. Tato aktivita pomáhá rozvíjet nejen motorické dovednosti, ale také kreativitu a schopnost vyjadřovat se pohybem, což je důležitá součást tělesné výchovy. Cílem je to, aby se žák cítil pohodlně při experimentování s pohyby a dokázal přizpůsobit své pohyby hudebnímu doprovodu.

Příklady aktivit:

Žák používá míč (ideálně lehký a měkký) a pohybuje s ním v rytmu – například si míč předává nebo ho vyhazuje podle daného rytmu.

Žák se zapojuje do skupinových aktivit spojených s míči a hudbou. Stojí v kruhu se spolužáky, přičemž každý má svůj míč. Když se pustí hudba s jasně vyznačeným rytmem, například jednoduchý popový rytmus nebo dětská melodie, žák začíná pracovat s míčem v rytmu hudby. Míč si předává se spolužáky podle rytmu, například na každý druhý takt, a v určitých chvílích ho může lehce odrazit od země, když slyší určitý hudební motiv. V dalších pasážích hudby žák tleská nebo drží míč a krouží s ním nad hlavou. Postupně se tempo hudby mění, a žák tak reaguje na rychlejší či pomalejší rytmy. V pokročilejší variantě žák přidává jednoduché taneční kroky nebo pohyby, které ladí s hudbou, například krok vpřed a vzad, otočení dokola či lehké poskoky.

Učivo

Rytmická a kondiční cvičení:

- rytmická cvičení
- kondiční cvičení
- vyjádření rytmu pohybem
- sladění jednoduchého pohybu s hudbou
- jednoduché tanečky
- cvičení s hudbou a rytmičným doprovodem
- vyjádření nálady pohybem

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CZA-TEV-001-106-002

Využívat osvojené pohybové dovednosti v individuálních a skupinových pohybových činnostech.

CZA-TEV-001-106-004

Provádět jednoduché pohybové úkony za hudebního či rytmičného doprovodu.

UKA-HUV-004-106-004

Reagovat pohybem na hudbu, osvojit si základní taneční prvky.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KLA-KKT-000-110-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální i skupinové tvůrčí činnosti.

Vzdělávací oblasti

CZA-TEV-001-110-002

Zvládat osvojené pohybové dovednosti a používat je v individuálních a skupinových pohybových činnostech.

CZA-TEV-001-110-003

Vykonávat individuální a kolektivní činnost na základě pokynů, povelů a signálů.

CZA-TEV-001-110-006

Podílet se na pohybových aktivitách spolu s ostatními žáky a vnímat význam pohybových aktivit pro zdraví.

UKA-HUV-004-110-003

Propojit pohyb s hudbou, zvládnout základní kroky jednoduchého tance.

CZA-TEV-001-110-005

Podílet se na pohybových činnostech s doporučenými a dostupnými sportovními pomůckami přizpůsobenými pro jeho optimální zapojení.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení směřuje žáka k vnímání vlastního těla, koordinaci dechových a pohybových aktivit, vnímání hudby a propojení hudby, zvuku a pohybu. Žák se orientuje v prostoru a umí správně využívat speciální pomůcky, které rozvíjejí koordinaci, motoriku, posilují oslabené partie a zkvalitňují svalový tonus.

Příklady aktivit:

Žák sedí nebo stojí na overballu a snaží se udržet rovnováhu, případně provádí jemné pohyby, které posilují hluboké stabilizační svaly.

Žák cvičí s balanční podložkou tak, že střídá stání na jedné nebo obou nohách, přenáší váhu těla, provádí dřepy a přechází z jedné nohy na druhou.

Žák využívá masážní míčky k masírování chodidel nebo jiných částí těla a také při protahování svalů.

Žák se zapojuje do skupinové aktivity s balančním padákem, při níž spolu s ostatními drží jeho okraje, vytváří vlny, zvedá a spouští padák nebo pod něj schovává různé předměty.

Žák chodí naboso po různých typech masážních ortopedických podložek a akupresurním chodníku, střídá chůzi po zemi a po vyvýšené ploše (např. lavičky), čímž stimuluje reflexní body na chodidlech.

Žák absolvuje překážkovou dráhu, při níž prolézá, podlézá a přeskakuje překážky, chodí po kladině či nerovném povrchu.

Žák se houpá vsedě nebo vleže na rehabilitační káče, přičemž zapojuje břišní a zádočné svaly a trénuje stabilitu i sílu těla.

Učivo

- Rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů
- Zlepšení hrudního a bráničního dýchání při větší tělesné zátěži
- Koordinace srdečního, dýchacího a pohybového rytmu
- Rovnovážná a koordinační cvičení
- Cvičení na vyrovnavání funkční adaptability pohybového, srdečně-cévního a dýchacího systému
- Rozvíjení pohybové a prostorové koordinace, rovnovážných postojů
- Sluchové, zrakové a taktilní vnímání rytmu
- Orientace v prostoru
- Zraková lokalizace
- Speciální nářadí a náčiní
- Použití speciálních pomůcek, které zlepšují motoriku a vnímání (např. bumbác ball pro lepší úchop, medicinbal pro posílení jádra, ozvučné míče pro zlepšení koordinace a zrakové lokalizace)
- U neuropsychických onemocnění je třeba omezení zvažovat individuálně

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CZA-TEV-001-106-001

Podílet se na zapojení do širokého spektra aplikovaných pohybových aktivit odpovídajících aktuálnímu zdravotnímu stavu.

CZA-TEV-001-106-005

Realizovat se v pohybových činnostech za pomoci upravených didaktických a sportovních pomůcek.

CZA-TEV-001-106-006

Zdokonalovat základní pohybové činnosti spolu s ostatními žáky.

CZA-TEV-001-106-008

Reagovat na relaxační, speciální kompenzační, korektivní či jinak rozvíjející cvičení a usilovat při nich o správné držení těla.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.*Průřezová témata*

PTP-000-000-110-002

Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.*Vzdělávací oblasti*

CZA-TEV-001-110-001

Uplatňovat přiměřené aplikované pohybové aktivity odpovídající aktuálnímu zdravotnímu stavu.

CZA-TEV-001-110-002

Zvládat osvojené pohybové dovednosti a používat je v individuálních a skupinových pohybových činnostech.

CZA-TEV-001-110-006

Podílet se na pohybových aktivitách spolu s ostatními žáky a vnímat význam pohybových aktivit pro zdraví.

CZA-TEV-001-110-007

Respektovat jiné žáky a uvědomovat si odlišné schopnosti v pohybových dovednostech.

CZA-TEV-001-110-008

Provádět relaxační, speciální kompenzační, korektivní či jinak rozvíjející cvičení a aplikované pohybové aktivity.

CZA-TEV-001-110-006

Podílet se na pohybových aktivitách spolu s ostatními žáky a vnímat význam pohybových aktivit pro zdraví.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení rozvíjí pohybové dovednosti žáka v kooperaci s ostatními žáky. Žák vnímá pohybové aktivity jako důležitou součást zdravého životního stylu. Učitel vede žáky k vytváření kladného vztahu k pohybovým aktivitám a jejich využití ve volném čase (procházky, výlety a další). Učitel zařazuje pohybové aktivity i mimo hodiny tělesné výchovy.

Příklady aktivit:

Žák se účastní hry Honzo, vstávej!, při níž sedí v kruhu a reaguje na zavolání svého jména (nebo jiného signálu, např. barvy, čísla či zvířecího zvuku) tak, že rychle vstane, oběhne kruh a znovu si sedne.

Žák se zapojuje do her s padákem, při nichž společně s ostatními vytváří vlny, třese padákem, střídá pohyb ze dřepu do stoje, schovává se pod něj nebo na něj pokládá předměty.

Žák se účastní skupinové rozcvičky, při níž spolupracuje s ostatními na provádění různých cviků, například protahovacích a posilovacích.

Žák se zapojuje do pohybových her, jako je Na honěnou, Škatulata, hejbejte se, Honzo, vstávej nebo přetahovaná.

Žák se účastní týmových sportů přizpůsobených jeho možnostem, například fotbalu nebo bocci.

Učivo

Zdravotně zaměřená cvičení a pohybové aktivity:

- průpravná cvičení
- koordinační a rovnovážná cvičení
- kompenzační cvičení
- dechová cvičení
- jiná zdravotně zaměřená cvičení
- jógová cvičení
- vyrovnávací cvičení
- kondiční cvičení
- koncentrační a postřehová cvičení
- psychomotorické hry a cvičení

Pohybový režim a rozvoj schopností:

- pravidelný pohybový režim
- pohybové aktivity
- rozvoj rychlostních schopností
- rozvoj vytrvalostních schopností
- rozvoj silových schopností
- rozvoj koordinačních schopností
- prevence svalových dysbalancí
- korekce svalových dysbalancí

Hry a cvičení:

- pohybové hry s různým zaměřením
- pohybové hry s netradičními pomůckami
- hry s upravenými pravidly
- cvičení s náčiním
- cvičení na vybraném nářadí

Sociální a emoční rovina:

- komunikace s ostatními žáky
- zpracování a uvolnění stresu pohybem

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CZA-TEV-001-106-001

Podílet se na zapojení do širokého spektra aplikovaných pohybových aktivit odpovídajících aktuálnímu zdravotnímu stavu.

CZA-TEV-001-106-002

Využívat osvojené pohybové dovednosti v individuálních a skupinových pohybových činnostech.

CZA-TEV-001-106-004

Provádět jednoduché pohybové úkony za hudebního či rytmického doprovodu.

CZA-TEV-001-106-006

Zdokonalovat základní pohybové činnosti spolu s ostatními žáky.

CZA-TEV-001-106-007

Vnímat jiné žáky a uvědomovat si odlišné schopnosti v pohybových dovednostech.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KPA-KPB-000-110-001

Zapojovat se do spolupráce ve skupině.

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.*Průřezová témata*

PTP-000-000-110-001

Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních.*Vzdělávací oblasti*

CZA-TEV-001-110-001

Uplatňovat přiměřené aplikované pohybové aktivity odpovídající aktuálnímu zdravotnímu stavu.

CZA-TEV-001-110-002

Zvládat osvojené pohybové dovednosti a používat je v individuálních a skupinových pohybových činnostech.

CZA-TEV-001-110-004

Projevit svou fantazii při provedení jednoduché pohybové aktivity s hudebním doprovodem.

CZA-TEV-001-110-005

Podílet se na pohybových činnostech s doporučenými a dostupnými sportovními pomůckami přizpůsobenými pro jeho optimální zapojení.

CZA-TEV-001-110-007

Respektovat jiné žáky a uvědomovat si odlišné schopnosti v pohybových dovednostech.

CZA-TEV-001-110-010

Rozpoznat nebezpečné situace a na základě osobních zkušeností na ně vhodně reagovat.

CZA-VZB-001-110-002

Uplatňovat v praktických modelových situacích základní zásady ochrany zdraví.

CZA-TEV-001-110-007

Respektovat jiné žáky a uvědomovat si odlišné schopnosti v pohybových dovednostech.*Metodická podpora***Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka k vnímání odlišností a k přijetí skutečnosti, že každý má jiné schopnosti, které nejsme schopni plně ovlivnit. Žák dokáže podporovat a pomáhat slabším spolužákům, umí se radovat z úspěchu ostatních. Má radost a potěšení z pohybu bez potřeby porovnávání se s ostatními. Snaží se u sebe nacházet motivaci k překonávání překážek, i za cenu částečného nepohodlí.

Příklady aktivit:

Žák se účastní pohybových aktivit v přírodě, například vycházek nebo túr, při nichž přizpůsobuje tempo chůze pomalejšímu spolužákovi, nabízí pomoc s batohem či zavazadlem a hledá alternativní trasy, aby se mohli zapojit i spolužáci s pohybovým omezením.

Žák se zapojuje do zimních radovánek, například sáňkování nebo her na sněhu, při nichž spolupracuje v týmu, zapojuje i spolužáky, kteří se obtížněji pohybují (např. pomoc při přesunu na svah nebo navržení hry, které se může zúčastnit i spolužák na vozíku).

Žák spolupracuje během společného plavání, při němž je učitelem veden k vytváření podpůrných dvojic nebo malých skupin, které pomáhají méně jistým plavcům, povzbuzuje je, podporuje verbálně i neverbálně a učí se reagovat na potřeby druhých.

Žák se zapojuje do pohybových her a soutěží, při nichž cíleně povzbuzuje spoluhráče, kteří si méně věří, učí se oceňovat úspěchy ostatních a soustředí se na radost z účasti, nikoli jen na výhru.

Žák se aktivně podílí na realizaci fáborkové stezky, při níž starší žáci připraví pro mladší spolužáky jednoduché úkoly (např. hod šíškou na cíl, zpívání písničky nebo poznávání přírody) a společně je procházejí, čímž se rozvíjí odpovědnost starších a přirozená pomoc mladším nebo méně schopným spolužákům.

Učivo

Trpělivost a podpora ve hře:

- trpělivost ke spoluhráčům, zvládání neúspěchu
- podpora a pomoc spolužákům
- zapojení všech žáků do týmové činnosti

Význam sportů pro volný čas:

- trávení volného času pohybem
- zdravotní přínosy sportovních aktivit

Osobnostní zaměření pohybových her:

- rozvoj osobních vlastností přes pohybové aktivity
- pohybové hry s různým zaměřením
- pohybové hry s netradičními pomůckami

Základy sportovních her a průpravné hry:

- základy sportovních her
- průpravné hry pro rozvoj základních dovedností

Plavání a vodní aktivity:

- hry ve vodě
- zdravotní plavání (podmínky školy)
- aquagymnastika

Turistika a pobyt v přírodě:

- chůze a orientace v terénu
- základní turistické dovednosti
- pobyt v zimní přírodě

Zimní pohybové aktivity:

- základní techniky pohybu a jízdy na saních a bobech
- chůze ve sněhu, na ledu

Další pohybové aktivity:

- netradiční sporty a pohybové činnosti podle podmínek školy
- přizpůsobení aktivit zájmu a schopnostem žáků

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CSA-CJS-002-106-004

Projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků.

CZA-TEV-001-106-002

Využívat osvojené pohybové dovednosti v individuálních a skupinových pohybových činnostech.

CZA-TEV-001-106-007

Vnímat jiné žáky a uvědomovat si odlišné schopnosti v pohybových dovednostech.

UKA-VYV-002-106-004

Zapojovat se do skupinové práce.

Související očekávané výsledky učení*Klíčové kompetence*

KPA-KPB-000-110-001

Zapojovat se do spolupráce ve skupině.

KSA-KOA-000-110-001

Spolupracovat při utváření osobní pohody.

KSA-KOC-000-110-001

Tolerovat odlišnosti druhých osob ve školním prostředí.

KSA-KOD-000-110-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami.*Průřezová témata*

PTP-000-000-110-001

Vyjádřit vlastní potřeby při utváření vzdělávacího prostředí a současně vnímat i potřeby ostatních.

PTS-000-000-110-002

Přispívat k demokratické kultuře ve třídě.*Vzdělávací oblasti*

CAS-CAS-002-110-003

Respektovat pravidla společenského soužití v rodině, škole, obci.

CZA-TEV-001-110-001

Uplatňovat přiměřené aplikované pohybové aktivity odpovídající aktuálnímu zdravotnímu stavu.

CZA-TEV-001-110-005

Podílet se na pohybových činnostech s doporučenými a dostupnými sportovními pomůckami přizpůsobenými pro jeho optimální zapojení.

CZA-TEV-001-110-006

Podílet se na pohybových aktivitách spolu s ostatními žáky a vnímat význam pohybových aktivit pro zdraví.

CZA-TEV-001-110-008

Provádět relaxační, speciální kompenzační, korektivní či jinak rozvíjející cvičení a aplikované pohybové aktivity.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení pomáhá žákovi přijímat a aktivně reagovat na aplikované tělesné aktivity a stimulace. Žák je veden pomocí speciálně terapeutických přístupů, jako jsou bazální stimulace, míčkování nebo HANDLE terapie, k uvědomování si vlastního těla a stimulaci jednotlivých oslabených částí těla. Upevňuje si správné fyziologické stereotypy a dokáže aktivně prožívat pohyb. Žák se zapojuje do cvičení na rozvoj rovnováhy, prostorové orientace, koordinace, vnímání rytmu, provádí cviky podporující prevenci a korekci oslabení. Aktivně se účastní bazální stimulace, míčkování, HANDLE přístupu, orofaciální stimulace, masáží.

Příklady aktivit:

Žák během hry Přihořívá, hoří reaguje na povely „Přihořívá.“ (pohyb pomalý, opatrný) a „Hoří.“ (rychlý pohyb), díky čemuž trénuje rychlé změny tempa a rovnováhu.

Žák se orientuje v prostoru třídy a tělocvičny podle pokynů pedagoga, například „Nahoře.“, „Dole.“, „Vpravo.“, „Vlevo.“, „U okna.“ nebo „U dveří.“, a reaguje na ně pohybem nebo dotykem příslušného předmětu.

Žák provádí sérii tří po sobě jdoucích řetězových úkolů, například: „Vezmi míč, polož ho ke dveřím, postav se na značku.“. Aktivita rozvíjí schopnost sledovat instrukce a orientaci v prostoru.

Žák provádí cvičení doprovázená hudbou, při nichž se zapojuje do dynamických aktivit (např. tancování, rytmické cvičení) i relaxačních aktivit (např. pomalé pohyby v rytmu klidné hudby).

Žák využívá houpačku ke zklidnění a stimulaci vestibulárního aparátu. Houpe se na houpačce, což pomáhá uvolnit tělo a zlepšuje vnímání rovnováhy.

Učivo

- Pohybová a prostorová koordinace
- Rovnováha
- Sluchové, zrakové, taktilní vnímání rytmu
- Orientace v prostoru
- Zraková lokalizace
- Individuální přístup u neuropsychických onemocnění
- Osvojování základních termínů
- Prevence a korekce oslabení
- Denní režim z pohledu zdravotního oslabení
- Soustředění na cvičení
- Nevhodná cvičení (kontraindikace)
- Masáže (zklidňující, povzbuzující, somatická stimulace)
- Míčkování
- Bazální stimulace
- HANDLE přístup
- U neuropsychických onemocnění je třeba omezení zvažovat individuálně

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CZA-TEV-001-106-001

Podílet se na zapojení do širokého spektra aplikovaných pohybových aktivit odpovídajících aktuálnímu zdravotnímu stavu.

CZA-TEV-001-106-005

Realizovat se v pohybových činnostech za pomoci upravených didaktických a sportovních pomůcek.

CZA-TEV-001-106-006

Zdokonalovat základní pohybové činnosti spolu s ostatními žáky.

CZA-TEV-001-106-008

Reagovat na relaxační, speciální kompenzační, korektivní či jinak rozvíjející cvičení a usilovat při nich o správné držení těla.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.

Průřezová témata

PTP-000-000-110-002

Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.

Vzdělávací oblasti

CZA-TEV-001-110-001

Uplatňovat přiměřené aplikované pohybové aktivity odpovídající aktuálnímu zdravotnímu stavu.

CZA-TEV-001-110-002

Zvládat osvojené pohybové dovednosti a používat je v individuálních a skupinových pohybových činnostech.

CZA-TEV-001-110-005

Podílet se na pohybových činnostech s doporučenými a dostupnými sportovními pomůckami přizpůsobenými pro jeho optimální zapojení.

CZA-VZB-001-110-003

Vnímat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a dát najevo své zdravotní potíže a problémy.

CZA-TEV-001-110-009

Uplatňovat základní pravidla her a soutěží, rozpoznat, když dojde k jejich porušení.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení směřuje žáka k dovednosti využít osvojená pravidla her k dodržování férovosti, čestnosti a pospolitosti. Žák chápe myšlenku týmovosti, rozumí přechodu z „já“ na „my“, směřuje k radosti ze společného úspěchu a zároveň dokáže přijmout prohru a neúspěch. Rozpozná porušování pravidel a adekvátně na to reaguje. V hodinách jsou zařazovány pohybové a míčové hry přizpůsobené schopnostem žáků, které podporují spolupráci, smysl pro fair play a vzájemné povzbuzování.

Příklady aktivit:

Žák si procvičuje při hře boccia přesnost, trpělivost a vzájemný respekt. Každý má šanci uspět bez ohledu na své pohybové schopnosti. Žáci se střídají v házení měkkých míčků směrem k bílému míčku (jacku) a snaží se ho co nejvíce přiblížit. Hra může probíhat vsedě, na zemi nebo ze židle, podle pohybových možností žáků. Žáci mohou míčky házet rukou, nohou nebo kutálet po rampě.

Žák se účastní zjednodušené verze florbalu nebo fotbalu, který se hraje s menším počtem hráčů, bez fyzického kontaktu, s důrazem na přihrávky a vzájemnou komunikaci.

Žák reaguje během hry Na molekuly na sluchové nebo vizuální podněty, rychle vytváří dvojice, trojice nebo větší skupiny, a učí se tak pružně spolupracovat.

Žák se aktivně zapojuje do hry Na jelena, při níž jeden žák stojí uprostřed kruhu a ostatní si přehazují míč, snaží se ho vybit, čímž rozvíjí reakční schopnosti a odolnost vůči neúspěchu. Role jelena se často střídá a žáci ji přijímají jako součást hry.

Žák se účastní her Přehazovaná a Vybíjená, kde se uplatňuje pravidlo vzájemného povzbuzování, protože body nezískává jednotlivec, ale tým. Hřiště je zmenšené, místo sítě je natažený provaz ve výšce pasu nebo jen označená čára. Hraje se s měkkým lehkým míčem (např. molitanovým) a týmy jsou malé (např. tři hráči proti třem). Cílem není vyrazení, ale počet úspěšných přehozů přes síť, přičemž žáci si po každém bodu plácnou nebo se slovně povzbudí.

Učivo

Zásady sportovního jednání a chování:

- sounáležitost v týmu
- ohleduplnost a podpora spoluhráčů
- chování při prohře a vítězství

Sportovní soutěže:

- chování na soutěžích
- dodržování pravidel soutěže

Olympijská myšlenka:

- respekt k soupeřům
- týmová spolupráce a rovnost
- hodnoty sportu a olympijské ideály

Sportovní hry s upravenými pravidly:

- výběr her podle možností školy (bocce, boccia, lukostřelba)
- znalost pravidel her
- upozornění na nedodržení pravidel a jejich korekce

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CSA-CJS-001-106-004

Popsat na příkladech dodržování zásad bezpečnosti při hrách.

CSA-CJS-002-106-002

Rozeznat nevhodné jednání a chování, které je v rozporu s nastavenými pravidly.

CSA-CJS-002-106-003

Uplatňovat společensky přijatelná pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády.

CZA-TEV-001-106-009

Vnímat základní pravidla jednoduchých her a soutěží a upravit adekvátně tomu své chování v aktivitě.

UKA-VYV-002-106-004

Zapojovat se do skupinové práce.

Související očekávané výsledky učení

Základní gramotnosti

ZGM-ZGC-000-110-001

Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.

Klíčové kompetence

KPA-KPB-000-110-001

Zapojovat se do spolupráce ve skupině.

KRA-KRA-000-110-001

Označit pravdivou a nepravdivou informaci týkající se známé situace.

Průřezová témata

PTS-000-000-110-002

Přispívat k demokratické kultuře ve třídě.

Vzdělávací oblasti

CAS-CAS-002-110-003

Respektovat pravidla společenského soužití v rodině, škole, obci.

CPA-OSV-001-110-002

Respektovat základní pravidla chování v každodenním životě třídy.

CZA-TEV-001-110-003

Vykonávat individuální a kolektivní činnost na základě pokynů, povelů a signálů.

CZA-TEV-001-110-010

Rozpoznat nebezpečné situace a na základě osobních zkušeností na ně vhodně reagovat.

CZA-TEV-001-110-010

Rozpoznat nebezpečné situace a na základě osobních zkušeností na ně vhodně reagovat.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení směřuje žáka k rozpoznávání nebezpečných situací. Pohybové aktivity probíhají v různých prostorech (tělocvična, bazén, třída, hřiště, příroda a další), přičemž každý prostor má své bezpečnostní požadavky. Žák se učí adekvátně reagovat na nebezpečné situace nebo na ně sám upozorní.

Příklady aktivit:

Žák si společně se spolužáky projde různá prostředí (například tělocvičnu, školní hřiště a třídu) a učitel s nimi bude probírat, jaká nebezpečí mohou v daném prostoru nastat (např. uklouznutí na mokré podlaze, nepozornost při běhu, nevhodné chování u bazénu).

Žák si společně se spolužáky zahraje scénky, kdy někdo objeví nebezpečnou situaci (např. rozbitá sklenice na zemi, rozhozené věci na chodbě) a ostatní žáci budou nacvičovat, jak správně na situaci reagovat – upozornit učitele, zastavit hru, pomoci kamarádovi apod.

Učivo

Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech:

- Bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí
- Hygiena při tělesné výchově
- Osobní hygiena
- Hygiena cvičebního prostředí
- Vhodné oblečení a obuv
- Vhodný oděv a obuv ve specifickém prostředí
- Hygiena plavání

Bezpečný pohyb ve specifických podmínkách:

- Skákání do vody
- Seskoky z výšky
- Bezpečný pohyb při pohybových aktivitách na sněhu
- Bezpečnost pohybu v zimní krajině
- Bezpečnost pohybu v krajině ve všech ročních obdobích (např. při bouřce)
- Provozování sportů za různého počasí (včetně extrémního počasí)

Pobyt v přírodě a vztah k životnímu prostředí:

- Chování v přírodě
- Ochrana přírody
- Pobyty v přírodě

Význam pohybu:

- Význam pohybu pro zdraví

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení**

Základní škola speciální

CPA-CSP-008-106-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CSA-CJS-001-106-004

Popsat na příkladech dodržování zásad bezpečnosti při hrách.

CSA-CJS-002-106-005

Rozpoznat různé nebezpečné situace ve svém každodenním životě a v případě ohrožení požádat o pomoc.

CSA-CJS-002-106-007

Reagovat přiměřeně na pokyny dospělých a spolupracovat při mimořádných událostech.

CZA-TEV-001-106-010

Poznávat základní zásady bezpečného chování a hygieny při pohybových aktivitách.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KRA-KRP-000-110-001

Vybrat z nabízených možností vhodný způsob řešení běžného osobního problému.

KSA-KOS-000-110-001

Požádat jednoduchým způsobem o pomoc.*Průřezová témata*

PTS-000-000-110-001

Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.*Vzdělávací oblasti*

CAP-CAP-003-110-008

Dodržovat základní pravidla bezpečného pobytu v přírodě.

CAS-CAS-002-110-004

Vnímat a reagovat na různé druhy rizikového chování lidí a řešit je s pomocí naučených stereotypů.

CZA-TEV-001-110-006

Podílet se na pohybových aktivitách spolu s ostatními žáky a vnímat význam pohybových aktivit pro zdraví.

CZA-TEV-001-110-009

Uplatňovat základní pravidla her a soutěží, rozpoznat, když dojde k jejich porušení.

CZA-VZB-003-110-001

Rozpoznat v modelových situacích nebezpečné situace v běžném životě.

CPA

Člověk, jeho osobnost a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk, jeho osobnost a svět práce je jednou ze stěžejních oblastí ve vzdělávání žáků s mentálním postižením. Veškeré dovednosti a návyky si žák osvojuje během činností spojených s běžnými situacemi každodenního života. Osvojením těchto praktických dovedností a návyků dochází ke zvyšování kvality života nejen žáka s mentálním postižením, ale i celé jeho rodiny.

Vzdělávací oblast se cíleně zaměřuje na dosažení co nejvyšší možné míry samostatnosti žáka. Osvojení dovedností napomáhá seberealizaci žáka – ať už ve smyslu smysluplného využití volného času, nebo naplnění pocitu prospěšnosti pro okolí. Současně formuje osobnost žáka a rozvíjí dovednosti vedoucí k posílení samostatnosti v jeho životě.

Žák si osvojuje praktické dovednosti v oblasti sebeobsluhy a péče o sebe i své okolí. Učí se bezpečně používat předměty a pomůcky denní potřeby, získává pracovní návyky a návyky v oblasti bezpečnosti a hygieny práce. V přirozených situacích rozvíjí dobré vztahy k sobě samému i k ostatním lidem.

Vzdělávací oblast Člověk, jeho osobnost a svět práce je specifická svým propojením s praktickými činnostmi běžného života. Osvojené dovednosti využije žák ve svém každodenním životě – ať už v prostředí rodiny, sociálních službách, nebo v dalším vzdělávání.

Vzdělávací obsah je členěn do dvou vzdělávacích oborů: **Osobnostní a sociální výchova** a **Pracovní činnosti**.

OSV

Osobnostní a sociální výchova

Charakteristika vzdělávacího oboru

Cílem vzdělávacího oboru Osobnostní a sociální výchova je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Obor rozvíjí jeho sociálně-emocionální dovednosti, vede ho k porozumění sobě samému a druhým lidem, přispívá k posilování pozitivních mezilidských vztahů včetně rozvoje základních dovedností pro jednoduchou spolupráci, napomáhá regulaci vlastního chování. Rozvoj v této oblasti je vhodnou prevencí chování náročného na péči.

Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se předmětem výuky stává sám žák v běžné situaci každodenního života. Žák si osvojuje dovednosti pro smysluplné trávení volného času, rozvíjí své komunikačně sociální chování, umožňující základní interakci ve skupině a jednoduché formy spolupráce. Výuka přispívá k životní spokojenosti žáka, založené na pozitivním vnímání sebe sama i svého okolí.

Vzdělávací obor se skládá z jednoho tematického okruhu: **Osobnostní a sociální výchova**.

001

Osobnostní a sociální výchova

Charakteristika tematického okruhu

Tematický okruh Osobnostní a sociální výchova je součástí vzdělávacího oboru se stejným názvem, proto má shodnou charakteristiku.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:**Díl I – 6. ročník (106)**

CPA-OSV-001-106-001

Vyjádřit vhodným způsobem své prožívání v běžných i náročných situacích.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka k vyjádření vlastních potřeb, přání a pocitů adekvátním způsobem za použití piktogramů, obrázků či jednoduchých slovních vyjádření. Vede žáka k přijetí pomoci od druhé osoby v běžné situaci, v zátěžové nebo nové, neznámé situaci.

Příklady aktivit:

Žák popisuje své pocity výběrem smajlíků, karet se základními emocemi nebo pomocí piktogramů.

Žák přijímá pomoc od druhé osoby a pomocí piktogramů nebo dohodnutého signálu vyjadřuje své potřeby bez projevů nevhodného chování.

Žák má před sebou sadu karet s různými smajlíky a piktogramy emocí (radost, smutek, strach, zlost). Učitel zadá otázku „*Jak se dnes cítíš?*“. Žák si vybere kartu, která nejlépe vystihuje jeho aktuální pocit, a ukáže ji. Pokud žák potřebuje pomoc, použije dohodnutý piktogram nebo signál (např. zvednutí kartičky s obrázkem „*pomoc*“) a tím sdělí, že něco potřebuje, aniž by projevil nevhodné chování.

Učivo

- Chování v běžné a zátěžové situaci
- Přijetí pomoci od druhé osoby
- Vyjádření potřeb, přání a pocitů adekvátním způsobem

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGC-000-106-001

Rozšiřovat si pasivní i aktivní slovní zásobu.*Klíčové kompetence*

KKA-VYJ-000-106-001

Vyjádřit své potřeby, pocity verbálními i neverbálními prostředky.

KPA-KPB-000-106-001

Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem.

KSA-KOA-000-106-001

Poznat a vyjádřit vlastní potřeby důležité k dosažení osobní pohody.*Vzdělávací oblasti*

CSA-CJS-002-106-005

Rozpoznat různé nebezpečné situace ve svém každodenním životě a v případě ohrožení požádat o pomoc.

CSA-CJS-002-106-007

Reagovat přiměřeně na pokyny dospělých a spolupracovat při mimořádných událostech.

INA-INF-003-106-002

Podílet se na popisu konkrétní situace, kterou opakovaně zažívá.

JJA-REV-001-106-001

Komunikovat v běžných situacích.**Následující očekávané výsledky učení**

Základní škola speciální

CAS-CAS-004-110-003

Osvojit si nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí.

CPA-OSV-001-110-001

Rozpoznávat základní emoce.

CPA-OSV-001-110-004

Vyhledat pomoc v zátěžové situaci.

CZA-VZB-003-110-001

Rozpoznat v modelových situacích nebezpečné situace v běžném životě.

JJA-REV-001-110-001

Komunikovat vhodně v běžných situacích.

CPA-OSV-001-106-002

Navázat sociální kontakt a podílet se na interakci ve skupině známých osob.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení přispívá k porozumění žáka sobě samému i druhým lidem a vede ho k sociálnímu začleňování do skupiny blízkých a známých osob. Vede žáka k běžné komunikaci s vrstevníky i dospělými.

Příklady aktivit:

Žák přijímá kontakt s blízkou osobou a uvědomuje si základní pravidla společenského chování, jako jsou pozdrav, poděkování, oslovení.

Žák procvičuje navazování sociálního kontaktu jednoduchými způsoby, například podáním ruky nebo pohledem do tváře.

Žák odpovídá na jednoduché otázky a účastní se vedení jednoduchého rozhovoru se známou osobou.

Učivo

- Adekvátní navázání kontaktu
- Interakce ve dvojici
- Interakce ve skupině
- Základní pravidla chování ve skupině

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPA-KPB-000-106-001

Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem.

KSA-KOD-000-106-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.*Průřezová témata*

PTP-000-000-106-002

Účastnit se nabízených aktivit podporujících wellbeing s ohledem na členy nejbližší sociální skupiny.*Vzdělávací oblasti*

CSA-CJS-002-106-003

Uplatňovat společensky přijatelná pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády.

CSA-CJS-002-106-004

Projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků.

CZA-TEV-001-106-002

Využívat osvojené pohybové dovednosti v individuálních a skupinových pohybových činnostech.

CZA-TEV-001-106-007

Vnímat jiné žáky a uvědomovat si odlišné schopnosti v pohybových dovednostech.

JJA-REV-001-106-002

Zvládat jednoduché formy společenského styku verbálně či neverbálně – pozdrav, prosba, poděkování.

JJA-REV-001-106-007

Účastnit se činností zaměřených na rozvoj vzájemného naslouchání, poznávání, spolupráce, důvěry.

UKA-VYV-002-106-004

Zapojovat se do skupinové práce.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CAS-CAS-002-110-001

Rozlišit postavení a role rodinných příslušníků.

CAS-CAS-002-110-002

Uplatňovat zásady dobrých vztahů mezi lidmi, rozpoznat a popsat různé vztahové situace ve svém každodenním životě.

CAS-CAS-002-110-003

Respektovat pravidla společenského soužití v rodině, škole, obci.

CAS-CAS-004-110-001

Dokázat v případě potřeby požádat o radu při vyřizování svých osobních záležitostí.

CAS-CAS-004-110-002

Využít v případě potřeby služby pomáhajících organizací.

CPA-OSV-001-110-001

Rozpoznávat základní emoce.

CPA-OSV-001-110-003

Osvojit si základní pravidla sociální komunikace.

CPA-OSV-001-110-004

Vyhledat pomoc v zátěžové situaci.

CPA-OSV-001-110-006

Osvojit si základní dovednosti pro smysluplné trávení volného času.

CPA-OSV-001-106-003

Rozpoznat základní povolání, se kterými se setkává v běžném životě.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení přispívá k rozpoznání základních běžných povolání a k orientaci v profesní přípravě s cílem budoucího uplatnění na trhu práce.

Příklady aktivit:

Žák rozpoznává běžná povolání podle základních charakteristických prvků, například učitel, lékař, prodavač, zedník, policista.

Žák pomocí obrázků, piktogramů nebo jednoduchých popisů identifikuje, co jednotlivá povolání znamenají a jaké činnosti k nim patří.

Žák zjišťuje, v čem by mohl být uplatnitelný na trhu práce, a to prostřednictvím rozhovorů, dotazníků nebo diskusí vedených pedagogem.

Žák reflektuje své předpoklady a zájmy, rozpoznává, co ho baví a co by chtěl v budoucnu dělat, například pomocí jednoduchých aktivit, jako jsou hry na povolání nebo sestavování vlastního pracovního profilu.

Učivo

- Nejběžnější povolání
- Nejběžnější pracovní činnosti

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Základní gramotnosti

ZGM-ZGC-000-106-001

Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.

Klíčové kompetence

KUA-KKF-000-106-001

Osvojovat si stereotypy učení.

Vzdělávací oblasti

CSA-CJS-002-106-001

Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.

Následující očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CAS-CAS-002-110-001

Rozlišit postavení a role rodinných příslušníků.

CAS-CAS-002-110-006

Umět požádat o pomoc při reklamaci nevhodně zakoupeného zboží nebo služby.

CAS-CAS-004-110-001

Dokázat v případě potřeby požádat o radu při vyřizování svých osobních záležitostí.

CAS-CAS-004-110-002

Využít v případě potřeby služby pomáhajících organizací.

CPA-OSV-001-110-004

Vyhledat pomoc v zátěžové situaci.

CPA-OSV-001-110-006

Osvojit si základní dovednosti pro smysluplné trávení volného času.

Díl I – 10. ročník (110)

CPA-OSV-001-110-001

Rozpoznávat základní emoce.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení napomáhá orientaci mezi základními emocemi. Žák velmi jednoduše popíše vlastní pocity a rozpozná základní emoce v různých situacích – u sebe i u svého spolužáka.

Příklady aktivit:

Žák pomocí karet emocí rozpoznává různé stavy nálad a pocitů, rozlišuje základní emoce jako radost, smutek, strach a zlost.

Žák za použití obrázků, smajlíků či karet vyjadřuje své pocity a nálady.

Žák dokáže pojmenovat nebo adekvátním způsobem dát najevo svou pohodu či nepohodu a hledá způsoby, jak pracovat se svými emocemi.

Učivo

- Základní emoce

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CPA-OSV-001-106-001

Vyjádřit vhodným způsobem své prožívání v běžných i náročných situacích.

CPA-OSV-001-106-002

Navázat sociální kontakt a podílet se na interakci ve skupině známých osob.

JJA-REV-001-106-007

Účastnit se činností zaměřených na rozvoj vzájemného naslouchání, poznávání, spolupráce, důvěry.

JJA-REV-001-106-010

Vyjádřit své dojmy (libost či nelibost) z poslechu uměleckého textu.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KLA-KKT-000-110-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální i skupinové tvůrčí činnosti.

KSA-KOA-000-110-001

Spolupracovat při utváření osobní pohody.

KSA-KOD-000-110-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami.

Průřezová témata

PTP-000-000-110-003

Podílet se společně s ostatními členy školní skupiny na aktivitách, které podporují wellbeing.

Vzdělávací oblasti

CPA-OSV-001-110-003

Osvojit si základní pravidla sociální komunikace.

JJA-REV-001-110-007

Vyjádřit své dojmy (libost či nelibost) ze zhlédnutí divadelního a audiovizuálního díla.

CPA-OSV-001-110-002

Respektovat základní pravidla chování v každodenním životě třídy.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení přispívá k respektování nastavených pravidel ve třídě a umožňuje lepší orientaci v nastavení vhodného způsobu chování během vyučování. Žáka vede k pochopení, přijetí a respektování základních pokynů a pravidel chování mezi vrstevníky.

Příklady aktivit:

Žák udržuje pořádek na svém pracovním místě během vyučování i během praktických činností.

Žák respektuje své spolužáky, dodržuje pravidla společného soužití ve třídě.

Žák pomáhá spolužákům při jednoduchých úkolech, například podáním pomůcky nebo společným uklízením.

Učivo

- Třídní pravidla

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-CSP-006-106-002

Dodržovat základní pravidla stolování.

CSA-CJS-002-106-002

Rozeznat nevhodné jednání a chování, které je v rozporu s nastavenými pravidly.

CSA-CJS-002-106-003

Uplatňovat společensky přijatelná pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády.

CSA-CJS-002-106-006

Uplatňovat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy, v okolí školy i ve škole.

INA-INF-001-106-003

Dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s digitálními technologiemi.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KBA-KOC-000-110-001

Sdílet odpovědnost za své chování ve školním prostředí.

KPA-KPB-000-110-001

Zapojovat se do spolupráce ve skupině.

KSA-KOD-000-110-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami.*Průřezová témata*

PTP-000-000-110-003

Podílet se společně s ostatními členy školní skupiny na aktivitách, které podporují wellbeing.*Vzdělávací oblasti*

CAS-CAS-002-110-002

Uplatňovat zásady dobrých vztahů mezi lidmi, rozpoznat a popsat různé vztahové situace ve svém každodenním životě.

CAS-CAS-002-110-003

Respektovat pravidla společenského soužití v rodině, škole, obci.

CAS-CAS-003-110-001

Rozpoznat a respektovat základní práva a povinnosti ve škole.

CPA-OSV-001-110-003

Osvojit si základní pravidla sociální komunikace.

CZA-TEV-001-110-009

Uplatňovat základní pravidla her a soutěží, rozpoznat, když dojde k jejich porušení.

JJA-REV-001-110-002

Zvládat základní pravidla komunikace.

CPA-OSV-001-110-003

Osvojit si základní pravidla sociální komunikace.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení napomáhá osvojování komunikačních dovedností žáka a upevňování pravidel sociální komunikace. Přispívá ke zlepšování sociálních vztahů mezi vrstevníky a se známými osobami.

Příklady aktivit:

Žák si osvojuje základní pravidla komunikace ve dvojici a v malé skupině, například mluví pouze jeden, ostatní poslouchají, neskáčou si do řeči, nepřekřikují se, učí se pracovat s hlasem, tělem a používá oční kontakt.

Žák si při komunikaci procvičuje správné chování, jako je čekání, až přijde jeho řada, a respektování ostatních.

Žák v případě komunikačních obtíží využívá komunikační knihu, piktogramy, obrázky nebo znakový jazyk jako dorozumívací prostředek se svým okolím.

Učivo

Základní pravidla komunikace

Základní sociální komunikace:

- pozdrav
- prosba
- poděkování
- omluva
- žádost

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení**

Základní škola speciální

CPA-OSV-001-106-002

Navázat sociální kontakt a podílet se na interakci ve skupině známých osob.

CSA-CJS-002-106-003

Uplatňovat společensky přijatelná pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády.

CSA-CJS-002-106-007

Reagovat přiměřeně na pokyny dospělých a spolupracovat při mimořádných událostech.

CZA-TEV-001-106-007

Vnímat jiné žáky a uvědomovat si odlišné schopnosti v pohybových dovednostech.

JJA-REV-001-106-001

Komunikovat v běžných situacích.

UKA-VYV-002-106-004

Zapojovat se do skupinové práce.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KLA-KKT-000-110-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální i skupinové tvůrčí činnosti.

KPA-KPB-000-110-001

Zapojovat se do spolupráce ve skupině.

Vzdělávací oblasti

CAS-CAS-002-110-001

Rozlišit postavení a role rodinných příslušníků.

CAS-CAS-004-110-001

Dokázat v případě potřeby požádat o radu při vyřizování svých osobních záležitostí.

CPA-OSV-001-110-001

Rozpoznávat základní emoce.

CPA-OSV-001-110-002

Respektovat základní pravidla chování v každodenním životě třídy.

CPA-OSV-001-110-005

Rozlišit na konkrétních příkladech povinné činnosti a volný čas.

CPA-OSV-001-110-006

Osvojit si základní dovednosti pro smysluplné trávení volného času.

JJA-REV-001-110-002

Zvládat základní pravidla komunikace.

UKA-VYV-002-110-001

Zapojovat se do skupinové práce, vytvářet společné výtvarné projekty.

CPA-OSV-001-110-004

Vyhledat pomoc v zátěžové situaci.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na dovednost vyhledat pomoc od druhé osoby v zátěžové nebo nové, neznámé situaci. Významně přispívá ke zvládnutí stresu při řešení náročnějších situací v běžném životě. Žák dokáže v neznámé situaci adekvátně reagovat na nové podněty a nebojí se vyhledat pomoc druhé osoby.

Příklady aktivit:

Žák si procvičuje, na koho se může obrátit v situacích nejistého nebo nevhodného chování (např. rodič, vyučující, školní psycholog).

Žák trénuje, jak si slovně nebo pomocí piktogramů a dohodnutých signálů říct o pomoc v různých situacích.

Žák nácvikem žádá dospělého o pomoc v modelových nebo reálných situacích.

Žák se učí rozpoznávat a zapamatovat si důležitá telefonní čísla pro přivolání pomoci (např. rodič, linka první pomoci, policie, linka bezpečí).

Žák je veden k tomu, jak správně postupovat při vyhledání pomoci v různých zátěžových situacích, jako je ubližování, strach nebo nehoda.

Učivo

- Chování v zátěžové situaci
- Zvládnutí změny
- Rozpoznání potřeby pomoci
- Nácvik vyhledání a přijetí pomoci

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-OSV-001-106-001

Vyjádřit vhodným způsobem své prožívání v běžných i náročných situacích.

CPA-OSV-001-106-002

Navázat sociální kontakt a podílet se na interakci ve skupině známých osob.

CPA-OSV-001-106-003

Rozpoznat základní povolání, se kterými se setkává v běžném životě.

CSA-CJS-002-106-005

Rozpoznat různé nebezpečné situace ve svém každodenním životě a v případě ohrožení požádat o pomoc.

CSA-CJS-002-106-007

Reagovat přiměřeně na pokyny dospělých a spolupracovat při mimořádných událostech.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KRA-KRP-000-110-001

Vybrat z nabízených možností vhodný způsob řešení běžného osobního problému.

KSA-KOS-000-110-001

Požádat jednoduchým způsobem o pomoc.*Průřezová témata*

PTS-000-000-110-001

Vybrat příklady obtížných životních situací a možností vzájemné pomoci.*Vzdělávací oblasti*

CAS-CAS-002-110-004

Vnímat a reagovat na různé druhy rizikového chování lidí a řešit je s pomocí naučených stereotypů.

CAS-CAS-002-110-006

Umět požádat o pomoc při reklamaci nevhodně zakoupeného zboží nebo služby.

CAS-CAS-004-110-001

Dokázat v případě potřeby požádat o radu při vyřizování svých osobních záležitostí.

CAS-CAS-004-110-002

Využít v případě potřeby služby pomáhajících organizací.

CAS-CAS-004-110-003

Osvojit si nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí.

CZA-VZB-003-110-001

Rozpoznat v modelových situacích nebezpečné situace v běžném životě.

JJA-REV-001-110-002

Zvládat základní pravidla komunikace.

CPA-OSV-001-110-005

Rozlišit na konkrétních příkladech povinné činnosti a volný čas.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení napomáhá k rozpoznání rozdílu mezi časem nezbytným pro plnění povinností a volným časem. Žák umí uvést příklad povinnosti a aktivity odehrávající se ve volném čase (např. umýt si ruce, uklidit si pracovní místo × hra s hračkou, kreslení). Dokáže vyjádřit, co rád dělá.

Příklady aktivit:

Žák pomocí obrázků rozliší, co je povinnost (např. uklidit své místo) a co je možné dělat ve volném čase (např. hrát si s hračkami).

Žák přiřazuje obrázky povinností a volného času ke správným kategoriím.

Žák jednoduchým popisem vysvětlí rozdíl mezi tím, co musí udělat, a tím, co si může vybrat jako volnou aktivitu.

Žák rozpozná prvky povinností a aktivit volného času na příkladech z běžného života a uvede je pomocí obrázků nebo slov.

Učivo

- Práce
- Povinnost a volný čas
- Režim dne

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-CSP-008-106-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.

CSA-CJS-002-106-001

Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGM-ZGC-000-110-001

Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.*Klíčové kompetence*

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.*Průřezová témata*

PTP-000-000-110-003

Podílet se společně s ostatními členy školní skupiny na aktivitách, které podporují wellbeing.

PTS-000-000-110-002

Přispívat k demokratické kultuře ve třídě.*Vzdělávací oblasti*

CAS-CAS-003-110-001

Rozpoznat a respektovat základní práva a povinnosti ve škole.

CPA-CSP-008-110-002

Mít osvojené základní pracovní návyky.

CPA-OSV-001-110-003

Osvojit si základní pravidla sociální komunikace.

CPA-OSV-001-110-006

Osvojit si základní dovednosti pro smysluplné trávení volného času.

CZA-VZB-002-110-001

Popsat svůj denní režim a používat v praktických modelových situacích zásady zdravého životního stylu.

CPA-OSV-001-110-006

Osvojit si základní dovednosti pro smysluplné trávení volného času.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení napomáhá osvojení dovedností pro trávení volného času, jako jsou hra, kreslení, skládání, procházka a relaxace. Žák si dokáže vybrat aktivitu, která mu přináší radost, uklidnění a zároveň je bezpečná. Žák se učí plánovat svůj volný čas, nejprve se seznamuje s různými volnočasovými aktivitami (pohybové, manuální činnosti) a průběžně se je učí spontánně využívat.

Příklady aktivit:

Žák za podpory pedagoga, později samostatně, vyhledává aktivity pro smysluplné trávení volného času, jako je skládání stavebnic, puzzle nebo manipulace s drobnými předměty.

Žák přetváří řízený úkol na vhodnou aktivitu a dokáže se těmito činnostmi cíleně věnovat po dobu stanovenou pedagogem.

Žák rozvíjí schopnost samostatně vybírat a plánovat aktivity, které mu přinášejí radost a pocit uspokojení.

Učivo

- Nácvik volnočasových dovedností
- Rozšiřování repertoáru volnočasových dovedností

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení**

Základní škola speciální

CPA-OSV-001-106-002

Navázat sociální kontakt a podílet se na interakci ve skupině známých osob.

CPA-OSV-001-106-003

Rozpoznat základní povolání, se kterými se setkává v běžném životě.

INA-INF-001-106-003

Dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s digitálními technologiemi.

Související očekávané výsledky učení

Základní gramotnosti

ZGC-ZGC-000-110-002

Reprodukovat krátký text pomocí návodných otázek nebo obrázků.

Klíčové kompetence

KDA-KDB-000-110-001

Respektovat pravidla bezpečného chování v digitálním prostředí.

KPA-KPB-000-110-001

Zapojovat se do spolupráce ve skupině.

KSA-KOA-000-110-001

Spolupracovat při utváření osobní pohody.

Průřezová témata

PTP-000-000-110-002

Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.

Vzdělávací oblasti

CAS-CAS-004-110-002

Využít v případě potřeby služby pomáhajících organizací.

CPA-CSP-003-110-002

Zhotovit výrobky z rozmanitých druhů technických materiálů za využití různých postupů (technik).

CPA-CSP-004-110-001

Sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model.

CPA-CSP-005-110-001

Podílet se na pěstování rostlin v interiéru a v exteriéru, vyhýbat se kontaktu s jedovatými rostlinami.

CPA-CSP-005-110-002

Provádět pozorování přírody a rozlišit roční období podle typických znaků.

CPA-CSP-005-110-003

Dodržovat základní zásady bezpečného kontaktu se zvířaty.

CPA-CSP-006-110-004

Připravit jednoduchý pokrm podle daných postupů s přihlédnutím k zásadám zdravé výživy.

CPA-OSV-001-110-003

Osvojit si základní pravidla sociální komunikace.

CPA-OSV-001-110-005

Rozlišit na konkrétních příkladech povinné činnosti a volný čas.

CZA-VZB-002-110-001

Popsat svůj denní režim a používat v praktických modelových situacích zásady zdravého životního stylu.

INA-INF-001-110-002

Pracovat s vybranými jednoduchými programy a aplikacemi.

CSP

Pracovní činnosti

Charakteristika vzdělávacího oboru

V rámci vzdělávacího oboru Pracovní činnosti si žák osvojuje úkony související se sebeobsluhou, rozvíjí svou motoriku a zručnost a osvojuje si návyky z oblasti hygieny a bezpečnosti práce. Rozvíjí dovednosti používat předměty denní potřeby, pomůcky, nářadí a nástroje potřebné k vykonávání běžných činností každodenního života. Žák si osvojuje různé pracovní návyky – ať už související s přípravou na činnost, úklidem po skončení samotné činnosti, dokončením práce, překonáváním obtíží, nebo dodržováním pracovních postupů. V rámci svých možností získává dovednosti pro jednoduchou spolupráci a učí se odpovědnosti za svou práci. Nedílnou součástí vzdělávacího obsahu tohoto oboru je široké spektrum činností, se kterými se žák seznamuje, poznává je a osvojuje si je. Tyto činnosti se mohou stát důležitou náplní jeho volného času či prostředkem k dosažení pocitu prospěšnosti pro své okolí.

Vzdělávací obor je realizován v přirozených situacích běžného života a vede k osvojování praktických dovedností potřebných pro každodenní život žáka. Podle potřeb, možností a vývojové úrovně konkrétního žáka je vhodné, aby byl vzdělávací obsah individualizován – a to nejen v oblasti samotného obsahu, ale i metod, organizačních forem práce, znázornění postupu práce, náročnosti či formy pomoci. Cílem je dosažení co nejvyšší možné míry samostatnosti při provádění jednotlivých motorických úkonů a jejich postupném spojování ke zvládnutí celé činnosti. Vzdělávací obsah je koncipovaný pro cyklické osvojení, tedy pro opakované procvičování daných dovedností a postupné zvyšování náročnosti činností.

Vzdělávací obor Pracovní činnosti se člení na šest tematických okruhů: **Sebeobsluha, Práce s technickými materiály, Práce konstrukční, Práce pěstitelské, Práce v domácnosti a Pracovní návyky**. Škola realizuje všechny tematické okruhy na obou stupních. Tematický okruh Pracovní návyky má specifické postavení mezi ostatními tematickými okruhy – jeho obsah je naplňován při realizaci ostatních okruhů.

001

Sebeobsluha

Charakteristika tematického okruhu

Tematický okruh Sebeobsluha směřuje k co nejvyšší možné míře osvojení sebeobslužných úkonů a dovedností žáka s mentálním postižením. Vede žáka ke zvládnutí jednotlivých úkonů, které se postupně spojují do celých sebeobslužných dovedností. Sebeobslužné úkony a dovednosti by měly být trénovány každý den v přirozených situacích. Vhodné je sjednocení požadavků v oblasti sebeobsluhy s domácím prostředím žáka.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

CPA-CSP-001-106-001

Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení rozvíjí činnosti, které jsou nezbytné pro základní sebeobsluhu v dalším životě žáka. Týkají se hygieny, konkrétně mytí a udržování jednotlivých částí těla v čistotě za pomoci příslušných pomůcek. Další součástí výsledku učení je tvorba pevně zafixovaných návyků týkajících se oblékání. Žák navazuje na dovednosti získané v rodině.

Příklady aktivit:

Hygiena:

Žák si umývá ruce a obličej mýdlem a vodou.

Žák si čistí zuby pomocí kartáčku a zubní pasty správnou technikou.

Žák používá hygienické pomůcky, jako jsou mýdlo, kartáček na zuby a ručník.

Žák si utírá obličej ručníkem.

Žák chápe nezbytnost pravidelné hygieny a její vliv na zdraví a pohodu.

Žák rozumí důvodům, proč je důležité tyto úkony pravidelně vykonávat.

Oblékání:

Žák si samostatně obléká a svléká jednotlivé části oděvu (tričko, kalhoty, boty).

Žák dokáže složit základní druhy oblečení, například tričko, kalhoty nebo mikinu.

Žák rozlišuje účel jednotlivých částí oděvu, například že bunda slouží k ochraně proti chladu, boty chrání nohy.

Žák chápe význam pravidelného oblékání a udržování pořádku v oděvu.

Učivo

- Osobní hygiena
- Udržování tělesné čistoty
- Umývání (ruce, obličej)
- Čištění zubů
- Používání toalety
- Spolupráce při hygieně
- Funkce a používání hygienických pomůcek
- Stravování (používání nástrojů, stolování)
- Svlékání a oblékání oděvu
- Obouvání

- Skládání oděvu

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KRA-KRP-000-106-001

Upozornit vhodným způsobem na osobní problém.

KSA-KOS-000-106-001

Uvědomovat si své základní životní potřeby.

Průřezová témata

PTP-000-000-106-001

Zapojovat se do nabízených aktivit podporujících péči o své potřeby.

Vzdělávací oblasti

CPA-CSP-001-106-002

Podílet se na udržování pořádku ve svých věcech i ve svém okolí.

CPA-CSP-006-106-002

Dodržovat základní pravidla stolování.

CPA-CSP-008-106-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CPA-CSP-008-106-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.

CSA-CJS-005-106-001

Ukázat nebo pojmenovat hlavní části lidského těla a dokázat upozornit na své potřeby a zdravotní potíže.

CSA-CJS-005-106-002

Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti.

CZA-TEV-001-106-008

Reagovat na relaxační, speciální kompenzační, korektivní či jinak rozvíjející cvičení a usilovat při nich o správné držení těla.

CZA-TEV-001-106-010

Poznávat základní zásady bezpečného chování a hygieny při pohybových aktivitách.

Následující očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CAP-CAP-003-110-005

Poznat části lidského těla a pozorovat základní životní funkce.

CPA-CSP-001-110-001

Péčovat o své tělo a svůj zevnějšek.

CPA-CSP-006-110-003

Upravit vhodným způsobem stůl pro stolování.

CPA-CSP-008-110-001

Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygieny práce.

CZA-VZB-001-110-001

Rozpoznat důležité životní potřeby ve svém každodenním životě.

CZA-VZB-001-110-003

Vnímat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a dát najevo své zdravotní potíže a problémy.

CZA-VZB-002-110-003

Uplatňovat osvojené zásady tělesné a intimní hygieny v praktickém životě.

CPA-CSP-001-106-002

Podílet se na udržování pořádku ve svých věcech i ve svém okolí.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení je zaměřený na rozvoj schopnosti postarat se o základní uspořádání vlastních věcí a věcí v bezprostředním okolí. Cílem je vytvořit pevně zafixované návyky týkající se udržování pořádku v osobních věcech, umět roztřídit a vhodně skladovat jednotlivé osobní předměty.

Příklady aktivit:

Žák ukládá své osobní věci na určená místa podle domluveného pořádku.

Žák procvičuje třídění osobních předmětů, například rozlišuje čisté a znečištěné oblečení.

Žák aplikuje správný postup při skladování věcí, například potravin a školních pomůcek odděleně.

Žák vybírá vhodné místo pro uložení svých věcí a dbá na to, aby byly uspořádané a uchovávané odděleně podle typu.

Žák zná a vysvětluje důvody, proč je důležité věci správně třídit a skladovat.

Učivo

- Péče o osobní věci
- Uklízení osobních věcí
- Ukládání osobních věcí

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KBA-KOC-000-106-001

Přijímat odpovědnost za své školní povinnosti.

KPA-KPB-000-106-001

Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem.

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.*Průřezová témata*

PTU-000-000-106-001

Podílet se na aktivitách, které přispívají k posílení udržitelnosti ve škole.*Vzdělávací oblasti*

CPA-CSP-001-106-001

Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.

CPA-CSP-003-106-001

Provádět základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.

CPA-CSP-008-106-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CPA-CSP-008-106-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.

CSA-CJS-002-106-001

Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.

CSA-CJS-005-106-002

Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-CSP-001-110-002

Udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí.

CPA-CSP-003-110-001

Rozlišit různé druhy materiálů a při práci vhodně použít odpovídající nářadí, nástroje a pomůcky.

CPA-CSP-004-110-002

Zvládnout údržbu jednoduchých předmětů.

CPA-CSP-008-110-002

Mít osvojené základní pracovní návyky.**Díl I – 10. ročník (110)**

CPA-CSP-001-110-001

Pečovat o své tělo a svůj zevnějšek.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení rozvíjí činnosti nezbytné pro sebeobsluhu v dalším životě žáka a posiluje jeho samostatnost. Činnosti se týkají hygieny, konkrétně mytí a udržování čistoty jednotlivých částí těla za pomoci příslušných pomůcek, ve kterých se orientuje a dokáže je využívat. Dále se průběžně upevňují a rozvíjejí návyky týkající se oblékání.

Příklady aktivit:

Žák si samostatně umývá ruce a obličej podle naučeného postupu, používá při tom vhodné hygienické pomůcky (mýdlo, voda, ručník).

Žák procvičuje čištění chrupu kartáčkem a zubní pastou s dodržáním správné techniky.

Žák si učeše vlasy pomocí hřebenu nebo kartáče a provádí další dílčí hygienické úkony, například utírání obličeje ručníkem.

Žák zná a aplikuje správné postupy u všech hygienických činností a vysvětlí jejich význam a důvod provádění.

Žák obléká a svléká jednotlivé části oděvu, například tričko, kalhoty, mikinu nebo boty.

Žák dokáže složit základní druhy oblečení, například tričko, kalhoty nebo mikinu.

Žák rozlišuje účel jednotlivých částí oděvu (například bunda chrání před chladem, boty chrání chodidla).

Žák ví, proč je důležité pravidelně provádět hygienické úkony, a respektuje jejich význam a nezbytnost pro zdraví a pohodu.

Učivo

- Osobní hygiena (mytí rukou, obličeje, celého těla, čištění zubů, česání, mytí vlasů)
- Orientace v prostředcích osobní hygieny
- Udržování tělesné čistoty
- Používání toalety
- Úprava zevnějšku
- Spolupráce při hygieně
- Funkce a používání hygienických pomůcek
- Stravování
- Svlékání a oblékání oděvu

- Obouvání
- Skládání oděvu

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-CSP-001-106-001

Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.

CSA-CJS-005-106-001

Ukázat nebo pojmenovat hlavní části lidského těla a dokázat upozornit na své potřeby a zdravotní potíže.

CSA-CJS-005-106-002

Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti.

CSA-CJS-005-106-003

Ošetřit v modelové situaci drobné poranění.

CZA-TEV-001-106-006

Zdokonalovat základní pohybové činnosti spolu s ostatními žáky.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KSA-KOA-000-110-001

Spolupracovat při utváření osobní pohody.*Průřezová témata*

PTP-000-000-110-002

Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.*Vzdělávací oblasti*

CAP-CAP-003-110-005

Poznat části lidského těla a pozorovat základní životní funkce.

CPA-CSP-001-110-002

Udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí.

CZA-VZB-001-110-002

Uplatňovat v praktických modelových situacích základní zásady ochrany zdraví.

CZA-VZB-001-110-003

Vnímat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a dát najevo své zdravotní potíže a problémy.

CZA-VZB-001-110-004

Rozpoznávat změny v období dospívání.

CZA-VZB-001-110-006

Rozlišovat základní metody ochrany reprodukčního a sexuálního zdraví.

CZA-VZB-002-110-003

Uplatňovat osvojené zásady tělesné a intimní hygieny v praktickém životě.

CPA-CSP-001-110-002

Udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení je zaměřený na rozvoj schopnosti žáka postarat se o základní uspořádání, úklid a rozřazení vlastních věcí a věcí v bezprostředním okolí. Cílem je rozvinout již zafixované návyky týkající se udržování pořádku v osobních věcech, umět roztrždit a vhodně skladovat jednotlivé osobní předměty podle různých kritérií.

Příklady aktivit:

Žák ukládá své osobní věci na předem určená nebo vhodná místa v rámci třídy či domácnosti.

Žák procvičuje třídění osobních předmětů, například rozlišuje čisté a znečištěné oblečení.

Žák aplikuje správné postupy pro skladování věcí, dbá na to, aby byly jednotlivé předměty uspořádané a řazené za sebou.

Žák vybírá vhodné místo pro uložení svých věcí a udržuje je odděleně podle jejich typu, například potraviny zvlášť od školních pomůcek.

Žák zná důvody, proč je důležité správně třídit a skladovat osobní věci a dodržovat tento postup v praxi.

Učivo

- Udržování pořádku ve svých věcech
- Udržování pořádku ve svém okolí

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení**

Základní škola speciální

CPA-CSP-001-106-002

Podílet se na udržování pořádku ve svých věcech i ve svém okolí.

CPA-CSP-008-106-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.

CSA-CJS-002-106-001

Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.

Průřezová témata

PTP-000-000-110-002

Volit nabízené aktivity péče o sebe na základě vlastních zkušeností.

Vzdělávací oblasti

CPA-CSP-001-110-001

Péčovat o své tělo a svůj zevnějšek.

CPA-CSP-004-110-002

Zvládnout údržbu jednoduchých předmětů.

CPA-CSP-008-110-001

Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygieny práce.

CPA-CSP-008-110-002

Mít osvojené základní pracovní návyky.

003

Práce s technickými materiály

Charakteristika tematického okruhu

Tematický okruh Práce s technickými materiály zahrnuje osvojení manuálních operací a používání pomůcek, nářadí a nástrojů při práci s různými materiály (např. papírem, textilem, dřevem, přírodninami, modelovacími hmotami či recyklovanými materiály). Pomocí osvojených operací by měl žák vytvářet výrobky přiměřené náročnosti. Cílem tematického okruhu je dosažení co nejvyšší možné samostatnosti při provádění těchto operací. Tematický okruh je úzce provázaný s tematickým okruhem Pracovní návyky.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

CPA-CSP-003-106-001

Provádět základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na osvojení základních manuálních operací, které žák provádí při práci se základními technickými materiály, jako jsou přírodniny, papír, modelovací hmoty, textil, dřevo a plasty. Během procesu učení si žák nejprve osvojuje dílčí motorické úkony (s pomůckami i bez pomůcek), přičemž četným opakováním dochází k jejich postupnému zvládnutí. Po zvládnutí jednotlivých úkonů (např. otevření lepidla, nanesení lepidla, přiložení papíru na určené místo, přitlačení na lepený spoj) jsou tyto úkony spojovány do jednotlivých operací (např. lepení), které žák využívá při zpracování tradičních i netradičních materiálů.

Příklady aktivit:

Žák si vezme list papíru a jemně ho mačká do koule, čímž trénuje jemnou motoriku a sílu úchopu.

Žák trénuje trhání papíru na menší kousky, přičemž se učí správnou techniku.

Žák používá lepidlo v tyčince a nanáší ho na vyznačenou plochu na papíře. Následně přiloží papír na určené místo a jemně ho přitlačí, aby se správně přilepil. Tento úkol opakuje, aby si zvykl na jemnou manipulaci s materiály.

Žák používá bezpečné nůžky a učí se správně je roztáhnout a stisknout, aby přestříhl 2 cm široký proužek tvrdého papíru vyznačený širší linií. Po zvládnutí této dovednosti postupně přestřihuje i širší proužky papíru, kdy musí nůžky několikrát roztáhnout a stisknout.

Žák uštipuje malé kousky lehce tvarovatelné modelovací hmoty pro procvičení jemné motoriky.

Žák vykrajuje jednoduché tvary z keramické hlíny pomocí různých vykrajovátek, čímž rozvíjí přesnost a koordinaci rukou.

Učivo

- Základní motorické úkony
- Manuální operace
- Práce s jednoduchými materiály a pomůckami
- Užití základních technik
- Zpracování tradičních materiálů
- Zpracování netradičních materiálů

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.*Vzdělávací oblasti*

CPA-CSP-001-106-002

Podílet se na udržování pořádku ve svých věcech i ve svém okolí.

CPA-CSP-004-106-001

Provádět jednoduché montážní a demontážní úkony při práci se stavebnicemi a dalšími předměty.

CPA-CSP-004-106-002

Sestavit model podle jednoduché předlohy.

CPA-CSP-005-106-001

Ošetřovat nenáročnou pokojovou i venkovní rostlinu za použití vhodného nářadí.

CPA-CSP-006-106-003

Připravit jednoduchý pokrm.

CPA-CSP-008-106-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CPA-CSP-008-106-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.

CSA-CJS-002-106-001

Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CAP-CAP-002-110-001

Poznat vybrané látky běžně užívané v domácnosti včetně možností jejich praktického využití.

CAP-CAP-002-110-004

Ovládat postupy, jak bezpečně zacházet s chemickými výrobky používanými v domácnosti.

CPA-CSP-003-110-001

Rozlišit různé druhy materiálů a při práci vhodně použít odpovídající nářadí, nástroje a pomůcky.

CPA-CSP-003-110-002

Zhotovit výrobky z rozmanitých druhů technických materiálů za využití různých postupů (technik).

CPA-CSP-004-110-001

Sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model.

CPA-CSP-004-110-002

Zvládnout údržbu jednoduchých předmětů.

CPA-CSP-008-110-002

Mít osvojené základní pracovní návyky.**Díl I – 10. ročník (110)**

CPA-CSP-003-110-001

Rozlišit různé druhy materiálů a při práci vhodně použít odpovídající nářadí, nástroje a pomůcky.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení prohlubuje poznání různých druhů technických materiálů a zvyšuje úroveň dovednosti používání nářadí, nástrojů a pomůcek při jejich zpracování. Žák se při práci s různými materiály seznamuje s jejich vlastnostmi a učí se podle těchto vlastností zvolit odpovídající základní nářadí, nástroje a pomůcky. Během zpracování materiálů se žák postupně učí používat různé nářadí, nástroje a pomůcky, a to od jednodušších po složitější. Nácvik použití daného nářadí, nástrojů a pomůcek probíhá formou demonstrace a fyzického vedení s postupným odebráním dopomoci. Četným procvičováním dochází ke zdokonalování jejich použití a k zafixování vhodného způsobu práce s nářadím, nástroji a pomůckami.

Přístupy aktivit:

Žák s pomocí učitele upevňuje špalík dřeva do svěráku a pomocí smrkového papíru obrousí vyznačenou plochu, čímž procvičuje jemnou i hrubou motoriku.

Žák zatlouká hřebíky na vyznačená místa. Nejprve jsou hřebíky lehce zatlučeny, aby samy stály, později žák procvičuje zatloukání celých hřebíků. Opakovaným cvičením si osvojuje správné přidržení hřebíku a bezpečné zatloukání.

Žák stříhá běžně dostupný plast, například PET láhev, přičemž se učí správně manipulovat s nůžkami a bezpečně stříhat.

Žák ohýbá drát přiměřené tloušťky do oblouků pomocí kleští, čímž se seznamuje s vlastnostmi materiálu a rozvíjí koordinaci rukou.

Učivo

- Materiály – vlastnosti, praktické užití
- Výběr pomůcek, nářadí a nástrojů
- Základní a známé techniky zpracování
- Pracovní pomůcky pro ruční opracování
- Nářadí a nástroje – funkce, bezpečnost
- Řemesla – přehled, význam
- Tradice – kulturní a regionální souvislosti

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení**

Základní škola speciální

CPA-CSP-001-106-002

Podílet se na udržování pořádku ve svých věcech i ve svém okolí.

CPA-CSP-003-106-001

Provádět základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.

CPA-CSP-004-106-001

Provádět jednoduché montážní a demontážní úkony při práci se stavebnicemi a dalšími předměty.

CPA-CSP-004-106-002

Sestavit model podle jednoduché předlohy.

CPA-CSP-006-106-001

Používat vhodným způsobem základní pomůcky, nástroje a vybavení pro provoz domácnosti.

CSA-CJS-002-106-001

Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.*Vzdělávací oblasti*

CPA-CSP-003-110-002

Zhotovit výrobky z rozmanitých druhů technických materiálů za využití různých postupů (technik).

CPA-CSP-004-110-001

Sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model.

CPA-CSP-004-110-002

Zvládnout údržbu jednoduchých předmětů.

CPA-CSP-005-110-001

Podílet se na pěstování rostlin v interiéru a v exteriéru, vyhýbat se kontaktu s jedovatými rostlinami.

CPA-CSP-006-110-001

Provádět základní pracovní úkony v domácnosti včetně využití kuchyňského inventáře.

CPA-CSP-006-110-002

Obsluhovat spotřebiče a používat pomůcky v domácnosti.

CPA-CSP-008-110-001

Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygieny práce.

CPA-CSP-008-110-002

Mít osvojené základní pracovní návyky.

CPA-CSP-003-110-002

Zhotovit výrobky z rozmanitých druhů technických materiálů za využití různých postupů (technik).**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede ke komplexnímu propojení získaných dovedností a znalostí z celého tematického okruhu, a to ke zhotovování výrobků z dostatečně pestré nabídky technických materiálů pomocí naučených manuálních operací s využitím různého nářadí, nástrojů a pomůcek. Nejprve žák pracuje podle vzorů a návodů (fotografických, obrazových, slovních), později využívá získané zkušenosti i ke tvorbě podle vlastní fantazie.

Příklady aktivit:

Žák podle obrázků vyrobí jednoduché papírové přání. Při práci si procvičuje skládání, stříhání a lepení papíru.

Žák podle obrázků vyrobí látkové srdce. Učí se obkreslovat šablony, stříhat látku, obšívát okraje a navlékat jehlu.

Žák podle ukázky vytvaruje z hlíny jednoduchou kostku. Procvičuje si základní způsoby tvarování a modelování.

Učivo

- Jednoduché manuální operace
- Práce s různými materiály
- Základní techniky práce
- Tradiční a netradiční techniky
- Řemesla – přehled a význam
- Regionální a kulturní tradice

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-CSP-003-106-001

Provádět základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.

CPA-CSP-008-106-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.

CSA-CJS-002-106-001

Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.

UKA-VYV-002-106-001

Uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu.

UKA-VYV-002-106-003

Vyjádřit své prožitky vlastní tvorbou prostřednictvím rozmanitých prostředků a technik.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.*Vzdělávací oblasti*

CPA-CSP-003-110-001

Rozlišit různé druhy materiálů a při práci vhodně použít odpovídající nářadí, nástroje a pomůcky.

CPA-CSP-008-110-001

Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygieny práce.

CPA-CSP-008-110-002

Mít osvojené základní pracovní návyky.

CPA-OSV-001-110-006

Osvojit si základní dovednosti pro smysluplné trávení volného času.

004

Práce konstrukční*Charakteristika tematického okruhu*

Tematický okruh Práce konstrukční směřuje k osvojení montážních a demontážních úkonů, které žákovi umožní stavět jednoduché modely z různých typů stavebnic (např. papírových, kartonových, dřevěných, magnetických, plastových či elektronických). Zvládnutím motorických konstrukčních operací může žák zvládat i údržbu jednoduchých předmětů v domácnosti. Cílem tematického okruhu je dosažení co nejvyšší možné samostatnosti. Tematický okruh je úzce provázaný s tematickým okruhem Pracovní návyky.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:**Díl I – 6. ročník (106)**

CPA-CSP-004-106-001

Provádět jednoduché montážní a demontážní úkony při práci se stavebnicemi a dalšími předměty.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení směřuje ke zlepšení motorických dovedností žáka a vnímání souvislostí mezi dílčími kroky. Práce se stavebnicemi a dalšími předměty složenými z několika dílů rozvíjí smyslové vnímání, rozlišování materiálů a podporuje vytrvalost. Hmatatelný výsledek při dokončení práce poskytuje žákovi pozitivní zpětnou vazbu (prvky wellbeingu).

Příklady aktivit:

Žák sestavuje obrazce z barevných dílů podle zvolené barvy.

Žák manipuluje s různými uzavíratelnými nádobkami – otevírá a zavírá víčka, sáčky či krabice.

Žák skládá díly stavebnice do určeného tvaru, například na sebe, do řady nebo do kruhu.

Žák spojuje a rozpojuje díly vybrané stavebnice a s dopomocí vytváří požadovaný tvar.

Učivo

- Montáž jednoduchých předmětů
- Demontáž jednoduchých předmětů

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.*Vzdělávací oblasti*

CPA-CSP-003-106-001

Provádět základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.

CPA-CSP-004-106-002

Sestavit model podle jednoduché předlohy.

CPA-CSP-008-106-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CPA-CSP-008-106-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.

CSA-CJS-002-106-001

Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-CSP-003-110-001

Rozlišit různé druhy materiálů a při práci vhodně použít odpovídající nářadí, nástroje a pomůcky.

CPA-CSP-004-110-001

Sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model.

CPA-CSP-004-106-002

Sestavit model podle jednoduché předlohy.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení směřuje k samostatné práci žáka, rozvoji haptiky a umožňuje zažít úspěch při zvládnutí zadání. Žák rozvíjí komunikační dovednosti – využívá možnost požádat učitele o pomoc nebo radu. Pracuje podle reálné předlohy v grafické podobě, doplněné slovním vysvětlením. Při práci využívá jak díly ze stavebnice, tak běžné materiály, jako je papír, modelovací hmota, drobné kousky dřeva, drátky apod.

Příklady aktivit:

Žák vytvoří jednoduchý model domečku nebo květiny z různých materiálů a dílů.

Žák podle reálné předlohy vyrobí drobnou dekoraci, kterou umí popsat a vysvětlit jednoduše postup její tvorby.

Žák sestaví plošný tvar ze stavebnice podle vzoru nebo předlohy, přičemž rozvíjí jemnou motoriku a orientaci v prostoru.

Učivo

- Stavebnice
- Plošné sestavování modelů
- Prostorové sestavování modelů
- Práce podle jednoduché předlohy
- Práce podle návodu

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGM-ZGC-000-106-001

Označit situace v běžném životě, kdy využívá matematiku.*Klíčové kompetence*

KPA-KPB-000-106-001

Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem.

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.*Vzdělávací oblasti*

CPA-CSP-003-106-001

Provádět základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.

CPA-CSP-004-106-001

Provádět jednoduché montážní a demontážní úkony při práci se stavebnicemi a dalšími předměty.

CPA-CSP-008-106-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CPA-CSP-008-106-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.

CSA-CJS-002-106-001

Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.

MAA-MAT-001-106-004

Řadit předměty zleva doprava podle jednoduchých kritérií.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-CSP-003-110-001

Rozlišit různé druhy materiálů a při práci vhodně použít odpovídající nářadí, nástroje a pomůcky.

CPA-CSP-004-110-001

Sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model.**Díl I – 10. ročník (110)**

CPA-CSP-004-110-001

Sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaným výsledkem učení je rozvoj motorických dovedností žáka. Žák navazuje na dlouhodobé zkušenosti z práce se stavebnicemi a podle předlohy sestaví funkční model, propojí díly stavebnice. Je schopen s dopomocí opravit chybu v postupu a také model zpětně demontovat. Při práci používá v případě potřeby doporučené nástroje. Podle návodu, plánu, předlohy nebo instrukcí se zdokonaluje v práci s různými materiály a tvoří modely nebo výrobky ze dřeva, papíru, plastu, kovu, modelovací hmoty, tkanin a přírodnin.

Příklady aktivit:

Žák sestaví jednoduchý objekt podle kresleného návodu.

Žák správně vybere ze stavebnice tvar a počet potřebných dílů.

Žák po dokončení práce rozebere model a opakovaně používané díly uloží zpět na určené místo.

Žák s dopomocí nebo samostatně představí (prezentuje) svůj model.

Učivo

- Konstrukční stavebnice
- Elektrotechnické stavebnice
- Statické modely
- Funkční modely
- Montáž složitějších stavebnic
- Demontáž složitějších stavebnic
- Práce s návodem
- Práce s plánem
- Práce s předlohou

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-CSP-003-106-001

Provádět základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.

CPA-CSP-004-106-001

Provádět jednoduché montážní a demontážní úkony při práci se stavebnicemi a dalšími předměty.

CPA-CSP-004-106-002

Sestavit model podle jednoduché předlohy.

CPA-CSP-008-106-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.

MAA-MAT-001-106-004

Řadit předměty zleva doprava podle jednoduchých kritérií.

Související očekávané výsledky učení*Základní gramotnosti*

ZGM-ZGC-000-110-001

Uplatňovat zkušenost s opakovaně řešenými matematickými úlohami.*Klíčové kompetence*

KPA-KPB-000-110-001

Zapojovat se do spolupráce ve skupině.

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

CPA-CSP-003-110-001

Rozlišit různé druhy materiálů a při práci vhodně použít odpovídající nářadí, nástroje a pomůcky.

CPA-CSP-008-110-001

Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygieny práce.

CPA-CSP-008-110-002

Mít osvojené základní pracovní návyky.

CPA-OSV-001-110-006

Osvojit si základní dovednosti pro smysluplné trávení volného času.

JJA-CAP-001-110-006

Používat jednoduché obrázkové návody.

MAA-MAT-004-110-002

Poznat základní geometrická tělesa – koule, krychle, válec.

CPA-CSP-004-110-002

Zvládnout údržbu jednoduchých předmětů.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaným výsledkem učení je rozvoj manipulačních dovedností, schopnosti pozorovat změny v okolí a řešit drobné závady. Žák zaznamenává nefunkčnost věcí a je schopen podle pokynů zvládnout jednoduché úkony vedoucí k nápravě situace. Vytváří si vlastní zkušenost s předměty ve svém okolí a se způsoby, jak s nimi zacházet, aby předcházeli jejich poškození i vlastnímu poranění. Při manipulaci s předměty vždy dodržuje pravidla bezpečnosti práce a rozlišuje nebezpečné situace, které nemůže řešit sám nebo bez dopomoci dospělé osoby.

Příklady aktivit:

Žák s dopomocí vymění tužkovou baterii v jednoduchém zařízení (např. kapesní svítilna, hračka).

Žák se zapojuje do práce při natírání výrobku zdravotně nezávadným nátěrem – pomáhá držet, natírá menší plochy, dbá na pokyny k bezpečné práci.

Žák si pod vedením vyzkouší šroubování vrutů a spojování dřevěných dílů pomocí hřebíčků.

Žák za asistence dospělé osoby bezpečným způsobem vymění žárovku.

Žák lepí jednotlivé části výrobku nebo modelu lepidlem podle pokynů (tekuté / tuhé lepidlo, lepicí páska apod.).

Učivo

Údržba předmětů:

- výměna baterie
- čištění povrchu

- dotažení šroubků
- lepení poškozených částí

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CPA-CSP-001-106-002

Podílet se na udržování pořádku ve svých věcech i ve svém okolí.

CPA-CSP-003-106-001

Provádět základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.

CPA-CSP-006-106-002

Dodržovat základní pravidla stolování.

CPA-CSP-008-106-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.

CSA-CJS-002-106-001

Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.

INA-INF-001-106-001

Obsluhovat vybraná digitální zařízení na úrovni zapnutí, vypnutí a jednoduchého pohybu v uživatelském prostředí.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.

KUA-KKF-000-110-001

Používat osvojené stereotypy učení.

Vzdělávací oblasti

CPA-CSP-001-110-002

Udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí.

CPA-CSP-003-110-001

Rozlišit různé druhy materiálů a při práci vhodně použít odpovídající nářadí, nástroje a pomůcky.

CPA-CSP-006-110-001

Provádět základní pracovní úkony v domácnosti včetně využití kuchyňského inventáře.

CPA-CSP-006-110-003

Upravit vhodným způsobem stůl pro stolování.

CPA-CSP-008-110-001

Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygieny práce.

CPA-CSP-008-110-002

Mít osvojené základní pracovní návyky.

005

Práce pěstitelské

Charakteristika tematického okruhu

Tematický okruh Práce pěstitelské směřuje k osvojení dovedností potřebných k péči o pokojové i venkovní rostliny. Žák si osvojuje jednotlivé manuální operace, učí se používat základní zahradnické pomůcky, nástroje a nářadí při práci na zahradě nebo v nejbližším okolí školy. Cílem tematického okruhu je dosažení co nejvyšší možné samostatnosti při zvládnutí jednotlivých dovedností. Tematický okruh je v úzké vazbě

s tematickým okruhem Pracovní návyky.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

CPA-CSP-005-106-001

Ošetřovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny za použití vhodného nářadí.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení směřuje k rozvoji základních dovedností žáka, které mu umožní vykonávat dílčí činnosti při ošetřování rostlin. Cílem je to, aby žák věděl, které činnosti rostlinám prospívají a napomáhají jejich růstu. Vyzkouší si proto například zalivku, kypření půdy, pletí a další drobné činnosti. Získá znalosti o tom, v jakých podmínkách se rostliny pěstují, a dokáže s nimi pracovat tak, aby neohrozil svou bezpečnost ani bezpečnost spolužáků.

Příklady aktivit:

Žák rozlišuje plevel od pěstované kulturní rostliny a plevel odstraňuje ze záhonu.

Žák zalévá pod dohledem pedagoga rostlinu přiměřenou dávkou vody.

Žák kypří půdu tak, aby nepoškodil pěstovanou rostlinu.

Žák určuje základní jedovaté rostliny na obrázcích nebo v přírodě pod dohledem pedagoga.

Žák poznává a pojmenovává základní druhy zeleniny a polních plodin.

Žák při práci s nářadím (např. motyčka, rýč) dbá na bezpečnost svou i spolužáků.

Žák nekonzumuje části rostlin, které nezná nebo které nejsou určené ke konzumaci.

Učivo

Dílčí úkony péče o pokojové rostliny

Dílčí úkony péče o venkovní rostliny:

- základní podmínky pro pěstování
- základní postupy pro pěstování
- pěstování pokojových rostlin
- pěstování rostlin na zahradě (okrasné rostliny, léčivé rostliny, koření, zelenina aj.)

Manipulace s:

- jednoduchými zahradnickými pomůckami
- nářadím

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KBA-KOA-000-106-001

Podílet se na aktivitách, které jsou prospěšné pro okolní přírodu.

Průřezová témata

PTU-000-000-106-001

Podílet se na aktivitách, které přispívají k posílení udržitelnosti ve škole.

Vzdělávací oblasti

CPA-CSP-003-106-001

Provádět základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.

CPA-CSP-006-106-001

Používat vhodným způsobem základní pomůcky, nástroje a vybavení pro provoz domácnosti.

CPA-CSP-008-106-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CPA-CSP-008-106-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.

CSA-CJS-002-106-001

Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.

CSA-CJS-004-106-002

Popisovat na základě pozorování rozmanitost přírody.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CAP-CAP-003-110-002

Podílet se na péči o rostliny a zvířata během roku.

CPA-CSP-005-110-001

Podílet se na pěstování rostlin v interiéru a v exteriéru, vyhýbat se kontaktu s jedovatými rostlinami.

CPA-CSP-006-110-001

Provádět základní pracovní úkony v domácnosti včetně využití kuchyňského inventáře.

CPA-CSP-008-110-002

Mít osvojené základní pracovní návyky.**Díl I – 10. ročník (110)**

CPA-CSP-005-110-001

Podílet se na pěstování rostlin v interiéru a v exteriéru, vyhýbat se kontaktu s jedovatými rostlinami.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení je zacílený na vytváření znalostí o jednotlivých pěstebních pracovních operacích, jako je rytí, okopávání a odplevelování. Žák ví, že rostliny ovlivňují okolní prostředí. Dokáže rozlišit, že některé rostliny se pěstují v interiéru a jiné v exteriéru. Na příkladech rozpoznává, že růst rostlin ovlivňuje světlo, teplo, voda, vzduch a půda. Dokáže poznat rozdíl mezi interiérem a exteriérem a určit, které rostliny se v daném prostředí pěstují. Získává znalosti o rozdílu mezi léčivými a jedovatými rostlinami a dokáže určit jejich vliv na zdraví člověka.

Příklady aktivit:

Žák rozlišuje základní druhy zeleniny, ovoce a okrasných rostlin na základě obrázků či reálných příkladů.

Žák třídí rostliny podle toho, zda se pěstují v interiéru, nebo v exteriéru (např. lepí obrázky do připravené tabulky).

Žák porovnává rostliny a rozlišuje, zda mají estetickou hodnotu (např. květiny ve váze), nebo užitkovou hodnotu (např. plodová zelenina k jídlu).

Žák zná nebezpečné rostliny pro zdraví člověka.

Žák si prakticky vyzkouší základní pěstební činnosti (např. výsev, výsadbu rostlin, zalévání, pletí, sklizeň) a zařazuje je do časové posloupnosti pomocí obrázkových kartiček nebo pracovního listu.

Učivo

- Základní podmínky a postupy pro pěstování rostlin
- Pěstování vybraných rostlin
- Základní zpracování půdy
- Okrasné rostliny, zelenina a ovoce
- Pokojové květiny
- Využití květin v exteriéru a interiéru
- Rostliny a zdraví člověka
- Léčivé a jedovaté rostliny

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CPA-CSP-005-106-001

Ošetřovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny za použití vhodného nářadí.

CPA-CSP-008-106-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CSA-CJS-004-106-002

Popisovat na základě pozorování rozmanitost přírody.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KBA-KOA-000-110-001

Napodobovat činnosti, které pozitivně ovlivňují přírodu.

Průřezová témata

PTU-000-000-110-002

Vybrat z nabídky školních aktivit tu, která vede k posílení udržitelnosti.

Vzdělávací oblasti

CAP-CAP-003-110-001

Popsat dění v přírodě během ročních období na základě vlastního pozorování.

CAP-CAP-003-110-002

Podílet se na péči o rostliny a zvířata během roku.

CAP-CAP-003-110-003

Rozpoznat a využívat hospodářské plodiny v běžném životě.

CAP-CAP-003-110-007

Zapojit se do činností, které chrání přírodu.

CAP-CAP-003-110-008

Dodržovat základní pravidla bezpečného pobytu v přírodě.

CPA-CSP-003-110-001

Rozlišit různé druhy materiálů a při práci vhodně použít odpovídající nářadí, nástroje a pomůcky.

CPA-CSP-005-110-002

Provádět pozorování přírody a rozlišit roční období podle typických znaků.

CPA-CSP-008-110-001

Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygieny práce.

CPA-CSP-008-110-002

Mít osvojené základní pracovní návyky.

CPA-OSV-001-110-006

Osvojit si základní dovednosti pro smysluplné trávení volného času.

CPA-CSP-005-110-002

Provádět pozorování přírody a rozlišit roční období podle typických znaků.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení přispívá k orientaci žáka v okolním světě a v jednotlivých částech roku. Žák dokáže určit hlavní projevy jednotlivých ročních období. Učitel vede žáka k cílenému pozorování počasí a přírody a k identifikaci těchto projevů.

Příklady aktivit:

Žák rozlišuje základní projevy počasí, například déšť nebo sněžení, a přiřazuje je k příslušnému ročnímu období.

Žák poznává různé stavy přírody a rostlin v jednotlivých částech roku.

Žák rozpoznává vegetační období rostlin.

Žák vyjmenuje jednotlivá roční období.

Žák si získané znalosti upevňuje pomocí dlouhodobého měření teploty nebo zaznamenávání změn počasí během školního roku.

Učivo

- Pozorování přírody
- Roční období

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CSA-CJS-003-106-002

Rozpoznat dny v týdnu, případně měsíce, a rozlišovat roční období.

CSA-CJS-004-106-002

Popisovat na základě pozorování rozmanitost přírody.

MAA-MAT-003-106-001

Rozlišovat pojmy rok, měsíc, den.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KBA-KOA-000-110-001

Napodobovat činnosti, které pozitivně ovlivňují přírodu.*Průřezová témata*

PTU-000-000-110-002

Vybrat z nabídky školních aktivit tu, která vede k posílení udržitelnosti.*Vzdělávací oblasti*

CAP-CAP-001-110-005

Pozorovat a rozpoznat střídání dne a noci, ročních období.

CAP-CAP-003-110-001

Popsat dění v přírodě během ročních období na základě vlastního pozorování.

CAP-CAP-003-110-002

Podílet se na péči o rostliny a zvířata během roku.

CAP-CAP-003-110-008

Dodržovat základní pravidla bezpečného pobytu v přírodě.

CPA-CSP-005-110-001

Podílet se na pěstování rostlin v interiéru a v exteriéru, vyhýbat se kontaktu s jedovatými rostlinami.

CPA-OSV-001-110-006

Osvojit si základní dovednosti pro smysluplné trávení volného času.

CPA-CSP-005-110-003

Dodržovat základní zásady bezpečného kontaktu se zvířaty.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na chování a činnosti žáka při kontaktu se zvířaty. Žák si osvojí bezpečné vzorce chování a pravidla kontaktu se zvířaty, které respektují především jeho vlastní bezpečnost, zdraví a hygienické zásady v dané oblasti. Dále dokáže respektovat potřeby a projevy zvířat.

Příklady aktivit:

Žák přistupuje k domácímu nebo hospodářskému zvířeti s respektem a dbá na vlastní zdraví a bezpečnost.

Žák ví, jakým způsobem a zda vůbec se může daného zvířete dotknout.

Žák rozpozná přístup, který by zvířeti ublížil nebo by byl nevhodný.

Žák dodržuje zásady hygieny, myje si ruce po kontaktu se zvířetem a nekonzumuje jídlo či nápoje během kontaktu se zvířaty.

Žák vnímá odlišnosti chování zvířat a jejich potřeb.

Žák rozlišuje hospodářská zvířata od domácích.

Učivo

- Pravidla kontaktu se zvířaty
- Bezpečnost a hygiena při kontaktu se zvířaty

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CSA-CJS-002-106-006

Uplatňovat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy, v okolí školy i ve škole.

CSA-CJS-004-106-001

Rozpoznat a pojmenovat nejběžnější volně žijící i domácí zvířata.

CSA-CJS-004-106-002

Popisovat na základě pozorování rozmanitost přírody.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KBA-KOA-000-110-001

Napodobovat činnosti, které pozitivně ovlivňují přírodu.

KBA-KOB-000-110-001

Probudit zájem, empatii a základní zodpovědnost za živé bytosti v okolí.*Vzdělávací oblasti*

CAP-CAP-003-110-002

Podílet se na péči o rostliny a zvířata během roku.

CAP-CAP-003-110-007

Zapojit se do činností, které chrání přírodu.

CAP-CAP-003-110-008

Dodržovat základní pravidla bezpečného pobytu v přírodě.

CPA-CSP-008-110-001

Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygieny práce.

CPA-OSV-001-110-006

Osvojit si základní dovednosti pro smysluplné trávení volného času.

006

Práce v domácnosti

Charakteristika tematického okruhu

Tematický okruh Práce v domácnosti směřuje k osvojení úkonů potřebných pro zvládnutí každodenního chodu domácnosti. Žák si osvojuje jednotlivé manuální operace, učí se používat pomůcky, nástroje a vybavení pro provoz domácnosti. Žák se učí připravit jednoduchý pokrm, provést úklid kuchyně a obsluhovat jednoduché domácí spotřebiče. Cílem tematického okruhu je dosažení co nejvyšší možné míry samostatnosti při zvládnutí těchto jednoduchých činností. Tematický okruh je v úzké vazbě s tematickým okruhem Pracovní návyky.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl I – 6. ročník (106)

CPA-CSP-006-106-001

Používat vhodným způsobem základní pomůcky, nástroje a vybavení pro provoz domácnosti.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na rozpoznávání nejběžnějších kuchyňských a úklidových pomůcek a na postupné osvojování manipulace s nimi při praktické činnosti. V rámci výuky si žák osvojuje dovednost zacházet se lžící, příborovým nožem a vidličkou. V souvislosti s přípravou jednoduchého pokrmu zkouší bezpečným způsobem krájet, využívat několik druhů nádobí a také se podílet na základním úklidu po ukončení práce.

Příklady aktivit:

Žák rozlišuje hrnce, talíře a misky a vybírá vhodnou pomůcku k míchání nebo nabírání pokrmu.

Žák podle pokynů ukládá nádobí a přístroje na určené místo.

Žák procvičuje manipulaci s vidličkou a příborovým nožem, při krájení používá vhodnou podložku.

Žák stírá stůl a pojmenuje náčiní používané k úklidu podlahy.

Žák používá smetáček a lopatku a odnáší odpadky a zbytky do příslušného koše.

Žák si při práci obléká a svléká pracovní oblečení a po použití ho složí a uloží na stanovené místo.

Učivo

Základní vybavení kuchyně

Práce s drobným kuchyňským náčiním

Bezpečnost zacházení s kuchyňskými pomůckami

Drobné úklidové práce:

- utírání prachu
- mytí
- utírání nádobí

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.

Vzdělávací oblasti

CPA-CSP-005-106-001

Ošetřovat nenáročnou pokojovou i venkovní rostlinu za použití vhodného nářadí.

CPA-CSP-006-106-003

Připravit jednoduchý pokrm.

CPA-CSP-008-106-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CPA-CSP-008-106-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.

CSA-CJS-002-106-001

Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.

Následující očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CAP-CAP-001-110-007

Využít znalosti zásad bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji.

CAP-CAP-002-110-001

Poznat vybrané látky běžně užívané v domácnosti včetně možností jejich praktického využití.

CAP-CAP-002-110-004

Ovládat postupy, jak bezpečně zacházet s chemickými výrobky používanými v domácnosti.

CPA-CSP-003-110-001

Rozlišit různé druhy materiálů a při práci vhodně použít odpovídající nářadí, nástroje a pomůcky.

CPA-CSP-006-110-001

Provádět základní pracovní úkony v domácnosti včetně využití kuchyňského inventáře.

CPA-CSP-006-110-002

Obsluhovat spotřebiče a používat pomůcky v domácnosti.

CPA-CSP-006-106-002

Dodržovat základní pravidla stolování.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení směřuje k přijetí nejzákladnějších pravidel společenského chování při stolování a k posílení sociálních dovedností spojených se stravováním. Cílem je vést žáka k respektování místa a času vyhrazeného pro stolování. Žák by měl dokázat připravit stůl na svačinu nebo oběd, zacházet s potravinami vhodným způsobem, osvojovat si správný způsob konzumace a používat vhodné příbory a nádobí.

Příklady aktivit:

Žák jí pomocí lžice a pije ze vhodného hrnku, sklenice nebo láhve.

Žák stoluje v menší skupince a je veden k respektování osobního prostoru ostatních.

Žák se učí klidnému chování při jídle.

Žák podle pokynů rozdává talíře nebo lžíce ostatním.

Žák si zvyká na pravidelnost v jídle a respektuje čas vyhrazený pro práci, jídlo a odpočinek.

Učivo

- Stolování
- Jednoduchá úprava stolu
- Pravidla chování při stolování

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KPA-KPB-000-106-001

Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem.

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.

Vzdělávací oblasti

CPA-CSP-001-106-001

Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.

CPA-CSP-008-106-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CPA-CSP-008-106-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.

CSA-CJS-002-106-001

Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.

CSA-CJS-005-106-002

Dodržovat hygienické návyky, osvojit si sebeobslužné dovednosti.

Následující očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CPA-CSP-004-110-002

Zvládnout údržbu jednoduchých předmětů.

CPA-CSP-006-110-001

Provádět základní pracovní úkony v domácnosti včetně využití kuchyňského inventáře.

CPA-CSP-006-110-003

Upravit vhodným způsobem stůl pro stolování.

CPA-CSP-006-110-004

Připravit jednoduchý pokrm podle daných postupů s přihlédnutím k zásadám zdravé výživy.

CPA-CSP-008-110-002

Mít osvojené základní pracovní návyky.

CPA-OSV-001-110-002

Respektovat základní pravidla chování v každodenním životě třídy.

CZA-VZB-002-110-002

Osvojovat si správné stravovací návyky a podle svých možností je využívat v běžném životě.

CPA-CSP-006-106-003

Připravit jednoduchý pokrm.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na základní dovednosti v oblasti přípravy pokrmů. Žák se nejprve učí jednoduché dovednosti a úkony (např. nalít si nápoj z konvice, namazat si pečivo), postupně se jednotlivé pracovní úkony skládají do jedné činnosti (např. příprava obloženého chleba). Během přípravy pokrmů si prostřednictvím praktických úkonů osvojuje i dovednosti související s nakupováním a skladováním potravin. Tento očekávaný výsledek učení významně přispívá k samostatnosti žáka v praktických dovednostech každodenního života.

Příklady aktivit:

Žák se účastní nákupu a následného uložení potravin.

Žák si nalévá nápoj a namaže si pečivo.

Žák připravuje pokrmy studené kuchyně, například obložené pečivo, zeleninové a ovocné saláty.

Žák s pomocí či samostatně myje ovoce a zeleninu před konzumací.

Žák s dopomocí učitele připravuje jednoduché nápoje, jako jsou šťáva, čaj nebo kakao.

Učivo

- Základní motorické úkony
- Manuální operace pro přípravu pokrmů
- Základní postupy přípravy jednoduchého pokrmu
- Výběr potravin
- Nákup potravin
- Skladování potravin

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGA-000-106-001

Chápat psané slovo nebo obrázek jako prostředek jednoduchého sdělení.*Klíčové kompetence*

KPA-KPB-000-106-001

Spolupracovat při opakujících se činnostech se spolužákem.

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.*Vzdělávací oblasti*

CPA-CSP-003-106-001

Provádět základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.

CPA-CSP-006-106-001

Používat vhodným způsobem základní pomůcky, nástroje a vybavení pro provoz domácnosti.

CPA-CSP-008-106-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CPA-CSP-008-106-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.

CSA-CJS-002-106-001

Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.

Následující očekávané výsledky učení*Základní škola speciální*

CAP-CAP-003-110-003

Rozpoznat a využívat hospodářské plodiny v běžném životě.

CPA-CSP-006-110-001

Provádět základní pracovní úkony v domácnosti včetně využití kuchyňského inventáře.

CPA-CSP-006-110-003

Upravit vhodným způsobem stůl pro stolování.

CPA-CSP-006-110-004

Připravit jednoduchý pokrm podle daných postupů s přihlédnutím k zásadám zdravé výživy.

CPA-CSP-008-110-002

Mít osvojené základní pracovní návyky.

CZA-VZB-002-110-002

Osvojovat si správné stravovací návyky a podle svých možností je využívat v běžném životě.**Díl I – 10. ročník (110)**

CPA-CSP-006-110-001

Provádět základní pracovní úkony v domácnosti včetně využití kuchyňského inventáře.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na postupné zvládnutí běžných domácích prací. Žák v rámci praktických cvičení automatizuje činnosti, jako je zametání, stírání prachu a později i mytí podlah s použitím vhodných čisticích prostředků v přiměřeném množství. Tyto dovednosti využije v osobním životě, případně i v budoucím zaměstnání. V rámci výuky se seznámí také s možnostmi údržby prádla a oděvů a s kuchyňským inventářem, který usnadňuje provoz domácnosti (myčka, mrazák, sušička apod.).

Příklady aktivit:

Žák vybírá a připravuje vhodné pomůcky a vybavení pro úklid (např. smeták, mop, hadr).

Žák při práci s čisticími a pracími prostředky dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla (např. používá rukavice, správně uchovává prostředky).

Žák rozpoznává různé druhy prádla (např. barevné, bílé, jemné) a třídí je před praním.

Žák stírá prach a umývá různé povrchy (stoly, okna), pracuje s teplou i studenou vodou.

Žák poznává a používá základní čisticí prostředky podle jejich určení (např. na nádobí, na podlahu, na okna, na praní prádla).

Učivo

- Úklidové práce v domácnosti
- Údržba oděvů
- Používání úklidových a čisticích prostředků
- Pracovní úkony s kuchyňským inventářem

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-CSP-005-106-001

Ošetřovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny za použití vhodného nářadí.

CPA-CSP-006-106-001

Používat vhodným způsobem základní pomůcky, nástroje a vybavení pro provoz domácnosti.

CPA-CSP-006-106-002

Dodržovat základní pravidla stolování.

CPA-CSP-006-106-003

Připravit jednoduchý pokrm.

CSA-CJS-002-106-001

Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPA-KPB-000-110-001

Zapojovat se do spolupráce ve skupině.

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.*Vzdělávací oblasti*

CAP-CAP-002-110-001

Poznat vybrané látky běžně užívané v domácnosti včetně možností jejich praktického využití.

CAP-CAP-002-110-004

Ovládat postupy, jak bezpečně zacházet s chemickými výrobky používanými v domácnosti.

CPA-CSP-003-110-001

Rozlišit různé druhy materiálů a při práci vhodně použít odpovídající nářadí, nástroje a pomůcky.

CPA-CSP-004-110-002

Zvládnout údržbu jednoduchých předmětů.

CPA-CSP-006-110-002

Obsluhovat spotřebiče a používat pomůcky v domácnosti.

CPA-CSP-006-110-003

Upravit vhodným způsobem stůl pro stolování.

CPA-CSP-006-110-004

Připravit jednoduchý pokrm podle daných postupů s přihlédnutím k zásadám zdravé výživy.

CPA-CSP-008-110-001

Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygieny práce.

CPA-CSP-008-110-002

Mít osvojené základní pracovní návyky.

CZA-VZB-002-110-002

Osvojit si správné stravovací návyky a podle svých možností je využívat v běžném životě.

CPA-CSP-006-110-002

Obsluhovat spotřebiče a používat pomůcky v domácnosti.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení cílí na samostatnou práci žáka při domácích pracích. Podle možností a schopností žáka se rozvíjejí základní dovednosti potřebné pro jeho osobní život a sebeobsahu nebo pro výkon jednoduchých činností na chráněném trhu práce. Žák se orientuje ve standardně vybavené kuchyni a je veden k účelnému užívání jejího vybavení. V rámci praktických cvičení se pod dohledem učitele zdokonaluje v používání kuchyňských spotřebičů a pomůcek pro úklid.

Příklady aktivit:

Žák s dopomocí ohřeje pokrm v mikrovlnné troubě.

Žák vybírá vhodné nádobí pro vaření i servírování podle charakteru pokrmu.

Žák s dopomocí ovládá sporák a spolupracuje při přípravě jednoduchého teplého pokrmu.

Žák třídí odpad podle druhu materiálu (např. papír, plast).

Žák umyje jídelní stůl, talíře a přístroje.

Žák zamete podlahu po skončení stravování nebo vaření.

Učivo

- Běžné vybavení kuchyně
- Udržování pořádku a čistoty
- Bezpečné používání pomůcek
- Zacházení se základními kuchyňskými spotřebiči

Vazby

Předcházející očekávané výsledky učení

Základní škola speciální

CPA-CSP-006-106-001

Používat vhodným způsobem základní pomůcky, nástroje a vybavení pro provoz domácnosti.

CSA-CJS-002-106-001

Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.

INA-INF-001-106-001

Obsluhovat vybraná digitální zařízení na úrovni zapnutí, vypnutí a jednoduchého pohybu v uživatelském prostředí.

INA-INF-001-106-002

Pracovat s vybranými a přiměřenými programy a aplikacemi podle pokynů.

MAA-MAT-002-106-004

Používat počítač, kalkulátor nebo jiné názorné početní pomůcky.

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.

Vzdělávací oblasti

CAP-CAP-001-110-007

Využít znalosti zásad bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji.

CPA-CSP-003-110-001

Rozlišit různé druhy materiálů a při práci vhodně použít odpovídající nářadí, nástroje a pomůcky.

CPA-CSP-006-110-001

Provádět základní pracovní úkony v domácnosti včetně využití kuchyňského inventáře.

CPA-CSP-008-110-001

Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygieny práce.

CPA-CSP-008-110-002

Mít osvojené základní pracovní návyky.

INA-INF-001-110-001

Poznat a přiřadit účel k vybraným digitálním zařízením.

CPA-CSP-006-110-003

Upravit vhodným způsobem stůl pro stolování.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaným výsledkem je samostatné stolování a konzumace jídla. Podle možností žáka se rozvíjejí dovednosti při zacházení s nádobím a příbory a při řešení běžných drobných problémů spojených se stolováním. Žák je schopen manipulovat s nádobím na stole i při jeho přenášení z kuchyně na místo určení. Je veden k používání příboru nebo lžice a k dodržování základních hygienických pravidel při jídle. Žák s dopomocí připraví na stůl nádobí podle druhu jídla.

Příklady aktivit:

Žák na základě pokynů vybírá vhodný příbor a rozpoznává různé typy nádobí (např. čajovou lžičku, vidličku).

Žák si v modelových situacích zkouší vhodné chování u stolu a prakticky uplatňuje osvojené dovednosti při společném stolování.

Žák při drobných problémech u stolu (vylitý nápoj, upadlé jídlo na zem, chybějící příbor) navrhuje odpovídající řešení.

Žák využívá přiměřené komunikační dovednosti při odmítnutí jídla nebo žádosti o přidání porce.

Učivo

- Stolování a stravování
- Nácvik samostatného stolování
- Používání příboru
- Čistota při stravování

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-CSP-001-106-001

Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.

CPA-CSP-006-106-002

Dodržovat základní pravidla stolování.

CPA-CSP-006-106-003

Připravit jednoduchý pokrm.

CPA-CSP-008-106-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.

CSA-CJS-002-106-001

Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.*Vzdělávací oblasti*

CPA-CSP-004-110-002

Zvládnout údržbu jednoduchých předmětů.

CPA-CSP-006-110-001

Provádět základní pracovní úkony v domácnosti včetně využití kuchyňského inventáře.

CPA-CSP-006-110-004

Připravit jednoduchý pokrm podle daných postupů s přihlédnutím k zásadám zdravé výživy.

CPA-CSP-008-110-001

Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygieny práce.

CPA-CSP-008-110-002

Mít osvojené základní pracovní návyky.

CZA-VZB-002-110-002

Osvojovat si správné stravovací návyky a podle svých možností je využívat v běžném životě.

CPA-CSP-006-110-004

Připravit jednoduchý pokrm podle daných postupů s přihlédnutím k zásadám zdravé výživy.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení cílí na samostatnou přípravu velmi jednoduchého pokrmu, který odpovídá zásadám zdravé výživy. Žák pracuje podle zadaného postupu, přičemž dílčí kroky má opakovaně procvičené. Připraví svačinu nebo jednoduché pohoštění. Tím se rozvíjí jeho samostatnost a základní dovednosti při práci s kuchyňským inventářem. Žák volí vhodné potraviny, odhaduje množství a dodržuje hygienické a bezpečnostní předpisy.

Příklady aktivit:

Žák vybírá a určuje druh i množství potravin, například pečiva, příloh, nápojů a ovoce.

Žák samostatně vybalí potraviny z obalu, očistí a opláchne ovoce a zeleninu před konzumací.

Žák třídí a správně uklízí odpad a zbytky potravin do určených nádob.

Žák hledá a volí vhodné kuchyňské nástroje k přípravě pokrmu a bezpečně s nimi manipuluje.

Žák pod dohledem používá běžné kuchyňské spotřebiče, jako je varná konvice, mikrovlnná trouba nebo sporák.

Žák slovně popisuje a pomocí názorných pomůcek předvádí postup přípravy pokrmu.

Žák rozlišuje mezi zdravými a nezdravými potravinami.

Žák při přípravě pokrmu využívá také konzervované potraviny.

Učivo

- Příprava jednoduchých pokrmů a nápojů
- Základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů
- Zásady zdravé výživy
- Zásady skladování a trvanlivost potravin
- Skupiny potravin

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-CSP-006-106-002

Dodržovat základní pravidla stolování.

CPA-CSP-006-106-003

Připravit jednoduchý pokrm.

CPA-CSP-008-106-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CPA-CSP-008-106-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.**Související očekávané výsledky učení***Základní gramotnosti*

ZGC-ZGC-000-110-001

Vyhledat informace v jednoduchém textu pomocí návodných otázek a obrázků, procesních schémat.*Klíčové kompetence*

KPA-KPB-000-110-001

Zapojovat se do spolupráce ve skupině.

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.*Vzdělávací oblasti*

CAP-CAP-002-110-001

Poznat vybrané látky běžně užívané v domácnosti včetně možností jejich praktického využití.

CAP-CAP-003-110-003

Rozpoznat a využívat hospodářské plodiny v běžném životě.

CPA-CSP-006-110-001

Provádět základní pracovní úkony v domácnosti včetně využití kuchyňského inventáře.

CPA-CSP-006-110-003

Upravit vhodným způsobem stůl pro stolování.

CPA-CSP-008-110-001

Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygieny práce.

CPA-CSP-008-110-002

Mít osvojené základní pracovní návyky.

CPA-OSV-001-110-006

Osvojit si základní dovednosti pro smysluplné trávení volného času.

CZA-VZB-002-110-001

Popsat svůj denní režim a používat v praktických modelových situacích zásady zdravého životního stylu.

CZA-VZB-002-110-002

Osvojovat si správné stravovací návyky a podle svých možností je využívat v běžném životě.

008

Pracovní návyky*Charakteristika tematického okruhu*

Tematický okruh Pracovní návyky má v rámci vzdělávacího oboru specifické postavení. Vede žáka k osvojení pracovních návyků a zásad bezpečnosti a hygieny práce. Jedná se o návyky, které si žák osvojuje během tréninku sebeobslužných dovedností, při práci s technickými materiály, během konstrukčních prací, prací v domácnosti a pěstitelských prací. Žák se učí připravit si i uklidit pomůcky a pracovní plochu, dodržovat pracovní postup, dokončit práci, zhodnotit ji, pracovat podle vzoru a návodů. Během všech činností se učí dodržovat bezpečnost a hygienu práce. Cílem tematického okruhu je dosažení co nejvyšší možné úrovně dodržování těchto návyků.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:**Díl I – 6. ročník (106)**

CPA-CSP-008-106-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na osvojení a dodržování základních zásad bezpečnosti a hygieny práce při sebeobslužných dovednostech, při práci s technickými materiály, při konstrukčních a pěstitelských pracích a činnostech v domácnosti. Žák je se zásadami seznamován postupně – od těch nejzákladnějších po složitější, přičemž se od něj postupně vyžaduje jejich respektování a samostatné dodržování. Vhodnou formou je nácvik přímo během praktických činností, kdy žák dané aktivity vykonává. Důležité je důsledné dodržování těchto zásad všemi členy pedagogického týmu během všech činností v rámci celého vzdělávacího oboru.

Příklady aktivit:

Žák si nacvičuje mytí rukou před manipulací s potravinami a po ukončení práce – připomíná si důvody hygienických návyků.

Žák si při práci se zeminou obléká zahradnické rukavice a učí se je správně nasazovat a svlékat.

Žák pod dohledem bezpečně používá ostrý nůž při krájení zeleniny – dbá na správné držení a polohu rukou.

Žák si osvojuje pravidla bezpečné manipulace s nůžkami – přenáší je po třídě hroty dolů, podle předem stanovených pravidel bezpečnosti.

Učivo

- Bezpečné používání pomůcek, nástrojů, nářadí
- Bezpečný pohyb v prostoru s pomůckami, nástroji a nářadím
- Bezpečná manipulace s úklidovými prostředky
- Používání ochranných pomůcek
- Hygienické návyky při přípravě pokrmů
- Hygienické návyky při údržbě domácnosti
- Hygienické návyky při pěstitelských pracích
- Hygienické návyky při práci s různými technickými materiály a stavebnicemi

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.*Vzdělávací oblasti*

CPA-CSP-001-106-001

Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.

CPA-CSP-001-106-002

Podílet se na udržování pořádku ve svých věcech i ve svém okolí.

CPA-CSP-003-106-001

Provádět základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.

CPA-CSP-004-106-001

Provádět jednoduché montážní a demontážní úkony při práci se stavebnicemi a dalšími předměty.

CPA-CSP-004-106-002

Sestavit model podle jednoduché předlohy.

CPA-CSP-005-106-001

Ošetřovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny za použití vhodného nářadí.

CPA-CSP-006-106-001

Používat vhodným způsobem základní pomůcky, nástroje a vybavení pro provoz domácnosti.

CPA-CSP-006-106-002

Dodržovat základní pravidla stolování.

CPA-CSP-006-106-003

Připravit jednoduchý pokrm.

CPA-CSP-008-106-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.

CSA-CJS-001-106-004

Popsat na příkladech dodržování zásad bezpečnosti při hrách.

CSA-CJS-002-106-001

Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.

CSA-CJS-002-106-006

Uplatňovat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy, v okolí školy i ve škole.

CZA-TEV-001-106-010

Poznávat základní zásady bezpečného chování a hygieny při pohybových aktivitách.

INA-INF-001-106-003

Dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s digitálními technologiemi.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CAP-CAP-001-110-007

Využít znalosti zásad bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji.

CAP-CAP-002-110-001

Poznat vybrané látky běžně užívané v domácnosti včetně možností jejich praktického využití.

CAP-CAP-002-110-004

Ovládat postupy, jak bezpečně zacházet s chemickými výrobky používanými v domácnosti.

CPA-CSP-005-110-001

Podílet se na pěstování rostlin v interiéru a v exteriéru, vyhýbat se kontaktu s jedovatými rostlinami.

CPA-CSP-006-110-004

Připravit jednoduchý pokrm podle daných postupů s přihlédnutím k zásadám zdravé výživy.

CPA-CSP-008-110-001

Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygieny práce.

CZA-TEV-001-110-010

Rozpoznat nebezpečné situace a na základě osobních zkušeností na ně vhodně reagovat.

CPA-CSP-008-106-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na osvojení a dodržování klíčových pracovních návyků při sebeobslužných dovednostech, při práci s technickými materiály, při konstrukčních a pěstitelských pracích a pracích v domácnosti. Žák si pracovní návyky osvojuje postupně, od základních po složitější. K vyšší úrovni návyků se přechází až poté, co je žák schopen dodržovat návyky nižší úrovně (např. žák nejprve musí zvládnout dokončit danou aktivitu a udržet během ní pořádek na své pracovní ploše, až poté je veden i k úklidu pomůcek a pracovní plochy). Vhodný je nácvik přímo během praktických činností, kdy žák dané aktivity provádí.

Příklady aktivit:

Žák udržuje pořádek na svém pracovišti během práce.

Žák při stříhání papíru odkládá odstřížky na určené místo na pracovní ploše, aby nedošlo k jejich pomíchání s požadovanými ústřížky.

Žák odstřížky správně vyhodí do koše na papír.

Žák si podle fotografického návodu připraví na pracovní plochu potřebné pomůcky.

Žák po skončení práce uklidí pomůcky do skříně na místo k tomu určené.

Učivo

- Příprava pomůcek, nářadí, nástrojů
- Udržování pořádku na pracovní ploše
- Úklid pracovní plochy
- Úklid pomůcek, nářadí, nástrojů
- Dokončení práce
- Práce podle vzoru, verbálních pokynů, pracovních a procesuálních schémat, návodů (obrázkových, fotografických)

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KBA-KOC-000-106-001

Přijímat odpovědnost za své školní povinnosti.

KPA-KPP-000-106-001

Postupovat při rutinních činnostech po stanovených krocích.

Vzdělávací oblasti

CPA-CSP-001-106-001

Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.

CPA-CSP-001-106-002

Podílet se na udržování pořádku ve svých věcech i ve svém okolí.

CPA-CSP-003-106-001

Provádět základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.

CPA-CSP-004-106-001

Provádět jednoduché montážní a demontážní úkony při práci se stavebnicemi a dalšími předměty.

CPA-CSP-004-106-002

Sestavit model podle jednoduché předlohy.

CPA-CSP-005-106-001

Ošetřovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny za použití vhodného nářadí.

CPA-CSP-006-106-001

Používat vhodným způsobem základní pomůcky, nástroje a vybavení pro provoz domácnosti.

CPA-CSP-006-106-002

Dodržovat základní pravidla stolování.

CPA-CSP-006-106-003

Připravit jednoduchý pokrm.

CPA-CSP-008-106-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CSA-CJS-002-106-001

Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.**Následující očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-CSP-001-110-002

Udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí.

CPA-CSP-003-110-002

Zhotovit výrobky z rozmanitých druhů technických materiálů za využití různých postupů (technik).

CPA-CSP-004-110-001

Sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model.

CPA-CSP-004-110-002

Zvládnout údržbu jednoduchých předmětů.

CPA-CSP-006-110-003

Upravit vhodným způsobem stůl pro stolování.

CPA-CSP-006-110-004

Připravit jednoduchý pokrm podle daných postupů s přihlédnutím k zásadám zdravé výživy.

CPA-OSV-001-110-005

Rozlišit na konkrétních příkladech povinné činnosti a volný čas.

INA-INF-001-110-002

Pracovat s vybranými jednoduchými programy a aplikacemi.**Díl I – 10. ročník (110)**

CPA-CSP-008-110-001

Dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygieny práce.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení prohlubuje a rozšiřuje dodržování základních zásad bezpečnosti a hygieny práce při sebeobslužných dovednostech, při práci s technickými materiály, při konstrukčních a pěstitelských pracích a pracích v domácnosti. Navazuje se na zásady zvládnuté z 1. stupně a postupně se rozšiřuje jejich okruh v souladu s tím, jak se žák učí novým dovednostem v rámci celého vzdělávacího oboru. Zvyšuje se úroveň samostatnosti při dodržování daných zásad. Vhodný je opět nácvik přímo během praktických činností, kdy žák dané aktivity provádí. Důležité je dbát na důsledné dodržování zásad všemi členy pedagogického týmu během všech činností celého vzdělávacího oboru.

Příklady aktivit:

Žák si před přípravou pokrmu obleče zástěru a umyje si ruce.

Žák během přípravy pokrmu dodržuje pokyny učitele.

Žák při manipulaci s horkými potravinami používá kuchyňské chňapky.

Žák si po skončení vaření opět umyje ruce.

Učivo

- Bezpečné používání pomůcek, nástrojů, nářadí, elektrospotřebičů
- Bezpečný pohyb v prostoru s pomůckami, nástroji a nářadím
- Bezpečná manipulace s úklidovými prostředky
- Používání ochranných pomůcek
- Hygienické návyky při přípravě pokrmů
- Hygienické návyky při údržbě domácnosti
- Hygienické návyky při pěstelských pracích
- Hygienické návyky při práci s různými technickými materiály a stavebnicemi

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-CSP-001-106-001

Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.

CPA-CSP-008-106-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CSA-CJS-002-106-006

Uplatňovat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy, v okolí školy i ve škole.

CZA-TEV-001-106-010

Poznávat základní zásady bezpečného chování a hygieny při pohybových aktivitách.

INA-INF-001-106-003

Dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s digitálními technologiemi.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KDA-KDI-000-110-001

Dodržovat pravidla obsluhy a bezpečného zacházení s digitálními zařízeními.

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.*Vzdělávací oblasti*

CAP-CAP-001-110-007

Využít znalosti zásad bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji.

CAP-CAP-002-110-001

Poznat vybrané látky běžně užívané v domácnosti včetně možností jejich praktického využití.

CAP-CAP-002-110-004

Ovládat postupy, jak bezpečně zacházet s chemickými výrobky používanými v domácnosti.

CPA-CSP-001-110-002

Udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí.

CPA-CSP-003-110-001

Rozlišit různé druhy materiálů a při práci vhodně použít odpovídající nářadí, nástroje a pomůcky.

CPA-CSP-003-110-002

Zhotovit výrobky z rozmanitých druhů technických materiálů za využití různých postupů (technik).

CPA-CSP-004-110-001

Sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model.

CPA-CSP-004-110-002

Zvládnout údržbu jednoduchých předmětů.

CPA-CSP-005-110-001

Podílet se na pěstování rostlin v interiéru a v exteriéru, vyhýbat se kontaktu s jedovatými rostlinami.

CPA-CSP-005-110-003

Dodržovat základní zásady bezpečného kontaktu se zvířaty.

CPA-CSP-006-110-001

Provádět základní pracovní úkony v domácnosti včetně využití kuchyňského inventáře.

CPA-CSP-006-110-002

Obsluhovat spotřebiče a používat pomůcky v domácnosti.

CPA-CSP-006-110-003

Upravit vhodným způsobem stůl pro stolování.

CPA-CSP-006-110-004

Připravit jednoduchý pokrm podle daných postupů s přihlédnutím k zásadám zdravé výživy.

CPA-CSP-008-110-002

Mít osvojené základní pracovní návyky.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení prohlubuje dodržování pracovních návyků z 1. stupně a rozšiřuje jejich okruh během sebeobslužných dovedností, práce s technickými materiály, konstrukčních a pěstitelských prací a prací v domácnosti. Zvyšuje se úroveň samostatnosti při provádění pracovních návyků. Postupně je žák veden ke zvládnutí celé aktivity – od nachystání pomůcek, nářadí a pracovní plochy přes výkon samotné činnosti až po úklid plochy a pomůcek. Vhodný je nácvik přímo během praktických činností, kdy žák dané aktivity provádí. Žák je veden k dodržování zadání práce, k jejímu dokončení a k jednoduchému zhodnocení své práce.

Příklady aktivit:

Žák si při přípravě pokrmu podle procesuálního schématu nachystá na pracovní plochu potřebné suroviny.

Žák podle schématu zahájí přípravu pokrmu.

Žák při zapínání sporáku a manipulaci s hrncem požádá o pomoc učitele a pomoc přijme.

Žák po dokončení přípravy uklidí zbylé potraviny do spíže a ledničky.

Žák naskládá nádobí do myčky a umyje pracovní plochu.

Žák si na závěr důkladně umyje ruce.

Učivo

- Příprava pomůcek, nářadí, nástrojů
- Udržování pořádku na pracovní ploše
- Úklid pracovní plochy a okolí pracovní plochy
- Umytí a úklid pomůcek, nářadí, nástrojů
- Dokončení práce
- Práce podle vzoru, verbálních pokynů, pracovních a procesuálních schémat, návodů (obrázkových, fotografických, videonávodů)
- Zhodnocení vlastní práce
- Kreativita

Vazby**Předcházející očekávané výsledky učení***Základní škola speciální*

CPA-CSP-001-106-002

Podílet se na udržování pořádku ve svých věcech i ve svém okolí.

CPA-CSP-003-106-001

Provádět základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.

CPA-CSP-005-106-001

Ošetřovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny za použití vhodného nářadí.

CPA-CSP-006-106-002

Dodržovat základní pravidla stolování.

CPA-CSP-006-106-003

Připravit jednoduchý pokrm.

CSA-CJS-002-106-001

Poznat nebo pojmenovat nejběžnější předměty a pracovní činnosti ze svého okolí.**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KBA-KOC-000-110-001

Sdílet odpovědnost za své chování ve školním prostředí.

KPA-KPB-000-110-001

Zapojovat se do spolupráce ve skupině.

KPA-KPP-000-110-001

Přispívat k realizaci aktivity podle zavedených postupů.*Vzdělávací oblasti*

CPA-CSP-001-110-002

Udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí.

CPA-CSP-003-110-001

Rozlišit různé druhy materiálů a při práci vhodně použít odpovídající nářadí, nástroje a pomůcky.

CPA-CSP-003-110-002

Zhotovit výrobky z rozmanitých druhů technických materiálů za využití různých postupů (technik).

CPA-CSP-004-110-001

Sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model.

CPA-CSP-004-110-002

Zvládnout údržbu jednoduchých předmětů.

CPA-CSP-005-110-001

Podílet se na pěstování rostlin v interiéru a v exteriéru, vyhýbat se kontaktu s jedovatými rostlinami.

CPA-CSP-006-110-001

Provádět základní pracovní úkony v domácnosti včetně využití kuchyňského inventáře.

CPA-CSP-006-110-002

Obsluhovat spotřebiče a používat pomůcky v domácnosti.

CPA-CSP-006-110-003

Upravit vhodným způsobem stůl pro stolování.

CPA-CSP-006-110-004

Připravit jednoduchý pokrm podle daných postupů s přihlédnutím k zásadám zdravé výživy.

CPA-OSV-001-110-005

Rozlišit na konkrétních příkladech povinné činnosti a volný čas.

Díl II - vzdělávací obsah

Klíčové kompetence

KUB

Klíčová kompetence k učení

Charakteristika klíčové kompetence

Klíčová kompetence k učení zahrnuje osvojování a udržování si učebních návyků, vnímání a reagování na jednoduché pokyny, pojmy, znaky a symboly. Vede žáka k využití jednoduchých pomůcek, k napodobování jednoduchých činností a podílení se na nich. Klíčová kompetence seznamuje žáka s jednoduchými způsoby využití digitálních technologií a pozitivní motivací podporuje vlastní snahu žáka učit se a získávat nové poznatky. Klíčová kompetence přispívá k využití osvojených výsledků učení v praktickém životě.

Klíčová kompetence k učení obsahuje jednu složku: **Umění se učit**.

KKG

Umění se učit

Charakteristika složky klíčové kompetence

Složka klíčové kompetence se zaměřuje na soustavné osvojování si a udržování učebních návyků a jejich využití v praktickém životě.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl II – 10. ročník (210)

KUB-KKG-000-210-001

Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.*Metodická podpora***Komentář****VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:**

Učitel pravidelně zařazuje stejné činnosti ve stejnou dobu a na stejném místě, čímž procvičuje rutinu. Volí krátké a opakující se aktivity v neměnném pořadí a pravidelně je zařazuje do individuální práce se žáky. Doprovází činnost vždy stejným slovem, gestem nebo zvukem.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák rozpozná začátek známé činnosti a reaguje na ni.
- Vezme si potřebnou pomůcku, když mu ji někdo připomene.
- Dokáže dokončit činnost, pokud ji dělá opakovaně.
- Opakuje naučené postupy bez výrazné pomoci.
- Ví, co má dělat po určitém signálu (např. zvonek nebo písnička znamená „sednu si do lavice, začíná výuka“).

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KDB-KDI-000-210-001

Zacházet bezpečně s digitálními zařízeními v opakujících se situacích.*Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-010

Podílet se na účelné práci s obrázkovou knihou v tištěné či elektronické podobě.

CKB-ROZ-001-210-001

Poznávat nebo ukazovat části svého těla.

CKB-ROZ-001-210-005

Vnímat prostor v nejbližším okolí a orientovat se v něm.

CKB-ROZ-002-210-001

Soustředit se na určitou činnost.

CSB-SMY-001-210-001

Koncentrovat pohled, uchopit předměty a manipulovat s nimi.

CSB-SMY-001-210-003

Rozpoznat denní dobu podle činnosti, obrázku, schémat nebo s pomocí augmentativní a alternativní komunikace.

CSB-SMY-001-210-005

Poznat, řadit, skládat a třídit předměty podle velikosti, obrysů, barevné a tvarové odlišnosti.

CSB-SMY-001-210-006

Třídit obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty.

CSB-SMY-002-210-002

Poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí.

CSB-SMY-002-210-003

Rozpoznat, rozlišit a napodobit různé zvuky.

CSB-SMY-003-210-001

Poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů.

CSB-SMY-003-210-002

Třídit předměty na základě hmatu – podle velikosti a tvaru, známé a neznámé.

CSB-SMY-003-210-003

Rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětů.

CSB-SMY-004-210-001

Vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru.

CSB-SMY-004-210-002

Rozlišovat nahoře – dole, před – za, vedle.

CSB-SMY-004-210-004

Orientovat se ve třídě, ve škole a svém nejbližším okolí.

CSB-SMY-005-210-001

Rozlišit na základě praktické zkušenosti jednotlivé chutě.

CSB-SMY-005-210-002

Poznat předměty, potraviny čichem podle vůně a pachů.

CZB-TEV-001-210-012

Využívat vybrané speciálně kompenzační a korektivní techniky.

CZB-TEV-001-210-013

Zvládat základní pohybové činnosti spojené s prostorovou orientací.

KKB

Klíčová kompetence komunikační

Charakteristika klíčové kompetence

Klíčová kompetence komunikační prochází napříč všemi vzdělávacími oblastmi s cílem položit takové základy komunikace, které budou vyhovovat jednotlivým žákům s individuálním přihlédnutím k jejich možnostem. Vede žáky k tomu, aby mohli zvoleným způsobem komunikovat s partnerem, reagovat na jednoduché pokyny, vyjádřit souhlas i nesouhlas a zažívat pocit bezpečí. Pro dorozumění používá žák libovolný komunikační prostředek. Komunikací je označována komunikace verbální či neverbální.

Klíčová kompetence komunikační je členěná na složky: **Vyjadřování** a **Porozumění**.

VYJ

Vyjadřování

Charakteristika složky klíčové kompetence

Složka klíčové kompetence komunikační se zaměřuje na rozvoj schopnosti žáka komunikovat verbálními či neverbálními prostředky. Vede ho jasně a srozumitelně k vyjádření jeho potřeb.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl II – 10. ročník (210)

KKB-VYJ-000-210-001

Komunikovat verbálně nebo neverbálně s partnerem.

Metodická podpora

Komentář

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Učitel používá jednoduché otázky („Jak se máš?“, „Co chceš?“), pobízí žáky k užívání nacvičovaných frází („Požádej o pomoc.“, „Pozdrav spolužáka.“) v různorodých situacích a prostředích – ve třídě, na hřišti, ve školní jídelně.

Přeřikává rytmické říkanky, opakuje stále stejná slova a fráze v konkrétních výukových situacích, aby si žák vytvořil asociace mezi danou frází a příslušným postupem práce.

Používá konkrétní obrázky, fotografie, předměty nebo postupy augmentativní a alternativní komunikace jako prostředky vizualizace informací při komunikaci.

Využívá množství neverbálních projevů (mimika, gesta, postoje), kterými vyjadřuje konkrétní pokyny; pobízí žáky, aby po něm tyto projevy opakovali a lépe tak prožívali, co je jimi zamýšleno.

V konkrétních situacích, za použití vhodných forem a metod augmentativní a alternativní komunikace se žáky trénuje jednoduché formy vyjádření (jak požádat o pomoc). Následně je pobízí a motivuje (slovem, gestem), aby tyto postupy používali ve vhodných situacích i samostatně.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák pozdraví spolužáka nebo učitele, když se s nimi potká – verbálně nebo neverbálně.
- Vyjádří svou potřebu či přání jednoslovně („Míč.“) nebo osvojenou jednoduchou frází („Já chci míč.“) – verbálně nebo neverbálně, za použití augmentativní a alternativní komunikace (gesta, konkrétní předměty, fotografie, barevné obrázky).

- Reaguje na jednoduchou otázku („Co chceš?“, „Chceš napít?“) slovem („Banán.“) nebo jednoduchou frází („Já chci banán.“, „Ano.“, „Ne.“), a to verbálně nebo alternativně (gesta, konkrétní předměty, fotografie, barevné obrázky).
- Vyjadřuje přání nebo potřebu („Dej mi míč.“, „Pomoc, prosím.“).
- Používá gesta, odpovídá ukázáním na obrázek, kartu nebo předmět.
- Usměje se nebo zamračí (jako projev emocí).
- Osloví učitele navázáním očního kontaktu, slovem nebo gestem.
- Napodobuje komunikaci druhých a rozumí, že jde o výměnu informací mezi lidmi.

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KKB-POR-000-210-001

Reagovat na jednoduché pokyny.

Vzdělávací oblasti

CKB-REC-001-210-001

Reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby.

CKB-REC-001-210-002

Rozpoznávat své jméno a reagovat na oslovení jménem.

CKB-REC-001-210-003

Snažit se o správné dýchání.

CKB-REC-001-210-004

Vyjádřit souhlas či nesouhlas – verbálně, gesty.

CKB-REC-001-210-005

Pozdravit, poděkovat – verbálně nebo gesty.

CKB-REC-001-210-006

Sdělit svá přání a potřeby – verbálním nebo neverbálním způsobem.

CKB-REC-001-210-007

Využívat digitální technologie při rozvoji komunikačních dovedností.

CKB-ROZ-001-210-002

Vnímat a aktivně reagovat na členy své rodiny.

CKB-ROZ-001-210-003

Poznat své spolužáky a učitele.

CPB-CPB-001-210-001

Vyjádřit vhodným způsobem své prožívání v běžných situacích.

CPB-CPB-001-210-002

Zapojit se do jednoduché interakce s druhou osobou.

CZB-TEV-001-210-006

Vnímat jiné žáky při společných pohybových činnostech a spolupracovat s nimi.

UKB-HUV-001-210-001

Usilovat o koordinaci hlasu a dechu.

UKB-HUV-001-210-002

Používat vybrané rytmičné nástroje jako doprovod k reprodukováné hudbě nebo písni.

POR

Porozumění

Charakteristika složky klíčové kompetence

Složka klíčové kompetence se zaměřuje na naslouchání žáka dalším osobám. Žák získává dovednost vnímat signály řeči verbální či neverbální a přijímat sdělené informace. To mu pomáhá navazovat vztahy a zapojit se do okolního světa.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl II – 10. ročník (210)

KKB-POR-000-210-001

Reagovat na jednoduché pokyny.

Metodická podpora

Komentář

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Učitel používá krátké a jednoznačné instrukce („*Pojď.*“, „*Podej míč.*“) a důsledně používá stejné fráze pro určité situace.

Začleňuje do výuky vizuální podporu (obrázky, gesta, reálné předměty, IT programy), jejichž užití vždy doprovází slovním komentářem.

K vizuální podpoře instrukcí využívá obrázky, předměty či fotografie.

Stejně pokyny užívá v různých prostředích (škola, hřiště, jídelna), aby se upevnila variabilita jejich použití v různých situacích.

Nacvičuje se žáky odpovědi pomocí gest (kývnutí, zvednutí ruky, ukázání na objekt).

Opakovaně hraje se žáky stejné hry, při nichž reagují na stejné pokyny.

Nechává žáky vyhledávat konkrétní jevy a situace na obrázcích („*Ukaž mi děti, míč.*“).

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák odpovídá na instrukce verbálně („*Ano.*“, „*Nechci.*“) nebo neverbálně, například gestem či pokývnutím hlavy.
- Provádí základní pohyby podle pokynů („*Stoupni si.*“, „*Zvedni ruku.*“).
- Ukáže na předmět nebo osobu, pokud je to součástí pokynu („*Ukaž mi míč.*“, „*Podej knihu.*“).
- Napodobuje s asistencí ukázané pohyby nebo činnosti.
- Používá komunikační pomůcky (obrázky, fotografie, IT programy – např. GoTalk) k odpovědi na pokyn.
- Vybírá si mezi možnostmi, pokud je pokyn formulovaný jako otázka („*Chceš jít ven, nebo si hrát?*“).
- Sleduje reakce ostatních a přizpůsobuje svou odpověď verbálně anebo neverbálně.
- Rozumí jednoduchým každodenním verbálním pokynům spojeným se situačním kontextem, případně s doprovodným gestem anebo vizuálním symbolem („*Sedni si.*“, „*Vyzuj si boty.*“).

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KKB-VYJ-000-210-001

Komunikovat verbálně nebo neverbálně s partnerem.*Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-001

Reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby.

CKB-REC-001-210-002

Rozpoznávat své jméno a reagovat na oslovení jménem.

CKB-ROZ-001-210-002

Vnímat a aktivně reagovat na členy své rodiny.

CKB-ROZ-001-210-004

Vnímat různé podněty a reagovat na ně.

CPB-CPB-001-210-002

Zapojit se do jednoduché interakce s druhou osobou.

CPB-PRC-005-210-003

Respektovat pokyny ohledně zásad bezpečného kontaktu se zvířaty.

CSB-SMY-002-210-001

Reagovat na své jméno, na oslovení, na zavolání.

CZB-TEV-001-210-004

Vnímat základní pokyny a na jejich základě vykonávat individuální či skupinovou pohybovou činnost.

CZB-TEV-001-210-009

Zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost.

KSB

Klíčová kompetence osobnostní a sociální

Charakteristika klíčové kompetence

Rozvíjením klíčové kompetence osobnostní a sociální žák posiluje pocit vlastní pohody. Rozvoj této klíčové kompetence napomáhá předcházet problémovému chování.

Jejím předpokladem je to, že žák umí adekvátním způsobem vyjádřit potřebu pomoci a zároveň dokáže přijímat podporu.

Další součástí klíčové kompetence je rozvoj žáka v jeho sociální rovině, tedy v rovině navazování a udržování vztahů s druhými osobami, ať už ve školním prostředí, či mimo něj. Žák se tedy podílí na jednoduchých sociálních aktivitách, při kterých uplatňuje základní návyky společenského chování. Zároveň respektuje druhé osoby a rozlišuje nevhodné a rizikové chování.

Míra rozvoje klíčové kompetence ovlivňuje kvalitu života nejen samotného žáka, ale celé jeho rodiny.

Klíčová kompetence osobnostní a sociální je tvořena třemi složkami: **Vlastní wellbeing**, **Resilience: odolávání obtížným situacím** a **Budování a udržování zdravých vztahů**.

KOD

Vlastní wellbeing

Charakteristika složky klíčové kompetence

Složka klíčové kompetence klade důraz na přijímání podpory při budování osobní pohody.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl II – 10. ročník (210)

KSB-KOD-000-210-001

Přijímat podporu k rozvoji osobní pohody.

Metodická podpora

Komentář

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Učitel pomáhá žákům rozpoznat situace, kdy potřebují podporu (např. při únavě, hladu, zvýšeném neklidu). Používá k tomu obrázky, fotografie nebo jednoduché otázky typu: „Cítíš se dobře?“, „Chceš si odpočinout?“.

Zařazuje do výuky relaxační techniky a odpočinkové chvíle (např. dechová cvičení, jednoduché masáže). Využívá také senzorické pomůcky, například systém Snoezelen nebo Orffovy nástroje. Tímto vším ukazuje žákům, jak si navodit stav pohody a klidu.

Používá komunikační karty nebo jiné komunikační metody, aby žáky naučil vyjadřovat, jak se cítí.

V průběhu dne zařazuje pravidelné rituály či jiné předvídatelné aktivity, které pomáhají žákům ke zklidnění a navození pocitu bezpečí.

Při zařazení odpočinkových chvil umožňuje žákům odpočívat podle jejich potřeb (někteří jsou v klidu, jiní se procházejí či poskakují).

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák přijímá podporu od učitele, asistenta nebo spolužáků v situacích, kdy ji potřebuje (např. při sebeobsluze, organizaci činností nebo při řešení úkolů).
- Verbálně či neverbálně dává najevo, že chápe, že mu druhá osoba nabízí pomoc.
- Při oblékání, hygieně, přesunech mezi místy výuky přijímá podporu učitele nebo asistenta a v rámci svých možností s nimi spolupracuje.
- Poznává, kdy není schopen něco zvládnout sám, dává najevo žádost o pomoc.
- Dokáže se zklidnit a uvolnit při relaxačních a odpočinkových aktivitách, někdy je vyhledává i z vlastní iniciativy.

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KSB-KOS-000-210-001

Vyjádřit potřebu pomoci v obtížné situaci.

Vzdělávací oblasti

CKB-ROZ-001-210-008

Dát najevo své pocity.

CKB-ROZ-001-210-009

Upozornit na své zdravotní obtíže.

CKB-ROZ-003-210-002

Provádět uvolňovací cvičení.

CPB-CPB-001-210-005

Zapojovat se do aktivit pro smysluplné trávení volného času.

CZB-TEV-001-210-001

Účastnit se aplikovaných pohybových aktivit podle aktuálního zdravotního stavu.

CZB-TEV-001-210-003

Osvojovat si základní pohybové dovednosti při pohybových činnostech se snahou o co největší samostatnost v pohybu.

CZB-TEV-001-210-006

Vnímat jiné žáky při společných pohybových činnostech a spolupracovat s nimi.

CZB-TEV-001-210-010

Spolupracovat při uvolnění a zklidnění organismu.

CZB-TEV-001-210-011

Spolupracovat při využívání upravených didaktických pomůcek pro zapojení do pohybových činností.

CZB-TEV-001-210-012

Využívat vybrané speciálně kompenzační a korektivní techniky.

CZB-TEV-001-210-014

Zaujímat správné základní cvičební polohy se správným způsobem držení těla, koordinovat je.

KOS

Resilience: odolávání obtížným situacím

Charakteristika složky klíčové kompetence

Složka klíčové kompetence zahrnuje adekvátní vyjádření potřeby pomoci v každodenních, známých situacích.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:**Díl II – 10. ročník (210)**

KSB-KOS-000-210-001

Vyjádřit potřebu pomoci v obtížné situaci.**Metodická podpora****Komentář****VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:**

Učitel cíleně registruje situace, kdy žák potřebuje pomoc (např. zapnout zip, přinést pomůcku, otevřít láhev), a podporuje ho v tom, aby o ni požádal jednoduchým způsobem – slovem, gestem či jinou formou augmentativní a alternativní komunikace.

Představuje žákům symboly, fotografie nebo komunikační karty znázorňující žádost o pomoc a ve vhodném okamžiku je pobízí, aby ukázali na to, co aktuálně potřebují.

Nacvičuje se žáky jednoduché situace, ve kterých je potřeba požádat o pomoc.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák rozpozná, že potřebuje pomoc, a požádá o ni osobu, která stojí nejbližší, například použitím slov, gesta, piktogramu nebo jiného komunikačního prostředku k vyjádření své potřeby.
- Na pomoc reaguje vyjádřením díků, a to verbálně či neverbálně. Reaguje také na druhou osobu, která mu pomáhá (např. podává potřebné věci, pozoruje, co druhý dělá, a opakuje jeho činnosti, případně přenáší věci společně s druhým).

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KRB-KRP-000-210-001

Upozornit vhodným způsobem na osobní problém.

KSB-KOD-000-210-001

Přijímat podporu k rozvoji osobní pohody.*Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-006

Sdělit svá přání a potřeby – verbálním nebo neverbálním způsobem.

CKB-ROZ-001-210-001

Poznávat nebo ukazovat části svého těla.

CKB-ROZ-001-210-008

Dát najevo své pocity.

CKB-ROZ-001-210-009

Upozornit na své zdravotní obtíže.

CPB-CPB-001-210-003

Dokázat přijmout pomoc.

CSB-SMY-002-210-004

Rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků.

CZB-TEV-001-210-010

Spolupracovat při uvolnění a zklidnění organismu.

BUD

Budování a udržování zdravých vztahů*Charakteristika složky klíčové kompetence*

Složka klíčové kompetence zajišťuje rozvoj pozitivních sociálních vztahů žáka. Zahrnuje především sociální vztahy v prostředí školy.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:**Díl II – 10. ročník (210)**

KSB-BUD-000-210-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.*Metodická podpora***Komentář****VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:**

Učitel zařazuje pravidelné aktivity zaměřené na nácvik pozdravu, poděkování, žádosti o pomoc nebo vyjádření souhlasu a nesouhlasu.

Nacvičuje modelové situace, kdy žáci verbálně či neverbálně reagují pozitivně na projevy druhých (např. zamávání při pozdravu, úsměv při poděkování, podání ruky při pozdravu).

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák s dopomocí reaguje na ostatní osoby ve škole, verbálně či neverbálně odpovídá na podněty od spolužáků a učitelů (např. usměje se zpět, zamává, podá požadovanou věc).
- Pracuje s dopomocí ve dvojici či ve skupině při společných hrách, cvičeních, při rytmických či hudebních aktivitách.
- Používá slova, gesta, mimiku nebo pomůcky k vyjádření přátelských vztahů (např. poděkuje, požádá o pomoc, zatleská, když druhý něco předvede ostatním).

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPB-KPD-000-210-001

Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech.*Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-005

Pozdravit, poděkovat – verbálně nebo gesty.

CKB-ROZ-001-210-003

Poznat své spolužáky a učitele.

CSB-SMY-001-210-002

Rozpoznat osoby ze svého okolí a své spolužáky, rozeznat známé a neznámé osoby.

CZB-TEV-001-210-004

Vnímat základní pokyny a na jejich základě vykonávat individuální či skupinovou pohybovou činnost.

CZB-TEV-001-210-007

Podílet se na dodržování základních pravidel jednoduchých her a soutěží.

KBB

Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti

Charakteristika klíčové kompetence

Kompetence rozvíjená v této oblasti umožňuje žákovi chovat se odpovědně k přírodě, sdílet odpovědnost za své chování. Formuje se prostřednictvím prožitku a zkušeností. Zážitky a zkušenost žák reflektuje s ohledem na to, co se během prožitku právě učí. Využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti.

Cílem je prakticky uplatňovat některé znalosti, ale především dovednosti a průběžně napodobovat aktivity, které jsou prospěšné pro okolní přírodu.

Klíčová kompetence je členěná na složky: **Respektující vztah k životu a světu, Zohledňování propojenosti světa a Odpovědné rozhodování a jednání.**

KOG

Respektující vztah k životu a světu

Charakteristika složky klíčové kompetence

Složka klíčové kompetence se zaměřuje na osvojené dovednosti chovat se citlivě k živým bytostem a chovat se ohleduplně k přírodě.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl II – 10. ročník (210)

KBB-KOG-000-210-001

Chovat se citlivě k živým bytostem a k přírodě ve svém okolí.

Metodická podpora

Komentář

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Učitel v běžných situacích ukazuje, jak se chovat ke zvířatům a rostlinám (jemné hlazení zvířat, zalévání květin, tiché pozorování ptáků), a pobízí žáky, aby pozorované chování napodobovali.

Do výuky zařazuje vycházky do přírody, návštěvy ekofaremu, zookoutků, botanické zahrady a terapeutické aktivity se zvířaty. Společně se žáky pozoruje zvířata a rostliny v jejich přirozeném prostředí.

Společně se starají o rostliny ve třídě nebo na školní zahradě – zalévají je, sbírají spadlé listy.

Pomáhá žákům poznávat různé přírodní materiály hmatem, poslouchají a napodobují zvuky zvířat nebo pohyby zvířat tělem.

Se žáky pravidelně plní drobné úkoly související s péčí o přírodu (doplnění vody do pitek pro ptáky, krmení ptáků v zimě).

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák dokáže jemně a ohleduplně hladit zvířata a dotýkat se rostlin. Neleká zvířata hlasitými zvuky, neláme větve, netrhá listy ani květiny.
- Pomáhá se zaléváním květin, sbírá spadlé listy a udržuje pořádek na školní zahradě nebo v okolí školy.
- Podle pokynů učitele nebo asistenta opakuje činnosti, jako je krmení zvířat, doplňování vody do pitek nebo úklid přírodního prostoru.

- Když vidí zvíře v přírodě, nevyrušuje ho, neplaší a snaží se ho potichu pozorovat.
- Když si všimne, že někdo ničí rostliny nebo ubližuje zvířatům, dá najevo nesouhlas a požádá o pomoc učitele nebo asistenta.

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KBB-KOD-000-210-001

Napodobovat činnosti, které jsou prospěšné pro okolní přírodu.

Vzdělávací oblasti

CPB-PRC-005-210-001

Provádět vhodné pracovní postupy při ošetřování vybraných rostlin za použití jednoduchého nářadí.

CPB-PRC-005-210-002

Provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích.

CPB-PRC-005-210-003

Respektovat pokyny ohledně zásad bezpečného kontaktu se zvířaty.

CSB-SMY-004-210-005

Rozlišit s pomocí názorné demonstrace roční období podle základních znaků.

KOD

Zohledňování propojenosti světa

Charakteristika složky klíčové kompetence

Složka klíčové kompetence se zaměřuje na osvojené dovednosti a znalosti žáka spjaté s ochranou přírody.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl II – 10. ročník (210)

KBB-KOD-000-210-001

Napodobovat činnosti, které jsou prospěšné pro okolní přírodu.

Metodická podpora

Komentář

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Učitel prakticky předvádí činnosti, jako je třídění odpadu, zalévání květin, sběr odpadků v přírodě, a pobízí žáky k opakování těchto činností.

Zadáva žákům pravidelně se opakující konkrétní úkoly (formou určitých rutin/rituálů), například zalévání květin, kontrolu třídění odpadu nebo sběr přírodnin na výtvarné činnosti.

Se žáky prozkoumává různé přírodní materiály hmatem, poslouchají zvuky zvířat a ukazují si, kde ve svém okolí tato zvířata a přírodniny vidí.

Využívá příběhy a pohádky ke znázornění očekávaných vzorců chování – například sázení rostlin, pomoc zvířatům nebo péče o okolní prostředí. Se žáky pak takové chování systematicky opakuje, aby došlo k jeho upevnění.

Při vycházkách se žáky pozorují změny v přírodě, sledují hmyz a ptáky, poslouchají přírodní zvuky a ukazují si, co vše vidí či slyší ve svém nejbližším okolí.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák opakuje a napodobuje ekologicky šetrné chování. Sleduje učitele nebo spolužáky při třídění odpadu, zalévání rostlin nebo úklidu a snaží se tyto činnosti napodobit.
- Zalévá květiny, pomáhá s péčí o školní záhonky, doplňuje krmítka pro ptáky nebo sbírá přírodniny na výtvarné aktivity.
- Odhazuje odpadky na místa k tomu určená, chová se ohleduplně k rostlinám i zvířatům, šetří vodou a energií – pokud to nezvládá samostatně, dokáže následovat pokyny učitele nebo asistenta.
- Po přečtení pohádky o ochraně přírody nebo po sledování spolužáků se snaží napodobit podobné činnosti.
- Upozorní na odpadky na zemi, zapojuje se do třídění odpadu a snaží se udržovat čistotu ve třídě.

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KBB-KOG-000-210-001

Chovat se citlivě k živým bytostem a k přírodě ve svém okolí.*Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-011

Podílet se na dramatizaci známého jednoduchého krátkého příběhu.

CPB-PRC-005-210-002

Provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích.

CPB-PRC-005-210-003

Respektovat pokyny ohledně zásad bezpečného kontaktu se zvířaty.

CSB-SMY-004-210-005

Rozlišit s pomocí názorné demonstrace roční období podle základních znaků.**KOE****Odpovědné rozhodování a jednání***Charakteristika složky klíčové kompetence*

Složka klíčové kompetence rozvíjí využívání naučených rituálů a postupů chování v kontextu zdravého životního stylu podle pokynů kompetentních osob.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:**Díl II – 10. ročník (210)**

KBB-KOE-000-210-001

Sdílet odpovědnost za své chování v rutinních školních situacích.

Metodická podpora**Komentář****VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:**

Učitel stanovuje srozumitelná pravidla pro běžné školní situace (např. co dělat po příchodu do třídy, jak se připravit na hodinu, jak se chovat o přestávce) a prezentuje je ve třídě formou vizualizací (symbolů).

Přiděluje žákům jednoduché role, například pomoc s rozdáváním pomůcek nebo úklid třídy.

Do činností žáků začleňuje pravidelná opakování a rituály, které vedou k upevňování odpovědného chování. Denně se žáky opakuje pravidelné činnosti ze života třídy (např. příprava pomůcek na začátku hodiny, kontrola pořádku po skončení vyučování). Samostatnost podpoří pomocí procesuálního schématu, které je zobrazené například fotografiemi.

Chválí žáky za odpovědné chování a využívá vizuální zpětnou vazbu (např. nálepky či body).

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák se zapojuje do známé školní činnosti po výzvě dospělého.
- Reaguje na připomenutí nebo pomoc dospělého naučeným způsobem chování.
- Využívá známé pomůcky, postupy, symboly, obrázky a další formy augmentativní a alternativní komunikace, které mu pomáhají zvládnout danou situaci.
- Dává najevo souhlas nebo nesouhlas s určitou činností podle svých možností (např. výrazy obličeje, gestem, zvukem, pomocí augmentativní a alternativní komunikace).
- Podílí se na opakujičích se činnostech ve školním režimu způsobem, který odpovídá jeho dispozicím (např. drží předmět, sleduje aktivitu očima, zapojuje se pohybem hlavy, ruky).
- Dá najevo, že situaci rozpoznává (např. uklidní se, připraví, usměje se).

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPB-KPD-000-210-001

Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech.*Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-010

Podílet se na účelné práci s obrázkovou knihou v tištěné či elektronické podobě.

CKB-REC-001-210-011

Podílet se na dramatizaci známého jednoduchého krátkého příběhu.

CKB-ROZ-001-210-006

Osvojovat si základní hygienické a sebeobslužné dovednosti.

CKB-ROZ-001-210-007

Poznat a používat předměty denní potřeby.

CPB-PRC-001-210-001

Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.

CPB-PRC-001-210-002

Podílet se na udržování pořádku ve svých věcech.

KPB

Klíčová kompetence pracovní

Charakteristika klíčové kompetence

Klíčová kompetence pracovní je důležitým předpokladem pro začlenění žáka se závažným mentálním postižením do společnosti. Její rozvoj je zásadní pro všechny oblasti života, zejména pro osvojování nezbytných sebeobslužných dovedností, základních pracovních návyků i dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce. Tyto dovednosti vedou k co nejvyšší možné míře samostatnosti v každodenních činnostech života žáka.

Pracovní kompetence slouží k upevnění a dalšímu rozvoji klíčových každodenních dovedností a návyků, které se vztahují k pracovním činnostem, zásadám hygieny a bezpečnosti práce.

Kompetence přináší základní dovednosti vztahující se k realizaci rutinních úkonů a činností každodenního života v rodině a ve škole. Žák má v maximální dosažitelné míře osvojené hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu podle svých možností. Osvojuje si základní pracovní dovednosti a manuální úkony při jednoduchých pracovních činnostech. Žák je veden k dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny při pracovních činnostech.

Klíčová kompetence pracovní je zásadní pro posílení sebeobsluhy a zvládnutí základních úkonů a dovedností pro život v rodině a ve škole. Přináší nabídku smysluplného trávení volného času. Klíčová kompetence pracovní je stěžejní kompetencí a její míra rozvoje ovlivňuje kvalitu života nejen samotného žáka, ale celé jeho rodiny. Tvoří ji dvě složky:

Realizace akcí, aktivit, projektů a Spolupráce a týmová práce.

KPP

Realizace akcí, aktivit, projektů

Charakteristika složky klíčové kompetence

Složka klíčové kompetence podporuje zapojení se do realizace opakovaných aktivit při jednoduchých rutinních činnostech podle zavedených postupů.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl II – 10. ročník (210)

KPB-KPP-000-210-001

Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.

Metodická podpora

Komentář**VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:**

Učitel předvádí správný postup určité aktivity (např. oblékání, příprava na jídlo, úklid) a žáci ho napodobují.

Připravuje pro žáky procesuální schémata, např. ve formě fotografií nebo obrázků, která znázorňují jednotlivé kroky činností, jež mají žáci právě vykonávat. Pobízí je, aby vizualizace sledovali a postupovali podle nich.

Zpočátku učitel žáky pobízí verbálně nebo neverbálně k postupnému vykonávání úkonů, své instrukce postupně omezuje a podporuje žáky v tom, aby si postup vybavili sami.

Pravidelně začleňuje opakované aktivity do denního programu (např. ranní příprava, úklid pomůcek), aby si je žáci osvojili a vykonávali je s rostoucí jistotou.

Využívá multisenzorické podněty k upoutání pozornosti a lepšímu zapamatování jednotlivých kroků (např. zvukové signály při změně úkonu).

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák s dopomocí učitele rozpoznává jednotlivé kroky činnosti a reaguje na vizuální nebo slovní podněty k jejich provedení.
- Postupně, s dopomocí učitele nebo za asistence při pohybu, vykonává každodenní činnosti ve stanoveném pořadí.
- S podporou si pamatuje jednoduchou sekvenci kroků.
- Využívá s dopomocí učitele vizualizace postupů k usnadnění práce, zejména tehdy, když si nepamatuje správný postup řešení.
- Dává najevo žádost o pomoc, pokud neví, jak v úkolu dále pokračovat.

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KDB-KDI-000-210-001

Zacházet bezpečně s digitálními zařízeními v opakujících se situacích.*Vzdělávací oblasti*

CKB-ROZ-003-210-001

Uchopit a podržet podaný předmět.

CKB-ROZ-003-210-003

Uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní.

CPB-CPB-001-210-004

Rozpoznat základní denní činnosti.

CPB-CPB-001-210-005

Zapojovat se do aktivit pro smysluplné trávení volného času.

CPB-PRC-003-210-001

Zvládnout základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.

CPB-PRC-004-210-001

Zvládat základní dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstrukčními hrami.

CPB-PRC-005-210-001

Provádět vhodné pracovní postupy při ošetřování vybraných rostlin za použití jednoduchého nářadí.

CPB-PRC-006-210-001

Podílet se na základních pracovních úkonech v domácnosti včetně využití kuchyňského inventáře.

CPB-PRC-006-210-002

Obsluhovat jednoduché spotřebiče a používat pomůcky.

CPB-PRC-006-210-004

Spolupracovat při nákupu a uložení základních potravin.

CPB-PRC-006-210-005

Podílet se na přípravě jednoduchých pokrmů v souladu se zásadami zdravé výživy.

CPB-PRC-007-210-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CSB-SMY-001-210-005

Poznat, řadit, skládat a třídit předměty podle velikosti, obrysů, barevné a tvarové odlišnosti.

CSB-SMY-004-210-003

Řadit, skládat a umísťovat předměty na určené místo podle pokynů.

CZB-TEV-001-210-005

Napodobovat pohybové činnosti doprovázené jednoduchým hudebním či rytmičtým doprovodem.

CZB-TEV-001-210-009

Zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost.

KPD

Spolupráce a týmová práce

Charakteristika složky klíčové kompetence

Složka klíčové kompetence posiluje dovednost zapojení se do spolupráce ve dvojici při jednoduchých rutinních činnostech.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl II – 10. ročník (210)

KPB-KPD-000-210-001

Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech.

Metodická podpora

Komentář

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Učitel plánuje jednoduché aktivity, které vyžadují spolupráci dvou žáků, například společné skládání kostek, třídění předmětů nebo přenášení pomůcek.

Využívá obrázkové návody nebo jednoduché pokyny typu „Podáme si.“, „Držíme spolu.“, aby žáci lépe pochopili svou roli ve dvojici.

Začleňuje kooperativní činnosti do denního režimu (např. při přípravě pomůcek – jeden je nese, druhý je rozkládá spolužákům na stůl).

Hraje se žáky hry, při nichž se učí spolupracovat v páru, např. míčové hry, taneční aktivity, jednoduché deskové hry pro dva.

Zpočátku učitel žáky při spolupráci intenzivně vede (např. ukazuje, stanovuje jejich role, zadává přesné pokyny, co má dělat každý z nich), postupně však ponechává větší prostor pro vzájemnou interakci žáků bez jeho podpory – zejména u rutinních a pravidelně se opakujících činností.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák reaguje na podněty učitele a zapojuje se do činnosti.
- Přijímá jednoduché úkoly v rámci spolupráce ve dvojici s dospělým – například podává předměty nebo přidržuje materiál.
- Dělí se s partnerem o pomůcky.
- Komunikuje verbálně či neverbálně s dospělým při řešení společného úkolu – například podá mu ruku, přikývne, pozoruje práci spolužáka nebo reaguje slovy jako „Ano.“, „Dej mi.“, „Hotovo.“.
- Dokončuje rutinní činnost společně s dospělým.

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KBB-KOE-000-210-001

Sdílet odpovědnost za své chování v rutinních školních situacích.

KSB-BUD-000-210-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.*Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-009

Účastnit se činností zaměřených na rozvoj vzájemného naslouchání.

CKB-REC-001-210-011

Podílet se na dramatizaci známého jednoduchého krátkého příběhu.

CKB-ROZ-001-210-003

Poznat své spolužáky a učitele.

CKB-ROZ-002-210-002

Přiřazovat předměty na základě daných kritérií.

CPB-CPB-001-210-002

Zapojit se do jednoduché interakce s druhou osobou.

CPB-PRC-006-210-004

Spolupracovat při nákupu a uložení základních potravin.

CPB-PRC-007-210-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.

CSB-SMY-001-210-002

Rozpoznat osoby ze svého okolí a své spolužáky, rozeznat známé a neznámé osoby.

CSB-SMY-004-210-003

Řadit, skládat a umísťovat předměty na určené místo podle pokynů.

CZB-TEV-001-210-002

Uplatňovat jednoduché pohybové dovednosti v individuálních a skupinových činnostech.

CZB-TEV-001-210-003

Osvojovat si základní pohybové dovednosti při pohybových činnostech se snahou o co největší samostatnost v pohybu.

CZB-TEV-001-210-004

Vnímat základní pokyny a na jejich základě vykonávat individuální či skupinovou pohybovou činnost.

CZB-TEV-001-210-006

Vnímat jiné žáky při společných pohybových činnostech a spolupracovat s nimi.

KRB

Klíčová kompetence k řešení problémů*Charakteristika klíčové kompetence*

Klíčová kompetence přispívá zejména k osvojení způsobu vyjádření vlastních problémů a také způsobu přijetí pomoci. Rozvoj klíčové kompetence k řešení problémů je důležitý pro fungování žáka v každodenním životě ve škole, ale i v rodině. Ovlivňuje vlastní wellbeing žáka i rodiny žáka. Tak se klíčová kompetence k řešení problémů propojuje s klíčovou kompetencí osobnostní a sociální.

Klíčová kompetence k řešení problémů obsahuje jednu složku: **Řešení běžných problematických situací.**

KRP

Řešení běžných problematických situací*Charakteristika složky klíčové kompetence*

Složka klíčové kompetence se zaměřuje na adekvátní vyjádření osobního problému, dovednost požádat o pomoc a přijmout ji.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:**Díl II – 10. ročník (210)**

KRB-KRP-000-210-001

Upozornit vhodným způsobem na osobní problém.*Metodická podpora***Komentář****VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE**

Učitel využívá k nácvičení řešení problémů momentální situaci (např. předmět spadlý na zem, vylitá voda) a učí žáky, jaký postup zvolit pro jejich vyřešení.

Dá žákům k dispozici vizuální pomůcky, jako jsou obrázky nebo komunikační karty, které jim pomáhají vyjádřit problémy neverbální formou.

Klade otázky typu „Co potřebuješ?“, „Co teď chceš?“, „Co ti mohu podat/přinést?“, „Co budeme dělat?“ a pobízí žáky k jednoduchým verbálním anebo neverbálním odpovědím.

Procvičuje se žáky gesta nebo jiné jednoduché neverbální projevy (např. zvednutí ruky, zamávání, gesto pro „prosím“, ukázání na část těla, která bolí) a povzbuzuje je, aby je v aktuálních situacích používali, když nastane problém (např. mám hlad, potřebuji na WC).

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák zvedne ruku nebo jiným naučeným způsobem upozorní na nepohodlí (např. že je mu horko, zima nebo potřebuje na záchod).
- Snaží se najít řešení situace (např. když je mu zima, naznačí učiteli nebo asistentovi, co potřebuje).
- Aktivně vyhledává pomoc, když se necítí dobře nebo potřebuje pomoci.

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KSB-KOS-000-210-001

Vyjádřit potřebu pomoci v obtížné situaci.*Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-006

Sdělit svá přání a potřeby – verbálním nebo neverbálním způsobem.

CKB-ROZ-001-210-001

Poznávat nebo ukazovat části svého těla.

CKB-ROZ-001-210-006

Osvojit si základní hygienické a sebeobslužné dovednosti.

CKB-ROZ-001-210-008

Dát najevo své pocity.

CKB-ROZ-001-210-009

Upozornit na své zdravotní obtíže.

CPB-PRC-001-210-001

Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.

CZB-TEV-001-210-001

Účastnit se aplikovaných pohybových aktivit podle aktuálního zdravotního stavu.

KLB

Klíčová kompetence kulturní

Charakteristika klíčové kompetence

Klíčová kompetence kulturní se zaměřuje na rozvoj vnímání, prožívání a chápání kulturního prostředí žákem. Poskytuje žákovi estetické emocionálně pozitivní zážitky, které přispívají k jeho psychické pohodě. Tím jsou žákovi zprostředkovány příležitosti k obohacení jeho života a k sociálnímu začlenění. Kompetence dává prostor k rozvoji základního estetického cítění prostřednictvím jednoduchých aktivit, které stimulují smysly žáka.

Klíčová kompetence kulturní obsahuje jednu složku: **Kulturní a umělecké sebevyjádření**.

KKK

Kulturní a umělecké sebevyjádření

Charakteristika složky klíčové kompetence

Složka klíčové kompetence rozvíjí u žáka smyslové prožívání, tvořivost. Cílem je umožnit žákovi vyjádřit své nálady prostřednictvím tvůrčí činnosti, přizpůsobené jeho možnostem. Vede ho k dovednosti vyjádřit své emoce a orientovat se v kulturním prostředí za využití multisenzoriálního přístupu.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl II – 10. ročník (210)

KLB-KKK-000-210-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální tvůrčí činnosti.

Metodická podpora

Komentář

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Učitel ukazuje žákům různé výtvarné techniky, přehrává hudbu a vybízí je k pohybu. Podporuje jejich zapojení do těchto aktivit.

Používá alternativní formy komunikace – vyjádření prostřednictvím obrázků, předmětů, piktogramů nebo komunikátorů.

Podporuje samostatnou volbu způsobu vyjádření a tvorbu bez hodnocení výsledků a podporuje sdílenou činnost a komunikaci.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák se zapojuje do výtvarných, hudebních a tanečních aktivit. Reaguje na hudbu nebo jiný zvukový podnět individuálním tvůrčím projevem, tancem, pohybem, gesty, případně i spontánní výtvarnou činností v souladu se svými dispozicemi.
- Dává najevo pozitivní vztah k vlastní tvořivé činnosti, vrací se k ní jako ke své oblíbené aktivitě.
- Spontánně projevuje emoce podle stavu, nálady.

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-004

Vyjádřit souhlas či nesouhlas – verbálně, gesty.

CKB-REC-001-210-008

Umět naslouchat jednoduchému textu určenému pro dětského čtenáře.

CPB-CPB-001-210-001

Vyjádřit vhodným způsobem své prožívání v běžných situacích.

CZB-TEV-001-210-005

Napodobovat pohybové činnosti doprovázené jednoduchým hudebním či rytmičným doprovodem.

UKB-HUV-001-210-002

Používat vybrané rytmičné nástroje jako doprovod k reprodukováné hudbě nebo písni.

UKB-HUV-001-210-003

Dýchat zhluboka při poslechu relaxační hudby, usilovat o uvolnění svalstva.

UKB-HUV-001-210-004

Provádět jednoduchá rytmičná cvičení, reagovat pohybem na rytmičný doprovod.

UKB-HUV-002-210-001

Rozlišovat ve své blízkosti rozmanité zvuky či hudební podněty.

UKB-HUV-002-210-002

Soustředit se na poslech jednoduché krátké skladby.

UKB-VYV-001-210-001

Využívat své dovednosti pro vlastní tvorbu.

UKB-VYV-001-210-002

Vyjadřovat jednoduchými výtvarnými prostředky své prožitky.

UKB-VYV-001-210-003

Uplatňovat vlastní vnímání při výtvarných činnostech.

UKB-VYV-002-210-001

Vnímat barvy, tvary a jejich odlišnosti.

UKB-VYV-002-210-002

Sledovat soustředěně animovaný film.

KDB

Klíčová kompetence digitální

Charakteristika klíčové kompetence

Klíčová kompetence digitální představuje soubor dovedností, znalostí a návyků, které umožňují žákovi bezpečně využívat digitální technologie ve školním prostředí a následně v praktickém životě žáka. Zahrnuje především rutinní, opakující se modelové situace v digitálním prostředí. Klíčová kompetence digitální je tvořená jednou složkou: **Bezpečnost v digitálním prostředí.**

KDI

Bezpečnost v digitálním prostředí

Charakteristika složky klíčové kompetence

Složka klíčové kompetence zahrnuje především elementární používání vybraných digitálních technologií, které kompenzují sníženou schopnost vyjadřovat pocity i potřeby žáka a umožňují komunikaci s okolím.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl II – 10. ročník (210)

KDB-KDI-000-210-001

Zacházet bezpečně s digitálními zařízeními v opakujících se situacích.

Metodická podpora

Komentář

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE:

Učitel zařazuje pravidelné rituály při zapínání, používání a vypínání zařízení, aby žáci získali jistotu v bezpečném zacházení s technologiemi.

Vizuálně a názorně ukazuje správné používání digitálních technologií.

Používá obrázky nebo jednoduchá schémata, která žákům připomínají bezpečnostní pravidla.

Pravidelně opakuje jednoduché úkoly jako připojení sluchátek, zapnutí a vypnutí tabletu, bezpečné uložení zařízení.

Doprovází činnosti jasnými pokyny, gesty nebo zvukovými signály.

Pravidelně a systematicky, při různých příležitostech, vede žáky k tomu, aby bezpečnostní pravidla nejprve dodržovali s pomocí a postupně je zvládali sami nebo s minimální podporou.

NÁMĚTOVNÍK PROJEVŮ ŽÁKA:

- Žák, je-li mobilní, správně zapíná a vypíná digitální zařízení podle naučeného postupu, například zapne tablet stisknutím správného tlačítka a po práci ho bezpečně vypne. Zachází s technologiemi opatrně.
- Před použitím tabletu nebo počítače čeká na pokyn učitele a nespouští žádné aplikace bez jeho souhlasu.
- Po skončení práce uklízí zařízení na určené místo.
- Pokud je upozorněn, že drží zařízení nesprávně, opraví se.
- S jistotou a opakovaně dodržuje správné postupy při práci s digitálními technologiemi.

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPB-KPP-000-210-001

Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.

KUB-KKG-000-210-001

Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-007

Využívat digitální technologie při rozvoji komunikačních dovedností.

CKB-REC-001-210-010

Podílet se na účelné práci s obrázkovou knihou v tištěné či elektronické podobě.

CPB-CPB-001-210-005

Zapojovat se do aktivit pro smysluplné trávení volného času.

UKB-VYV-002-210-002

Sledovat soustředěně animovaný film.

Vzdělávací oblasti

CKB

Člověk a komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a komunikace má stěžejní postavení ve výchovně-vzdělávacím procesu žáka základní školy speciální. Umožňuje mu rozvíjet vhodné formy komunikace s okolím. Jako prostředek vzdělávání se využívají různé formy augmentativní a alternativní komunikace, které napomáhají osvojení dovednosti dorozumět se s okolím a přispívají k vytváření pocitu jistoty a bezpečí, jenž kontakt se sociálním prostředím přináší.

Cílem vzdělávací oblasti je prostřednictvím vhodné motivace a uplatnění speciálněpedagogických metod podporovat, rozvíjet a upevňovat rozumové a poznávací schopnosti žáka. Žák se učí vnímat verbální i neverbální komunikaci jako nástroj k naplnění vlastních potřeb a přání. Současně ji chápe jako prostředek dorozumění se svým okolím. Důležitou roli zde hrají společné aktivity a hry, které nejen podporují sociální vazby, ale také usnadňují orientaci v prostředí. Výchovně-vzdělávací proces směřuje žáky k aktivnímu zapojení do kolektivu a k postupnému zvládnutí orientace v prostředí.

Obsah této vzdělávací oblasti prostupuje všemi obory, které jsou důležité pro vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami a s autismem. Činnosti realizované v rámci této oblasti směřují k aktivizaci a rozvoji vnímání, pozornosti, jemné i hrubé motoriky, k upevňování správného sociálního chování a osvojování základních dovedností orientace. To vše napomáhá rozvoji komunikace, která je základem růstu osobnosti a podporuje proces socializace žáka.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti vede k rozvoji rozumových schopností žáka, motivuje ho k uplatňování základních hygienických a sebeobslužných dovedností. Vzdělávací oblast usiluje o dosažení co nejvyšší možné míry samostatnosti žáka, o rozvoj schopnosti spolupracovat s blízkými osobami a vykonávat jednoduché úkony. Směřuje k vytváření pozitivních vztahů ke spolužákům a k úspěšnému začlenění do kolektivu.

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech: **Rozumová výchova a Komunikační výchova.**

ROZ

Rozumová výchova

Charakteristika vzdělávacího oboru

Cílem Rozumové výchovy je rozvíjení rozumových schopností žáka. Důraz je kladen na nácvik manipulace, postupné zpřesňování, koordinaci a automatizaci jednotlivých pohybů. Tento obor se zaměřuje na podporu kognitivních dovedností, které žákovi pomáhají lépe se orientovat v různých situacích.

Obsah vzdělávacího oboru Rozumová výchova je rozdělený do tematických okruhů: **Rozvíjení poznávacích schopností, Rozvíjení logického myšlení a paměti a Rozvíjení grafických schopností.**

001

Rozvíjení poznávacích schopností

Charakteristika tematického okruhu

Cílem tematického okruhu je zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, rozvoj paměti a pozornosti. Žák se učí poznávat své tělo a své potřeby. Je motivován k poznávání věcí denní potřeby i předmětů ve svém okolí a k přiměřenému reagování na nově vzniklé situace. Žák je veden k získávání povědomí o hygienických návycích a sebeobslužných dovednostech. Podporuje se jeho schopnost respektovat osoby ve svém okolí, komunikovat a využívat různé formy komunikace.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému

předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl II – 10. ročník (210)

CKB-ROZ-001-210-001

Poznávat nebo ukazovat části svého těla.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení vede k uvědomování si vlastní osoby. Žák adekvátně reaguje na oslovení, vytváří si vztah k sobě samému i k okolí. Poznává a ukazuje jednotlivé části svého těla.

Příklady aktivit:

Žákovi jsou nabízeny sociální situace, ve kterých se představuje nebo reaguje na oslovení.

Žák poznává své tělo prostřednictvím jednoduchých říkanek, básniček a her.

Žák se učí rozpoznávat části těla na sobě, na fotografiích i na obrázcích.

Učivo

Vlastní osoba:

- znát a používat vlastní jméno
- oslovení
- části těla

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KRB-KRP-000-210-001

Upozornit vhodným způsobem na osobní problém.

KSB-KOS-000-210-001

Vyjádřit potřebu pomoci v obtížné situaci.

KUB-KKG-000-210-001

Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.

Vzdělávací oblasti

CKB-ROZ-001-210-006

Osvojovat si základní hygienické a sebeobslužné dovednosti.

CKB-ROZ-001-210-009

Upozornit na své zdravotní obtíže.

CPB-PRC-001-210-001

Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.

CZB-TEV-001-210-003

Osvojovat si základní pohybové dovednosti při pohybových činnostech se snahou o co největší samostatnost v pohybu.

CZB-TEV-001-210-014

Zaujímat správné základní cvičební polohy se správným způsobem držení těla, koordinovat je.

CKB-ROZ-001-210-002

Vnímat a aktivně reagovat na členy své rodiny.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení napomáhá žákovi zapojit se do nejbližší sociální skupiny. Žák se učí rozpoznávat členy rodiny a vhodným způsobem (verbálně či neverbálně) na ně reagovat. Učí se je rozeznávat podle vzhledu, tónu hlasu či vůně. V pozdější fázi lze tyto vztahy rozšířit i na další rodinné příslušníky či jiné pečující osoby.

Příklady aktivit:

Žák se postupně učí poznávat jednotlivé členy rodiny. Při výuce jsou využívány fotografie rodinných příslušníků. Učitel předkládá fotografie žákovi a doprovází je jednoduchým komentářem typu: „*To je máma.*“ Učitel dále vypráví krátké příběhy, které žák s danou osobou prožil, nebo využívá doplňující znaky, aby žák snáze pochopil, o koho se jedná. Příklad: „*To je babička. Babička má pejska.*“

Učivo

Rodina:

- členové rodiny
- jména členů rodiny
- fotografie členů rodiny

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KKB-POR-000-210-001

Reagovat na jednoduché pokyny.

KKB-VYJ-000-210-001

Komunikovat verbálně nebo neverbálně s partnerem.*Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-001

Reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby.

CKB-REC-001-210-002

Rozpoznávat své jméno a reagovat na oslovení jménem.

CKB-ROZ-001-210-003

Poznat své spolužáky a učitele.

CKB-ROZ-001-210-004

Vnímat různé podněty a reagovat na ně.

CSB-SMY-001-210-002

Rozpoznat osoby ze svého okolí a své spolužáky, rozeznat známé a neznámé osoby.

CSB-SMY-002-210-002

Poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí.

CKB-ROZ-001-210-003

Poznat své spolužáky a učitele.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení navazuje na dovednost žáka rozpoznat členy své rodiny a adekvátně na ně reagovat. Podobným způsobem si žák postupně osvojuje vnímání spolužáků a učitele. Učí se reagovat na konkrétní osoby a následně je ztotožňovat s jejich fotografiemi. Učitel vytváří podmínky pro budování pozitivních vztahů ve třídě.

Příklady aktivit:

Žák si prohlíží kartičky s fotografiemi spolužáků a učitelů, žák si jednu vybere, najde odpovídající osobu ve třídě a osloví ji jménem. Aktivita podporuje rozpoznávání spolužáků a učitelů, posiluje sociální vazby a vytváří pozitivní klima ve třídě.

Učivo

Vztahy ve škole:

- spolužáci: poznat a rozlišit chlapce a dívku
- učitelé

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KKB-VYJ-000-210-001

Komunikovat verbálně nebo neverbálně s partnerem.

KPB-KPD-000-210-001

Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech.

KSB-BUD-000-210-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.

Vzdělávací oblasti

CKB-REC-001-210-002

Rozpoznávat své jméno a reagovat na oslovení jménem.

CKB-ROZ-001-210-002

Vnímat a aktivně reagovat na členy své rodiny.

CSB-SMY-001-210-002

Rozpoznat osoby ze svého okolí a své spolužáky, rozeznat známé a neznámé osoby.

CSB-SMY-002-210-002

Poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí.

CZB-TEV-001-210-006

Vnímat jiné žáky při společných pohybových činnostech a spolupracovat s nimi.

CKB-ROZ-001-210-004

Vnímat různé podněty a reagovat na ně.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na vnímání a rozpoznávání různých podnětů v žakově okolí, jako je například identifikace známých osob nebo oblíbených předmětů. Žák se postupně seznamuje s různými činnostmi, předměty a zvířaty prostřednictvím obrázků, modelů i reálných předmětů. Osvojuje si dovednost adekvátně reagovat na danou situaci, a tím zlepšovat interakci s okolím.

Příklady aktivit:

Žák si z krabice vybírá jeden z předmětů (např. lžici, míč, plyšové zvíře), pojmenuje ho nebo ukáže na odpovídající obrázek a poté ho přiřadí ke známé činnosti (např. jíme, hrajeme si, mazlíme se). Aktivita podporuje rozvoj vnímání, porozumění situacím a schopnost reagovat na známé podněty v běžném životě.

Učivo

Poznávání různých činností:

- na obrázcích
- na modelech
- ve skutečnosti

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KKB-POR-000-210-001

Reagovat na jednoduché pokyny.

Vzdělávací oblasti

CKB-REC-001-210-002

Rozpoznávat své jméno a reagovat na oslovení jménem.

CKB-ROZ-001-210-002

Vnímat a aktivně reagovat na členy své rodiny.

CKB-ROZ-001-210-005

Vnímat prostor v nejbližším okolí a orientovat se v něm.

CSB-SMY-002-210-001

Reagovat na své jméno, na oslovení, na zavolání.

CSB-SMY-004-210-001

Vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru.

CSB-SMY-004-210-004

Orientovat se ve třídě, ve škole a svém nejbližším okolí.

CZB-TEV-001-210-004

Vnímat základní pokyny a na jejich základě vykonávat individuální či skupinovou pohybovou činnost.

UKB-VYV-001-210-003

Uplatňovat vlastní vnímání při výtvarných činnostech.

UKB-VYV-002-210-001

Vnímat barvy, tvary a jejich odlišnosti.

UKB-VYV-002-210-002

Sledovat soustředěně animovaný film.

CKB-ROZ-001-210-005

Vnímat prostor v nejbližším okolí a orientovat se v něm.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení přispívá k rozvoji schopnosti vnímat prostor v nejbližším okolí a orientovat se v něm. Pomocí jednoduchých vizuálních, hmatových nebo sluchových podnětů žák identifikuje směr nebo možnosti přechodu mezi místnostmi či budovami. Zaměřuje se také na pochopení základní struktury dne. Prostřednictvím pravidelně se opakujících aktivit si postupně vytváří povědomí o jednotlivých částech dne.

Příklady aktivit:

Žák se učí orientovat se ve školní budově a seznamuje se s jednotlivými místnostmi. Pro usnadnění může žák používat přechodové karty s vyobrazením jednotlivých místností pro lepší předvídatelnost. Prostřednictvím pravidelně se opakujících činností (např. ranní kruh, výuka, svačina, vycházka, oběd) si žák postupně vytváří povědomí o čase.

Učivo

Prostorová orientace:

- seznámení s budovou školy
- orientace v budově
- orientace ve třídě

Časová orientace:

- části dne
- denní doby
- činnosti v určité denní dobu

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KUB-KKG-000-210-001

Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.

Vzdělávací oblasti

CKB-ROZ-001-210-004

Vnímat různé podněty a reagovat na ně.

CSB-SMY-004-210-001

Vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru.

CSB-SMY-004-210-003

Řadit, skládat a umísťovat předměty na určené místo podle pokynů.

CSB-SMY-004-210-004

Orientovat se ve třídě, ve škole a svém nejbližším okolí.

CZB-TEV-001-210-013

Zvládat základní pohybové činnosti spojené s prostorovou orientací.

UKB-HUV-001-210-004

Provádět jednoduchá rytmická cvičení, reagovat pohybem na rytmický doprovod.

CKB-ROZ-001-210-006

Osvojovat si základní hygienické a sebeobslužné dovednosti.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení významně přispívá k nácviku základních hygienických a sebeobslužných dovedností. Stanovením pravidelného režimu při výuce žák nacvičuje činnosti, které vedou k trvalým návykům v sebeobsluze a hygieně.

Příklady aktivit:

Žák si postupně osvojuje hygienické návyky pravidelným opakováním, např. každé ráno před vyučováním žák navštíví toaletu a je veden k tomu, aby si po jejím použití umyl ruce mýdlem. Před svačinou si opět umývá ruce. Žák se učí vytáhnout si z aktovky svačinu a pití a nachystat si vše na lavici. Důležitá je sebeobsluha při stolování. Žák při tělesné výchově nacvičuje převlékání. Při nácviku používá procesní schémata a správné řazení činností, tedy co se kdy dělá.

Učivo

- Sebeobslužné návyky
- Hygienické návyky
- Stravovací návyky

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KBB-KOE-000-210-001

Sdílet odpovědnost za své chování v rutinních školních situacích.

KRB-KRP-000-210-001

Upozornit vhodným způsobem na osobní problém.*Vzdělávací oblasti*

CKB-ROZ-001-210-001

Poznávat nebo ukazovat části svého těla.

CKB-ROZ-001-210-007

Poznat a používat předměty denní potřeby.

CPB-CPB-001-210-004

Rozpoznat základní denní činnosti.

CPB-PRC-001-210-001

Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.

CPB-PRC-001-210-002

Podílet se na udržování pořádku ve svých věcech.

CPB-PRC-007-210-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CKB-ROZ-001-210-007

Poznat a používat předměty denní potřeby.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka k co největší možné míře samostatnosti v každodenním životě a ke zlepšení schopnosti komunikovat s okolím prostřednictvím znalostí a používání předmětů denní potřeby. Žák se s těmito předměty postupně seznamuje a osvojuje si jejich názvy. Učitel žáka vede k účelnému používání předmětů denní potřeby a podporuje jeho sebejistotu při jejich užívání.

Příklady aktivit:

Žák se seznamuje s předměty denní potřeby a učí se s nimi manipulovat. Například při oblékání učitel pojmenovává jednotlivé druhy oblečení, které se žák současně učí rozeznávat na fotografii nebo obrázku.

Učivo

Manipulace s předměty doprovázené pojmenováváním a komentářem:

- oblečení
- hygiena
- stolování
- úklid pracovního místa

Sociální čtení:

- běžně používané symboly
- běžně používané piktogramy

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KBB-KOE-000-210-001

Sdílet odpovědnost za své chování v rutinních školních situacích.

Vzdělávací oblasti

CKB-ROZ-001-210-006

Osvojit si základní hygienické a sebeobslužné dovednosti.

CPB-CPB-001-210-003

Dokázat přijmout pomoc.

CPB-CPB-001-210-004

Rozpoznat základní denní činnosti.

CPB-PRC-001-210-002

Podílet se na udržování pořádku ve svých věcech.

CPB-PRC-005-210-001

Provádět vhodné pracovní postupy při ošetřování vybraných rostlin za použití jednoduchého nářadí.

CPB-PRC-007-210-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.

CSB-SMY-001-210-006

Třídit obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty.

CKB-ROZ-001-210-008

Dát najevo své pocity.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka k rozvoji efektivní komunikace a emočního vyjádření v bezpečném a podporujícím prostředí. Žák se učí vyjadřovat příjemné či nepříjemné pocity, svůj postoj projevovat souhlasem nebo nesouhlasem. Učitel žáka vede k dovednosti signalizovat své potřeby.

Příklady aktivit:

Žákovi jsou představeny situace, které vedou k interakci s učitelem.

Žák pomocí augmentativní a alternativní komunikace reaguje na své potřeby.

Žák vnímá představené objekty zájmu (např. pochutina, hračka, činnost), následně učitel rozvíjí u žáka komunikační dovednost vyjádřit tyto potřeby. Prostřednictvím fotografie nebo stylizovaného obrázku žák ukazuje komunikačnímu partnerovi svou potřebu.

Učivo

Vytváření klidného a přátelského prostředí

Činnosti navozující spokojenost v interakci

Chápání základních pojmů:

- ano/ne
- chci/nechci
- smím/nesmím
- pojmy: hlad, žízeň, teplo, zima
- vyjadřování pomocí alternativní komunikace

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KRB-KRP-000-210-001

Upozornit vhodným způsobem na osobní problém.

KSB-KOD-000-210-001

Přijímat podporu k rozvoji osobní pohody.

KSB-KOS-000-210-001

Vyjádřit potřebu pomoci v obtížné situaci.

Vzdělávací oblasti

CKB-ROZ-001-210-009

Upozornit na své zdravotní obtíže.

CPB-CPB-001-210-001

Vyjádřit vhodným způsobem své prožívání v běžných situacích.

CPB-CPB-001-210-002

Zapojit se do jednoduché interakce s druhou osobou.

CPB-CPB-001-210-003

Dokázat přijmout pomoc.

CSB-SMY-002-210-004

Rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků.

CSB-SMY-005-210-001

Rozlišit na základě praktické zkušenosti jednotlivé chutě.

CSB-SMY-005-210-002

Poznat předměty, potraviny čichem podle vůně a pachů.

CZB-TEV-001-210-010

Spolupracovat při uvolnění a zklidnění organismu.

UKB-VYV-001-210-002

Vyjadřovat jednoduchými výtvarnými prostředky své prožitky.

CKB-ROZ-001-210-009

Upozornit na své zdravotní obtíže.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení navazuje na dovednost žáka adekvátně reagovat na své potřeby a dávat najevo své pocity. Žák vnímá své tělo a učí se naznačit, ukázat nebo říct, co ho bolí nebo trápí.

Příklady aktivit:

Žák si buduje tělesné schéma prostřednictvím konceptu bazální stimulace a masáží, psychosomatických her, orofaciální stimulace, handle aktivit, oblékání a osobní hygieny. Prostřednictvím těchto aktivit vnímá své tělo.

Učivo

- Bolest – vyjadřování pomocí alternativní komunikace
- Překonávání strachu z okolí
- Překonávání strachu z rychlých pohybů
- Odstraňování projevů sebepoškozování

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KRB-KRP-000-210-001

Upozornit vhodným způsobem na osobní problém.

KSB-KOD-000-210-001

Přijímat podporu k rozvoji osobní pohody.

KSB-KOS-000-210-001

Vyjádřit potřebu pomoci v obtížné situaci.*Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-004

Vyjádřit souhlas či nesouhlas – verbálně, gesty.

CKB-REC-001-210-006

Sdělit svá přání a potřeby – verbálním nebo neverbálním způsobem.

CKB-ROZ-001-210-001

Poznávat nebo ukazovat části svého těla.

CKB-ROZ-001-210-008

Dát najevo své pocity.

002

Rozvíjení logického myšlení a paměti*Charakteristika tematického okruhu*

Cílem tematického okruhu je podporovat systematičnost při vykonávání jednotlivých dílčích kroků. Tento okruh vede žáka k trpělivosti, ochotě spolupracovat a přijímat pomoc.

Rozvíjí u žáka vnímání, vybavování a schopnost reagovat na konkrétní vjem, schopnost koncentrace na

určitou činnost nebo předmět, krátkodobou i dlouhodobou paměť. Směřuje k osvojení posloupnosti jednotlivých režimových činností, k aktivizaci a rozvoji paměti.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl II – 10. ročník (210)

CKB-ROZ-002-210-001

Soustředit se na určitou činnost.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení směřuje k rozvoji schopnosti žáka soustředit se na vykonávanou činnost, k prodlužování koncentrace pozornosti a rozvoji vytrvalosti. Žák se postupně učí prodlužovat dobu trvání činnosti a je veden k dokončení zadaného úkolu. Prostřednictvím psychomotorických her žák vnímá podněty a vytváří si s nimi související asociace.

Příklady aktivit:

Žák navléká korálky na šňůrku podle barevného vzoru, který mu ukáže učitel – úkolem je dokončit celý vzor až do konce. Aktivita rozvíjí soustředění, trpělivost a schopnost dokončit úkol, přičemž kombinace pohybu ruky a barevného podnětu podporuje zapamatování a pozornost.

Učivo

- Zklidnění na pracovním místě
- Soustředění se na vykonávanou činnost
- Koncentrace pozornosti
- Rozvoj vytrvalosti
- Psychomotorické hry
- Vytváření asociací (slovo = osoba, věc, činnost)

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KUB-KKG-000-210-001

Osvojit a udržovat si stereotypy učení.

Vzdělávací oblasti

CKB-REC-001-210-003

Snažit se o správné dýchání.

CKB-ROZ-002-210-002

Přiřazovat předměty na základě daných kritérií.

CKB-ROZ-003-210-002

Provádět uvolňovací cvičení.

CKB-ROZ-003-210-003

Uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní.

CPB-PRC-004-210-001

Zvládat základní dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstrukčními hrami.

CPB-PRC-005-210-002

Provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích.

CSB-SMY-001-210-005

Poznat, řadit, skládat a třídit předměty podle velikosti, obrysů, barevné a tvarové odlišnosti.

CSB-SMY-003-210-001

Poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů.

CSB-SMY-003-210-002

Třídit předměty na základě hmatu – podle velikosti a tvaru, známé a neznámé.

CSB-SMY-004-210-005

Rozlišit s pomocí názorné demonstrace roční období podle základních znaků.

UKB-HUV-001-210-003

Dýchat zhluboka při poslechu relaxační hudby, usilovat o uvolnění svalstva.

UKB-HUV-002-210-002

Soustředit se na poslech jednoduché krátké skladby.

UKB-VYV-001-210-002

Vyjadřovat jednoduchými výtvarnými prostředky své prožitky.

UKB-VYV-002-210-002

Sledovat soustředěně animovaný film.

CKB-ROZ-002-210-002

Přiřazovat předměty na základě daných kritérií.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka k cílené manipulaci s různými předměty. Žák se učí vnímat rozdíly mezi výrazně odlišnými objekty a třídí je podle velikosti, barvy či jiných znaků. Na základě pokynů učitele třídí, páruje a přiřazuje předměty.

Příklady aktivit:

Žák třídí plastové kostky podle barvy do barevných misek a poté podle velikosti skládá dvojice stejně velkých kostek. Aktivita rozvíjí cílenou manipulaci, zrakové vnímání a schopnost reagovat na pokyny při třídění a přiřazování.

Učivo

- Manipulační činnosti
- Třídění a řazení předmětů podle různých kritérií
- Rozlišování předmětů podle různých znaků

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPB-KPD-000-210-001

Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech.*Vzdělávací oblasti*

CKB-ROZ-002-210-001

Soustředit se na určitou činnost.

CPB-PRC-003-210-001

Zvládnout základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.

CSB-SMY-001-210-001

Koncentrovat pohled, uchopit předměty a manipulovat s nimi.

CSB-SMY-001-210-005

Poznat, řadit, skládat a třídit předměty podle velikosti, obrysů, barevné a tvarové odlišnosti.

CSB-SMY-001-210-006

Třídit obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty.

CSB-SMY-003-210-001

Poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů.

CSB-SMY-003-210-002

Třídit předměty na základě hmatu – podle velikosti a tvaru, známé a neznámé.

CSB-SMY-003-210-003

Rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětů.

CSB-SMY-004-210-002

Rozlišovat nahoře – dole, před – za, vedle.

UKB-VYV-002-210-001

Vnímat barvy, tvary a jejich odlišnosti.

003

Rozvíjení grafických schopností

Charakteristika tematického okruhu

Cílem tematického okruhu je podporovat zrakové vnímání a rozvoj jemné i hrubé motoriky žáka, vést ho k získávání zkušeností s používáním psacího náčiní. Tento okruh směřuje ke zlepšení koordinace pohybů ruky při psaní, kreslení a dalších grafických činnostech, čímž žák rozvíjí své grafomotorické dovednosti.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl II – 10. ročník (210)

CKB-ROZ-003-210-001

Uchopit a podržet podaný předmět.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení směřuje k rozvoji dovednosti uchopit předmět, krátce jej podržet a podat jej jiné osobě. Základy úchopu se rozvíjejí již od raného věku prostřednictvím reflexů, ve škole si žák tuto schopnost rozvíjí v souladu se svým vývojovým stupněm a zralostí. Pracuje s dopomocí učitele, který mu zpočátku dané předměty vkládá do ruky. Žák se učí vnímat hmatem velikost, tvar a strukturu předmětů denní potřeby a zkouší je třídit do různých skupin podle zadaných kritérií. V pozdější fázi je schopen si pro předmět sáhnout sám.

Příklady aktivit:

Žák uskutečňuje cvičení na rozvoj jemné i hrubé motoriky, zaměřená na prsty a zápěstí. Tato cvičení je vhodné spojit s motivačními říkankami, které se pravidelně opakují.

Žák při nácviu samotného úchopu začíná s lehkými předměty, které ho zaujmou například díky své struktuře (lesklé, šustivé), výrazným a kontrastním barvám nebo zvukům, které vydávají.

Žák aktivitu nácviu úchopu procvičuje denně v rámci běžných aktivit, jako je držení lžice nebo kartáčku na zuby.

Učivo

- Rozvíjení hrubé motoriky
- Rozvíjení jemné motoriky

Uchopování předmětů:

- Cvičení dlaní
- Cvičení prstů
- Cvičení uchopování předmětů

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPB-KPP-000-210-001

Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.

Vzdělávací oblasti

CKB-ROZ-003-210-002

Provádět uvolňovací cvičení.

CKB-ROZ-003-210-003

Uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní.

CPB-PRC-003-210-001

Zvládnout základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.

CPB-PRC-004-210-001

Zvládat základní dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstrukčními hrami.

CSB-SMY-001-210-001

Koncentrovat pohled, uchopit předměty a manipulovat s nimi.

CSB-SMY-003-210-001

Poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů.

CSB-SMY-004-210-003

Řadit, skládat a umísťovat předměty na určené místo podle pokynů.

CZB-TEV-001-210-011

Spolupracovat při využívání upravených didaktických pomůcek pro zapojení do pohybových činností.

CKB-ROZ-003-210-002

Provádět uvolňovací cvičení.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení předchází nácviku držení psacího náčiní a úchopu předmětu a měl by být průběžně pravidelně zařazován do denních aktivit. Rozvoj grafomotorických schopností má na žáka kladný vliv – může snižovat znevýhodnění při vlastním vyjadřování a zlepšuje jeho dovednost vizuomotorické koordinace. Součástí aktivit jsou také uvolňovací cvičení celého těla, paží, zápěstí a prstů.

Příklady aktivit:

Žák při uvolňování paží cvičí pohyby celého těla za doprovodu hudby nebo říkanek. Cvičení provádí nejprve jednou rukou, poté druhou rukou a nakonec oběma současně.

- Motýl – mávání pažemi
- Kolo, kolo mlýnský – kroužení pažemi

- Sed do dřepu (s případnou dopomocí)
- Zvednout ruku a zamávat
- Zvednout ruku a zatukat
- Zvednout ruku a zamíchat

Při uvolňování zápěstí se provádí kroužení zápěstím – nejprve jedním, poté druhým a nakonec oběma zároveň.

I tato cvičení jsou doprovázena říkankami nebo hudbou.

Učivo

- Uvolňovací cvičení ruky a prstů
- Manipulační činnosti s drobnými předměty

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KSB-KOD-000-210-001

Přijímat podporu k rozvoji osobní pohody.

Vzdělávací oblasti

CKB-ROZ-002-210-001

Soustředit se na určitou činnost.

CKB-ROZ-003-210-001

Uchopit a podržet podaný předmět.

CKB-ROZ-003-210-003

Uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní.

CSB-SMY-001-210-001

Koncentrovat pohled, uchopit předměty a manipulovat s nimi.

CSB-SMY-001-210-004

Napodobit předvedené pohyby.

CZB-TEV-001-210-011

Spolupracovat při využívání upravených didaktických pomůcek pro zapojení do pohybových činností.

CZB-TEV-001-210-012

Využívat vybrané speciálně kompenzační a korektivní techniky.

UKB-HUV-001-210-003

Dýchat zhluboka při poslechu relaxační hudby, usilovat o uvolnění svalstva.

CKB-ROZ-003-210-003

Uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení navazuje na dovednost žáka uchopit a podržet předmět. Pro správný úchop štětce či jiného psacího náčiní musí žák intenzivně rozvíjet jemnou motoriku. Žák se postupně učí s dopomocí vést viditelnou čáru, čmárat, spojovat dva body a kreslit jednoduché tvary, jako je kruh nebo ovál.

Příklady aktivit:

Žák využívá různé pomůcky a činnosti zaměřené na hmatové vnímání a jemnou motoriku.

Žák se učí vnímat hmatem různorodost materiálů. Příklad: misky s různými přírodninami (např. fazole, kaštiny, žaludy, hrách, šišky).

Žák s dopomocí obtahuje prstem nebo dlaní daný tvar. Příklad: smirkový papír.

Žák zkoumá a rozlišuje příjemné a méně příjemné hmatové stimuly. Příklad: hmatové chodníčky.

Žák procvičuje svaly ruky. Příklad: modelovací hmota pro mačkání, válení, kutálení.

Žák prstem nebo dlaní napodobuje různé tvary. Příklad: pískovnice.

Žák třídí drobný materiál (tzv. krabicové úkoly).

Učivo

- Různé druhy úchopů
- Uvolňovací cvičení
- Čmárání

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KPB-KPP-000-210-001

Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.

Vzdělávací oblasti

CKB-ROZ-002-210-001

Soustředit se na určitou činnost.

CKB-ROZ-003-210-001

Uchopit a podržet podaný předmět.

CKB-ROZ-003-210-002

Provádět uvolňovací cvičení.

CSB-SMY-001-210-001

Koncentrovat pohled, uchopit předměty a manipulovat s nimi.

CSB-SMY-001-210-004

Napodobit předvedené pohyby.

REC

Komunikační výchova

Charakteristika vzdělávacího oboru

Ve vzdělávacím oboru Komunikační výchova se jedná především o rozvoj základních komunikačních dovedností žáka.

Rozvíjení komunikačních dovedností spočívá v rozvoji slovní zásoby, řečových schopností a schopnosti vnímat a chápat různá jazyková sdělení. Tento obor zároveň podporuje rozvoj poznávacích, citových i volných vlastností žáka.

Výuka je založená na důsledném respektování individuálních možností žáka. Žák se učí pracovat s verbální i neverbální komunikací, případně využívá augmentativní a alternativní komunikační systémy. Tyto systémy mu pomáhají překonávat komunikační bariéry, dorozumívat se a navazovat komunikaci s okolím.

Vzdělávací obor Komunikační výchova zahrnuje tematický okruh: **Rozvíjení komunikačních dovedností.**

001

Rozvíjení komunikačních dovedností

Charakteristika tematického okruhu

Tematický okruh Rozvíjení komunikačních dovedností je jediným tematickým okruhem ve vzdělávacím oboru Komunikační výchova, proto má shodnou charakteristiku.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:**Díl II – 10. ročník (210)**

CKB-REC-001-210-001

Reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení rozvíjí u žáka schopnost vnímat hlas druhé osoby a prohlubuje dovednost reagovat na známé hlasy a slova. Učitel volí klidný projev, stabilní tón hlasu a takovou pozici, která u žáka podporuje pocit bezpečí. Současně využívá další podpůrné komunikační techniky, jako jsou dotek, vizuální podpora ve formě obrázků nebo konkrétních předmětů.

Příklady aktivit:

Žák rozlišuje hlas dospělé osoby a rozvíjí dovednost reagovat očekávaným způsobem na oslovení nebo pokyn. K nácviku využívá konkrétní situace, místo nebo opakující se činnost (např. příchod do třídy, ranní kruh).

Žák provádí činnost a učitel ji jednoduchým způsobem popisuje (např.: „Odnášíš papír do koše“, „Oblékáš si svetr“, „Odcházíš ze třídy.“).

Učivo

Sluchová a intonační cvičení

Akustická diferenciaci

Napodobování hlasů a zvuků

Opakování vhodných a očekávaných reakcí na hlas ve formě:

- gest
- slov
- mimiky
- směru pohledu
- ukazování obrázků

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KKB-POR-000-210-001

Reagovat na jednoduché pokyny.

KKB-VYJ-000-210-001

Komunikovat verbálně nebo neverbálně s partnerem.*Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-004

Vyjádřit souhlas či nesouhlas – verbálně, gesty.

CKB-ROZ-001-210-002

Vnímat a aktivně reagovat na členy své rodiny.

CPB-CPB-001-210-002

Zapojit se do jednoduché interakce s druhou osobou.

CSB-SMY-001-210-002

Rozpoznat osoby ze svého okolí a své spolužáky, rozeznat známé a neznámé osoby.

CSB-SMY-002-210-001

Reagovat na své jméno, na oslovení, na zavolání.

CSB-SMY-002-210-002

Poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí.

CSB-SMY-002-210-003

Rozpoznat, rozlišit a napodobit různé zvuky.

CSB-SMY-002-210-004

Rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků.

UKB-HUV-002-210-001

Rozlišovat ve své blízkosti rozmanité zvuky či hudební podněty.

CKB-REC-001-210-002

Rozpoznávat své jméno a reagovat na oslovení jménem.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka k tomu, aby znal své jméno a dokázal reagovat na oslovení jménem způsobem přiměřeným jeho schopnostem. Učí se identifikovat svou osobu jako „já“, ukázat na sebe, případně vyhledat svou osobu na fotografii.

Příklady aktivit:

Žák si procvičuje reakci na své jméno formou různých básniček nebo říkadel s ukazováním. Zároveň se učí poznávat jména dalších lidí ve svém okolí a rozvíjet tak své komunikační schopnosti.

Učivo

- Reakce na své jméno a oslovení
- Komunikační hry s využitím oslovení
- Rytmizace a melodizace jména
- Sebeopozorování v zrcadle
- Identifikace s fotografií

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KKB-POR-000-210-001

Reagovat na jednoduché pokyny.

KKB-VYJ-000-210-001

Komunikovat verbálně nebo neverbálně s partnerem.*Vzdělávací oblasti*

CKB-ROZ-001-210-002

Vnímat a aktivně reagovat na členy své rodiny.

CKB-ROZ-001-210-003

Poznat své spolužáky a učitele.

CKB-ROZ-001-210-004

Vnímat různé podněty a reagovat na ně.

CPB-CPB-001-210-002

Zapojit se do jednoduché interakce s druhou osobou.

CSB-SMY-002-210-001

Reagovat na své jméno, na oslovení, na zavolání.

CSB-SMY-002-210-002

Poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí.

CKB-REC-001-210-003

Snažit se o správné dýchání.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení rozvíjí u žáka správné návyky při dýchání. Žák je s pomocí učitele veden ke správné postuře a stabilitě těla během zdravého a vědomého dýchání. Správné dýchání mu navozuje pocit klidu a uvolnění.

Příklady aktivit:

Žák využívá při nácviku nádechu nosem pohyb paží a vzpřímenou pozici těla vstoje nebo vsedě. Pokud to jeho možnosti dovolí, zařazuje také zadržení dechu.

Žák výdechovou fází procvičuje foukáním do balonku, peříčka, větrníku, brčka nebo při sfouknutí svíčky.

Učivo

Oromotorika:

- cviky rtů a jazyka
- cvičení mluvidel
- napodobování druhé osoby
- využívání zrcadla při dechových cvičeních
- dechové hry
- foukání do předmětů
- manipulace s brčkem

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KKB-VYJ-000-210-001

Komunikovat verbálně nebo neverbálně s partnerem.*Vzdělávací oblasti*

CKB-ROZ-002-210-001

Soustředit se na určitou činnost.

CZB-TEV-001-210-010

Spolupracovat při uvolnění a zklidnění organismu.

UKB-HUV-001-210-001

Usilovat o koordinaci hlasu a dechu.

UKB-HUV-001-210-003

Dýchat zhluboka při poslechu relaxační hudby, usilovat o uvolnění svalstva.

CKB-REC-001-210-004

Vyjádřit souhlas či nesouhlas – verbálně, gesty.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka k vyjádření souhlasu či nesouhlasu formou, kterou mu jeho komunikační schopnosti umožňují. Žák se učí reagovat na verbální nebo neverbální otázku, zda s něčím souhlasí, nebo ne. Je veden k tomu, aby měl dostatečný prostor a čas pro vyjádření svých pocitů. Využívá k tomu své verbální či neverbální schopnosti nebo jinou podporu ve formě obrázků a piktogramů. Zároveň je ujistěn, že ostatní jeho vyjádření zajímá a věnují mu pozornost.

Příklady aktivit:

Žák využívá například gesta, slova, ukazování na předměty, obrázky nebo individuálně vytvořené situační karty, které mu pomáhají s vyjádřením souhlasu či nesouhlasu v konkrétních situacích. Tyto karty vytvářejí lidé, kteří žáka znají a mohou dobře popsat, které činnosti jsou pro žáka bezpečné, které naopak mohou zvyšovat riziko nepohody nebo stresových stavů a jak v daných situacích žák reaguje. Díky tomu lze podporovat reakce žáka tak, aby mu okolí co nejlépe rozumělo.

Učivo

- Vyjádření souhlasu či nesouhlasu
- Neverbální komunikace

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KKB-VYJ-000-210-001

Komunikovat verbálně nebo neverbálně s partnerem.

KLB-KKK-000-210-001

Vyjádřovat své emoce a prožitky v individuální tvůrčí činnosti.*Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-001

Reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby.

CKB-REC-001-210-005

Pozdravit, poděkovat – verbálně nebo gesty.

CKB-REC-001-210-006

Sdílet svá přání a potřeby – verbálním nebo neverbálním způsobem.

CKB-ROZ-001-210-009

Upozornit na své zdravotní obtíže.

CPB-CPB-001-210-002

Zapojit se do jednoduché interakce s druhou osobou.

CSB-SMY-001-210-004

Napodobit předvedené pohyby.

CKB-REC-001-210-005

Pozdravit, poděkovat – verbálně nebo gesty.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka k tomu, aby dokázal pozdravit a poděkovat způsobem přiměřeným jeho schopnostem, verbálně nebo gesty. Žák se učí rozlišovat pozdrav ve verbální podobě, doplněné gestem, podáním ruky nebo mávnutím, a vhodně na něj reagovat. Učí se slova i gesta napodobovat. Učitel ho vede k jednoduchým pravidlům slušného chování, k přijímání pozdravu a poděkování.

Příklady aktivit:

Žák si v reálných situacích během ranního kruhu procvičuje pozdrav se spolužáky a učitelem. Případně podává předmět jinému žákovi, který mu za něj poděkuje a předá ho dalšímu žákovi v kruhu.

Učivo

- Vyjádření pozdravu a poděkování
- Spontánní a jednoduché tematické rozhovory
- Situační hry

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KKB-VYJ-000-210-001

Komunikovat verbálně nebo neverbálně s partnerem.

KSB-BUD-000-210-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.*Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-004

Vyjádřit souhlas či nesouhlas – verbálně, gesty.

CKB-REC-001-210-006

Sdělit svá přání a potřeby – verbálním nebo neverbálním způsobem.

CPB-CPB-001-210-002

Zapojit se do jednoduché interakce s druhou osobou.

CSB-SMY-001-210-004

Napodobit předvedené pohyby.

CKB-REC-001-210-006

Sdělit svá přání a potřeby – verbálním nebo neverbálním způsobem.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení rozvíjí u žáka dovednost sdělit svá přání a potřeby podle jeho možností, verbálně nebo neverbálně. Žák je veden k porozumění a k reakci na otázky směřující k jeho přáním a potřebám. Učí se vyjadřovat formou „já chci“. Zároveň se učí respektovat přání a potřeby jiných. Dovednost procvičuje v běžných, každodenních nebo v modelových situacích. Žák si rozvíjí slovní zásobu a pracuje s podporou předmětů, obrázků, piktogramů. Tvoří jednoduché věty.

Příklady aktivit:

Žák si za pomoci prvků augmentativní a alternativní komunikace procvičuje vyjadřování svých potřeb. Jde například o výměnné obrázkové komunikační systémy, využití komunikátorů, ukazování v prostoru nebo uchopení konkrétních nebo zástupných předmětů.

Učivo

- Systémy augmentativní a alternativní komunikace

- Tvorba a rozvíjení slovní zásoby pomocí reálných předmětů, obrázků, fotografií
- Fonetická cvičení, nácvik hlásek a slov
- Vyjádření svých přání a potřeb pomocí opakujících se gest, pohybů, zvuků, slov, obrázků
- Modelové situace pro vyjadřování přání a potřeb

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KKB-VYJ-000-210-001

Komunikovat verbálně nebo neverbálně s partnerem.

KRB-KRP-000-210-001

Upozornit vhodným způsobem na osobní problém.

KSB-KOS-000-210-001

Vyjádřit potřebu pomoci v obtížné situaci.

Vzdělávací oblasti

CKB-REC-001-210-004

Vyjádřit souhlas či nesouhlas – verbálně, gesty.

CKB-REC-001-210-005

Pozdravit, poděkovat – verbálně nebo gesty.

CKB-REC-001-210-009

Účastnit se činností zaměřených na rozvoj vzájemného naslouchání.

CKB-ROZ-001-210-009

Upozornit na své zdravotní obtíže.

CPB-CPB-001-210-001

Vyjádřit vhodným způsobem své prožívání v běžných situacích.

CPB-CPB-001-210-002

Zapojit se do jednoduché interakce s druhou osobou.

CKB-REC-001-210-007

Využívat digitální technologie při rozvoji komunikačních dovedností.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení rozvíjí žákovy dovednosti potřebné pro komunikaci s lidmi v jeho nejbližším okolí. Pomocí tabletu, velkoplošných tlačítek nebo jiných komunikátorů žák nahrazuje nebo doplňuje verbální způsob komunikace. Jednoduchým ovládáním se učí srozumitelně vyjadřovat své potřeby, přání, pocity a pojmenovává jemu známé předměty.

Příklady aktivit:

Žák používá komunikátory s jedním nebo více zástupnými obrázky nebo fotografiemi. Obdobným způsobem lze zkoušet využívání tabletu s dotykovým rozhraním, a to v aplikaci nebo programu, který umožňuje velmi jednoduché ovládání, ideálně s jednou aktivitou, která směřuje k hlasovému výstupu nebo zvukovému signálu.

Učivo

- Komunikační aplikace s hlasovým výstupem
- Programy pro trénink řeči a komunikace
- Programy pro trénink fonetiky a řeči
- Programy pro podporu komunikace prostřednictvím obrázků

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KDB-KDI-000-210-001

Zacházet bezpečně s digitálními zařízeními v opakujících se situacích.

KKB-VYJ-000-210-001

Komunikovat verbálně nebo neverbálně s partnerem.*Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-008

Umět naslouchat jednoduchému textu určenému pro dětského čtenáře.

CKB-REC-001-210-010

Podílet se na účelné práci s obrázkovou knihou v tištěné či elektronické podobě.

CPB-CPB-001-210-005

Zapojovat se do aktivit pro smysluplné trávení volného času.

CPB-PRC-006-210-002

Obsluhovat jednoduché spotřebiče a používat pomůcky.

UKB-VYV-002-210-002

Sledovat soustředěně animovaný film.

CKB-REC-001-210-008

Umět naslouchat jednoduchému textu určenému pro dětského čtenáře.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka ke snaze naslouchat jednoduchému textu. Žák se za podpory druhé osoby učí zklidnit a věnovat pozornost zprostředkovávané aktivitě. Soustředí se a reaguje na lidský hlas, jeho barvu, intonaci a hlasitost. Tím si rozvíjí zejména pasivní slovní zásobu a schopnost porozumění jednoduchému textu s podporou obrázků. Zprostředkovaně se seznamuje s knihami a jejich obsahem – prohlíží si je, obrací stránky a vyjadřuje zájem nebo nezájem.

Příklady aktivit:

Žák naslouchá krátkým úsekům vyprávění nebo četby, případně zvuku z oblíbeného filmu. Během poslechu má kdykoli možnost vyjádřit, že už dál poslouchat nechce, a učitel na toto sdělení reaguje tak, že dokončí právě čtený úsek a poté aktivitu ukončí.

Učivo

- Poslech jednoduchého reprodukováného textu
- Reakce na slyšené slovo ve formě vyjádření pocitů

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KLB-KKK-000-210-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální tvůrčí činnosti.*Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-007

Využívat digitální technologie při rozvoji komunikačních dovedností.

CKB-REC-001-210-009

Účastnit se činností zaměřených na rozvoj vzájemného naslouchání.

CKB-REC-001-210-010

Podílet se na účelné práci s obrázkovou knihou v tištěné či elektronické podobě.

CKB-REC-001-210-011

Podílet se na dramatizaci známého jednoduchého krátkého příběhu.

CPB-CPB-001-210-005

Zapojovat se do aktivit pro smysluplné trávení volného času.

CKB-REC-001-210-009

Účastnit se činností zaměřených na rozvoj vzájemného naslouchání.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení rozvíjí u žáka schopnost účastnit se činností zaměřených na rozvoj vzájemného naslouchání. Žák je veden k vlastnímu vyjadřování svých potřeb a postojů a zároveň k naslouchání druhým. Učí se, že v rámci komunikace má každý právo na svůj čas a prostor pro vyjádření i naslouchání.

Příklady aktivit:

Žák si procvičuje roli vypravěče i posluchače prostřednictvím ranního kruhu. Žák, který má slovo, drží kamínek, míček nebo jiný předmět, který symbolizuje, že on mluví, zatímco ostatní mu věnují pozornost. Poté předmět podá svému sousedovi, a tím mu předá i slovo.

Učivo

- Spontánní a jednoduché tematické rozhovory
- Komunikační kruhy
- Skupinové sdílení zážitků s vizuální oporou

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPB-KPD-000-210-001

Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech.*Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-006

Sdělit svá přání a potřeby – verbálním nebo neverbálním způsobem.

CKB-REC-001-210-008

Umět naslouchat jednoduchému textu určenému pro dětského čtenáře.

CKB-REC-001-210-010

Podílet se na účelné práci s obrázkovou knihou v tištěné či elektronické podobě.

CKB-REC-001-210-011

Podílet se na dramatizaci známého jednoduchého krátkého příběhu.

CPB-CPB-001-210-005

Zapojovat se do aktivit pro smysluplné trávení volného času.

CKB-REC-001-210-010

Podílet se na účelné práci s obrázkovou knihou v tištěné či elektronické podobě.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení pomáhá žákovi podílet se na účelné práci s obrázkovou knihou. Má možnost vybírat si část knihy podle vlastní oblíbenosti. Seznamuje se s využitím moderních technologií, s elektronickou formou literatury a jejími specifiky. Porovnává tištěnou a elektronickou podobu knih a podle svých možností a preferencí si vybírá formát, který mu vyhovuje.

Příklady aktivit:

Žák si přinese z domova svou oblíbenou knihu nebo fotoalbum. Společně s učitelem v ní listuje, případně komentuje vybrané stránky nebo fotografie. Prohlíží si jednoduché knihy s pevnými stránkami a otevíracími okny, leporela, samolepkové knihy nebo rodinnou fotoknihu.

Žák si vytváří svou osobní knihu z fotografií známých osob, předmětů a míst, která zná.

Učivo

- Účelná práce s obrázkovou knihou
- Orientace ve fotoknize s fotografiemi, které zachycují život žáka a jeho nejbližší okolí

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KBB-KOE-000-210-001

Sdílet odpovědnost za své chování v rutinních školních situacích.

KDB-KDI-000-210-001

Zacházet bezpečně s digitálními zařízeními v opakujících se situacích.

KUB-KKG-000-210-001

Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-007

Využívat digitální technologie při rozvoji komunikačních dovedností.

CKB-REC-001-210-008

Umět naslouchat jednoduchému textu určenému pro dětského čtenáře.

CKB-REC-001-210-009

Účastnit se činností zaměřených na rozvoj vzájemného naslouchání.

CKB-REC-001-210-011

Podílet se na dramatizaci známého jednoduchého krátkého příběhu.

CPB-CPB-001-210-005

Zapojovat se do aktivit pro smysluplné trávení volného času.

CKB-REC-001-210-011

Podílet se na dramatizaci známého jednoduchého krátkého příběhu.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení rozvíjí žákovu schopnost podílet se na dramatizaci krátkého a jednoduchého příběhu. Žák se učí porozumět obsahu i formě příběhu a orientovat se v něm. Seznamuje se s dramatizací, s hrou na někoho nebo na něco. Ke svému projevu využívá řeč, mimiku, gesta, jednoduchý kostým, rekvizity a doprovodné zvuky. Současně se podílí na spolupráci a vytváření jednoho celku. Učí se sdílet společný úspěch i zodpovědnost za společný výsledek práce.

Příklady aktivit:

Žák se zapojuje do scénky nebo krátkého příběhu, který zná z pohádky, filmu, knihy. Ztvárňuje postavu, předmět nebo zvíře, které je mu blízké, a ví, jakým způsobem může předvést vhodný zvuk, pohyb, případně jaká použít slova.

Učivo

Dramatizace známého jednoduchého příběhu

Ztvárnění postavy, věci nebo zvířete pomocí:

- zvuků
- gest
- slov
- ukazování obrázků
- konkrétních předmětů

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KBB-KOD-000-210-001

Napodobovat činnosti, které jsou prospěšné pro okolní přírodu.

KBB-KOE-000-210-001

Sdílet odpovědnost za své chování v rutinních školních situacích.

KPB-KPD-000-210-001

Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech.

Vzdělávací oblasti

CKB-REC-001-210-008

Umět naslouchat jednoduchému textu určenému pro dětského čtenáře.

CKB-REC-001-210-009

Účastnit se činností zaměřených na rozvoj vzájemného naslouchání.

CKB-REC-001-210-010

Podílet se na účelné práci s obrázkovou knihou v tištěné či elektronické podobě.

CPB-CPB-001-210-002

Zapojit se do jednoduché interakce s druhou osobou.

UKB-VYV-001-210-002

Vyjadřovat jednoduchými výtvarnými prostředky své prožitky.

UKB-VYV-001-210-004

Usilovat o práci ve skupině, o společnou výtvarnou tvorbu.

CSB

Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět se zaměřuje na rozvoj osobnosti žáka a klade důraz na dovednosti uplatnitelné v běžném životě. Primárními cíli této oblasti jsou utváření a posilování návyků, jako je sebeobsluha, pravidelná hygiena, zdravé stravovací návyky a podpora zdravého životního stylu. Vedle těchto praktických dovedností je kladen důraz na emocionální a sociální rozvoj žáka, upevňování citových vazeb, budování empatie a pozitivních vztahů. Vzdělávací obsah tak přispívá nejen k osvojování praktických dovedností, ale také k formování a rozvoji osobnosti žáka.

Vzdělávací oblast je tvořena jedním vzdělávacím oborem: **Smyslová výchova**.

SMY

Smyslová výchova

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor je zároveň integrovanou vzdělávací oblastí se shodnou charakteristikou. Vzdělávací obor je členěn do pěti tematických okruhů: **Rozvíjení zrakového vnímání, Rozvíjení sluchového vnímání, Rozvíjení hmatového vnímání, Prostorová a směrová orientace a Rozvíjení čichového a chuťového vnímání.**

001

Rozvíjení zrakového vnímání

Charakteristika tematického okruhu

Tematický okruh vede žáka k rozvoji zrakového vnímání. Podporuje schopnost vidět a rozpoznávat předměty, osoby a situace z každodenního života. Učí žáka manipulovat s předměty, koncentrovat svůj pohled a provádět činnosti, jako je řazení, skládání a třídění. Součástí tematického okruhu je také rozpoznávání osob z okolí, určování denní doby a využívání schémat a prvků augmentativní a alternativní komunikace.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl II – 10. ročník (210)

CSB-SMY-001-210-001

Koncentrovat pohled, uchopit předměty a manipulovat s nimi.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení přispívá k rozvoji zrakového vnímání a směřuje k praktické manipulaci s předměty. Učitel využívá konkrétní praktické činnosti, které žákovi umožňují zlepšovat zrakové vnímání, koncentraci pohledu a zrakovou paměť.

Příklady aktivit:

Žák pracuje s názornými didaktickými pomůckami – předměty, fotografiemi, pomůckami na vkládání tvarů a obrázky.

Žák pozoruje a napodobuje činnosti lidí formou hry.

Žák objevuje a vnímá nové prostory.

Žák manipuluje s pomůckami, které umožňují vkládání, posouvání a napichování tvarů.

Žák napodobuje běžné lidské aktivity, jako je příprava jídla, úklid nebo pomoc při organizaci školních pomůcek (např. ořezávání tužek).

Žák se zapojuje do vizuálních her – přiřazuje předměty podle barvy, tvaru či velikosti nebo manipuluje s hračkami s různou texturou, čímž rozvíjí koncentraci a jemnou motoriku.

Žák navazuje oční kontakt se spolužáky a učitelem. Učí se chápat oční kontakt jako základní prostředek jednoduché sociální komunikace.

Žák sleduje pohybující se předměty (např. auta, vláčky, pohybové hračky či barevné stuhy).

Žák je postupně veden k řízeným očním pohybům zleva doprava a shora dolů jako přípravě na čtení a psaní (preprimární čtenářská a grafomotorická dovednost).

Žák absolvuje různé formy terapií (např. canisterapii, hipoterapii nebo animoterapii).

Učivo

- Pozorování činnosti lidí a zvířat
- Seznamování se s prostorem

Koncentrace pohledu na obličej známé osoby:

- Navázání očního kontaktu
- Vnímání obličeje a jeho výrazu
- Koncentrace pohledu na předměty
- Koncentrace pozornosti na pohyb

Cvičení očních pohybů:

- Pohledové čáry
- Bludiště
- Vnímání zrcadlových tvarů
- Rozeznávání tvarů písmen
- Zraková paměť
- Identické dvojice
- Vkládání tvarů do výřezů

Vazby**Související očekávané výsledky učení**

Klíčové kompetence

KUB-KKG-000-210-001

Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.

Vzdělávací oblasti

CKB-ROZ-002-210-002

Přiřazovat předměty na základě daných kritérií.

CKB-ROZ-003-210-001

Uchopit a podržet podaný předmět.

CKB-ROZ-003-210-002

Provádět uvolňovací cvičení.

CKB-ROZ-003-210-003

Uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní.

CPB-PRC-003-210-001

Zvládnout základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.

CSB-SMY-001-210-002

Rozpoznat osoby ze svého okolí a své spolužáky, rozeznat známé a neznámé osoby.

CSB-SMY-001-210-003

Rozpoznat denní dobu podle činnosti, obrázku, schémat nebo s pomocí augmentativní a alternativní komunikace.

CSB-SMY-001-210-004

Napodobit předvedené pohyby.

CSB-SMY-001-210-005

Poznat, řadit, skládat a třídit předměty podle velikosti, obrysů, barevné a tvarové odlišnosti.

CSB-SMY-001-210-006

Třídit obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty.

CSB-SMY-004-210-003

Řadit, skládat a umísťovat předměty na určené místo podle pokynů.

CZB-TEV-001-210-011

Spolupracovat při využívání upravených didaktických pomůcek pro zapojení do pohybových činností.

UKB-VYV-002-210-002

Sledovat soustředěně animovaný film.

CSB-SMY-001-210-002

Rozpoznat osoby ze svého okolí a své spolužáky, rozeznat známé a neznámé osoby.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka k rozpoznávání osob z jeho okolí (spolužáků, rodinných příslušníků, známých i neznámých osob) a ke vnímání výrazů obličeje a jejich významu.

Příklady aktivit:

Žák poznává na fotografiích, na obrázcích, v časopisech a knihách různé osoby, rodinné příslušníky nebo spolužáky. Postupně rozpoznává jejich emoce, zda jsou veselí, smutní, zlobí se, nebo pláče. K procvičování využívá pexesa, domina, hru Loto a emoční karty.

Učivo

- Rozeznání osob ze svého okolí
- Známé a neznámé osoby a spolužáci
- Vnímání obličeje a jeho výrazu

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPB-KPD-000-210-001

Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech.

KSB-BUD-000-210-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.*Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-001

Reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby.

CKB-ROZ-001-210-002

Vnímat a aktivně reagovat na členy své rodiny.

CKB-ROZ-001-210-003

Poznat své spolužáky a učitele.

CSB-SMY-001-210-001

Koncentrovat pohled, uchopit předměty a manipulovat s nimi.

CSB-SMY-002-210-002

Poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí.

CZB-TEV-001-210-006

Vnímat jiné žáky při společných pohybových činnostech a spolupracovat s nimi.

UKB-VYV-001-210-004

Usilovat o práci ve skupině, o společnou výtvarnou tvorbu.

CSB-SMY-001-210-003

Rozpoznat denní dobu podle činnosti, obrázku, schémat nebo s pomocí augmentativní a alternativní komunikace.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení přispívá k rozpoznání denní doby s pomocí popisu pravidelných denních činností, obrázků a schémat, případně za využití augmentativní a alternativní komunikace.

Příklady aktivit:

Žák rozpozná denní dobu na základě praktických činností, obrázků a předmětů. Vnímá rozdíl mezi světlem a tmou. Sleduje období rána, poledne a večera.

Žák spojuje aktivity s odpovídajícím časem (např. ranní hygiena, oblékání a snídání jsou spojené s ránem). Verbálně i neverbálně popisuje probíhající i plánované aktivity.

Žák pozoruje konkrétní činnosti a přírodu.

Učivo

- Denní časové úseky podle činností, obrázků, pictogramů a procesních schémat

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KUB-KKG-000-210-001

Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

CPB-CPB-001-210-004

Rozpoznat základní denní činnosti.

CPB-CPB-001-210-005

Zapojovat se do aktivit pro smysluplné trávení volného času.

CSB-SMY-001-210-001

Koncentrovat pohled, uchopit předměty a manipulovat s nimi.

CSB-SMY-001-210-006

Třídít obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty.

CSB-SMY-001-210-004

Napodobit předvedené pohyby.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení přispívá k rozvoji dovedností, které žákovi umožňují osvojit si nové pohybové vzorce. Současně podporuje sociální učení a prostřednictvím imitace rozvíjí kognitivní schopnosti žáka.

Příklady aktivit:

Žák napodobuje a pomocí nápodoby a opakování si osvojuje a upevňuje nové dovednosti. Využívá různé pohybové aktivity a terapie (např. Feldenkraisovu metodu, která je založená na nápodobě pomalých pohybů).

Učivo

- Nápodoba předvedených pohybů
- Uvědomění si pokynu
- Reakce na pokyn

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-004

Vyjádřit souhlas či nesouhlas – verbálně, gesty.

CKB-REC-001-210-005

Pozdravit, poděkovat – verbálně nebo gesty.

CKB-ROZ-003-210-002

Provádět uvolňovací cvičení.

CKB-ROZ-003-210-003

Uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní.

CPB-PRC-006-210-002

Obsluhovat jednoduché spotřebiče a používat pomůcky.

CSB-SMY-001-210-001

Koncentrovat pohled, uchopit předměty a manipulovat s nimi.

CZB-TEV-001-210-001

Účastnit se aplikovaných pohybových aktivit podle aktuálního zdravotního stavu.

CZB-TEV-001-210-002

Uplatňovat jednoduché pohybové dovednosti v individuálních a skupinových činnostech.

CZB-TEV-001-210-003

Osvojit si základní pohybové dovednosti při pohybových činnostech se snahou o co největší samostatnost v pohybu.

CZB-TEV-001-210-004

Vnímat základní pokyny a na jejich základě vykonávat individuální či skupinovou pohybovou činnost.

CZB-TEV-001-210-005

Napodobovat pohybové činnosti doprovázené jednoduchým hudebním či rytmickým doprovodem.

CZB-TEV-001-210-009

Zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost.

CZB-TEV-001-210-011

Spolupracovat při využívání upravených didaktických pomůcek pro zapojení do pohybových činností.

CZB-TEV-001-210-014

Zaujímat správné základní cvičební polohy se správným způsobem držení těla, koordinovat je.

CSB-SMY-001-210-005

Poznat, řadit, skládat a třídit předměty podle velikosti, obrysů, barevné a tvarové odlišnosti.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na rozvoj dovedností potřebných k orientaci v prostředí a k získávání informací prostřednictvím zraku. Podporuje schopnost žáka rozeznávat, srovnávat a zpracovávat vizuální podněty.

Příklady aktivit:

Žák pracuje s podporou názorných didaktických pomůcek. Vyhledává identické dvojice a přikládá k sobě hračky a konkrétní předměty (např. ponožky, kelímky, krabičky). Využívá také dvojice obrázků – zpočátku s jednoduchou kresbou, později s obsahově složitějšími motivy.

Žák rozlišuje, řadí, třídí a skládá předměty podle velikosti, barvy, tvaru od jednoduchých po složitější.

Žák rozlišuje barevné tóny (modrá, červená), jejich sytost (růžová × červená) a jas (světle zelená × tmavě zelená), protože rozvoj zrakové percepce začíná rozpoznáváním základních barev. Začíná s rozlišováním základních barevných tónů. Učí se reagovat na barvy s praktickým přesahem (např. červená a zelená v kontextu dopravní bezpečnosti).

Žák pracuje s reálnými předměty, jako jsou stužky, knoflíky, kolíčky či kostky.

Žák rozpoznává různé velikosti (např. malý a velký míč) a přechází k práci s obrázky. Upřednostňuje manipulaci se skutečnými předměty, které poskytují přímý sensorický vjem.

Žák vyhledává identické dvojice na základě vzorového obrázku (např. stejného psa), třídí objekty podle tvaru (kostičky × kuličky).

Žák rozvíjí zrakovou paměť (např. formou hry „Co zmizelo ze stolu“).

Žák využívá podle instrukcí učitele například karty s posloupnostmi, puzzle, stínové obrázky, pexesa (včetně variant s kelímky) a tzv. Kimovy hry.

Učivo

- Řazení předmětů podle velikosti, obrysů, barevné a tvarové odlišnosti
- Skládání předmětů podle velikosti, obrysů, barevné a tvarové odlišnosti
- Rozlišování předmětů podle velikosti, obrysů, barevné a tvarové odlišnosti
- Přiřazování předmětů podle velikosti, obrysů, barevné a tvarové odlišnosti
- Třídění předmětů podle velikosti, obrysů, barevné a tvarové odlišnosti
- Rozlišování celku a části celku

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPB-KPP-000-210-001

Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.

KUB-KKG-000-210-001

Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

CKB-ROZ-002-210-001

Soustředit se na určitou činnost.

CKB-ROZ-002-210-002

Přiřazovat předměty na základě daných kritérií.

CPB-PRC-003-210-001

Zvládnout základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.

CSB-SMY-001-210-001

Koncentrovat pohled, uchopit předměty a manipulovat s nimi.

CSB-SMY-001-210-006

Třídít obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty.

CSB-SMY-003-210-002

Třídít předměty na základě hmatu – podle velikosti a tvaru, známé a neznámé.

CSB-SMY-004-210-003

Řadit, skládat a umísťovat předměty na určené místo podle pokynů.

CSB-SMY-001-210-006

Třídít obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na dovednosti vedoucí k praktickému využití manipulativních činností v procesu učení.

Příklady aktivit:

Žák vyřazuje z nabídky na obrázku předměty nebo osoby, které do dané skupiny tematicky nepatří (např. pila nepatří do kuchyně nebo panenka není ovoce).

Žák porovnává a přiřazuje reálné předměty k odpovídajícím obrázkům.

Učivo

- Třídění obrázků
- Poznávání nesprávností na obrázcích
- Rozeznávání reálných a vyobrazených předmětů

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KUB-KKG-000-210-001

Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

CKB-ROZ-001-210-007

Poznat a používat předměty denní potřeby.

CKB-ROZ-002-210-002

Přiřazovat předměty na základě daných kritérií.

CSB-SMY-001-210-001

Koncentrovat pohled, uchopit předměty a manipulovat s nimi.

CSB-SMY-001-210-003

Rozpoznat denní dobu podle činnosti, obrázku, schémat nebo s pomocí augmentativní a alternativní komunikace.

CSB-SMY-001-210-005

Poznat, řadit, skládat a třídit předměty podle velikosti, obrysů, barevné a tvarové odlišnosti.

CSB-SMY-004-210-003

Řadit, skládat a umísťovat předměty na určené místo podle pokynů.

CSB-SMY-004-210-005

Rozlišit s pomocí názorné demonstrace roční období podle základních znaků.

UKB-VYV-001-210-003

Uplatňovat vlastní vnímání při výtvarných činnostech.

002

Rozvíjení sluchového vnímání

Charakteristika tematického okruhu

Tematický okruh vede žáka ke schopnosti identifikovat a rozlišovat osoby, zvuky a zvukové podněty z okolí. Žák se učí reagovat na své jméno a oslovení od druhých. Rozvíjí také schopnost orientovat se v prostoru i v nejbližším okolí prostřednictvím sluchového vnímání.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl II – 10. ročník (210)

CSB-SMY-002-210-001

Reagovat na své jméno, na oslovení, na zavolání.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení rozvíjí u žáků vnímání hlasu druhé osoby, uvědomění si vlastní osoby a vede ke zlepšení sluchové pozornosti.

Příklady aktivit:

Žák si pomocí soustředěného nácviku reakce na své jméno uvědomuje vlastní osobu.

Žák opakuje své jméno a spojuje sluchový podnět s vizuálním podnětem – vlastní fotografií, obrázkem či piktogramem.

Žák využívá jednoduchá říkadla, která doprovází pohybem, rytmiizací, tleskáním nebo dupáním.

Žák při vyslovení vlastního jména navazuje oční kontakt.

Žák rozeznává jasná gesta, která upoutají jeho pozornost.

Žák při vyslovení jména posiluje asociaci dotekem na rameno nebo ruku. Tuto dovednost si upevňuje častým opakováním oslovení.

Žák reakcí na své jméno poskytuje pozitivní zpětnou vazbu na pochvalu či odměnu.

Učivo

- Nácvik soustředěného sluchového vnímání pomocí oslovení
- Nácvik zvukové podoby svého jména

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KKB-POR-000-210-001

Reagovat na jednoduché pokyny.*Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-001

Reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby.

CKB-REC-001-210-002

Rozpoznávat své jméno a reagovat na oslovení jménem.

CKB-ROZ-001-210-004

Vnímat různé podněty a reagovat na ně.

CSB-SMY-002-210-002

Poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí.

CSB-SMY-002-210-003

Rozpoznat, rozlišit a napodobit různé zvuky.

CSB-SMY-002-210-004

Rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků.

UKB-HUV-002-210-001

Rozlišovat ve své blízkosti rozmanité zvuky či hudební podněty.

CSB-SMY-002-210-002

Poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení směřuje k podpoře orientace žáka v nejbližším okolí pomocí rozeznávání zvuků.

Příklady aktivit:

Žák používá zvukové hračky nebo zařízení, která vydávají specifické zvuky (např. hrací hračky, záznamy zvuků).

Žák přiřazuje k obrázkům nebo reálným předmětům zvuky, které zprostředkovává učitel.

Žák se učí rozpoznávat zvuky spojené s konkrétními místy (např. zvuk auta na silnici nebo mixéru v kuchyni).

Učivo

- Rozlišování a určování zvuku podle směru, délky a intenzity

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KUB-KKG-000-210-001

Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-001

Reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby.

CKB-REC-001-210-002

Rozpoznávat své jméno a reagovat na oslovení jménem.

CKB-ROZ-001-210-002

Vnímat a aktivně reagovat na členy své rodiny.

CKB-ROZ-001-210-003

Poznat své spolužáky a učitele.

CSB-SMY-001-210-002

Rozpoznat osoby ze svého okolí a své spolužáky, rozeznat známé a neznámé osoby.

CSB-SMY-002-210-001

Reagovat na své jméno, na oslovení, na zavolání.

CSB-SMY-002-210-003

Rozpoznat, rozlišit a napodobit různé zvuky.

CSB-SMY-002-210-004

Rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků.

CZB-TEV-001-210-006

Vnímat jiné žáky při společných pohybových činnostech a spolupracovat s nimi.

CSB-SMY-002-210-003

Rozpoznat, rozlišit a napodobit různé zvuky.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na rozpoznávání, rozlišování a napodobování různých zvuků. Vede k upevnění sluchové paměti a rozvoji dalších poznávacích schopností a dovedností.

Příklady aktivit:

Žák diferencuje, odkud zvuk přichází – lokalizuje jeho zdroj.

Žák rozvíjí schopnost identifikovat určitý zvuk (např. tukaní, cinkání, lidskou řeč).

Žák poznává předměty podle jejich zvuku a spojuje zvuk s vizuálním podnětem.

Žák se učí naslouchat a rozeznávat různé zvuky ze svého okolí (např. zvířecí zvuky, lidskou řeč).

Žák využívá různé pomůcky, například ozvučené hračky, bubínek, triangl, zvonek, rolničky, bzučák, lahvičky naplněné různými materiály (např. pískem, čočkou, rýží, vodou, korálky), Orffovy hudební nástroje, ladičky, zvukové terčíky, míčky a různé zvukové přehrávače. Využívá také prvky muzikoterapie, zvukové knížky a aplikace.

Učivo

- Nácvik soustředěného sluchového vnímání pomocí zvuků v přirozeném prostředí
- Poznávání a rozlišování zvuků
- Sluchová figura a pozadí
- Lokalizace zvuku
- Sluchová cvičení s využitím zraku
- Sluchová cvičení bez využití zraku
- Cvičení na rozvoj sluchové paměti
- Napodobování různých zvuků
- Sluchově motorická cvičení
- Akustické rozlišování (shodné a rozdílné zvuky)

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KUB-KKG-000-210-001

Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-001

Reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby.

CSB-SMY-002-210-001

Reagovat na své jméno, na oslovení, na zavolání.

CSB-SMY-002-210-002

Poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí.

CSB-SMY-002-210-004

Rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků.

UKB-HUV-002-210-001

Rozlišovat ve své blízkosti rozmanité zvuky či hudební podněty.

UKB-HUV-002-210-002

Soustředit se na poslech jednoduché krátké skladby.

CSB-SMY-002-210-004

Rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede k upevnění sluchové paměti a rozvoji dalších psychických funkcí. Směřuje k získávání zkušeností spojených s emocionální odezvou.

Příklady aktivit:

Žák postupuje od rozeznávání stacionárního zdroje zvuku k pohybujícím se zdrojům.

Žák začíná rozlišovat zvuky v nehlukném a klidném prostředí a postupně se učí zvládat prostředí hlučnější.

Žák si zvyká na různá zvuková pozadí a upevňuje si sluchovou paměť.

Žák spojuje zvuky spojené s denním životem se zrakovou oporou prostřednictvím předmětů nebo obrázků.

Žák využívá poslech různých rytmických struktur (např. tlukot srdce, hlasy ptáků nebo šum moře).

Žák při rozlišování zvuků používá různé hudební i nehudební zvuky.

Žák rozeznává zvukové expozice příjemné (např. šumění listů) i nepříjemné (např. náhlé hlasité zvuky nebo siréna).

Žák zapojuje jednoduché hudební nástroje a prvky muzikoterapie, které mu pomáhají vnímat a reagovat na různé zvuky v bezpečném prostředí (např. poslech deště spojuje s obrázkem deště nebo pocítí poklep prstů na ruce jako dopadající kapky).

Učivo

- Básničky a rýmováčky
- Ozvěny
- Rytmizace

Rozlišování zvuků vyskytujících se v běžném denním životě a v přírodě:

- Denní zvuky
- Hlasy zvířat
- Zpěv ptáků

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KSB-KOS-000-210-001

Vyjádřit potřebu pomoci v obtížné situaci.*Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-001

Reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby.

CKB-ROZ-001-210-008

Dát najevo své pocity.

CPB-CPB-001-210-004

Rozpoznat základní denní činnosti.

CPB-PRC-006-210-002

Obsluhovat jednoduché spotřebiče a používat pomůcky.

CSB-SMY-002-210-001

Reagovat na své jméno, na oslovení, na zavolání.

CSB-SMY-002-210-002

Poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí.

CSB-SMY-002-210-003

Rozpoznat, rozlišit a napodobit různé zvuky.

UKB-HUV-002-210-001

Rozlišovat ve své blízkosti rozmanité zvuky či hudební podněty.

003

Rozvíjení hmatového vnímání*Charakteristika tematického okruhu*

Tematický okruh směřuje žáka k vytváření představ o světě prostřednictvím hmatu a ke zlepšení poznávání vlastností předmětů a vztahů mezi nimi. Zároveň přispívá ke zkvalitnění smyslového prožívání a ovlivňuje emocionální citění. Vede žáka k osvojení základních dovedností manipulace s předměty.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:**Díl II – 10. ročník (210)**

CSB-SMY-003-210-001

Poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů.*Metodická podpora***Komentář**

Očekávaný výsledek učení podporuje kognitivní, senzorický a emocionální rozvoj žáka. Posiluje a stimuluje senzorické funkce i citlivost, a tím usnadňuje provádění každodenních činností.

Příklady aktivit:

Žák využívá různorodé materiály (např. hmatové knihy s různými texturami a smyslové boxy naplněné předměty s odlišnými povrchy – hladké, drsné, měkké, tvrdé).

Žák je motivován prostřednictvím her – přiřazuje předměty se stejnou texturou nebo povrchem na odpovídající místo na stole a identifikuje předměty pomocí hmatu z neprůhledného sáčku.

Žák manipuluje s malými předměty – navléká korálky, pracuje s modelínou, skládá puzzle nebo si hraje s kinetickým pískem.

Učivo

- Rozvíjení hmatové percepce
- Manipulace s předměty
- Úchopy a rozeznávání předmětů různých tvarů, velikostí, povrchů a materiálů

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KUB-KKG-000-210-001

Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.

Vzdělávací oblasti

CKB-ROZ-002-210-001

Soustředit se na určitou činnost.

CKB-ROZ-002-210-002

Přiřazovat předměty na základě daných kritérií.

CKB-ROZ-003-210-001

Uchopit a podržet podaný předmět.

CSB-SMY-003-210-002

Třídít předměty na základě hmatu – podle velikosti a tvaru, známé a neznámé.

CSB-SMY-003-210-003

Rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětů.

CSB-SMY-004-210-003

Řadit, skládat a umísťovat předměty na určené místo podle pokynů.

UKB-VYV-002-210-001

Vnímat barvy, tvary a jejich odlišnosti.

CSB-SMY-003-210-002

Třídít předměty na základě hmatu – podle velikosti a tvaru, známé a neznámé.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení rozvíjí prostřednictvím manipulativních činností smyslové prožívání žáka. Učitel vede žáka k činnostem, jako je třídění, porovnávání a manipulace s předměty. Žák se snaží tyto zkušenosti přenášet do každodenních činností.

Příklady aktivit:

Žák zkoumá hmatem předměty různých tvarů, velikostí a materiálů a uvědomuje si jejich rozdíly.

Žák třídí předměty podle společných znaků, vyhledává rozdíly a využívá různé hračky s tlačítky a knoflíky a předměty denní potřeby.

Žák navléká kuličky, manipuluje s tyčkami, kroužky a knoflíky.

Žák se zapojuje do sebeobslužných dovedností, jako je skládání prádla, ukládání předmětů na určité místo nebo zapínání knoflíků.

Učivo

- Rozvíjení hmatové percepce

- Manipulace s předměty
- Manipulace s předměty denní potřeby
- Úchopy a třídění předmětů podle velikosti a tvaru

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KUB-KKG-000-210-001

Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.

Vzdělávací oblasti

CKB-ROZ-002-210-001

Soustředit se na určitou činnost.

CKB-ROZ-002-210-002

Přiřazovat předměty na základě daných kritérií.

CPB-PRC-003-210-001

Zvládnout základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.

CSB-SMY-001-210-005

Poznat, řadit, skládat a třídit předměty podle velikosti, obrysů, barevné a tvarové odlišnosti.

CSB-SMY-003-210-001

Poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů.

CSB-SMY-003-210-003

Rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětů.

CSB-SMY-004-210-003

Řadit, skládat a umísťovat předměty na určené místo podle pokynů.

UKB-VYV-002-210-001

Vnímat barvy, tvary a jejich odlišnosti.

CSB-SMY-003-210-003

Rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětů.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení rozvíjí u žáka schopnost porozumět okolí prostřednictvím poznání fyzikálních vlastností předmětů. Podporuje jeho orientaci v prostoru a zvyšuje bezpečnost při každodenních činnostech.

Příklady aktivity:

Žák se seznamuje s bezpečnými předměty s různou teplotou. Používá například chladné lžičky, dřevěné tyčinky nebo nádoby s vodou o různé teplotě. Přiřazuje předměty podle teploty – chladné, teplé.

Žák ukazuje dvojice předmětů s odlišnou teplotou a hledá shodné páry na základě hmatového vjemu.

Žák se dotýká různých materiálů v přírodě, jako jsou kameny nebo sluncem vyhřátý písek.

Žák vnímá teplotní rozdíly v reálném prostředí.

Žák manipuluje s potravinami o různých teplotách (např. studené ovoce z lednice nebo teplé pečivo).

Učivo

- Rozlišování fyzikálních vlastností předmětů

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KUB-KKG-000-210-001

Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

CKB-ROZ-002-210-002

Přiřazovat předměty na základě daných kritérií.

CSB-SMY-003-210-001

Poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů.

CSB-SMY-003-210-002

Třídít předměty na základě hmatu – podle velikosti a tvaru, známé a neznámé.

UKB-VYV-002-210-001

Vnímat barvy, tvary a jejich odlišnosti.

004

Prostorová a směrová orientace*Charakteristika tematického okruhu*

Tematický okruh učí žáka orientaci, vnímání prostoru a přírody v nejbližším okolí. Napomáhá rozvoji vestibulárního a proprioreceptivního systému, které jsou klíčové pro pohybovou koordinaci a správné vnímání polohy těla v prostoru.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:**Díl II – 10. ročník (210)**

CSB-SMY-004-210-001

Vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na rozvoj dovedností žáka v oblasti směrové a prostorové orientace ve známém prostředí, čímž podporuje jeho samostatnost a pozitivně ovlivňuje budoucí kvalitu jeho života.

Příklady aktivit:

Žák se učí orientovat v prostoru za využití různých smyslů – zraku, sluchu a hmatu. Vnímá okolní prostředí zrakem, například rozlišuje barvy a tvary. Naslouchá zvukům, které mu pomáhají určit, kde se nachází a dotýká se předmětů nebo označených míst.

Žák používá hmatové mapy či značky, které mu napomáhají v orientaci. Pracuje například s barevným nebo hmatovým označením různých místností. Učí se rozpoznávat specifické orientační body a využívat je pro samostatný pohyb ve známém prostředí.

Učivo

- Směrová orientace v řadě, na ploše a v prostoru
- Řazení předmětů podle směrové orientace

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KUB-KKG-000-210-001

Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

CKB-ROZ-001-210-004

Vnímat různé podněty a reagovat na ně.

CKB-ROZ-001-210-005

Vnímat prostor v nejbližším okolí a orientovat se v něm.

CSB-SMY-004-210-002

Rozlišovat nahoře – dole, před – za, vedle.

CSB-SMY-004-210-003

Řadit, skládat a umísťovat předměty na určené místo podle pokynů.

CSB-SMY-004-210-004

Orientovat se ve třídě, ve škole a svém nejbližším okolí.

CZB-TEV-001-210-004

Vnímat základní pokyny a na jejich základě vykonávat individuální či skupinovou pohybovou činnost.

CZB-TEV-001-210-013

Zvládat základní pohybové činnosti spojené s prostorovou orientací.

CSB-SMY-004-210-002

Rozlišovat nahoře – dole, před – za, vedle.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení napomáhá k lepší prostorové orientaci žáka, k rozvoji komunikačních schopností a zlepšování sociálních interakcí. Porozumění pokynům zároveň přispívá ke zvýšení bezpečnosti žáka.

Příklady aktivit:

Žák při rozlišování pojmů pracuje s reálnými předměty, kterých se může dotýkat a které může vidět. Například pokládá oblíbenou hračku pod stůl, nahoru, dolů, před, za nebo vedle. Vnímá verbální doprovod a tyto aktivity opakuje.

Učivo

- Umísťování předmětů podle pokynů

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KUB-KKG-000-210-001

Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

CKB-ROZ-002-210-002

Přiřazovat předměty na základě daných kritérií.

CSB-SMY-004-210-001

Vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru.

CSB-SMY-004-210-003

Řadit, skládat a umísťovat předměty na určené místo podle pokynů.

CSB-SMY-004-210-004

Orientovat se ve třídě, ve škole a svém nejbližším okolí.

CZB-TEV-001-210-013

Zvládat základní pohybové činnosti spojené s prostorovou orientací.

UKB-VYV-001-210-003

Uplatňovat vlastní vnímání při výtvarných činnostech.

CSB-SMY-004-210-003

Řadit, skládat a umísťovat předměty na určené místo podle pokynů.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede k rozvoji kognitivních schopností. Podporuje prostorovou orientaci, zejména vnímání polohy a orientace v prostoru. Rozvíjí komunikační, sociální a sebeobslužné dovednosti.

Příklady aktivit:

Žák pracuje s reálnými předměty, kterých se může dotýkat a které může vidět (např. barevné kostky, obrázkové kartičky nebo různé dřevěné tvary). Díky pravidelnému opakování, jednoduchým pokynům a vizuální podpoře (piktogramy a obrázky) se postupně stává jistějším při plnění úkolů. Začíná s jednoduchými činnostmi, jako je řazení podle barvy nebo velikosti. Jeho sebejistotu posilují rutinní aktivity, jasné verbální pokyny a demonstrační ukázky.

Učivo

- Umísťování předmětů podle pokynů na určené místo
- Řazení předmětů podle pokynů na určené místo
- Skládání předmětů podle pokynů na určené místo

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPB-KPD-000-210-001

Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech.

KPB-KPP-000-210-001

Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.*Vzdělávací oblasti*

CKB-ROZ-001-210-005

Vnímat prostor v nejbližším okolí a orientovat se v něm.

CKB-ROZ-003-210-001

Uchopit a podržet podaný předmět.

CPB-PRC-001-210-002

Podílet se na udržování pořádku ve svých věcech.

CPB-PRC-004-210-001

Zvládat základní dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstrukčními hrami.

CPB-PRC-006-210-004

Spolupracovat při nákupu a uložení základních potravin.

CSB-SMY-001-210-001

Koncentrovat pohled, uchopit předměty a manipulovat s nimi.

CSB-SMY-001-210-005

Poznat, řadit, skládat a třídit předměty podle velikosti, obrysů, barevné a tvarové odlišnosti.

CSB-SMY-001-210-006

Třídit obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty.

CSB-SMY-003-210-001

Poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů.

CSB-SMY-003-210-002

Třídit předměty na základě hmatu – podle velikosti a tvaru, známé a neznámé.

CSB-SMY-004-210-001

Vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru.

CSB-SMY-004-210-002

Rozlišovat nahoře – dole, před – za, vedle.

CSB-SMY-004-210-004

Orientovat se ve třídě, ve škole a svém nejbližším okolí.

CSB-SMY-004-210-004

Orientovat se ve třídě, ve škole a svém nejbližším okolí.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení posiluje prostorovou a směrovou orientaci a přispívá k lepší orientaci ve třídě, ve škole i v nejbližším okolí žáka.

Příklady aktivit:

Žák používá piktogramy, barevné značky nebo fotografie k označení místností a důležitých míst.

Žák nacvičuje a opakovaně prochází známé trasy. Vnímá vizuální podporu, například barevné dveře nebo obrazy na stěnách.

Žák reaguje na slovní pokyny, například: „*Ted' zahýbáme.*“ nebo „*Jedeme rovně.*“

Učivo

- Orientace ve škole a ve třídě
- Orientace v herně
- Orientace v nejbližším okolí

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KUB-KKG-000-210-001

Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.*Vzdělávací oblasti*

CKB-ROZ-001-210-004

Vnímat různé podněty a reagovat na ně.

CKB-ROZ-001-210-005

Vnímat prostor v nejbližším okolí a orientovat se v něm.

CSB-SMY-004-210-001

Vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru.

CSB-SMY-004-210-002

Rozlišovat nahoře – dole, před – za, vedle.

CSB-SMY-004-210-003

Řadit, skládat a umísťovat předměty na určené místo podle pokynů.

CZB-TEV-001-210-013

Zvládat základní pohybové činnosti spojené s prostorovou orientací.

CSB-SMY-004-210-005

Rozlišit s pomocí názorné demonstrace roční období podle základních znaků.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení posiluje schopnost asociace, paměť a dovednost kategorizace podle charakteristických znaků. Přispívá ke zlepšení orientace v čase a vede k rozšiřování slovní zásoby i praktických dovedností.

Příklady aktivit:

Žák názorně demonstruje změny počasí v jednotlivých ročních obdobích. Využívá jednoduché časové pomůcky, například obrázkový kalendář nebo hodiny s barevnými segmenty.

Umí se vhodně obléct podle aktuálního ročního období.

Uvědomuje si souvislosti mezi pravidelnými denními aktivitami a konkrétními časy (např. oblékání, jídlo či hra).

Učivo

- Příroda v ročních obdobích

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KBB-KOD-000-210-001

Napodobovat činnosti, které jsou prospěšné pro okolní přírodu.

KBB-KOG-000-210-001

Chovat se citlivě k živým bytostem a k přírodě ve svém okolí.*Vzdělávací oblasti*

CKB-ROZ-002-210-001

Soustředit se na určitou činnost.

CPB-PRC-005-210-001

Provádět vhodné pracovní postupy při ošetřování vybraných rostlin za použití jednoduchého nářadí.

CPB-PRC-005-210-002

Provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích.

CSB-SMY-001-210-006

Třídít obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty.

005

Rozvíjení čichového a chuťového vnímání*Charakteristika tematického okruhu*

Tematický okruh rozvíjí u žáka schopnost poznávat předměty, potraviny a látky na základě jejich vůně, pachů a chuti. Směřuje k rozvoji čichové a chuťové percepce, přičemž klade důraz na propojení smyslového vnímání s praktickým poznáváním světa. Žák se zároveň učí správnému dýchání a chápe jeho význam.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl II – 10. ročník (210)

CSB-SMY-005-210-001

Rozlišit na základě praktické zkušenosti jednotlivé chutě.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení přispívá k rozvoji chuťové zkušenosti a paměti.

Příklady aktivit:

Žák prakticky poznává a rozlišuje různé chutě (sladké, slané, kyselé a hořké) v různých vzorcích potravin. Chutě přiřazuje k reálným potravinám. Používá potraviny jako cukr, sůl, citron a grepová kůra. Ochutnávku pravidelně opakuje.

Žák spojuje chuť s vizuální a hmatovou zkušeností. Používá barevné označení pro každou chuť (např. žlutá – kyselé) nebo gesta (např. palec nahoru pro sladké, zamračený obličej pro hořké). Chuť spojuje s konkrétní osobní zkušeností (např. dort na oslavě – sladká).

Žák hádá, co ochutnává, a poté ukáže na předmět či obrázek.

Učivo

- Poznávání a rozlišování základních chutí
- Rozlišování chutí potravin, ovoce, zeleniny a nápojů

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KUB-KKG-000-210-001

Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.

Vzdělávací oblasti

CKB-ROZ-001-210-008

Dát najevo své pocity.

CPB-PRC-006-210-003

Dodržovat základní pravidla chování při stolování.

CPB-PRC-006-210-005

Podílet se na přípravě jednoduchých pokrmů v souladu se zásadami zdravé výživy.

CSB-SMY-005-210-002

Poznat předměty, potraviny čichem podle vůně a pachů.

CSB-SMY-005-210-002

Poznat předměty, potraviny čichem podle vůně a pachů.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení přispívá k rozvoji čichové zkušenosti a paměti.

Příklady aktivit:

Žák prakticky poznává a rozlišuje různé vůně a pachy (libé i nelibé). Na základě vůně a pachu identifikuje potraviny. Čichá k čerstvým surovinám (např. bylinkám, ovoci nebo koření). Používá jasně odlišné vůně (např. pomeranč – sladká, ocet – kyselá).

Žák spojuje vůně s vizuálním a hmatovým vjemem, využívá obrázky, reálné předměty a kartičky s vůněmi. Potraviny zkoumá hmatem a poznává jejich strukturu.

Žák hádá vůni se zavázanýma očima nebo přiřazuje vůni k obrázkům.

Žák se zapojuje do přípravy jídla a spojuje vůně s konkrétní aktivitou (např. vůně při pečení).

Žák opakuje a posiluje asociace, spojuje vůni s jednoduchým slovem nebo neverbálním vyjádřením. Pravidelně pracuje se stejnými potravinami a rozeznává extrémní kontrasty (např. vanilka – cibule).

Učivo

- Rozvoj čichové percepce
- Rozvoj správného dýchání
- Specifické vůně potravin
- Libé a nelibé pachy

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KUB-KKG-000-210-001

Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.

Vzdělávací oblasti

CKB-ROZ-001-210-008

Dát najevo své pocity.

CPB-PRC-006-210-003

Dodržovat základní pravidla chování při stolování.

CPB-PRC-006-210-004

Spolupracovat při nákupu a uložení základních potravin.

CPB-PRC-006-210-005

Podílet se na přípravě jednoduchých pokrmů v souladu se zásadami zdravé výživy.

CPB-PRC-007-210-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CSB-SMY-005-210-001

Rozlišit na základě praktické zkušenosti jednotlivé chutě.

UKB

Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura poskytuje žákovi rozmanité příležitosti k vlastní tvorbě, interpretaci, emocionálnímu vnímání a prožitku. Tato oblast hraje významnou roli při formování estetického cítění žáka a jeho smyslu pro krásu a harmonii. Umění a kultura otevírají prostor pro sebevyjádření, kreativitu a vlastní projev žáka a nabízejí mu řadu možností, jak uplatnit tvůrčí schopnosti. Významnou součástí této vzdělávací oblasti je také pozitivní dopad na psychickou pohodu (wellbeing) žáka prostřednictvím jejího rehabilitačního a relaxačního charakteru.

Cílem oblasti je podpořit rozvoj smyslového vnímání, tvořivosti a celkového uměleckého vnímání žákovy osobnosti. Vzdělávací oblast zároveň vytváří příležitosti pro vzájemnou spolupráci, toleranci a podílí se na utváření společných postojů a hodnot. Vede k emocionálnímu zklidnění, duševnímu uvolnění a nastolení vnitřní spokojenosti a harmonie.

Žák si osvojuje a rozvíjí tvořivé schopnosti a dovednosti, vytváří si pozitivní vztah k umění a učí se estetickému cítění a vnímání prostředí. Oblast Umění a kultura může významně přispět k psychické pohodě žáků, ke kultivaci mezilidských vztahů a celkově k pozitivnímu klimatu školního společenství. Pomáhá vytvářet prostředí, které je vnímavé k individualitě každého žáka, respektuje a podporuje různorodost a zároveň poskytuje prostor pro spolupráci, sdílení a společné tvoření.

Vzdělávací oblast Umění a kultura poskytuje rozmanité tvůrčí a interpretační činnosti všem žákům s mentálním postižením. Je členěná do vzdělávacích oborů: **Hudební výchova** a **Výtvarná výchova**. Škola by měla vytvářet příležitosti k propojování obou oborů, aby žák mohl poznávat uměleckou tvorbu v její komplexnosti.

HUV

Hudební výchova

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Hudební výchova zahrnuje jak aktivní tvůrčí činnosti žáka, při kterých žák tvoří hudební celky nápodobou či vlastní improvizací, tak pasivní, poslechové činnosti, kdy se žák seznamuje s hudbou poslechem a vytváří si tím kladný vztah k hudbě. Tyto dvě základní obsahové složky lze rozšířit i o prvky pohybových činností, které s hudební výchovou úzce souvisejí a prohlubují účinek celého vzdělávacího procesu.

Vzdělávací obor se zaměřuje na estetické cítění a vnímání žáků. Prostřednictvím hudebních činností dochází k rozvíjení sluchu a motoriky žáků, zároveň se podporuje spolupráce oko–ucho–ruka–hlas. Dechová cvičení a poslechové aktivity pomáhají žákům ke zmírnění napětí, překonávání únavy, zlepšování nálady a podílejí se na koncentraci pozornosti. Zpěv a rytmická cvičení se rovněž významně podílejí na zlepšování řeči, mluvních, komunikačních i jazykových schopností žáka. Specifikum tohoto vzdělávacího oboru spočívá v tom, že jako jeden z mála oborů podporuje emocionální kvocient žáka a schopnost učit se skrze radost a hudební nadšení.

Vzdělávací obor Hudební výchova je rozdělený do dvou tematických okruhů: **Interpretace a tvorba** a **Recepce uměleckého díla**.

001

Interpretace a tvorba

Charakteristika tematického okruhu

Tematický okruh Interpretace a tvorba se realizuje zejména v instrumentálních a vokálních činnostech. Směřuje ke kultivovanosti projevu, vede žáka k estetickému využití nástrojů Orffova instrumentáře jako hudebního doprovodu a učí ho, jak pracovat s vlastním tělem, dechem a hlasem. Okruh Interpretace

a tvorba zahrnuje řadu postupů pro nácvik nástrojové rytmické hry, doprovodu, hry na tělo, zpěvu a říkanek, včetně dechových, mluvních, deklamačních, rytmických a hudebně pohybových cvičení.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl II – 10. ročník (210)

UKB-HUV-001-210-001

Usilovat o koordinaci hlasu a dechu.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na praktické využití hlasu a dechu v každodenním životě, při mluveném projevu i zpěvu. Tento výsledek učení vede žáka ke správné koordinaci respiračních a fonačních činností s cílem co nejefektivněji využít výdechový proud pro tvorbu tónu a mluvy. Výstup přispívá ke zkvalitnění mluvních a dechových dovedností, napomáhá zklidnění a rovnoměrnému dýchání, podporuje činnost artikulačního svalstva a rozvíjí kapacitu plic. Umožňuje žákovi získat nové zkušenosti při práci s hlasem a rozšiřuje jeho písňový repertoár.

Příklady aktivit:

Žák drží v ruce barevnou stuhu a fouká na ni co nejpomaleji, aby se krásně vlnila. Učitel se žáky říká: „Přichází vítr...“ a žáci napodobují dlouhý tichý výdech. Hra podporuje prodloužený výdech, zklidnění a vnímání dechu vizuálně.

Žák zpívá pomalu známou písničku Prší, prší, přičemž po každém verši učitel zařadí klidný výdech na slabiku „ššš“ (např. „Prší, prší – ššš – jen se leje – ššš“). Činnost pomáhá vnímat nádech a výdech mezi frázemi a zklidňuje dýchání. Žáci pak mohou doplnit i pohyb rukama jako kapky deště.

Žák po každém verši lehce zasyčí nebo zafouká (např. „Skákal pes přes oves – ssssss – přes zelenou louku – ssssss“). Při refrénu („Šel za ním myslivec...“) žáci rytmicky dupou a zpívají nahlas, aby podpořili silnější výdech. Kombinace rytmu, hlasu a výdechu zlepšuje dechovou koordinaci.

Učivo

- Procvičování hlasu a mluvidel prostřednictvím říkanek, krátkých písni, popěvek a zvukových nápodob
- Praktická cvičení zaměřená na dechovou kontrolu a posilování bráničního a mimického svalstva, například pomocí brčka, zrcátka, peříčka nebo balonku
- Koordinace výdechového proudu a hlasových cvičení, podporující správné dýchání a artikulaci
- Posilování mimiky a hlasových schopností prostřednictvím doprovodných hudebních cvičení a zvukových ukázek

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KKB-VYJ-000-210-001

Komunikovat verbálně nebo neverbálně s partnerem.

Vzdělávací oblasti

CKB-REC-001-210-003

Snažit se o správné dýchání.

UKB-HUV-001-210-003

Dýchat zhluboka při poslechu relaxační hudby, usilovat o uvolnění svalstva.

UKB-HUV-001-210-002

Používat vybrané rytmické nástroje jako doprovod k reprodukované hudbě nebo písni.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení směřuje k obohacení emocionální stránky žáka, k procítění hudby a vnímání barevnosti hudebního doprovodu. Výsledek učení zapojuje žáka do aktivní hudební produkce, napomáhá rozvoji jeho rytmického cítění a vede ho k praktickému používání rytmických nástrojů. Tím podporuje jeho senzomotorický rozvoj a osvojení si techniky hry.

Příklady aktivit:

Žák zpívá Skákal pes a při každém refrénu udeří do tamburíny. Tato aktivita pomáhá žákovi synchronizovat rytmus písně s pohyby a výdechem.

Žák bubnuje na malý bubínek v rytmu podle zpívané písně Pec nám spadla. Tím se učí kontrolovat rytmus, dech a synchronizovat pohyby s textem písně.

Žák třepe chrástítkem v pravidelných intervalech při zpěvu písně Prší, prší. Tato aktivita podporuje kontrolu rytmu a souhru s dechem při zpěvu a pohybu.

Učivo

- Poslech reprodukováných hudebních ukázek zaměřených na poznávání různých hudebních nástrojů a jejich zvuků
- Seznámení s Orffovým instrumentářem a jednoduchými rytmickými i melodickými nástroji, včetně těch vyrobených z přírodních materiálů nebo běžných předmětů (např. papírové talířky, kelímky)
- Praktický nácvik hry na nástroje nápodobou, podpořený říkankami a krátkými básničkami rozvíjejícími rytmickou schopnost dětí
- Využití rytmických nástrojů v hudbě pro praktické aplikace a tvorbu vlastních hudebních doprovodů

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KKB-VYJ-000-210-001

Komunikovat verbálně nebo neverbálně s partnerem.

KLB-KKK-000-210-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální tvůrčí činnosti.*Vzdělávací oblasti*

UKB-HUV-001-210-004

Provádět jednoduchá rytmická cvičení, reagovat pohybem na rytmický doprovod.

UKB-HUV-002-210-001

Rozlišovat ve své blízkosti rozmanité zvuky či hudební podněty.

UKB-HUV-002-210-002

Soustředit se na poslech jednoduché krátké skladby.

UKB-HUV-001-210-003

Dýchat zhluboka při poslechu relaxační hudby, usilovat o uvolnění svalstva.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení usiluje o psychické a tělesné zklidnění žáka a uvolnění jeho svalstva za podpory relaxační a meditační hudby. Tento výstup podporuje žáka v osvojení techniky hlubokého dýchání, vnímání klidné atmosféry, ovládání napětí v těle a celkové relaxaci.

Příklady aktivit:

Žák vnímá pomocí poslechu pohodlné a klidné prostředí, soustředí se na vlastní dech, pod vedením učitele prohlubuje a zpomaluje nádech i výdech a podle svých možností postupně uvolňuje veškeré napětí v těle a vědomě uvolňuje jednotlivá svalstva. Tímto cvičením žák podporuje vlastní psychohygienu.

Učivo

- Poslech skladeb určených dětem, včetně relaxační hudby a krátkých hudebních ukázek zaměřených na podporu uvolnění a relaxace
- Provádění dechových a uvolňovacích cvičení, včetně nácviku hlubokého dechu a střídání napětí a uvolnění těla, podpořené relaxačními hudebními motivy
- Práce s tělem při relaxaci a uvolnění, podporující celkovou pohodu a vnitřní klid během poslechu hudby

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KLB-KKK-000-210-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální tvůrčí činnosti.*Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-003

Snažit se o správné dýchání.

CKB-ROZ-002-210-001

Soustředit se na určitou činnost.

CKB-ROZ-003-210-002

Provádět uvolňovací cvičení.

CZB-TEV-001-210-010

Spolupracovat při uvolnění a zklidnění organismu.

CZB-TEV-001-210-012

Využívat vybrané speciálně kompenzační a korektivní techniky.

UKB-HUV-001-210-001

Usilovat o koordinaci hlasu a dechu.

UKB-HUV-002-210-001

Rozlišovat ve své blízkosti rozmanité zvuky či hudební podněty.

UKB-HUV-002-210-002

Soustředit se na poslech jednoduché krátké skladby.

UKB-HUV-001-210-004

Provádět jednoduchá rytmická cvičení, reagovat pohybem na rytmický doprovod.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení je zaměřený především na propojení pohybu a hudby. Jeho cílem je aktivně zapojit žáka do znějící hudby, písně či říkanky prostřednictvím pohybového rytmického projevu. Výstup citlivě a s ohledem na individuální dispozice rozvíjí žáka po senzomotorické stránce, upevňuje jeho rytmické cítění, umocňuje prožitek z hudby a zároveň přispívá k pozitivní psychické pohodě žáka.

Žák rozvíjí hrubou motoriku, za pomoci hudby získává radost z pohybu, vnímá pravidelné metrum hudby, které podněcuje jeho aktivní pohybovou činnost. Pohybové aktivity s hudbou žáka citově i motoricky rozvíjejí, a utvářejí tak jeho emocionální vnímání.

Příklady aktivit:

Žák poslouchá hudbu a tleská nebo pleská do rytmu. Učitel může začít s pomalejšími tempy a postupně přidávat na rychlosti.

Žák pochoduje po místnosti v rytmu hudby. Učitel může použít různé tempo (pomalu, rychle) a také měnit směr chůze.

Žák při zpěvu nebo recitování básní ukazuje nebo dělá příslušné pohyby (např. „kolo, kolo, mlýnský“ – pohybování rukama do kruhu).

Žák napodobuje jednoduché pohyby (např. tleskání, poskakování, pokleknutí), které předvádí učitel podle rytmu hudby.

Žák zpívá písničky nebo opakuje básničky s jednoduchými rytmickými pohyby, například tleskáním nebo dupáním na určité slabiky.

Učivo

- Tělesná cvičení zaměřená na rytmus a pohybové říkanky, které podporují napodobování pohybů na základě zvuku hudby
- Rytmizace básní a písní v kombinaci s hudbou a pohybem, včetně tleskání, pleskání a dupání v rytmu
- Nejjednodušší formy tance a hudebně pohybových her, včetně ukazovacích písní a básniček, které aktivně zapojují pohyb těla do hudebního vyjádření
- Pochodování a další rytmické aktivity podporující koordinaci pohybu a hudby

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KLB-KKK-000-210-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální tvůrčí činnosti.*Vzdělávací oblasti*

CKB-ROZ-001-210-005

Vnímat prostor v nejbližším okolí a orientovat se v něm.

CZB-TEV-001-210-002

Uplatňovat jednoduché pohybové dovednosti v individuálních a skupinových činnostech.

CZB-TEV-001-210-003

Osvojovat si základní pohybové dovednosti při pohybových činnostech se snahou o co největší samostatnost v pohybu.

CZB-TEV-001-210-005

Napodobovat pohybové činnosti doprovázené jednoduchým hudebním či rytmickým doprovodem.

UKB-HUV-001-210-002

Používat vybrané rytmické nástroje jako doprovod k reprodukované hudbě nebo písni.

UKB-HUV-002-210-001

Rozlišovat ve své blízkosti rozmanité zvuky či hudební podněty.

002

Recepce uměleckého díla

Charakteristika tematického okruhu

Tematický okruh Recepce uměleckého díla podporuje u žáka schopnost emocionálně prožívat hudbu a reagovat na hudební podněty. Rozvíjí schopnost rozlišovat různé hudební i nehupební zvuky. Posiluje individuální schopnosti vnímání i komunikace a rozvíjí schopnost soustředit se na poslech krátkých skladeb.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl II – 10. ročník (210)

UKB-HUV-002-210-001

Rozlišovat ve své blízkosti rozmanité zvuky či hudební podněty.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení podněcuje žákovo vnímání směrem k soustředěnému poslechu, rozvíjí jeho sluchovou orientaci v prostoru a učí ho vnímat pestrou paletu zvuků v jejich odlišnostech. Tento výsledek učení vede žáka k pochopení rozdílu mezi hudebním a nehupebním zvukem, učí ho spojovat jednotlivé zvuky s konkrétním zdrojem a pomáhá mu rozpoznat také směr, odkud zvuk přichází.

Žák rozšiřuje své sluchové vnímání, poznává rozdíly mezi jednotlivými zvuky. Učí se je rozeznávat, seznamuje se se zvuky různého druhu a přiřazuje je k jednotlivým obrázkům a do skupin. Utváří si nové sluchové dovednosti a poznává charakteristický zvuk hudebních nástrojů, rozvíjí si hudební paměť.

Příklady aktivit:

Žák hledá směr zvuku, který přehraje učitel (např. zvuk deště, zvuk vlaku, zvuk zvířat). Žák sedí v kruhu a zavře oči. Učitel přehraje zvuk a žák se pokusí určit, odkud zvuk přichází. Poté se podělí o svůj dojem, kde podle něj zvuk vznikl (např. ukáže, z jakého směru zvuk slyšel). Aktivita může být doplněna o obrázky, které bude žák přiřazovat k danému zvuku (např. obrázek vlaku, zvířete nebo přírody).

Učivo

- Poslech audioukázek přírodních, všedních a dopravních zvuků, rozpoznávání zvuků zvířat a orientace ve směru, odkud zvuk přichází
- Rozvíjení sluchové paměti a schopnosti rozlišovat zvuky a rytmické nástroje, včetně Orffova instrumentáře
- Sluchová cvičení zaměřená na identifikaci a přiřazování zvuků, např. hledání zdroje zvuku nebo rozpoznávání zvuků z různých hudebních nástrojů
- Hry a aktivity s obrázky, šátky a přiřazováním obrázků do skupin podporující vnímání a třídění zvukových podnětů

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KLB-KKK-000-210-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální tvůrčí činnosti.*Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-001

Reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby.

CSB-SMY-002-210-001

Reagovat na své jméno, na oslovení, na zavolání.

CSB-SMY-002-210-003

Rozpoznat, rozlišit a napodobit různé zvuky.

CSB-SMY-002-210-004

Rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků.

UKB-HUV-001-210-002

Používat vybrané rytmičné nástroje jako doprovod k reprodukováné hudbě nebo písni.

UKB-HUV-001-210-003

Dýchat zhluboka při poslechu relaxační hudby, usilovat o uvolnění svalstva.

UKB-HUV-001-210-004

Provádět jednoduchá rytmičná cvičení, reagovat pohybem na rytmičný doprovod.

UKB-HUV-002-210-002

Soustředit se na poslech jednoduché krátké skladby.

UKB-HUV-002-210-002

Soustředit se na poslech jednoduché krátké skladby.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení seznamuje žáka s hudebními ukázkami známých skladeb a písní, učí ho soustředěnému poslechu a rozvíjí jeho sluchové schopnosti. Prostřednictvím tohoto výsledku učení žák vnímá hudbu sluchem, aniž by se zapojoval do vlastního pohybu, zpěvu či hry. Tento výsledek také pomáhá žákovi poznávat hudbu v její pestrosti a bohaté historii.

Žák vnímá vybrané skladby, usiluje o soustředěný poslech, seznamuje se s hudebními ukázkami a nechává na sebe hudbu působit. Žák se s dopomocí učitele snaží vyjádřit svůj postoj k reprodukováné skladbě, a tak rozšiřuje svůj hudební obzor a vkus.

Příklady aktivit:

Žák si poslechne ukázky tradičních lidových písní, zaměřuje se na charakteristické rysy, jako je rytmus, melodie a nástroje. Po poslechu se pokusí popsat, jaké pocity v něm hudba vyvolává a co mu připomíná.

Žák poslouchá krátké úryvky skladeb od slavných autorů (např. Mozart, Beethoven) a skladeb současných skladatelů. Po poslechu odpovídá na otázky, co si o skladbě myslí, jak ji vnímá (např. zda je veselá, smutná, rychlá, pomalá).

Učivo

- Poslech ukázek lidových písní, krátkých hudebních úryvků a skladeb slavných autorů z různých hudebních období
- Soustředěný poslech hudby zaměřený na vnímání různých hudebních stylů a žánrů, včetně děl skladatelů současnosti a minulosti
- Poznávání hudebních slohových období a rozlišování charakteristických rysů hudby z různých historických a kulturních kontextů

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KLB-KKK-000-210-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální tvůrčí činnosti.*Vzdělávací oblasti*

CKB-ROZ-002-210-001

Soustředit se na určitou činnost.

CSB-SMY-002-210-003

Rozpoznat, rozlišit a napodobit různé zvuky.

UKB-HUV-001-210-002

Používat vybrané rytmické nástroje jako doprovod k reprodukované hudbě nebo písni.

UKB-HUV-001-210-003

Dýchat zhluboka při poslechu relaxační hudby, usilovat o uvolnění svalstva.

UKB-HUV-002-210-001

Rozlišovat ve své blízkosti rozmanité zvuky či hudební podněty.**VYV****Výtvarná výchova***Charakteristika vzdělávacího oboru*

Ve vzdělávacím oboru Výtvarná výchova se rozvíjejí tvořivé schopnosti a dovednosti žáka, dochází k poznávání prostředků výtvarného jazyka, k všestrannému prohlubování senzibility žáka, ke zdokonalování jemné motoriky a k prohloubení emocionality a prožitku. Obsah vzdělávacího oboru pomáhá žákovi k vlastnímu vyjádření emocí, podporuje ho v přirozeném sebevyjádření, v komunikaci s ostatními a dává průchod přirozené aktivitě a fantazii. Při výtvarných činnostech dochází k rozvíjení tvořivosti při osobitém způsobu vidění světa. Je třeba navozovat takové činnosti, ve kterých budou žáci úspěšní.

Vzdělávací obor je zaměřený jednak na rozvoj individuálních schopností žáka při vlastní tvorbě, vnímání a komunikaci, jednak na společnou výtvarnou činnost a spolupráci skupiny žáků. Zároveň se zaměřuje na podporu schopnosti žáků vyjadřovat své vlastní pocity a prožitky. Specifikem vzdělávacího oboru je rozvíjet smyslovou citlivost, schopnost sebe-reflexe a empatii, a to s přihlédnutím k individuálním schopnostem a možnostem žáků s mentálním postižením. Činnosti by měly vycházet z dětské hravosti a spontaneity. Důraz je kladen především na proces tvorby, až sekundárně na výsledný produkt.

Vzdělávací obor Výtvarná výchova je rozdělený do dvou tematických okruhů: **Interpretace a tvorba** a **Recepte uměleckého díla**.

001**Interpretace a tvorba***Charakteristika tematického okruhu*

Tematický okruh Interpretace a tvorba směřuje k aktivní činnosti žáka při práci s výtvarnými prostředky v různých formách. Vede žáka k pochopení základních technik, postupů a způsobů práce při výtvarné činnosti a kreativní tvorbě. Rozvíjí u žáka schopnost rozlišovat základní barvy, linie a tvary a používat je ve výtvarném projevu. Dává žákovi prostor pro vyjádření vlastních prožitků jednoduchými výtvarnými prostředky a zároveň podporuje společnou a skupinovou práci při tvůrčích činnostech.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:**Díl II – 10. ročník (210)**

UKB-VYV-001-210-001

Využívat své dovednosti pro vlastní tvorbu.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na vyjádření pocitů žáka. V rámci výuky je kladen důraz na to, aby žák získal základní a jednoduché dovednosti, které vedou k praktickým činnostem, jako je manipulace s různými nástroji a pomůckami.

Příklady aktivit:

Žák natiskne kmen štětce a barevné listy tupuje houbičkou (červená, oranžová, žlutá). Pracuje podle vzoru a zvoleného formátu. Aktivita rozvíjí zrakové vnímání a umožňuje žákovi vyjádřit podzimní náladu jednoduchou technikou.

Žák maluje na papír vodovkami nebo temperou vodorovné nebo svislé pruhy podle vzoru učitele. Učí se správně držet štětec, namáčet ho do vody a barvy. Aktivita rozvíjí koordinaci ruky a pomáhá zvládat základní tahy.

Žák válečkem natře barvu na větší plochu papíru – třeba modrou oblohu nebo zelenou trávu. Pracuje podle pokynů: „*Ted' zleva doprava, ted' shora dolů.*“ Učí se rovnoměrně rozstírat barvu a ovládat větší nástroj.

Učivo

- Seznámení s různými výtvarnými technikami, jako jsou kresba, malba, grafika, koláž, modelování a frotáž, zaměřenými na vyjádření pocitů, nálad, prožitků a představ
- Praktické dovednosti spojené s manipulací s výtvarnými nástroji a materiály, včetně správného držení štětce, manipulace s barvami a použití nástrojů jako houbička nebo váleček
- Rozvoj jednoduchých výtvarných dovedností a technik, které podporují kreativní vyjádření a experimentování s různými objekty a materiály

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KLB-KKK-000-210-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální tvůrčí činnosti.*Vzdělávací oblasti*

CPB-CPB-001-210-005

Zapojovat se do aktivit pro smysluplné trávení volného času.

UKB-VYV-001-210-003

Uplatňovat vlastní vnímání při výtvarných činnostech.

UKB-VYV-002-210-001

Vnímat barvy, tvary a jejich odlišnosti.

UKB-VYV-002-210-002

Sledovat soustředěně animovaný film.

UKB-VYV-001-210-002

Vyjadřovat jednoduchými výtvarnými prostředky své prožitky.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na vyjadřování vjemů, prožitků, pocitů a zkušeností žáka. Důraz je kladen na to, aby žák při své tvorbě aktivně využíval zrak, sluch a hmat.

Příklady aktivit:

Žák natře svou dlaň temperovou barvou a otiskne ji na papír – pro každého člena rodiny jeden otisk. Učitel mu pomáhá s výběrem barev a pojmenováním otisků. Aktivita podporuje práci s barvou, paměť i osobní vztah k tématu.

Žák maluje prsty jednoduché motivy (slunce, srdce, květiny) na velký arch papíru. Může si vybrat barvy podle nálady, učitel se ptá: „*Jakou máš dnes náladu?*“. Práce je přizpůsobena úrovni dovedností a přináší vizuálně výrazný výsledek.

Učivo

- Seznámení se s různými výtvarnými technikami, jako jsou kresba (tužka, pero, pastelky, křídly), malba (vodovky, tempery) a prostorová tvorba (práce s papírem, textiliemi, hlínou, modelínou)
- Rozvoj dovedností v modelování a vytváření tvarů a objektů z materiálů, jako je modelína, hlína a papír
- Experimentování s netradičními výtvarnými materiály a technikami a jejich kombinování, například kombinace malby a modelování, kresby a koláže
- Práce se stavebnicemi pro konstrukci objektů a vytváření prostorových tvarů

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KLB-KKK-000-210-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální tvůrčí činnosti.*Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-011

Podílet se na dramatizaci známého jednoduchého krátkého příběhu.

CKB-ROZ-001-210-008

Dát najevo své pocity.

CKB-ROZ-002-210-001

Soustředit se na určitou činnost.

UKB-VYV-001-210-003

Uplatňovat vlastní vnímání při výtvarných činnostech.

UKB-VYV-001-210-004

Usilovat o práci ve skupině, o společnou výtvarnou tvorbu.

UKB-VYV-002-210-001

Vnímat barvy, tvary a jejich odlišnosti.

UKB-VYV-002-210-002

Sledovat soustředěně animovaný film.

UKB-VYV-001-210-003

Uplatňovat vlastní vnímání při výtvarných činnostech.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na podporu žáka při vyjadřování emocí a fantazie a soustředí se na rozvoj individuálních schopností a dovedností v oblasti tvořivé činnosti.

Žák pomocí různých výtvarných technik rozvíjí své vlastní poznávání. Dále si rozvíjí výtvarné vyjadřovací schopnosti a fantazii. Žák spontánně vyjadřuje svým výtvarným projevem emoce, pocity, nálady. Žák se učí pomocí smyslového vnímání, pozornosti a soustředěnosti při výtvarné činnosti.

Příklady aktivit:

Žák kreslí své pocity. Používá pastelky, tužky nebo vodovky k vyjádření pocitů, jako jsou radost, smutek nebo vztek, pomocí různých barev a tvarů.

Učivo

- Seznámení s různými výtvarnými prostředky, jako jsou pastelky, tužky, fixy, temperové barvy, křídly, prstové barvy, modelovací hmota, papír, karton, textilie, přírodní a recyklované materiály, korálky, lepidlo, nůžky a razítka
- Využití těchto materiálů a technik k vyjádření osobních vjemů, zkušeností, fantazijních představ, emocí a pocitů
- Experimentování s různými výtvarnými technikami, včetně kresby, malby a kombinovaných technik, a objevování netradičních výtvarných přístupů
- Porovnávání tvarů a barev, vnímání podobností a odlišností při tvorbě a aplikování těchto zkušeností při výtvarné činnosti

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KLB-KKK-000-210-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální tvůrčí činnosti.*Vzdělávací oblasti*

CKB-ROZ-001-210-004

Vnímat různé podněty a reagovat na ně.

CSB-SMY-001-210-006

Třídít obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty.

CSB-SMY-004-210-002

Rozlišovat nahoře – dole, před – za, vedle.

UKB-VYV-001-210-001

Využívat své dovednosti pro vlastní tvorbu.

UKB-VYV-001-210-002

Vyjadřovat jednoduchými výtvarnými prostředky své prožitky.

UKB-VYV-001-210-004

Usilovat o práci ve skupině, o společnou výtvarnou tvorbu.

UKB-VYV-002-210-001

Vnímat barvy, tvary a jejich odlišnosti.

UKB-VYV-001-210-004

Usilovat o práci ve skupině, o společnou výtvarnou tvorbu.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na posílení schopnosti žáka spolupracovat ve skupině. Dále prohlubuje a upevňuje dobré vztahy mezi členy skupiny. Vede žáka k toleranci, spolupráci a vzájemné pomoci.

Žák sdílí své prožitky s ostatními. Spolupracuje s ostatními žáky ve třídě a hledá nejvhodnější prostředky a postupy k výtvarnému vyjádření. Žák se učí komunikovat ve skupině. Snaží se respektovat a dodržovat pravidla.

Příklady aktivit:

Žák se účastní skupinové malby na téma Příroda. Učitel rozdělí žáky do malých skupin. Každá skupina dostane část velkého plátna. Společně malují scenerii (např. les nebo louku) a při práci komunikují. Každý žák přispěje svým dílem a na závěr všichni prezentují svou část.

Učivo

- Skupinová spolupráce zahrnující práci ve dvojicích nebo malých skupinách, s důrazem na uplatnění fantazie a představivosti při kreativním využívání materiálů
- Vnímání ostatních členů skupiny, pochopení jejich potřeb a reakcí a respektování dohodnutých pravidel během společné práce
- Kombinování různých technik a prezentace výsledků, podporující rozvoj týmového ducha a kreativního myšlení

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-011

Podílet se na dramatizaci známého jednoduchého krátkého příběhu.

CSB-SMY-001-210-002

Rozpoznat osoby ze svého okolí a své spolužáky, rozeznat známé a neznámé osoby.

UKB-VYV-001-210-002

Vyjadřovat jednoduchými výtvarnými prostředky své prožitky.

UKB-VYV-001-210-003

Uplatňovat vlastní vnímání při výtvarných činnostech.

002

Receptce uměleckého díla*Charakteristika tematického okruhu*

V tematickém okruhu Receptce uměleckého díla dostává žák příležitost vnímat výtvarné projevy, obrazy, objekty a prvky. Tento okruh směřuje k tomu, aby žák dokázal přenést působení výtvarného díla do oblasti emocionálního pocitu a prožitku. Vede žáka ke zklidnění a koncentraci, k soustředěnému, především emocionálnímu vnímání. Žák se učí vnímat odlišnosti různých tvarů, objektů a barev všemi smysly. Vnímá barevné kontrasty v jejich pestrosti a náladě a učí se sdílet svůj zážitek s ostatními.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:**Díl II – 10. ročník (210)**

UKB-VYV-002-210-001

Vnímat barvy, tvary a jejich odlišnosti.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení přispívá k rozvoji vnímání, cítění a prožívání barev, tvarů a jejich odlišností.

Žák je schopen za pomoci učitele vyjádřit podle svých schopností a možností své vnímání barev a tvarů.

Příklady aktivit:

Žák experimentuje s barvami na papíře. Dostane listy papíru a různé výtvarné nástroje, jako jsou tužky, pastelky, křídly, houbičky a vodové barvy. Cílem je experimentovat s barvami, malovat různé tvary, střídat techniky.

Učivo

- Práce se základními barvami (červená, modrá, žlutá) a experimentování s malbou a kresbou pomocí různých technik
- Netradiční výtvarné techniky, jako je malba na fólii, otisky objektů, práce s texturami a experimenty s barvami, včetně míchání, vytváření odstínů a kombinování různých malířských technik
- Kresba rukama (prsty, dlaní) a použití nástrojů, jako jsou tužky, pastelky, voskovky, křídly či houbička pro jemné efekty
- Malba akvarelem a temperou, s důrazem na experimentování s rozředěním barev a jejich kombinacemi
- Porovnávání tvarů a střídání technik pro dosažení různých vizuálních efektů

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KLB-KKK-000-210-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální tvůrčí činnosti.*Vzdělávací oblasti*

CKB-ROZ-001-210-004

Vnímat různé podněty a reagovat na ně.

CKB-ROZ-002-210-002

Přirazovat předměty na základě daných kritérií.

CSB-SMY-003-210-001

Poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů.

CSB-SMY-003-210-002

Třídít předměty na základě hmatu – podle velikosti a tvaru, známé a neznámé.

CSB-SMY-003-210-003

Rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětů.

UKB-VYV-001-210-001

Využívat své dovednosti pro vlastní tvorbu.

UKB-VYV-001-210-002

Vyjadřovat jednoduchými výtvarnými prostředky své prožitky.

UKB-VYV-001-210-003

Uplatňovat vlastní vnímání při výtvarných činnostech.

UKB-VYV-002-210-002

Sledovat soustředěně animovaný film.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na prožitky a postoje žáka ke zhlédnutému animovanému filmu. Tento výsledek učení může sloužit jako prostředek komunikace mezi žáky.

Žák je schopen za pomoci učitele vyjádřit podle svých schopností a možností své vnímání barev a tvarů.

Příklady aktivit:

Žák se účastní aktivity, při níž sleduje krátký animovaný film a soustředí se na barvy. Po zhlédnutí filmu si každý žák vybere jeden barevný papír nebo blok, který spojí s tím, co ve filmu viděl. Žák může barvu pouze ukázat nebo ji zaznamenat na papíře. Učitel žákům pomáhá propojit filmové zážitky s vybranou barvou, aniž by bylo nutné složitější slovní vyjadřování. Tato aktivita umožňuje žákům zprostředkovat jejich vjemy prostřednictvím barev.

Učivo

- Výběr vhodných animovaných filmů přizpůsobených věkovým kategoriím žáků a jejich zájmům, s ohledem na úroveň porozumění
- Prožitky a postoje žáků k filmu, kde budou vyjadřovat své emocionální reakce (např. radost, smutek, strach) na základě sledovaného příběhu
- Výtvarné vyjádření pocitů a dojmů z filmu prostřednictvím různých výtvarných technik, jako je malba, kresba nebo koláž, s cílem ztvárnit prožitky spojené s filmovým zážitkem

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KDB-KDI-000-210-001

Zacházet bezpečně s digitálními zařízeními v opakujících se situacích.

KLB-KKK-000-210-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální tvůrčí činnosti.*Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-007

Využívat digitální technologie při rozvoji komunikačních dovedností.

CKB-ROZ-001-210-004

Vnímat různé podněty a reagovat na ně.

CKB-ROZ-002-210-001

Soustředit se na určitou činnost.

CPB-CPB-001-210-005

Zapojovat se do aktivit pro smysluplné trávení volného času.

CSB-SMY-001-210-001

Koncentrovat pohled, uchopit předměty a manipulovat s nimi.

UKB-VYV-001-210-001

Využívat své dovednosti pro vlastní tvorbu.

UKB-VYV-001-210-002

Vyjadřovat jednoduchými výtvarnými prostředky své prožitky.

CZB

Člověk, zdraví a bezpečí

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk, zdraví a bezpečí učí žáka základním pohybovým dovednostem, které může využívat v každodenním životě. Respektuje celistvost jeho osobnosti a rovnoměrně rozvíjí fyzické i psychické schopnosti, pohybové dovednosti i sociální adaptaci. Usiluje o maximální rozvoj fyzických a pohybových schopností žáka. K osvojení potřebných dovedností a návyků je třeba využívat vhodnou motivaci a činnosti, které posilují pozornost a zájem žáka.

Vzdělávací oblast vede žáka k činnostem podporujícím zdraví a usiluje o jeho posílení a zlepšení. Přispívá ke zvyšování koncentrace, odbourávání napětí a podporuje fyzické i psychické uvolnění. Zaměřuje se na rozvíjení aktivní hybnosti a na využívání pohybových schopností a dovedností v běžném životě.

Cílem vzdělávací oblasti je naučit žáka vnímat prožitky z pohybové činnosti a objevovat radost z pohybu.

Vzdělávací obsah oblasti Člověk, zdraví a bezpečí prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které ho doplňují, rozšiřují a prakticky využívají.

Vzdělávací oblast Člověk, zdraví a bezpečí tvoří vzdělávací obor: **Tělesná výchova**.

TEV

Tělesná výchova

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Tělesná výchova je zároveň integrovanou vzdělávací oblastí se shodnou charakteristikou. Vzdělávací obor zahrnuje jeden tematický okruh: **Pohybová výchova – činnosti ovlivňující pohybové učení a zdraví**.

001

Pohybová výchova – činnosti ovlivňující pohybové učení a zdraví

Charakteristika tematického okruhu

Tematický okruh Pohybová výchova – činnosti ovlivňující pohybové učení a zdraví je jediným tematickým okruhem ve vzdělávacím oboru Tělesná výchova, proto má shodnou charakteristiku, která vychází z charakteristiky vzdělávací oblasti Člověk, zdraví a bezpečí.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáka formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl II – 10. ročník (210)

CZB-TEV-001-210-001

Účastnit se aplikovaných pohybových aktivit podle aktuálního zdravotního stavu.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na rozvíjení aktivního pohybu a zlepšení pohybových dovedností. Žák se učí nácvik chůze s oporou nebo s dopomocí a postupně se zaměřuje na zvyšování samostatnosti v pohybu. Zapojuje se postupně do rehabilitačních cvičení, která podporují správnou chůzi a celkový rozvoj pohybových schopností. Žák se dále seznamuje s aktivitami zaměřenými na rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání, které jsou důležité pro koordinaci a vnímání okolí. Manipulace s drobným náčiním podporuje jemnou motoriku a rozvíjí schopnost přesné koordinace pohybů.

Příklady aktivit:

Žák rozvíjí aktivní pohyb v různých situacích a s různými pomůckami (např. s rehabilitační káčkou, která pomáhá posilovat břišní a zádové svalstvo).

Žák dále rozvíjí sluchové a taktilní vnímání pomocí rezonanční zvukové kolébky.

Žák spolupracuje při relaxačních masážích s použitím jemných materiálů i při stimulačních masážích s použitím kartáče.

Žák se zapojuje do rozvoje hybnosti různých částí těla (např. dlaní a prstů) při říkance Každá ruka má prstíčky.

Učivo

- Rozvoj sluchového vnímání
- Rozvoj zrakového vnímání
- Rozvoj taktilního vnímání
- Manipulace s drobným náčiním

Rozvíjení aktivního pohybu:

- nácvik chůze s oporou
- nácvik chůze s dopomocí
- samostatný pohyb

Masáže:

- zklidňující masáže
- povzbuzující masáže
- somatická stimulace obličeje
- orofaciální stimulace

Jemná motorika:

- cvičení prstů, dlaní a pěstí

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KRB-KRP-000-210-001

Upozornit vhodným způsobem na osobní problém.

KSB-KOD-000-210-001

Přijímat podporu k rozvoji osobní pohody.

Vzdělávací oblasti

CSB-SMY-001-210-004

Napodobit předvedené pohyby.

CZB-TEV-001-210-002

Uplatňovat jednoduché pohybové dovednosti v individuálních a skupinových činnostech.

CZB-TEV-001-210-003

Osvojit si základní pohybové dovednosti při pohybových činnostech se snahou o co největší samostatnost v pohybu.

CZB-TEV-001-210-011

Spolupracovat při využívání upravených didaktických pomůcek pro zapojení do pohybových činností.

CZB-TEV-001-210-012

Využívat vybrané speciálně kompenzační a korektivní techniky.

CZB-TEV-001-210-014

Zaujímat správné základní cvičební polohy se správným způsobem držení těla, koordinovat je.

CZB-TEV-001-210-002

Uplatňovat jednoduché pohybové dovednosti v individuálních a skupinových činnostech.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na rozvoj pohybového režimu žáka s přihlédnutím ke specifikům jeho zdravotního postižení. Žák se podle pokynů učitele nebo pomocí nápodoby snaží provádět pohybové činnosti správně a v souladu se svými individuálními možnostmi. Postupně si osvojuje pravidla pohybových her a cvičení, včetně motivačních a napodobivých her, a učí se pracovat s tradičním i netradičním náčiním. Dále se seznamuje s pravidly bezpečnosti při turistice a pobytu v přírodě, aktivně se zapojuje do vycházek a osvojuje si dovednosti spojené s pohybem v terénu.

Příklady aktivit:

Žák se účastní her, jako jsou například: Na barvičky, Na medvěda (honička) nebo hra s obručemi, které představují domečky a slouží jako pohybová reakce na hudbu.

Učivo

- Pohybový režim
- Pohybové činnosti s ohledem na zdravotní postižení
- Motivační a pohybové hry nápodobou
- Pohybová cvičení s tradičním náčiním
- Pohybová cvičení s netradičním náčiním
- Turistika a pobyt v přírodě
- Vycházky

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPB-KPD-000-210-001

Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech.*Vzdělávací oblasti*

CSB-SMY-001-210-004

Napodobit předvedené pohyby.

CZB-TEV-001-210-001

Účastnit se aplikovaných pohybových aktivit podle aktuálního zdravotního stavu.

CZB-TEV-001-210-003

Osvojit si základní pohybové dovednosti při pohybových činnostech se snahou o co největší samostatnost v pohybu.

CZB-TEV-001-210-004

Vnímat základní pokyny a na jejich základě vykonávat individuální či skupinovou pohybovou činnost.

CZB-TEV-001-210-005

Napodobovat pohybové činnosti doprovázené jednoduchým hudebním či rytmičtým doprovodem.

CZB-TEV-001-210-006

Vnímat jiné žáky při společných pohybových činnostech a spolupracovat s nimi.

CZB-TEV-001-210-013

Zvládat základní pohybové činnosti spojené s prostorovou orientací.

UKB-HUV-001-210-004

Provádět jednoduchá rytmičtá cvičení, reagovat pohybem na rytmičtý doprovod.

CZB-TEV-001-210-003

Osvojovat si základní pohybové dovednosti při pohybových činnostech se snahou o co největší samostatnost v pohybu.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na zvládnutí správné techniky pohybů, které tvoří základ složitějších sportovních činností. Žák si postupně osvojuje varianty chůze, běhu, skoků, poskoků, práci s míčem a plavání. Pod vedením učitele provádí průpravná a preventivní cvičení k rozvoji hrubé i jemné motoriky a koordinace pohybů s cílem zlepšování motorických schopností.

Příklady aktivit:

Žák se učí různé druhy chůze – těžkou a lehkou.

Žák cvičí v nižších polohách pro správný nácvik pohybu (např. cvičení vleže – předpažení, upažení, vzpažení), poté provádí tyto cviky vsedě a nakonec ve stoji.

Žák kutálí míč (overball) a hází s míčem.

Žák cvičí dolní končetiny – začíná v nižších polohách, zvedá nohy a pokládá je zpět na podložku.

Žák provádí kompenzační cvičení zaměřená na protažení a posílení svalstva. Cvičí ve stoji (např. napodobuje trhání jablíček nebo sbírání předmětů). Dále procvičuje tělo ve vzporu klečmo, kdy se vyhrbí, prohne nebo zvedá ruce a nohy. Kompenzační cviky zařazuje také v šikmém sedu, sedu na patách, ve vysokém kleku i v dalších polohách.

Žák se účastní cvičení napodobujících motorický vývoj. Procvičuje polohu pasení koníček, plazení a lezení, vysoký klek či nakročení s oporou o míč jako nácvik vstávání ze země. Dále trénuje vstávání ze sedu s pomocí míče a učitele, chůzi s podporou kroužku, který drží před sebou v oblasti břicha, chůzi po schodech a přes různé překážky.

Učivo

- Průpravné hry
- Průpravná cvičení
- Kompenzační cvičení
- Prevence a korekce svalových dysbalancí
- Koordinace pohybů
- Základní manipulace s míčem a drobným náčiním
- Varianty: chůze, běhy, skoky, poskoky
- Nácvik chůze – s oporou, s dopomocí, samostatná chůze
- Nácvik chůze po schodech
- Nácvik vstávání

- Pohyb přes překážky
- Cvičení v základních polohách
- Podpora pohybového vývoje
- Rozvíjení jemné a hrubé motoriky

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KPB-KPD-000-210-001

Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech.

KSB-KOD-000-210-001

Přijímat podporu k rozvoji osobní pohody.

Vzdělávací oblasti

CKB-ROZ-001-210-001

Poznávat nebo ukazovat části svého těla.

CPB-PRC-001-210-001

Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.

CSB-SMY-001-210-004

Napodobit předvedené pohyby.

CZB-TEV-001-210-001

Účastnit se aplikovaných pohybových aktivit podle aktuálního zdravotního stavu.

CZB-TEV-001-210-002

Uplatňovat jednoduché pohybové dovednosti v individuálních a skupinových činnostech.

CZB-TEV-001-210-004

Vnímat základní pokyny a na jejich základě vykonávat individuální či skupinovou pohybovou činnost.

CZB-TEV-001-210-005

Napodobovat pohybové činnosti doprovázené jednoduchým hudebním či rytmickým doprovodem.

CZB-TEV-001-210-011

Spolupracovat při využívání upravených didaktických pomůcek pro zapojení do pohybových činností.

CZB-TEV-001-210-013

Zvládat základní pohybové činnosti spojené s prostorovou orientací.

CZB-TEV-001-210-014

Zaujímat správné základní cvičební polohy se správným způsobem držení těla, koordinovat je.

UKB-HUV-001-210-004

Provádět jednoduchá rytmická cvičení, reagovat pohybem na rytmický doprovod.

CZB-TEV-001-210-004

Vnímat základní pokyny a na jejich základě vykonávat individuální či skupinovou pohybovou činnost.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na zvládnání komunikace v hodinách tělesné výchovy. Žák se snaží podle pokynů učitele nebo prostřednictvím nápodoby správně vykonávat cviky nebo se zapojit do skupinové činnosti. Postupně si osvojuje smluvené povely, signály, gesta, instrukce a jednoduchá pravidla her. V rámci týmové hry se učí komunikovat s ostatními členy skupiny.

Příklady aktivit:

Žák si osvojuje reakce na dané povely v rámci hry (např. Jede, jede vlak nebo Chodíme si po světě).

Žák reaguje na sluchové signály – na zvuk bubínku se zastaví, pohybuje se nebo se otáčí podle instrukce.

Učivo

- Komunikace v tělesné výchově
- Vzájemná komunikace při pohybových činnostech
- Pravidla osvojovaných pohybových činností
- Smluvené povely
- Signály a gesta

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KKB-POR-000-210-001

Reagovat na jednoduché pokyny.

KPB-KPD-000-210-001

Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech.

KSB-BUD-000-210-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.

Vzdělávací oblasti

CKB-ROZ-001-210-004

Vnímat různé podněty a reagovat na ně.

CSB-SMY-001-210-004

Napodobit předvedené pohyby.

CSB-SMY-004-210-001

Vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru.

CZB-TEV-001-210-002

Uplatňovat jednoduché pohybové dovednosti v individuálních a skupinových činnostech.

CZB-TEV-001-210-003

Osvojovat si základní pohybové dovednosti při pohybových činnostech se snahou o co největší samostatnost v pohybu.

CZB-TEV-001-210-005

Napodobovat pohybové činnosti doprovázené jednoduchým hudebním či rytmickým doprovodem.

CZB-TEV-001-210-006

Vnímat jiné žáky při společných pohybových činnostech a spolupracovat s nimi.

CZB-TEV-001-210-007

Podílet se na dodržování základních pravidel jednoduchých her a soutěží.

CZB-TEV-001-210-008

Dodržovat podle pokynů základy bezpečnosti a osobní hygieny při pohybových aktivitách.

CZB-TEV-001-210-009

Zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost.

CZB-TEV-001-210-005

Napodobovat pohybové činnosti doprovázené jednoduchým hudebním či rytmickým doprovodem.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na zlepšení rytmického cítění, koordinace, motoriky a celkové pohybové obratnosti prostřednictvím pohybových aktivit s hudebním nebo rytmickým doprovodem. Žák si postupně osvojuje pohybové aktivity nápodobou a vnímáním doprovodu. Hudba a rytmus mu slouží jako vodítko pro improvizovaný tanec, rozvíčky a rytmická cvičení. Osvojuje si koordinované pohyby těla a pohybové sekvence zahrnující skákání, otočky a běh. Snaží o postupné zdokonalování nacvičovaných pohybů.

Příklady aktivit:

Žák v rámci rytmických cvičení reaguje pohybem na jednoduché dětské říkanky a písničky (např. Hlava, ramena nebo Leze žába po žebříku).

Žák prožívá pohyb v rytmu hudby prostřednictvím jednoduchých tanečků (např. Pásla ovečky, Rafaela stonožka nebo Červený šátečku).

Učivo

- Rytmická cvičení
- Vyjádření rytmu pohybem
- Jednoduché tanečky
- Rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou
- Cvičení s rytmickým doprovodem

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KLB-KKK-000-210-001

Vyjadřovat své emoce a prožitky v individuální tvůrčí činnosti.

KPB-KPP-000-210-001

Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.*Vzdělávací oblasti*

CSB-SMY-001-210-004

Napodobit předvedené pohyby.

CZB-TEV-001-210-002

Uplatňovat jednoduché pohybové dovednosti v individuálních a skupinových činnostech.

CZB-TEV-001-210-003

Osvojovat si základní pohybové dovednosti při pohybových činnostech se snahou o co největší samostatnost v pohybu.

CZB-TEV-001-210-004

Vnímát základní pokyny a na jejich základě vykonávat individuální či skupinovou pohybovou činnost.

CZB-TEV-001-210-007

Podílet se na dodržování základních pravidel jednoduchých her a soutěží.

CZB-TEV-001-210-009

Zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost.

CZB-TEV-001-210-013

Zvládat základní pohybové činnosti spojené s prostorovou orientací.

UKB-HUV-001-210-004

Provádět jednoduchá rytmická cvičení, reagovat pohybem na rytmický doprovod.

CZB-TEV-001-210-006

Vnímat jiné žáky při společných pohybových činnostech a spolupracovat s nimi.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na zvládnutí skupinových a kolektivních her a na rozvoj vzájemné komunikace. Žák se učí komunikovat s ostatními verbálně i neverbálně (např. pohledem nebo dotykem) a efektivně spolupracovat při hrách. Osvojuje si dovednosti spojené s pobytem v zimní přírodě, účastní se her na sněhu a seznamuje se se zásadami bezpečného pohybu v zimním prostředí. V rámci plavecké výuky se adaptuje na vodní prostředí prostřednictvím her a cvičení ve vodě. Postupně si osvojuje základní plavecké dovednosti a učí se plavat s využitím různých pomůcek, aby získal jistotu a pohybovou koordinaci ve vodním prostředí.

Příklady aktivit:

Žák spolupracuje s ostatními žáky při hrách, jako jsou například Rybičky, rybičky, rybáři jedou nebo Panenka, kde žák napodobuje pohyby. Učitel by měl do těchto aktivit zařadit také prvky vzájemného kontaktu mezi spolužáky (např. držení spolužáka nebo společný tanec).

Učivo

- Skupinové a kolektivní hry
- Vzájemná komunikace při hrách
- Verbální komunikace při hrách
- Neverbální komunikace při hrách
- Hry na sněhu
- Pobyt v zimní přírodě
- Plavání – adaptace na vodní prostředí
- Hry ve vodě
- Plavání s pomůckami
- Základní plavecké dovednosti
- Cvičení ve vodě

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KKB-VYJ-000-210-001

Komunikovat verbálně nebo neverbálně s partnerem.

KPB-KPD-000-210-001

Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech.

KSB-KOD-000-210-001

Přijímat podporu k rozvoji osobní pohody.*Vzdělávací oblasti*

CKB-ROZ-001-210-003

Poznat své spolužáky a učitele.

CSB-SMY-001-210-002

Rozpoznat osoby ze svého okolí a své spolužáky, rozeznat známé a neznámé osoby.

CSB-SMY-002-210-002

Poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí.

CZB-TEV-001-210-002

Uplatňovat jednoduché pohybové dovednosti v individuálních a skupinových činnostech.

CZB-TEV-001-210-004

Vnímat základní pokyny a na jejich základě vykonávat individuální či skupinovou pohybovou činnost.

CZB-TEV-001-210-007

Podílet se na dodržování základních pravidel jednoduchých her a soutěží.

CZB-TEV-001-210-008

Dodržovat podle pokynů základy bezpečnosti a osobní hygieny při pohybových aktivitách.

CZB-TEV-001-210-010

Spolupracovat při uvolnění a zklidnění organismu.

CZB-TEV-001-210-011

Spolupracovat při využívání upravených didaktických pomůcek pro zapojení do pohybových činností.

CZB-TEV-001-210-007

Podílet se na dodržování základních pravidel jednoduchých her a soutěží.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na vnímání základních pravidel her a rozvoj sportovního chování. Žák se podle pokynů učitele nebo nápodobou snaží uplatňovat pravidla při sportovních hrách s upravenými pravidly. Postupně si osvojuje zásady ohleduplnosti, smysl pro fair play a pocit sounáležitosti v kolektivu. Učí se spolupracovat s ostatními, respektovat soupeře a přijímat výsledky hry.

Příklady aktivit:

Žák se v rámci pohybových her seznamuje s různými pravidly, například při hrách Kuželky nebo Ringo.

Učivo

- Základní pravidla her
- Sportovní hry s upravenými pravidly
- Sportovní chování
- Ohleduplnost
- Smysl pro fair play
- Sounáležitost

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KSB-BUD-000-210-001

Podílet se na rozvoji vztahů s druhými osobami ve škole.*Vzdělávací oblasti*

CPB-PRC-007-210-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CZB-TEV-001-210-004

Vnímat základní pokyny a na jejich základě vykonávat individuální či skupinovou pohybovou činnost.

CZB-TEV-001-210-005

Napodobovat pohybové činnosti doprovázené jednoduchým hudebním či rytmickým doprovodem.

CZB-TEV-001-210-006

Vnímat jiné žáky při společných pohybových činnostech a spolupracovat s nimi.

CZB-TEV-001-210-008

Dodržovat podle pokynů základy bezpečnosti a osobní hygieny při pohybových aktivitách.

CZB-TEV-001-210-009

Zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost.

CZB-TEV-001-210-008

Dodržovat podle pokynů základy bezpečnosti a osobní hygieny při pohybových aktivitách.**Metodická podpora****Komentář**

Cílem očekávaného výsledku učení je seznámit žáka se základními bezpečnostními a hygienickými pravidly, jejich dodržováním a minimalizovat riziko vzniku úrazu. Žák si osvojuje používání sportovního oblečení a obuvi a dodržování osobní hygieny během přípravy na hodinu, v hodině tělesné výchovy i po jejím skončení. Snaží se podle pokynů učitele připravit se na vyučovací hodinu a dodržovat pravidla bezpečnosti.

Příklady aktivit:

Žák dbá na osobní hygienu, připravuje se na vyučovací hodinu, převléká se do vhodného oblečení a přezouvá se do obuvi s protiskluzovou podrážkou, plavek nebo sportovního oblečení pro venkovní pobyt. Po skončení hodiny se opět převléká a ukládá oblečení na určené místo.

Žák dodržuje pokyny učitele a asistenta pedagoga a s jejich pomocí se připravuje na výuku.

Žák během vyučovací hodiny dbá na svoji bezpečnost a řídí se pokyny učitele.

Učivo

- Bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí
- Vhodné oblečení a obuv
- Hygiena při tělesné výchově
- Hygiena cvičebního prostředí
- Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech
- Osobní hygiena

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Vzdělávací oblasti*

CPB-PRC-001-210-001

Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.

CPB-PRC-007-210-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CZB-TEV-001-210-004

Vnímat základní pokyny a na jejich základě vykonávat individuální či skupinovou pohybovou činnost.

CZB-TEV-001-210-006

Vnímat jiné žáky při společných pohybových činnostech a spolupracovat s nimi.

CZB-TEV-001-210-007

Podílet se na dodržování základních pravidel jednoduchých her a soutěží.

CZB-TEV-001-210-009

Zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost.

CZB-TEV-001-210-009

Zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na osvojení obecných základů sebeobsluhy. Žák se učí samostatně provádět úkony spojené s oblékáním, svlékáním a přezouváním. Zároveň se seznamuje s různými druhy zapínání a jejich správným používáním. Postupně si osvojuje zásady výběru vhodného oděvu a obuvi s ohledem na specifické prostředí a podmínky, ve kterých se nachází. Učí se rozlišovat mezi oblečením určeným pro různé aktivity a vnímat význam správného oblékání pro svůj komfort a bezpečnost.

Učivo

Obecné základy sebeobsluhy:

- oblékání a svlékání
- přezouvání
- seznámení se s různými druhy zapínání oděvů

Vhodný oděv a obuv ve specifickém prostředí

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KKB-POR-000-210-001

Reagovat na jednoduché pokyny.

KPB-KPP-000-210-001

Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.*Vzdělávací oblasti*

CSB-SMY-001-210-004

Napodobit předvedené pohyby.

CZB-TEV-001-210-004

Vnímat základní pokyny a na jejich základě vykonávat individuální či skupinovou pohybovou činnost.

CZB-TEV-001-210-005

Napodobovat pohybové činnosti doprovázené jednoduchým hudebním či rytmičtým doprovodem.

CZB-TEV-001-210-007

Podílet se na dodržování základních pravidel jednoduchých her a soutěží.

CZB-TEV-001-210-008

Dodržovat podle pokynů základy bezpečnosti a osobní hygieny při pohybových aktivitách.

CZB-TEV-001-210-010

Spolupracovat při uvolnění a zklidnění organismu.

CZB-TEV-001-210-012

Využívat vybrané speciálně kompenzační a korektivní techniky.

CZB-TEV-001-210-010

Spolupracovat při uvolnění a zklidnění organismu.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na rozvoj dechových a relaxačních cvičení s cílem podpořit celkové i lokální uvolnění těla. Žák se učí správné dechové návyky, které pomáhají ke zklidnění a zlepšení soustředění. Postupně využívá prvky různých cvičení, která přispívají ke zlepšení flexibility, rovnováhy a celkové pohody. Součástí výuky mohou být také zklidňující baby masáže, které podporují uvolnění svalového napětí a pozitivně ovlivňují vnímání vlastního těla. Žák se učí, jak prostřednictvím pohybových činností uvolňovat emocionální i fyzické napětí, a rozvíjí své schopnosti v oblasti senzomotorické stimulace, která přispívá k lepšímu propojení pohybových a smyslových vjemů.

Příklady aktivit:

Žák pro zklidnění organismu využívá masáže. Masáž může být prováděna různými materiály (např. peří, plyš nebo vibrační pomůcky).

Žák cvičí jednoduché pozice z dětské jógy (např. pozice hory, žirafy, stromu – nohy u sebe, trojúhelníku, fajfky, zajíčka nebo motýla).

Učivo

- Dechová cvičení
- Relaxační cvičení celkové
- Relaxační cvičení lokální
- Prvky jógových cvičení
- Zklidňující masáže
- Uvolňování emocionálního napětí pohybem
- Uvolňování fyzického napětí pohybem
- Senzomotorická stimulace

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KSB-KOD-000-210-001

Přijímat podporu k rozvoji osobní pohody.

KSB-KOS-000-210-001

Vyjádřit potřebu pomoci v obtížné situaci.*Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-003

Snažit se o správné dýchání.

CKB-ROZ-001-210-008

Dát najevo své pocity.

CZB-TEV-001-210-006

Vnímat jiné žáky při společných pohybových činnostech a spolupracovat s nimi.

CZB-TEV-001-210-009

Zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost.

CZB-TEV-001-210-011

Spolupracovat při využívání upravených didaktických pomůcek pro zapojení do pohybových činností.

CZB-TEV-001-210-012

Využívat vybrané speciálně kompenzační a korektivní techniky.

CZB-TEV-001-210-014

Zaujímat správné základní cvičební polohy se správným způsobem držení těla, koordinovat je.

UKB-HUV-001-210-003

Dýchat zhluboka při poslechu relaxační hudby, usilovat o uvolnění svalstva.

CZB-TEV-001-210-011

Spolupracovat při využívání upravených didaktických pomůcek pro zapojení do pohybových činností.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na rozvoj motorických dovedností a koordinace pohybů prostřednictvím manipulace s drobným náčiním. Žák si osvojuje techniky úchopu a práce s různými pomůckami, které podporují jemnou i hrubou motoriku. Postupně se zapojuje do rovnovážných cvičení, která zlepšují jeho stabilitu a kontrolu nad pohyby. Seznamuje se se sportovními hrami, jako jsou Bocce, Boccia nebo Bumbác ball, a učí se využívat speciální nářadí a náčiní, například ozvučené míče, speciálně tvarované míče pro lepší úchop, medicinbaly, válce a klíny. Dále si osvojuje základy cvičení na trampolíně, kde procvičuje skoky a celkovou koordinaci pohybů ve vzduchu.

Příklady aktivit:

Žák cvičí na balančních plochách (začíná v nižších pozicích – vzpor klečmo a vysoký klek).

Žák pracuje s míči (kutálí míč nebo overball, hází míčem).

Žák cvičí na velkém míči (zjednodušením je práce s míčem ve tvaru piškotu).

Učivo

- Manipulace s drobným náčiním
- Rozvíjení motoriky
- Koordinace pohybů
- Rovnovážná cvičení
- Bocce
- Boccia
- Bumbác ball

Využívání speciálního nářadí a náčiní:

- ozvučené míče
- speciálně tvarované míče pro lepší úchop
- medicinbaly
- válce a klíny
- cvičení na trampolíně – skoky

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KSB-KOD-000-210-001

Přijímat podporu k rozvoji osobní pohody.*Vzdělávací oblasti*

CKB-ROZ-003-210-001

Uchopit a podržet podaný předmět.

CKB-ROZ-003-210-002

Provádět uvolňovací cvičení.

CSB-SMY-001-210-001

Koncentrovat pohled, uchopit předměty a manipulovat s nimi.

CSB-SMY-001-210-004

Napodobit předvedené pohyby.

CZB-TEV-001-210-001

Účastnit se aplikovaných pohybových aktivit podle aktuálního zdravotního stavu.

CZB-TEV-001-210-003

Osvojovat si základní pohybové dovednosti při pohybových činnostech se snahou o co největší samostatnost v pohybu.

CZB-TEV-001-210-006

Vnímat jiné žáky při společných pohybových činnostech a spolupracovat s nimi.

CZB-TEV-001-210-010

Spolupracovat při uvolnění a zklidnění organismu.

CZB-TEV-001-210-012

Využívat vybrané speciálně kompenzační a korektivní techniky.

CZB-TEV-001-210-014

Zaujímat správné základní cvičební polohy se správným způsobem držení těla, koordinovat je.

CZB-TEV-001-210-012

Využívat vybrané speciálně kompenzační a korektivní techniky.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na rozvoj rehabilitačních cvičení a alternativních forem terapie podle možností školy a individuálních potřeb žáků. Žák se seznamuje s různými terapeutickými metodami, jako je zooterapie (např. canisterapie, hiporehabilitace, felinoterapie), a učí se vnímat podněty z těchto terapií. Postupně se zapojuje do terapií ve vířivce a do uvolňovacích cvičení, které podporují relaxaci a regeneraci těla. Žák se učí vnímat a přijímat techniky uvolňování spasmů a rozvíjí své dovednosti prostřednictvím psychomotorických her a cvičení, včetně míčkování, bazální stimulace či HANDLE přístupu. Tyto aktivity pomáhají zlepšovat pohybovou koordinaci, vnímání těla a celkovou pohodu.

Příklady aktivit:

Žák se účastní psychomotorických her s různými pomůckami. Hraje si s víčky, například formou sběru korálků, využívá papír k tvorbě koulí a házení papírovými koulemi. Zapojuje se také do her s padákem, kdy chodí po padáku, vytváří s ním vlnění nebo se pod něj schovává.

Učivo

Rehabilitační cvičení

Alternativní formy terapie podle možností školy a žáků:

- zooterapie
- canisterapie
- hiporehabilitace
- felinoterapie
- terapie ve vířivce
- uvolňovací cvičení
- uvolňování spasmů
- psychomotorické hry a cvičení

- míčkování
- bazální stimulace
- HANDLE přístup

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KSB-KOD-000-210-001

Přijímat podporu k rozvoji osobní pohody.

KUB-KKG-000-210-001

Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.

Vzdělávací oblasti

CKB-ROZ-003-210-002

Provádět uvolňovací cvičení.

CZB-TEV-001-210-001

Účastnit se aplikovaných pohybových aktivit podle aktuálního zdravotního stavu.

CZB-TEV-001-210-009

Zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost.

CZB-TEV-001-210-010

Spolupracovat při uvolnění a zklidnění organismu.

CZB-TEV-001-210-011

Spolupracovat při využívání upravených didaktických pomůcek pro zapojení do pohybových činností.

CZB-TEV-001-210-014

Zaujímat správné základní cvičební polohy se správným způsobem držení těla, koordinovat je.

UKB-HUV-001-210-003

Dýchat zhluboka při poslechu relaxační hudby, usilovat o uvolnění svalstva.

CZB-TEV-001-210-013

Zvládat základní pohybové činnosti spojené s prostorovou orientací.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na stimulaci pohybu v prostoru a rozvoj zrakové lokalizace, která je klíčová pro orientaci a koordinaci pohybů. Žák se učí rozvíjet pohybovou a prostorovou koordinaci prostřednictvím cvičení zaměřených na pohyb oka a ruky, což podporuje jeho schopnost přesněji vykonávat různé pohybové úkony. Dále se seznamuje s polohováním a změnami polohy těla, což pomáhá zlepšit flexibilitu a mobilitu. V rámci rozvoje hybnosti se žák zapojuje do aktivit spojených s pobytem v přírodě, jako jsou vycházky a pohyb v terénu, které podporují jeho adaptaci na různé povrchy a terénní podmínky. Kromě toho se učí pohyb a orientaci v prostoru, což zahrnuje vnímání polohy těla v prostoru a rozvoj schopnosti orientovat se v okolním prostředí.

Příklady aktivit:

Žák klade předměty (např. školní pomůcky nebo víčka) podle pokynů učitele (např.: „Dej to na okno.“ nebo „Přines to sem.“).

Učivo

Stimulace pohybu v prostoru:

- zraková lokalizace

- rozvoj pohybové a prostorové koordinace
- houpání
- pohyb oko–ruka

Polohování:

- změny polohy těla
- rozvoj hybnosti

Pobyt v přírodě – vycházky:

- pohyb v terénu
- pohyb a orientace v prostoru
- prostorová orientace – vnímání polohy těla v prostoru

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KUB-KKG-000-210-001

Osvojovat a udržovat si stereotypy učení.

Vzdělávací oblasti

CKB-ROZ-001-210-005

Vnímat prostor v nejbližším okolí a orientovat se v něm.

CSB-SMY-004-210-001

Vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru.

CSB-SMY-004-210-002

Rozlišovat nahoře – dole, před – za, vedle.

CSB-SMY-004-210-004

Orientovat se ve třídě, ve škole a svém nejbližším okolí.

CZB-TEV-001-210-002

Uplatňovat jednoduché pohybové dovednosti v individuálních a skupinových činnostech.

CZB-TEV-001-210-003

Osvojovat si základní pohybové dovednosti při pohybových činnostech se snahou o co největší samostatnost v pohybu.

CZB-TEV-001-210-005

Napodobovat pohybové činnosti doprovázené jednoduchým hudebním či rytmickým doprovodem.

CZB-TEV-001-210-014

Zaujímat správné základní cvičební polohy se správným způsobem držení těla, koordinovat je.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na uvolňovací a relaxační cvičení, která pomáhají žákovi vnímat a uvolnit spastické části těla. Žák se učí vnímat fyzické pocity během cvičení a zaměřuje se na rozpoznávání jednotlivých částí těla a jejich napětí. Důraz je kladen na správné dýchání a dechový stereotyp, který je podporován dechovými cvičeními. Správné dýchání během cvičení zlepšuje celkovou relaxaci a tělesnou pohodu žáka. V rámci nápodoby pohybů se žák zapojuje do cvičení, která mu pomáhají osvojit si správné pohybové vzorce. Postupně se seznamuje s různými cvičebními polohami, jako jsou cvičení v leže, v sedě, v kleku a ve stoji, které přispívají k rozvoji jeho flexibility, síly a stability.

Učivo

- Uvolňovací cvičení

- Vnímání pocitů při cvičení
- Uvolňování spastických částí těla
- Fyzické vnímání těla (jednotlivých částí)
- Správné dýchání – dechová cvičení
- Správný dechový stereotyp
- Nápodoba pohybů
- Polohování
- Zásady správného držení těla
- Cvičení na zlepšení stabilizace pro prevenci pádů

Cvičební polohy:

- vleže
- vsedě
- v kleku
- ve stoji

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KSB-KOD-000-210-001

Přijímat podporu k rozvoji osobní pohody.

Vzdělávací oblasti

CKB-ROZ-001-210-001

Poznávat nebo ukazovat části svého těla.

CSB-SMY-001-210-004

Napodobit předvedené pohyby.

CZB-TEV-001-210-001

Účastnit se aplikovaných pohybových aktivit podle aktuálního zdravotního stavu.

CZB-TEV-001-210-003

Osvojovat si základní pohybové dovednosti při pohybových činnostech se snahou o co největší samostatnost v pohybu.

CZB-TEV-001-210-010

Spolupracovat při uvolnění a zklidnění organismu.

CZB-TEV-001-210-011

Spolupracovat při využívání upravených didaktických pomůcek pro zapojení do pohybových činností.

CZB-TEV-001-210-012

Využívat vybrané speciálně kompenzační a korektivní techniky.

CPB

Člověk, jeho osobnost a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk, jeho osobnost a svět práce je jednou ze stěžejních oblastí ve vzdělávání žáka s těžkým a hlubokým mentálním postižením. Celá oblast je koncipovaná tak, že veškeré dovednosti a návyky si žák osvojuje během úkonů spojených s běžnými situacemi každodenního života. Osvojováním těchto základních praktických dovedností a návyků dochází ke zvyšování kvality života nejen žáka s mentálním postižením, ale i celé jeho rodiny.

Vzdělávací oblast se cíleně zaměřuje na dosažení co nejvyšší možné míry samostatnosti žáka v základních úkonech každodenního života a umožňuje mu zapojení do nejjednodušších pracovních činností. Osvojené dovednosti zároveň přispívají k seberealizaci žáka při smysluplném využití volného času. Vzdělávací oblast zároveň formuje osobnost žáka s ohledem na jeho individuální potřeby.

Žák si osvojuje základní praktické dovednosti z oblasti sebeobsluhy, zejména péči o sebe a své osobní věci. Učí se bezpečně používat předměty a pomůcky denní potřeby, získává klíčové pracovní návyky a návyky z oblasti bezpečnosti a hygieny práce. V přirozených situacích si žák osvojuje dovednosti vedoucí k jeho osobní spokojenosti.

Vzdělávací oblast je specifická svým spojením s praktickými činnostmi běžného života. Osvojené dovednosti využívá žák ve svém každodenním životě – v prostředí rodiny, v zařízení sociálních služeb, dalším vzdělávání apod.

Vzdělávací oblast Člověk, jeho osobnost a svět práce je členěná do dvou vzdělávacích oborů: **Osobnostní a sociální výchova** a **Pracovní činnosti**.

CPB

Osobnostní a sociální výchova

Charakteristika vzdělávacího oboru

Cílem vzdělávacího oboru Osobnostní a sociální výchova je pomáhat žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Rozvíjí jeho základní sociálně-emocionální dovednosti, přispívá k posilování jednoduché interakce s druhou osobou a napomáhá regulaci vlastního chování. Rozvoj v této oblasti je vhodnou prevencí chování náročného na péči.

Specifikem osobnostní a sociální výchovy je to, že předmětem výuky se stává sám žák v běžných situacích každodenního života. Žák se zapojuje do činností vhodných pro smysluplné trávení volného času a rozvíjí své základní komunikačně-sociální chování. Výuka přispívá k životní spokojenosti žáka, založené na pozitivním vnímání sebe sama.

Vzdělávací obor se skládá z jednoho tematického okruhu se stejným názvem.

001

Osobnostní a sociální výchova

Charakteristika tematického okruhu

Osobnostní a sociální výchova je tematickým okruhem ve vzdělávacím oboru se stejným názvem, proto má shodnou charakteristiku.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:**Díl II – 10. ročník (210)**

CPB-CPB-001-210-001

Vyjádřit vhodným způsobem své prožívání v běžných situacích.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení vede žáka k vyjádření vlastních potřeb, přání a pocitů adekvátním způsobem – za použití piktogramů, obrázků či jednoduchých slovních vyjádření. Žák dokáže své potřeby a prožitky vyjádřit posunkem, gesty nebo ukázáním v běžných situacích každodenního života.

Příklady aktivit:

Žák vyjádří slovem, dohodnutým gestem nebo pomocí obrázku svou libost, nelibost či potřebu tak, aby byly srozumitelné pro jeho okolí.

Učivo

- Simulace běžných situací z každodenního života
- Smyslové podněty

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KKB-VYJ-000-210-001

Komunikovat verbálně nebo neverbálně s partnerem.

KLB-KKK-000-210-001

Vyjádřovat své emoce a prožitky v individuální tvůrčí činnosti.*Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-006

Sdílet svá přání a potřeby – verbálním nebo neverbálním způsobem.

CKB-ROZ-001-210-008

Dát najevo své pocity.

CPB-CPB-001-210-002

Zapojit se do jednoduché interakce s druhou osobou.

CPB-CPB-001-210-003

Dokázat přijmout pomoc.

CPB-CPB-001-210-005

Zapojovat se do aktivit pro smysluplné trávení volného času.

CPB-CPB-001-210-002

Zapojit se do jednoduché interakce s druhou osobou.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení přispívá k navázání kontaktu s druhou osobou a vede žáka k sociálnímu začleňování do skupiny blízkých a známých osob.

Příklady aktivit:

Žák přijímá kontakt s blízkou osobou.

Žák jednoduchou formou navazuje sociální kontakt (např. podáním ruky, pohledem do očí či do tváře, odpovídáním na jednoduché otázky nebo přiměřenou reakcí na jednoduché pokyny).

Učivo

- Simulace běžných komunikačních situací s druhou osobou
- Simulace běžných komunikačních situací ze života žáka a školy

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KKB-POR-000-210-001

Reagovat na jednoduché pokyny.

KKB-VYJ-000-210-001

Komunikovat verbálně nebo neverbálně s partnerem.

KPB-KPD-000-210-001

Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech.*Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-001

Reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby.

CKB-REC-001-210-002

Rozpoznávat své jméno a reagovat na oslovení jménem.

CKB-REC-001-210-004

Vyjádřit souhlas či nesouhlas – verbálně, gesty.

CKB-REC-001-210-005

Pozdravit, poděkovat – verbálně nebo gesty.

CKB-REC-001-210-006

Sdělit svá přání a potřeby – verbálním nebo neverbálním způsobem.

CKB-REC-001-210-011

Podílet se na dramatizaci známého jednoduchého krátkého příběhu.

CKB-ROZ-001-210-008

Dát najevo své pocity.

CPB-CPB-001-210-001

Vyjádřit vhodným způsobem své prožívání v běžných situacích.

CPB-CPB-001-210-003

Dokázat přijmout pomoc.

CPB-CPB-001-210-003

Dokázat přijmout pomoc.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na dovednost přijetí pomoci od druhé osoby v běžných situacích. Významně přispívá k předcházení stresu v každodenním životě. Žák dokáže adekvátně reagovat na běžné situace a nebojí se přijmout pomoc od druhé osoby.

Příklady aktivit:

Žák přijímá pomoc od druhé osoby při sebeobsluze, při nácviku dovedností a nebrání se podpoře v běžných činnostech.

Učivo

- Orientace v běžných situacích
- Přijetí pomoci v běžných situacích

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KSB-KOS-000-210-001

Vyjádřit potřebu pomoci v obtížné situaci.*Vzdělávací oblasti*

CKB-ROZ-001-210-007

Poznat a používat předměty denní potřeby.

CKB-ROZ-001-210-008

Dát najevo své pocity.

CPB-CPB-001-210-001

Vyjádřit vhodným způsobem své prožívání v běžných situacích.

CPB-CPB-001-210-002

Zapojit se do jednoduché interakce s druhou osobou.

CPB-PRC-001-210-001

Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.

CPB-PRC-001-210-002

Podílet se na udržování pořádku ve svých věcech.

CPB-CPB-001-210-004

Rozpoznat základní denní činnosti.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na dovednost rozpoznat jednotlivé části dne. Žák se orientuje podle probíhající řízené činnosti v režimu dne.

Příklady aktivit:

Žák umí rozlišit, zda je ráno, poledne, nebo večer, podle řízené činnosti. Pomocí obrázků nebo piktogramů přiřazuje k jednotlivým částem dne odpovídající jednoduchou činnost (např. snídane, ranní hygiena, spánek, oběd).

Učivo

- Režim dne

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPB-KPP-000-210-001

Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.*Vzdělávací oblasti*

CKB-ROZ-001-210-006

Osvojovat si základní hygienické a sebeobslužné dovednosti.

CKB-ROZ-001-210-007

Poznat a používat předměty denní potřeby.

CPB-PRC-001-210-001

Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.

CPB-PRC-006-210-001

Podílet se na základních pracovních úkonech v domácnosti včetně využití kuchyňského inventáře.

CPB-PRC-006-210-004

Spolupracovat při nákupu a uložení základních potravin.

CPB-PRC-006-210-005

Podílet se na přípravě jednoduchých pokrmů v souladu se zásadami zdravé výživy.

CSB-SMY-001-210-003

Rozpoznat denní dobu podle činnosti, obrázku, schémat nebo s pomocí augmentativní a alternativní komunikace.

CSB-SMY-002-210-004

Rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků.

CPB-CPB-001-210-005

Zapojovat se do aktivit pro smysluplné trávení volného času.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení směřuje k zapojení žáka do smysluplného trávení volného času. Žák se s podporou pedagoga zapojuje do jednoduchých činností volného času, učí se být při činnosti aktivní a reagovat na podněty.

Příklady aktivit:

Žák přijímá nabízenou formu volnočasové aktivity. Volí si zklidňující manipulaci s předměty. Umí si vybrat pomůcky a předměty k relaxaci.

Učivo

- Nabídka možností trávení volného času

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KDB-KDI-000-210-001

Zacházet bezpečně s digitálními zařízeními v opakujících se situacích.

KPB-KPP-000-210-001

Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.

KSB-KOD-000-210-001

Přijímat podporu k rozvoji osobní pohody.*Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-007

Využívat digitální technologie při rozvoji komunikačních dovedností.

CKB-REC-001-210-008

Umět naslouchat jednoduchému textu určenému pro dětského čtenáře.

CKB-REC-001-210-009

Účastnit se činností zaměřených na rozvoj vzájemného naslouchání.

CKB-REC-001-210-010

Podílet se na účelné práci s obrázkovou knihou v tištěné či elektronické podobě.

CPB-CPB-001-210-001

Vyjádřit vhodným způsobem své prožívání v běžných situacích.

CPB-PRC-003-210-001

Zvládnout základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.

CPB-PRC-004-210-001

Zvládat základní dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstrukčními hrami.

CPB-PRC-005-210-001

Provádět vhodné pracovní postupy při ošetřování vybraných rostlin za použití jednoduchého nářadí.

CPB-PRC-005-210-002

Provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích.

CPB-PRC-005-210-003

Respektovat pokyny ohledně zásad bezpečného kontaktu se zvířaty.

CPB-PRC-006-210-005

Podílet se na přípravě jednoduchých pokrmů v souladu se zásadami zdravé výživy.

CSB-SMY-001-210-003

Rozpoznat denní dobu podle činnosti, obrázku, schémat nebo s pomocí augmentativní a alternativní komunikace.

UKB-VYV-001-210-001

Využívat své dovednosti pro vlastní tvorbu.

UKB-VYV-002-210-002

Sledovat soustředěně animovaný film.

PRC

Pracovní činnosti

Charakteristika vzdělávacího oboru

V rámci vzdělávacího oboru Pracovní činnosti si žák osvojuje úkony související se sebeobsluhou, rozvíjí svou motoriku a zručnost, osvojuje si klíčové návyky z oblasti hygieny a bezpečnosti práce. Rozvíjí dovednosti k používání předmětů denní potřeby, pomůcek, nářadí a nástrojů potřebných k vykonávání běžných činností každodenního života. Žák si osvojuje klíčové pracovní návyky (např. úklid po skončení činnosti, dokončení práce). Nedílnou součástí tohoto vzdělávacího oboru je nabídka rozmanitých činností, se kterými se žák seznamuje, poznává je a osvojuje si je. Tyto činnosti se mohou stát důležitou náplní jeho volného času.

Vzdělávací obor Pracovní činnosti by měl být realizován co nejvíce v přirozených situacích běžného života a měl by vést k osvojení základních praktických dovedností potřebných pro každodenní život žáka. Podle potřeb, možností a vývojové úrovně konkrétního žáka je vhodné, aby byl vzdělávací obsah individualizován, a to nejen v oblasti samotného obsahu, ale i metod, organizačních forem práce, znázornění postupu práce, náročnosti, formy pomoci apod. Vzdělávací obsah je osvojován cyklicky, vybrané činnosti jsou tedy procvičovány opakovaně, s postupným navyšováním jejich náročnosti. Cílem je dosažení co nejvyšší možné míry samostatnosti při provádění jednotlivých manuálních úkonů a jejich postupné propojování.

Vzdělávací obor se člení na šest tematických okruhů: **Sebeobsluha, Práce s technickými materiály, Práce konstrukční, Práce pěstitelské, Práce v domácnosti a Pracovní návyky.** Tematický okruh Pracovní návyky má specifické postavení mezi ostatními tematickými okruhy – jeho obsah je naplňován při realizaci ostatních okruhů.

001

Sebeobsluha

Charakteristika tematického okruhu

Tematický okruh Sebeobsluha směřuje k co nejvyšší možné míře osvojení sebeobslužných úkonů

a dovedností žáka s mentálním postižením. Vede žáka ke zvládnutí jednotlivých činností, které směřují k rozvoji a upevnění jeho sebeobslužných dovedností.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl II – 10. ročník (210)

CPB-PRC-001-210-001

Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení je zaměřený na dosažení samostatnosti u dovedností, které jsou nezbytné pro praktický každodenní život žáka. Týkají se hygieny – konkrétně mytí, čištění zubů, česání a udržování jednotlivých částí těla v čistotě s pomocí příslušných pomůcek. Učitel vede žáka k používání prostředků osobní hygieny. Dalším cílem výuky je rozvoj dovedností souvisejících s oblékáním jednotlivých částí oděvu. Tyto dovednosti se propojují se základy stolování a dodržování hygienických pravidel při stolování.

Příklady aktivit:

Žák spolupracuje při dílčích hygienických úkonech. Ví, proč je má provádět, a chápe jejich nezbytnost. Dokáže přijmout a dodržovat správný postup jednotlivých činností.

Žák používá hygienické pomůcky a prostředky osobní hygieny vhodným způsobem. Zná a respektuje důvody pro vykonávání těchto činností.

Žák si obléká a svléká jednotlivé části oděvu a dokáže složit základní druhy oblečení. Zná a umí použít správný postup při jednotlivých činnostech. Rozlišuje účel jednotlivých součástí svého oblečení.

Žák při stolování udržuje čistotu a správně používá příbor.

Učivo

Oblečení:

- oblékání jednotlivých částí oděvu
- svlékání jednotlivých částí oděvu
- skládání a ukládání oděvů
- manipulace s knoflíky, zipem a suchým zipem
- obouvání, zouvání

Hygienické návyky:

- osobní hygiena a spolupráce při hygieně
- funkce a používání hygienických pomůcek
- stolování a stravování
- nácvik samostatného stolování, používání příboru
- čistota při stravování

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KBB-KOE-000-210-001

Sdílet odpovědnost za své chování v rutinních školních situacích.

KRB-KRP-000-210-001

Upozornit vhodným způsobem na osobní problém.*Vzdělávací oblasti*

CKB-ROZ-001-210-001

Poznávat nebo ukazovat části svého těla.

CKB-ROZ-001-210-006

Osvojit si základní hygienické a sebeobslužné dovednosti.

CPB-CPB-001-210-003

Dokázat přijmout pomoc.

CPB-CPB-001-210-004

Rozpoznat základní denní činnosti.

CPB-PRC-001-210-002

Podílet se na udržování pořádku ve svých věcech.

CPB-PRC-006-210-003

Dodržovat základní pravidla chování při stolování.

CPB-PRC-007-210-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CPB-PRC-007-210-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.

CZB-TEV-001-210-003

Osvojit si základní pohybové dovednosti při pohybových činnostech se snahou o co největší samostatnost v pohybu.

CZB-TEV-001-210-008

Dodržovat podle pokynů základy bezpečnosti a osobní hygieny při pohybových aktivitách.

CPB-PRC-001-210-002

Podílet se na udržování pořádku ve svých věcech.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení je zaměřený na rozvoj schopnosti postarat se o základní uspořádání vlastních věcí a věcí v bezprostředním okolí. Cílem je vytvořit pevné a automatizované návyky týkající se udržování pořádku v osobních věcech.

Příklady aktivit:

Žák umí roztřídit a vhodně skladovat jednotlivé osobní předměty. Rozpozná věci ostatních členů rodiny a další předměty patřící do domácnosti.

Žák dokáže spolupracovat při ukládání a třídění svých osobních věcí. Umí určit vhodné místo pro jejich skladování podle funkce a druhu.

Žák odliší například jídlo od zbytků, potřebné věci od odpadků a čisté oblečení od špinavého.

Žák se aktivně zapojuje do úklidových prací.

Učivo

- Udržování pořádku v pracovních a osobních věcech

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KBB-KOE-000-210-001

Sdílet odpovědnost za své chování v rutinních školních situacích.*Vzdělávací oblasti*

CKB-ROZ-001-210-006

Osvojovat si základní hygienické a sebeobslužné dovednosti.

CKB-ROZ-001-210-007

Poznat a používat předměty denní potřeby.

CPB-CPB-001-210-003

Dokázat přijmout pomoc.

CPB-PRC-001-210-001

Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.

CPB-PRC-007-210-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CPB-PRC-007-210-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.

CSB-SMY-004-210-003

Řadit, skládat a umísťovat předměty na určené místo podle pokynů.

003

Práce s technickými materiály*Charakteristika tematického okruhu*

Tematický okruh Práce s technickými materiály zahrnuje osvojování manuálních operací a používání pomůcek, náradí a nástrojů při práci s různými materiály (např. papírem, textílem, dřevem, přírodninami, modelovacími hmotami či recyklovanými materiály). Cílem tematického okruhu je dosažení co nejvyšší možné míry samostatnosti při provádění těchto operací. Tematický okruh je v úzké vazbě s tematickým okruhem Pracovní návyky.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:**Díl II – 10. ročník (210)**

CPB-PRC-003-210-001

Zvládnout základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na osvojení základních manuálních operací, které žák provádí při práci se základními technickými materiály, jako jsou přírodniny, papír, modelovací hmoty, textil, dřevo a plasty. Učitel vede žáka k osvojení dílčích motorických úkonů, a to jak s pomůckami, tak bez nich. Na začátku poskytuje fyzickou pomoc, kterou citlivě odebírá, aby žák dosáhl co nejvyšší samostatnosti. Učitel podporuje časté opakování těchto úkonů, aby je žák dobře zvládl. Po zvládnutí jednotlivých činností (např. otevření lepidla nebo jeho nanesení) učitel propojuje tyto úkony do složitějších manuálních operací (např. stříhání a lepení), které žák následně využívá při práci s tradičními i netradičními materiály.

Příklady aktivit:

Žák mačká list papíru do tvaru koule, čímž trénuje jemnou motoriku a sílu úchopu.

Žák trhá papír na proužky.

Žák používá lepidlo v tyčince a nanáší ho na vyznačenou plochu na papíře. Po nanesení lepidla přiloží papír na určené místo a jemně ho přitlačí.

Žák odděluje malé kousky lehce tvarovatelné modelovací hmoty.

Učivo

Jednoduché manuální operace

Používání jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek

Práce s různými materiály:

- přírodniny
- modelovací hmota
- papír a karton
- textil

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPB-KPP-000-210-001

Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.

Vzdělávací oblasti

CKB-ROZ-002-210-002

Přiřazovat předměty na základě daných kritérií.

CKB-ROZ-003-210-001

Uchopit a podržet podaný předmět.

CPB-CPB-001-210-005

Zapojovat se do aktivit pro smysluplné trávení volného času.

CPB-PRC-004-210-001

Zvládat základní dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstrukčními hrami.

CPB-PRC-005-210-001

Provádět vhodné pracovní postupy při ošetřování vybraných rostlin za použití jednoduchého nářadí.

CPB-PRC-006-210-001

Podílet se na základních pracovních úkonech v domácnosti včetně využití kuchyňského inventáře.

CPB-PRC-006-210-002

Obsluhovat jednoduché spotřebiče a používat pomůcky.

CPB-PRC-006-210-003

Dodržovat základní pravidla chování při stolování.

CPB-PRC-006-210-004

Spolupracovat při nákupu a uložení základních potravin.

CPB-PRC-006-210-005

Podílet se na přípravě jednoduchých pokrmů v souladu se zásadami zdravé výživy.

CPB-PRC-007-210-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CPB-PRC-007-210-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.

CSB-SMY-001-210-001

Koncentrovat pohled, uchopit předměty a manipulovat s nimi.

CSB-SMY-001-210-005

Poznat, řadit, skládat a třídit předměty podle velikosti, obrysů, barevné a tvarové odlišnosti.

CSB-SMY-003-210-002

Třídit předměty na základě hmatu – podle velikosti a tvaru, známé a neznámé.

004

Práce konstrukční

Charakteristika tematického okruhu

Tematický okruh Práce konstrukční směřuje k osvojování montážních a demontážních úkonů, které umožní žákovi stavět jednoduché modely z různých typů stavebnic (např. papírových a kartonových, dřevěných, magnetických, plastových). Cílem tematického okruhu je dosažení co nejvyšší možné míry samostatnosti. Tematický okruh je v úzké vazbě s tematickým okruhem Pracovní návyky.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl II – 10. ročník (210)

CPB-PRC-004-210-001

Zvládat základní dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstrukčními hrami.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na více oblastí. Vede žáka k rozvoji jemné motoriky, k porozumění přímým souvislostem mezi pracovními úkony a k prožitku úspěchu z dokončené práce. Učitel podporuje žáka v dokončování úkolů, samostatném rozhodování v dílčích krocích (např. volba barvy) a v postupném zdokonalování se v manipulaci s díly a součástkami.

Příklady aktivit:

Žák pracuje s dopomocí, názornou nebo grafickou předlohou (fotografií či obrázkem) a při opakování či podobných zadáních částečně i samostatně.

Žák zvládne demontáž vlastního jednoduchého výrobku a opětovné uložení dílů do krabice. Kromě stavebnic manipuluje i s předměty denní potřeby.

Žák sestaví plošný obrazec podle předlohy a při opakování zvládne i vyšší náročnost.

Žák pracuje s různými typy stavebnic – plošnými, prostorovými i konstrukčními, přestože některé upřednostňuje.

Žák propojuje díly různými způsoby podle typu stavebnice – stiskem spoje, lepením, skládáním nebo magnetem.

Žák si osvojuje dovednosti spojené nejen s konstrukčními činnostmi, ale i s praktickým životem (např. šroubování uzávěrů krémů a zubní pasty nebo skládání krabic se stavebnicemi do police).

Učivo

Montáž a demontáž

Manipulace s jednoduchými předměty

Stavebnice:

- plošné
- prostorové
- konstrukční

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KPB-KPP-000-210-001

Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.

Vzdělávací oblasti

CKB-ROZ-002-210-001

Soustředit se na určitou činnost.

CKB-ROZ-003-210-001

Uchopit a podržet podaný předmět.

CPB-CPB-001-210-005

Zapojovat se do aktivit pro smysluplné trávení volného času.

CPB-PRC-003-210-001

Zvládnout základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.

CPB-PRC-007-210-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CPB-PRC-007-210-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.

CSB-SMY-004-210-003

Řadit, skládat a umísťovat předměty na určené místo podle pokynů.

005

Práce pěstitelské

Charakteristika tematického okruhu

Tematický okruh Práce pěstitelské směřuje k osvojování úkonů potřebných při ošetřování pokojových i venkovních rostlin. Žák si osvojuje jednotlivé manuální operace a učí se používat základní zahradnické nářadí. Cílem tematického okruhu je dosažení co nejvyšší možné míry samostatnosti při zvládání jednotlivých operací. Tematický okruh je v úzké vazbě s tematickým okruhem Pracovní návyky.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl II – 10. ročník (210)

CPB-PRC-005-210-001

Provádět vhodné pracovní postupy při ošetřování vybraných rostlin za použití jednoduchého nářadí.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení je zaměřený na osvojení znalostí o jednotlivých pěstebních pracovních operacích při ošetřování rostlin.

Příklady aktivit:

Žák spolupracuje při základních pěstebních činnostech (výsevu, výsadbě, záливce a sklizni plodů).

Žák používá nářadí a pomůcky potřebné pro jednotlivé pracovní činnosti a pod vedením vyučujícího s nimi zachází vhodným způsobem.

Žák vnímá základní podmínky pro pěstování rostlin a vhodné umístění rostliny v prostředí. Ví, že růst rostlin ovlivňují světlo, teplo, voda, vzduch a půda.

Učivo

- Základní podmínky pro pěstování rostlin
- Pěstování nenáročných rostlin v interiéru a na zahradě
- Pomůcky a náčiní pro práci v interiéru a na zahradě

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KBB-KOG-000-210-001

Chovat se citlivě k živým bytostem a k přírodě ve svém okolí.

KPB-KPP-000-210-001

Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.

Vzdělávací oblasti

CKB-ROZ-001-210-007

Poznat a používat předměty denní potřeby.

CPB-CPB-001-210-005

Zapojovat se do aktivit pro smysluplné trávení volného času.

CPB-PRC-003-210-001

Zvládnout základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.

CPB-PRC-005-210-002

Provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích.

CPB-PRC-007-210-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CPB-PRC-007-210-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.

CSB-SMY-004-210-005

Rozlišit s pomocí názorné demonstrace roční období podle základních znaků.

CPB-PRC-005-210-002

Provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení přispívá k orientaci žáka v okolním světě a v jednotlivých obdobích roku. Učitel vede žáka k cílenému pozorování počasí a přírody a k identifikaci těchto projevů, aby je žák vnímal a registroval.

Příklady aktivit:

Žák rozlišuje jednotlivá roční období a přiřadí k nim typické projevy počasí (např. v zimě je chladno, v létě je teplo).

Žák pozná různé stavy přírody a rostlin v jednotlivých částech roku.

Učivo

- Pozorování přírody

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KBB-KOD-000-210-001

Napodobovat činnosti, které jsou prospěšné pro okolní přírodu.

KBB-KOG-000-210-001

Chovat se citlivě k živým bytostem a k přírodě ve svém okolí.

Vzdělávací oblasti

CKB-ROZ-002-210-001

Soustředit se na určitou činnost.

CPB-CPB-001-210-005

Zapojovat se do aktivit pro smysluplné trávení volného času.

CPB-PRC-005-210-001

Provádět vhodné pracovní postupy při ošetřování vybraných rostlin za použití jednoduchého nářadí.

CPB-PRC-005-210-003

Respektovat pokyny ohledně zásad bezpečného kontaktu se zvířaty.

CPB-PRC-007-210-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CSB-SMY-004-210-005

Rozlišit s pomocí názorné demonstrace roční období podle základních znaků.

CPB-PRC-005-210-003

Respektovat pokyny ohledně zásad bezpečného kontaktu se zvířaty.

Metodická podpora**Komentář**

Očekávaný výsledek učení je zaměřený na chování a činnosti žáka při kontaktu se zvířaty. Učitel seznamuje žáka se základními pravidly kontaktu se zvířaty, přičemž klade důraz na zajištění žákovy bezpečnosti, ochranu zdraví a dodržování hygienických zásad.

Příklady aktivit:

Žák přistupuje k domácímu, případně k hospodářskému zvířeti s respektem a dbá na vlastní zdraví a bezpečnost.

Žák ví, jakým způsobem a zda vůbec se může daného zvířete dotknout. Umí rozeznat nevhodné chování ke zvířeti.

Žák zároveň dodržuje zásady hygieny – po kontaktu se zvířetem si umyje ruce a během kontaktu nekonzumuje jídlo ani nápoje.

Učivo

- Bezpečný kontakt se zvířaty

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KBB-KOD-000-210-001

Napodobovat činnosti, které jsou prospěšné pro okolní přírodu.

KBB-KOG-000-210-001

Chovat se citlivě k živým bytostem a k přírodě ve svém okolí.

KKB-POR-000-210-001

Reagovat na jednoduché pokyny.*Vzdělávací oblasti*

CPB-CPB-001-210-005

Zapojovat se do aktivit pro smysluplné trávení volného času.

CPB-PRC-005-210-002

Provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích.

CPB-PRC-007-210-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

006

Práce v domácnosti*Charakteristika tematického okruhu*

Tematický okruh Práce v domácnosti směřuje k osvojování jednotlivých úkonů potřebných pro zvládnutí každodenního chodu domácnosti a používání základních pomůcek, nástrojů i vybavení pro provoz domácnosti. Žák se učí podílet se na přípravě jednoduchého pokrmu a obsluhovat jednoduché domácí spotřebiče. Cílem tematického okruhu je dosažení co nejvyšší možné míry samostatnosti při provádění jednotlivých operací. Tematický okruh je v úzké vazbě s tematickým okruhem Pracovní návyky.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:**Díl II – 10. ročník (210)**

CPB-PRC-006-210-001

Podílet se na základních pracovních úkonech v domácnosti včetně využití kuchyňského inventáře.*Metodická podpora***Komentář**

Očekávaný výsledek učení rozvíjí u žáka schopnost aktivně se zapojovat do běžných domácích činností a bezpečně používat základní kuchyňské vybavení. Tím je podporována jeho samostatnost, praktická soběstačnost a připravenost na reálný život. Učitel žáka zapojuje do pracovních činností souvisejících především se stravováním, sebeobsluhou a úklidem pracovního místa nebo části místnosti, vždy s ohledem na jeho individuální možnosti. Učitel podporuje využívání běžně dostupného vybavení třídy, kuchyně nebo bytu. Vede žáka k praktickým úkonům, jako je zametání, stírání stolu nebo drobného nábytku od prachu, ukládání věcí na jejich místo, rozpoznání prádla určeného k vyprání a rozlišování běžných domácích spotřebičů, jako je pračka, lednička či sporák.

Příklady aktivit:

Žák pojmenovává nebo rozpoznává domácí spotřebiče a spojuje je s jejich typickým účelem.

Žák řeší běžné každodenní situace – připravuje talíř, nalévá nápoj, přináší potraviny z lednice, uklízí ze stolu, utírá špinavý stůl, odnáší špinavé prádlo do pračky, zametá smetlí z podlahy nebo s dopomocí vytře část místnosti.

Žák z připravených surovin nachystá svačinu na talíř.

Žák omyje zeleninu a nejdle části odkládá na určené místo.

Žák otvírá známé typy balení nápojů, v případě potřeby požádá o pomoc.

Žák podle svých možností zkouší používat nůž, škrabku a struhadlo.

Učivo

Pracovní úkony s kuchyňským inventářem:

- nabírání
- míchání
- krájení

Drobné domácí práce:

- mytí a utírání nádobí

Základní úklid:

- utírání prachu
- vysávání

Péče o prádlo a oděvy:

- skládání prádla
- věšení prádla

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPB-KPP-000-210-001

Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.

Vzdělávací oblasti

CPB-CPB-001-210-004

Rozpoznat základní denní činnosti.

CPB-PRC-003-210-001

Zvládnout základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.

CPB-PRC-006-210-002

Obsluhovat jednoduché spotřebiče a používat pomůcky.

CPB-PRC-006-210-003

Dodržovat základní pravidla chování při stolování.

CPB-PRC-006-210-004

Spolupracovat při nákupu a uložení základních potravin.

CPB-PRC-006-210-005

Podílet se na přípravě jednoduchých pokrmů v souladu se zásadami zdravé výživy.

CPB-PRC-007-210-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CPB-PRC-007-210-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.

CPB-PRC-006-210-002

Obsluhovat jednoduché spotřebiče a používat pomůcky.**Metodická podpora****Komentář**

Prostřednictvím očekávaného výsledku učení seznamuje učitel žáka s různými spotřebiči v kuchyni a domácnosti. Postupně poskytuje poznatky o vybavení domácnosti. Klade důraz na pochopení primárního využití pomůcek a spotřebičů, nikoli na vzhled konkrétních přístrojů. Podle pokynů učitele vykonává žák dílčí úkony a pod dohledem sám obsluhuje přístroj, přičemž může využít vhodně zpracovaný návod.

Příklady aktivit:

Žák manipuluje s elektrickými zásuvkami a připojovacími kabely vždy pouze s povolením a dohledem učitele.

Žák s dopomocí vloží chléb do toustovače.

Žák doplní správné množství vody do varné konvice.

Žák používá pomůcky k usnadnění práce a zajištění hygieny a bezpečnosti (např. chňapky, odkládací prkénka nebo zástěru).

Učivo

Manipulace se základními pomůckami:

- vybavení kuchyně – nůž, kuchyňské kleště, naběračka, vařečka, prkénko
- vybavení domácnosti – sušák na prádlo, koš na prádlo, kolíčky na prádlo

Manipulace se základními spotřebiči v domácnosti:

- lednice
- topinkovač a toustovač
- mikrovlnná trouba
- vysavač

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPB-KPP-000-210-001

Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.*Vzdělávací oblasti*

CKB-REC-001-210-007

Využívat digitální technologie při rozvoji komunikačních dovedností.

CPB-PRC-003-210-001

Zvládnout základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.

CPB-PRC-006-210-001

Podílet se na základních pracovních úkonech v domácnosti včetně využití kuchyňského inventáře.

CPB-PRC-006-210-005

Podílet se na přípravě jednoduchých pokrmů v souladu se zásadami zdravé výživy.

CPB-PRC-007-210-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CPB-PRC-007-210-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.

CSB-SMY-001-210-004

Napodobit předvedené pohyby.

CSB-SMY-002-210-004

Rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků.

CPB-PRC-006-210-003

Dodržovat základní pravidla chování při stolování.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení rozvíjí schopnost společného stolování žáků v jídelně a následně bezproblémové stolování v domácím prostředí i na veřejnosti. Učitel učí žáka pravidlům chování při stolování, dbá na to, aby žák setrval při jídle na určeném místě a podle svých možností účelně používal lžíci nebo příbor. Učitel podporuje dodržování hygieny při jídle a vede žáka k tomu, aby vhodným způsobem upozornil na jídlo, které nejí, nebo požádal o přídavek.

Příklady aktivit:

Žák připravuje talíře a příbory na stůl a po jídle odnáší nádobí na určené místo.

Žák nabírá přiměřené množství pokrmu a při rozdělování jídla bere ohled i na druhé.

Žák pomáhá při úklidu stolu nebo utírání vylitého jídla či nápoje.

Učivo

- Příprava stolu na stolování
- Úklid stolu po stolování
- Vhodné chování během stolování

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Vzdělávací oblasti*

CPB-PRC-001-210-001

Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.

CPB-PRC-003-210-001

Zvládnout základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.

CPB-PRC-006-210-001

Podílet se na základních pracovních úkonech v domácnosti včetně využití kuchyňského inventáře.

CPB-PRC-006-210-005

Podílet se na přípravě jednoduchých pokrmů v souladu se zásadami zdravé výživy.

CPB-PRC-007-210-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CPB-PRC-007-210-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.

CSB-SMY-005-210-001

Rozlišit na základě praktické zkušenosti jednotlivé chutě.

CSB-SMY-005-210-002

Poznat předměty, potraviny čichem podle vůně a pachů.

CPB-PRC-006-210-004

Spolupracovat při nákupu a uložení základních potravin.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení směřuje k aktivnímu zapojení žáka při nákupu základních potravin. Učitel vede žáka k opakované účasti na společném nákupu a postupnému osvojení dílčích úkonů v obchodě. Dbá na to, aby žák věnoval pozornost pečlivému ukládání zboží do nákupní tašky a následnému správnému uložení potravin v lednici nebo ve spíži.

Příklady aktivit:

Žák vyzvedne a veze nákupní košík. S dopomocí vkládá do vozíku žeton nebo minci a po nákupu vozík vrací na místo.

Žák podle pokynů vyhledává pečivo, mléčné výrobky, konkrétní zeleninu nebo ovoce.

Žák spolupracuje při ukládání zboží do nákupního košíku.

Učivo

- Nákup základních potravin
- Skladování základních potravin

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPB-KPD-000-210-001

Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech.

KPB-KPP-000-210-001

Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.

Vzdělávací oblasti

CPB-CPB-001-210-004

Rozpoznat základní denní činnosti.

CPB-PRC-003-210-001

Zvládnout základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.

CPB-PRC-006-210-001

Podílet se na základních pracovních úkonech v domácnosti včetně využití kuchyňského inventáře.

CPB-PRC-006-210-005

Podílet se na přípravě jednoduchých pokrmů v souladu se zásadami zdravé výživy.

CPB-PRC-007-210-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CPB-PRC-007-210-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.

CSB-SMY-004-210-003

Řadit, skládat a umísťovat předměty na určené místo podle pokynů.

CSB-SMY-005-210-002

Poznat předměty, potraviny čichem podle vůně a pachů.

CPB-PRC-006-210-005

Podílet se na přípravě jednoduchých pokrmů v souladu se zásadami zdravé výživy.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na základní dovednosti v oblasti přípravy pokrmů. Učitel vede žáka k osvojení jednoduchých praktických úkonů, jako je rozšroubování PET láhve a nalití nápoje do sklenice, přinesení potraviny z lednice, otevření kelímku s jogurtem nebo pomazánkou a namazání pečiva. Postupně učitel pomáhá žákovi spojit tyto dílčí úkony do komplexnější činnosti (např. přípravy obloženého chleba). Tento přístup významně podporuje rozvoj samostatnosti žáka v praktických dovednostech každodenního života.

Příklady aktivit:

Žák samostatně rozbaluje svoji svačinu ve škole, otevře láhev s pitím, kelímek s víčkem, balené sušenky, oloupe ovoce a otevře sáček.

Žák nalévá nápoj do hrnku.

Žák spolupracuje při ohřívání pokrmu nebo nápoje v mikrovlnné troubě.

Žák rozlišuje zdravé a nezdravé potraviny a podílí se na přípravě zdravých pokrmů.

Žák podle svých možností chystá ovoce a zeleninu na přípravu pomazánky nebo salátu a spolupracuje při jejich přípravě a servírování.

Žák maže pomazánku na pečivo.

Žák dodržuje hygienická pravidla – pečlivě si myje ruce, omývá a čistí používané ovoce a zeleninu.

Učivo

- Příprava studených a teplých nápojů
- Příprava jednoduchých pokrmů

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPB-KPP-000-210-001

Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.*Vzdělávací oblasti*

CPB-CPB-001-210-004

Rozpoznat základní denní činnosti.

CPB-CPB-001-210-005

Zapojovat se do aktivit pro smysluplné trávení volného času.

CPB-PRC-003-210-001

Zvládnout základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.

CPB-PRC-006-210-001

Podílet se na základních pracovních úkonech v domácnosti včetně využití kuchyňského inventáře.

CPB-PRC-006-210-002

Obsluhovat jednoduché spotřebiče a používat pomůcky.

CPB-PRC-006-210-003

Dodržovat základní pravidla chování při stolování.

CPB-PRC-006-210-004

Spolupracovat při nákupu a uložení základních potravin.

CPB-PRC-007-210-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

CPB-PRC-007-210-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.

CSB-SMY-005-210-001

Rozlišit na základě praktické zkušenosti jednotlivé chutě.

CSB-SMY-005-210-002

Poznat předměty, potraviny čichem podle vůně a pachů.

007

Pracovní návyky

Charakteristika tematického okruhu

Tematický okruh Pracovní návyky má v rámci vzdělávacího oboru specifické postavení. Vede žáka k osvojování pravidelně se opakujících zásad bezpečnosti a hygieny práce a k osvojování klíčových pracovních návyků. Jedná se o ustálené způsoby, které si žák osvojuje během trénování sebeobslužných dovedností, při práci s technickými materiály, během konstrukčních prací, při pracích v domácnosti a pěstitelských pracích. Žák se učí připravit si pomůcky a pracovní plochu, uklidit je, dokončit práci a pracovat podle různých návodů. Cílem tematického okruhu je dosažení co nejvyšší možné úrovně dodržování zmíněných návyků.

Očekávané výsledky učení jsou vzhledem k možnostem žáků formulované ve tvaru infinitivu, kterému předchází formulace: „Žák by měl“.

Očekávané výsledky učení:

Díl II – 10. ročník (210)

CPB-PRC-007-210-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.

Metodická podpora

Komentář

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na osvojení a dodržování základních zásad bezpečnosti a hygieny práce při sebeobslužných dovednostech, při práci s technickými materiály, při konstrukčních, pěstitelských i domácích pracích. Učitel žáka postupně seznamuje se zásadami – od jednoduchých ke složitějším – a důsledně vyžaduje jejich respektování a dodržování. Nácvik probíhá přímo během praktických činností, kdy žák dané aktivity vykonává. Učitel zároveň dbá na to, aby byly zásady bezpečnosti a hygieny důsledně dodržovány všemi členy pedagogického týmu ve všech činnostech napříč celým vzdělávacím oborem.

Příklady aktivit:

Žák dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla při praktických činnostech (např. nevkládá lepidlo do úst, nevkládá do úst komponenty stavebnice).

Žák si při přípravě obloženého chleba vždy umyje ruce. Bezpečně používá příborový nůž.

Žák při hrabání listí použije zahradnické rukavice.

Učivo

- Bezpečné používání pomůcek, nástrojů, nářadí
- Bezpečný pohyb v prostoru s pomůckami, nástroji a nářadím
- Bezpečná manipulace s úklidovými prostředky
- Používání ochranných pomůcek
- Hygienické návyky při přípravě pokrmů
- Hygienické návyky při údržbě domácnosti
- Hygienické návyky při pěstitelských pracích

- Hygienické návyky při práci s různými technickými materiály a stavebnicemi

Vazby

Související očekávané výsledky učení

Klíčové kompetence

KPB-KPP-000-210-001

Zvládat jednotlivé kroky při realizaci opakovaných aktivit.

Vzdělávací oblasti

CKB-ROZ-001-210-006

Osvojit si základní hygienické a sebeobslužné dovednosti.

CPB-PRC-001-210-001

Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.

CPB-PRC-001-210-002

Podílet se na udržování pořádku ve svých věcech.

CPB-PRC-003-210-001

Zvládnout základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.

CPB-PRC-004-210-001

Zvládat základní dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstrukčními hrami.

CPB-PRC-005-210-001

Provádět vhodné pracovní postupy při ošetřování vybraných rostlin za použití jednoduchého nářadí.

CPB-PRC-005-210-002

Provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích.

CPB-PRC-005-210-003

Respektovat pokyny ohledně zásad bezpečného kontaktu se zvířaty.

CPB-PRC-006-210-001

Podílet se na základních pracovních úkonech v domácnosti včetně využití kuchyňského inventáře.

CPB-PRC-006-210-002

Obsluhovat jednoduché spotřebiče a používat pomůcky.

CPB-PRC-006-210-003

Dodržovat základní pravidla chování při stolování.

CPB-PRC-006-210-004

Spolupracovat při nákupu a uložení základních potravin.

CPB-PRC-006-210-005

Podílet se na přípravě jednoduchých pokrmů v souladu se zásadami zdravé výživy.

CPB-PRC-007-210-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.

CSB-SMY-005-210-002

Poznat předměty, potraviny čichem podle vůně a pachů.

CZB-TEV-001-210-007

Podílet se na dodržování základních pravidel jednoduchých her a soutěží.

CZB-TEV-001-210-008

Dodržovat podle pokynů základy bezpečnosti a osobní hygieny při pohybových aktivitách.

CPB-PRC-007-210-002

Mít osvojené klíčové pracovní návyky.**Metodická podpora****Komentář**

Očekávaný výsledek učení se zaměřuje na osvojení a dodržování klíčových pracovních návyků při sebeobslužných dovednostech, při práci s technickými materiály, při konstrukčních a pěstitelských pracích a pracích v domácnosti. Učitel vede žáka k osvojování pracovních návyků postupně, od základních ke složitějším. Neusiluje o dosažení co nejvyšší úrovně návyků, ale o co největší míru samostatnosti žáka při dodržování klíčových pracovních postupů. Návík probíhá přímo v rámci praktických činností, při kterých žák dané aktivity aktivně vykonává.

Příklady aktivit:

Žák se orientuje v zadaném úkolu, soustředí se na práci přiměřené náročnosti a úkol dokončí.

Žák podle vizuální podpory (např. podle fotografií) si nachystá potřebné pomůcky na pracovní plochu.

Žák po dokončení činnosti provede základní úklid a uloží použité suroviny nebo pomůcky na určené místo (např. uklidí zbylé máslo do lednice a utře stůl).

Učivo

- Příprava pomůcek, nářadí, nástrojů
- Udržování pořádku na pracovní ploše
- Úklid pracovní plochy
- Úklid pomůcek, nářadí, nástrojů
- Dokončení práce
- Práce podle vzoru za využití pracovních a procesuálních schémat, fotografických a obrázkových návodů

Vazby**Související očekávané výsledky učení***Klíčové kompetence*

KPB-KPD-000-210-001

Zapojovat se do spolupráce ve dvojici při rutinních činnostech.*Vzdělávací oblasti*

CKB-ROZ-001-210-007

Poznat a používat předměty denní potřeby.

CPB-PRC-001-210-001

Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti.

CPB-PRC-001-210-002

Podílet se na udržování pořádku ve svých věcech.

CPB-PRC-003-210-001

Zvládnout základní manuální operace při práci s jednoduchými materiály a pomůckami.

CPB-PRC-004-210-001

Zvládat základní dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstrukčními hrami.

CPB-PRC-005-210-001

Provádět vhodné pracovní postupy při ošetřování vybraných rostlin za použití jednoduchého nářadí.

CPB-PRC-006-210-001

Podílet se na základních pracovních úkonech v domácnosti včetně využití kuchyňského inventáře.

CPB-PRC-006-210-002

Obsluhovat jednoduché spotřebiče a používat pomůcky.

CPB-PRC-006-210-003

Dodržovat základní pravidla chování při stolování.

CPB-PRC-006-210-004

Spolupracovat při nákupu a uložení základních potravin.

CPB-PRC-006-210-005

Podílet se na přípravě jednoduchých pokrmů v souladu se zásadami zdravé výživy.

CPB-PRC-007-210-001

Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce při pravidelně se opakujících činnostech.